

71.

265

WZ

A. 71
M. 423.

R. 388

~~XXXX~~

~~Andrés de Salazar~~

~~de la Real Academia de San Fernando~~ 269

~~de la Real Academia de San Fernando~~

~~de la Real Academia de San Fernando~~

Es de D. Fran. Xizente Gomez Coleg
en el mat. de S. Cruz de Valladolid

~~XXXX~~

~~Handwritten scribble~~

22

~~Handwritten text~~

~~Handwritten text~~

~~Handwritten text~~

~~Handwritten text~~

~~Handwritten scribble~~

~~Handwritten text~~

~~Handwritten scribble~~

L.

ME

RIA DELIBER

TATE CREATUR

ELABORATA A SAPIEN

TISSIMO P M IOSEPHO D

CALDRON E Sana

C R M

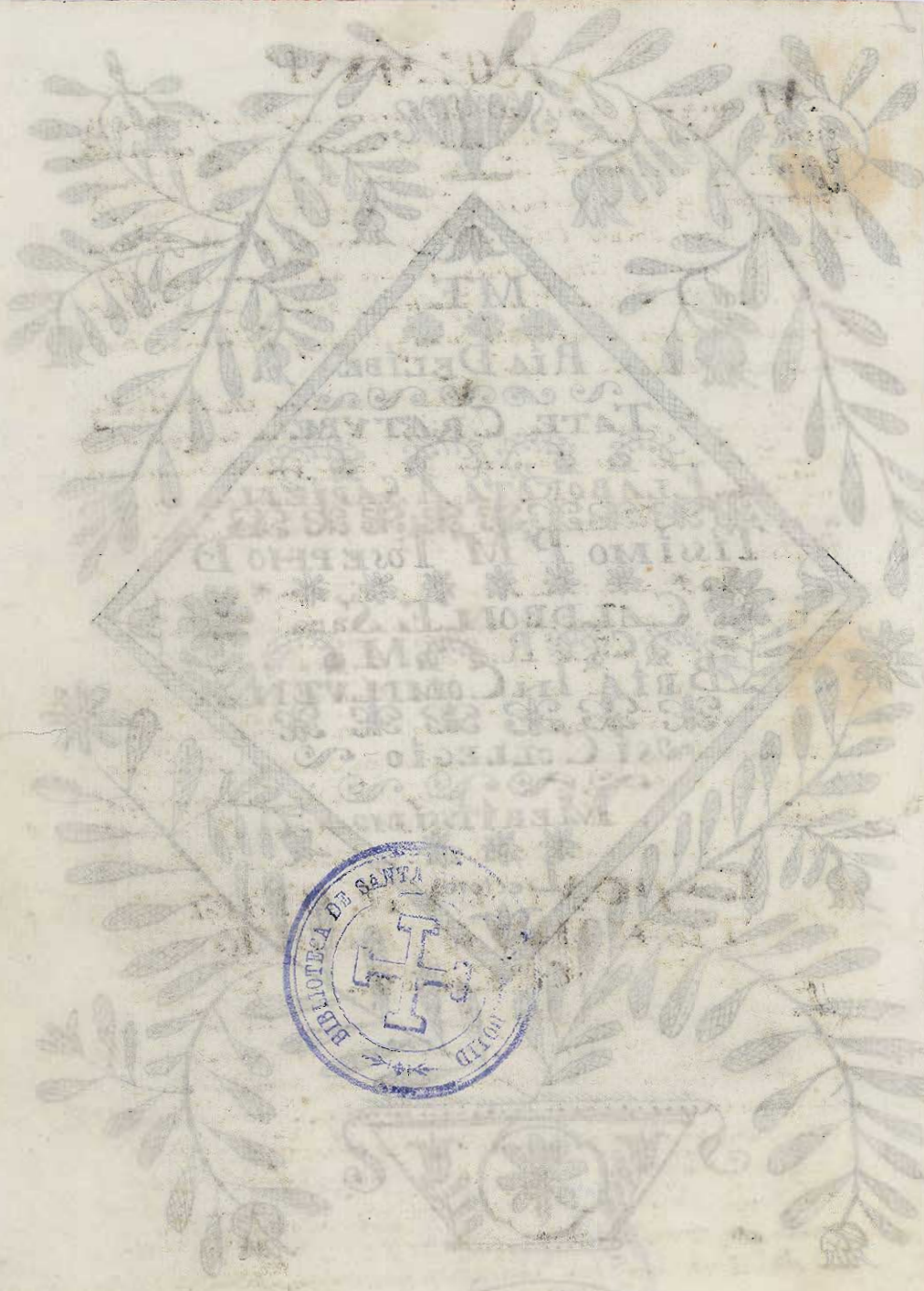
BRIA IN COMPLEVIN

SI COLLEGIO

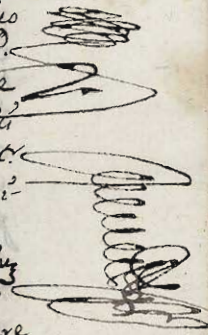
MERITISSIMO

Lectore.

Materia sane ardua, sed Deo auspice proficere sperantes, ag-
gredimur, abstrusissimam quidem theologiae sacrae arcanam esse Gratia
efficacis cum sua Libertate concordiam, nemo in sacris Studiis a deo
sospes est, qui exeat perbulgatus, si quidem est a seipso mag. P.
Aug. qui inter omnes Ecclesiae Patres, plurimum pro hoc sacrae
Laboravit, stabilire, istam questionem, sic esse ad discernendum diffi-
le, ut si Gratia Divinae Vires expectamus, arbitrium Creaturae videat
Commune, et extra, si Libertatis nimium vindicemus, Divi-
na Gratia reddatur Inerens.

Non mixtum debet esse scribentium
dissidium, cum utrinque in hac difficultate decidenda errores adeo
manifeste imminere videantur, ut si vobis Gratia commendare
velis, arbitrium Vires extenuas, quas si Volueris immunes a recent.
defendere, timebis foras gratia Vires, et praesentis celsitudinis
vacillare.

Ex hoc tam multi sunt in hac materia scribentes quae diver-
sa opinantes, non quidem in ipso federe directe stabiliendo, pro quo
non tantum fratres directe aperti sunt ut modo: circa aliam di-
fficultatem pro qua haec natura Liberi arbitrii, et pro eius indi-
fferentia statuenda, nos quoque. Premitis in hoc tractatu ea diffi-
cultates enodabimus, quae viam avertant ad eam concordiam, scilicet amandam
mentis Aug. et Th. in quo non quovimus novitatem, aut propriam opi-
nionem suadere, sed Ultra abundanter explanare, non quod illud dicitur
Vires versant, sed quod crediderim secundum Vires esse elaborandum

**EXPOSITIO DEFINITIONIS
DIVISIONIS LIBERTATIS
CREATAE.**

Libet multipliciter accipitur, nam ex Aristotele 1. Meth. cap. 2.
Liber dicitur quod est causa sui invisi, sua potestate, expers qui ali-
ena subiectione, in qua latissima acceptione opponitur seruo,
aut quomodo debet obligato, aut subiecto, et quae, loquendo de
actionibus voluntatis ille dicitur Liber a cuius principii sui invisi est,
et immune subiectionis ad aliud, haec autem subiectio contingit de-
terminata, ratione alieni intrinseci impediendi, aut extorquentis de-
terminata exercitii, ut contingit in eo, qui cogitur ab alio, ut ali-
quid faciat, et in eo, qui concupiscentia propria, nimium alieni;

si ratione alicuius extrinseci vim inferentis, tunc enim voluntas sui iuris
non est. Unde libertas ab his impedimentis dicitur libertas a coactione
et coactione. Subiecto itaque illa potest contingere ex alijs capitibus quo-
modolibet determinantibus voluntatem, aut ex necessitatibus ad unum
et libertas in omni determinatione ad unum dicitur libertas
a necessitate, siue libertas indifferentis ad utrumque, ex quibus defi-
nitio libertatis a coactione haberi potest, et est voluntas potens ad unum
actu ex necessitate illius faciendi, nulla violentia impellente et quocumque
modi gradus libertatis inveniuntur in amore Beatiifico: in amore
productivo Spiritus Sancti; et in amore, quo de naturalitate di-
ligit; **D**efinitio 2^a libertas a necessitate est facultas voluntatis, et
rationis, unum pro alio eligendi, et alijs rebus: facultas voluntatis
quae potest omnibus requiritur ad agendum potest quiescere, et in opere

Dubium I.
**Libertas a Coactione sit Simpliciter
& perfecte Libertas?** Libertas a Coac-
tione dicitur libertas essentialis, et esse Veram Libertatem tenent **Albici**
lib. 3. tract. 3. cap. 3. Gab. in 3. dist. 14. q. ult. art. 2. cap. 2. et art. 3.
dub. 1. Alm. q. 1. not. 5. Mai. q. 2. et referunt Scotus, Tantius, Ru-
bius, Alex. D. Tho. Capr. Bonau. et alij quos nominatim insequuntur
SS. Moderni ex novo, et quidem pro dicta Libertate, dicendam esse Lib-
ertatem cum illa addito incoactam, nemo inficiabitur; quod vero charissime negari
non potest, est, eam esse insufficientem ad meritum, et demeritum; hoc enim est dam-
natum a **SS. Pio V. et Sixto XIII. et Urb. VIII** in Censura Lata
contra propositionem illam Mich. Bay. Liber fit 9° voluntarie sit, etiam si natus
fiat et bene annotat **P. Joan. Mart. de Ripolda, tom. 3. de Bay. disp.**
13. Sect. 2. num. 6. non enim damnatum ibi libertas incoacta, sed quod illa
adstruatur sufficiens ad meritum, et demeritum. Unde **S. Innocentius X.** in Bu-
lla edita anno 1653. contra quinque propositiones Cornely Janseny Episcopi
Sprencis, et Bay. Contra Credo dissimulatis expressim damnatum non libertatem
a Coactione, sed quod sufficiens dicatur ad meritum, et demeritum et demeritum
demerendum in statu naturae lapsae non requiritur in homine libertas a neces-
sitate, sed sufficit libertas a coactione, haereticam pronuntiamus, et veritatem dam-
namus. Unde omnes Theologi in consuetudine tenent requiri libertatem a ne-
cessitate ad laudem, et vituperium, siue ad meritum, et demeritum, contra pro-
dictum errorem Xani. et Bay. qui error antiquissimus fuit Stoicorum, a
quibus, ad **Praedestinationem, et Manichaeum** et ex his ad **Luth. et Calv. p. 1. et 2.**

Movetur tamen q^d ex A^l. Chastitatis antiqui referunt. **A**l^l.
 Gab. Alm. & Mai. qui dixerunt libertate incoacta sufficienter esse ad meritum,
 ea si quidam componant meritum xpi cu^m impeccabilitate ut meminit **I**. Godey
 tom. 3. de Incarnat. tract. 12. disp. 4. 8. **V**ero consensu pro de libertate P. P. n° 10
 damnant sufficienter pro de libertate ad meritum, & demeritum copulative,
 q^d etiam ad meritum duntaxat. fors q^uis dubitaret, cu^m sint distincte liberta-
 tes. 1^a si quidam est libertas contrarietatis, & involuit potestatem ad peccandum.
 2^a vero hanc n^o involuit; 3^a me iudice, in v^oto que tenent censuram ferunt

tur; exoptant namq^{ue} **S**. Pontificis, libertate a necessitate necesse ad peccan-
 dum, s^{ed} etiam ad merendum, q^uo^o req^uiritur ad meritum libertas electiva, quae om-
 nino est libera a necessitate eaq^{ue} cu^m necessitate opponere est haereticum, ut inq^uit

D Th. q. 6. de malo & dicendum, q^uod quidam ponunt, q^uod voluntas hominis
 ex necessitate movetur ad aliquis eligendum, nec tamen ponunt q^uod voluntas
 cogitatur, n^{on} enim omne namq^{ue} est v^oluntas, s^{ed} v^oluntas id cuius principium est
 extra, unde **S**. motus naturales inveniuntur aliqui naturae, n^{on} tamen v^oluntas,
 v^oluntas t^{ame}n repugnat naturae, sicut et voluntario, q^uo^o v^oluntas principium est
 intra, v^oluntas autem principium est extra: h^{ic} autem opinio est haeretica; tollit
 enim rationem meriti, & demeriti in humanis actibus, n^{on} enim videtur esse me-
 ritorium, & demeritorium, q^uo^o aliquis sic ex necessitate agit, q^uo^o vitare n^{on} potest.

Ex quibus clare videtur **D**. Th. n^{on} solum censurare ut haereticam eam opinionem
 pro insufficientia ad demeritum, s^{ed} etiam q^uo^o tollit rationem meriti: Ita enim n^{on}
 est ratio meriti per necessitatem ad merendum, quae per necessitatem ad peccan-
 dum n^{on} subtrahit libertatem ad merendum; quare supposito q^uo^o libertas incoacta
 n^{on} sit sufficienter ratio ad meritum, nec ad demeritum, vestat nunc inquirendum
 An libertas incoacta sit propriae & simp^l libertatis, s^{ed} n^{on} de vocibus con-
 tendamus.

Supponit^{ur} Libertas incoacta esse perfecte voluntaria, ut
 tenent Imunit. Theologi: Cu^m enim voluntarium sit q^uo^o est a principio intrin-
 secis cu^m cognitione finis, ad q^uo^o n^{on} pertinet determinare q^uo^o sit cu^m in ius-
 ventis, aut dominio; dubium n^{on} est q^uo^o Libertas incoacta, sit perfecte volunta-
 ria, huius enim necessitas n^{on} opponitur, & aliam est a principio intrinseco
 cu^m cognitione, ut videre est in amore Beati^{ss}imo. **I**mo graevus **A**. A. cu^m
D. Th. 12. q. 6. art. 2. averunt, Libertas incoacta esse perfecte voluntaria,
 quae libertas a necessitate, eo q^uo^o est voluntas quid intrinsecum, & a perfec-
 tionem cognitionem finis procedens: in quo notat **S**. ac **R**. **D**. **C**. **R**. **A**. **S**. **A**. **S**.
Aversa dubium est circa mentem **D**. Th. averunt scilicet 3. n^{on} nisi obstat
 quid intellexerit **D**. Th. per voluntarium perfectum, & imperfectum; de quo postea
 forsus aliquid dicemus, et de excessu voluntariorum in libero a Coactione pro

Libero a necessitate.

Suppono 2° Libertas a necessitate contraria sumi potest
1. pro indifferentia ad extrema contraria, ut ad odium, & amorem, ad bonum,
& malum, & pro indifferentia ad extrema contradictoria, ut facultas ad agere,
& non agere: & quidem omnes Philosophi supponunt, indifferentiam ad bonum, &
& malum non esse essentialem Libertati, quoad essentialia ipsius, sed imperfectionem, quoad
inseparabilem a creatura, esse quod ex nihilo factas; Unde sola indifferentia contra
dictoria est de essentiali libertati, a necessitate.

Ultimo suppono, idem intelligere
pro libertate simplici, & perfecte dicitur, ac pro libertate ex primamente dominij
sibi sui supra suos actus, proinde qui dixerit voluntatem esse perfecte, &
simpliciter liberam per libertatem a coactione, dicitur esse de eo quod per eam sibi
voluntatem eius dominium positivum supra suos actus; si vero hoc intelligitur ex eo
concedendum est de re, si dantur de Verbo. Ad quod etiam, si Libertatis
nomen facultatis non habent dominij? Quare et quibus bene institua-
tur, dubium sibi hic non esse proponitur: sed ne libertas in acta libertatis
veris, & stricti dominij?

Sic Unica Conclusio: Libertas dumtaxat a Coactione non est Libertas veri, & stricti Dominij. P. 1.
ex d. d. l. 1. de Gent. Cap. 168. * Dominij, inquit, quod habet voluntas supra
suos actus, per quod est in eius potestate velle, & non velle, excludit determi-
nationem ad unum. Idem dicitur in 2. d. d. 25. q. 1. art. 1. ad 3. * deter-
minatio actionis, et finis impotest. Liberi arbitrij distinctus, unde re-
manet sibi dominij sui actus. * Sequitur magis. * Et ubi quodlibet.
lo. q. 3. ibi: * Habere dominij sui actus, est habere non impotest.
sui actus, quod in potestate sua non agere, sed non agere hoc, sed illud, unde
requiritur quod principium sit supra illud, in differentia, ad agendum, et non
agendum, ita quod si illa in differentia, prout applicabilis est ad actum libi
non suberit, non erit in potestate sua agere, sed non agere. * Idem dicitur. Arist.
lib. 3. Ethic. Cap. 5. ibi: * Nostra igitur potest. virtutes, et idem dicitur. *
collocantur quibus enim in rebus, nostra in potestate non est agere in his
& non agere, & in quibus non agere, in his est agere. * Vbi Angelicus.
lect. 11. * si operari, inquit, est in nostra potestate, oportet etiam, quod non opera-
ri sit in nostra potestate. si enim non operari, non esse in potestate nostra, impossibile
erit nos non operari: quod necesse est nos operari; et sic operari non esse esse
nobis, sed ex necessitate, et sicut dicitur, quod in quibus rebus non operari est
impotest. nostra, per se quod etiam operari est in potestate nostra, si enim operari
non esse in potestate nostra, impossibile erit nos non operari, et sic non operari non esse
nobis, sed ex necessitate; sic ergo dicendum est quod in quibuscumque rebus affi-

maior est in nobis, et negatio, et e converso.

Plurima sunt loca in Ang. Pro-
ceptorij; Inq. Mag. P. Aug. et ceterorum P. P. quibus probatur Dominium Volun-
tatis non esse veram Libertatem nisi si datur; s. tunc quod libertati consule, et
quod plura eorum expresse loquuntur de dominio ad bonum, et malum, quod
non est de essentia perfecta Libertatis. Inq. denique quod videri possunt in P.
Rip. tom. 3. tra Bay. et in P. Anat. in opere de incoacta Libertate. et alij
ex his tamen locis rationi aptiori serventur.

Voluntas habere dominium su-
pra se, alij est posse ponere, s. non ponere actus; at posse ponere, s.
non posse ponere actus, est Libertas a necessitate habere dominium supra
actionem est habere Libertatem a necessitate. Ita sunt Verba S. th. ma. ab
omnibus recedunt, contra Legitimum inq. quod Libertas Dominij est Libertas a ne-
cessitate et pure incoacta Dominij non est. **P**roterea quod ma. Dominium
eius est potestas utendi re sua, s. de illa disponendi, prout libuerit dno
qui proinde potest. ut, et non uti re sua, dare, s. non dare illi, qui vero ita
non potest disponere de re non censetur dominus eius; quod eius Dominij habet
homo in ea quibus uti non potest. si autem Voluntas incoacta cohiberi non
potest actus, quomodo eius Dominij exercetis. **I**dcirco S. P. P. de Volun-
tate Dominij explicans semper distinguit Voluntas, nedy a Coactione, et
Violentia, s. signante a necessitate soluta, atque in utroque extra distinctionem extre-
mum indifferentem.

Plura dicta S. P. P. reperit P. Rip. lib. 2. tra Bay. disp. 14.
ex quibus alia omittuntur quae de indifferentia ad bonum, et malum loquuntur
setiam tamquam **C**lementij Alex. lib. 4. Stromat. inter medium, et finem:
id est in nostra potestate cuius ex aequo sumus Domini, et eius quod ei adversa-
tus, ut Philos. lib. 1. credere; unde id est Dominij supra actionem, ac fa-
cultatem illius ponendi, s. non ponendi.*

Conf. ut eius illa lect. 11. Ethic. 3. ar-
quit dicitur si operari est in nostra potestate, aut Dominio, non operari debet esse in
nostra potestate quod ut Voluntas habeat Dominium supra operationem debet habere
potestatem ad operandum; quod Dominij supra operationem est facultas ad utrumque
ab actionem extremam: prob. autem dicitur si eius Dominij supra operationem non
erit potestas ad oppositum, impossibile est non operari; quod operatio foret navia
quod hinc operatio non erit ex nobis, id est non erit in nostra, s. in Dominio, s. erit
ex necessitate. **H**oc id est argumentum pro ad non operandum; quod debet esse eius potestas
ad operandum, aliter non operatio ex necessitate erit, non ex inure, seu Dominio

Voluntati. **V**bi ut vides schradix Anso. Nam. idz esse fieri aliquid sine potestate non
faciendi, ac fieri a necessitate a domino. q. idz est dominium Voluntatis supra actus
ac posse ponere, & non ponere actus. q. Libertati in ea acta, cuj necessitate aut determi-
natione ad actus non est dominium supra actus.

Conf. denuo: Dominium supra
actus est potestas determinandi actus, ut expresse docet Q. 10. ubi supra in 2.
dist. q. 1. art. 1. ad 3. l. potestas determinandi actus, ut expresse docet d. 1.
excludit necessitatem antecedentem ad actus: q. dominium necessitatis excludit mai-
oriter auct. d. 10. Exp. Dominium actus est posse ut actus determinando q.
facit: q. excludit prioris determinationis virtutis: Virtus enim quae in se est determi-
nata in esse virtutis, & principij non potest in se causare talem determinationem,
nisi vellet causa producere se ipsam: necessitas autem ad actus est determinatio
virtutis ex parte principij ad actus: q. implicat virtutis sic determinatae cau-
sare determinationem ad actus.

Nec sufficit respondere: Voluntatis antecedentis
determinationem ad actus, posse se ad actus determinare: ut omnes pro deter-
minantibus fatentur: illi enim docent, pro determinatione Dei antecedere,
& subsequi determinationem Creaturae ex propriis Voluntatis dominia.

Ninquam,
sufficit, quoniam aliud est Voluntatis procedere determinationem ad unum determina-
tionem virtutis apertis, ut loq. ibi Q. 10. aliud vero procedere determinationem deter-
minationem per modum applicationis virtutis in determinationem: 1.º opponitur Domi-
nio se determinandi, q. a eius determinationem in actu 1.º determinat potestatem ad
unum extremum, cuj qua determinationem non opponitur potestas ad utrumq. 2.º Vero
non opponitur domino se determinandi, cuj enim supponit actus primus in deter-
minationem, supponit in Volunte potestatem ad utrumq. extremum; 3.º de his infra Q.
dante per alij tra et abimus.

Tamen libuit Verba Anso. ob oculos ponere
quibus subiectionem dominij Creati ad supremum sine ullaatura illius commen-
dat, ita loq. lib. de Corrept. & Graa Cap. 1. * Sic Velle, L. nolle in Volentibus
aut nolentibus est potestas ut Quicunq. Voluntatis non impediatur, nec superius potesta-
te, de his enim qui faciunt quae non vult, facit ipse quae vult, et rursum: non est
itaq. dubitandum Voluntati Dei, qui in Caelo, & in terra, omnia quae unquam
Voluit fecit, et quae etiam illa quae futura sunt, fecit, humanae Voluntatis
non posse resistere, quominus faciat ipse q. vult, quandoquidem etiam de ipsi
homini Voluntatis, q. vult, cuj vult facit, nisi forte, ut ex multis aliqua
commemorare q. de Deo Voluit Sauti Regni dare, sic erat ingratum. Sicut

Subdeesse memorato vivo, siue n̄ subdece, q̄ p̄uque in eoꝝ erat posita, vult
ut etia deo valerent resistere, qui tamen hoc n̄ fecit nisi per ipsu homi-
ny voluntate, sine dubio habent humanoz Cordis, quo placeat inclinari
eozꝝ omni potenti potestate

Solvuntur Argumenta

Arg^o 1. ex innumera auctoritate S. P. P. et p̄sugue d. Aug. in
quibz vident sibi vincere libertate a Coactione esse veru dominu,
quaz omny libenter omittimur, et remittimur lectorz ad S. Rey. tom.
3. Ita Bay et ad S. Anst. integro opere sua Libertate incoacta, et ad
Dionisiu Parauesiu theologu tom. 1. lib. 5. cap. 3. num. 9, et tom. 3. de
Opifice Rex Bery lib. 4. et tom. integro de libero arbitrio, et ad Antoni
u Mt. in cur. Panensis disp. 18, et Alex. Loble tra. Vincenty hie
Hoc vniꝝ p̄monio q̄ omny auctoritate S. P. quaz prore aduert Bay-
a, et Senecony, solum vincunt, L. libertate a Coactione, libertati no
mine indigni, timendo libertate pro eozꝝ ac voluntariu, L. etia
q̄ libertate anecessite aliquando dicatur libertate a Coactione, quatenus
Coactione sunt pro determinatione indinseca ex parte voluntate,
na omne determinans quodammodo ligat, et eozꝝ voluntate adun;
Unde quando libertate incoacta attribuere vident dominu intelli-
gunt de libertate absoluta. nec de a caa exinseca, S. etia aqua
in determinatione necessitante, aut cogente ab indinseca; qua vero
loca in quibz libertate incoacta n̄ attribuunt S. P. dominu n̄ ab-
ud probant nisi q̄ libertate incoacta dicatur libertate q̄ n̄ inferi-
emur.

Arg^o 2. ex Aug. Pr. cap. 9. 10 de p̄da art. 2. ad 7 vbi docet
Sp̄ituz Sanctu libere a Patre, et filio procedere, et d̄ se libere ama-
re, et si n̄atio; Voluntate etia libere, et n̄atio felicitate appetere.

Simil 3. Ita Gent. Cap. 138. distinguunt duplici necessitate, una Coactione,
et altera ex inclinatione interiori, docet hanc secundam, n̄ minuire, sed
augere laude actus Virtuz, q̄ factu voluntate magis intense tendere in
actus Virtuz; addit q̄, eo vtz deuenire posse actus Virtuz, ut quamda neces-
sitate ad bene agendu inferat, sicut in Beatis, qui peccare n̄ possunt, quin
hoc desit libertate voluntate, nec actus bonitate; est duplex necessitas (in
quis d̄sb) quoda Coactione, et hie laude Virtuzoz actus minuit, q̄ abo-
luntarie variatur; Coacti eni est q̄ est voluntate straxi; est aut quoda
necessitate ex interiori inclinatione procedenti, et hie laude Virtuzoz actus n̄
minuit, d̄ auger; factu eni voluntate magis intense tendere in actus Virtuz;
patet eni q̄ s̄abituz Virtuz, quanto fuerit perfectior, tanto Vehementior

Voluntatis facit tenere in bonis virtutibus, & minus ab eis deficere, quod ad hanc perfectionem deveniret quamdam necessitatem, in se ad bene agenda, sicut est in Beatis, qui peccare non possunt, ut infra patebit, nec tamen propter hoc, aut libertatem voluntatis, aliquid deperit, aut actus bonitatis.

Ex omnibus his locis patet, quod voluntas sic arguit quidem, ex natura non coheret, nisi inclinatio in actus virtutis est maior merito, & laus perfectior in actu virtutis, & quod augeat laudem magis liberum est. Si enim perfecta libertas. Res ad meritum, augmentum meriti, supponit augmentum libertatis, quod totum arguit augmentum inclinationis; hinc sic: augmentum inclinationis minuit rationem indifferentem ad oppositum, quando quidem necessitas provenit actus virtutis; id est de primo ad ultimum necessitas movet, & non opposita, sed potius augeat libertatem ad servandum, at libertatem ad merendum est libertas veri dominij: quod libertas in eo actus, etiam cum necessitate determinans ad unum est libertas veri dominij, a

secundum **2° d^o 2°** **H**inc arg. **2°** **L. Anas.** in opere de libertate, incoact. Cap. 2. § 2. **Q**uestio non velle quod Beati exerceant libertatem per actus dilectionis dei, qui est omnino natus, sed per alios actus, qui etiam sunt Charitati, sed dicitur cum indistincte sunt a Beatis, et Viatoribus. Unde nunquam ex **2° d^o 2°** actus natus esse in se meritum, & laudabile.

Sed **2° d^o 2°** **L. Anas.** de voluntate etiam dicitur in se perfectionis per impetum ad peccandum, qui impetum ad peccandum supponit necessitatem ad bene agenda: quod necessitas ad bene agenda non minuit **2° d^o 2°** bonitatem actus, seu laudem actus virtutis: quod pariter non necessitas ad dilectionem minuit libertatem ad illam. **S**ecundo: nam **2° d^o** docet necessitatem etiam ex vehementi inclinatione ad actus virtutis, augeat rationem meriti, et de qua libertatem; sed amor Beatorum videtur ex vehementissima inclinatione: quod libertatem est, ac maxime laudabile.

Item **1° d^o 2°** **L. Anas.** tract. 12 de merito & peccato, disp. 4 & 57. **2° d^o 2°** **L. Anas.** loquitur de necessitate determinans ad unum, excludensque indifferentem ad utrumque dicitur, sed de necessitate quadam morali, quae provenit ex inclinatione, quae supponit habitum virtutis, quae de Vere augeat rationem meriti, eo quod voluntas huiusmodi inclinatio interior, ferventius operatur: quod vero per se habitus eorum necessitatem inducens, cum ad statum perfectum pervenerint, non probat necessitatem simpliciter ad agenda, sed simpliciter ad non peccandum, quae necessitas non aliam Beati dicitur statum de merito provenit.

Sed ista necessitas de qua loquitur **2° d^o 2°** est necessitas opposita coactioni, non vero necessitati inclinationis naturalis, sed necessitas qua inclinatio naturalis fertur ad finem non est ad opposita, sed omnino determinata ad unum, quod necessitas per determinationem ad unum **2° d^o 2°**, quomodo sit immunitas

a coactione auct. laudis, et meriti. Unde Ferrarionis explicans hunc locum
 D. Th. ex opere factus Doct. Anselmii dicens; si esse de ratione libertatis in
 inclinationi naturali, fa oppositas dicens; cum sit de ratione libertatis opposita
 inclinationi naturali, qd ut sic n habet determinationem ad unum; Unde patet, qd cu
 necessitas determinationis ad unum; in qua; inclinationis naturalis sit per determi-
 nationem ad unum, du ex incremento boni arg incrementum laudis, et meriti
 creber etiam argu x. d. Th. ex libro in coacto maius dominum.

Conf. nam

D. Th. ex maiori mate voluntatis ratione intrinseca inclinationi infini, di-
 cit omni quodam necessitate excludenti pcc ad peccandu in Beatis; at neces-
 sitas orta ex inclinatione ad finem ultimum clare cognitum est necessitate nedum quod
 ad speciem; s. etiam quoad exercitium, exequendi sicut, media naria, vime
 dia, a quibus serventur potestis finis; qd necessitate de qua loq. D. Th. et neces-
 sitas quoad exercitium mai. si ea necessitas est ad operandu ex summa incli-
 natione infini; s. operatio ex summa inclinatione infini vltimij est naria
 quoad exercitium.

Exp. hoc. Beatus summe inclinatur per amorem
 in Deum clare Cognitum, ex quo oritur necessitas operandi ex eadem inclina-
 tione; n qd manet Beatus necessitate quoad exercitium orandi. V. s.
 qd necessitatur ad orandu ex summa inclinatione infini; hoc ipso qd
 orare decernat; Unde si pccipiatur ipsi oratio, habebit quidam po-
 testate antecedente ad n orandu, si tamen velit orare nulla habe-
 bit potestate ad n orandu ex summa inclinatione infini; qd sicut a-
 mor est necessarius quoad exercitium per modum intentionis efficacis
 ita eius imperium est narium quoad exercitium ex suppositione qd ali-
 quid sit faciendy modo rationali, et voluntario; s. necessitas de qua
 D. Th. loquitur est necessitas per determinationem ad unum, nedum quoad
 speciem; s. etiam quoad exercitium.

Exp. propterea si necessitas de qua

D. Th. dicit esse ex inclinatione, n esset necessitas qua Beatus dicitur
 Deum, s. qua alio actus virtutis exequitur ex inclinatione ad bonum
 proprium virtutis, n ex inclinatione in vltimum finem amatum, minus
 congrue dixeret perfectionis habitus virtutis inclinantis in bonum
 virtutis crescere cum opus perfectionis deveniret; qd si in Beatis
 quando necessitas infert ad n peccandu hge namq necessitas non
 oritur ex habitibus virtutis electivary, s. ex amore Dei omnino ne-
 cessario; Unde ut congrue loqueretur intelligendus est de necessi-
 tate diligendy, que diffunditur a charitate in ceteras virtutes;

ut inclinent in proprium bonum, n̄ ut cumq; s̄. ut subordinatę sibi Charitatę
 perfectionę q̄ inclinatio, q̄q; ultima perficitur per necessitatē ad n̄ pe-
 candum, ad idē Ordinatę ad q̄ perfectio illa necessitas ad n̄ peccandum
 est s̄i ultima terminę, quę ultima perficitur inclinatio; s̄ perfectio ul-
 tima necessitas ad n̄ peccandum est amor Beatus, habens pro obiecto de-
 um, ut ultima s̄i; q̄ inclinatio illa perfectio h̄i per hunc amorem est incli-
 natio virtutę n̄ in ordine ad propria obiecta, ut s̄i; s̄i in ordine ad ea
 ut media, vel ut ordinata ad ultimę s̄i; Unde necessitas illa perfectę
 inclinatiois est necessitas eiusdę determinationis, ac necessitas aman-
 di Deę: prob. hanc ultimę Cog: Beatus n̄dę est necessitas quod ex
 citę ad Deę amandę, s̄ etę ad ordinandę media ad ultimę finem
 amandę; taliter q̄ etę n̄ s̄i necessitates ad orandę, ut supra diximus; ta-
 men omnino est necessitates ad orandę per ordinę ad s̄i; dilectę; h̄
 semel appareat medię n̄arię ad conservandę amorem; q̄ lexima
 mend. d. h̄ in hoc loco est, q̄ necessitas amoris Beati est necessitas di-
 rigendi omnia media n̄aria in ultimę s̄i; quę determinationis invol-
 untis quod ex virtutę, sit autē meritę, laudis, et dominię.

De virtutibus

Ultra solutio Anati, & M. P. d. v. q. de virtutibus continet: sensus enī d. h̄ est
 n̄ q̄ actus amoris Beati, ut videtur in deę sit meritorius, n̄dę q̄
 n̄ est Beatus in statu merendi; s̄ q̄ ipse amor incapax est rationis me-
 riti propter defectę libertatę; s̄ q̄ actus virtutę in Patria inchoatę po-
 tentia ad oppositę, & ex impotentia ad peccandę sunt perfectissime h̄i
 libert. ex se potente fundare meritę, & laudę, quod ad indinca me-
 ritę, quamvis alias deficiat status ad merendę requiritur ex dispo-
 sitione deę; Certę enī est q̄ intensio habitatę virtutę perfectę incli-
 nat in proprię bonę, et quanto maior fuerit inclinatio, tanto maior
 erit libertas n̄dę a Coactione, & etiā a necessitate; ratio est eadę qua
 virtus arguendę; sicut enī se habet simpli. virtus, ad simpli. virtus, ita
 magis ad magis; habitus autę presertim Super naturalis dant posse
 per modę virtutę ad agendę, Unde quanto intensior fuerit habitus;
 tanto maiorę virtutę dabit, q̄ habitus simpli. sumptus virtutę simpli-
 prob.; virtus porro ad agendę ad dominię pertinet, ut constat; q̄
 quę maior fuerit inclinatio virtutę in s̄i; ad s̄i; obiectę, maior erit
 libertas dominię ipę prosequendę.

S. d. d. d. d. h̄i sequi ex maiori de-
 terminatione argui maiorę dominię; q̄ ex maiori necessitate dūmodo
 invocatio subsistat, sequitur maiorę dominię, et meritę. Itē R.

q^o ex maiori determinatione per modum facilitatis, et expediency
 ut probat habitus sequitur maius dominium sub eady ratione,
 quoad facilitatem, et expediency dominij in habitibus acquisitis, in
 inferiori vero sequitur ex maiori determinatione intensiva (cuius
 modi maior est determinatio per intensivam habitus) maius inten-
 sine dominium, si vero ea necessitate; determinatio enim habitus
 nullatenus est necessitas; ut infra suo loco probabimus.

Ex quibus

instanti facte evanescent; t. quidem q^o necessitas orta ex inclina-
 tione habitus ad bonum proprium virtutis non est eadem ac inclinatio
 nisi naturalis necessitas. si enim virtutes sunt in se inclinatio
 earum est supra inclinationem naturalem voluntatis; si vero virtutes
 naturales sunt, inclinatio earum erit conformis naturali inclinatio-
 ni; si inclinatio naturae naturaliter in bonum, s. libere; alia non asi-
 milaretur actibus liberis, quibus pignuntur; Unde quamvis inclina-
 tio naturae sit naturalis, et determinata ad unum, inclinatio tamen
 habitus, non est ut quo necessitata ad unum: Inq. aug. d. non loquitur
 de necessitate naturali, qua natura inclinatur in suum bonum, s. de
 inclinatione habitus, qua voluntas inclinatur in bonum virtutis, ex
 cuius incremento cum necessitate quoad speciem acquirit incremen-
 tum misericordiae, et laudis; non tamen ex necessitate inclinationis nae
 in suum finem.

Secunda etiam cum sua explanatione enervatur.

Sicut enim necessitas de qua loquitur d. th. sit inclinationis habi-
 tus, ut perfectibilis per necessitatem ad non peccandum, quae dimanat
 ex amore dei, non sequitur eam necessitatem esse quoad exercitium ac-
 tus earum virtutum, s. dantur quoad speciem, et non ponendum actus
 contrarium. Pro quo obiter animadvertit habitus d. misericor-
 diae inferioris esse inclinationem in sublebatum misericordiae, esse quae
 perfectibilis intrinsicè precipue ab ordine ad finem charitatis: dupli-
 citer autem perfectibilis hae inclinationis in Patria per amorem Beati-
 ficum, primo in se, et ut tendit in proprium bonum per modum finis pro-
 prii; secundo; prout attingit proprium obiectum, ut ordinatur ad chari-
 tatem; hoc ultimum fit ab amore Beati-
 ficum per modum intentionis
 efficaci subordinandi proprio fini omnes operationes agentis;
 et in hoc sensu inclinatio propria misericordiae non procedit a sub-
 ordinatione ad charitatem, et est perfectibilis per amorem, ut narium
 quoad exercitium: Alio vero modo per finem misericordiae

inclinatio per necessitatem ad non peccandum; quae est necessitas specificatio
nis, non per imperium Charitatis potest hinc dirigenti, sed quoniam indivisa,
et impedi hinc, non per mittendo quod Beatus habeat aliquid sine Contrariis
Deo; Unde Beatus ut Misericors non est necessitatem ad exercitum Misericors
cordis, quamvis ut Misericors ex dilectionis motu sit necessitatem
in actu 1. ad exercendum dilectionis imperium, causa quae Misericors
sit Medium Unicus Conservandi amoris.

Arg. 3.º Ugentius ex D. Th.º
in 3. dist. 28. q. ant. 2. ad 5. q. ita procedebat. Naturalibus non me-
remur, nec demeremur, quia sunt determinata ad unum, sed Liberos
arbitrium in Christo erat determinatum ad bonum; et hinc argumens
duppliciter ad 1.º dicendo quod Licet Liberi arbitrium Christi esset determinatum
ad bonum secundum genus, non ad bonum secundum numerum, et hoc ad me-
ritum sufficere: Secundo ad his Verbis: dicendum, quod aliquid si esset Christus
determinatus ad unum numerum sicut ad diligendum, quod non facere, non
potuit, tamen ex hoc non amittit Libertatem, aut rationis laudem, sicut me-
ritum, quod in illud non Coacte, sed sponte tendit, et ita est actus sui Dominus.

Ut Verum factus, Locus iste difficilis est; nam videtur dicere
D. Th.º, 1.º q. Ang. D.º Censuit ita dicendum, et aliorum principia
1.º q. Senior factus mutavit sententiam, quae junior tenuit in sententia
vix: eaque ut habet hinc Verba dicitur q. 6. de malo: Numquam tamen mi-
hi durum est, non enim crediderim. 1.º Th.º Unquam, nec materialiter erravit,
nec minus quod aliorum principia responderet, quod aliorum placitum ero
nunc erat.

Pro An. Loco Cit. ad meritum D. Th.º esse 1.º Solutionem per quam
Satisfacit Libertatem ad merendum per indifferentiam, quae Christus habuit ad
bonum specificam, et numerice commensuram, et si determinatus ad unum bonum
genus: Secunda autem Solutio, quae ex abundantia dicitur, quod
si ex hoc potest etiam quod Christus esset determinatus ad unum numerum bonum
sicut et Deus; quod non potest non amare, nihil homines habere Libertatem
ad merendum per indifferentiam ad plures actus numerum, quibus de-
um amare poterat.

Verum haec solutio, et si acuta, est violenta Verbi
et meritum D. Th.º qui in illa secunda Solutione cum Libertate omnino
determinata ad actum, non tamen ad obiectum (Insuper enim dicitur, quod
non facere non potest, obiectum enim non fit, sed actus) componi deus dominum
Libertatem, laudem, et meritum, ex ea est, ratione, quod actus ille, sponte
et non Coacte fieret.

III. Godoy ubi supra d^r tenet, d^r hoc esse, n^o q^d saluatur Liber-
tas laudis, & meriti cu determinatione ad vnu numero actus ab-
soluere, nisi cu eadē, L, simili, qua xpus erat determinatus ad Deū
diligendū, ad q^d taliter erat determinatus, q^d licet vitare n^o poterit.
Lz numero actus, quoad entitatē numerice, & quoad determinationē
ad Deū secundū perfectiones varias ipsius; erat tamen indifferen-
s ad ipsū secundū perfectionē defectibilem ad Deū, prout est ratio diti-
pendi Creaturas, Unde nunquam sine indifferentiā contradic-
tionis saluabitur in d^r h^a libertas ad meritū sufficiens.

Si opponat:

Ratio qua adhibet d^r h^a ut ea libertas xpi sit sufficiens ad meritū, etiā
si sit omnino determinata ad actū, esse solū incoactionē, & spontani-
tate: q^d tenet d^r h^a q^d quomuis actus determinatus nedy, si quoad en-
titatē, s^c etiā quoad determinationē, nihil hominis libertas meritoria
subiitener, q^d subriteret Ratio a de quata Comini, s^c spontaneitas, &
incoactio. **R.** Causaly d^r h^a n^o esse q^d incoactio sit ratio sūdanō post-
tūe meriti in illo actū; s^c solū esse dūm quā Ratio permitte dū in
illo actū omnino determinato quoad entitatē, indifferentiā ad vari-
as determinationes, si enim incoactione Carever n^o esset perfecte vo-
luntarius, Unde n^o poterit illas diversas determinationes subire.

Arg^o 4°

ex Libertate Dei; **D** enim perfectus Dominus habet supra Volitionē mundi
& tamen nullo vult mundi: q^d Libertas a necessitate n^o exigitur ad verum
Dominū; mai^o p^o Volitio mundi realiter, & formaliter identificatur cu Deo
q^d h^a natura est ac ipse d^r si enim realiter posset a Deo separari, rea-
liter a Deo distingueretur: q^d Deo identificatur cu Deo pariter est
enim actus vitalis ipsius Dei, eius q^d perfectio; s^c d^r identificatur cu om-
ni sua perfectione; alia^o esset Compositus ex actū, & potentia; quo
argumento Conuincens Theologi Contra Gilbertū Correc. identitatem
inter Deū, & Volitionē diuinā: q^d stat optime Libertas vni Comini^o
cu necessitate, & omnimoda determinatione ad vnu.

Hoc argum^o

danq^o difficultatē abstrusū, que in theologia continetur de Contrariis
Libertati diuinę, quę n^o vacat nunc examinare; certū est q^d The-
ologi n^o agnoscerent esse Naturā ad Dominū perfectū Liberē q^d
q^d posset vitare erga Contradictoria extrema n^o laborarent, nisi bus-
ma in explicandis Constitutiōib^o decreti diuini, si uel nec in conuiliandis
infalibilitate p^odestinationē cum nostre Libertati dominio. Ad illud

Varie. R^a aethologu: nos dicimus Deu habere reu dominu in
pra volitione mundi, sumpta in entitate; huiusmodi est nana, et vide
lectibilib; s^o sumpta denominatione, siue etia terminatiue, hoc est ut ter
minata ad obiectu Creatu, sub qua ratione defectibilis est; que militans con
tra hanc solutione suo ditimus in Proximo de Incarn: qua repetere
non expediat.

Arg^o 5. a priori: actus est liber, si simul est in potestate Vo
luntatis; s^o omni actus epice voluntatis, hoc ipso q^d voluntarius est in
potestate voluntatis; q^d actus hoc ipso q^d voluntarius est liber: Anne si: nec
sitis opposita indifferentia ad contradictoria n^o opposita voluntario; q^d
ne libero Dominio: prob^o mi: Bayani innumeru Aug. Loci; in quibus dicit,
q^d hoc ipso q^d volumus, voluntas est in potestate nostra; q^d voluntas n^o
potest desce voluntas, unde omni, qui voluntate vult, vult, q^d vult,
et n^o vult, q^d n^o vult; at ita velle est habere in sua potestate, et dominio vo
litione; q^d ita velle est libera velle, s^o quando unq^q volumus, volumus, n^o
q^d volumus, s^o q^d velle volumus: s^o quando unq^q volumus, libere volumus
q^d omne voluntatis, liberu q^d a coactione est liberu libert^o dominij.

PR

palda dom. predicto: di op. 7. sect. 5. d^o concedo maj: n^o mi: explicat q^d loca
Arg^o: qui nihil oppositi continent, quatenus, cum dicit, id est in nostra potestate
aut Dominio, q^d cum volumus facimus, indicant potestatem ad oppositum: s^o con
muni modo loquendi; n^o eni dicitur velle aliquid facere q^d vult, nisi illud
q^d n^o vult facere, n^o faceret, tamen si nolle; n^o ly q^d vult, imperat propria
determinatione ad velle; quaeque supponit indifferentiam ad velle, et n^o velle.

Ad Contra instat^o ex quodam nro Decret^o Dominij libertatis
Considera in eo q^d voluntas n^o inconsulto, s^o ex proprio consilio ducatur in id,
q^d ratio dicit, Communi velle esse facere, vel exequi, nullo vetar dante, aut
impediente, qua Consultatione supponat voluntas, vult, n^o quidem spon
taneitate brutali, s^o rationali, et cu facultate reddendi ratione, Curia
Vellit, q^d ita facere n^o possunt Bruta; q^d n^o possunt examinare ratione
Communi ex die in electione vnius p^o alio, per hoc aut^o q^d voluntas
consulta n^o, si ex consultatione Vellit, et n^o coacte, habet dominij supra
sua velle; cadid enim sub arbitrio quicquid sub iudicio rationis cadit; q^d
Dominij Consultari debet per indifferentiam ad contradictoria, cu sine il
la n^o velle agere, aut nolle ex Consultatione, et arbitrio.

Consi

Differentia ad contradictoria est imperfectio dominij supra actus
Velle, q^d n^o est Constitutio dominij: parit^o Coa: imperfectio n^o q^d alie

in forma, potius est defectus eiusdem forme, quae forma: an: si: in di-
fferentia ad Contradictoria est defectus Potestatis ad quodvis ex-
tremum Versus, taliter enim posse actus ponere et potius non poni est posse
mixtum Cuius impotentia Conceptus enim positivus potentia est ad actum in
Vero ad nihil.

Secundo: indifferentia ad opposita est mutabilitas
q. imperfectis dominij: an: si: Capacitas enim ad formas Contrarie,
I. Contradictorie Oppositas est Capacitas ad mutationem; Voluntas enim
propter hoc q. transcat de Volente, in nolente, I. e. conuerso, mutatur:
I. mutabilitas potentia est imperfectio potentiae; q. et potestatis, et
dominij, quare: O. esset mutabilis in re: de re: perfectus non habe-
ret dominium.

Pr. 3. indifferentia ad opposita non permittitur Voluntas,
ab obiecto saluante, ut patet in summo bono clare Cognito: q. indifferentia
ad opposita est Voluntas non saluans per actus, I. e. in statu quasi mali,
et imperfecto in ordine ad Vnum: quomodo indifferentia intellectus
erga Verum non clare propositum, quoad assentiendum est imperfectio opi-
nandi, determinatio vero ad assensum est perfectio demonstrandi.

P. 4.

exuere indifferentia ad opposita per determinationem ad vnum est perfectio
intrinsece Voluntas: q. dicta indifferentia est imperfectio, nihil enim
perfectius per amissionem perfectionis, I. q. deprivatum ab imperfectiore: q.
an: potentia perfectius per habitus Virtutum, per quos magis determinat
ad vnum, et non manet adeo indifferens sicut antehabebimus, postea
vero si adiungatur praedictio magis determinatur; nemo tamen ne-
gavit Voluntas prope determinata ad amandum Deum, magis perfectior
Ceteris partibus, quae imperio determinata, hae autem habet sua deter-
minationes, in quibus indifferentia, illa vero determinationes: q. indifferentia
ad opposita non est perfectio, I. potius imperfectio, a qua purificatur do-
minij Voluntas per determinationem ad actum.

Vltimo Considerandum

an: dominij Voluntas, quo magis ab indifferentia ad determinatio-
nem transit, magis perfectior: q. q. an: di: currendo per actus Volun-
tatis, et intellectus, ab intentione vbi ad vltima exte: utitur; ante in-
tentionem enim efficacis Voluntas est omnino indifferens, et quasi dormiens
post sui intentum dominij habet supra eius executionem, I. si ita per-
fectum ac post Consultationem, et inditum de electione medicorum; antequam
enim nondum habet media quibus finem assequatur; et tamen hinc

habet indifferentia; quippe habet indifferentia ad media determinata elen-
da; post electionem etiam, aut imperium manet eum perfectiori dominio potes-
tatis imperium; et sine indifferentia ad imperandum: q. quo magis recedit Vo-
luntas ab indifferentia, et accedit ad determinationem magis perfectiorum domi-
nium, ac proinde indifferentia non est perfecta, s. imperfectio dominii.

R. ad
1^a instantiam, qd. dominium Voluntatis consistit radicaliter in eo qd. per iudicium,
et consilium rationis ducatur; hoc enim significat nomen arbitrii; id est hoc
ratio importat indifferentia Voluntatis ad opposita; nam hęc indifferentia
nascitur ex Universalitate Voluntatis, et Intellectus, qui ex Veris, et co-
muni in Communi attingant, non potest adequate determinari, nec Voluntatis
per determinatum bonum, nec Intellectus per Verum per mixtum salutarium: omnia
autem bona creata sunt particularia, hoc est partem bonitatis habentia
a mixta sua parte defectus, qd. nullus est pura bonitas: Unde si ut Intellectus
non determinatur, aut necessatur ad Verum mixtum salutarium (quom-
admodum est Verum simile qd. generat opinionem; ita est necessarium ad hoc ut
Voluntas necessatur, qd. summi boni, s. puri boni proponatur: Quare
Concedimus dominium Voluntatis consistere in directione Consilii, et rationis;
Id est Universalitate, et indifferentia; sed directione ex parte iudicij; sed est
ne in Voluntate, in formando dictaminis, et non proseguendo, s. omittendo
prosequendum boni non proprii, nec ut summi, nec ut puri boni, s. ut proximi
si defectus, quibus remoueri Voluntatis potest, et eius omissionis determinare:
Unde per Regulationem rationis indifferentia, hoc est, potest, ex imperio Vo-
luntatis aliud totum proponere, et per Collationem Consilii etiam inordi-
nata media distinguuntur Voluntas Rationalis, eiusque spontaneitas, et sponta-
neitas bruta; s. talis directio, et collatio mediarum intelligi nequit
neque dicta indifferentia Universalitati potest Utilitas, que non sunt deter-
minata ab ordine naturę ad bonum aliq. defectuum, s. duntaxat ad
bonum purum.

Ad Consequens negandum; ad 1^a p. dicitur, qd. indifferentia
ad Contradictoria non est defectus potestatis, nec mixta potentia, et importan-
tia; posse enim ad Contradictoria actus non est impotentia, qd. in 1° dicitur potes-
ta. Omissionis potentia ad non actus est positiva potentia ad actus positivum;
incomposita ex actu Opposito: In 1° Verbo admittente puram Omissionem et-
q. est potentia secundum Contrarium inadequate terminata ad non agere; nec
est inconueniens qd. potestas Voluntatis inadequate sit ad agere, et inadequate
ad non agere; nec est idem potestas ad nihil ac potestas ad non agere, qd. 1^a est
ad negationem Communiter sumptam; Unde impotens, seu potens, non potestas

diu debet; at vero pota ad n agere est ad negationem actus contenti in
eadem pota, sicq pota ad n actus impotentia n est, cuius determinata ad
causantia actus, ut possibilia ase ponit.

A 123 Q. dist. am. indifferentia

Creatura est mutabilis. Conc. indifferentia ad opposita ex hoc respectu
Unde nec probatis aliq^o Conuenit, neq soly probat, nostraq indifferentia
quy sola est Capacitas ad formas Oppositas esse mutabilitatis: indifferentia
ha eni Dei ad sua decreta; q n est ad actus, et n actus subtractione
entitatis, aut forme, s ad oppositas terminationy imperfectioy mutabi-
litatis n dicit, neq ex eo q Voluntas Creatas dicitur indifferentiam et
similq ad opposita per q dominij. Ut si Con thiebert, reditur imperi-
fectas, i. qe p^o dicta indifferentia esset ad actus, et n actus, quz est,
imperfectio ortas ex Conceptu potentia; quz creatura natio admi-
cet, quz est imperfectio sine indifferentia, s cu minima determi-
natione sequeretur, cu esset receptiva actualitatis; ut patet in supra
Vitiis naturaliter recipiunt Visionis.

E quibus catone nihilur

Voluntas eni n esse satiatz per summy bonu requiritur, ut n sit indiffe-
renty circa ipu; habere autz Voluntas indifferentia circa summy bonu
in via supponit imperfectiony staty in quo tale bonu clare n proponitur.
Voluntas vero ita ferri in summy bonu obuere proposity, ut patet a care
abey amore n est formaliter imperfectio Voluntatis, nisi dante p^o sup-
positioe ex parte Cognitionis; Vel dato q sit imperfectio Voluntatis
exuere indifferentia exa summy bonu obuere Cognitio, tati indif-
ferentia, s dominij imperfectio n est; siue Pristat exuere dominij
supra hominy, specis dante subdat habentz imperfectio Cognitionis p^o
lati erit, n tamen erit imperfectio dominij exercit; in intellectu au-
tz dispositio opinantiz imperfectio est fortiter ex defectu propriy cog-
nitionis, Unde indifferentia ad n attendendy oritur ex propria
ignorantia.

Vel deniq^o Dominij Libertatis circa summy bonum
imperfectioy esse, quz n debet appellari dominij; quatenus pro dig-
nitate d^o summy bonu nullu in permissu Libertatis conuerti a s
mor; sicq licet Voluntas exerceat Libertat in hac vita circa dei
amory, n illa exerceat pro ea parte qua perfectioy dicit; s pro sepa-
te qua dicit regulari per imperfecta Cognitionis; ut sic autz domini-
y hoc imperfectioy dicit. Ex quo n inferatur, indifferentia creatura
Creatas dicere imperfectioy; est eni quida ex excellentia Voluntatis

qua supra dicitur actus ferus erga bonum limitatus; ex quo voluntas quando illud amat ostenditur superior supra ipsum bonum, tamquam non indigens illa potestate prohibendi actus intra se per omissionem; in quo unitatis perfectionem, cui excellens nulla creatura indigens, ex illa dicitur dicitur dicitur quod non bonorum mensura non est.

Ad 4. R. neg. ant. loquendo de indifferentia dominij; ad pr. dico, quod nec status, nec pr. determinatio determinans voluntatis determinatione opposita indifferenti dominij; quia determinationem male intellectam Boetius credit sibi quoniam ferus pr. determinans, non capientes, quod pr. determinatio determinat ad unum habitum, quoniam habitus necessitatem ad actionem pr. determinans; quare sibi volunt se devare se pro libertate in ea sua sui fundi ad minus, etiam cum necessitate antecedenti ad unum; Verum de hoc suo loco sine dubio statim, sed ut dicere nunc, quod habitus, quia pr. determinatio determinans relinquendo indifferenti dominij; habitus quidem adhibendo, aut faciilitando, siue etiam pr. stando unum ad actum indifferentem ponendam a potestate; pr. determinatio vero auferendo suspensionem, quia voluntas habet motum.

Ad ultimum R. quod voluntas est magis perfectus quo magis recedit ab indifferentia suspensionis, a quo inde quo magis ad actum executionis appropinquat, non vero quod aliquid unitatis indifferenti dominij. Nec refert si oppositum magis dominij est potestas consequens ad actum, quia potestas dicitur consequens. Hic enim admittit unum impossibile saltem consequens, illa vero nulla impossibilitas involuitur, sed ante electionem potestas ad non eligendum est consequens. Et post electionem dicitur unitas; quod perfectio dominij est ante electionem; quare cum hoc sit factum dicendum erit quod indifferentia, quia manet ante electionem per executionem non dicitur suspensionis, sed potestas non est perfectio dominij. Et inquit, refert, quoniam potestas consequens est intrinsece eadem ac unitas; et sibi distinguuntur per circumstantias accidentales extremas; dominij autem voluntarij non constituitur per facultatem ad utrumque sub omnibus circumstantiis, sed secundum se simpliciter. Et hoc est potestas unitas; de qua vero non est nova potestas, sed accidentis potestatis, quoniam terminatur ad extrema sub accidentibus, ut ex in partibus dicitur magis constituitur.

Alia argumentum quod congruit Boetio ad habitum unum sui libertate incorpoream; procedunt; de hoc in facultate sibi dicitur unum; et pr. determinationem, quia magis antecedenter indicant ad actum libertate pr. unum, et pr. determinationem; de hoc in imperabilitate et pr. quia etiam indicant magis antecedenter ad ad implendum pr. ceptum. Modum per libertate acceptationem; de etiam ex impossibile demonum, et damnatorum ad bene

benè operandū, quæ pariter iudicant nariā antecedentē ad libe-
 re peccandū, quæ omnia prohibent examen postulant, quæ q̄ possit
 sub unico dubio dirimi, ideo nunc super sedem plura in hoc tractatu
 super his difficultatibz discutere.

Ex dictis deniq̄ que in hoc dubio co-

llo 1.º incitq̄ Rayonem statentibz libertatē ad meritū componē eū ne-
 cessitate antecedentē, id quæ probantur ex processione Spiritus Sancti;
 quæ libera dicitur, et nariā, qui postea argumentis præci, quæ ipsos
 conveniunt, sensu eū Stoicū, et eū Viclepho damnato in Concilio
 Const. sect. 8. Imo eū Luero, et Calutino damnato in Ind. s. 6.
 Can. 5. dicunt libertatē ad merendū, et si necessitati antecedentē con-
 iunctā, habentē damnum dominū per indifferentiā radicalē, sum-
 ptū pro Capacitate ad vitia, et virtutes: Constat autē secundatē
 productivā Spiritus Sancti n̄ esse indifferentē, nec radicalitē ad n̄
 producendū Spiritū Sanctū.

Secundo Colligo: q̄ hęc indifferentiā ra-
 dicatā n̄ recernit Ray: ab illa reitū, qui affirmantur, Libertatum
 gaudi ex Dei providentiā, aut ex Actū Celestium; ista namque ingenue
 fatebantur indifferentiā radicalē; eū dicentē primū actū voluntatis
 interdū malū esse, interdū bonū, ut monuit P. Rip. tom. dicto disp. 6.
 sectione primā.

Colligo 3.º Spontaneitatē Rationalitē egrē distingui
 ab illi abspontaneitate brutali; si enī intendam p̄nes hoc distingui;
 q̄ 1.º importat ductū Rationalitē apertentis Conventientia ad p̄z eligē-
 dū sine indifferentiā ad opposita n̄ saluatur; electio enī est inormal-
 ta, q̄ vel ex voce patet; significat enim eligere unū, et multā ligere
 Unde imp̄z, et indubiū est Universalitas ad plura mediā infacilitate
 electiva, hęc autē Universaliter nariā importat solutiōnē ad determi-
 nationē ad unū, ac pro inde indifferentiā, exclusionē que antecedenti
 necessitati.

Quare concludim⁹ Libertatē a Coactione n̄ esse simpli-
 ter dominū; eā que dicere sufficunt ad merendū, et demerendū esse
 antiquā heresim, cuius meminit D. Th. q. 6. de malo; quam que recer-
 tus est Viclephus damnatus ibi supra; q̄ memorat Vobaldensis lib. 1.º
 doct. fidei Cap. 23 per hęc verba: Viclephistę Communiter Respondent,
 q̄ D. Th. n̄ necessitate necessitate Coactionis ad bonū, et malū arbitriū, q̄ illa
 sola tollit arbitriū dignitatē, n̄ autē aliā necessitas proveniens absolute
 deturitionē effectū et Cap. 2. doct. propositionū Viclephi esse non

n̄ inuictē peccauit. q̄ voluntate necessaria peccauit. & p̄cipue Cap. 22
 ut Vbi electus ostendat necessitatē n̄ debere libertatē, docet eū hoc exemplo,
 & his verbis: Q̄ n̄ illibertatus quicquā facere, licet absolute n̄aro illud fiat;
 sicut n̄ illibertatus producere Verbu, s̄ spiritū sanctū, licet absolute n̄aro illud
 agat. Eandē heresim amplexi sunt Luthus, & Caluinus, & Cameracensis
 n̄ inuid. de quo videatur Belgicus lib. 2. de vrb̄a & lib. 2. de lib. ar. Cap. 1. & 2.
 C. Cap. 15. sect. 8. & Alij.

Dubium III

**Quid Indifferentia sit Constitutina Liber-
 tatis Creaturae?**

Quamuis ex dictis dubio precedenti facile colligi poterat, quatenam
 sit Indifferentia in qua consistit Dominij Libertatis, q̄ tamen multā faciam
 rōnibus indifferentia, & plures ingrediuntur Constitutionē Creaturae Libertatis
 congruū est p̄sens dubij instituire, ut examinemus, quomōdo in differentia prin-
 cipaliter, & formaliter Libertatis Constituat. Pro quo 1. suppono, indifferentia de
 Libertatis aliq̄ actū, aliq̄ passivū esse; actiua est virtus pro ductiua indifferentis
 plurius effectū, passiva est capacitas receptiua indifferentis plurius formā
 quae duplex est, alia respectu propriorū actū, q̄ eū inmanens sint recipi-
 tur in ipsa; alia respectu primi Agentis q̄ est intrinsece deo subordinata, ut
 primo mouenti. Unde habet Capacitatis indifferentis receptiua, diuine p̄mo-
 tionis, quae ad suos actus applicat, & p̄ se determinat. Itē indifferentia
 requisita ad Libertatē diuiditur in obiectiua, & formali, illa consistit in eo
 q̄ obiectū proponatur Voluntati eū bonitate, quae potest appeti, & eū defectu con-
 ueniētis quae potest repulsi: formaliter vero est virtus Voluntati quae indiffe-
 renter potest sequi vtrumlibet. Deniq; indifferentia alia est contrarietatis, alia
 Contradictionis. 1. dicitur inter extrema contraria, ut sunt amor, & odij
 bonū, & malū; 2. inter extrema Contra dictoria, ut sunt agere, & n̄ agere.

Secundo suppono indifferentia obiectiua necessario requirit ad
 indifferentia actū Voluntatis; sicut om̄ n̄ p̄ cognitū Volū quae n̄ nihil in
 differenter Volū est, quin sub indifferentia proponatur ab intellectu, cuius
 vāo est n̄ Volū ut pote cecus n̄ appetit nisi q̄ intellectus proponit vtrius
 n̄ ens, Unde si n̄ proponat defectū conueniētis, propter quod obiectū repulsi
 potest, n̄ potest Volū illud recipere, & sic n̄ eū indifferentia, s̄ eū omni
 moda determinatione amplectitur obiectū, proponit ut purū bonū: In vtroque
 quiritur p̄ quā prioritatis naturae; an sufficiat concomitantia, aut subsequētia
 notū, tū defectū: infra loco dante tractabimus.

Suppono 3. intellectu n̄ exfor-
 maliter liberū, q̄ a forō dīcedū est de appetitū sensitiuo, ut est inuictē

Theologorum 11° Qu. in 2. dist. 24. q. 3. Contra Godefr. & alios quos refert Epitaph.
 eaz. dist. 24. art. 2. Est tamen Ang. 1° q. 83. art. 3. ibi: & de eandem q^o
 p^ori liberi arbitrij est electio; ex hoc eni^m liberi arbitrij esse de^mum, q^o possimus
 unq^o alio recusat^o recipere; & ideo natura liberi arbitrij, ex electione lo-
 siderare oportet, ubi ut videt soly agnosuit arbitrij, & libertat^{is} in facultate
 eligendi; hoc aut^{em} n^o est intellectus ut docet Arist. Lib. 3. ethic. & n^o in 6. in dubio
 relinquitur, an ad vim appetituz, an ad cognoscituz pertinet: & insuper p^o
 ratione valde profunda, quaz tradit D. Th. 1. 2. q. 8. Cui^{us} sola illa p^oa p^o se est
 formaliter libera, cui p^o se convenit movere quoad exercituz; talis n^o est
 intellectus, s^o voluntas: q^o n^o intellectus, s^o voluntas habet formaliter libertatem
 mai^o p^o. Nam dominij actus est facultas utendi, aut aplicandi propriam
 voluntat^{is} ad aliquid agenduz; mi^o p^o. Volunt^{is} eni^m p^o se attingit n^o
 vero intellectus; s^o p^oa quz p^o se habet attingere fin^{is} p^oime, & p^o se con-
 venit habere vim motuz quoad exercituz: q^o & ratio est, n^o finis est di-
 fusivus sui, & ut se diffundens est mensura ceteroz, unde in omni sedi-
 ficatione per efficien^{ti}z est prima mensura communi ceteroz, & diffusi-
 vis, Unde illa p^oa quz p^o se immediate agit p^opter fin^{is} est primus mo-
 uens quoad exercituz, s^o per efficien^{ti}z, q^o hoc est quada^m diffusio, & commu-
 nicatio causaz, Cui^{us} que in hoc mensuratur a fine, ut primo diffusiva, &
 communicativa; illa p^oa immediate a fine mensurata mensuratur in
 vi diffusiva, quz ex in p^oa illa n^o sit causaz finis, s^o efficien^{ti}z: q^o soli volun-
 tati quz sola immediate a fine mensuratur quoad diffusioⁿem est primus mo-
 uens efficien^{ti}z, & primus aplicans quoad exercituz.

Unde argum. Qu. vim habent: arguit eni^m illa p^oa prius est libera per cuius actuz habemus
 primus dominij ceteroz: id fit per actuz intellectus: q^o p^o mi^o: n^o dominij
 habemus per duos actus s^o per notituz connexion^{is} contingenti^{is} aliquoz
 volubituz a p^o se volibile, & per voluntat^{is} quz denominat^{ur} unq^o volucem
 notitia antecedit, & voluntat^{is} subsequitur: q^o prius habemus dominij p^o no-
 tituz quz per voluntat^{is}.

Secundo: illa p^oa est prius libera cuius actuz pri-
 us habemus in n^ora potestate; hic actus est intellectus: q^o p^o mi^o: primus actuz
 existenti^{is} in n^ora potestate sunt indituz conclusionuz aliusvis eligendi, &
 electio regulata p^ostate indituz: hi actuz sunt intellectus, ut patet.

Illa p^oa secunduz se libera est, quz secunduz se est indifferen^{ti}z ad opposituz, intel-
 lectus est huiusmodi antecedens ad voluntat^{is}; n^o omni indifferen^{ti}z
 voluntat^{is} supponit indifferen^{ti}z indituz, & in ea fundatur, & q^o indifferen^{ti}z

na potentia videtur ex universalitate obij, obiecty autz intellectus ma-
gis universale est: q^o intellectus magis, et prius est indifferens. **Deniq^{ue} arg^o:**

na liberum arbitry definit a mag. in 1. dist. 24. q^o ut facultas voluntatis
est rationis vna p^o altero eligendi: q^o vnaq^{ue} p^oa ingrediatur constitutiva
libertati: imo primo intellectus: na d. Bern. de lib. arb. & Libery arbitry
q^o, inquit, nil aliud amare, quaz libery determinatione indit^{ur}.

Rat.

Convincere q^o intellectus sit primus Liber per modo dicti^o radice, n^o vero formaliter,
q^o libenter concedimus. **Ad 2. R^o acty** qui primo est in tua potestate
electiva esse acty voluntatis, quz habet applicare intellecty ad formandum
illud iudicij conclusiony, q^o est antecedat executiony, subsequitur acty elec-
tionis: Et iudicij conclusiony sumas pro eo q^o antecedat electiony, illud est
q^o subsequitur acty voluntatis: q^o si accendas ad primy iudicij antecedens pri-
my acty voluntatis, ad illud eiq^o antecedat actus voluntatis omnino, hoc est
applicatio primy agentis.

Ad 3. dist. ma^o: que secundy se est indifferens ad
opposita in agendo conc. in representando nego: Libertas enim per indifferen-
tia activa constitui debet ut statim videtimus. **Ad ultimy R^o ad m^oia diffi-**
nitione magis n^o sequi libertaty formaliter, et in reo constitui per indifferen-
cia intellectus, s^{ed} duntaxat radicaliter, p^{ro}positus, aut in obliquo, ut docet d.
Ph. 12. q. 13. art. 1. Et l. p. q. 83. art. 3. et 4. explicans d. Bernardy ibi: & dicitur
q^o iudicij est conclusio, et determinatio consilij, determinatur autz constituitur
per iudicij ratione, et secundo per acceptatione appetitus: Unde Philo. in 3. dicitur
q^o ex consilij iudicande, desideramus secundy consilij, et hoc modo q^o ra-
electio dicitur quodam iudicij a quo nominatur libery arbitry: Unde iudicij
secundy q^o est acceptatio appetitus, aut electio est formalis libertas, ut vero est
iudicij ratione, est libertas radicaliter, aut directiva: quibus supponit:

Sit ita

Conclusio: Indifferentia activa voluntatis est formaliter libertatis
dominii: est omny thelogoy immuni: et hac vna, et efficia ratione p^o do-
minij proprie n^o invenitur nisi in efficiendis, est enim facultas vna, que
dominij voluntatis explicatur per facultaty ad agere, et n^o agere: indiffe-
rentia eni in alijs dominij n^o est, na dicitur ab imperfectione p^oz, nisi
indifferentia materice ad plures formas, s^{ed} si qua est informis, indifferen-
tia ad subiecta dicitur ex potentia receptiva, et receptivitate: Unde indifferen-
tia sola ad agere, et n^o agere est perfectio dominij, hzc eni provenit ex inde-
pendentia: q^o n^o indifferen^{cia} passiva: s^{ed} activa constituit dominij libertas.

Sit 2^a Conclusio: in differentia activa dominij n̄ est ad Contraria s̄
 ad Contra dictoria: et q̄ est omnis, et s̄ ea indifferentia pertinet Con-
 trarie ad dominij, Raone Cuius Voluntatis est domina sui actus; Raone in di-
 ferentij Contra dictoria, n̄ Contrarietarij id habet: q̄ p̄ mi: Raone illij est
 domina sui actus Raone Cuius potest illy facere, et n̄ facere; id p̄stat
 indifferentia Contradietoria, et n̄ Contrarietarij; h̄c enj n̄ est quapoteſt fa-
 cere, et n̄ facere, s̄ quapoteſt facere vny, et facere Contrarij; q̄ in
 vny pertinet ad dominij supra actus quatenus posse facere Contrarium
 includit posse n̄ facere actus, ut vny: q̄ Dominij libertati n̄ in indiffe-
 rentia Contrarietarij, s̄ Contra dictoria consistit.

Solvuntur Argumenta

Et si talte conclusiones verissime sint; ut magis clucescant aliquas obtemus
 obiectio. Arg. 1°. Indifferentia Voluntatis ad actus, et n̄ actus est parva pro Con-
 sistent dominij: q̄ n̄ consistit in activa indifferentia: q̄ ant: indifferentia dominij
 est ad actus inmanens: q̄ est parva respectu illius. Nec sufficit respondere eam
 indifferentia esse partem actus, et pariter parvam, sicut Virtus respectu actus inma-
 nentis, quz actus, et parva est, quando actus n̄ est subiectus agentis, ut in creatu-
 ris accidit; Ceterum pro consistit dominij n̄ exprimeſe rationis parvam, s̄ actus
 et hanc ultimam rationem posse primo concurrere indifferentia dominij. Nā dicit:
 actus inmanens est finis potentia: q̄ posse primo inspicitur ap̄ta subvotione
 perfecti, n̄ vero sub raone perfectibili, aut dependentis ase; at p̄ta n̄ respicit ut
 perfectibili actus sub raone perfecti: q̄ posse primo est parva ^{activa} respectu actus, s̄
 dominij consistit per fundamentum ut posse primo ordinari ad suus actus: q̄ con-
 sistit per indifferentia parvam.

Conj. 1°. q̄ bonum sub ratione consequibile est fi-
 nis pro perfectibili appetitus, et ut exequat induit rationis effectus, et dependenti
 abundantate, prius posse loquendo ordinari Voluntatis ad finem ut consequibile
 quz ipsuz respicit, ut effectus, proinde prior absolute est ratio intentionis, quam
 executionis: q̄ si virtuti inmanens actus actus est finis, prius absolute ordi-
 nari ad illuz ut perfectibilis dicitur virtuti, Cui que ut si inspicatur, ut parva
 prius ordinari Voluntatis ad suus actus ut p̄ta parva, n̄ ut activa.

Contri. 2°

prior est Voluntatis habere actus a Deo p̄ determinante, quz illy habere ase
 exequere, Pa Deo p̄ determinante prius quz ase habet: q̄ prius intelligitur
 parva, quz activa: P̄ in omni signo in quo intelligitur Voluntatis Cui actus in-
 ligitur existere Cui illo Raone propriuz Libertati: q̄ ante quz intelligatur ha-
 bere actus ase exequere, intelligitur habere per dominij indifferentia parvam

acper Conseq^t indifferentia Libertati prima, et per se parua est. **R.** solutio data
 inter arguendy; ad Vesplicy dicimus acty inmanenty esse hinc & pure p^o effectum
 Unde quamuis Voluntas ut per se lib^o inspicias acty, ut hinc, sive ut obiecty specit
 hactenq^{ue} prius in genere Causy formalis, l. finalis, in genere damon, et in signo Causy
 efficientis prius respicit acty, ut aut dependenty; quarum harum priorum ut absolute pri-
 or. **R.** nullus est absolute prior, nisi in determinato genere Causy, et datur q^o in or-
 dine inuentionis absolute sit prior actus, ut hinc dicimus q^o dominus Voluntas non
 constituit indifferentia, qua prius inspicit Voluntas acty, ut hinc, p^o qua respicit ut effec-
 ty, quz actua est, Unde nunq^{ue} indifferentia parua constituit dominus Libertati.

V. aliter **R.** dicendo q^o in actu Voluntati, et est Conceptus ultimus actualitatis
 h^o p^o, et est Conceptus operationis, secundy hunc & est hinc, p^o secundy primum
 in quz Voluntas formaliter & exercet dominus tanquz Contenty primis partibus in sua
 Virtute, quz inferiori actualitati est in principio; **R.** h^o: igitur dominus Voluntati
 hunc primo intelligitur quando intelligitur relative ad acty, inexpresso Conceptu ab
 quz prima parte Continet, Cuz h^o formaliter in quibus p^o a^o n^o excedit, quare
 n^o intelligitur indifferentia dominus per ordinem ad acty, ut hinc, quon potius potest
 per modum natury, et hinc indifferentia respicit ad per ordinem ad egressy, in quo de-
 pender a Voluntate Ex quo patet ad 2° Con. p^o

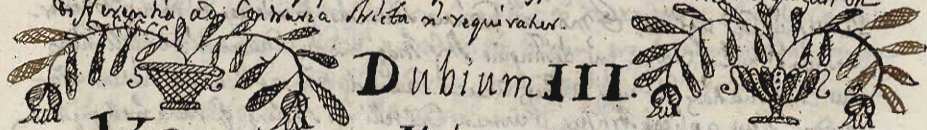
Ad 2° R^o 1° Concesso primo

Syllog. didi. m^o subdumy. In omni signo in quo intelligitur Voluntas cu acty
 ut aut dependente intelligitur illi coexistere ratione dominus Con. alio mo-
 do nego, et supponit sequenti. supponit namque indifferentia parua ad acty
 dominus. **V.** aliter **R.** dicendo: q^o in illo signo p^o determinationis intelli-
 tur acty ut alio secundy Conceptu ultimus actualitatis, in quo signo intelligit
 voluntate per modum Causy instrumentalis, seu dy illuz Conceptu ex q^o quz non
 exercet dominus Libertas Creatur. In q^o ut instrumentaly illy attingit, sum
 q^o per modum natury, et n^o indifferentis, in signo vero sequenti cu dominus
 hinc supra acty sub conceptu operationis, cuius docting ituz formam redit
 primo.

Contra 2. Concluzio obijci: Omnis Libertati indifferentia est
 Contrarietaty; q^o si aliqua indifferentia requiritur ad dominus contrarietaty
 p^o a^o: Omnis indifferentia est ad duo extremas, l. exercitia libera; p^o duz ex-
 ercitia libera, sunt due acty possib^o: Omnis indifferentia est ad acty possib^o
 q^o ad Contraria: In: p^o Omne exercitia Libery Libere attingendy est; q^o p^o a^o
 h^o, qui s^oly exercere Voluntas potest. q^o extrema sunt opposita cu nequeant
 per unuz acty attingi attingentur per due acty Contrarie opposita.

Ad hoc argum^o

Varie dicitur illi enim qui puram Omissionem Libertatis in exercitio admittunt, negant requiri actus positivos, ut Voluntas exercitatur per se Velle, ut de indifferentia ad Velle, et in Velle nec est, nec ratio inest illi indifferentia Contrarietatis, cum in Velle sit Libertas respectu Voluntatis ut in agendo, et ut in agere potendo cum facultate ad agere. Plusculis difficultatibus habet in sententia negante puram Omissionem; in ea enim videtur saluari in parte dominii per indifferentiam immediatam ad Contradictionem, cum non possit Voluntas Libere omittere nisi ponendo unum actum impossibilem cum alio; dum enim dominium immediatum est supra tales actus impossibilem, et immediate supra negationem Ulterioris libertatis. Pro hunc dicitur Cuiuslibet. 12. tract. 10. disp. 2. dub. 2. quod duo exercitia Libera requiruntur duos actus positivos Causaliter, et per se oppositum in vero formaliter, quod 9. Voluntas se exercet omittere do Amoris actus, et si debeat se exercere per actus per se oppositum, non tollit quod actus exercitatur per cessationem ab actibus formaliter, et quatenus requiratur ad libertatem hinc indifferentiam Contrarietatis Communiter sumptam, non inferuntur requiri indifferentiam Contrarietatis specialiter dictam: Communiter dicta, est quatenus oppositio interpositiva extrema, et si iuxta obiecta distincta, ut amor Petri, et Voluntas in Amoris Petri in habet pro obiecto nisi Carentiam Amoris Petri, et ipsius Petri, qui sunt diversa: Contrarietas stricta est inter actus positivos circa idem obiectum, ut amor, et odium eiusdem numero obiecti, unde constat indifferentiam Contradictionis exerceri in parte sine aliqua indifferentia Contrarietatis, quatenus indifferentiam ad Contrarietatem strictam non requiratur.

Dubium III.

Utrum Dominium Libertatis Create involvat

Dependentiam a Deo prædeterminatam.

Hæc difficultas si resolvatur, resolvuntur gravissima questionum: et eius enim resolutione pendet definitio mediæ quæ ad cognoscit nos et alios Liberos futuros: si enim isti prædeterminari possint, non est difficile quod cognoscantur in decreto invidiosæ efficacis, nullus enim inficiabitur servari Libertatem decretæ, si ea prædeterminatio non destruetur, utique enim est suppositio antecessoria in falsitate annexa cum una Libertate extrema. Pendentesque ex huius difficultatis resolutione, omnes illæ quæ concernunt Constitutionem gratiæ efficacis, et præcipue in illa naturæ expeditione illius celeberrimæ quæstionis.

circa Componendos Certitudines diuini prouidentiae, & prouidentiae eius libere
 Arbitrio: id est circa dubium hoc pro modis meis, Luculentius, a uariisq; expeditio-
 nibus incipio, sicut uero, aut uariis dicendi modis, sicut Phil. nominati, ac ueritate
 in uacat, sicut sic dicere, scholae integre Societatis, a P. Molina, siue a P. Fonseca
 uocata, uero, & altero dempto, quo memorat Dr. Ferrer in l. p. tom. 2. tract. 6. q. 4.
 Omnino negare prouidentiam, & contra uero Scholae integre Alth. hanc prouidentiam
 Præcipue credentis, eaq; prouidentiam amplecti, cu; quibus (Cheremas factis)
 sequitur in hac parte ineditur.

Primum fundamentum in Authoritate Alth. q.

I. de pœa, art. 7. modo quibus Uniq; dicitur causa actionis alterius aut
 q. nulla res per se ipse mouet, & agit, nisi sit mouens in motu: 3. modo dicitur
 Una res esse causa actionis alterius in quantum mouet ea, ad agendum, in quo
 intelligitur Collatio, aut Conservatio Virtutis actus, & applicatio Virtutis ad actio-
 nem: sicut homo est causa inuisionis Culltelli ex hoc ipso qd applicat, a uerum Cull-
 telli ad incidendum mouendo ipsum: & infra: natura, inquit, inferior agens
 in agit nisi mota, & hoc in causa quatuor, que proueniat ad Deum; requiritur
 necessitate qd sit causa actionis cuiuslibet rei naturalis, ut mouens, & appli-
 cans Virtutem ad agendum: & l. p. q. 10 S. art. 5. ait: de hinc Considerandum est qd
 mouet in soly res ad operandum, quoniam applicando formas, & Virtutes naturam
 ad operationem, sicut etia; Artifex applicat Reuoluntatem ad secundandum est. & hinc
 quodam loco in admittit Aug. de exp. explicationem quas adhibent Contrarii, uol-
 untatis, qd applicat, & mouet causas secundas produciendo Virtutes, & conser-
 uando simul: clare eni; distinguit Aug. Mag. modis Cauendi per Collationem
 aut Conservacionem Virtutis actus, amodo Cauendi per applicacionem Virtutis ad a-
 gendum, sicut applicat Artifex a uerum Culltelli ad inuisionem, qd tamen in est qd
 re necessitate, simul agere, ut ex his estendit, & est mouere Culltelli, qui prou-
 ponitur actus, & agens ad secundandum: Unde cu; applicat causas secundas
 ad agendum, sicut Artifex Culltelli, in soly eaq; applicat Conservand. Simul, nec
 soly Conservando, aut Conservando Virtutes, s. utique prou mouendo.

Sicut hoc

tantum pro causa natiuæ dicitur potest, per dicitur, sicut in Aug. Mag. ex primum
 pro causa libere l. 2. q. 10 q. art. 2. ad 2. ex q. dicendum qd homo est dominus
 suorum actus & uolendi, & in uolendi propter deliberacionem rationis, que potest
 flexi ad unam partem, s. ad aliam, s. q. deliberare, s. indeliberare, & in huiusmodi
 qd oportet qd hoc sit per deliberacionem procedens, & cu; hoc in procedat in infi-
 nity, oportet qd finatur deum ad hoc qd libere Arbitrio hominis moueat

ab aliquo exteriori principio, quod est supra mentis humanam, et ad deo. Unde mens ho-
minis ita sibi non ita habet dominium sui actus, quin indigeat moveri a deo. Lo-
cus iste clarissimus est, et in quo Aug. Mag. tacite et omnibus Argumentis con-
trariis, Componitur dominium Libertatis, et motione divina, illo Unico Verbo
et indigeat moveri a deo, quo habet subordinacionem, quod habet dominium Libertatis
Creati ad deum indigere debet promotione Causae.

Et quamvis D. Th. expresse
in Utatur hoc non phisicis praedeterminacionibus, nihil hominum sepe in fine funda-
menti dedit suis discipulis, ut divina praedeterminacione hoc nomine intenzi-
ant; magis dicitur Cap. 5. de divinis nominibus. Lect. 3. inquit et Voluntatem
divinam esse existentem praedeterminatam, et effectivam praesertim nomen praede-
terminacionis amplectitur; In 1. p. q. 23 art. 1. ad 2. ubi praedeterminacionem
Damasceni asserens Libertatis restringit ad ea, quae est necessaria in principio;
ubi tacite admittit aliam praedeterminacionem, quae non asserat, et amplius Libertatis ad
actum et Adde dicens; quod Damascenus nominat praedeterminacionem, imposi-
tionem necessitatis, sicut est in rebus naturalibus, quae sunt praedeterminata ad
deum et In Claris, in 3. Contra Gent. Cap. 9. ubi dicitur: id quod docet Damascenus
quod ea quae sunt in nobis deus praenoscit, non praedeterminat, exponendum est, et
intelligat, ea quae sunt in nobis divina non esse subiecta, quasi ab ea necessitate
accipiantur et quod D. Th. dicit hanc propositionem: Deus non praedeterminat ad actum
Libertatis; non praedeterminat, praedeterminacionem necessitante concedit D. Th.
ut tradita a Damasceni praedeterminacionem non necessitante, sed potius Causante
Libertatis actum negat D. Th. quod admittit nomen praedeterminacionis, tanquam
quod aptum ad exprimendum concursu primi Causae: Plurimum a Th. de divina
Libertate omnia quod pariter in Art. reperitur.

P. 1. Conclusio ratione Philosophi
tradita a D. Th. pluribus in locis, et in Leuitur immutata dicta q. 3. de
pna: Dominium Libertatis Creati et agentis, aut movens mobile: quod
est dominium agentis a deo praedeterminandi: per autem: Voluntas non est primum
movens: quod est mobile a primo movente ante ista: nam Voluntas est movens
inferius respectu dei, sicut Corpora subalternaria respectu primi alterantis:
consequenter bene inferius: nam dicitur quod Corpora subalternaria sunt inferiora respectu
quod sunt alterantia alteranda ab alterante eorum: ita in Voluntas est inferius
respectu dei primi movens erit movens mobile ab ipso deo: prima
Causa: nam medium quod primum movens movens Voluntas debet esse antecedens
actum, sicut proprius motus Voluntas, quod admodum medium quod primum alterans

alterat inferiora Corpora est motus sive alteratio procedens a alteratione
 ipsorum, qua inferiora sibi alterant. Iunc sic dicta pro motu determinat actus
 voluntatis ad consentiendi pro dissentiu: q. dicta pro motu est pro determinatio: mi-
 subsumpta obstat: na dicta pro motu est motus quo ad applicat voluntatis
 ad obtinendū Consensus efficaciter ac consentiendi: q. secus trahit efficaciter exequenda
 Consensus: q. et Connexioni determinatae cu Consensus

Consp. Voluntas impo-
 determinata nunquam se pro determinavit: q. ut se determinet indiget pro determi-
 natione, p. an. i. Voluntas ut indifferens, et mobilis ad Consensus nunquam potest
 Consensus: q. impo determinata manet indifferens ad Consensus: q. impo determi-
 nata nunquam est ex illa: p. m. Voluntas ut impo determinata manet ut
 nuda potentia, et omnis pota, que actus purus n est ex suis intrinsicis est indi-
 ferens: q. omnis pota impo determinata manet indifferens quoad mobilitate:
 p. m. Voluntas eni impo determinata n est mota apud moventem: q. ut sic
 essentialiter ab illo mobili manet adhuc mobilis: q. ut sic impo determinata
 ea p. indifferencia Causae est impedimentum ad habendū actus determinatum
 et mobilitas moventis est impedimentum ut se moveat: q. cu Voluntas impo deter-
 minata manet indifferens, et mobilis manet impedita, proinde q. nun-
 quam consentiet.

Disput. Suarez: indifferencia Causae sumpta pro defectu virtutis
 ad agendū impedire quidam actus, n vera indifferencia, que n est defectus
 virtutis, s. perfectio domini participata a domino, q. Deu habet cu indiffe-
 rentia ex sua decretis. Vbi indifferencia nullatenus est impedimentum
 ad discernendū determinate: q. pariter indifferencia voluntatis creati n est
 impedimentum, s. potius domini a domino dei participata.

Contra: magis
 P. Suarez l. tom. Metaph. disp. 5. sect. Ultima docet indifferencia Causarum
 secundary, et indeterminacionem ad individuos effectus esse defectus ratione lu-
 us indigent determinari a Causa prima; apertius aut d. Gregorius dicit
 Nominativus, et Card. Tollet, inquit, de ead, q. n est voluntatis, nec propter
 phisicam, et naturalem rationem, q. Causa s. habet Causas secundary, et supplet de-
 fectus eorum in his rebus in quibus ipsa deficere possunt, in presentia autem
 videtur eis sufficere motus, quo determinari possunt ad aliquos effectus sin-
 gulares, potius quā a alio: q. ex mente Suarez, indifferencia Causae ad indi-
 binacionem effectus, est defectus ratione cuius indigent adhiberi a prima Causa
 s. Voluntas n participat dominii dei habet tamen hunc defectus indifferen-

tie, et in determinatione ad individua effectus: qd pro dicta indifferentia n est
pari dominij, qd defectus n est. Ex quo patet discrimen inter indifferentiam
Dominij Dei, et Dominij Voluntatis Creaty, hęc enī et si parti cū per indifferentiam
tie, que ad n necessarii ad aliquod extremum, n partitū per in suspensione ab
actu, que in deo est propria acty purum.

S. dicitur Cuiusmodi. Ad solvendum
indifferentiam quoad individuationem effectus n affirmari per Deū a Voluntate propriam
determinationem ad Consensum pro dissenso, s. per decretum, aut pro preparationem
nō pōtō parando sui Consensu, determinatū pro Consensu. Vg. inter omnes
Consensus, et pro dissenso. Inter omnes dissenso, indifferentiam dantem ad dissen-
su, et Consensu, determinandū qui a Voluntate per Consensu, h. dissenso Conditio-
nate propriū per sententiā meā; Cuiusmodi Compositio, Deū determinare quoad
individuationem acty, et Voluntatē se determinare Vice ad Consensu pro dissen-
su: primā determinationem dicunt, requiri, et n esse libertatē; secundā vero li-
bertatē de hęc; 1. quoniam Voluntas n potest determinare id qd n discernit
esse Conuenientū, s. inter acty omnino similes ex parte motuorū, et circum-
stantiarū, ut sunt acty numero danti distincti discernere n potest maiōz
Conuenientia in uno, quā in alio: qd nec potest, nec debet se determinare ad
individuationem: 2. vero probant, nā inter Consensu, et dissenso proponitur vo-
luntatē et eligat, et se determinet discernendo Conuenientia unū pro alio
Vnde ad hoc pro determinari nequit.

+ 12 ad 10

S. Ita hanc solutiōem obstat 1. Indiffe-
rentia Consensu Divini determinabilitē ad nutū Creaturū, quā infatigabile
impugnabimus: et obstat precipue, nā Voluntas n solum est indifferentis indiffe-
rentia potentia litatē inter plures Consensus, et dissenso, s. etia ad Consensu
et dissenso: qd sicut sine determinatione Dei ad Consensu, pro Consensu s;
nunquā altero Conuenientē, ita sine pro determinatione ad Consensu pro dissen-
su nunquā potest Conuenientē, quā dissenso. Cuiusmodi nā ideo Voluntas indeter-
minata a Deo ad Consensu, nunquā ponit Consensu, qd pro ut sic sem-
per manet indifferentis ad Consensu. 2. etia pro determinata ad Consen-
su, pro dissenso semper manet indifferentis ad Consensu: qd nunquā debet
minare Conuenientē: amō vero s. Omnis pōa realiter distincta ab actu, et
ab illo separabilis ex intrinsicē affectū indifferentia ad actū, et eius Con-
ditā, obia accidit ipsi cū vovis Coniungi: qd in se propriū ad actū n habet
Vnde potest Coniungi cū actu determinare, quā sū eius Conditā: qd
cū Voluntatē realiter distinguatur, sit qd separabilis nūc a Consensu, et

Consensu B. s. etia a Consensu, et dissensu, n. solum esse indifferentem ad Consensum, et
dissensum Numericum sumptis, s. etia ad Consensum, et dissensum. Unde si requiritur
huc determinatio ex parte dei ad individuationem consensus, etia requiritur ad
Consensum pro dissensu.

Obstat etia: na si ante Consensum n. pro determinate
Voluntate creata ad Consensum: g. Voluntas determinat Consentiendo Divinam
Omnipotentem, ut ex ipsa Consentiat ad Consensum: Inq. est factus: s. q. determi-
namus aliud ad existendum pro, etiam illud: implicat nostram Consensum Divinum pro
existere: g. p. m. q. Consensus pro quolibet signo intelligitur est creatura pro
inde s. supponere Divinum Consensum: s. etia na sequitur Deus esse nobis sub-
iectus, et nobis subijcere Omnipotentem suam, ut eius Virtute, et actualitate stantur
q. est damnata a S. B. Innocenti. XI.

Contra rāo Conclusionis: indifferentialis.
penultima Voluntatis est impedimentum ad consentiendum determinate: s. Voluntas impu-
determinate requirit se expedire ab eo impedimento: g. Voluntas impu-
determinate nunquam Consentit: p. mai. n. esse Causam in actu est impedimentum ad agen-
dum, quippe Unum quodq. agit in quantum est in actu: s. esse ex indifferentia est
esse in actu: g. est esse ex impedimento ad actum: m. s. expedire ab impedimen-
to indifferentis est agere: s. omne agere est ab agente ut pro existente in
actu: p. manens indifferentis requirit se expedire ab indifferentia: g. Voluntas impu-
determinate nunquam determinate Consentit.

Dices I. Unum quodq. agere in
quantum est in actu Virtuali, n. vero in actu formali, aliter nulla causa posset complere
se agere ante quam ageret q. est Contra Rationem, sequeretur enim Altera
Suspensio Causarum, na omni causa antequam agat debet proxime, et
expedite posse agere, Unde si Compleatur per actum, nunquam ageret, q.
nunquam esset expedita ante actum. Voluntas g. ante pro determinationem
et in statu indifferentis est in actu Virtuali, q. sufficit ut immediate post
determinate Consentat, si Vultit, quare indifferentia n. est impedimentum
ad determinate Consentendum.

Dices II. esse duplex genus indiffe-
rentis apud S. B. Contra S. Cap. 82. Vers. Sicut dicitur. Vbi dicitur et ad
Utrumlibet enim esse alicui Virtuti potest convenire dupliciter: Unomo-
do ex parte sui, alio modo ex parte eius ad q. dicitur: ex parte quidem
sui quando nondum Consequuta est suam perfectionem, perquam ad Unum
determinatur, Unde hoc in imperfectionis Virtutis Redundat, et ostendit.

esse potentia, sicut patet in intellectu dubitanti, qui nondum aequus
 est principia, ex quibus ad alterum determinetur: Ex parte autem
 ad quod dicitur inuenitur aliqua Virtus ad vtrumlibet esse, quando per-
 fecta operatio Virtutis a neutro dependet, sicut tamen vtrumque esse po-
 test, sicut aliquis qui duobus instrumentis uti potest, & qualiter ad
 id opus perficitur, hoc autem ad imperfectiorum Virtutum non pertinet,
 magis ad eius eminentiam, in quantum vtrumlibet oppositorum ex-
 cit, et ob hoc determinatur ad neutrum, sicut ad vtrumlibet se habet.
 Ex quibus verbis patet ad argumentum factum per Ribadeneira tract.
 de actib. hum. disp. 5. cap. 4. num. 26. indifferentiam voluntatis ad
 vtrumque non dicitur ex incomplemento ad determinatam operationem, sed ex
 vniuersalitate, et eminentia voluntatis, qua ad neutrum oppositorum
 obligatur. Porro indifferentia complementi ut est indifferentia du-
 bitantis merito dicitur impedimentum ad determinate assentiendum,
 quia deficit dubitanti motus sufficiens ad assensum, indiffe-
 rentia vero dominii voluntatis impedimentum esse nequit ad deter-
 minatum consentiendum, quia non est, ut inquit D. Th. nec defectus motus
 ad consentiendum, nec defectus potentiae, sed potius amplitudo potentiae
 maior, quae eadem eo nomine potentiae minus valere quam eius amplitudo sit
 maior: Addit quoque praedictus D. Th. indifferentiam suspensionis consistere
 in eo quod voluntas nec libere consentiat, nec dissentiat in actu secundo;
 at hoc nequit esse impedimentum ad determinate consentiendum, nisi
 potest impedire voluntatem antequam consentiat ipsi, non consentiendi
 est: ergo indifferentia voluntatis non est impedimentum assentiendum per
 praedictam determinationem.

Ad contra: indifferentia dubitantis est incomple-
 mentum, proindeque impedimentum ad determinate assentiendum; ergo
 indifferentia suspensiva voluntatis est incomplementum; ergo impedi-
 mentum ad determinate assentiendum: pro contra: ideo prima est incom-
 plementum ad assensum quia deficit defectus rationis suadentis assensum
 pro dissensum, qui complex facultas assentiendi; indifferentia
 suspensiva voluntatis dicitur defectus actus qui complex facultas
 consentiendi: ergo sicut indifferentia dubitantis est incomplemen-
 tum ad assensum ita indifferentia suspensiva voluntatis ad consen-
 tum.

Exp. intellectus dubitans dupliciter est indifferens

ad assensu 1° ex parte obiecti quatenus insufficientes mouet 2° ex parte sui
 quatenus est p^oa nata moueri quoad exercitū a Voluntate et p^oas Volun-
 tatis duplici indifferentia indifferentis est 1^a ex parte obiecti quatenus n^o appa-
 ret maior convenientia in uno quā in alio extremo 2^a ex parte ipsius
 quatenus est nata moueri, et determinari a Deo. Porro in intellectu du-
 bitante, et n^o applicato a Voluntate ad assensu duplex defectus Complementi
 datur ut possit determinate assensu, defectus primus motionis obiectiue
 et defectus applicationis Voluntatis, siue ipsius dei (si fuerit primus actus
 intellectus) et pariter in Voluntate indifferenti per proportionē boni ex parte
 nullius omnino equalis; et etiā per defectus applicationis diuine dabitur
 duplex incomplementum ad determinate consentiendū. Vnde quando
 dicitur Contraponit indifferentis dubitantis indifferentis dominij n^o loquitur
 de indifferentia Voluntatis pro ea parte qua dicitur imperfectio potentia-
 litatis, q^o est essentialis Libertati Creati, et pro ea qua dicitur independen-
 tia ab vtrouis extrema, ex quo obiecti hinc, et n^o ex hinc potentia-
 litatis datur in diuina Voluntate indifferentia ad vtrūlibet.

Ex quo impugnatur
 pro dicta solutio 1° n^o Voluntas ut indifferentis, et ut in p^oa ad actū n^o est
 in actu virtuali Completo illius, s^o Voluntas ut imp^o determinata est
 in pura p^oa ad actū: q^o n^o est in actu virtuali Completo ad agendū:
 Maior est certitudo p^o n^o Voluntas ut in p^oa ad actū est intrinsece p^o p^o
 hinc per actū: q^o pro ut in p^oa ad actū n^o est in actu virtuali Completo:
 aut est certitudo: n^o p^oa Voluntatis est immanens actiua, et receptiua
 actus: cōtra vtrouis implicat p^oa receptiua actus secundi ad eade
 identificata ex actu virtuali Completo illius, actus secundi: q^o implicat
 Voluntas pro ut in p^oa receptiua actus esse in actu virtuali Comple-
 to illius: p^o autem implicat idē esse agens et patiens, et identificari ad e-
 quate respectu eiusdē, n^o hinc agens habens actū, hinc receptiua
 daretur illo: q^o ut aliquo modo distinguatur agens et receptiua respectu
 actus immanens, hinc distinguere debet sed in eade actu, virtuali im-
 pletū a p^oa receptiua eiusdē actus: q^o actus virtualis Completo ut con-
 sensu distinguuntur realiter in eade a p^oa receptiua ipsius; hinc autem
 h^o est certitudo Voluntatis: q^o ultra certitudinem voluntatis consistit actus vir-
 tualis Completo produciendū Consensu in ipsa p^o determinatiōe.

Item
 id q^o vltimo addit dicitur aliquid conuenit; in indifferentia in suspensio

quæ datur in Voluntate n̄ consistit pure in n̄ habere Consensu, aut di-
 sensu in seipso formaliter, s̄ in n̄ habere Causales, aut determinabiles
 per defectu prædeterminationis: Unde Voluntas imp̄r determinatæ esse
 impeditur ad Consensu n̄ est ipsa Causa Consensu formali, s̄ Causa
 Complemento motionis diuine ad Consensu.

Soluantur Argumenta Contra Precedentem Rationem.

Objicij. 1. Vo-
 luntas ut indifferentis ad Consensu, et dissensu, supposita propositione obiecti
 et motibus allicientibus, et retrahentibus est complete potens determinate con-
 sentire: q̄ defectu prædeterminationis n̄ est incompleta Voluntas, pro-
 inde s̄ n̄ in differentia suspensiva est impedimentu ad consentiendū: cōtra
 part: defectu enī forme in qua datur completa potestas n̄ est incompleta
 potestas: anti vero s̄ Voluntas quocumq̄ peccat n̄ amando Deū, peccat imp̄r determi-
 nata ad amari, et complete potens amare: q̄ ab ip̄ prædeterm̄ potest comple-
 te amare.

Contra, x^o Concilij Tridentini. Ad impossibilia n̄ iubet; s̄ n̄ volun-
 tas imp̄r determinata esse impedimentu ad Consensu, L. Ad non quæ impone-
 res præcepta nisi prædeterminando ad obediendū, L. impossibilia iubet;
 præcipit enī Consensu homini prorsus impedito ad Consensu; sicut n̄ in car-
 cerato præcipit iure ad recedendū: q̄ defectu prædeterminationis n̄ est incom-
 plementu pot̄, nec indifferentia suspensiva impedimentu est ad Consensu.

Secundo obijci: si indifferentia ad Consensu, et dissensu
 esset impedimentu ad determinate consentiendū, L. esset indifferentia do-
 minij, L. suspensionis: neutra impedit; q̄ nulla: n̄ 1^a hęc enī coniungit
 cu Consensu, L. et q̄ cu dissensu, impedimentu autē coniungi nequit cu eo q̄
 impedit: n̄ 2^a nā si indifferentia suspensionis esset impedimentu ad Consensu
 n̄ auferretur per Consensu; s̄ auferretur per Consensu: q̄ n̄ impedit sicut
 te, et antecedenter Consensu: s̄ n̄: q̄ per Consensu auferretur dissen-
 su, nec est dissensu strictu, et anti impedimentu respectu Consensu
 et q̄ indifferentia negativa quæ habet Angelij ante quæ operetur, ac os-
 p̄re auferretur per operationē n̄ est impedimentu anti, ut Angelij ope-
 retur de loco: nisi vero s̄ suspensio ab operatione auferretur per opera-
 tionē, s̄ indifferentia suspensiva n̄ est aliud quæ suspensione: q̄

Nec sufficit dicere esse defectu determinationis primi

asenti: dy q. negantē p̄z determinatōis hoc n̄ satisfiēt tanquā perfectiōis p̄m
cipi: dy q. indifferentia suspensiva Voluntatis auferitur per determinatōis
Voluntatis: Voluntas enī dy assentiit seip̄z determinat: q̄ habet in se ip̄a virtutē
Completē se determinandi per id ip̄z q̄ complete potest consentire: q̄ habet
Virtutē sufficiētē auferendi aē indifferentiā suspensivā per consentiōem
q̄ p̄z dicta indifferentiā n̄ impedit antecedentē.

4
Ad d. ut respondeat suppono
1. de indifferentiā Voluntatis posse nos loqui in duplici statu, 1. ante primū actū,
2. post primū actū: 2. Uno modo per modū potētis se determinare, sive appli-
care ad actū, aliō modo per modū purē elicenti actū: Voluntas q̄ ante
primū actū habet indifferentiā, quā est impedimentū ex parte actus primī, ut res
determinet, 1. applicet ad consentiōem; nā hęc facultas Completi debet per actū
Litatē distinctā, dy ab illis actū ad quō Voluntas se determinat dy ab entitate volun-
tatis, quā per illū actū movetur, et applicatur; Unde respectu primī actus nunquā
potest Voluntas se ad illū applicare, s̄ potius applicatur ad eō, bene tamen stat q̄
facultatē Completē elicenti licet imper fecte, ut inferius explicabitur illū pri-
mū actū, nā purē elicere actū extrase p̄z vident ali se determinandi, et apli-
candi: indifferentiā autē Voluntatis ad secundū actū sic n̄ est incompleta, h̄
h̄ ad se determinandi, et applicandi ad secundū actū, nā Voluntas a dicto
primō actū (quomodo imper fectē n̄ se habet) complete potest se applicare: qui-
bus suppositis:

5
Resp. ad 1. d. d. an: Voluntas pro signo indifferentiā ad actū
supponente primū est complete potētis dicentive. Conc: pro signo indifferentiā ad
primū actū subditū est complete potētis dicentive imper fecte elicenti Conc. apli-
cative n̄ p̄z an: et dicit: Conc: defectus p̄z determinatōis n̄ est incomplemen-
tū Voluntatis ut possit elicere dumtaxat Conc: ut possit se determinare ad consenti-
ōem neg. coz: Unde verū est q̄ Voluntas est imp̄z determinata quoties peccat, sive
per tamen habet posse complete ad n̄ peccandū, nā in prima actū e licentiā per
in prima Omissione Voluntaria peccat, nec peccare potest, ut docent omnes h̄z q̄
d. h̄z nā illud peccatū tribueretur deo specialiter applicanti, 1. p̄z determinan-
tū, quare quoties Voluntas peccat supponitur ad eō in p̄z determinatā ad pri-
mū exercitiū, ex quo habet complete potētātē ad se determinandū.

6
Ad cons.
R. q̄ est si ad impossibilitā n̄ iubeat, ut docet Conc. optimē stat p̄z ip̄z purē eli-
citur hominē imp̄z determinatō ad obediendū, ip̄z enī n̄ est p̄z determinatō
orientia p̄z ceptū, ex quo p̄z determinatōe ad obediendū careat, nā 1.

homo cui imponitur præceptum incipit operari primo actus per prædeter-
 minationem ad ipsos, et hinc ipsi præceptum cupit amandi Deum, in hoc casu et
 si deficiat prædeterminatio ad amorem nullus est impedimentus ex parte ac-
 tus primi, nec ad amorem eliciendum, nec ad se applicandum ad amorem, nec
 supponitur ei auxilium sufficienti, et in actu ex quo potest se determinare.
 Vel videtur præceptum amovetur de homine, qui nondum est in actu, ut oblituit
 Angelus in primo instanti, et christus hominem, et tunc non potest transgredi
 præceptum, si tamen potest libere illud implere, nam etiam si non potest se ap-
 plicare ad ipsos implendum, potest elicere adimpletionem.

Ad 23° W. Indifferen-
 tia impedientia Consensus esse indifferentia suspensionis, sed est inaus-
 urabili per Consensus, nam loquimur de indifferentia suspensionis nullius ac-
 tus voluntatis supponente, et de impedimento potestatis se determinandi, et
 applicandi ad Consensus, nam cum hoc potestatis importet actus, ex quo se determi-
 nat voluntas ad alterum non potest habere impedimentum carum ab actu, et
 quo auferri per actus ad quos se determinatur est; et hoc non militat in di-
 versum; non enim requiritur quod voluntas habeat dissentium, ut se possit applicare
 ad Consensus, quare dissentium per Consensus, et Consensus per dissentium auferri
 potest; et idcirco dico de distantia negativa Angeli, quæ auferri potest quod
 operationis in Corpore, sed in loco, quod non sequitur antecedentem indifferentiam præ-
 terquam quod distantia Angeli a Corpore est adæquate auxiliabilis per eius opera-
 tionem, quod operatio est ratio fieri, et adæquate acquirendi presentia in loco
 quæ cum non sit possibilis distincte ab eo, quæ est in actu primo eadem est immutatio
 Angeli non operante, ac operante, atque de non operante in loco, ad operantem
 in loco, ac per consequens de non esse ad esse indistanti a Corpore, Consensus voluntatis
 ad quos se applicat requirit esse rationem ponendi formam, quæ videlicet potest
 se applicare ad ipsos supponitur ex parte principii. Nec peccatur principium
 dicendo, quod indifferentia suspensionis ad primum actus impedit ex defectu
 prædeterminationis Divinæ, cuius ratio sit aliunde probata; determinationem per
 quæ auferri debet esse prædeterminationem. Nec ratio ultima aliquid conincit
 quoniam voluntas ante primum actus non se determinat, nec se applicat distans;
 si distans a Deo ut dictum est: Ad 23° versus et si se determinet est in divinis
 primum actus per quos ex vi prædeterminationis fuit ablata indifferentia
 suspensiva.

Obijci 3° et dicta instantur; indifferentia voluntatis non
 recedens primum actus impedit facultatem se applicandi ad actus; quod impedit fa-
 cultatem eliciendi actus: Neque est falsum, aliquid in primo instanti nunquam

Libere operaremur, nec Angelus, nec christus, in primis instanti mererent: p. con
 ides p. dicta indifferentia impedit facultatē se applicandi q. h. comple
 tur per actū, et ideo completur per actū q. principij indifferentis ut tale est
 in potentia per actū perfectibile, potentia autē perfectibilis per actū n. conti
 net adequatē, et complete actū perfectiū; q. etia facultas eliciendi ac
 tū, et est etia indifferentis, et in potentia respectu actus eliciendi q. indifferen
 tia voluntarij antecedenti primū actū, l. n. impedit facultatē se applicandi, l.
 impedit facultatē eliciendi actū; q. vero facultas eliciendi sit indiffe
 rentis, et in pōa p. n. est libera ad eliciendū, l. n. et pariter pōa est im
 manens electiva: q. receptiva: q. perfectibilis per actū.

9

saltem est

Quantum hō
 requiritur p. determinatio appetitus indifferentis, et voluntarij, continetur in
 actu, ut sic sufficienter in actu virtuali contineat actū secundū: q. continetur
 in primis actū intentionis: indiget p. determinatio ad eligendū: p. con
 Cōtinetur in actu formaliter intentionis, et supposito actu intentionis et adhuc requirere
 tur p. determinatio ad eligendū sequitur q. voluntarij post primū actū n. habe
 ut completū virtutē se applicandi ad secundū; p. indeq. completi per p. de
 terminatio datā pro secundo actu; hoc est falsū: n. alius nunquam ho
 mo peccaret, n. in primis actu ut adeo specialiter applicante, n. in reliq.
 n. deficiente homini p. determinatio ad illud, deficeret posse n. peccare
 n. deficeret p. complemendū, requiritur ex parte virtutis p. adimple
 tionē p. cepti: et vero l. sequella p. si namque homo intendens hōm
 adhuc eger p. determinatio ad eligendū, ideo est q. adhuc est in pōa
 ad electioē, et hoc probat n. continere adhuc sufficienter in actu virtuali ele
 ctioē, si est q. est in pōa ad primū actū n. continet illy in actu virtuali com
 pletō: q.

Lo

Conj. eo p. determinatio ponitur pro Complemento actus virtua
 lis p. continendi actū secundū, ut distinguatur ve aliter inadeguate agens,
 et recipiū, et voluntarij intendens distinguatur realiter inadeguate a voluntarij
 nude sumpta: q. si est respectu primū actus voluntarij p. determinata est
 agens, et nude sumpta recipiū primū actū, et voluntarij intendens po
 test poni causa electiva, et nude sumpta electioē subiecti sine usua
 p. determinatio pro actu electioē, et n. supponatur pro intentionis actus
 q. n. requiritur nova p. determinatio ad eligendū.

lt

Arg. 5. si p. determi
 natio data ad primū actū Completes facultatē voluntarij ad determinan
 dū, l. hoc esse formaliter, l. effectiva: novo modo q. nullo: p. con

Effectus, q^o primus ille actus quae Causat, semper est bonus, intentio, s^{ic}, ultimi finis, et in Angelo est amor supernaturalis Dei; hic autem non dat formaliter vim se applicandi ad actus malos, nec ad illos Conducere potest, sed potest ab eo remoueri non formaliter, neq^{ue} p^{er} determinatio^{em} eius sit forma ab extrinseco prohibens, et habeat esse per modum fluidi qualitate, nequit p^{er} se haberi-
tate p^{er} se in partibus agendi, et multo minus agendi virtualiter, quae ad modum agendi
Voluntatis, de se applicat ad agendum.

Conf. 1° Potestas Completa se applicandi
manet in Volunte transacta prima determinatione, et primo actu Voluntatis: q^{ui}
Voluntatis habet Completam vim se applicandi independentem ab illis.

12

Ne sufficit dicere eam p^{er} determinationem permanere virtualiter: Vg. p^{er} determinationem Volun-
tatis ad audiendum sacry, et illa intendat sacry audire, si p^{er} determinationem desi-
nat, et Voluntas p^{er} se sit intendendo, tunc in intentione manebit virtualiter
p^{er} determinationem, et si ulterius Voluntas elegerit ire ad Ecclesiam, quamuis debeat
intentio formalis inire, tamen manebit virtualiter in electione, ex quo Volun-
tatis habet in se virtualiter mediate primam p^{er} determinationem, ac proinde posse
Completem se applicat ad audiendum sacry.

Ne inquam, sufficit: de q^{ui} Volun-
tas non potest Conservare p^{er} determinationem, sicut ea ^{in actu} primo Acquirere, postea
min^{us} ea Conservare si maneret virtualiter in actu Voluntatis, tunc enim libere
Conservat Voluntas. de q^{ui} Voluntas p^{er} eandem potestatem, et Complementum quibus
Completem potest Continuare primam actus intentionem, potest illy primam elicere
Continuatio si quidem non est Continuare illius productionem: q^{ui} ad primam actus eli-
cendum intentionem, habuerit Voluntas esse Completam posse habet ad Continuandum.
Sed sic facultas ad Continuandum actus intentionem, est facultas ad applican-
dum: q^{ui} facultas Completa ad se applicandum Communis Voluntatis ante primam
actus intentionem: p. m. Subiungo de exemplo Angeli qui peccatis in secundo ins-
tanti p^{er} facultatem applicatam sui ad peccandum discontinuando omnes deique
p^{er} similes p^{er} boni Angeli Continuatum: de q^{ui} ap^{er}tionem ex dictis: neq^{ue} Voluntas est
eius determinata, et applicata a Deo:

Ne sufficit dicere: facultatem elicitam
primi actus distinguere a facultate Continuandi ipsam: prima enim caret omni actu
secundario imboldit ipsam actus, qui existit in primo instanti Completem facultas
et Voluntas ad ipsam Continuandum in secundo, et reliquis.

Ne sufficit: de qua

idz numero acty tranire de indeliberato in deliberato; q̄ videtur impossibile cu
 sint diversi modi posse dependentiz a voluntate in uno, & in q̄do: q̄ q̄ im
 plicat idz influere effectue in sui Conservacione, sicut in sui prima productione;
 p̄ si actus ille Completes actualitaz p̄ sui Conservacione influat effectue in
 sui Conservacione; q̄. Itz dicitur q̄: na potestas se applicandi ad continuandz acty
 Contributa per ipm in instanti A. v̄. debet coexistere cy eodz in instanti B. p̄
 existere natura ad continuatione n̄ est causa effectus illius: Vel q̄ in instanti
 h̄ proprii, L. n̄. si n̄ existit proprii causa Completes potens se applicare
 ad continuandz: n̄ existit proprii; q̄. proprii est Continuaty. p̄. Coexistere
 acty ad instanti B. post quo existit in instanti A. est existere Continuaty: p̄. pro illo
 priori coexistit acty in instanti B. post quo existit in instanti A. q̄. pro illo
 existit Continuaty; q̄. et Continuaty in instanti B. influat in sui Continuatione
 pro eodz instanti q̄ implicat.

aliquo. scilicet.

13

Ad B. argum. R. concesse anti. n̄. q̄. ad B. p̄. n̄.
 R. v̄. esse q̄. ideo in differentia voluntatis antecedens primy acty impedit
 facultatē se applicandi, q̄. h̄c facultas debet Completes per acty: q̄. h̄c
 alia Causale, est, ideo facultas applicativa Completes per acty, q̄. principy
 indifferenty est perfectibile per acty, disting. est; q̄. principy indifferenty n̄
 reduplicative virtutis adequate est perfectibile per acty. Conc. subredupli
 catione virtutis inadequate nego: v̄. distinctione est, na si principy adequate
 sumptz est in p̄. respectu actus n̄ potuit esse adequate applicativa ad illy
 acty; sicut enī secundy idz adequate agens, & recipiens, na secundy virtutis
 adequate sumptz est agens, unde si secundy eodz adequate sumptz est
 in p̄. perfectibile v̄. secundy idz adequate recipiens eundz acty. v̄. v̄.
 principy subreduplicative virtutis inadequate duntaxat est perfectibile per
 acty, n̄ est necesse q̄. illud principy contribuat per nouy acty, supponit
 enī, q̄. salz inadequate sumptz cy aliqua actualitate ratione cuius n̄ sit per
 fectibile per acty, ratione cuius actualitatis reduplicative v̄. agens, & ratione
 alterius inadequate v̄. patiens; unde agens, & patiens n̄ erunt omnino ade
 quate idz.

Ex quibz dist. my. subsump. in argum; facultas eliciendi acty
 est indifferenty, & in p̄. respectu acty eliciendi secundy eandz ratione suam
 na q̄. in actu elicitio neg. my. secundy diversz ratione. na q̄. de nouo elicitio
 est in p̄. quatenus recipit operatione, & est in actu, que parte illy elicit,
 ita aut q̄. secundy diversaz elicit, & recipit operatione: sicut Ready est
 visionis ratione sui intellecty actuali essentia Divina, q̄. specis, recipit autz

visionem

Visiōis; ratiōe solū in intellectu, & neg. itaq; facultat; enī applicatiōe in
 volūte debet actū prōsupponi, nā q̄ ita se mouet est in p̄ōa n̄ solū
 ad recipiēdā, sed et ad eliciēdā operatiōis, & ex alia parte esse apli-
 cat ad operandū per actū, quē elicit, est respectu eiusdē actū, & secun-
 dū idē in actu, & in p̄ōa

Ad idē. dicitur cū Iuniorē Sati docto Dominicāno

Alia solutio
 17

familiā neg. itaq; cuius probatiōis n̄ vrgent, nā Volūtat; adhuc supponi-
 to primō actu manet in p̄ōa ad secundū, et est per se habitū per illū, unde
 adhuc dicitur de actū prō determinatiōe nouā ad secundū actū, q̄ adhuc po-
 sito primō actu n̄ continet Completere Volūtat; secundū, licet Volūtat; ut prō
 actū minata v̄ duplicatiōe difficiēter illud continet, quare Volūtat;
 prōmota ad primū actū specificatiōe sumpta manet per se habitū per actū
 n̄ vero v̄ duplicatiōe v̄ prōmota. Unde n̄ erit idē omnino agens, & patiens
 enī, q̄ tamen sequetur si Volūtat; imp̄ determinata possit se applicare
 ad primū actū. 15 n̄ sequetur q̄ Volūtat; v̄ prōmota agens, ipsa ve-
 ro n̄ dē sumpta recipiat secundū actū. 15 vero inf. ex eo q̄ Volūtat;
 v̄ eliciē actū agens, et ut eliciōis esset in p̄ōa respectu eiusdē actū, per
 quē p̄ōa eliciōis applicaretur.

Verū licet hęc doctrina subtiliter sit tradita

19

nihil hominū contra eā v̄ posse disputā sic arguit. 1. Volūtat; deserta con-
 plete posse elicere actū n̄ arguit idē omnino, et respectu eiusdē agens, &
 patiens, q̄ q̄ se mouet eliciōis est in p̄ōa, quatenū recipit operatiōis, et in
 actu quatenū illū elicit, 2. Patē q̄ remouet applicatiōe sine actu antere-
 dante n̄ esset secundū idē agens, & patiens, nā esset in p̄ōa ut recipiē
 actū, in actu vero ut illū producit. 8.

Neobitas q̄ se mouens applica-

tiōe, n̄ dicitur v̄ recipiē, sed et eliciē actū esset in p̄ōa ad illū, prout sic
 enī applicatiō ad actū elicitū. **Obstat** nā licet in actu pure elicitōis
 hinc hinc licet ratiōe formę per se in p̄ōa actū n̄ v̄ duplicatiōe actū
 d̄ specificatiōe, & ratiōe exēptionis v̄ correspondat virtuti actū v̄
 duplicatiōe. Cui n̄ licet distinguere in actu ratiōe v̄ actū per quē
 correspondat virtuti v̄ eliciōis; & dicitur ratiōe formę informantē
 per quē correspondit principiū v̄ patiens, et per se habitū, ex quo n̄ erit
 idē secundū idē agens, et patiens, patiens enī actū sub ratiōe v̄
 applicatiōis, & ip̄ agens secundū alio conceptū.

Conf. nā X aff. 3

26

aliquorum libere, quod dicitur in prima l. 2. q. 9. art. 1. Mar. art. 3 sub. 7. Moz. 11. q. 19. art. 10. Contra Ill. Herrera in manuscriptis apud Sod. tract. de p. de. d. p. Docentur omnes actus Libere Voluntarij Virtualiter reflexibus supponitur per se efficax rationis: primus actus Libere Voluntarij est in Virtualiter reflexibus, et est Consensus quo Voluntas Consenti seruelle, et electio qua seruelle eligit, et vult ad Volendum, et volitio tota directio; quibus supponitur, etiam per se Voluntas elicitur actus Libere Consensus, et electionis, reflexus ad quos Virtualitates supponitur impetus per modum iudicij applicandi actus, et ad istas Virtualitates subsequitur impetus participando efficaciter, et postea quibus idem actus Voluntarij ut est vult, actus tunc est Voluntarij, ut vult obiecti; quibus optime componitur Voluntarij, et applicatio ad actus Libere Virtualitate secundum quod est in potestate, et est in actu, aut virtute adequato et applicandi per se secundum aliam Virtualitatem.

17

Art. 2. de actibus principij elicitio-
 hinc elicitur, et recipit operationem secundum diuersa. Et sic potest principij
 y applicatio per eundem actus secundum diuersa applicari, et applicari p. cor-
 nis Voluntarij de elicitio, et recipit eundem actus, et induit rationem diuersam quatenus eli-
 citur ut per motum, et rursus sumpta recipit, et quatenus elicitur ut rursus per
 cognitionem, et recipit ipsa Voluntas sola, et denique quatenus recipit et elicitur
 actus secundum diuersas Virtualitates actus: si 2. et 3. per motum et sic comple-
 mentum virtutis ad pure elicitum actus, et duplicatio illius non est redue-
 pliatio virtutis, sed adequata, nec inadequata, unde secundum virtutem
 et adequata elicitum actus est principij in potestate.
 a proprie secundum idem adequata est agens, et patiens: si 2. et 3. et cognitio non
 influat efficiens in actus Voluntarij nisi ex participatione Voluntarij, sicut
 facere non potest, nec si cognitio influat non tenetur Voluntas erga illos actus
 in quibus influat impetus ut pure elicitum, et elicitur et applicandi, si vero cog-
 nitio non sit impetus influens sed pure speculativa cognitio tota non est virtus
 Voluntarij, unde remanet adequata virtus elicitum unde quae
 perfectio per actus elicitum: Vltimus autem quod videtur magis accedere
 Virtutis Consensus quod principij applicatio, et sic in actu secundum
 magis formalitatem, et applicatio ad ipsam secundum aliam: si principij elicitio
 hinc elicitur, et recipit actus secundum diuersam rationem participando prin-
 cipij applicatio applicat, et applicatur per eundem actus secundum diuersam
 rationem.

18

Art. 3. contra doctrinam datam pro indifferencia per se determinatam

nationem ad secundum actum sic arguitur: si enim voluntas specificatur sumpta post primam actionem ad primam actum sit in potentia ad secundum, proinde ipsa, et non prima pro motio sit perficienda per secundam pro motionem ad secundum actum, nihilominus ex hoc non sequitur quod non sit completibilis in actu virtuali continente secundum actum. Vg. electionem per pro determinationem ad ipsam; si semel prima pro determinatione completatur; et tunc tantum est, quod voluntas specificatur sumpta in potentia tantum continet actum; 2o si voluntas adhuc ut intendens in potentia, et indifferenter continet actum electionis, adhuc ut intendens complebitur in actu primo ad electionem per pro determinationem ad electionem, licet non perficiatur, ut pro determinatione ad intendendum, quatenus illa pro determinatione non recipit actum illum.

Quarto: non principium illud unum quod agit in quantum est in actu intelligendum est universaliter hoc pro principio elicitive, quod applicante, ut quod est agere: quod voluntas non ut se applicet, sed ut elicit actum debet in actu presupponi; non est actus sufficiens ad continentem secundum ad quem sumptum modo potentia voluntatis, nam actus secundus excedit imperfectionem actus primi: 3o principium elicitive actus compleri debet per aliquam actualitatem superadditam potentie.

29
20

Vera solutio
3. Argum.

Unde aliter ad 3. argum. 2. Conc. ante, et dist. 2. in differentia antecedentem primam actum impedit facultatem elicivam primam actum per modum se movendi, s. sub conceptu ultimam actualitatis conc. sub conceptu expressionis, super modum ut eum quod causantem neq. coram: tunc dicitur et, non principium elicitive dupliciter sumitur, s. quatenus proprie imitatur esse actionem, s. effectum, s. quatenus id facit se movendo, et si non applicative; s. modo convenit voluntas elicivam primam actum cum agentibus in vitalibus Vg. igne, s. sole, qui ab invicem emittunt calefactionem, et illuminationem: secundo modo ab illis dicitur inquirunt, nam neque ignis calefaciendo, neque sol illuminando se movens adhuc elicitive: Ex quo in primo actu voluntatis distinguuntur diversae formalitates, ut est formalitas ultimam actualitatis, et formalitas expressionis. voluntas quod ante pro determinationem non est in actu virtuali completo elicivum ille primam actum secundum conceptum ultimam actualitatis, completatur tamen per pro determinationem: formalitas expressionis, adequate continetur, unde pro ea non completatur actum primam pro determinationem. Ex quo inferitur quod voluntas completatur per pro determinationem ad se movendum etiam elicitive, nam posse ad hoc est posse elicere actum sub conceptu formae invariantis, et perficientis potentia voluntatis, quod actum propter formalitatem secundum conceptum ultimam actualitatis.

25

Nec ex hoc seq. qd in primo instanti nunquam libere operemur, et si eius Voluntas ante per determinationem non sit expedita, et Completa potens elicere actus secundum aliam actualitatem Complementum, habet tamen sufficientem vim illy elicendo subconscie egrediens, qd sufficit ut Completa possit emittere actus, quia non possit Completa se immutare per actus.

21

Dices 1. posse libere elicere actus est posse se immutare per actus, qd solutio nulla: qd ante non posse libere elicere actus est posse vivere per illy, et vivere per actus est se movere per actus, ac per se quomodo se immutare formaliter per illy, qd cum Voluntas ante per determinationem non possit Completa se immutare, nec poterit libere exercere actus.

22

Secundo: Ut Voluntas se immutet, s. se moveat per illy actus primi instanti, debet illy producere subconscie capite Voluntas actualitatem, s. si? si 1. Voluntas principaliter ea attingit, et posse Vitaliter, qd non excedit ea formaliter, actus primus per Voluntas, si secundum 2. Voluntas ad se movere non indiget attingere formalitatem actus superexcedit 3. qd nec facultas se immutandi elicere completa per per determinationem.

23

Tercio: actus elicendi primario constituitur per egrediens: qd prius intelligitur sub de per se contra appropinquat intrinsicco cum cognitione finis que intelligatur ut immutans per conceptus in ipso principio: qd pariter prius prius prius intelligitur ad equate potens in actu, ut Vitalis, que ut perfectibilis ab ipso sub conceptu forme immutandi intrinsicce: qd est: prius prius prius respicit ut in actu qd est primarium in actu, cum que non respiciat egrediens actus, nisi tanquam potens actus emittere, et emisso sit Vitalis, et Voluntas, proprietas posse se immutare per actus per modum forme in hęcundis intelligitur Voluntas potens Vitaliter emittere actus, qd est posse se movere, et immutare.

24

Ut Voluntas eliciat libere actus primi instanti requiritur qd possit pota Antecedenti omnino illy, et si per determinationem Completa posse illy elicere non poterit Voluntas pota Antecedenti illy emittere, qd nec libere elicere illy: p. m. ut Voluntas possit Antecedenti ponere Omissionem actus Voluntas est illy Coniungere cum omnibus Coniunctis Libertatis, quare inditely summi boni aufert Libertatem ad omissionem omnium, qd. Cum illa requirit Voluntas Coniungere Omissionem, et inditely, qd appropinquat est Vng ex principio requiritur ad actus omnium.

Nec sufficit Respondere. Voluntas posse Coniungere Omissionem actus, ut negat rationem egrediens Coniunctis

Ex actis ad actus sub conceptu, qui principia sunt tantae unitatis indifferentis, & Voluntas specificata sumpta n. ut proxima: N. sufficit na. libere ad emittendū actus est ad consenti actus absolute neganti actus quoad omni formativitate, & oppositū est implicatio, posse namque ponere contradictoriū actus quoad unū formativitate, & n. quoad omni est posse facere q̄ ex istis actus n. exaltat.

Ex p̄. posse emittere actus sub conceptu egressionis coniunctio cy pro determinatione est posse coniungere consenti actus sub alia ratione cy pro determinatione est essentialiter coniuncta cy actuali ab alia ratione: q̄. si que manet potestas in voluntate ad emittendū illius primi actus elicitū, ut coniungendū cy pro determinatione est potestas ad coniungendū existenti actus sub una ratione cy de se aliter cy pro determinatione huius identificati, q̄ est chimericū.

25

Quinto: na. si voluntas completa per pro determinationem ad attingendū primū actus sub conceptu istius actus obitatis, q̄ illud n. continet, ut pote super excedenti: q̄. pariter completū per pro determinationem ad secundū, ut illy attinger sub conceptu istius actualitatis, q̄ hanc nunquā sufficienter continet.

26

Necessarius respondere q̄ voluntas ut coniuncta cy primo actu continet complete istius actualitatis secundū: q̄. q̄ ad huc ut coniuncta cy primo est in p̄ca ad obitandū: q̄. q̄. l. primū actus continet istius actualitatis secundū pro istius primi actus egressionis, ut pro istius ratione istius actualitatis: primū n. sufficit, na. n. est equalis perfectionis: ex secundo vero sequitur q̄ voluntas completa potest simpliciter ad actus ut pro obitanda elicitū, & pro determinatione: ex quo ulterius plura absurda sequuntur.

Primo q̄ quando voluntas exprimit actus se applicat ad peccandū (q̄ in demonibus accidit) habeat vim se applicandi ad malū ex influxu immediato pro determinatione, sicut enim primū actus influat ut vis applicativa, & id habeat ut est pro determinatione, ut pro determinatione vis remota applicandi ad peccatū. Secundo sequitur q̄ primū actus n. ut vitalis, sub pro visione actualitate, cy constituat vim proximā se applicandi ad secundū actus modo vitali, & deliberativo, q̄ est contra naturā principij vitalis exigenti se movere applicativē ad secundū actus ex primo motu ut vitali, na. p̄cti se applicare ad secundū ex primo

27

25

28
In instanti motu Vitz, inibi aut Vitz nequit n̄ esse motus Vitalis, nec nisi ut talis in se
re Vitz. Tertio sequitur q̄ Vitz se applicandi ad secundum actum Vg. electionis n̄ in forma
liber sub dominio Voluntatis, n̄ enim dominatur actus prime intentionis sub redupli-
catione p̄p̄ de determinatione. Ex quo n̄ haberet Libertatē nec mediata, nec imme-
diata in electione mediata, Casu quo foret Vnicui ab obtinendo sinḡ n̄ immedi-
ta, ut supponunt Communitates d. d. n̄ mediata, q̄ n̄ habet Libertatē immediatā in
intentione ut Causant electionem, Causaret enī intentio ut ap̄p̄ de determinatione n̄ in
Voluntate sub qua n̄ est sub dominio illius: &

Quamvis autē hęc difficultatem
Causant n̄ obligant relinquere solutionem quā dedimus tertio argumento in d. d.
ad instanti, supponendo q̄ est duplex modus se mouendi, & immutandi, perfec-
te, & imperfecte, sicut et duplex modus Vivendi, perfectus, & imperfectus, sicut
inhabitans, & Consummatus; imperfectus est q̄ Vivens producit primū motū, qui
est inibi Vitz; perfectus est q̄ ex uno motu se mouet ad aliud; igitur Voluntas ante
tercium actū. Nullo modo respicit applicatiue mouere, nec elicitiue perfecte
q̄stantē se mouet in instanti Vitz, ex quo nec elicitiue producit ille primū ac-
tū per modū formę perfecte immutandi, aut sub conceptu vltimę actualitatis
q̄stantē sub conceptu egressionis, q̄tamen licet imperfecte sub conceptu egre-
sionis quoddam modo immutatur Voluntas, sufficit ut obiectum habeat ex se ante
p̄p̄ de determinatione sufficientem vim ad se mouendum Vitaliter imperfecte, sicut
etiam Libertas ad libere forisq̄ primū actū. Unde in forma d. d. am. perfecte
l. imperfecte Conc. perfecte tantū negat q̄ Vivere elicitiue imperfecte per
actū n̄ est posse se immutare perfecte, & adquate, q̄ imperfecte Vitaliter, &
inadquate; hoc est immutari prohibita ab actu formaliter secundum concep-
tū n̄ secundum conceptū vltimę actualitatis, & ille modus imperfecte se mo-
uendi, & immutandi elicitiue sufficit ad modū imperfecte Libertatis, quod
exercet Voluntas in primo actu, Unde cū immutetur actū perfecte in illo primo
instanti de p̄p̄ elicitiua ad primū actū hoc fit virtute p̄p̄ de determinatione, sine
qua n̄ potest Completere Voluntas se perfecte, & adquate immutare.

29
Ad instanti
D. q̄ ut Voluntas per primū actū se immuet perfecte etiam elicitiue deberat
hincse actū sub conceptu vltimę actualitatis; ea tamen formalitas dupliciter
potest dici atacta efficiens a Volunte l. per se p̄p̄, l. ut Limitata per re-
ceptionem in eandē actus primū; per se sumpta n̄ attingit Voluntas Ex propria
Virtute principales, & cū per se sumpta immuet perfecte Voluntas, n̄ ha-
bet Voluntas sufficientem virtutē ante p̄p̄ de determinatione ad se immutandum

perfecte adhuc elicitiva, ex vias formalitatis ut limitata attingit voluntas prius
pactus, q' facit. Ex primis acty etiam; unde n' est opus p'cedet' determinatione ut complemen
to virtuti ad e' sic attingenda.

30

Ad B. instantia. N. secdo an, e' dicit' seq' p'riy
prioritate Constitutioy transeat; prioritate Subsistenti Conseq' neg' pluralitatis
intelligendum p'iora conceptu de finitius, q'z tamen repugnat esse p'iora p'iorit'
Subsistenti Co'a: sicut cas, & Substantia sunt p'iora in se

58

Ad d. d. seq' p'riy intelligitur p'ncipij in ordine ad acty ut virtut' sub
Conceptu expressionis ordine specificationis p'ncipij transeat seq' na sic respicit ac
ty ut et d'ndentia orta ase in ordine ad obiecta; prioritate Subsistenti Co'a in p'p'z;
quonia' ordo p'fectibilit' & immutabilit' per acty secundy est p'riy d'ndentia r'as
n' p'p'z, q'z est p'riy d'ndentia; ex qua n' sequitur q' p'p'rii d'ndentia
se immutare per acty per mody formy inh'entis (q' d'ndentia ac Complese, & p'p'
fecte se immutare per acty sub Conceptu v'ltima acty at'itatis) intelligitur p'ncipij
pot'ny Complese se perfecte immutare, p' p'ncipij imp'fecte.

31

Ad d. B.

32

Secd. maj. neg. mi. ad prob. dicit' mi. debet voluntas ut libere elicit acty p'p'e
conjugere illuy Contenty cu' omnibus Comp'ndij' Libertati, ut Constitutio
Libertaty transeat mai. absolute neg' maj. ideo q' iudiciy Summi boni destruit li
bertaty ad n' amoris; q' est inconiungibilit' cu' amore, & iudiciy, ut proponit
obey sub indifferente constituit Libertaty; Unde p'p'riy voluntas est libera
ad acty cuiy Contenty conjugere n' potest cu' ingred'ntibus ex parte acty
p'ncipij, q' inconiungibilit' illa n' est cu' illi ut constituitur Libertaty; s'
alibunde; Exemply est in Beati, qui libere amant Deu' ut est v'as diligen
ti bona ipsi extrinseca, et tamen n' possunt conjugere Contenty v'as
moris cu' dictamine ip'oy regulante, nec illud dictamen retractare possunt;
Deu' ity cu' scientia dictante amoris Creaturay Coniungere requirit om
nitiony, et ut immutabili n' potest mutare scientia; Christus ety libere
amabat Deu' quoad bona extrinseca terminaty, amore regulato v'ltima
tia Beata, per qu' videbat Deu' amoris futuray, ideo que cu' v'ltima
affix' mente amoris Coniungere n' poterat amoris Contenty, na factitia
ret' visiony, q' repugnat; Et omny v'as est; q' Liber n' debet potestas tem
p'randi Contenty amoris cu' regula cognitionis que acty p'ncipij constituit;
n' erat inconiungibilit' cu' regula, ut constituitur acty p'ncipij, s' alibunde;
na v'ltima Beata Christi n' est inconiungibilit' cu' Contenty amoris nisi ut
ex p'p'riy amoris, p'p'riy sic auty n' regulat' amoris; s' p'p'riy obiecti

58

amoris representatio. Porro voluntas est actus libere primus actus, quod non potest
coniungi ad omissionem ex propria determinatione; quod a propria determinatione non se habet ex par-
te actus primi ad ponendum libere. Cillo modo imperfecto libertati actus, et
solum se habet ex parte actus secundae, ad se per se in medium ex existentia, per
aliquid formale actus sub conceptu ultimum actualitatis, in quo ex voluntate
non exprimitur sua libertas, non obstat quod sub ea ratione non potest coniungi omni-
sionem ex propria determinatione, quae ad id ingreditur actus primus.

Ex quo ad huc.

32
+
37
Et ex p. 1. q. d. Libertas ad actus est facultas ad omissionem ut negantem omni for-
mality actus reduplicative nego: specificativae, aut identice dicto: nam facultas
ad omissionem debet esse ad eam ut negantem omni formality sub quibus ac-
tus est libere a voluntate ex qua actus non sit libere a voluntate sub omni forma-
litate reduplicative sumptas, non enim attingit ut si conceptus entis, nec con-
ceptus ultimum actualitatis, ita non habet facultatem ad omissionem ut reduplicative
negantem eam formality; sufficit tamen quod habeat facultatem ad omissionem
negantem identice actus ad eam sumptas. Ex quo non sequitur quod propria volun-
tas componere negationem actus in forma formality ex existentia illius
sub aliis formality: nullus enim habet potestatem ad coniungendum omni-
sionem actus ex propria determinatione; non enim habet potestatem ad coniungendum
pro ea parte qua non completur pro ad se movere modo imperfecto libere
quod officere non potest libertati; nam hoc modo propria determinatio non se habet
ex parte actus primi, nec habet potestatem ad coniungendum, qua parte omi-
sio negat reduplicative ultimum actualitatis, et si ad hoc defectus propria deter-
minationis se habet ex parte actus primi, quod in hoc formality causa
libera non est, unde potestatem imperatam coniungendi omissionem ex propria determi-
natione libertatis non destruitur. Exemplum id manifestat in 11. 1. the docen-
ti nullus creatura principaliter producere existentiam, nec formare sub
conceptu entis, sed id facere instrumentaliter in virtute motionis di-
vini, ubi enim voluntas libere ponens actus, et sic potest illi consentire;
nec potest ponere carentiam illi, ut reduplicative negat existentiam;
nec que conceptus entis, et tamen ita coniungere nequeat omissionem
ex propria determinatione ad actus, quae se habet ex parte actus primi ad at-
tingendum existentiam et ens, nihil hominum non destruit libertatem quod in attingendo
existentiam et ens, nec causa primi patris, nec libera formality est voluntas
s. instrumentum cuius tota virtus est propria determinatio.

33
Ad 5. instantis R.

Solutione data inter arguentis, & ad L. Rep^m. P. Voluntatis ut concurrat
 cu primo actu n̄ esse in p̄ca intentione perfectibili per secundum, & tamen exten-
 sive, & terminative, n̄q̄ primus actus rediret Voluntatis ad ultimam actualitatem.
 Unde secundarius actus quavis extenditur perfectioni, secundum quod extensio
 est perfectibilis Voluntatis, q̄ tamen respectu huius extensionis manet quoddam
 modo indeterminata, et sic post primus actus indiget p̄z determinatione ulte-
 riori n̄ ex parte Virtutis, sed ex parte applicationis; sicut intellectus in vi pri-
 mae demonstrationis manet inchoative determinatus determinatione virtu-
 tis ad assensum Conclusionis Aristoteli sub eodem modo formati, & solus est in
 p̄ca extensiva respectu eam, quare n̄ indiget nova determinatione in-
 choante, aut nova habita, sed nova applicatione speciei ad assensum
 illius Veritatis.

Ad 2. Rep. P. actus primus Voluntatis ut ultima actualitatem
 concurrere ultimam actualitatem, & tunc, secundum q̄ ille primus est effectus p̄z de-
 terminationis, & semper loquimur in sensu formali, & ad absurdum, quod ex
 hoc inferri dicitur, sed ad 1. n̄ sequitur Angelus habuisse vim ad peccatum se
 applicandi ex vi p̄z determinationis ad primus actus; sed q̄ nec primus actus
 Angeli influxit in peccatum, sicut enim amor Dei, ex quo p̄z eliditur influxus
 p̄z determinationis in peccatum. Sed q̄ licet p̄z determinatio dederit vim se apli-
 candi ad ceteros actus, n̄ dedit vim ad peccandum, sicut et si dedit,
 & conservet Voluntatis qua peccamus, n̄ dat, nec conservet in nobis Voluntatis
 ad peccandum. Sed q̄ tunc p̄z determinatio illa ad primus actus influxit in mate-
 riale peccati in secundo instanti, in hunc n̄ influxit ut speciale auxilium, sed
 concursus generalis; n̄q̄ supponit Voluntatis complete potestatem se movere.
 Sed denique q̄ p̄z determinatio illa, & primus actus pro se ab ea completunt vim
 huius Voluntatis, ut possit se applicare ad actus sub ratione actualitatis, p̄z
 perfectio est; nec ex eo q̄ completur Virtus se applicandi ad materiale
 peccati sequitur complete Virtus ad peccandum, quoniam si prima p̄z deter-
 minatio applicaret ad materiale peccati applicaret ad peccatum, & ratio
 disjunctiva est, quoniam prima p̄z determinatio ad primus actus est spe-
 cialis dei concursus, q̄ Voluntatis n̄ potest se determinare ad quoslibet
 actus. Unde si ille esset peccati peccaret Voluntatis ex sola determinatione dei.
 Ex quo vero Conservet ad Voluntatis vim se applicandi ad materiale peccati,
 n̄ inferitur deus determinare ad peccatum, sed q̄ Voluntatis tunc determinatur
 ab utraque in applicatione qua dicitur demonstrat, & hoc late examinabimus
 quando de peccato Adamus tractemus.

Nec secundu ab absurdo seq^r quonia, et si primus actus ex conceptu vlti-
mi actus altitatis p^r continendi exiteret in sub p^rvisione attrahente ingrediens
motu rationis qui continendi secundu actus, qui etia virtutis est, ex quo secundu
ut in istis vitz p^rbet virtutis continuandi vitz ingrediens vltima actualitate
primi ut rationi qua p^r continendi secundu.

Nec deniq³ ab absurdo sequitur:
nq³ et si Voluntas si habeat dominium directu supra primam intentionem sub ea ratione
sub qua aperit vim se applicandi ad electionem, habet tamen dominium imper-
fecte supra illa sub conceptu egrediens unde casu quo vnicui adesse videtur
habetur libertas mediata in substantia electionis: sed q^o potest illud eligere
se per diuersas numero electiones: sed q^o potest intendere sing.

35
fol. 18.

Ad 4^{am} prin-
cipale argum^{en} ex dicti d^r ideo requirit p^r determinationem differre indiffer-
entia voluntatis, ut voluntas continetur in actu complexu virtuali actus, ex hoc
aut^{em} n^{on} differre p^r determinationem ad secundu actus, complexu possedit illi
hoc enim sufficit primus actus in virtute primus p^r determinationis: Nec obstat
q^o voluntas sit imp^{er} ad secundu etia post primus, n^{on} enim est in pot^{estate} intentionis
per se haberi, 1° tamen extrinseca ut dictu est.

36

Ad Confr^{on} d^r v^{er}o esse q^o vo-
luntas intendens distinguitur a voluntate nuda simpliciter, ex qua si voluntas
intendens sine noua p^r determinatione eligeret distinguescitur agens et
receptiens, agens enim voluntas ut intendens, et receptiens nuda simpliciter
hoc aut^{em} n^{on} inferret q^o n^{on} indigeat secunda illa p^r determinatione per
modu applicationis, et si probet n^{on} requiri tanquam complementu virtutis,
electionis, sicut habetur scientia indigere nouis speciebus ut extendatur ad
nouas conclusiones, n^{on} est probare vim inclinationis ex parte actus primi
ad ea virtutes attingenda, 1° conuenire ea specie applicationis,
aut expedire n^{on} addendo ^{v^{er}o} applicanda.

37

Ad 5^{am} principale d^r:
p^r determinationem ad primus actus complexu actus primus seu virtutem
se applicandi, quatenus cauendo primus actus, qui formaliter complexus,
ponit voluntas efficiens in actu primo complexu. Nec obstat q^o ille
actus simpliciter n^{on} bonus, ut ex illo possit voluntas se ad malum applicare
ut accidit in Demone in quo licet amor charitatis p^r determinationem
ad deum n^{on} conduxerit ad superbiendum, conduxit tamen per accidens
ex Demone abire, sicut intentio dandi elemosinas ex abusu volun-

tati. Conducere solet ad furandū, ut ex quo postquam miser corditer intēdit
dicitur dare, alio actu pravo vult furari ut elargiatur, sic Angelus deli-
gens se ex Deo simul in primo instanti, postea in secundo abusus est amore
illū propt̄ ad se terminato, volens se amare sine subordinatione ad Deum.

38

Ad Contra R. q̄ transacta prima p̄ de terminatione manet abhincen-
tioni, v.g. q̄ et sicut libera imperfecte elicit primo Voluntas, ita libere perve-
nit sub facultate completa se applicandi ad secundū actū. Nec ex hoc sequitur
Voluntas habere vim Conservandi phisicū p̄ de terminatione, s̄ suū actū ut
a se dependens, supponendo Conservacionem ipsius sub dependentia a deo. ~~Voluntas~~
~~Voluntas per eandem potestatem completa per quam primo perfecte elicit primū~~
~~actū libere, ut a se dependens, supponendo Conservacionem ipsius sub dependen-~~
~~tia a deo. Nec Voluntas per eandem potestatem completa per quam primo perfecte~~
~~elicit libere primū actū potest complere ipsius delibere continuare, nō~~
~~prima in completū, s̄ secunda per actū formale Voluntas.~~

Vnde ad R.

39

Contra hanc solutionem R. n̄ esse inconuenientem eandem actū numero transire de
indelibere in delibere, ut concedit Sr. Ioan. ad 2. q̄. 2. quāuis reperiam
sive posse de necessario in libero, et e contra: Ceterū mihi verius est
huncque accidere posse: q̄ vero sint in actibus p̄ dictis diversi modi in-
trinsici dependentis, q̄ plures negant ex hanc, n̄ officit ad p̄ dictam
trinitatem, nō sunt modi accidentales extrinseci actū, sicut modi tendendi ad
obiectū p̄sens, et abusus in notitia intuitiva, et abstractiva; et modi con-
trahendi, aut diffinitivati suo obiecto in iudicio mentali; ex quo eandem notitia
iq̄ intuitiva, iq̄ abstractiva, et idē iudicij interdū verū, interdū falsū esse
potest.

aliquorum solutio.

Ad 2. R. 1. optime posse aliquid efficiens influere in sui Conserva-
tionem moralem, aut virtutalem, et sicut in phisicā, aut formalem: primo, et in se-
cundo modo influet efficiens intentio in sui Conservacionem, quatenus in-
fluentem selectionem ponit actū ex quo Voluntas n̄ retrahatur intentionem finis;
ex quo per sensus morales intentio, et etia phisice virtualiter in sui
effluet, sicut qui postquam mechanice decreuit furari ut exequatur me-
chanice, adhuc vult mechanice volente furari, n̄ q̄ formaliter intentio
mechanice phisice existat, s̄ virtualiter phisice, et formaliter moraliter.

42
Vera solutio.

Secundo: et verū R. illū primū actū Voluntas v.g. in tra-
getis bonis, qui ipsius phisice continuatur, dupliciter considerari posse
et ut elicitur ab Angelo, et ut est a deo primo p̄ de terminante spe-

cialiter, ut est elicitor ab Angelo n̄ Complecti vim ip̄m Continuandi, s̄ ut est a Deo
 p̄p̄ter vim, ut deliberato modo ip̄m Angely Continuati. Ex quo post primum
 instanti nostri temporis intelligitur actus ille primus. Continuatur in secundo instan-
 ti n̄ri temporis, q̄ tunc est tunc alius instanti Angelicy, q̄ continuatur eadem
 Operatio in quo pro priori intelligitur actus ille existens pro a Deo, et pro
 sic influens in sui Continuata Existencia, pro ab Angelo, nunqū vero ut conti-
 nuatur ab Angelo influens in se ip̄m ut ab Angelo Continuata.

PROPONITUR SECUNDA RATIO CONCLVSSIONIS.

*Alia proba-
 tionis.*

Consensus Voluntati est essentialiter dependens a Voluntate essentialiter sub-
 dinata Deo, ut prima Causa: q̄ Consensus essentialiter dependet a Deo ut p̄p̄ter
 terminante: nisi est Certus et q̄ apud Durand. p. 107: ut Voluntas Consen-
 tendo subordinatur Deo ut primy Causa n̄ sufficit neq̄ q̄ Voluntas, aut Vires
 proxima Consentiendi dependeat a Deo in p̄ri, et Conservari, neq̄ q̄ Duxion
 Curras simul q̄ Voluntate Causando Consensus: q̄ requiritur q̄ p̄p̄ter determi-
 nans ad Consensus: nisi quoad 2.3^m est Communis Theologorum Contra Duran-
 dum apud quos Actio Libere n̄ producitur immediate a Deo, quae que infa-
 ulke secus est s̄ d. P̄ q̄ dicitur Durandus quatenus in actio Creaturae
 ay negans Deo immediatay Concursu, facit Deo Causa. Remota, Operacionem
 eam Actio, admodum quo intellectu agens dici potest Causa intellectu-
 nis, quatenus producit sp̄m̄ intelligibilem, q̄ Complecti vim intelligendi; et
 sicut Deo dici potest Causa actio boni ase genit, quatenus ip̄m
 generacionem Communicaui p̄as ad agendum: Propter quod Theologi
 Convinunt Contra Durandus Deo Concursu immediate in omni actio
 Creaturae, neq̄ ut P̄ dicitur: et omnia q̄ Operatur s̄ P̄ Acty Libere
 sunt aliquid: q̄ omni acty Libere q̄ Operatur, et sicut dicitur sicut ip̄m
 facty est.

*et proba-
 tionis.*

Quare D. Th. in 2. dist. 27. q. 2. art. 2. docet. Opinione dicens q̄
 acty p̄cedens inquanty acty n̄ sunt a Deo propinquissimay esse dicitur
 P̄ sufficit explicare scripsimus dicendo omnia Operat concursu
 immediato, s̄ mediaty; neq̄ Concursu Diviny debet tangere immediato
 omni instanti, et ratio est Universalitay potentay Diviny, quae sicut in
 diate respicit eam, sub Communis ratione t̄nty extrahendo quolibet ex
 parte nichil; ita Concursu eam immediato debet tangere quicquid

*et proba-
 tionis.*

Entitatis habet oppositum in hito, huius modi enim nulla causa potest
nec mediate, nec immediate res immutare: ex quo probatur Aug. Mag. repugnare
q̄ Creatura opus Creationis et huius.

Secunda vero minori pars probatur. Volun-
tas dei consentit Deo subordinatur, quare si solus subordinatur Deo libi consentiens
p̄ potestatem libertatis; sed subordinandus libertatis si sufficit concursus simulta-
neus: q̄ sp. m̄j: Concursus simultaneus si est prior natura voluntate consentien-
te: q̄ si facit de p̄ndere a deo consentiens voluntatis: q̄ neci p̄z deo subordi-
natus; secunda cōa ex prima inferatur: prima vero probat̄ ex eo q̄ ab ip̄o depen-
dentia si est naturę prioritas.

2^a pars m̄i.
p̄z 1° f.

Nec sufficit dicere ex Suarez disp. 22. Methap
sect. 3. Concursus simultaneus ut a deo esse prioris natura prioritate dig-
nitatis, universalitatis, et independentię, et subordinandi cōa, quatenus causa 2^a
indiget influxu Divino: q̄ autē ip̄s si indiget concursu Creatoris ad
obtinendū effectū.

1° l. 2^a huius

Itaque contra est: q̄ huiusmodi si est prioritas naturę hęc
enim semper importat causam hanc in re priorē, et dependentē in re posteriorē.
si: q̄ ex vi huius prioritatis indiguitate nequit diu voluntas subordinata
Deo in Causando. Adde q̄ in Concursu Divino si semper datur prioritas
illa independentis; Deus enim solo si potest producere actus vitales: ex
quo sic arg. licet Concursus Divinus in actus vitales indiget Concursu
Voluntatis si licet inferre: q̄ Deus Concursus Voluntati subordinatus: q̄
pariter erit mala cōa: Voluntatis ut consentiat indiget Simultaneo Concursu
Dei: q̄ Voluntatis Consentit ut subordinata deo.

Impugnatur.

Nec it̄ sufficit dicere ex
ip̄o P. Suarez subordinandus Cause secundę in agendo ad fortius nitenti-
ud dicere quę vitales causę secundę in fieri, et consensuari de p̄ndere a pri-
ma causa, et q̄ actus causę secundę fiat dependentes a prima; hoc au-
tē secundę per Concursus simultaneus saluatur Unde, hic enim proest ad
extra est ip̄a actus causę secundę quę de p̄ndere ab actione interna
Dei, siue decreto, quo statim concurrere ex creatura applicando suę
omni p̄z ad Concursus ad extra vero p̄z actus creaturę si est opus
alterius Dei Causam hanc priorē ad actionem creaturę, actionem enim si da-
tur actus, unde actus Dei ad extra est ip̄a actus creaturę dependens
si quidē a Concursu proprio, qui ad extra ponitur a deo, si tantum ab
actione interna, siue decreto dī. To.

alia huius
Insuper

Impugnatio 1^a

Sed contra si actio creaturae de in re ponitur est effectus dependens a Deo primo efficiente. q^d redditur dependens a Deo ratione causalitatis de Th. 1^a 2^a q² 1^a art. 1. esse certum: esse siquidem ens est Dei effectus, ut contra Durandum dicemus: Cōtra vero p^r. Omnis effectus ad extra causatus a Deo causatur per actionem productivam ad extra, s. actus sui ad extra productiva realiter distinguuntur ab effectu. S^z q² id docet D. Th. plus quā 70 locis, ut notavit Sr. Ildesphonsus Michael q. 25 de p^rdest^o art. 1. dub. Unico Cap. 20. S^z q² ex actio productiva Dei identificatur realiter, ut actione creaturae est Deus in p^ro intrinsicam reali, & perfectibili per aliquid creaturae. S^z q² actio productiva Angelⁱ dependet ab Angelo in genere cause materiali dependente Angelo ab illa in genere causae efficientis, quas multas dependentias negat Suarez, & frequenter S. P. Societatis. S^z q² actio productiva Dei ut pote identificata ut conservativa speciei productivae, separatur a prima productione agentis creati. Unico, ut prima, concurret conservando deficiente secunda, quae n^o conservat, q^d distinguuntur: sicut Unico ab extremis in eorum d^o S^z q² ad extra agens actionem identificatam ut concurrere causae secunda dependens Unico in agendo a causa secunda, s. hae prima n^o dependet, n^o s. sufficit, ut una causa dependet ab alia in causando q^d agit per actionem dependentem ab alia, s. 1^a 2^a q² sicut secunda causa dependet a prima, q^d agit per actionem a prima dependentem, ita prima causa a secunda dependet, q^d agit per actionem dependentem a secunda: s. 1^a 2^a q² sicut n^o sufficit q^d actio per quam prima causa agit operari a secunda, ut ab hac prima dependet, nec sufficit q^d actio secunda dependet a prima, ut hae a secunda dependet. S^z denique n^o actio creaturae ut pote ens creaturae transit de nihilo ad esse ex vi actionis productivae Dei: q^d n^o identificatur actio creatoris ut Dei actione: s. p^ro: implicat in d^o ut ex alia de nihilo ad esse identificari ut actione dante illi rei existentia, n^o ante q^d existat rei creaturae datur pro signo p^ro: quod nihil illius; et pro eod^e datur actio productiva, unde s. hae identificatur ut re producta; datur pro eod^e signo nihil rei quae producitur, et aliquid identificatur ut illare, q^d implicat.

2^a
Secundo impugnatur ead^e solutio: n^o dependere consensus voluntatis ab actione interna dei est dependere ab ea tanquam a causalitate executive inferente in fallibilibus in se consenti, s. solum est dependere ab illa quatenus in actu primo p^ro: per p^ro: quibus antecedunt ad agendum. Neque sufficit his authoribus ad componendam dependentiam consensus a prima causa: q^d N. primus, q^d et negant, n^o destruitur libertas n^o minus opposita

pro determinatione ut fatetur ipse Suarez Lib. 1. de Concursu di. cap. 12. Secundo
vero qd videtur dicere prodicti Suarez parum distat a Durando, nam sicut
ipse n̄ prohibet immediatū Concursū in actione; & solum concedit influxū in Virtu-
tibus actibus; ita B. Suarez immediatū influxū removere videtur, tribuendo
tantū qd ponat progre quōdā antecedentī Voluntati ad agendū.

Necess.

Solu³

cit dicere aliud esse offerre sui Concursū, aliud vero ad extra concurrere
primū est prorequiritū antecedens Voluntati: Et vero ipse influxus utriusque
Voluntatis; Unde in hac 11. Conceditur immediatus influxus, qui negat Du-
randū.

II.

Impugn^{at}.

sufficit; nam eo qd in aliquid immediate influat quoadult efficaciter
illud esse, s̄ in hac 11. qd immediate n̄ vult efficaciter per se agere in
tertia Consensū existere: q̄ nec ratione illius actionis; qd immediate influat in
Consensū; motus est mihi Certa, nihil hominis ip̄. qd enī operatur omnia
secundū Consiliū Voluntatis sui, quare idē est Deū aliquid efficere, ac efficaciter
Velle qd illud existat; neq̄ enī sufficit ineffaciter velle existentia rei, que factū
nā quicq̄ facit vult Voluntate beneplaciti, aut effectivi, ineffaciter enī volū-
tibus nunquam existit, ut Reprobis salus: qd idē est Deū aliquid immediate facere
ac immediate velle efficaciter illius existentia: mirū vero constat; nā B. Suarez
expresse docet, qd si illa Voluntatis applicatio Omnia pot̄ efficaciter velle ip̄ Con-
sensū destrueret Libertatē.

Secundo eadē parti minoris principibus p̄. Ut enim
Voluntatis consentiens subordinatur Deo, hęc debet esse vera Causalis, ideo Volun-
tatis determinate Consentit qd vult ea determinate Consentire, s̄ Concursus,
Simultaneus n̄ sufficit ad Veritatē illius Causalis: q̄ nec ad subordinatōnem. ma-
ter est apud aduersarios: p̄ nega determinare se Voluntatis ad Consensū est
aliquid in tempore factū ex Consilio Divinū Voluntatis: qd illud ad Ephesim 1.
* qui Operatur Omnia secundū Consiliū Voluntatis sui * Et ut n̄ simpliciter
notis difficultatibus Loquamur de Consensu bono, Licet idē argumentum
convinat ad subordinandā Voluntatis ponendo male peccatū. 1. Volun-
tatis illa est efficax Causa talis determinationis qd illud dicitur Cap. 4. 6. * Con-
siliū meū Habet, & Omnis Voluntatis mea fit * qd subordinatio Voluntatis ad
Deū in consentiēdo fit per Causalitatē deest efficacit̄ de determinacō-
ne eiusdē Consensū: qd subordinatio prodicta fundat, s̄ existit Veritatē
illius Causalis: Itē rāo que in istis merito celebrant pro Statuendis
pro determinatōnibus efficacibus, & antecedentibus respectu actus Liberi

2^a probas
m. p̄ijof.

graviter totis adversariis ingenia, pro cuius solutione plura excogitantur.

P. Suarez

R. Suarez.

dicto loco Meth. et in Opusc. Lib. 1. Cap. 15. num. 30. et tom. 1. de gratia prot. 2. cap. 6. ponit Decretum Dei circa existentiam consensus prerequisite ex parte Dei, ita tamen omnino effectus, nec omnino absolutus, sed quasi Conditionatus, quo statuat concurrere cum Voluntate ad Consensum sub intellecta tamen Conditione ex parte Voluntatis, quod est, ipsa se determinet ad illud.

coll.

Impugnatio 1^a

1° dicitur quod Volens Concurrere cum sub Conditione Concurrere Creator vellet conditionatus sub Conditione eiusdem Conditionati, quod est negative Velle, sicut si Velle dicitur esse ex suppositione quod sol. crearetur; si quae sit nam apud P. Suarez, idem significatur Concurrere Dei, et Creatorum.

2°

Secundo: si bene faceret nobis Deus Volendo nobis Consensum salutarem, sicut si esset benefactor, qui apud se statueret dare sibi Episcopatum sub Conditione quod esset Episcopus.

3°

Tertio: si bene faceret debet esse Contingens, quod quae Deus ponit Velle, et nolle, si nequit Deus nolle Concurrere, si creata Voluntas Concurrat, nam nolle concurrere Concurrere dicitur.

4°

Quarto: nam Deus absolute concurrere quando Voluntas Consentit, hoc provenit ex solo decreto, hoc datur aliud purificans Conditionem? si secundum hoc decretum erit absolute de cetero Consensus, ne datur ~~Concurrere~~, processus in infinitum: si solus datur illis Conditionibus: quod Voluntas se determinare ad Consensum, quod Deus nunquam predestinat contingit sine beneplacito Dei: quod ergo id fieret sine beneplacito Dei, quod Deus si magis Velle esse quam non esse, illa Voluntas Conditionata, aut quasi Conditionata (quod si distinguitur) si magis Velle Dei Voluntas se determinare, quam non se determinare; Voluntas quippe Conditionata tendens in aliquod obiectum si vult potius existere, quam non existere Conditionem, semper enim purificatio Conditionis, aut si purificatio est Voluntas, aut nolle per aliam aliam Voluntas: quod cuiuslibet alia Voluntas in Deo nisi illa Conditionata pro existentia absoluta Consensus eveniet Consensus, aut de terminatio Voluntatis ad illud sine divino beneplacito.

R. Suarez
2°

Dicitur ex Ribadenira tract. de puritate de deo disp. 9. Cap. 3. num. 18. argumenta facta convinceret si Voluntas illa esset proprie Conditionata si autem sic appellari a P. Suarez, si quasi

Conditionata, per hanc vero n̄ significatur Deo decernere concurrere
 b̄iis sub conditione n̄i Concurrere, q̄ quasi sub conditione in quantum de-
 cernit Deo absoluta efficac̄a n̄ostri Consensu absolute decernit. Nō
 Consensu existere * P̄ taliter se Deo habet ut inefficac̄iter velle existens
 q̄ Consensu nollendo aliter existere, quā relinquendo arbitrio Creato
 propriis determinationibus, sicq̄ modus tendendi huius Voluntati conditio-
 naliter exprimitur, quamvis ipsa in re sitte conditionali n̄ sit, q̄ ex-
 plicat exemplo h̄ic Doctoris, s̄c̄i familiaris habitus Charitatis, qui d̄i-
 tur influxus, in actus Charitatis si Voluntas velit, habitus enī v̄ltur
 Voluntas, n̄ q̄ determinatio Voluntati sit conditio expectanda ab habitu
 ut absolute influat, n̄ est idē influxus Voluntati, & habitus, q̄ habitus
 ita respicit influxus proprius in actus Libery, ut n̄ aliter influere possit n̄i
 relinquendo Voluntati propriis determinationibus.

Impugnatio

Verū hęc explicatio, est
 consona menti S. Thome n̄ evacuat difficultates: In q̄ Voluntati dei ex dictis
 Explicatio q̄ quibet h̄ic duplici de causa n̄ velle inefficac̄iter existens
 Consensu, & nō aliter existere, quā relinquendo arbitrio Creato propriis
 determinationibus est P̄ nullus sufficit ad subordinandū Deo Voluntati Conventio-
 nis: q̄ n̄ h̄ n̄ sufficere n̄ potest de h̄ic ut Deo sit autor Consensu
 n̄ ideo ipse Thom. 1. 2. d̄. 22. sect. 4. negat Deo esse authorē peccati
 q̄ n̄ vult efficac̄iter, P̄ inefficac̄iter illud existere: q̄ h̄ic Voluntati dei q̄
 inefficax n̄ est sufficiens ad subordinandū Deo Voluntati peccati tanquā
 causę peccati, nec sufficiens ad subordinandū Deo Voluntati bene
 operanti tanquā causę peccati boni Operis. Secundu vero de velle n̄i
 h̄ic, quoniam tale de velle n̄ alid videtur ponere in Voluntate, quā
 de velle dandi principia indifferentia, per hoc enī relinquit Deo Volun-
 tati creati propriis determinationibus, & r̄a est perspicua, n̄ q̄ in illis
 boni authoris omni determinatio antecedens exercitū Libery in acqui-
 sitione, in impeditione & avulsione aufferat Libertati idē prout est Deo conse-
 cre Voluntati auxilia indifferentia ac relinquire ipsi propriis determi-
 nationibus. Dicere autē q̄ hoc de velle sufficit ad influendū in Consensu
 est dicere, q̄ Deo n̄ concurrere immediate per seq̄ Voluntati in ipsum.
 Et sic sentit Cyprianus; q̄ voluntati creati n̄ indiget ope divina
 ad operandū postq̄ supponit instructas omnibus principijs in adhe-
 sione ad extrema libertati; q̄ ut optime notavit Mag. Robertus in ma-
 teria de prout est principij Cuiusq̄ discipuli Pelagij, inq̄ graviter

animaduersit D. Hier. Ep. ad Theos. ex eo qd indicabar destructuri Libertate, quæ al-
terius ope indigens, & tamen Pelagius Cui plures Consent, n̄ negabat indigentibus
Concursum simul. Vnde: qd D. Hieronymus n̄ repugnat illis qd hunc Concursum ne-
gavit, & aliter, qui est nra prædeterminatio, aut saltem decessus diuini distinctus
ab eo qd impugnamus, hoc enī n̄ adiuuat Voluntate post largitionem Libertatis,
ad largiendū Libertate in actu. 1. gestinet.

Solutio P. Molinæ

P. Molina in Concordia q. 14. art. 3:

disp. 26. & 32. intendit subordinare deo Voluntate consentientem per indigentem
q̄ decessus præparantem Concursum generale indifferente ad omnia exercere lib-
ertatis licet determinati, & negative determinanti ad individualitatem; Volun-
tate vero determinare ex Concursum, ut potius sit circa Vnum, quæ circa aliud
extremum in exercitio: & ut n̄ intelligatur Voluisse Molinæ qd Deū Velle per
hoc decessus, aliquis Vagum, Concursum, & indeterminate, qd hoc esset Voluntate se
exercere in genere: explicans suam intentionem R. R. dicentem per illud decessus
h̄ Velle Deū distinde ac sp̄latim omnia exercitio Voluntate n̄ h̄cupia, est
indeterminate ex parte modi determinandi: quatenus nec determinat exste-
re cuncta simul, neq̄ hoc præ illo, s̄ determinat, h̄ existere hoc, h̄ illud
n̄ quidem qd obiectis huius decessus sit existentia diuina extremum, qd
est obiectis necessarium, siue est necessaria determinatio ut n̄ deficient simul
due contra dictoria; s̄ obiectis sunt existentis determinans, & contingens eo-
rum extremum, modus tamen decidendi decessus est diuinus.

Impugnatio

Venerabilis
Deū dicendi male audiuit apud Aristoteles Molina ex eo presentem q̄ ponit
in deo Voluntate saltem inefficaciter affectu q̄ operari; per illud enī decessus
ita Deū decessus: & Voto qd Petrus elicit amoris præceptis, h̄ omissionem pro-
hibita qd decessus sane est amoris diuini huius peccati. Secundo: n̄ est
insufficientem ad subordinationem præmissam: s̄ qd Voluntate in consentiendo præ-
dissentando n̄ subordinatur diuini Providentis n̄ potius disponenti de
existente Concursum, quæ dissentit: qd Deū disponere requirit per illud decessus:
Deū Vrgentius, qd ratione datis decessus n̄ sub ordinatur Voluntate bene operari
Deo ut cause præse, si semel ratione illius n̄ subordinatur male operari
Nisi ut permittere: sequella est manifesta: n̄ ideoposito datis decessus
Deū præse permittere mali, qd n̄q̄ determinate, neq̄ efficacies illud Vult;
s̄ relinquit in manu Creaturæ determinatorem ad mali, s̄ nec deter-
minare neq̄ efficaciter vult opus boni, s̄ relinquit in manu Voluntate de-
terminatorem ad illud: qd h̄ opus boni dumtaxat vult permissor, h̄ peccati erit
author.

Nec sufficit dicere dari d'urum: naq; Dey p'p' parat suq; Omnia p'p' p'p' de-
to decreto, et si indifferenti, desiderando tamen Vehementer prodire acty
bony, & mille modis Aversy Voluntaty ab alio pravo.

Solus, & disp' P. Motino
Impugnatio

N sufficit: Ay q^a quid-
quid sit de affectu & inclinatione Diviny Voluntaty, aliunde Conveniente deo
erga acty bonety, n' exinde manifestanda est Causalitay phisica in acty bo-
ny, & maly, s' ex modo quo phisice concurrir, et quo se p'p' parat ad phisice
concurrerdy: sicut in hominibz n' obstat q' aliquis quasi inulty aliquid fa-
clar ut n' sit phisice causa posse aliy effecty: Ay q^a repugnat Dey habere
Verz influxu, qui sit Contra eiy inclinatione: Omnis eny operatio est perfectio
agentis formaliter, & expressius: naq; Omnis operatio, & est inmaneny est est
perfectio formaliter, & est transiens, & sic est expressio perfectionis agentis
Nulla haruy perfectio est Contra inclinatione agentis: & nullus deo Concur-
ry esse potest contra eiy inclinatione.

Ex p'f. Omnis actio productiva debet
Communicata Onty, & boni transcendentali: q' est x^a inclinatione dei: p.
coz; bony est diffusivus sui, & per omny productione Diviny quoddy modo com-
municatur Divina bonitay, & diffusivus in sui partu: & p'p' parat
in productio est x^a eius, & inclinatione. Ay q^a si per p'p' dicty decretay
satis facit Dey muneri Causy prime, quasi in actu primo, & per con-
curry informale peccat satis facit p'p' dicto muneri in exercitio, &
in actu secundo: q' sicut de decretay indifferenti n' est contra inclinatione cau-
sy prime, nec Concurry in peccat' erit contra eiy inclinatione, naq; quod
ratione Contrarietatis inclinatione, q' in exercitio satis facit inclinatione.

Impugnatio

Nec satisfacies si dicay ex adversarij agresterr. q. 4.
de p'p' delect. Causy q' dupliciter adimplere suy munus: 1. ex propria
electione, determinatione, aut etq; inclinatione; 2. ex propria permissio-
ne duntaxat, & ex alterius determinatione. 1. modo satis facit in actu
secundo per Concurry ad acty bony, qui est x^a inclinatione dei: 2. modo
per Concurry ad peccat', q' est contra inclinatione dei: Ex quo fate-
tur deus honeste velle adimplere munus Causy prime primo modo
Vero secundo, naq; in Concurrendo ex aliena determinatione n' est
honestay, nec laudibily dei.

Solus P. Hurr

N inquam, satis facit, & simpliciter
asperuimus difficultatibz, si exercitio oculis, & per p'p' parat: Sequitur
enq; ex hac solutione s' q' Voluntaty sit prima radix, cui deus in actu

Impugnatio

secundo permittit potius quae velit sui Concursum, pro ut ipso dependente: ex quo iterum sequitur expectare Deum determinationem Creaturae nisi ut constat, et ut per duos Divini Concursum: secunda sequella videtur manifesta, si enim determinatio Creaturae est ratio a priori Cur Deus Concursum sit Causa pure permittentis, potius quae per se influenti; prohibet sane Divini Concursum: 1^a vero sequella est ex vi decreti differente determinata omnimoda ad concurrendum in actu seu de potius ad bonum quae ad malum: 2^a quando existit Divini Concursum in exercitio Concursum et malitia ex determinatione Voluntatis ratio a priori Cur datus Concursum sit permissio, et non influxus per se est determinatio Voluntatis.

Solutio

Replendat.

Nec sufficit dicere: determinatio Voluntatis esse simul nata Concursum Dei quae identice concurrunt in quovis actu pravo. N. sufficit, quod 1° Causa determinans ad peccandum est voluntas defectiva; 2° illud Propter perditio sua ex defectu quare hae Causae debet esse vera; ideo Deum concurrere ad peccatum, quod voluntas determinat Concursum Dei ad peccatum; 3° pariter existit voluntas Causalis; ideo Deum in actu 2° permittit, quod voluntas vult quod permittat et non pure influat.

2°

Pyrrhea: satisfacere muneri Causae potius impertinendo, nullo modo permittendo; quomodo ergo pure permittit homicidium Joannem faciendo homicidium, quod non intendat? Deum autem pure permittit quod revera facit, potius non facere, ut peccat.

3°

Uterius: per tale decretum indifferentem quae: Cur permittit Deum ut Cooperetur, aut Concurrat ex creatura ad peccatum? N. Creatura quae hae non Concurrat ex creatura: N. Ibi; vult enim determinare, defectu Causae se ipsam Concurrere ad peccatum modo dicitur: quod Deum ita concurrere in actu 2° non est quid permittit, sed vult, ac proinde permittit non permittendo, sed volendo Concursum sui exercitii ad peccatum.

4°

Rursus: non est assignabile in hac 2^a obiectum pure permittit ad Deum, non enim permittit decretum indifferentem per parum Concursum: nec permittit hoc quod est ipsum Deum concurrere: nec permittit voluntas vult, sed abusus omnimodum Concursum, non hic abusus, sed est abusus omnimodum, et divini decreti, quod est absurdum, sibi, creaturae omnimodum Creaturae, quod est damnatum, et de quo infra, sed est abusus ipsius Concursum ad extra; et hoc intelligitur potest.

seny pro disseniu determinabitur proque ad determinatione Voluntati

Dicitur

Pro aliqui.

terminatio ad individuationem procedere ex exercitio determinate voluntatis, non indifferentia huius ad plura numero exercitia est defectus virtutis proprie cause secundae, et ex aliunde voluntas non habeat dominium super individuationem ex defectu discretionis inter exercitia pure numero distincta, nulli ipsi dominium addimunt, ex quo proque determinatur ad individuationem. Quomodo ipsi relinquatur immunitas se determinandi ad consensum pro disseniu: Deo autem virtus non debet defectus omnimodis quod propter concursus indifferentem voluntatis, et proinde huius iurisdictionem erga causas Liberas, unde licet voluntas promitat determinationem sui concursus, non tamen indiget proque ad ipsam determinari.

Substantia

Ad contra: ideo determinatio non voluntatis ad individuationem est propria, et ideo esse esse indeterminate ad esse effectus ex parte actus primi, quod est defectus cognitionis discernentis inter differentias pure numero vice. Ex quo etiam pro dicta determinatio est extra dominium non voluntatis, et supposita preparatione omnimodis per deum indifferentem non potest quicquid dominus determinare concursus ad consensum pro disseniu quod omnimodis est proque determinando, quippe indifferentia virtutis cause est defectus virtutis determinatus in non voluntate quoad individuationem, in deo autem quoad aspectus actus.

Sed quod

Contra: per vos causa indiget determinatione alterius quoad individuationem defectu dominii pro determinatus ad individuationem quod est causa indiget determinatione alterius quoad aspectus actus defectu dominii pro determinabitur ad aspectus actus: sed non habet dominium ad determinandum sui concursus ad aspectus actus: quod indiget pro determinari a voluntate creaturae: si enim nullus est dominus quod est ad chymum, et concursus liber creaturae causatur ab eo concursu esse determinato quoad aspectus est chymum a proprio huius. Ad quod est dominium illud nullus est. Ex quo deus sequitur non minus indigere deo quasi preparatione concursus creaturae determinat ad consensum pro disseniu, quod indiget creatura concursu esse determinato ad individuationem, ut possit proque determinate consensum in individuo.

St. Hieronimus

Dicitur ex Hieronimo. tract. de Pro. de determinatione creaturae, idem significari ex ipsa dei causalitate a dextris, unde quicquid concursus dei in actu primo sit determinabitur per concursus creaturae in inferioribus cor-

decrety determinans Consensu intelligere n̄ possunt, nisi prout ad Consensum
titulo determinatio: & nec intelligitur de determinatio voluntatis respectu consensu
sui. Quia, quia ratio determinatio sit prout ipso consensu.

Ex p̄ hoc amplius

Exp̄. 1° si decretum
comitans n̄ comitatur antecedens. Titulo determinandi Consensu, n̄ est necess.
q̄ ingrediatur ex parte hypothese in obto scientie mediz, neq̄ apud eum defor
tury n̄ ibi ingrediatur nisi compingit essentialia libertatis, prout eadem q̄
Consensu, & ideo n̄ ingrediatur, quz Consensu omnino comitatur, si cur est
distinctus Consensu in actu 2°. & alia huius generis: dum sic: si decretum comitans
n̄ ingrediatur hypothese n̄ reddet obto scientie mediz necess., nec impossib.
p. m. subamp. Ceterum decretum reddet illy necess., ut ipsi dicunt, l. impossib.
quatenus eodato obto scientie, debet esse una ex sequentibus Enumeratioibz
Vet; si Voluntas habeat auxilij P, Deusq̄ decretat eā Consensu, subeo
auxilio Consensu Vt = si Voluntas habeat auxilij P Deus vero n̄ decretat
eā Consensu. Consentit, quaz 2^a est necess. 2^a impossib. q̄ reproberet
destructio scientie mediz quatenus indicatur decretum illud ingrediatur ex
hypothese, tanquam prout ad Consensu, si enī prout n̄ esset, n̄ esset opus,
ut ibi ingrediatur. Unde aut Comini efficaciter poterit, q̄ hoc decretum
sit prout ad Consensu nisi q̄ determinat ad Consensu. Hoc autē P
societati n̄ possunt concedere, quanta quidz admitterent voluntas deter
minare Consensu distincti, quz ipse producat, & simul incedat. q̄ hanc
sunt unde videntur decretum comitans, l. favori sunt q̄ determinat volun
tatis est prout ad Consensu distincti.

2° Instat.

Contra 2° Causalitas dei ad extra

est ipsa determinatio voluntatis: q̄ ante quz existat Consensu, nec Consensu
nec Voluntas se determinat ad Consensu: p. Ex: na si Deus se determi
naret ad Cauandū Consensu determinata esset per decretum deter
minata; Voluntas autē n̄ potest se determinare nisi per ipse determi
natione, quz propriam ad ipse n̄ datur.

3° Instat.

Dices tamen: voluntas n̄ se de

terminatur esse ad Consensu ante ipse Consensu, q̄ prout
illud prout se determinat: imo et falli eos qui indicant voluntatem
se determinare ad Consensu esse aliquid distincti, l. requirere est
ut prout ea quz requirunt ad Concedendū, aut prout id q̄ est
Voluntas potest dissentire, l. Consentire. Et sic supra datus pro
bary manet distinctum inter munes se determinandi ad alty, omne

Instat 4°

nus pure eligendi actus, et quomodo si supponat voluntas in actu, et si se-
 cundum hoc non potest, unde si voluntas se determinat ad consensum debet
 supponi in actu ratione cuius probrè se habent determinabit existens
 consensus, quare in consensu divini determinabitur per actus proprios
 et distinctos a causalitate Dei.

Conf: 1.º voluntas non habet vim complete
 determinandi electio, aut applicatione, nisi ut pro contributa in primo elec-
 tionis actus: quod determinatio voluntatis, qua determinatur consensus divi-
 nus supponit primo actus: I. ergo ista ponitur absque consensu Dei, et si
 si diu requirit, si vero ponitur ex consensu Dei, et per se determinatur, et
 determinando electio a voluntate: si. et destructur libertas: si. et per
 determinatio voluntatis supponitur ipsa in actu, et si in implicito: unde
 vel debemus ad ~~actum~~ primo voluntatis ~~et~~ consensus, et consen-
 sus Dei non determinatur per consensus voluntatis.

Conf: 2.º determinatio
 consensus divini est ipsa causalitas Dei, qua causat in actu secundo,
 ipsa determinatio voluntatis: quod pro eodem signo intelligitur determinatio bre-
 vitatis, et causalitatis divinae: quod idem est dicere: ideo omnipotens
 consensus quod se determinat voluntas creata, ac dicere: ideo omnipotens
 consensus, quod consensus omnipotens. Ex quo manifeste deducitur quod consensus
 divinus sit medius: quod apud, et inceptus ad cognoscendum determinatio bre-
 vitatis, sicut ipsa determinatio.

Nec sufficit dicere consensus debere
 medius inceptus ad cognoscendum determinatio voluntatis: nisi determinetur
 per eam quod determinatio, quare debet per cognoscendum determinatio voluntatis
 si. et sufficit, non committitur. Circa si est parte Dei ratio cognoscendum
 determinatio voluntatis est divinus consensus, et ratio cognoscendum consen-
 sus est determinatio.

Conf: 3.º consensus divinus determinatur per de-
 terminatio voluntatis: quod determinatio voluntatis procedit scientia me-
 dia consensus, et divinus consensus in actu 2.º scientia media procedit
 directio divinus consensus in actu 2.º quod et determinatio voluntatis proce-
 dit consensus divinus: 1.^a contra consensus ab ad versantibus: nisi vero quod consen-
 sus divinus in actu 2.º ut pote identificatur cum consensu supponit auxilium
 collatum per directio scientia media dependentis a consensu per ipsa pro-
 visio sub eodem auxilio: quod consensus divinus supponit determinatio.

Voluntatis, hinc supponit scientia medij ipsius.

Assensent
Hinc

Dicitur: concursus supponere
determinacionem Voluntatis, hinc supponit ipsius Concursus, & hinc ex suppositione
hinc media, n̄ vero aliter: ex eo autem n̄ sequitur determinacionem precedere na-
tura Concursus, n̄ Concursus supponit scientia medij inferre phisico, & an-
tecedit illi inferre obiectivo, in quo n̄ datur inconueniens mutue priorita-
ti in Causis. Sicut, n̄ q̄ precedat Concursus in genere obiectivo scientiam
medij n̄ est ipsius Causae scientia, sed q̄ determinare, q̄ n̄ requirit presen-
tiam phisicam Concursus, sed pure mentali, & obiectiue. Causatur vero Concursus
in suo esse phisico mediate, aut remote a scientia media ipsius. Ex quo n̄ se-
quitur determinacionem Causae Concursus, nec ipsius precedere naturam, sicut quae
amens finis inesse obiecto determinat ad eligendū mediū, quae Causant ip-
sū in executione, n̄ tamen Causae supponunt.

In Actus.

Secunda contra: n̄ q̄ determinat voluntas
tatis videtur a Deo in se ipsa per scientia medij proximam a concursu dei in
actu, & hinc? si h̄ presentia dicitur identificata, ac proxima videtur presentia
determinacionem quae dei concursus, n̄ enim est ratio proximanda, sed quae in in-
ter Comitantur: si h̄ q̄ videtur hinc concursus determinatū antequam q̄ defini-
tiam Concursus, ex hoc subsequatur scientia medij, ac per se q̄ determinat
natura Concursus dicitur datur obiecto antequam dicitur disponit, sed datur ob-
iectio ante disponitōem dei n̄ minus inconuenit quae phisice antecedere,
q̄ si. mo: n̄ dari obiecto antequam dicitur disponit est dari ante exortitū dicitur
n̄ libertatis determinacionem ut aliter n̄ sit, q̄ exortitū Libertatis dei ut aliter
sit postea absolute pro casu purificationis hypothetice in statu phisico
In minus inconuenit q̄ dicitur nulla suppositione ad Libertatis sic impotens facere
q̄ n̄ sit, aut sit id q̄ futurum proquidetur, quae q̄ nequeat ipsius Causae, hinc
hoc scientia opponitur omnino q̄ per negationem influxu, illud opponitur
omnino q̄ per negationem dominij: q̄

q̄ 4.

Contra 4. Voluntatis n̄ determinat
re determinat Concursus dicitur q̄ determinat voluntatis est impedimentum
necesse Concursus dicitur oppositio. ut determinat nec potest impedire ne conuen-
tus dicitur ut ad actū bonū in actu. q̄ determinat voluntatis antecedit con-
cursus: q̄ t̄q̄: Omnis Causa potens impedire sua determinacione existentiam
rei, procedit ex sua determinacione et quae impedire potest, hinc q̄ impedit
defacto verificari, q̄ ideo rei deficit, q̄ determinat impedit, unde in-
fir n̄ esse rei impedita, pro posteriori magis ad impedimentum q̄ quando non

et q^o ego prior Voluit, q^o Voluit & Concinit^o Prop. Ep. ad Aug. prope finem
 Moberg Reliqui Pelagiani h^oerent hoc dicit^o & dicit^o Voluntas impie Vo-
 luntas humana proferat, ut ideo quis adhibetur q^o Voluit, n^o ideo q^o adhi-
 bitur Velit q^o ex mente Aug. & Prop. impia est h^oc affirmativa & ideo dicit^o
 adhibetur humanam Voluntas, q^o ipsa Vult: et pariter h^oc negativa & n^o ideo Volun-
 tas Vult, q^o adhibetur divina Voluntas. q^o n^o vidy facit nobis opus bonu, id
 est, faciendo ut faciamy est causa operis Cur ita facere Velimy, et
 e converso: q^o Concurry Diviny Voluntati, n^o s^oly Comitarat, s^o p^ovenit adhibant
 Vo aditorio n^o determinat per arbitry: sic eny esse verq^o illq^o causay ab Aug.
 p^ori scripty, et ad Prop. dam naty & ideo Voluntas humana adhibetur q^o
 ipsa Vult q^o sequety si aditorioy graty determinaverit ab arbitrio adhibetur
 in actu: q^o Voluntas ipso determinat, utq^o per Velle ipso: q^o gratia ad
 hibetur q^o Voluntas Vult: et pariter sequetur negativa n^o ideo Voluntas
 Vult q^o adhibetur q^o p^ori. Dy q^o mutua, prioritatey negant adversary, et q^o
 supponitur determinat Voluntas p^ori aditorioy: q^o nequit esse posteriori illo.
 Dy q^o si aditorioy nequit exercite in re adhibere nisi ut determinat per ve-
 lle Voluntas: q^o nunq^o Voluntas habeat illud Velle dependens ab adito-
 rio: Unde cy fatendy Chetolice sit graty exercite adhibere, ut Velimy
 et n^o q^o Voluntas, dicendy p^oriy est Concurry graty adhibenti p^ocedere
 ut Concurry n^o Velle.

M. P. Ripalda

Dicit ex P. Rip. tom. 2. de ente supernaali, disp. 127
 sect. 4. et tom. 3. Ma Bay, lib. 1. disp. 7. sect. 8. et 9. Causales pelagij di-
 ferre toto c^olo a Causatibus P. P. Societatis: Semi-pelagiani eny ininde-
 bant, q^o Voluntas elicitur per vires natury, et distincta ab influxu graty
 esse antecedenty, et p^ori realiter, nedy influxu graty, et eny adito-
 rio in actu primo, imo et ipsa divina Volitione, et colatione graty, ex
 quo primy graty Cedit; et dicebant^o sub merito operis natury q^o me-
 rito damnant Aug. & Prop. At vero Causat^o Societatis n^o ponit
 ex parte Causy Volitionis natury visibus elicit^o, s^o Supernad^o, idem
 significat^o cy actione graty, unde nec ponitur p^ori re, s^o ratione
 Causat^o. Et ulterius, effectus Causat^o Societatis n^o est graty colatio,
 nec ut aditorio in actu. s^o s^oly ipsa actio arbitry partiat^o concurry
 p^oriy graty. Deniq^o in P. Societ. datur Velle proca actio, si eny dicit^o
 ideo operatur gratia q^o Vult arbitry, et q^o dicit^o, ideo Vult arbitry
 q^o cy illo operatur gratia; Semi-pelagiani auty n^o Concedunt hanc il-
 luy Causaly, nedy natury visibus indulgenty.

Impugnatio
ex Aug.

Contradictio ex mente Aug. illa Causalis & ad adiubam voluntatem quae
 servatur & est falsa recte intellecta de voluntate ante gratiam, & ex virtute
 naturae elicta, & est intellecta de voluntate simul facta per gratiam
 & quaevis Causalis Jesuitica quosdam modo diffinat a semipalatiana
 utraque nihilominus rejicitur ab Aug. p. ante Aug. in Inq. cap. 32. Ut
 scilicet loquatur de Pauli & non est volentis, neq. currentis, & misericordiae Dei extra
 loquatur & igitur non volentis, neq. currentis, & misericordiae Dei, ut proculdubio
 si homo cuius gratia est, ut ratione & utatur, non possit credere, sperare,
 diligere nisi velit, nec pervenire ad palmam superius Vocationis Dei nisi
 voluntate currentis. Quomodo de quo non volentis, neq. currentis, & misericordiae
 est Dei, nisi quod est ipsa voluntas, simul scriptum est, a Deo pro parato.
 Alioquin si propterea dictum est non volentis, neq. currentis, & misericordiae est
 Dei, quod ex utroque fit, id est ex voluntate hominis, & misericordia Dei, ut
 sic dictum accipiamus, non volentis, neq. currentis, & misericordiae est Dei, tam
 quae si deesset, non sufficit sola voluntas hominis, si non sit etiam misericordia
 Dei, non quod sufficit misericordia Dei sola, si non sit etiam voluntas hominis, ad
 per hoc si recte dictum est, non volentis hominis, & misericordiae est Dei, quod id
 voluntas hominis sola non implet, cur non et e contrario dicitur. Non misericordiae
 est Dei, & volentis est hominis quod id misericordia Dei non implet. Porro
 si nullus Christianus dicere audebit non misericordiae est Dei, & volentis est
 hominis, ne Apostolo aperte sic contra dicat, restat ut propterea recte
 dictum intelligatur non volentis, neq. currentis, & misericordiae est Dei, ut tamen
 Deus deus, qui hominis voluntatem bonam, & pro parat adiubando, & ad
 iubar pro parato & Verba sunt Antea, & pro efficacia gratiae antea
 denter habebunda, clarissima, & praesentissima.

Ex quibus sic arguitur

Contradictio deip. quae dicitur a d. Suarez lib. 3. de auxilij cap. 15,
 num. 6, est & hae domini doctrina Societ. Per se distinctio Causalis
 Jesuitica a semip. fortissimi desumitur ex eo quod ex voluntate vult de
 terminare adiubam gratiam in actu 2. non est per voluntatem non factam
 pro gratia, ut semip. autumabant, & per voluntatem simul factam per
 gratiam, & hoc Contradicitur Apostolo ex Aug. quod est solus & Causalis de
 Jesuitica Contradicitur videtur Apostolo: scilicet: Apostolo Contradicitur qui
 dicitur, ideo verificari propositionem Pauli, non est volentis, & misericordiae
 quod non est arbitrium solus volentis, & illius simul ex gratia operantis, nam
 sequeretur posse pariter dici Contra Apostolum non est Dei misericordiae, & hominis

Aug. 10
Thomae
P. Rigault

N. sufficit: intelligi enim requiritur quod quis acquirat sibi donum, et quod acquisitio sit donum acquirere accipientes, et datum a donante: quod per dicta solutio videtur hoc componere veritatem sustinenda non est: per assumptionem gratia connectitur et consentaneum est donum ad hoc datum, et a voluntate acquirere, acquisitio autem huius doni est ipsa voluntate determinata, sive consentanea: quod componi potest determinandi recedere acquisitionem doni, et ipsam donum, quod tamen impossibile esse declaratur, si enim acquisitio datur, ut acquirant, non ut acquirat ipsam acquisitionem, sive acquisitionem pecuniariam non tendit ad eam ipsam, sed ad pecuniam.

Impugnatur
Hic.

Proterea per dicta solutio respicitur speciale donum quod ad comparationem faciendam videlicet faciendum consistit in eo quod gratia discernat consentientem a dissentientem in actu secundo causando determinationem voluntatis per modum discretionis formalis, at qui hoc est deus qui determinat voluntatem ad consentiendum: quod ad per gratiam illam determinat: per maiorem determinat principium indifferens ad unum extremum per alio est deus forma determinans; quod facit hoc secundum quod est.

2.

Dicitur esse magnum discrimen inter hoc quod est producere determinationem, et determinare, hoc enim primum sive secundo, ut in habitu Charitatis comens licet ille sit quidem productum electionis voluntatis, et determinationem ad ipsam, et non determinat ad electionem, quippe voluntas ista eligendo, et producit electionem, et insuper determinat habitum: pariter licet magis ad producere determinationem voluntatis non determinando, sed pure efficiendo, voluntas autem et simul efficiendo, et vice determinando.

Antiquarij

Sed contra: non producere formam qua subiectum denominatur determinari est igitur determinare, nisi ab utraque terminis; sicut producere albedinem in tubo est ipsam dealbare, et dare aliquid vitis est ipsam vivificare sicut gratia vivificat producendo actum vitalem, et si gratia non vivit per illos actus quod est determinat producendo determinationem, quatenus non denominatur se determinari, sicut denominatur voluntas: Exemplum autem de habitu Charitatis supponit falsum, si nihil evincit, si enim determinatio voluntatis est simul a voluntate et a habitu, quoad efficiendum, erit simul ab utroque determinata, a voluntate quoad ut a principio quod se determinante; a habitu vero ut a mixtura, et a principio quo se determinandi voluntas.

Impugnatur: 1.

Contra 2.
Gratia discernit consentientem a dissentientem principalem, propriamque quae libere arbitrij: ut ex 2.
Communiter docent omnes Theologi: quod dicitur

2.

Causae efficientes discretionis, et eius determinatio: p. cogit illi principales et proprias tribuit discretio, qui ponit formas discernentes modo discretus ex parte Cause, quae illi qui dantur ponitur efficientes; quae admodum ex duobus Communi eorum Naturis, ille solum discretus generans, assimilatusque qui in modo duntaxat assimilatus se generat, non vero qui pure efficientes communi carerent, quare filius non generat spiritum sanctum, et Pater generat spiritum quod est, et in illo modo assimilatus se generat: 2° pariter ea causa pro se pure, et proprie discernit, qui modo discretus, subindeque determinatus invenitur quod voluntas non est unita causa determinativa potius gratia ex as. ad chorinth. 4. * quae est qui se discernit, quid habet quod non acceptibile

Contrab.

Insignat. 3°

si determinatio ad vensum non supponitur in gratia gratia consentientis, et dissidentia est omnino et quali in actu 1° discretio in actu 2° non erit ex gratia deo voluntate p. cogit: in qualitate effectus non potest provenire ab omnino et quali causa: 2° de gratia in actu 1° est omnino et quali, determinatio in actu 2° non erit ex gratia.

At Ripalda

Dicitur ex Rip. disp. 7. tra. Bay. sect. 10. in qualitate effectus supponere in qualitate in causa variis agentibus, seu libere agentibus in potentia et quali agentis liberi est altero non operante, aliter libere agere et non operante discernit, sicut peccati dissentiendo se discernit a consentiente, quod in gratia antecedente sunt omnino et qualiter.

S. contra: dum

Insignat. 4.

quod si discretio determinativa dissidentia pure est ex arbitrio, ita uter ex arbitrio discretio determinativa consentientis; tamen eius determinatio non est ex gratia consentientis, quae dissensum de gratia in actu non est in qualitate: quod non habet vim causalem determinativam in consentiente, sicut eam non habet in dissidente: tota in se non habere, et non habere vim producendi aliquid non stat sine in qualitate causae; quare in dissidente gratia non habet vim in actu primo producendi determinativam voluntatis brevis p. q. gratia in causa dissensus supponit consentientem scientiam medicam de consensu sub ipsa: 2° et supponit deum non posse per ipsam discernere consentientem: 3° et ipsa impotens est producere consentientem: 4° inaffertio pedis admittitur a contrariis: 2° de officio simpliciter in causa 2° habere vim proximam producendi effectus, quae non per ipsam producere non potest.

Nec stat dicere: gratia etiam in causa dissenti-

Ant. Ripalda

sey habere vim n̄ absolutam, A quasi Conditionatam producenti Consensu
solicet, si eius influxu n̄ impediatur Voluntas per dissentiu.

Ng sic argum.

Impugnatio
Solutio.

q̄ determinatio Voluntatis est prior natura influxu grati in actu d. p. q. q.
Ng vim absolute Causam debet supponi prior natura ad effectum absolute
Ut absolute illi per continentiam; q̄ d̄ Condicio Comitans essentialiter staty
absolute per continentiam debet esse prior natura effectum absolute; q̄ deter-
minatio Voluntatis ut pote Condicio purificans reddens q̄ per continentiam
grati absolute debet natura antecedere influxu grati absolute.

Dicere

Resp.

ay C. Rep. loco precit. grati habere vim absolute producenti determinatio-
ne Voluntatis, n̄ vero eam producenti determinatiue, aut determinando
sicut habet vim absolute producenti Vitalitatem actus, n̄ tamen viuendo
q̄ sic explicat. Causa quidam Vitalis Contribuitur duplici Coniunctio altero
efficienti Communi grati et Voluntatis; altero receptivo proprio p̄ q̄ recipit
ent̄ actus Vitalis, et alitero agrata. Porro Causa determinans actus
liberę habet etiam duplici Coniunctio, altero efficienti, et unum grati
probenientem q̄ a virtute agendi; altero formali extrinsecu provenientem
alitero n̄ agendi, et hic est solus Voluntatis. Causa namque determi-
nans actus liberę illa sola est qui recipit, ut possit n̄ agere effectus
liberę Voluntatis habere ab auxilio grati posse agere supra naturam q̄
etiam n̄ habet ab auxilio posse n̄ agere; dicit q̄ posse n̄ agere requirit.
Ut principii actus determinatiue concurrat, et n̄ debeat agendo
requirit solus ut principii actus extrinsecu presentem sibi libertatem sicut deter-
minatio extrinseca in actu provenientem, apotestate n̄ agendi Voluntatis.
Ex quibus Concludit q̄ tunc negare principii supernaturali esse Causam
viventem n̄ est addimere principii grati in genere Causę efficientis, sed
negare grati esse Causam determinans n̄ est illi addimere principii effi-
cendi, et tunc inferre Causam finalem.

Harv. 2°
ad Thomam
natura grati
liberę voluntatis
P. Rip.

Verum hęc doctrina videtur equi-

Solutio

uocacione; aliud enī est determinare Causam ad agendum, aliud vero
se determinare ad agendum. Certum quidem est, gratiam per se deum
n̄ se determinare ad agendum, sicut nec virtus per se illi, ac n̄ minus
certum est gratiam determinare Voluntatem ad agendum, et q̄ ipse adde-
bitur, unde neq̄ ad producendum determinans liberę, neq̄ ad
determinandum principii liberę requiritur potestas agendi; quare

si argum^o parte ut grāa determinaret, Concurreret erat formativ^o per
 pōg n^o agendi, q^a determinaret voluntatē libere: 1° ut grāa vivificet volun-
 tate debet grāa materialiter concurrere: h^o 2^a e^o est mala q^a est
 p. tōg: ideo est si grāa vivificet voluntatē n^o debet materialiter concurrere
 q^a grāa n^o vivificet voluntatē, et si grāa determinat voluntatē n^o debet
 materialiter concurrere, s^o tota voluntatē: q^a sicut grāa ut vivificet n^o debet materialiter
 concurrere, ita ut grāa determinat voluntatē n^o debet concurrere formativ^o.

W^o

Nec sufficit dicere: Munus determinandi principij libertatis
 expressum id est munus determinandi, nō omni determinatio ab
 exhibitione determinante auferat libertatem, proindeq^{ue} influxus det^{er}
 minatus a^libi liberi semper est formalis ap^{er}ta n^o agendi operis
 q^u est a grāa solū efficiens.

Replicat.

N. sufficit: q^u q^u n^o obstat q^u ad determi-
 natum a creatura, ut libere agere exerceat producendo actū salutem
 q^u illa, cui obstat voluntatē determinari a deo ut libere consentiat.
 q^u q^u ex solutione argum^o statit n^o destruit libertatem per hunc mo-
 dum determinandi: q^u que nomine potest determinatio divina destru-
 ere libertatem creature, si n^o destruit omnimōdū n^o continere actū libere
 creature inde pendens a creatura determinatione, ut q^u ponderamus.

P^o solus
 alia ratio.

Alia Ratione Probatur Conclusio.

Omnipota n^o indiget Complexi per aliquid Creatū, ut ip^o sit proxime po-
 sibilis creatura; alioquin n^o esset Omnipota, nō n^o posset producere illud com-
 plementū; Nulla sequitur causa potest producere se ipsā, ac proinde nec
 sui virtutē, nec Complementū: quia enī ratione supponendū est esse causā
 ad effectū, supponendū est eū esse virtutis, et complementū ad operandū;
 hinc sic: q^u consensus liber est proxime, et complete productibilis a
 deo absq^{ue} eo q^u constituitur Omnipota proxime potens illud producer-
 re per determinandū creaturę: q^u nec potest constitui proxime potens
 producere consensus libere per se intēg^{re} me dū ipsū consensus; hinc
 q^u q^u ad determinabit, n^o vero determinabit ad consensus: p^{er} hanc eorū
 n^o enī est mediū inter determinari deū a voluntate et determinari volun-
 tate a deo: 1° enī q^u n^o possit indicere determinari a voluntate si quidem
 Complexi. enī Omnipota, p^{er} creaturę determinabit voluntate a deo.

Dicet: deū essentialiter n^o indiget hinc
 hā media consensus ad ipsū producendū, quando quidē est a deo

W^o Marij

produciuntur a precedente decreto efficaci, aut qualitate prede terminante, in qua
 su et id est in libertate, nihilominus salutaribus. Omniaque producere eundem
 Consensum independentem a scientia media, subinde que independentem ad determina
 one voluntatis, cu sane libertas, aut necessitas in actu 2. in variis entitatibus consensus
 neq speciei, neq numero: Ex quo autem quod indicat determinatione voluntatis propria
 ut producat Consensum voluntatis, nihil addimur omnipotens, cu producat, et non
 aliter in productiva alius servando cura libertatis creat, que si servarentur
 nra relinquendo voluntatis propriam determinationem: Sed autem seorsum producere non
 posse. Creaturam sub aliquo modo nisi dependentem ab ipsa, si destruit omnipotens;
 in nullo liquida diminuitur, ex quo hominum ut gentium resista producere non
 poterit.

S. Contra: neq omnipotens in se est deus pro ductiva consensus quoad enti
 tates, sed etiam quoad modum libertatis; quod si sit independentem ab entitate debet
 complete posse producere entitatem Consensum, alioquin omnipotens in esset, ita
 positus modum libertatis independentem a libera determinatione; atque omni
 potens non esset respectu modi libertatis. Nec exemplum aliquid inbas, neq ab
 id est in posse omnipotens producere aliquid effectum nisi simul concurrere
 abstraxit, ab aliis vero omnipotens Contribuit proxime potens illy effectum producere
 dependentem a creatura. Et quid est Verum, vel exemplo actus Vitalis ne
 cessarius, qui est in se solus producere non potest, producere tamen potest po
 tentiam independentem a creatura, Unde si omnipotens deprimere vel per
 dependentem in actu ab actu Vitali, cur non ibidem destruitur per dependentem
 in actu a libera determinatione? Porro ratio deus inveniunt inter unum et
 alterum indigentem est, neq est indigentia effectus, sed vero indigentia la
 us, et quomodo potest aliqua res non aliter esse possibilibus nisi relative ad pri
 mam, et secundam Causam, quod involvit essentialiter dependentem abstraxit
 nunquam tamen ex cogitari poterit entitatem, cuius possibilitatem relative ad pri
 mam Causam dependeat a possibilitate ipsam relative ad Causam 2. quod potest eors
 usso, ut infra prosequemur abstraxit Creaturam inconveniens exper
 tenses.

Impugnatio
solus

Exemplum
solus in
et ad 23.

Nec sufficit dicere: non indigere deum concurrere tanquam exhibente
 actum, sed etiam cognitione illius, ut possit provide conferre auxilium ratione
 quod destruit Consensum, atque enim sine tali scientia se exponeret periculo
 rationis, aut huiusmodi.

Dei voluntas

S. Contra: si enim hęc pericula vitanda sunt per
 antecedentem deum Consensum destruitur scientia media; quod non solutio:

Replicatio

sequenti si scientia media requiritur. **U**nde ad providere Causae Consensus, scilicet
 ha media erit principij ipsius, quare ad affirmans per talis scientia Consensus
 futurus esse, si ponatur auxiliij debet ita affirmare & si dedero auxiliij
 indubitanter scientia media Consensus, erit Consensus huiusmodi Conditionalis
 namque si scientia media destruitur, tunc implicat fieri in Veritate
 quod vero pro dicta Veritate debeat esse obij scientia media quod non ex parte Condi-
 tionis debent poni omnia principia essentialia Consensus, quorum unum est scien-
 tia media ipsius, ideo quod Communitas concedunt ad eundem debent protrahere
 et scientia dei dirigentem ad Conferendum auxiliij, quod vero antecedit primum
 dirigentem ex parte dei est principij essentialia Consensus. **E**xp. per hoc patet

Explicat

Ly evandi in affirmando Consensus futurus Conditionalis sub auxilio utatur
 per scientia media dependentem a Consensus, hoc patet in utraque nisi
 protrahatur ex parte Conditionis scientia media Consensus, ut patet principij
 essentialia ipsius: ^{si media} utatur per destructionem scientia media, non potest
 illi obij Veritas.

Ad Hec

Resp. ad Hec. tract. de p. d. q. 2. scilicet 4. distinguendo
 dupliciter providentia, alij qui requiritur exister precise auxiliij, alij qui re-
 quiritur ut exister prolatu Consensus: et quid ut modo exister in re?
 protrahere scientia media Consensus potius quod dissensus, non auxiliij est
 Consumibile et quavis eam servatur: Proinde vero qui requiritur exister
 auxiliij pro Causa Consensus est determinate scientia Consensus, non scien-
 tia dissensus est Consumibilis et auxiliij existente in Causa Consensus.
 Unde et ex parte huius potest non debeat ingredi nisi qui materia sunt abin-
 trinseca ex parte auxiliij, et exister obij debeat ingredi ex parte Conditionis
 Veritatis, h. scientia Consensus, aut dissensus, qui non consistit ex Consensus
 determinate in fit obij scientia media Veritas, nec destruitur scientia
 media.

Explicat

Ad Hec

Cui si obij: si obij scientia media est falsus, ut hoc si vo-
 Causa Petri prosequitur Consensus fore, h. fore, erit Consensus quod mari-
 fecte est falsus: negat Cuius pro d. Mag. non enim sequitur nisi quod obij: scien-
 tia media sit hoc & si vocatus Petri Consensus prosequendo omnino
 h. a scientia media Consensus quod dissensus ex parte huius potest: non obij
 huius absolute et Conditionalis Consensus simpliciter, realiter existente non
 potest phisice in existentibus illius Causis, sed in existentie scientia media
 auxiliij Conferendi et Consensus nihil hominum datur intentionaliter

semper existere potest cu[m] p[ro]p[ri]etate a[m]is[is] causis et p[ar]iter a[sc]ientia[m] media[m] auxilij
ij[us] efficacis sicut quicquid actio p[ro]p[ri]a existens n[on] potest qu[od] existat aq[ui]s, int[er]dum
naturaliter tamen a causa p[ro]p[ri]a existit potest, intellectus v[er]o affirmare potest, extrac-
tio, qu[od] teneatur ad affirmand[um] existenti[am] agentis; p[ar]iter Deus affirmare
potest consensus[m] existenti[am] p[ro]videndo a[sc]ientia[m] media[m] efficacis auxilij, quon-
iam in statu reali p[ro]p[ri]a t[er]minatur dependet.

Secundo d[icitur] p[ro]p[ri]a d[icitur] Inq[ui]s. d[icitur] d[icitur] d[icitur]
ab eisd[em] causis dependeat consensus[m] conditionatus in statu, et mentali, effi-
cacia, n[on] esse de[us] cognoscere sua d[icitur] de efficacis auxilij ex parte h[uius] potest
necesse; Sufficit q[uod] e[ss]e cognoscit ex parte conditionatus, et causam q[ui]p[ro]p[ri]a
consensus[m] conditionatus, n[on] ex eo ob[er]t[ur] d[icitur] exist[er]e necessarii q[uod] n[on] exist[er]e h[uius]
veritas; si d[icitur] de[us] auxilij d[icitur] p[ro]p[ri]a conjunctionis illij cu[m] consensu[m] exist[er]e con-
sensu[m] x[on] h[uius] x[on] si d[icitur] de[us] auxilij d[icitur] exist[er]e scientia[m] media[m] efficacis auxilij
et sub ead[em] causam exist[er]e consensus[m] x[on] q[ui]p[ro]p[ri]a veritas n[on] est nat[ur]a.

P[ro]p[ri]a H[er]n[an]d[us]
2°

S^d contra: qu[od]

Impugn[ati]o

ut existat auxilij quoad unitivocata n[on] p[ro]p[ri]a requiratur scientia[m] de[us] d[icitur]
tamen ut existat d[icitur] per medij benedicti p[ro]p[ri]a cognoscitur est q[uod] auxilij effi-
cacia, qu[od] est d[icitur] q[uod] d[icitur] dependet essentialiter consensus[m] a scientia[m] media[m]
p[ro]p[ri]a; at scientia[m] media[m] d[icitur] con[er]tatur essentialiter cu[m] consensu[m] q[uod] dependet
in essentialiter d[icitur] a causa determinate d[icitur] cu[m] ip[s]o. Unde n[on] destruetur
libertat[em] consensus[m] ex quo dependet essentialiter a p[ro]p[ri]a determinat[i]o[n]e.

Dicitur:

Ant

scientia[m] media[m] esse causam remotam, p[ro]p[ri]a determinat[i]o[n]e vero proxima
d[icitur] contra: n[on] minus supponitur essentialiter a defectu causa[m] remota[m] qu[od] proxi-
ma: q[uod] si ex quo remotas, it[er]um scientia[m] d[icitur] et consensus[m] n[on] destruetur
libertat[em], n[on] destruetur ex suppositione causam proxima[m].

Instat:

Dicitur iterum: Causa[m] re-

Ant. Marj

motam posse dependere ab effectu ingenere obtineo, et illy causam ingenere
p[ro]p[ri]a: sicut finis p[ro]p[ri]a sumptu[m] causam amodo, et obtineo sumptu[m]
causam media[m] q[uod] p[ar]iter consensus[m] obtineo sumptu[m] causam potest d[icitur]
minimam scientia[m] media[m] et ab ea causam remote ingenere p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a determinat[i]o[n]e nullo modo potest dependere a consensu[m], quoniam suppo-
nitur determinate d[icitur] cu[m] ip[s]o est suppositio in impeditis, p[ro]videt
causam libertat[em].

Ad d[icitur] h[uius] si scientia[m] est impeditis per consensus[m] obtineo
sumptu[m] et q[uod] auxilij est impedibile per consensus[m], q[uod] merito negant adu[er]sarij.

Impugn[ati]o 1°

p. cog. eo quod per se a causa essentiali remota potest ad affirmare condempnari existens
 quod in hanc mentalem potest enunciare vera existens effectus, et affirmata existens
 cause, et hinc ratio est ista; non minus probat in causa remota, quam in proxima; est
 autem hoc quod si uer scientia dependet a uenire oblatu sumptis potest dependere a
 et hinc.

Impugnatio 2^a

Secundo: non nulla assignabili ratio cuius scientia apparetur secundum hanc
 rationem, et facultatem scientiam diuinitatis ad positionem auxilii efficacis (quod ex con-
 cessariis est, quod omnia principia essentialia uenire etiam remota in consuetudine
 parte additionis) Cuius, inquit, debeat potius determinari oblatu a consensu, et
 affirmare existens scientiam, quam agitur hanc scientiam, et affirmare facultatem uer-
 ty? Imo potius dicitur hinc apparet uenire in aduersum; non per se hinc mo-
 dy, cognoscendi res, potius potest, ut quod prius est in eueniente determinat ad cog-
 nitionem posteriori, quam quod posteriori in eueniente sit ratio apriori cognoscendi prius
 hoc hinc oblatu per se hinc ab oblatu nostro imperio facto modo cognoscendi, non quidem
 hinc in se hinc, ab effectibus propter ignorantiam causam: sed uero qui perfectiori
 mentem cognoscit non est determinandi oblatu per se quod posteriori est ad cognos-
 cendi prius nisi hinc sit ad saluandam libertatem creaturam minuisse diuina
 cognitionem, sicut minuisse omnipotens.

Soluuntur Argumenta ab Auctoritate Condi-
 tionum, Et, P. m. Desumpta

Obijciuntur Coni.

Argum. 1°
 ex Aucto-
 ritate
 nec. 6. cap. 5.

Ibid. sect. 6. Cap. 5. ubi definiuntur uera Libertas, et Caluini gratia efficacis non
 addimere libertatem hinc habet et declarat per uera sacros. Synodus ipsius
 justificationem exortat in aduersum a deo per Xp. deus peruenientem gratiam
 hinc uenit, hoc est ab eorum uocatione, qua nullis eorum existentiis min-
 tis uocantur: ut qui per peccata a deo aucti erant, per uim exortat, arguuntur
 adhibentem gratiam ad uenientem se ad uim ipsorum justificationem et deus gratiam h-
 bere a ueniente, et cooperando disponantur, ut uer tangente deo ad homi-
 nis per spiritum sanctum illa uocationem etiam recipiens (quippe, qui illis, et adhibere
 potest) nec tamen sine gratia de. mouere se ad iustitiam conuulsa libera non
 uoluntate possit. Solutio uero Can. 14. dicitur: si quis dixerit libertatem ho-
 minum arbitrio a deo moti, et excitati nihil cooperare a ueniente deo exci-
 tati, arguuntur quoad obtinendam justificationem gratiam se disponat, ut per
 pauer, qui potest dissentire si uelit? Anathematis. Item in Cone. Tenonense
 decret. 15. Fidei dicitur: et a seorsum scripturam eo extendimus, ut uoluntatem

2^a Aucto-
 ritate
 nec. 6. can. 14.

humana misericordia prouidentis auxilio iuffra, & interiori, & occulto & crebiori inspirationis affatu se se conuertat ad Deum, deo appropinquet, et ad Verum illud gratia se prepararet, qua tandem accepta sit ad vitam eternam, neque tamen tanta gratia necessitatē libero prouiduar arbitrio, quod illa semper sit in promptu, nec momentis quibus pretereas, quo nō sit ad obuiam, et pulsum nec denique talem huiusmodi dei trahentis auxilij cui uellat nō posse.*

Alas,
Jubij
Zenonij
Decret. 15
fidei.

Ex quibus longē sic arg. Libery arbitrij potest abijcere gratia efficacis, illi dissentire, et resistere q̄ gratia efficacis nō est prae-determinans: p. cor. Voluntas nō potest prae-determinatiōni resistere, abijcere, neq̄ dissentire; nā hęc uerba faciunt sensu Compositi, abijcere quippe aliquid est illud procul se repellere, q̄ facit sensu positum nō enī abijci gladij, quj nō habebat, nec metus aut uiliteria quibus anseant timbaris; nec dissentire dabo nisi in sensuposito iugentis; nec deniq̄ impetenti resisti ansequi ipse impulsi imprimar: q̄ cy uerba Conclij. Strictē accipienda sūt prout dī doctrinaliter loquētur, dicēdy est q̄ Libery arbitrij potest abijcere gratia in sensuposito, q̄ nō in eodē sensu resistere, & dissentire: q̄ cy prae-determinans nequeat abijci nō erit gratia efficacis x. Conclij.

Vaione
d'umpta
ex aut
Montabij.

Confr. dissentiri testimonio dicentis; abijcere dei consilij, resistere uero praeiudicanti ex his Theologj loquendo faciunt sensuposito, ideo q̄ absolute negantur decepto, q̄ significans actus prauos, quos absolute nō significans nō absolute faciunt sensuposito: q̄ pariter abijcere gratia illi dissentiri, et resistere absolute facit sensuposito. Unde Ethar 13. dicitur nō est qui dei possit resistere Voluntati x qui prout cy sit negatiua omni pōtē resistendi negat q̄ ideo et q̄ resistere absolute loquendo importat sensuposito, in quo scilicet sensu est uery dicere nulli esse pōtē faciendi oppositū diuini Voluntati, siquid in sensu diuino quilibet Voluntas potest. Ex quibus proclua manet immo solus dicitur dicitur Conclij duntaxat uelle, q̄ Libery arbitrij possit dissentiri, abijcere, et resistere in sensu diuino.

Confr.

Nihil hominū Mag. Ioan. ap. d. h. d. p. 5 de Voluntate & salute proprietatē Verborū Conclij. Distinguit in auxiliō efficaci duplici modo altero ex parte dei, qui est immutabilis est, & infatibilis, cui q̄ nullatenus potest resistere arbitrij; altero ex parte ipius auxiliij, ut Cauantē de Determinatiōnē Voluntarij mutabilis, et libere, et in hoc sensu potest arbitrij resistere auxiliō existenti in sensu diuino, nō ab existentia auxiliij, sed in sensu diuino praeiudicatus amodo Cauandē dei immutabiliter, cy q̄ uery quodq̄ in dicitur simp. & absolute x. lib. proprietatē et nō ea quae supra se sunt, ideo Conclij attendendū simp. & p̄nicipaliter.

Responso
M. Ioan.
ap. d. h.

de naturā auxiliij eſt ſenſus diuini p̄cipuij a modo immutabilitatis dei, p̄uincit
que absolute prohibet auxiliij illud poſſe abijci a voluntate

S.

Contra 1° Voluntas po-
ſſe reſiſtere p̄motioni vt cauſanti ſenſus eſt Voluntas poſſe facere ne igitur de-
terminata ad ſenſus: hoc eſt falſy: g. & doctrina p̄ydicti magi ſubſtituta eſt:
Ma^o videt^r ipſius doctrina: p. m. Voluntas contra dicitur determinata ad deo ad ſenſus
eſt quid p̄uincit nāa ſenſus: g. in auferibile a voluntate per ſenſus; aliunde Voluntas
per diſſenſus id impedire n̄ poſſet: g. p. m. Diſſenſus eſſentialiter ſupponit exclu-
ſionem p̄y determinationis ad ſenſus: g. nequit Voluntas per diſſenſus reſiſtere p̄y
determinationi exiſtenti ad ſenſus.

Secundo: Voluntas n̄ poſſet ſubſtare deua-
ly: g. nec reſiſtere p̄y determinationi exiſtenti in ſenſu explicato: g. con. Man-
tas poſſe reſiſtere p̄y determinationi exiſtenti eſt poſſe coniungere eum illa diſſen-
ſus: hoc eſt poſſe ſubſtare deuaity: g.

Nec ſufficit dicere, qd^o Voluntas poſſit
reſiſtere p̄y determinationi exiſtenti ſatis eſt poſſe coniungere diſſenſus eum illa vt p̄y-
cludente a modo immutabili dei cauſanti; que coniunctio n̄ eſt ſubſtans diu-
ti, p̄p̄riy Confirmatio eum illo; na^o ad Volens eſt caritas conſenſus, vult et igitur
n̄ a voluntate eum p̄a reſpectu ipſi motioni, n̄ vt immutabilitas cauſantis
p̄uincit, vt Voluntas determinanti modo mutabili, et libero.

N. ſufficit;

Ad q^o Voluntas poſſet coniungere diſſenſus eum p̄y determinatione ſecundy aliquo p̄-
dicaty intrinſecy poſſet coniungere diſſenſus eum omnibus illius p̄y dicaty: g.
poſſe coniungere diſſenſus eum p̄y determinatione, vt dicitur modo mutabili determi-
nandi Voluntas, qui eſt aliq^o intrinſecy p̄y dicaty illius, eſt poſſe coniungere di-
ſſenſus eum modo immutabili dei cauſanti, qui eſt aliud p̄y dicaty intrinſecy: h̄
eſt implicat poſſe coniungere diſſenſus eum p̄y determinatione exiſtente, q^o n̄ eſt
poſſe facere, vt exiſtat ſimul diſſenſus, eſt id q^o eſſentialiter coexiſtat eum p̄y
determinatione, ſicut implicat te poſſe facere vt coexiſtat amor obſ eum cognitione,
n̄ poſſe facere q^o talis amor exiſtat ſimul eum aliqua qualitate, q^o cognitione
n̄ poſſet exiſtere ſine qualitate q^o eſſentialiter inuoluit, ſubſtans deuaity n̄
eſt aliud que coexiſtat diſſenſus eum modo immutabili dei cauſanti ſenſus.

Tertio: Omnis modus identificatus eum p̄y determinac-
one eſt nexus eſſentialiter eum ſenſus nullus eſt ſingulis eum diſſenſus: q^o n̄ eſt
Nullus modus p̄y determinationis eſt intrinſecy indifferens: in primis eum n̄ eſt in
differens p̄y determinatione ſub modo immutabili dei cauſanti, aliud de n̄ eſt

in differentia sub modo determinandi Voluntas Libere: §. 23° minor: determinare
 Voluntas modo Libere nil est aliud quod permittit in Voluntate potestatis determinandi;
 at qui hoc n̄ est relinquere potestatis coniungendi dissonis ex p̄p̄ determinacione, adhuc ut
 permittente facultatis ad dissonis, sicut habitus Charitatis permittit facultatis ad n̄
 mandis instante p̄cepto dilectionis n̄ est relinquere potestatis coniungendi omissionis
 Charitate existente, adhuc ut permittente ea facultatis, et sicut sensus Voluntatis permi-
 ttere facultatis ad dissonis n̄ est relinquere f̄m̄ coniungendi dissonis ex sensu ad
 huc ut permittente Libertatis.

Quarto: No dixerimus q̄d inconiungibiles ex dissona
 in, q̄d habet p̄p̄ determinacione n̄ inueniat illi ex omni capite, sed ex modo duntaxat
 immutabili dei causantis, nihilominus hoc n̄ sufficit, ut titulo alterius modi ut
 coniungibiles ex dissona, sicut licet inconiungibiles gratie habituales ex peccato non
 inueniat titulo qualitatis n̄ sufficit ut secundum qualitatis conceptus sit positine coniu-
 gibilitis ex peccato: §. sicut huc est bona con̄, gratia ut iustificans est inconiungibilibus
 ex peccato: §. de p̄p̄ qualitatis gratie est inconiungibilibus ex illo: ita huc est bona: p̄p̄
 determinacione ut dicit modus immutabilis Dei est inconiungibilibus ex dissona: §. modus
 sicut p̄p̄ determinacionis Libertatis accommodatus est inconiungibilibus ex illo, quippe uterque
 modus eque essentialis est p̄p̄ determinacionem, sicut de p̄p̄ qualitatis, et iustificans est
 essentialis gratie habituales.

Dicitur: sufficit q̄d p̄p̄ determinacione ex aliquo capite n̄ re-
 pugnet dissonis ex dissona, ut possit dici coniungibilibus ex illo, attendis, ubi meritis illius
 p̄p̄ dicant, ex quo n̄ repugnat illa dissona: sicut de natura Angelica dicitur aliqui
 posse in pluribus per rationem esse, subinde q̄ subire denominationem Universalis oppo-
 si, ratione illius conceptus inadequati ex quo n̄ repugnat esse in pluribus. Itē
 n̄ pauci Theologi dicunt actus Odij dei posse moraliter iustificari sub excepta actu
 humani, ex quo n̄ repugnat iustificatio, quoniam ipse repugnet ex conceptus pec-
 cato Odij. Itē. Falpa dicitur posse videre ex excepta animalis q̄ ex illo n̄ re-
 pugnat illi visio, quamvis repugnet ex excepta differentialis. Deniq̄: nichil pro
 ex excepta tantis inuenit posse a Deo produci, quoniam repugnet ex excepta malitiae
 q̄ ex excepta tantis n̄ repugnat: §. pariter et si p̄p̄ determinacione repugnet dissonis
 ex dissona, ut dicit immutabilis modus Dei causantis, dummodo ex vi alterius mo-
 di n̄ repugnet, dici poterit coniungibilibus ex dissona, quatenus est ex vi illius modi
 ex quo, et verba Concilij ex proprietate salvandis, et quoniam faciatis sensus
 Compositis Verificabilibus Voluntas posse abijcere gratie efficacis per f̄m̄ coniungendi
 ex illa dissona, quatenus est ex vi illius modi, ex quo n̄ repugnat illa dissona.

Vere ita hanc solutionem sic arguit: et si enim Vere sit q̄

positi rei per unam rationem predicatam aliquam repugnare, quod per aliam non repugnet, non tamen
 stat quod predicatam repugnans ex vi alicuius rationis per aliam rationem veniat, sicut quod
 oppositas repugnat homini ut rationali, quamvis non repugnet ex vi animalitatis, non po-
 test tamen inveniari de homine ut animali: nec exempla satis probant: non enim in-
 veniuntur ad illius de natura Angelica secundum unum saltem Logice, quod natura Angeli
 propter naturam primo intentionalem sumpta sit positive potens esse in pluribus, ex quo
 pro ut sic non repugnet pluralitas; ex hoc enim solum inferunt, quod propter sic accepta non exprimit
 imperdimentum, ut intellectus ex referat pluribus, si quidem existentibus, si pure non repugnan-
 tibus naturam, ut inadequate acceptis, quod indicant sufficere ad fundandam denominationem
 positive apte esse in pluribus, si quod id habeat positive naturam obiective sumptam adhuc
 ex vi illius inadequate acceptis, sed quod obiective id dicat non repugnantes, et ex vi attributio-
 nis, et unitatis rationis positive, quod admodum Divina attributa inadequate accepta
 ut nominantur positive distincta per rationem et fundamentum in re, ex hoc propter quod
 propter sic recipiantur et non repugnantia non evendi unum aliud, quod requiratur quod dicitur
 unum aliud non sit.

Exemplum Oly. Dei Minus probat, ille siquidem actus dicitur
 positive Capax veluti in divinis Moralibus, ut actus humanus in genere obit Legi, quod
 sit actus rationis disponit unum saltem de actibus humanis non sub ratione minus
 et duplicative sumpta, in quo sensu potest dici aliquod predicatum de ratione minus
 quod repugnet alicui differentibus; Cuius Contrarium est in propter determinatione, quod
 si Contrarium ibi erat et differentia ex vi alicuius acceptis, secundum omnes debent con-
 iungi; non inungibilis est Capacitas ad coexistendum, quod si ex aliquo Capere
 repugnare ex nullo posse provenire.

Ad exemplum de Falga dicitur: si quod est falsum
 illi repugnare videtur ex acceptis differentibus, non repugnantia actus unum ex accidenti
 si duntaxat illi dicitur, et quamvis omnibus factis, non est proprius in quanto modo
 si quod omnino non cadunt propter veritatem, sed quod habent imperdimentum extrinsecum in oc-
 casibus, eo quod signantur, et vivunt in naturalis causa tunc.

Denique contra eadem solutionem
 factis, quod non videtur salvare mentem Concilii in reprobatione, non si per abijcere
 gratiam facit sensum oppositum significat voluntatem positive posse gratiam efficacem abijcere
 quod non salvatur per hoc quod ex aliquo Capite non repugnet abiectioni: Concilium siquidem de-
 clarat voluntatem posse abijcere gratiam modo requirunt ad libertatem in omni quo
 Averekia negans abiectionis possibilitatem; Per incredibile videtur, quod heretici repugnant
 non repugnantiam abiectioni gratiam ex aliquo Capite, quod quod indicant libertatem
 dicitur: si enim interrogaretur Lut. et Calv. quod repugnaret gratiam ex repugnantiis

si in tali a voluntate reijci? N. dubio qui negarent; notandum quippe est ex eo
cepto quo gratia dicitur et lapide, qui proficere potest, non repugnat ipsi quod proficia-
tur, et abijciatur.

Ex quibus claudo doctores propterea M. L. nullatenus salvandorum
in voluntate ad salvandam gratiam existentem in sensu opposito, nec per potestatem ad conuen-
gendum dissentem, et gratiam adhuc sub propositione amodo immutabili dei, L. debent con-
cedere gratiam sub ea propositione positivam capacitatis, ut dixerunt et dixerunt; quod in
dicare videtur Conc. assignans voluntati positivam facultatem abijciendi gratiam. Et
omnis dicere debentur, quod potestas abijciendi gratiam non debet esse, nisi ad abie-
tionem, nisi ad dissentem, nisi ad resistentem, et gratiam spondendam.

Vnde aliter dicitur

aliqui dicit, et ipse Joan. ad 2^{am} gratiam efficacem involvere gratiam excitantem, quatenus
dicit illuminationem ex parte intellectus, et etiam gratiam adiutantem, et determinantem vo-
luntatem; Conc. autem diffinitive arbitrium posse abijcere illuminationem illam, quamvis est
ex merito obli, voluntas enim non determinatur, sed indifferentem manet ex parte obli ad
prosequendum, et respondendum illi, sic quod potest dissentiri gratiam efficacem, ut propugnans
si per illuminationem, et per gratiam non adhibet determinando voluntatem nisi ea excita-
tione supposita, sed ut voluntas potens dissentiri illuminationi possit etiam resistere gratiam
adiutantem, seu prodehominantem, non quidem in sensu opposito, sed potest ante
et in sensu diverso.

Si vero aut voluntas potest dissentire et illa excita-
tione, L. non si dicatur, quod illa excitatio distinguitur a gratia efficaci, et solum est au-
xiliarius sufficientis; Neque si dixerit Conc. quod voluntas potest abijcere gratiam efficacem
et sufficientem, quod est loqui extra rem, non dicitur gratiam efficacem non tollere libet-
tatem quod voluntas potest abijcere gratiam sufficientem: Et illa si non dissentit exclu-
dendo prodehominantem persistentem excitationem arguitur separari excitationem a
prodehominantem quod distingueretur excitationem a gratia efficaci. Sed vero si dicatur quod vo-
luntas, illa non potest dissentire et ea excitatione: quod non potest voluntas eam
proprie abijcere: pro eo quod non abiectionem si per unionem, et per impediendum gratiam.

Propter hanc difficultatem d. P. Hier. de Quale huiusmodi Collegii dicitur
primarium, et in re scholastica nulli sui temporis secundum, identificatebat instatue,
et quoad substantiam gratiam sufficientem et efficacem, et ea solum modaliter dis-
tinguebat, eo sensu, ut, illa, auxiliarius sufficientis, et efficacis per superadditionem modi
antecedentis dissentis, resultantis si in auxilio ex decreto efficaci dissentis: quia doc-
trina supposita facit d. P. arguunt: Conceditur enim, si loquitur de gratia abijcienda
in gratiam efficacem reduplicatam, et efficacem, in hoc enim sensu in omnibus d. P. est in-

possibili abiectione, siue eius efficacia inuolbat sensu, siue ipsy antecedat inextantur
 est in dicitur ex illo, nunquq potest coniungi ex dissensu, ut patet, quare p̄a abijcendi
 intelligitur de gr̄a efficaci specificatiue sumpta; & sic dicitur in hac. ^o Voluntas
 posse nunquq dissensu ex gr̄a efficaci, hoc est in dicitur sumpta, & sub modo suffi-
 cienti, n̄ vero sub modo efficacitatis, sicut vix potest videre coloris quanty, siue
 ro ut quanty, quantitate indivisibilis existente.

Verasolus
 Librarij.

Hic vers. dicitur in magis probabit
 Librarij Relicti. ^o ad argum. Voluntas posse abijcere gr̄a, ei resistere, & dissentiri
 p̄a antecedenti, n̄ vero siue q̄ sufficit ad libertat; & ex arg. q̄ p̄a abijcendi
 dissentendi, & resistendi gr̄a imponat sensu spontij. ^o id esse per simultat p̄a
 ex p̄a de terminatiōe; n̄ vero per simultat dissensu abiectioni, & resistenti cum
 ipsa efficacia gr̄a; hoc est coniungendo ex gr̄a posse resistere, n̄ vero coniungendo
 ex gr̄a resistenti. Et ad instantias. ^o q̄ h̄c verba, abiectione, dissensus, & resis-
 tentia faciunt sensu spontij, ex natura, I. ut existente, I. ut impedito, n̄ q̄ potest
 voluntatis aut sit ad impediendy gr̄a absolute sumpta, q̄ q̄ offert inextantur ex
 eo q̄ sit impedita a deo, ideo q̄ ex a omny loquendi modo quo dicere videtur, mag
 Long, quomodo modo ex alia incompatibily ex abijcere, & expellere, sicut forma
 expellit sup privationem, lux dicitur, & contra error, & de verso: Loquy ut
 Conc. videndo voluntati posse abijcere gr̄a per dissensu n̄ coexistentem ex gr̄a
 siue lux resistit tenebris n̄ per coexistentem ex illis, id tamen per hoc q̄ in subiecto
 introducatur: de quo videntur infra.

Inhab.

Contrarij locy illi Conclij magis sibi face
 re negoy putant ideo libuit illi pro d̄is expendere, ut appareret illis fauere
 potius quā contradicere. Porro notandum est Lutery, & Calumy n̄ agnovisse efficacit
 gr̄a in dicitur ab extrinseco sensu; I. ex esse prout ab intrinseco efficaci; in quo
 errare dicitur sine errore dicit n̄ potest: alij Conc. damnatis d̄ d̄is, &
 sup. ex quo evidenter Concluditur q̄ dicitur errorum eo q̄ dicitur, gr̄a
 ab intrinseco efficaci destruit libertat, n̄ qua parte intrinseco efficaci ad.
 huc vint, I. qua parte destruxerunt libertat, quare Censura Conclij; q̄ quine
 les hinc: gr̄a ab intrinseco efficaci n̄ tollit libertat, & contrarij ut pote errorum
 namq, siquid h̄c gr̄a ab intrinseco efficaci sponte ex potestate ex abijcendi;
 Vbi videt tantū approbare Conc. gr̄a ab intrinseco efficaci, ut pote ex diffendit
 & propugnat solvendo argumy ab inveniendi, q̄ nobis omniter opponit
 ab aduersarij de destructione libertati.

Responsio.

Hic debet dicere Concilij n̄ retinuisse
 gr̄a ab intrinseco efficaci ut de illa de finit libertat n̄ existeret, & solum

Impugnatio
1.

relinquere Conceptus gratia efficacis prescindendo a modo efficacitatis quae po-
nitur a seipso. Et obest, et si enim hoc daretur, saltem diceretur contra aduerti-
os, loquendo Conatus, si magis ipsi quae nobis fauere. Adde quod et si Conc. n. defini-
uit quod minime intendimus) efficaciam intrinsecam gratia nihil hominum definire
videtur, quod intrinseca efficaciam non destruit libertatem, sed ad minus cognoscit Con-
suetudinem esse bonam. Ergo gratia est ab intrinseco efficax: quod destruit libertatem: si enim
crederetur esse bonam daretur a seipso et non de seipso, at de seipso daretur pro-
termissis ad minus antecedenti: quod daretur et qui dixerit quod gratia semel gau-
deri, efficaciam intrinsecam destruit libertatem.

2°
Dicitur. Tempore Concilii Tridentini
nonnulli P. Molina Accenderat Luceum scientiam medicam sine qua efficaciam gratia
non proveniret a Consensu: tunc enim P. Concilii edocuit ab Aug. & expositis an-
tiquis Patribus non agnoscerunt scientiam medicam, ut de Aug. refert Molina, et
falso, non Aug. et aliquando insequitur est in libro expositis ex ipso ad Rom.
propositi. 60. postea episcopus Galus retractavit lib. 1. retract. cap. 23. ubi
de predest. lib. 1. cap. 6. ipse de P. Concilii aliam prorsus a scientia medica
& aphantasia duntaxat gratia sua efficaciam, vehementer mihi persuasit
quod tenerent gratia efficaciam ab intrinseco. Certe efficaciam, qua ipsi efficaciam tra-
hebant non auferre libertatem, quapropter impune dicitur potest, quod et si Concilii
definiuit gratia esse ab intrinseco efficaciam, definiuit tamen eam libertatem non
addimere.

Secundo obijciunt ex P. l. Clementis papa epist. 23 dicentem
nihil esse quod audientem si de ad credendum determinet nisi arbitrium eorum: quod
nihil est de seipso manens liberum: autem credentis nisi eius arbitrium, quae excep-
tione falsa est. Si de seipso pro determinatione determinaret, ut dicitur.
De Aug. lib. de natura et gratia cap. 65. ubi ait: in recte faciendo nullus est
vinculus necessitatis: quod excludit pro determinatione, quae aliquid vinculus nec-
essitatis est. Et in lib. 3. de lib. arbit. cap. 14. inquit: hoc vniuersimode tenet, quod
cumque est causa voluntaria, si non potest ei resistere sine peccato ei cogitur
quod ex mente Aug. causa non vniuersimode cui resistere voluntaria non potest
auferre libertatem, si pro determinatione resistere non potest, nec illi potest
exhibere, repellendo, nec illi impediendo antequam exhibeat: quod ex Aug.
dubium non est, ut intrinseca libertatem. Et si dicitur excludat neutra
libertati opposita recurre ad hoc quod vltima ratio in qua resolutio ex-
citatur voluntaria sit ipsa velle quare in Psalm. 174. ad verba ista: omnia
quae vult voluit fecit: postquam interrogasset inuicem aliquis quos

Vinculy Naali, necessitatis: dy etia Vinculy q^d Charitas quoddam modo vincit
liberando hominy a Captivitate carnis: quomodo autz intelligi potest q^d intelligitur
Aug⁹ graa p^ro determinans sibi oblecta, sub nomine Vinculi necessitatis, dy cha-
ritatz nomenat Libertatz a necessitate Vinculo, & graa p^ro determinans, id in-
fallibiliter p^ro p^ro expediendo ab eady Captivitate, imo a perplexitate liberando
qua Voluntas detinebatur suspensa?

Ad 2y loqy ex lib. 3. de lib. arb. di' uny: omni
a. P. Hec. Verby Aug. ex quo manet eius sensus amplius: refert enj dixisse
Aug⁹ q^d cumq^d Caa est Voluntas Aug. vero dicit q^d cumq^d ista Caa est
Voluntas: Porro mens. i. Doct. h^{ic} est, egerat in cap. immediate p^ro cedente
de origine maly Voluntatis, cap. 8. q^d p^ro cedente reluxerat dicens q^d egerat in-
ta Voluntas, n^o peccaty imputatur peccanti, & volenti v^oq^d iniube^{re} statz inq^uit
Cap. 18. hoc h^{ic} lo: q^d forte violenta est, & cogit invidy? p^ro q^d cumq^d ista illa Caa
peccandi n^o ea, s. totius replicatur sumus, cy remoniscere Superiory, q^d ano-
bis dy multa de peccato, et de Voluntate libera dicta sunt & s^uo laborioz est
omnia mandare memoria, hoc v^ouissim^o dene^{re} q^d cumq^d ista est causa
Luntatis, sibi potest ei veniti, sine peccato ei cy dicit^{ur} & ecce loqy Aug. inq^uo ex
p^ro loquit^{ur} de causa Voluntas maly, q^d cumq^d illa sit, n^o de omni Caa ut
vult & Herr⁹ Omittendo Verby ista^s obijit Pelag. Aug. ut refert ipse lib. de naa
& graa, cap. 67. Cui argum^{tu} cy procederet ad hominy ista Aug⁹ d^{ic} ipse s. d.
& agnosco Verba mea sunt, & etia ipse dignetur agnoscere Superiori Cunctaque
Orba sunt & pauis interiecti & potest q^d ei Caa q^d cumq^d illa est veniti,
potest plane, n^o in hoc adiutorij postulamus, dicentes, ne nos inferas intentato-
ny & ex quibus liquide stat, q^d t^z in lib. 3. de lib. arb. q^d in hoc lib. Ma Beleg.
negat Aug. eandem necessitatz ad peccandy, hic enj illy necessitatz negat naaly, ut
stat ex Cap. 65. q^d n^o est mag^{is} Aug. q^d p^ro determinat aufferas Libertatz, q^d n^o est
necessitatz Naalis, nec ad peccandy, nec ad bene agandy.

Ad loqy Aug. super Gal.
Lst d^{ic} necessitatz q^d excludit a libere esse illy, q^d opponitur ad placere,
q^d est necessitatz cogit^{ur}, ut patet in beati, q^d quamvis necesse ferantur in
Dei amor, ipis tamen placet amare dy: p^ro determinat^{ur} autz n^o determinat
Voluntatz in v^oq^d, s^uo beneplacito, & delectatione trahit.

Ad Greg. M^o. C. q^d
in l. de Op^r Boni: ex p^ro excludit a libere necessitatz v^olenti, & coactio-
ny, ut ex v^olenti Verbi stat, quare n^o ista p^ro determinans. Nec ex hoc
q^d Nicony dicit, & nullus inq^uo subiecty esse Libertatz, nullus ve imperio

manipulata intendat ipsa eximere Libertate a subiectione dei determinanti, nam paulo post infra post quea dumentis arbitrij cu deo p'p' d'ca uerat subiecti distinctione, imo, et subiectione arbitrij creati diuini prouidentis p'p'icenti, et inclinanti ad uny electionis extremi. sic eleganter proseguunt * quz obz cy q' in creaty est imperi' idy existat, creaty vero per uisitatione quzq' esse cepit, et mutatione p'p'ofinis r' id circo is qui secundy d'at res omny ante ipsary orty cognites habet cy rexy inthret ordini, L'p'otus Diuina sua p'p'icendi d'ctos ambar facultate p'p'iciver quz in parte multu, electione humany p'p'arbitrij uoluntate, quz sup libertate inclinaret imaging creaty in masculy, et feming diuini. * Vbi ut uider docet, Prouidentis diuini esse p'p'ceptiue, atq' inclinantiy pro sua uolunt' electionis arbitrij creaty, quare noluit diu. arbitrij r'ny, a dei determinantis dominio, et imperio eximere, id ut ipse loquatur ad dominam aliamy creatorary huiy uniuersi.

In orat. de dormient. nil sibi necessitat cogent, et fauore ty operant' inuicly dicit opponi dignitat' Libertatis. Disseruatur eny de amissione iustitiz originalis ex qua homo straxerat difficultat' ad bonu sic futur * I'p'otatq' a uity n'ra inimico deli' deceptus ad Bestiam, r'abn' q' contrariy uity amplectendy uolunt' sua progenitor' erant, inconsideratily foras se expendentibz uiderant uile, ut malo discederemy inuicly, coactily ad bonu reuertemur; at humane n'ra efecisti, inuicly uity est, at que iniquy, ut obeg d'p'ositione n'ra maxima boni iacturay faceret, n'cum deo similit' Beaty qui eare eret homo, q' libera erat p'p' diuiny uoluntate Ciuis eny eret sui, et nullily subiecty imperio diuiny est Beati' d'ni p'p'ly si necesse illy, et ui ad aliquid impulsisset, ea p'p'olauer ipse dignitate * qui Louy n' in d'p'et' interpretet, et Lectore, ut pater, at d'ict' loqui de necessitate cogunt inuicly: q' quid distantis ap'p' determinatione.

Demy in

Orat. Cathec. magna aueris P. Herr. S. D. dixit * Cuiy uny quidy notry soly est d'ny * ut Ly solus referatur ad Libery arbitrij n' dament' ad d'ny diuidens homini arbitrij: itaque in imprisonmente mea quz facta est Parisy ann. 1605. n' legitur * uny quidy n'ra soly est d'ny * et hoc modox n' qui in uniuersitat' Libery habet p'p'olauit C'lt' d'ny p'p'et' summy in hominy honory diuinit' etiq' aliquid in n'ra p'p'olauit Cuiy soly est d'ny * h'c auty uerba n' faciunt d'ny quz in tenet P. Herr. * Longissime diuiny: n' P. Herr. uult extor quere ad d'ny q' soly homo

habeat dominium sui electionis, et in 109. Nisi autem velit, nolit P. Herv. docet
Deo soli per exclusionem omnis causae 2^{ae} habere dominium in nostris actus
liberos, quorum etiam sumus dominus: ex quo videntes ad ad hunc locum in vi
mendosa adducto a P. Herv. s. in fructuosa lecty in eius dy. l. d. Chatec. cap. 30.

Quod obijcit prode M. D. Ans. Lib. 2. cur 109 homo cap. 24. ubi omnia
necessitates determinans, hinc omnia quomodo cum necessitates causantur, sicut
et ipsae non subequentur, videtur ut libertati contrariis, hinc verbi est namque
necessitas procedens, quae causa est ut sit res, et est necessitas utique quae versa
est, procedens, et efficitur necessitas est cum dicitur, cum voluit, quod necesse est ut
voluerit, utique vero, quae nihil efficit, sicut est cum dicitur te ex necessitate loqui, quod
loqueris, nisi quod aliquid te cogat ad loquendum, nam visio lenticulae naturalis cognitionis
cogit eum voluit, tunc nulla necessitas facit loqui.

Item in Concordia cap. 1°
exponitur s. Ans. cita loquitur Herv. concordia libertatis cum Dei prodest, ita videtur.
Deus scientia, et Providentia esse necessitates sequentis, quod necessitas consequi.
descendit de Libera Voluntate. Unde adiungitur (ing. Herv.) sola Voluntas determinat
nec ibi quod teneat, nec aliquid facit nisi necessitates ubi operatur, sola electio
Libertatis.

Denique nam frequentius s. Ans. docet quod quoties ex aliquo antecedente
hinc natura in perfectione utique est etiam utique naturae quae est germana sicut.
2^{ae} conformis Arist. 1. post. cap. 6 text. 16. ubi docet quomodo autem modus est
ex necessitate et conclusio ex necessitate est, quod autem in natura est conclusio
nec modus esse naturae potest quomodo etiam Ans. adducit Arist. pro meta-
physico libro 2. Cur Dicitur homo cap. 8.

Hinc auctoritati miratur P. Herv. quomodo
ille respondeat Bonet. assensum Ans. per necessitates antecedentes intelligere
necessitates cogentis, aut per modum naturae ad unum determinandum. Quod in
merito miratur, ex parte eius loquitur Ans. in loco de prodicta coactione in
exemplo motus celestis, quod si extrinseca intelligentia mirabilis agitatur: unde
Ans. proponit necessitates sequentis actus necessitates causantis non quomodo cum
cogentis, et violentis imprimenti, cuiusmodi non est necessitas pro determinanda
natura, nec divinae voluntatis, quae siquidem vult quod, et quod fiat actus illius;
et quod Libere fiat, unde hoc necessitates ut Libere fiat actus quod de determinanda
natura, et cognita, et tradita est ab Ans. Lib. de Conc. hinc verbi est nisi
semper sequitur providentia Dei et necessitates hinc esse, quomodo quomodo
natura futura proposita, non tamen proposita cuncta futura necessitates sed

quidam proicit ex libera rationali creature voluntate futura: notandum
 quippe est, quod si necesse est esse velle quod vult, ita necesse non est in multis
 velle hominum quod vult, et tunc necesse est esse quicquid vult, ita necesse est
 esse quod vult homo in his, quae Deus ita subdit humanæ naturæ, et voluntati, ut si
 vult fieri, si non vult non fieri: quoniam enim quod vult non potest non esse cum
 vult hominum voluntas nulla cogit, scilicet prohibere necessitate ad volendum, scilicet ad non
 volendum, et vult effectus sequi voluntatis. Ceterum dicitur necesse est volun-
 tati esse liberam, et esse quod vult, et quid clarius pro necessitate voluntatis
 huius divinus dicitur, et dicitur, ipsi quod infalibiter inferente, et causante
 quoad substantiam, et modum libertatis?

Ad 23. locum. Ad Ans. ex lib. de
 Cons. Cap. 1. dicimus verum esse Ans. docere proscientiam sensus libe-
 ri iungit, et necessitate de eo quod dicitur sit, et hanc necessitatem non oppo-
 ni libertati, quod descendit a libera voluntate, imo constituit immedia-
 te ex his verbis illa sequentia, quae adiungit ex eodem Ans. minimum
 et sola voluntas determinat ibi quid dicitur, probat enim occasionem con-
 cipiendi in intelligendo Ans. quoniam velle. Sed sola voluntas in statu pro-
 scientiae, quod penetrat futuram conditionata determinari ibi, quod
 dicitur excludendo divinum etiam determinationem, et longe aliter dicitur
 verum Ans. Porro pro dicta verba sola voluntas determinat ibi quid dicitur
 necesse est et statim post primam quod quae de proscientia loquimur, subiungit Ans.
 Sed post interpositas quatuor fere columnas grandioris voluminis.
 Vbi itaque se convertitur Ans. ad concordiam libertatis et difficultate, et reser-
 vatione, quae homo potest peccare fatetur, et quod docet ex libertate sponte, nec
 violentiam, nec conditionem voluntati imponit: ad quod refert exemplum dicens:
 et ponamus nunc exemplum aliquid in quo appareat, et recta, et ista
 voluntas, et libertas arbitrii, et ipsi arbitrii, et quomodo recta volun-
 tatis impugnetur, ut debeat relinquere, et qualiter ex libero debeat ar-
 bitrio: accedit alius, et nisi mentiamur, minaret illi mortem: videmus
 nunc in eius esse arbitrio, an debeat vitz pro recte dicitur volun-
 tatis, an relinquere dicitur pro vicia, et post pauca et quapropter idem volun-
 tatis arbitrii, ut eam de relinquere dicitur debeat, nulla cogitur necessitate
 quaeque mortis impugnetur difficultate, licet enim necesse sit, aut vitz
 aut relinquere dicitur relinquere, nulla tamen necessitas determinat quae
 debeat, aut debeat: nempe sola voluntas determinat ibi quid dicitur
 nec aliquid facit vis necessitati vbi operatur effectus sola voluntatis et

Secundy substantia actus, quz secundy determinatōis operantis ad acty,
 et hoc proprie in potestē agentis dicitur esse, ut est in voluntate ipsa enj pōas
 voluntatis quanty inse est, in differens est ad plura, & qd determinatē
 exeat in hunc acty, L, in illy n̄ est ab alio determinante, s̄ ab ipsa vo
 luntate & quid clarius?

Tertio: in eady dicit. art. 2. in corp. postquam
 dixerat D. Th. hominy habere dominū sui actus, subnecht: & hoc, est
 dominū est in homine secundy illy pōas, quz ad plura se habet, neq̄
 ad aliq̄ eorū determinatur nisi esse ipsa & qd excludit D. Th. aliam
 determinatōis quoniam illa sit p̄pter propriā voluntatis, quandoquē
 vltimū propositione illa univērsali negativa, & vltimū exūpt propriā deter
 minatōis.

Quarto: q. 6. de malo art. vnicō: postulat D. Th. qd sit impe
 dibilis a voluntate necessitas, ut ea n̄ sit antecedens, et destruens libertatē
 ita loq̄. solutio ad 15. & illa cāa quz facit voluntatē velle, non
 oportet qd ex necessitate hoc faciat, qd potest per ipsā voluntatē impe
 dimenti p̄stari & si voluntas n̄ posset impedimentū p̄stare destru
 eretur libertas: qd ex p̄p̄ determinatōis impedire n̄ possit sequitur ex d.
 Th. qd esse necessitatē libertati oppositā.

Q. 10 obijit P. Henao de scientia
 media historicē propugnata D. Th. q. 3. de pōa art. 7 ad 12. vltimū
 habet & dicitur hominy relinquere in manu consilij sui quz in
 voluntate operatur, & qd voluntati hominis dedit dominū sui actus
 ut n̄ esset obligata ad aliter p̄stare contra dicitōnē; qd quidā domini
 y n̄q̄ n̄ dedit ei per sug formā sit determinata ad vny. qd dicit.
 requirit ad dominū voluntatē n̄ obligari ad vny extremū; & ex p̄p̄
 terminatōis carentiā ad vny obligantis.

Sexto: obijit idē Henao solutio
 nē D. Th. ad 14. et 3. eiusdē art. et quz ibi: & voluntas dicitur habere
 dominū sui actus n̄ per exclusionē cāa 1^a p̄ qd cāa 1^a n̄ ita agit in volun
 tate, ut ea de necessitate determinet, sicut determinat naturā, et ideo de
 terminatō actus relinquitur in potestē rationis, et voluntatis: & ex d. Th.
 relinquitur qd libero arbitrio munus determinandū actus: qd n̄ determinat
 ipse Deus.

Septimo: Ribad. de act. humanāy p̄p̄ determinatōis obijit d. Th.
 l. p. q. 83. art. 2. ad 27. & facultatē nominat quandoq̄ potestātē expediēz

ad operandi, & sic facultas ponitur in definitione Liberi arbitrii, & qd
 dicitur n̄ est libertas, facultas impedita ad operandi, & facultas p̄j determini
 nata ad amoz n̄ est expedita, & impedita ad n̄ amandū: & sicut dicitur
 p̄j de terminandū h̄dere libertati.

Octavo: idē l. d. 12. q. 1. art. 2. infine

Capitū propriū est, inquit, nāq̄ rationali ut tendat inf̄j quasi se agens
 l. ducens ad finē, nāq̄ vero irrationali, quasi ab alio acta, l. ducta
 sive inf̄j appetens, sicut Bruta animalia, sive inf̄j n̄ appetens
 sicut ea quę omnino cognitione carent, & qd dicitur qd propriū est liber
 n̄ agentis n̄ fieri determinandū, aut ducere alterius; hoc enī est agens
 sicut brutū, & se agere posse, et ex propria tantū determinandū.

Nono, & 10. quod lib. l. 1. art. 7 ad 24 * dicitur mouet omnia r̄un
 dy. modū. corū, ideo diuina motū a quibusdā partib̄ patet cy n̄cēit
 a nāq̄ autē rationali cy libertate p̄pter hoc qd. Virtus rationalis se habet
 ad opposita, & ideo sic dicitur mouet mentē humanā ad bonū, cuius
 m̄ potest motū resistere, et sic data vniuersali motū, cui po
 test voluntas resistere ex deo est qd homo se ad gratiā p̄j parat, & qd
 gratia careat, n̄ habet. Cāq̄ a deo, & ab homine. * & ex mente dicitur
 omnis motū diuina quę mouet voluntatē est ab ip̄a voluntate veri
 tatis, ac per se n̄ est gratia.

Ad 11. l. d. 12. q. 1. art. 2. dicitur

omnia Verba dicitur ut faceret, et nego cor. Unde enī inferitur vo
 luntatē n̄ p̄j determinari a deo? sicut Ang. d. ut soluat argumē
 nitentē iacturā dominij libertatis probare, ex quo actus Libes causetur
 a l. agente? N̄ id nihil obtinere; nāq̄ dicitur agit velin quendam voluntatē
 qd agit, & se ip̄s determinet, unde manet cy dominio supra se actū
 sicut n̄ ita sicut dicitur agens: in quo, nego, discriminatur dominij volun
 tatis supra se actū, et dominij t. agentis supra ip̄s? In subordinatō
 ne, profecto, dominij voluntatis ad deū determinandū per motū
 & applicatō virtutis, n̄ comprehendit quidā virtutis determinandū ad
 vni, sicut agentibus naturalibus confert; tamen enī solū determinandū
 negat dicitur agenti libero, & probando applicatō virtutis indifferentis
 ut patet dicitur in l. d. 12. q. 1. art. 2. ad prob. solūm.

Ad 24. l. d. 12. q. 1. art. 2.

propositione Rom. Cui standū est, n̄ legi & dicitur determinate exeat in hunc
 actū, l. in illy, n̄ est ab alio determinandū; & n̄ est ab alio determinandū

Quisq; tamen de hoc sc; siue dixerit D. Th. determinante, siue determi-
 nate, minus illius perspicua est; Contraque enim agens Libery agens
 natio in eo qd actio agentis natio, quousq; sit ab alio, n tamen ab alio de-
 terminatio virtutis ad agendum; agens vero Libery, et agit, et virtutis quq;
 indifferentis ad vny liber. acceptis ad agendum determinat, qd optime consue-
 tur ex ea qd etia a Deo pri determinatur: qd vero D. Th n excludat ab
 agente libero nisi determinatio virtutis stat ex sequentibus verbis x d
 in naturalibus actus progrediri ab agente, p tamen determinatio ad hunc
 actus n est ab agente, p ab eo qui agenti talis naturq; dedit, per quq; ad
 hunc actus determinatus est, et ideo propiusime actus voluntatis a voluntate
 esse dicitur; quare precor? Quia n habet naq; ad illy determinatus
 qd soly determinatio per modum naq; excludit a libere

Ad 3. R. eodem

modo, qd minus illius est excludere a voluntate determinatio naq; ad vny
 siue determinatio ab exteriori cogente, et violentia ad vny determi-
 nante, ut stat ex verbis immediatis, naq; post quq; dixerat x nec aliquid
 eorum determinatur, nisi ex ipso, qd tunc voluntati convenit x prosequit
 p qd enim organa apix coguntur ad aliqui actus per immutationem orga-
 norum, sine quibus in actus exire n possunt x et paucis interiectis, inquirere vo-
 luntas aut potest deire in quod liber, qd appropinquare fuerit, nec ab eo quati-
 que ratione violentia prohiberi potest x qd determinatio quq; negat volun-
 tate est determinatio quq; potentia ab organo dependente concedit.
 At, per violentia, et coercionem qd n negat pri determinatio virtutis in di-
 ferentis.

Ad 4. R.

necessitas, quq; ut n detruat libertatem ponit Ang. D.
 impedit, esse necessitatem, seu determinationem moralem, et obiectum, qd tunc
 nullus thary dicitur, naq; ut voluntas n libera, n est omnino determinan-
 da ex parte iudicis; qd vero de hac necessitate loquatur D. Th. stat legendum
 tunc sic enim loq; x sic qd illa caa, quq; facit voluntatem aliquid velle,
 n oportet qd ex necessitate hoc faciat, qd potest per ipsiq; voluntatem impedi-
 mentis praesentis, remouendo talis considerationem, quq; inducit eam ad velle-
 dum, et considerando oppositum, sc; qd hoc qd proponitur ut bonum, secundum aliq;
 n est bonum x ex quibus clare stat, necessitatem quq; D. Th. impedit, vocat
 esse necessitatem considerationis inducentis ad velle dum.

Ad 5. R. D. Th. expre-

se in ipis verbis adductis negare determinationem per modum naq; obligantem

ad unum, ut repetitione Verborum suavit. At per hoc ad 6. n. alia
determinationis negare, ut saltem Dominij Voluntatis nisi eorum quae datur
in causis naturalibus, ut ipse d. Th. dicit illis Verbis x Voluntatis dicitur habere
re dominij sui actus n. per exclusionem causae l. 1. q. 1. c. 1. n. ita agit
in voluntate ut eorum necessitate ad unum determinet, sicut determinat naturam
quae quae significatur per illud Verbum sicut? At cur aliter respondendum
esse hunc authoritatem quae repetitione Verborum?

Ad 7. recedo autem, id est
Verba d. Th. ut tacent, et nego mihi. Subsumptis, scilicet, Voluntatis per deter-
minatam ad Consensum esse impeditam ad adveniens, et si namque per deter-
minatam impeditur ad adveniens, n. tamen per ad illud, sicut et si Consensus
ad adveniens impeditur, potest tamen ad adveniens n. impeditur, de quo latius
infra.

Ad 8. ita sane esse quod Creatura Rationalis se agit, sibi que
per se fieri quod bruta facere n. possunt, Verum unde per quod bruta libere
feratur in fine si Spiritus Dei agatur? Ad nonum et ultimum. Ad decidenda
plane quod voluntas resistere potest motui Divino, hoc enim inest in motu
ex parte intellectus, quae potest voluntas eam reddere coniungendo op-
positum, et eam impedit applicationem voluntatis, quae voluntas pariter invenit
in Divino resistere potest, coniungendo, scilicet, adveniens et carentia motui
ad adveniens supporta: de quo adveniens infra: alia quae plura loca d. Th.
afferre solent adversarij, ut probent Principium Augustini aliter fuisse
per determinationem: per eandem facilitatem quae conglobantur explicantur
et sequitur sine interpretat. i. aut sola repetitione, aut sincera, et integra
lect. sententia.

Solvuntur Argumenta à

Ratione Petita

L Obijciunt. Voluntatis libera sententia se determinat ad adveniens: quod per
determinatur ad adveniens: autem est certum, quod agens liberum distinguitur
a natura, ex eo quod agit ex propria determinatione, ut ipse Augustinus dicit
fere omnibus locis in contra Rupert adductis: Contra vero per voluntatis se
determinare ad adveniens est esse aufferre statim in determinationis
quae antecedentes erat absoluta a quovis extremo: quod antecedentes
ad propriam determinationem est voluntas indeterminate: quod n. determinatur
nisi per determinationem a Deo.

n̄ tamen r̄ao determinanti modo libero, h̄c enī est r̄ao d̄i determinan-
tis.

9 **R**esolūtiōe data, ad l̄i^o R̄. neg. an̄i, ad cuius partē. et ad h̄c exēp̄.
Q̄. n̄ ideo Cōs̄ n̄ se libere determinare ad faciendū f̄ct̄m q̄ suppo-
nitur ut Cōm̄q̄ p̄y determinatū ad f̄ct̄g; s̄ q̄ incapax ind̄i; ap̄tendū
t̄i electiōis motūe factus, sponte quōdā, s̄ d̄ minime electiōe, unde supponi
Cōs̄ determinatū ad f̄ct̄g n̄ h̄z imp̄d̄t se libere ad f̄ct̄g determinare
quā d̄īt in eo defectū radicalē Libertat̄is, per quē essentialiter in sua parte
constituitur.

10 **Ad 2° Exēp̄ly de intellectu** Q̄. n̄ ideo n̄ se determinare libe-
re ad ad̄t assentiū probab̄l̄i, aut Fidei, q̄ supponitur determinatū absolute
q̄ assentiū, s̄ q̄ n̄ pertinet ad ip̄s, nec ante, nec post determinatiōis
Voluntarij, se ip̄s ad assentiū libera determinare, hoc enī est dominij
vnicē residentis in Volunt̄e cui intellectus, et cetera p̄y obediunt.

Ad 3° R̄.

11. Aliquos exēp̄ly. **Ad** Censere, q̄ omni alio impossibili dese cy ad ad̄p̄-
cepto inf̄ct̄is malitiā om̄issionis, est q̄ post decrety ep̄icax om̄ittendū
est n̄ talis actus n̄ assumatur ut mediū ad om̄ittendū: pro qua Valent.

Azor, Lexa, et Gran. quibz adiunxit **Illust. Sōdy** supra nominē
aliquos ex Dom̄i fam̄l̄iā in quoz d̄i^o negatur exēp̄ly: s̄ q̄ videt̄
om̄n̄io opposita, quā s̄ Ill. Seḡ. C̄ Medina, Aluarez, Mones, Corne-
Marthey, Serra, Inany, Salay, Espino, et alij. Ideo adm̄issa haec d̄i^o n̄
quaprocedit argum. Q̄. Cy qui ita decreuit om̄issionē sacri facere
postea actus impossibilis cy ad̄impletiōe n̄ inf̄ct̄is om̄issionē malitiā
q̄ illi actus n̄ influunt impediendo and̄itionē sacri, q̄ n̄ ex eo proced-
nis p̄s̄cive, q̄ supponunt sup̄iēnter imped̄it̄g ad̄impletiōis per decre-
ty ep̄icax om̄ittendū, s̄ q̄ al̄t̄ionē istā n̄ habent libere, aut moralit̄er,
imp̄d̄ire ad̄impletiōis p̄cepti, nisi r̄aone determinatiōis Voluntarij.

12 **S̄ d̄i^o d̄i^o:** n̄ alia r̄aone actus exterioris Vg. manūe dom̄i
sempl̄ instantis p̄cepti e sacro aud̄iēdo, post decrety ep̄icax non
aud̄iēdi, n̄ imp̄d̄it moralit̄er aud̄ire sacry, nisi q̄ aud̄itiō sacri
est moralit̄er, et inf̄alib̄l̄it̄er imp̄d̄it̄g per illud decrety C̄d̄ suppono
Durandus q̄ fuit solutiōe data p̄. an̄. Ideo ex solutiōis datā manūe
re dom̄i moralit̄er n̄ imp̄d̄it ad̄impletiōis, q̄ supponitur imp̄d̄it̄g
per defectū applicatiōis Voluntarij ad actus ad̄eundū dec̄et̄is: h̄c
defectū applicatiōis n̄ est aliud quā decrety n̄ aud̄iēdi sacry; siquid

Ut Voluntas n̄ applicet p̄oz deambulatiua n̄ est opus aliō alicui Voluntati, quā
q̄ decreto illo Omitendi s̄c̄i: q̄ ad equata r̄aō uls manere domi n̄ impeditur
audire s̄c̄i est, q̄ a r̄aō est impedita per decretū Omitendi.

R. nego and: et

ad prob. dicitur Causatū. Ideo p̄c̄ise q̄ supponitur impedita nego: Et q̄ defi-
ciente illa applicatione Voluntatis n̄ manet facultas libera impeden-
di in p̄a exteriori n̄edo, et p̄missa mi. nego cōg: r̄aō est, quoniam
p̄oz exteriores n̄ obedunt Voluntati politicā, s̄ despoticā, ideoq̄ n̄ operan-
tur ex propria determinatiōe, s̄ vnicē ex Voluntati imperio, quo deficienti
nihil agunt, s̄ impediunt modo morali, et libero; quare sicut Voluntas
per primū decretū Omitendi s̄c̄i impeditur applicatiōe p̄oz deambula-
tiua ad eundē locū tempore n̄itū, postea actū manendi domi
quatenus p̄ vnicē impeditur ire ad locū, n̄ tamen moraliter, aut libere
impedit, n̄ q̄ supponat vnicūq̄ impeditū, s̄ q̄ supponit impeditū applica-
tiōe Voluntati, quā fore vnicā, et ad equata r̄aō impediendi libere, aut
moraliter. Præter quā q̄ idē effectus n̄ dependet a duplici cāā, quare vna
alteri subordinari poterit pro priori p̄o, s̄ impeditur a subordinante, et
pro posteriori a subordinato, n̄ tamen vnicā cāā impeditur per vnum
ad equatū exercitū, et vnicū n̄ poterit id p̄stare prioris, et vterq̄ prior-
teriori id ip̄sū facere: s̄ enī saluat subordinatiō, idq̄ accidit in Voluntate
se determinante, et Deo p̄o determinante idē extremū, q̄ nullo modo contin-
git in Voluntate decernente Omitendi, et p̄a exteriori actū in compatibī-
lī actū emittente.

Solutio

14

Ad 29 ^{nam q̄} instantiā dicitur and: primo inuo ordine cōg. 2.
n̄edo. in ordine primi determinantis nego supponitur: nō Voluntas n̄ est pri-
mū determinans separabile ad Deū. Ad prob. admissi Verbi Q̄ dicitur Deo Vo-
luntati determinare sibi s̄c̄i dupliciter intelligi posse; Vel quatenus negat
determinatiōis obiectū s̄c̄i, ad quā sit Natura liber determinata Volun-
tas per modū n̄ā, quā ad modū suo determinata ad s̄c̄i dicitur, ex quo
nequens determinare sibi s̄c̄i: et hoc quidā modo Certū est, aliter
Deo de diuine Rationalibus ut determinans sibi s̄c̄i, q̄ si supponerentur a Deo
in s̄c̄i determinati n̄ possent determinare sibi s̄c̄i, sicut dicitur n̄ possunt.
Aliud id potest intelligi, quoad p̄o s̄c̄i, s̄c̄i, sicut determinatiōis, s̄c̄i primi
actus, quo Voluntas eligit sibi p̄o s̄c̄i, de hoc dicitur esse determinatiō
nō s̄c̄i in manu Voluntati, ea enī se determinat Voluntas, et si p̄o s̄c̄i
supponendo tamen indifferenti obiectū ex parte s̄c̄i.

15

Per q̄ ad q̄m secundo maj & m̄j. nego t̄q̄: nihil enī sequitur
na in maiori dicitur equivocatio, quasi idē esset Deū determinare
Voluntatē, ut se determinat inf̄m, ac Deū determinare illi f̄m, q̄
maxime distinguuntur; Et siquidē est determinare ad actū q̄m
indifferentes propositū, ac proinde servando dominū. Quod au-
ferre indifferentiā f̄m, ac proinde dominū destruendo.

Ad 33

16

Recedendo itē duplici indifferentiā, ex parte iudicij, dīgentis
et ex parte voluntatis prosequenti, dicimus q̄ utramq̄ determinari
abstrahit. indifferentiā quidē prosequenti positivē per actū determi-
nate elicitū, determinatur: indifferentiā vero iudicij, immediate ante-
cedenti impetū partē negativē, et partē positivē; positivē quate-
nus immunitatē efficacit̄ intellectui, ut efficaciter impet̄ actū determi-
natū, negativē vero quatenus n̄ impeditur impetū positivē,
nativē, negativē vero quatenus n̄ impeditur impetū positivē, et de-
terminatū, n̄ dīstendo int̄ ad cogitandū de motū rehabitē-
tibus, ex quo impeditur impetū efficacit̄ determinatū. Porro si deter-
minatō huius impetū, ex parte obij impet̄ a Deo n̄ possit Vo-
luntas postea determinare tale iudicij, ac per seq̄ nec auferre
eā determinatōem, quā dī infalibilibus methodis ex actu voluntatis
eū natio omnino inferret: at vero ex quo supponatur a Deo Volun-
tatis determinata ad usū, per p̄ determinatōem n̄ impeditur; quo-
minus determinat̄ suū indifferentiā, q̄ n̄ p̄ determinat̄ ex parte
obij, s̄ voluntatis ab obij motū indifferentes expediendo ad actū.

Solutio

17

hanc doctrinā quā communis est Thomistis, solbat gravis difficultas, et si
alio pertinet n̄ hūc dīsimulanda: Anḡ enī, in l̄ instanti fuit ve-
gulatus ad primū actū per impetū positivē int̄ a Deo formatū, et
determinatū; q̄ libere n̄ elicit primū actū, q̄ est v̄al. dī illi ac-
tū adscribenti meritū, l̄ ea determinatō impetū fuit Anḡo libe-
ra, eā que impedit̄ potuit, q̄ pugnat ex doctrina communis solutōis:
p̄ t̄q̄: Voluntas p̄vata ex parte iudicij n̄ libere vult n̄ determinā-
tōem iudicij, impediti posit̄: l̄ Anḡ potuit impedit̄ determinatōem obij
iudicij, l̄ libere n̄ se exercuit per actū, quā tale iudicij regulatōem
aliunde s̄ iudicij descendat v̄ice a Deo determinatū, tunc Volun-
tatis impedit̄ nequit eā determinatōem, v̄ solutio tenet: q̄ l̄ solutio
falsa, l̄ Anḡ n̄ libere habuit primū actū.

Hunc obiecti dupliciter. Pr. M. Joan. ad 2o q. 8. disp. 5. art. 5. 9.
Addy M. Raon. Obj. 1o. X a. 2o negans purg omissioni: q. dicitur Ang. n.
poterat mutare cogitationem illi ad alio specialiter causata in alio defectu
ora, poterat tamen quoad individuationem, et exercitij diuertere. obij.
De hanc num. 1o. obij. q. dicitur determinabatur a Deo ex parte
determinis ad specij actus, n. vero ad individuationem.

Secund. N. in M.

19

admittente purg omissioni: in illo casu potuisset Ang. se suspendere ab illo
acte per omissionem pure negatiuam, n. vero moralem, et potuisset, quia funda-
tus in alio actu priori, s. alij concomitante.

Contractus solutio istar: q. illud

20

inditij a Deo formati. q. quoniam imperio practico, quo ultimo intellectu
procipit exercitij actus, unde habet determinationem nedy quoad specij,
et hanc quoad exercitij: q. dicitur inditij nedy determinat ad actus bonos
pro malo, et hanc ad actus pro omissione.

Nec sufficit dicere, q. si de-

21

terminet ad actus pro omissione, n. tamen ad actus numero determini-
nari, proinde Ang. dicitur habuisset libertatem ad ponendum actus dilectio-
nis n. pro actu n. quousque esset necessitate ad diligendum dilectione vera.

N. sufficit. Ay q. dicitur libertas, n. saltem in

re dilectionis, quoad subordinationem in eo, si quidem q. sine libertate po-
nitur n. est meritum, Ang. autem sine libertate ponitur substantia dilectio-
nis, cu. ponere n. potest omissionem quoad substantiam, hanc enim ponit hypo-
tetic sine potest omissionem omni dilectionem collectivam sumptam, n. dicitur.
Ay q. licet pro dictis inditij n. determinet positivum individuationem actus
ut tamen Ang. potest libere se determinare ad unum actus pro alio: o-
pus erat q. recte perspiceret, et discerneret differentiam individuali
ipsum actus, quoniam ad hoc certum est eam omni colligere posse, sicut q.
habuit libertatem ad illos actus dilectionis.

Pater quod licet demus:

Ang. penetrare differentias individuali suorum actus liberorum
homo tamen quousque ingenio potens eas discernere n. potest. In-
de restat explicare, quomodo in 1o instanti vult Raon. et licet libere
homo hanc actus, supponendo imperio ef. ca. formati a Deo.

Tandem

22

pro dicta solutio impugnatur, quatenus dicitur, potuisse Ang. se auertere

ab ea cogitatione a Deo immixta: ne hoc potest se auertere, aut diuertere
 dicitur, est ad coniungendam diuisionem ex eo iudicio, scilicet ad ponendam diuisionem
 in sensu diuino: Et enim est impossibile siquid non ponatur coexistere imperi-
 y et efficax actus, et non actus: Et autem falsum, quoniam ex propositis iudiciis se habet
 at ex parte actus primi ad actus, immediatus que proinde potest antecedere
 et elicitus actus. necesse est destrui illi, hoc ipso quod eum destruat, et sitone
 ex eo actus.

Eodem modo impugnari potest 2° solutio: ne potest omittendi ab-
 solute illi actus debet esse ad coniungendam diuisionem ex actu et propter hanc
 seruati^oem ex iudicio isto, quod essentialiter ingrediatur actus. Et quod est impossibile
 non erit potestas tamen ad omissionem.

23

Alix dicitur. P. P. S. 12. tract. 10. disp. 2. dub. 1.

in num. 19. et tract. de voluntate disp. 10. dub. 4. et tract. de Ang. disp. 11.
 num. 21. dicendo, quod quocumque voluntas modo libero, et rationali se exercet
 per actus dicitur ex parte iudicii duo iudicia, scilicet realiter distincta, scilicet vir-
 tualiter, aliud quod proponat obiectum bonum ex indifferentia propter aliquam de-
 fectionem bonitatis, et hoc dicitur posse eligere libere illi obiectum: aliud quod
 efficaciter determinat dicitur, hoc esse eligendum; et hoc iudicium non dicitur posse
 se applicat ad eligendum; nec istud dicitur destrui illi: Et enim dicitur
 ostendit quod dicitur extremum esse convenientius sufficienti modo ut eligatur
 quod opponitur ex eo, quod dicitur iudicium dicitur, scilicet, hic, et nunc omnibus pensatis
 determinat esse hoc eligendum; ex quo recte sponditur quod voluntas dicitur
 libere amaret in tali instanti, quoniam et si haberet iudicium ultimum deter-
 minatum a Deo, habuit simul iudicium, quo indifferenter proponebatur
 ipsi eligere amorem Dei, scilicet, omissionem. unde habuit libertatem ad utrumque
 ultimum siquid iudicium se habuit ex parte applicationis ad actus dicitur non
 destruit, et seruati^oem primo iudicio indifferente, imo, et essentialiter con-
 notato a 2° quare ex hoc ultimo iudicio seruati^oem potest ante ad omi-
 sionem siquid ut coniungendum ex hoc ultimo iudicio quod non dicitur liber-
 tate, et applicat ad actus dicitur et ut coniungendum ex 1° iudicio, quod
 utique contribuit libertati.

24

Quod doctrina non requirit ad potestatem amplecti.
 Solutio a nobis data ad P. inst. semper enim verum debet esse quod dicitur
 dicitur in iudicio determinando iudicium practicum ex parte obiecti non procedente
 iudicio alio proponente obiectum ex indifferentia destruitur libertas, scilicet
 tamen dicitur format in nobis, scilicet, in Angeli iudicium illud ultimum, et destruitur

Simul cu inditio indifferenti circa eligibilia n̄ aufert libertate, tunc enī n̄ incipit determinando ex parte obli illar, ac prinde nec ex parte actus primi, sed solum ex parte applicationis.

Ad 4. ^{num. 7. Utinam in h. d.}

25
Secunda mai. nego. ad p̄m. L. nego absolute q̄ Bruta se determinant ad suos actus, et si Vitaliter se mouent; L. q̄a p̄ctus discrimin inter se mouere, et se determinare. N̄ q̄ bruta, et si Vitaliter se moueat, n̄ tamen se mouet ad determinandū formā qua agit; quā in cognoscētibz est bonū apprehensū, q̄ bruta habet a nāe determinatū tanq̄, sicut, in quibz sponte quidā, p̄ instm̄ nauis, et nāali feratur: Rationalia vero se mouent determinando sibi bonū apprehensū arbitrando, et referendo Omnes rationes, ex quāru consideratione determinant sibi finē in particulari: ex quo apparet discrimin inter bruta, et rationalia, et clarū illa n̄ se determinant, n̄ q̄a p̄ se determinant ad actū. L. q̄ sunt determinata ex parte boni apprehensū, L. q̄a dū ratiocant n̄ habent principij determinandi finē, rationalia vero et si p̄ se determinantur a deo, se determinant ad actū, q̄a p̄ rationē determinant sibi finē.

26
Ad id q̄ dicit de necessitate per modū habitus imperua voluntatē, dicitur dūc voluntatē n̄ se determinatō ad actū, p̄ia factus per modū nāe, de flexe quippe ipsi inditio indifferens, unde q̄ n̄ supponit utiq̄ determinata a deo, sed q̄ supponeret sine inditio indifferentiā n̄ si libere determinaret. Unde colligitur quod determinatio impedit agens libere aua propria determinatōe, quā prorsus illa est, quā differentia inditio excludit, aut quouis modo per modū nāe ad unum appellat, n̄ aut p̄ se determinatō, quā omnino supponit indifferentiā in sibi, p̄ se determinatō per modū applicationis ad actū. Et q̄ vero voluntas n̄ solum est agens, sed et determinans, illa applicatio dei n̄ est utiq̄ p̄ se determinatō, aut p̄ applicationē, sed p̄ se determinatō. Quare falsū n̄ est q̄ in fine huius instantis subiungitur, nimirū supponit determinanti modo libero, esse conceptū primi determinantis, quousq̄ in libero creato sp̄atū ratiōis agentis, secundi, deū q̄ esse l̄ agens; n̄ vero l̄ determinans respectu agentis liberi. Falsū n̄ est, inquit, ut supra dicebam ratiō l̄ agentis actū liberi est ratiō l̄ facientis determinatōis creatoris, hoc autē est habere ratiōis primi determinantis. N̄ quod quis ratiō est determinare efficiens aliq̄ principij, nisi in illo cōtate determinatōis.

27 **D**icitur: Quis causare determinatōis voluntati n̄ est **D**eus determinare voluntatē, sicut **D**eus causare actionē vitālē n̄ est **D**eus vivere, nec **D**eus causare n̄q̄ meriti est **D**eus mereri: q̄ sicut **D**eus est causa n̄q̄ meriti quā sit **D**eus merens, ita potest esse causa n̄q̄ determinatōis quā sit **D**eus determinans; et rāo est eadē ubique, n̄q̄ sicut rāo merenti imponat imperfectionē subiectionis ad primum, ita rāo determinantis actū libertatis imponat imperfectionē intendenti **D**eney per modū destructivū Libertatis.

28 **R**. in hoc n̄ fallor, L. equivocatione, L. abivinatione tenentur eos qui huiusmodi exemplos utuntur. Unde enī denominatō merentis eī denominatione determinantis actū libertatis comparatur, determinare significat actū libertatis alterius n̄ est se ipsū per actū alterius determinare, sicut mereri est facere aseopus in obsequiū primum, & vivere per actū n̄ est. Ut eī ipsū causare, sicut se intrinsicē movere per ipsū, & sic quicquid per se n̄q̄ producit merens denominari n̄ potest, nec per actū vitālē ad quē & meret, vivere dicatur; denominatur tamen **D**eus vivificans, & **D**eus meritorius, sicut **D**eus determinans efficiens, ex quo determinat voluntatem & miror sane L. lib. hor. se protēgi exemplo: eī concedere n̄ veniat: **D**eus determinare **D**eney libertatis creaturę, licet n̄ antecedens, ad miror comitantes, illo suo comitante decreto; miror equidē quomodo **D**eus nec comitantes denominatur merens, merito creaturę, q̄ **D**eus & productus & comitantes determinat q̄ intenditur, q̄ si antecedens determinare **D**eney libertatis **D**eus per illū consentiat, et mireretur. **V**. aliter sic retorques per se **D**eus comitantes determinat ad **D**eney, quā **D**eus per illū comitantes determinat: q̄ habet **D**eus antecedens ~~se determinat~~ primum ad **D**eney, quā **D**eus per ipsū L. comitantes, L. antecedens se determinat.

Exemplis igitur n̄ est ad id quippe in sedibus has denominationes determinantis se ad consensum, & ad **D**eney determinantis, secunda q̄ stare sine 1^a q̄ eī denominatō merentis sicut denominatō se determinantis ad meriti, fatens deneberit q̄ potest esse indeo denominatō determinantis ad **D**eney sine denominatione merentis, & male arguit 2^a denominatōis in **D**eus n̄ dari ex quo 2^a dari n̄ potest.

29 **S**econdo: arguitur supponendo q̄ Veritas est, primum determinatōis ad **D**eney esse primum essentialē ad **D**eney: imo determinatōis ad **D**eney nullū habet potestatem ad Consensum; q̄ primum determinatōis ad **D**eney, L. n̄ esse ad Consensum primum determinatōis primum eī Libertatis ad **D**eney: q̄ n̄q̄

qui n̄ habet requisitū essentialē ad dicens, nec habet in sua manu facere q̄
 existat illud requisitū, nullū habet verā potestātē ad dicens; s̄ imp̄r̄atū ad
 dicens nec habet essentialē requisitū, s̄, p̄rogatōnē, nec habet in sua manu facere
 ne q̄ illa existat: q̄ nullū verā habet potestātē ad dicens; s̄. mai. l. ap̄riori
 qui n̄ habet mediū sine quo impossibili est in re dicens finis, nec habet illā
 potestātē acquirēdi tale mediū absolute dicens imp̄otē dicens tōtū q̄nq̄;
 s̄ quicq̄ est essentialiter requisitū ut existat in re dicens est mediū sine quo im-
 possibilis est dicens dicens; q̄ carenē p̄rogatōnē ad illū caret p̄rogatōnē dicens
 p̄rogatōnē illius p̄rogatōnē, subindeq̄ imp̄r̄atū ad dicens est p̄rogatōnē imp̄otē con-
 sentire

30

Secundo. s̄. ab exemplo l. exemplis omnibus adductis ab adversariis:
 nā quomodo fieri potest, inquit, ut qui nequit iter facere nisi vellet equo, et
 careat equo, et potest illū habendi possit dicens potest illū facere? Pur quā
 rāōne dicens potest, homo potest se velletus induere, si velletus, et p̄curat, et
 potestare eas acquirēdi p̄rogatōnē caret. **T**ū in int̄u possibili, qui sine p̄curat
 intelligere n̄ potest, q̄ illa req̄ et eḡ in int̄u possibili comparare n̄ potest. s̄
 intelligunt: qui deliberatē velle n̄ potest ante illū actū, q̄ illū n̄ habet, nec facultatē
 se applicandi: s̄ in sacerdote cui deficiat p̄rogatōnē ad dicens, et p̄curat
 ad recitandū, et potest illa dicens, cui et si n̄ deficiat character, ne pe-
 vicia legendi, s̄ duntaxat requisitū ad recitandū et dicens dicens absolute
 imp̄otē dicens, et recitare; s̄ exemplo dicens locatū ab abate: Petrus
 siquidē hodie existens Compluri videre n̄ potest Papp̄ Roma existens quicquid
 n̄ deficiat Petro p̄rogatōnē velle, q̄ deficiat indifferētiā, qui n̄ est posse, et requisitū
 ad dicens

31

Vel. Libertas est facultas expedita ad operandū; ut docent omnes
 Theologi et Philosophi dicente l. p. q. 83. art. 2. ad 24. facultas nominat quandoque
 potestātē expeditā ad operandū, et sic facultas nominat in definitione libertatis
 s̄ facultas impedita ad dicens n̄ est libertas ad dicens: tunc sic vo-
 luntatē p̄rogatā ad dicens est impedita ad dicens: q̄ voluntatē p̄rogatā ad
 dicens n̄ est libertas ad dicens: s̄. in summa voluntas p̄rogatā ad dicens
 afficitur forma essentialiter incompatibilis cum dicens, subindeq̄ essentialiter impedi-
 tura dicens: q̄ est essentialiter impedita ad dicens.

Dices: aliud esse voluntatē
 habere formā impediēti dicens, aliud vero ipsā esse impediēti ad dicens: s̄
 est verū, et 24. nā p̄rogatō ad dicens nullo modo est incompatibilis cum facultate
 ad dicens, dicens est incompatibilis cum consensu; quare n̄ potest denominare impe-

ditas facultatē s. Joly sensu, quā ad modū est Voluntas dissentiens a se sensu di-
 sensionē impediēte sensu, n̄ tamen denominatur per d̄sensu impedita ad
 Consensu

32

Contra 1. sufficit impedire sensu Voluntas ut ipsa sit impedita ad
 sensu, sicut ut Voluntas sit moraliter impedita ad alij prohibēdy, sufficit legē
 prohibere, aut moraliter impedire aly, ex quo n̄ habet facultatē moralit̄
 ter expeditā ab obligatiōe, seu vinculo legis ad ponendū aly prohibēdy.

33

Contra 2. qui habet in se amorē ad Deo n̄n̄ infusus habet Volun-
 tatē impeditā ad omisiōnē amoris, & tamen amor ille directe impeditur non
 tē omisiōnē q̄ sufficit ad impediendū facultatē d̄sentiendū, aut d̄sentiendū q̄
 impeditur d̄sensu, aut d̄sensu per p̄sentiōnē.

34

Contra 3. esse impeditū d̄sensu
 ex defectu motus retrahenti a sensu, est esse impeditū facultatē ad d̄-
 sensu, q̄ Voluntas ut pote eia subordinatur int̄, ut ostendit motus ali-
 cūctā, & retrahentiā: q̄ q̄ Voluntas subordinatur Deo p̄senti, quorū d̄s-
 p̄sentiō ad d̄sensu, n̄d̄ impeditur d̄sensu, s̄ ipsa d̄sentiendū facultatē.

35

Conf. hoc arg. Ribad. de act. hum. disp. 14 cap. 2. ex d̄.
 Aug. Lib. de p̄senti. t. cap. 2. probant̄ insufficientiā nr̄ā ad h̄c ex illa
 Pauli 2. Corinth. 3. x̄ n̄ sumus idonei cogitare aliquid ex nobis, quāsi ex
 nobis, s̄ sufficientiā nr̄ā ex deo est & ubi subdit Aug. x̄ quis enī n̄ vide-
 at prius esse cogitare, quā credere? Nullus quippe credit alij nisi pri-
 us cogitaverit esse credendū, quāsi enī rapit, quāsi sceleratim creden-
 dū Voluntatē quāq̄ cogitatiōnē ante Volens, mox q̄ illa ira sequatur, ut
 quāsi iunctissima Comitetur, necesse est tamen ut omnia quae credantur
 p̄sentiēte cogitatiōe credantur & post pauca x̄ q̄ q̄ pertinet
 ad d̄sentiōnē, et q̄ p̄senti, de qua loquebaris Aug. in sumus idonei
 cogitare aliquid quāsi ex nobis meripis, s̄ sufficientiā nr̄ā ex deo est, p̄senti
 sumus idonei cogitare aliquid quāsi ex nobis met ipsis, q̄ sine cogita-
 tiōe n̄ possumus, s̄ sufficientiā nr̄ā, qua credere incipiamus ex deo est &
 ex quibus sic arguit Rib. sicut prius est cogitare quā credere, ita pri-
 us est p̄senti a d̄senti, quā consentire, & h̄c n̄ habemus facultatē sparandi
 prius cogitatiōnē, ita n̄ habemus facultatē sparandi p̄sentiōnē ad d̄sensu;
 & h̄c ex hoc 2. cogitatio n̄ ex nobis est, s̄ ex deo, ita p̄sentiō, s̄ quāq̄
 nata sunt de cogitatiōe probant̄ apud Aug. n̄ esse in nobis sufficientiā
 ad d̄senti ante cogitatiōnē: q̄ pariter in p̄sentiōe probare debent n̄
 esse in Voluntate ante illā sufficientiā, aut facultatē expeditā ad d̄sensu.

Conf. 2.º Voluntati esse impedire executionem sensuum per præteritum inco-
tabile, et antequam sensus sit ipsa sit impedita ad sensum: q.º præteritum ne-
quæ impedit extremum, facultatibus: an. p.º exemplo hominis compeditus
domi contracti, cui solus est impedita executio audiendi sacrum in ecclesia
et hoc sufficit ut absolute dicatur, l. homo, l. eius voluntas absolute impedita
ad adimplendum præceptum. Itz si calefactio non esset in præteritum, et virtus ignis
quæ admodum non est præteritum in manu voluntatis, quæ auferret calefactionem ab
igne impeditur virtutis ignis ad calefactum, et tamen calefactio non esset
requiritur ex parte virtutis, et ex parte effectus. Itz: in statu nãz lapsæ
voluntatis sine grãa supernaali est impedita ad amandum Deum, ambe na-
turaali efficaci, et super omnia; et tamen grãa non est requiritur ex parte
põz et ex parte aliter amoris, ut morantibus subijunctis a deo autis
super naturalis: q.º sufficit impediri sensum per præteritum ad diuinitatem et vo-
luntatis, dicatur ad sensum impedita.

R. ad principate arguunt. In-
ponendo prius aliqua esse requirita ut existat actus, quæ tamen non sunt
requirita, ut existat pãa ad actum, q.º nec aduersarij negare possunt: applica-
tio enim Agentis ad partem est requiritur ut existat actus, non vero ut existat Vir-
tus productiva in Agente, quæ potius ratio applicationis supponit Virtutem produc-
tiuam; nõ applicatio est quasi vis potentis agere in passivo, ut in illo agat.
sic apprehensio finis in Verborum d.º pure applicat sine voluntati, ut ipsa mouet
supponendo in fine bonitatis, quæ est vis mouendi appetitum: sic etiam virtus formæ
in mãa, supponendo vim informatiuam in forma applicat ipsa, ut mãa mouet
et effectus fit: Unde quæ prædictæ applicationes non sunt requirita, ut existat
Virtus Causæ, et ut existat effectus non est bona hęc, nec similitudo con: ignis non
potest producere calorem sine applicatione: q.º sine applicatione non potest calor
producere; nõ in antea ponit. Et sine applicatione ex parte dicti, et in con-
sequenti ex parte modi, ex quo antea est Verum, et neq. falsum.

Supponit etiam
q.º duo, l. plura Agentia concurrunt ad eundem effectum producendum, quæ
ponit, l. impeditur per hinc ad superiorum Causam, non vero ad inferiorum; quæ ex hoc im-
peditur Causam inferiorum non habere Virtutem adequate productiuam illius effectus; et illi
in se q.º Causam inferiorum effectus stineat modo inferiorum subordinato, et motant a
pãa Causam superiorum præteritum ad effectum: quæ est, de Ang. 12.º q.º 10. art. 1. et 1.º q.º 62. art.
4.º. ut in his actibus consideret virtutem medicorum in dicit q.º voluntas velit, et diuinitas illi
ad alia, Unde beneplacita voluntatis est requiritur ut existat actualis Consideratio

me dicitur, si vero ut existat pota si derivandi, et quia si sit in manu intus ponere beneplacito voluntati, si tollit quominus habeat vim completam si derivandi, sed ob infest, qd sit pota inferior, et subordinata voluntati.

Quibus supposito R. in forma ad argum. nego ant, ad prob. dist. maj: qui n. habet requisitum sui ordinis, nec potestatem acquirendi transiat requisitum ordinis superioris cas. nego mj: et dist. mj: eod. modo, et nego ad prob. dist. maj: qui nec habet medium, nec potestatem acquirendi medium sufficientem. Secundo: qd nullus habet potestatem acquirendi finem, qui n. habet medium efficacem subdit. si cadat sub potest. electionis illius, qui caret medio secundo: si tale medium efficacem n. pertinet ad eum electionis: subdit. maj: n. habet potestatem omnis ordinis secundo: ordinis cas. subordinat. nego: et dist. mj: praeter est medium sufficientem nego mj: efficacem subdit. et pertinet ad electionem impugnantem determinat, ad electionem dei n. praeter nego mj: et nego eod.

Porro ad exe-

quendum sensus sunt media sufficientia, et efficaciam, si primis casat homo, nec potest ea operari profecto caret potest. exequendi sensus: media vero efficaciam, alia pertinent ad hominem, alia ad cas. superiorum, etc. Secundo: de primis est determinatio propria voluntatis, sive imperii efficacem, et secundis vero, praeter Quid: qd pertinet ad hominem ex deo, et vice ad deum expectas, ex quo si primo caret homo, et pota illy acquirendi impotens esset exequi sensus, si vero ex quo praeter, et pota illy acquirendi impotens esset exequi sensus, si vero ex quo praeter, et pota illy acquirendi impotens esset ad sensus. Qd illustratur duplici exemplo: 1. est in dono per severantem, qd vocat Aug. specialiter in dono qd nec habet, qui n. perseverat, nec acquirere potest, et est medium itaque impossibile est in re perseverantiam; et tamen dicitur potest qd homo caret tali dono, et potest. illy acquirendi est impotens per perseverare; et ratio est qd habet media sufficientia ad perseverandum et quia si n. habeat illy medium efficacem, nec vim illy operandi n. est, medium pertinet ad electionem hominis, ad electionem illius, de quo dicitur est x. electi nos ante mundi constitutionem. Secundum exemplum sit argum. ad hominem Itra deus variis, qui ut aliqui timida habeant ad explicandum discretionem gratiae, et rationem doni in congrua te auxiliis fatentur, collationem auxiliis praeter efficacem esse deo soli tribuendum voluntatis qd n. habere in sua manu illud auxiliis

parare: quo sup^o sic argum^t. decretu^m sferendi auxiliu^m efficace et requirit^{ur}
sine medijs sine quo est inveⁿte impossibili^s executio sensus, et tamen n^o licet sufficere
Voluntas n^o habet illud decretu^m, nec potestatu^m acquiritu^m illu^m; q^o nullu^s habet po
testatu^m ad sensu^m; q^o nec licet in^{te} sferre, imp^{er}atus n^o habet p^{ro}gatu^m, nec potest illu^m
parare; q^o nullatenus potest sentire.

num. 30

38

Ad 23^{am} ab Exemp. **Ad 24^{am}** ex qui^m iter
facere n^o potest nisi Vechus equo, debere supponi, aut sine facultate ambulandi
aut tali Langore affectu^m ut n^o modo faciliter sed absolute n^o possit iter agere nisi
Vechus equo: teni aut^{em} dⁱvimus q^o si nequeat p^{ro}terius acquirere equu^m n^o poterit
absolute iter facere defectu^m medijs sufficientis, n^o distantia locoru^m neque vniu^m
nisi per potestatu^m ad motu^m p^{ro}grediendi, pot^{est} aut^{em} ad illu^m motu^m n^o in homine dⁱ
in Equo verider, unde defectu^m Equi est defectu^m p^{ro}g ad iter agendi; imp^{er}ata
aut^{em} n^o posse, s^o applicatione caret. **Ad 25^{am}** dico: potestatu^m induendi homin^{em}
nudu^m n^o dari sine Vestibus, aut pecunijs quibus acquirantur; n^o potestatu^m induen
di respic^{it} in dumentu^m ut mag^{is} circa qu^o, qu^o pertinet ad specificandu^m p^{ro}g
induendi, sicut potestatu^m scribendi n^o est sine atramento, quo Characteres
formantur, et potestatu^m pingendi n^o est sine coloribus, nec sine ornamentis,
potestatu^m exornandi templu^m, L, altare, q^o omnia ea pertinent ad mag^{is}
circa qu^o.

39

Ad 3^{am} R. int^{er}u^m possibili^s sine specie esse sine sufficientia, q^o species
imp^{er}ua spler facultat^{um} intelligendi, int^{er}u^m eni^m abiq^{ue} fecunditate p^{ro}venire
potest receptu^m, sicut femina n^o potest fru^m emittere abiq^{ue} fecunditate virinis
virilis: Unde disparitas est clara. **Ad 4^{am}** R. voluntat^{is} ante l^{ib}er^o acty n^o posse
deliberare velle, ut dictu^m est supra: post l^{ib}er^o acty in p^{ro}gatio^m ad ceteros non
causar^{um} dⁱplementu^m facultatis applicat^{ur}, unde illa carere n^o est carere suffici
entia.

40

Ad 5^{am} R. p^{ro}gatu^m esse mag^{is} circa qu^o recreationsi, et t^{er}miⁿ subtran
sitionsi, unde sicut ex defectu mag^{is} dⁱvertendi deficit potestatu^m ad dⁱverten
du^m, ita defectu^m panis recreabilis est defectu^m potestatis p^{ro}xim^o ad recrean
du^m. Nec obest transire Character^{um}, n^o est potestatu^m remota, sicut est char
acter n^o deficit, si deficit motu^m elevativa Characteru^m deficit^{ur} ca^usa p^{ro}
xima dⁱvisionis panis in corpus xpi. Pariter defectu^m dⁱvisionis ad dⁱverten
du^m in eo qui memoria n^o tenet officio est defectu^m sufficientis, n^o deficit^{ur} spe
cies, et dⁱvisionis eas ministrat.

41

Ad ult^{imam} R. ex qui^m localiter plurimum
distat ab alio carere sufficientia ad viden^{du} illu^m, n^o deficit^{ur} species ad

visione, quae obiectis ita distantibus immittere nequit ad p[er]sonam, quae sita est extra sphaeram virtutis immittens speciem, sicut si Ang[us] existens Compluti habeat quatuor leucas, tantum pro sphaera sui activitatis non poterit movere corpus quod existit Romae: Unde negamus quod Petrus existente Compluti non deficiat p[er]ta videndi proximas, et sphaera Patris existens Romae, non p[er]ta proxima videndi obtineat sphaeram per speciem, et per distantiam tantam, sicut tantum X. activitatis visu. num. 31

Ad 1°

42 Ad solutionem datam, et ad idem replio nego antea: ad exemplum legis ligantis moraliter voluntatis, quoniam solus prohibetur actus non ideo sequi voluntas reddi phisice ligata, ut non dissentiat, ex quo ad preparationem ad sensum, dissensum impeditur et ratio dissensionis est, non quod sit impedimentum extrahens actum a materia circa quam est, a ratione obiecti voluntatis, ne dum impeditur actus, Petrus ligatur p[er]sonam, sicut calor corporis Christi impeditur ut videatur, ex quo quantitas corporis Christi indivisibiliter existit; et sicut veritas existentis trinitatis impeditur ut credatur, si dicitur remittitur: si vero impedimentum actus illy dissentiat impeditur tunc incomp[er]abilitatis, et alio extremo tunc est impeditur ipse, non ligatur voluntas, sicut ignis non impeditur, per non calefacere, ad calefaciendum, et non impeditur calefactio; et quoniam Deus per denegationem sensus calefactionem impeditur, ut in igne Babilonico, non tamen impeditur virtus ignis ad calefaciendum; et quoniam interius videtur per non considerationem impeditur actus, sicut phisice applicationem voluntatis non ex eo dicitur facultas in consideratione impeditur et denique voluntas consentiendo, et ad preparationem determinans ad sensum dissensum impeditur non tamen facultas dissentendi: non modum iste impediendum unum extremum non extrahit illy a ratione materiae circa quam obiectum p[er]sonam: Unde constat dissensionem inter legem prohibentem actum moraliter ligantem voluntatem, et inter preparationem impediendum phisice unum extremum, et non ligantem phisice voluntatem, lex enim prohibens actum reddit illy obiectum materiae moraliter, ex quo voluntas manet sine facultate morali illy exequendi, non facultas moralis est adverte operandum, cum voluntas nulla habeat potestatem recte operandi ad committendum materiae, lex prohibens actum ligat facultatem rectam voluntatis extrahendo actum prohibendum a obiecto voluntatis recte.

43 Ad 2. inst. non enim qui habet amoris ad idem natura infusus, habere facultatem impeditam ad committendum, quod ille amor indirecte ligat voluntatem, quatenus supponit determinationem ex parte indirectam: non enim omnimode tenetur deus, et verum. Ita sicut nec divinus potest ad necessitatem voluntatis ad amorem insensumposito indifferenter

iudicij regulantis amor: de quo alibi.

44

Ad 3. R. secdo an, et neg. cog: no defectus cogitationis est defectus sufficientis, ut Voluntas, Velit, et ita defectus in differentia cogitationis est defectus Liberi arbitrij. Ad illustrationem ex d. Ang. secdo Omnia Verba s. Q. ut sonant: et ad modum arguendi P. R. s. q. p. ius est prius Cogitare quod Credere, ita est prius per determinare quod sentire Itz secdo neutrum esse in manu Credenti, aut non tienti, negotamen qd ex his prociue arguat Aug. homini non habere esse sufficientis Credendi, s. etig ex eo probat, qd ea Cogitatio talis est ut sine ea non posimus Credere; in tui Cam d. Ang. apponit ly sine Cogitatione ex parte modi, ut probare insufficientis hominis ex proprijs Vivibus ad Credendum, ut illar ex ipsius Verbis: Monuerim tamen qd si argum. procedat de p. p. de determinatione ad ly aly concedendum erit eg pertinere ad sufficientis de liberate agendi et quouis argum. id apripio inimit, videtur inde procedere de quaris determinatione.

45

Ad ult. q. p. R. neg. an, ad p. dicitur: homini ligati Catenis habere impedire p. q. audiendi sacry, ille eni ut pote extra Ecclesiam dicitur dupliu p. a indiget ut p. ceptis adimpleat, et Voluntate qua Velit audire, et p. a de ambulatua, qua se dicitur in Ecclesia, et ex defectu Cuiusvis, redditur impotens audire sacry: ligati porro Catenis quouis non careat Voluntate qua Velit, caret p. a de ambulatua, et sic Voluntas nequit efficaciter imperare iue ad Ecclesiam, qd defuit executua talis imperij, qd vero deficiat p. a proxima et expedita ambulandi dicitur, per am pedes ligantur membra, ex quo impeditur organum in quo residet p. a loco motua, quz requirit expeditioem a corpore residente motu Vitali huius p. a manifestu est aut, qd p. a dependentes ab organo corporali impediuntur, si impediatur organo, et carate oculorum impediunt p. a Visionis: et in uersaliter, Omnis p. a sensitiua impeditur per qualitate, que corrumpit temperis requiritz in organo a quibus dependet.

46

Ad exemp. de Calefactione dicimus, qd si ignis non haberet p. a habendi calefactionem, et ab alia caa impediretur Calefactio, qd tunc impediretur, ne du calor produceret, et qd ignis, aut p. a calefactua, et rã est, qd Calefactio est requiritz, seu medi- y eiusdy ordinis cy virtute ignis ad producendum calorem. Adde qd calefactio est quouis actio est obij. specificatiue proprijs p. a, aut Virtuti, ac proinde p. a propter actioem, tanquam propter finem, ex quo sicut defectus finis, aut obij. fuit,

arguit efficaciter defectus virtutis, aut potius, ita defectus actionis, unde etiam aliter
 non impeditur per defectus potius acquirendi illi est impeditur potius, aut
 virtutis.

47

Ad ult. exemp. de homine lapsu impedito ad amorem dei effica-
 cy super omnia *Q^l. 1.* cy Summ., Currit, et Alia. cy hominis esse impeditum
 ad predicti amoris dei carere gratia imitationis supernaali. quia ut prin-
 cipij eliciens potestatem predicti amoris, q^d in tali statu identificatus amor effi-
 cax dei authoris nam cy amore supernaali.

Secundo *Q^l. in 11°* aliorum cy *11°*

Godoy 12. disp. 42. num. 64. fol. 791. hominis illi sine gratia supernaali
 n^o habere omnia principia expedientia ad eum amorem, unde requiritur gratia
 supernaali per modum principij expedientia.

Verum huius solutio licet in re verum
 dicat in sensu, quod predictus *Q^l*. intendit, in verbis tamen n^o multum sonat:
 ne si verba illius rigorose accipiantur sequitur q^d homo ille sine gratia superna-
 hiali n^o habeat facultatem expedire, potius impeditur adimplendi precep-
 ty dilectionis naali, q^d est ita d. solvitur, verum q^d predicti *Q^l*. sequitur vero
 similitudine, nemini enim imputatur omnis actus precepti, si facultatem adimple-
 di habeat impeditur.

Id circa aliter *Q^l*. hominis illi n^o esse impeditum, etiam
 carendo gratia supernaali ad predicti amoris quoad substantiam, esset
 tamen impeditum ad illum amorem, prout notat staty lapsus in homine, q^d om-
 nino accidit amori. Sumpto quoad substantiam, ut si enim procedit ab eo q^d
 subiecti sit in peccato, h. gratia. Itaque ab eo q^d sit in statu pure naali, et in statu
 huius, et tenetur, cy q^d rationes ille accidentales sicut actus n^o extrahunt sub-
 stantiam illius a materia circa quod potius voluntas procedit sumptis ab omni do-
 no supernaali, unde manus expedita ad substantiam actus amoris, quous
 aliter de tali amor existere nequeat in illo subiecto nisi tantum cy amorem
 supernaali, ex suppositione notandi subiecti alicuius esse supernaali: ex quo
 n^o manus expedita potest ad illum amorem, ut coniunctum cy etiam accidentibus
 sicut deus solet Xp^o d^ony sive expedire ad ommissionem motus precepti quoad
 substantiam, n^o vero quoad accidentia coniunctionis cy precepto, ad hoc enim ha-
 buit impedimentum impeccabilitatis; ita prout homo ille expedire ad illum a-
 morem quoad substantiam habet impedimentum carentis, h. gratia supernaali
 ad ipso, ut coniunctum cy predicti circumstantijs dilectionis naali non va-
 riant.

Tertio princip. arg. et instatur doctrina data 1.º ex Vazq. 12. disp. 34. cap. 3. subordinari vniq. Causq. alteri, vt per impressiõem, & motiõem superioris agat inferior est; Causq. inferiori n̄ habere sufficientibz ad agendū sine impressiõne superioris, s. alteri eorū nihil agere: hoc 2y n̄ dicitur: g. 2y dicitur: mai. ff. l. 1.º. Causq. Causa inferior euer sufficiens ex propria Virtute ad effectū, & effectū n̄ indiget Virtute alterius Causq. superioris: g. 2y illa indiget, est q. eius productiuitas n̄ exhauretur per Virtutē inferioris Causq. g. tunc Causa inferior n̄ habet sufficientibz Causandi sine impressiõne Causq. superioris.

Secundo ff. ab exemplo Causq. eiusdy ordinis. V. ignis A. si cu igne B. simul producente deberet producere Calorem numero euy dy, ignis A. n̄ haberet ad e quatz Virtutē producendū calorem, vt optime docent Aristot. in lib. de Causis, hac ratiõne negans eum dy numero effectū posse dependere a duplici Causa totali eiusdy ordinis: hanc tē, si illa ratiõ dicitur probat etig q. intendimus: ff. p. m.º. idē ignis A. n̄ adequate produceret Calorem adequate productū a igne B. g. 2y ponitur productus adequate ab igne B. n̄ manet fundamentū vt pendat ab igne A. s. q. calor indiget igne A. vt existat, nō supponitur sufficientiū existēti ex vi cursus ignis B. P. etig si Causa inferior habet adequate, & sufficientē Virtutē vt existat effectus, ig. ex vi sui cursus sufficienter ponetur extra Causas, proinde q. sine indigentia alterius Causq. vt existat; g. 1.º. Causa superior nil faciet, s. per suā impressiõem dabit, aut complebit insufficientibz Causq. inferioris.

Tertio ff. autē. & hō: nō quoties loquitur de dependētia Causq. inferioris ab impressiõne, seu motiõne ad agendū, inquit, & id accidere ex defectu sufficientiā, aut virtutis inferioris: causa ad attingendū effectū sub aliqua modo, aut perfectione, qua Causa inferior n̄ potest producere nisi per eleuatiõem, impressiõem, motiõem, aut participatiõem Virtutis superioris Causq. Vt videtur postea in 3.º. dist. 23. q. 4. art. 1. Vbi docet Virtutē motus a voluntate recipere ab ea formā aliquā ignis vt in eius Virtute agant, secundū aliquā modū voluntatis: et ibidē dist. 27. q. 2. art. 4.º. q. 3. ad 5. ait: & vna quē que virtus quē est in inferiori pōt habere quāz formā, quē est virtus ex participatiõne superioris pōt & 1.º formā quē est hōc virtus habere extrinseca propria pōt per determinatiõem ad propriū actū, & hanc formā, & modū pōt virtus circa suū actū, & itē illā formā, & modū quē habet ex superiori & idē docet q. 14. de virtutē art. 5. ad 4. loquendo de impressiõne in vinēca, quē relinquunt in fide ex charitate cō. l. ff. q. 56. art. 2. Et clarus, quē 22. de virtutē art. 13. vbi expresse docet, q. q.º. Causa inferior facit actū ex impressiõne superioris: tunc si facit eum =

Dy propriis Virtutibus, et nāq. d^a secundy Virtutis principis, aut Superioris Cāz,
 Unde Voluntas, inquit Aug. Precep. potest habere duplyz acty, Vny, qui spectat
 s^o secundy suā nāq. inquanty tendit in propriy obty absolute, & hic acty at-
 tribuitur Voluntati simp^r, vt Velle, & amare, quāvis ad hunc acty presupponat
 alius Rationis a quo proponitur obiecty: aliy vero acty habet qui spectat secun-
 dy id q^d ex impressione Rationis vel ling^q in Voluntate, ex cui⁹ propriy Rationis sit
 ordinare, & offerre quando cūq. in actu Voluntatis apparer aliqua Collatio
 l, ordinatio talis actus erit Voluntati nō absolute, s^o vt motu, & directy a Ratione:
 q^d ex mente Aug. Precep. q^d cāz subordinata Operatur ex impressione Super-
 vioris tangit effecty secundy aliguy mody nō sibi proportionaty, ideo q^d indige-
 bit ea motione ex parte sufficienty Virtutis; sicut Sphera solis vt moueatur
 motu velocissimo Vniū diei indiget impressione primi mobilis, vt medio suffi-
 ciente, quūppē Virtus propriy motus nō se extendit nisi ad moty tardy Vniūq.
 anni, q^d est exemply d^a hie: q^d illa proportio falsificatur in qua nō rā
 est Rationis doctrina, nimiry q^d defecty motionis Superioris Causy nō sit
 defecty sufficienty in Cāz inferiori.

Ex quibz redduntur argumta aduer-

s² satoriy: nāq. p^ratō ad dicens est impressio, seu motio Superioris Cāz, quā Vo-
 luntas applicatur ad Conueny: q^d illius defectus est defectus sufficienty ad dicens;
 sicut defectus primi motus mobilis est defectus sufficienty in sole vt mo-
 ueatur motu diurno, & defectus motus luny est defectus sufficienty in Ma-
 ri vt moueatur per fluxy, & refluxy, & defectus motionis Charitatis est
 defectus sufficienty in Religiōne, vt attingat Charitatis Aug, & defectus motio-
 nis intus est defectus sufficienty in Voluntate vt ordinate, & colatine obiecty
 attingat.

s² Vg^r amplius ex Aug. Precep. nāq. in locis celebrioribus, que referunt
 ad probandū p^ratōny de mente d^a hie: loq^r Aug. M. de motione diuina, h^o eaq.
 comparando motioni agentis principis respectu instrumenti, l, requirendo eam
 vt Cāz 2^a producat effecty, que sufficientes nō dicit, q^d prob. nāq. p^ratōny locū
 in quibz d^a hie. Videtur p^ratōny innuauere sunt in quest. 2. de p^ratō. art. 7. hunc auty
 apponit exemply in Cultello qui mouetur ab homine ad incidendū: et q^d in 2^a.
 q. 109. art. 2. ad 1. loquit^r de p^ratōny eaq. requirendo vt Complementy Volun-
 tatis ad deliberate agendū: q^d quando cūq. loq^r d^a hie. de motione, aut p^ratōny
 sione Cāz Superioris, & 2^a requisita, vt Cāz inferior agat, intelligendū, est demo-
 stratione dante sufficienty: q^d si hie motio est mediū requirūdy ad dicens, quāvis il-
 lud ponere per hinc ad Cāz 1^a erit mediū ferens sufficienty, proinde q^d im-

propter ad rem n̄ habet sufficientem potestatem ad ipsam.

Contra alteram propositionem

53
in qua solutio nitetur, videt, q̄ q̄ impeditur effectus causae inferioris, ex quo
causa superior sui motus pro se impedit, n̄ manet impedita causa inferior;
q̄ n̄ extrahitur effectus causae inferioris a materia circa quae. Arguitur defectus applica-
tionis superioris causae extrahit effectus a materia circa quae pro inferiori. q̄ defectus
illius applicationis est defectus sufficientis: p̄. anti. v. in applicatione illa remouet
ex parte effectus additionem, L. statim in quo effectus n̄ dicitur in vi proxima causa
inferioris: q̄ defectus eius applicationis extrahit effectus a materia circa quae: anti. p̄. v. v. v.
quando exempli gratia: n̄ in applicatione, dicitur: in sufficienti est proxima ad
obseruandum, q̄ n̄ habet sufficientem ad obseruandum dicitur: dicitur extra sphaeram
actiuitatis, huiusmodi est dicitur: dicitur. Secundo q̄ a priori, defectus illius
us forme extrahit effectus a materia circa quae alius causa, quae forme expedit ca-
usq̄ expeditione pro; q̄ applicatio causae superioris expedit inferioris causae ex-
peditione pro; q̄ defectus applicationis extrahit effectus a materia circa quae: p̄. v. v. v.
applicatio causae superioris ponit effectus intra sphaeram inferioris causae: q̄ totum illud
impedimentum pro; est, n̄ est effectus intra sphaeram sui actiuitatis. Vt vultis anti. p̄.
dy exemplo ignis: dy exemplo Angelis, qui si specialiter ad Deo applicatus mo-
betur corpus existens extra sui naturalis sphaeram, quae applicatio si deficiat moue-
re n̄ poterit.

54
Contra pro dicta applicatio est ratio essentialis subiecta, et naturaliter
est producibilis effectus a causa inferiori: q̄ deficiente ea additione deficit producibilis
tas effectus, et pro productiva causae: anti. v. dicitur: Ceteris: p̄. v. v. v. dy: q̄ n̄ minus me-
ritur a priori possibilitas causae ex possibilitate effectus, quae posteriori dicitur po-
sibilitas effectus ex possibilitate causae; p̄. propter mixtionem effectus ex causa deficiente
existente causa, quae in dicitur essentialis eius solutio deficit proxima producibilis
effectus: q̄ deficiente applicatione ad effectus, quae est ratio essentialis effectus deficit
vi proxima productiva causae: dy q̄. deficiente, aut n̄ purificata ratione n̄
transit ad absolutam additionem: q̄ si vi productiva causae inferioris est in dicitur
tione, q̄ applicatur a superiori deficiente applicatione n̄ manet potestas abso-
luta, et proxima in causa inferiori ad effectus. Q̄. efficacius vultur sic: aut vo-
luntatis impetrata ad rem n̄ habet potestatem dicitur ad rem, L. v. v. v. v.
additionem, hoc vultur n̄ potest, quae est in dicitur damnetur propter dicitur
quae absolute vultur n̄ potest; illa potestas n̄ est absoluta sine pro; q̄.
dy q̄. p̄. v. v. v.

55
Nec sufficit resp. voluntatis sine pro; ad rem esse

poa subjective absolute, & obiective aditionatz ad sensu, si uis
 ultas ignis ad cremandu. **N**g ita est, implicat poa subjective abso-
 lute ad terminu impossibilij absolute, possibilij q' aditionate ex supposito-
 ne impossibili sibi, quicquid alteri' causy possibilij; p' poa voluntatis ad sensu
 in hoc casu est ad sensu impossibilij absolute, & possibilij solum ex suppo-
 sitione sibi impossibili, licet possibili deo: q' erit poa implicatoria: max. q' huj
 est bona coa, tris est absolute impossibilis, & solum ex hypothesis impossibili
 possibilis est: q' poa ad illu absolute nulla est, p' ad summu aditionate
 ty obiective, q'q' subjective: ut omniter huj docent dependentes, max. q'
 ny omni poa ex possibilibus: q' pariter erit bona coa x sensu absolute, q'q'
 aone est impossibilis voluntati, & solum est possibilis sub hypothesis p' aone
 q'q' impossibilis est voluntati: q' poa voluntati ad sensu neq' est obiecti-
 ua, & etiq' subjective aditionate: p' coa: ideo la est bona, q' poa subjective
 absolute melius ex termino ut sibi absolute possibilis, & ita tanq' sit possi-
 bilis sibi aditionate, sub ea dy aditione dabitur poa si vero absolute, & con-
 sensus si pariter absolute possibilis nisi ex suppositione p' aone, q'q' si
 est possibilis voluntati: q' poa voluntati ad sensu erit subjective conditio-
 nata, vel nulla.

56. **R** ad 3. principale argum. desumptu ex p' larg. neg.
 mai: ad 1. p' dicatur, q' stat optime effecty caq' inferioris indigere con-
 cursu superioris, & q' caa inferior habeat sufficienti ad effecty cau-
 sandu; q' nec p' Vazq. negare potest ad idueni ita durandis essentiali-
 ty, & immediatz de pendentis omnis actionis creaty a deo si simul concurrerit:
 & ita est, nq' motio superioris caq', n' semper, sed quandoq' dat, qu-
 andoq' n' dat sufficienti; quando q' tunc subordinatur inferior superior
 ut in virtute illius pro ducit effecty secundy aliquy ratiy n' sibi propor-
 tionatz, & tunc sufficienti recipit ab impressione superioris caq'; quan-
 do q' vero duratq' subordinatur, ut caa superior applicet pure quoad
 exercitiu, & tunc sufficienti habet inferiori are: q' licet dicitur dicitur
 l. th. q. 22. de virtut. art. 3. dicitur q' quando eiq' sunt duo agentia ut
 dinata, secundy agens dupliciter potest agere, uno modo secundy q'
 spectat suy ratiy, alio modo secundy q' spectat ratiy superioris agentis x
 & claruy. l. p. q. 82. art. 4. in corp' ibi: alio modo dicitur aliquid mo-
 uere per modu agentis, sicut alteray mouet alteray, & impellens
 mouet impulsu; & hoc modo voluntay mouet inty, & omny animu
 viuy, ut Arist. dicit lib. 1. de limit. & idy repetit l. 2. q. 10. art. 2. & 4. x

Vnde Colligitur effectus inferioris Causae ut existat, dupliciter indicari scilicet
 Superioris Causae, ut applicante duntaxat, et ut exhibente virtute: 1^a indigentia
 non excludit quod effectus, indigeat causa, tanquam sufficiente, et adequata causa; 2^a
 vero hanc indigentiam non excludit, neq; supponitur causa inferiori esse sufficientem
 sine impressione Superioris, et quando pure applicat Superiori, inferiori sufficientem
 supponitur.

57

Vnde ad 23^{am} prob. 2^a ad exemplum Causarum eiusdem ordinis, vix esse
 quod si ignis A producturus esset eundem numerum calorem, cui ignis B. ad quem iuvante
 hinc ignis A non aequale producit, quia non daretur in calore producto ab igne B. indi-
 gentia sensus ignis A; non tamen id inferri in Causa subordinata, ubi inferior depen-
 det in Causando a motione Superiori: et ratio diversitatis est, neq; effectus ut existat
 indiget necque sufficiente causa in actu? et reductione illius virtutis ad actum secundum
 quare si una causa habeat sufficientem virtutem in actu? et ab alia causa habeat
 reductionem ad actum 2um indigent effectus duplici illa causa, altera ut adequate
 continetur in actu? altera vero ut a reducente illi ad actum 2um cui vero in Causa
 eiusdem ordinis non reducatur una ad actum 2um per influxum alterius, dum effectus a-
 dequate dependet ab una tanquam a sufficiente, non velut caput ut ab altera de-
 pendeat; neq; nec indiget illa ut sufficienter stinente in actu? nec ut reducente
 ad actum 2um eiq; sufficienter illi proportionet.

Ad 3. desumptam ex doct. D. Th. 2^{ae} me-

58

protrahit, si ignorantia factum D. Th. non docuit promotionem, quae pure applicata
 usat 2^a ad agendum, et id ipsum docuit de motione Causarum Superiorum respectu infe-
 riorum; quod illi motio quandoque pure applicat, et reducatur ad exercitum, ut ex
 locis proxime adductis luce clarissime manifestatur: omnia tamen loca quae in ma-
 rine adducuntur solum probant; quod quandoque, scilicet, in illis casibus, quos ibi memorat D.
 Th. motio Superioris causa se habet ut virtus inferioris, quod datur ad producendum
 effectum 2^{ae} modo Causae Superioris, ut ex lect. D. Th. stat.

Quare 2^a ad argum. de
 factu praesens non esse de factu sufficientem (quando ut sensus generati virtutis)
 neq; tunc non virtutis voluntatis potenter agere secundum modum primi agentis, sed
 ex propria virtute proportionata operetur voluntas, pure solum applicando: in
 exemplis vero strans accidit, motus enim 2^{ae} mobilis ut sol moveatur motu di-
 vinationis diurni, et motus lunae, ut fluat, et refluxat mare, et motus horitatis
 ut Reliquis ordinibus in vix solum sunt impressiones Causarum Superiorum, ut inferiorum
 agentis 2^{ae} modo sibi proportionatae, quare non mirum si ea impressio virtutis sufficientem.

Ad 4^{am} Wernig ex mente Ang. M^o. ex celeberrimis eius locis, dicitur; quod cele-

59

brevis loci d. d. h. quibus apud me p. x. habeo D. g. ceptor. Ang. de uide nos mira
 sua illa Angeli claritate, et pro fundit. p. y. motus diuina pure applicans. Cuius
 in aliquo sensu eq. dicitur p. y. uere Virtute, ut mox de clarabimus. Sumit. in d. d. h.
 q. de p. o. a. r. t. 7. 2. in Summa d. d. h. d. e. n. l. i. b. 3. Cap. 67. 3. Vero in l. 2. q. 1. q. 1. a. r. t. 2.
 ad l. y. Corro in d. d. h. y. p. r. i. m. i. s. l. o. c. i. d. i. s. t. i. n. c. t. i. m. e. s. e. t. m. i. n. u. t. i. m. e. e. x. p. e. n. d. i. t. A. n. g.
 m. o. d. o. q. u. i. b. u. s. Q. d. s. e. u. r. u. i. t. e. y. o. m. n. i. b. u. s. C. a. u. s. i. s. s. e. c. u. n. d. i. s. o. m. n. i. s. q. u. i. b. u. s. h. i. c. e. l. y. e. x. q. u. i. s.
 Q. d. s. e. u. r. u. i. t. e. y. o. m. n. i. b. u. s. C. a. u. s. i. s. s. e. c. u. n. d. i. s. s. u. b. o. r. d. i. n. a. t. u. s. p. r. i. m. i. a. d. a. g. e. n. d. u. m. q. u. i. u. e. f. a. c. i. t.
 e. t. i. n. 3. d. e. p. o. a. r. t. s. i. e. n. d. u. m. e. s. t. q. d. a. c. t. i. o. n. i. s. a. l. i. e. n. i. u. s. r. e. i. r. e. a. t. i. o. p. o. t. e. s. t. d. i. u. c. a. m. m. u. l. t. i. p. l. i. c. i. t. e. r.
 V. n. o. m. o. d. o. q. u. i. b. u. s. e. i. u. i. u. s. o. p. e. r. a. n. d. i. t. e. t. h. o. c. m. o. d. o. Q. d. a. g. i. t. o. m. n. i. s. a. c. t. i. o. n. i. s. n. a. m. q. u. i. d. e. d. e. d. i. t. r. e. b. u. s. n. a. t. u. r. i. s. V. i. r. t. u. t. e. p. e. r. q. u. a. s. a. g. e. r. e. p. o. t. u. n. t. e. t. q. u. i. d. e. u. i. s. i. t. u. s.
 n. o. l. u. i. d. e. d. i. t. V. i. r. t. u. t. e. p. e. r. u. e. r. u. a. t. s. u. b. d. i. t. e. t. a. l. i. o. m. o. d. o. u. i. u. e. r. u. a. n. t. V. i. r. t. u. t. e. d. i. u. i. n. a. f. a. c. i. t. e. a. c. t. i. o. n. i. s.
 t. e. r. t. i. o. m. o. d. o. d. i. c. i. t. u. r. u. n. a. r. e. y. e. r. e. c. a. a. a. c. t. i. o. n. i. s. a. l. i. e. n. i. u. s. i. n. q. u. a. n. t. u. m. m. o. u. e. t. e. q. a. d. a. g. e. n. d. u. m.
 i. n. q. u. o. n. i. i. n. t. e. l. i. g. i. t. u. r. c. o. l. l. a. t. i. o. a. n. t. u. e. r. u. a. t. i. o. V. i. r. t. u. t. i. a. c. t. i. o. n. i. s. p. a. p. l. i. c. a. t. i. o. V. i. r. t. u. t. i. s. a. d. a. c. t. i. o. n. i. s.
 e. t. q. d. n. a. m. i. n. f. e. r. i. o. r. a. g. e. n. s. n. o. a. g. i. t. n. i. s. m. o. t. a. s. e. q. u. i. d. e. n. e. c. e. s. s. i. t. e. q. d. Q. d. i. n. c. a. a. c. t. i. o. n. i. s. C. u. i. u. s. l. i. b. e. r. r. e. i. n. a. t. u. r. i. s. u. t. m. o. u. e. n. s. e. t. a. p. p. l. i. c. a. n. s. V. i. r. t. u. t. e. a. d. a. g. e. n. d. u. m. p. e. r. g. i. t. i. m. m. e. d. i. a. t. e. A. n. g. Q. d. a. d. e. x. p. l. i. c. a. n. d. u. m. m. o. d. u. m. a. g. e. n. d. i. C. a. u. s. a. 2. d. e. x. i. m. p. r. e. s. s. i. o. n. e. 1. d. e. c. a. g. d. a. n. s. e. s. u. f. f. i. c. i. e. n. t. i. a. 2. d. u. t. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. o. d. V. i. r. t. u. t. e. i. n. u. e. n. i. m. u. s. s. e. c. u. n. d. u. m. o. r. d. i. n. e. C. a. u. s. a. e. s. t. o. r. d. i. n. e. e. f. f. e. c. t. u. s. q. u. i. n. e. c. e. s. s. e. e. s. t. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. a. t. e. e. f. f. e. c. t. u. s. e. t. C. a. g. n. o. c. c. a. a. 2. d. p. o. t. e. s. t. i. n. e. f. f. e. c. t. u. s. C. a. g. 1. d. p. e. r. V. i. r. t. u. t. e. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. q. u. i. s. u. t. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. m. C. a. u. s. a. 1. d. r. e. s. p. e. c. t. u. e. i. l. l. i. u. s. e. f. f. e. c. t. u. s. I. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. m. e. n. i. e. s. t. c. a. a. q. u. o. d. d. i. c. i. t. u. r. e. f. f. e. c. t. u. s. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. s. C. a. a. n. i. p. e. r. f. o. r. m. a. s. V. i. r. t. u. t. e. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. I. n. q. u. a. n. t. u. m. p. a. r. t. i. c. i. p. a. t. a. l. i. q. u. i. d. d. e. V. i. r. t. u. t. e. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. s. C. a. g. 1. d. V. n. d. e. 4. d. m. o. d. o. V. i. r. t. u. t. e. e. s. t. c. a. a. a. c. t. i. o. n. i. s. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. m. e. t. h. o. c. m. o. d. o. e. t. i. a. o. p. o. r. t. e. d. i. c. e. r. e. q. d. Q. d. e. s. t. c. a. a. o. m. n. i. s. a. c. t. i. o. n. i. s. r. e. i. n. a. t. u. r. i. s.

Itz 2. b. y.

Ex Sum. d. d. h. d. e. n. i. m. i. n. u. s. c. l. a. r. u. s. e. s. t. e. t. o. m. n. i. n. o. r. e. r. i. t. e. y. d. i. c. i. t. u. r. i. b. i. e. n. i. g. a. n. n. u. m. e. r. a. t. e. t. i. a. A. n. g. M. m. o. d. o. q. u. i. b. u. s. Q. d. e. y. C. a. u. s. i. s. 2. d. e. u. r. u. i. t. e. m. u. t. a. n. d. o. t. o. l. y. o. r. d. i. n. e. i. n. c. i. p. i. e. n. d. o. s. i. b. a. b. u. l. t. i. m. i. s. i. t. a. l. o. q. u. i. t. O. m. n. e. o. p. e. r. a. n. t. e. t. a. l. i. q. u. o. m. o. d. o. C. a. u. s. a. e. s. s. e. n. d. i. t. s. e. c. u. n. d. u. m. e. s. s. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. l. e. s. a. c. c. i. d. e. n. t. i. a. l. e. n. i. h. i. l. a. u. t. e. s. t. c. a. a. e. s. s. e. n. d. i. n. i. s. i. n. q. u. a. n. t. u. m. a. g. i. t. i. n. V. i. r. t. u. t. e. d. i. u. i. n. a. u. t. o. s. t. e. n. s. u. s. e. s. t. O. m. n. e. i. g. i. t. u. r. o. p. e. r. a. n. t. p. e. r. V. i. r. t. u. t. e. d. i. u. i. n. a. a. d. h. u. e. o. m. n. i. s. o. p. e. r. a. t. i. o. q. u. a. s. n. e. q. u. i. a. l. i. q. u. a. V. i. r. t. u. t. e. a. b. i. n. d. u. c. t. u. r. s. i. a. t. C. a. g. i. l. l. i. r. e. i. q. u. a. s. d. e. d. i. t. i. l. l. y. V. i. r. t. u. t. e. o. m. n. i. s. a. u. t. V. i. r. t. u. t. e. V. i. r. t. u. t. e. u. l. t. i. m. a. a. g. e. n. s. e. s. t. a. d. e. t. q. d. o. p. o. r. t. e. q. d. e. i. n. i. g. i. t. u. r. o. p. e. r. a. t. i. o. n. e. c. a. a. s. i. n. C. a. g. 1. d. o. m. p. l. e. t. u. s. m. a. n. i. f. e. s. t. u. s. e. s. t. q. d. o. m. n. i. s. a. c. t. i. o. n. i. s. q. u. a. s. n. o. p. o. t. e. s. t. p. e. r. m. a. n. e. r. e. c. e. s. s. a. n. t. e. i. m. p. r. e. s. s. i. o. n. e. a. l. i. e. n. i. u. s. a. g. e. n. s. i. e. s. t. a. b. i. l. i. t. a. g. e. n. t. e. s. i. u. t. a. u. t. Q. d. n. o. l. u. i. d. e. d. i. t. e. r. r. e. t. e. b. u. s. e. y. p. r. i. m. o. e. s. s. e. C. o. p. e. r. a. t. i. o. n. e. q. u. a. n. d. i. u. i. n. u. r. O. m. n. i. i. g. i. t. u. r. r. e. i. o. p. e. r. a. t. i. o. i. n. i. p. s. y. r. e. d. u. c. i. t. u. r. s. i. u. t. i. n. C. a. g. 1. d. q. u. i. t. a. t.

applicat virtutis ad agendum dicitur esse causa illius actionis; & omni applicatio
virtutis ad operandum est principaliter, & primo a deo: quod operatio debet attribui
Deo, sicut et principalis agentis quod loca nolle sine consideratione legumur
ut nemini esset dubia mens d. th. loci ex d. r. q. est aduocatus, nec valet
repetere, ex his enim liquido stat: quod d. th. docuerit per motum: quod n.
semper hoc motio procedat virtutis, nisi ad existens, ad actualitatem virtutis
actionis.

60

num. 35.
Idea quae obijciunt contra alteram illam oppositionem d. ad d. neg. an: ad d.
p. d. an: applicatio removens stat in quo effectus non dicitur in vi proxima
causa inferiori in quo reduplicatio transit: specificatio nego an, et con: ad
exemplum de igne dicimus, quod ignis in applicatus habet sufficientiam ad ob-
tendum inobstante distantia specificatio, non vero per subiecti distantiam.

61

Ad d. p. d. an: ad p. d. an: applicatio. Causa superioris per effectus intra
sphaeram inferioris per stando productibilitatem effectus neg. an: ea supposita pu-
re applicando ad actus d. d. nego an, et nego con.

Vt ut aliter, et clarius respon-
deamus, et ut videatur quomodo causa, quae in exemplis supra praetermissis
aduocata dicitur animaduerso et aliud esse applicationem causa superioris per modum
mouentis ad exercitum, aliud vero applicationem per modum causa disponentis, aut
remouentis aliqua impedimenta, ut altera causa agat: prius modum applican-
di subordinat unam causa alteri, et postulat quod causa sint eiusdem generis, et
ordinis, superioris, et inferioris, et tunc enim causa inferiori dependet per se ab
priori illius generis: quae ad modum corpora inferiora subordinantur primo
motu, et potest animae subordinantur voluntati, ut prius mouentis, et omnes
tandem creaturas subordinantur per se, et essentialiter et causae: 2us modus
applicandi, et si aliquando fiat a causa superioribus per se subordinantibus
inferioribus, non tamen est proprius earum causarum, non potest ab alijs causis fieri:
sicut approximatio duorum corporum, ut in se agant ab hoc fieri potest, sicut et
fieri potest aliqua impressione caelesti, non tamen potest homo applicare
mouendo, sive attendendo, aut existendo causa inferiori ut agat, hoc enim
proprius est superioris causa. Unde audiendum est Varro. 12. disp. 34. auct.
causa solis influere in haec inferiora auferendo impedimenta, quod obstat
potest inferioribus causis, non vero influere tanquam causa per se, imo hoc ab ipso
fundamento dicit, alioquin cessante motu caeli omnia statim corrumpentur
quod est absurdum.

Veru excedit Vaz. q. in eo debile enj est, carere fundamento s. s. omnium
 Peripateticorum, ut fatetur Seravius in 1^oae cap. 10. q. 27. per huc verba. Per
 pateticorum Verus axioma, et decretu est, ex Celorum motu pendere huc infirio-
 ra omnia, illo cessante, cessare eorum motu, mutationesq. omnesq. et projecti
 ay illa defendit D. Th. et fore omnes eiy discipuli, ut docet Mont. Thomaz Mur-
 tado proe. philosoph. disp. 2. de sensibus interni. memb. 4. Vbi crudite, et acri-
 menty D. Th. expendit.

Monuerj tamen q. nec D. Th. nec eius discipuli volue-
 runt, q. Cely ita sit caa perre in huc infiriora, ut nequeat D. sine illo mo-
 tus infirioru Corpory caare, seruareq. ut expresse docet Ang. M. Summasab.
 lib. 3. cap. 99. q. nota, nq. vbi videret Seravius loco citato miraculo Soruano
 vincere salutaris Peripateticu, et Thomisticu ay ex quo tunc cessant solis, et glo-
 ry motu, tanti motu in terris fierent in bello illo, alioru agilitu, alioru insec-
 tantu, nq. hoc miraculo venisse, ayq. specialiter sine causis secundu populu
 motu operari eiet quis ambigat?

Progialta distinctio hary applicationu 2° supponit:
 1° applicao momenti ad exercitiu est propria superiori cae, 1° ut celi respu
 Corpory sublimariu, 1° respu omniu effectuy caay secundary: 2° necessitate
 Liber, 1° materialiter existat ab effectu cae infirioru; 2° vero essentialiter; neutra-
 men ad sufficientiay infirioru cae, 1° pure ad applicationu actionu: applicao vero
 disponens, aut remouendo improporcionu, aut proporcionu exhibendo sufficienti-
 ay prober cae, 1° quoad modu materialitatis, 1° absolute quoad substantiay, nq. 1°
 caa ita disponens, ponit effectuy intra sphaeray specificacionu, 1° intra sphaeray inate-
 ralitatis: sicut modo dat sufficientiay quoad substantiay; si 2° quoad materialitay;
 Exemply primi est in cognitione, quae applicat voluntati obiectu bonu, in quo quae
 nullatenus potest voluntas ferri nisi ut cognat, cognitio est applicao sphaeris su-
 fficientiay quoad substantiay, sicut etiq. qui obiectu, alia, distans, et abeni, pre-
 sentatur viuis, applicat danda sufficientiay quoad substantiay, nq. ponit obiectu
 intra specificacionu viuis, qui ut pote experimentaliter cognitio, nec diuinitu ferri
 potest in obiectu abeni. Exemply 2° est in applicaoe agentis Corpory ad partu
 qui enj lignu appropinquat igni, sphaeray igni sufficientiay sphaeray illud quoad
 modu materialitatis, quoniam agentis Corpory requirit stathu qui antitatur ad
 immutanduy partu, ut materialiter agat, diuinitu potest sphaeray con-
 tactu.

Ex quibus, 2° ad principale argum defectus applicaois per
 modu motu ad exercitiu ab eis extrahit effectuy amaa circa quod negat-

defectus applicationis aut proportionis requiritur ex parte specificationis secundum
 et dist. secq. eod. modo: Ex quo ad exemplum ignis dicitur, quod ignis in appli-
 catione submissibile non habet sufficientem proportionem ad illud submovendum, et si habeat
 potestatem remotam, et elevabilem: ceterum ignis in applicatione ex defectu motionis de ex-
 ercitiis habet sufficientem ad cremandum, sicut ignis Babilonicus, qui non ex defectu
 tu approximationis, sed motionis quoad exercitiis miraculose non combustus.

62

Ad 2. p. m. s. d. d. mai. dist. mi. applicatio per modum motionis
 ad exercitiis expeditur expeditione potestatis neque applicatio ex parte ad proportionem, sed
 specificationem sicut mi. et dist. secq. eod. modo: Ad exemplum Angi. dicitur, quod
 virtus operantis Angi. dupliciter esse terminatur, aut essentialiter, aut materialiter
 essentialiter extenditur ad totum universum, ita ut sit in partibus imaginariis operari
 non potest: materialiter autem non extenditur nisi ad partem determinatam de appetitu
 non motus, sed minoris spiritus Angi. et potest. Sed elevare virtutem motus Angi. non potest
 movere corpus locatum extra sphaeram suam naturalem: tunc autem non esse per applica-
 tionem pure motus ad exercitiis, sed per modum operantis virtutis in actu: in istis au-
 tem fluidis elevantis in actu intellectus ad actum supernaturalem, sed in istis motionibus qua
 instrumentum obedientiale agit, ut sacramenta.

63

Ad 3. p. dist. an: ea applicatio est
 essentialis scilicet sine qua non est effectus producibilis nisi a causa 2. s. d. d. antecedentem
 ter: nego an, et cog. ad cuius potestatem permittit mai. dist. mi. deficiente existentia
 causa deficiente proxima producibilis effectus relative ad causam non existentem tamen,
 ad aliam causam existentem, quae in alio ordine potest producere eundem effectum, nego
 mi. et neg. absolute cog. 2. d. d. distributionis est, non existentem in causa efficienti est
 scilicet necesse ut existat effectus, sed ut existat virtus causa, unde deficiente existentia
 causa, deficiente producibilis proxima effectus relative ad causam, quae non existat
 at vero relative ad causam quae existat, non deficiente, non relative ad deum non deficiente
 omnipotens, quae est voluntas non existentem, et semper producere potest, si velit:
 applicatio vero operantis primi ad exercitiis non est scilicet ut datur producibilis, sed ut
 datur productio effectus: unde defectus huius applicationis non acquirit defectus potestatis
 proxima, nec mixta mixta in istis, potius retroque: quod est in istis effectibus
 cum causa ut proxime potente producere, si datur producibilis proxima effec-
 tus deficiente existentia causa, non sine causa existentem datur potestatem proxima produci-
 na effectus, et quod potestatem proxima effectus datur etiam si deficiat potestatem
 non saluatur potestatem causa ad hunc potestatem determinatione deficiente.

64

Ad 23. p. dicitur
 quod voluntas impetrata habet potestatem subiective absolutam, et quasi obiective.

conditionata: ad impugnandum. Si voluntas habeat potestatem ad vniuersum in re absoluta
 apprehensione, sic enim est impossibile, nec ad vniuersum conditionatum subiectum absolute impossibile.
 quoniam enim propter hoc est extrinsece impossibile respectu voluntatis, est enim in se intrinsece
 et extrinsece respectu Dei possibile: ex quo hinc dicitur non sit purificabilis per voluntatem
 non probatur habere potestatem carere ad vniuersum subiectum absolute, et obiectum conditionatum
 per modum causae subordinatae, sed solum si non habeat potestatem causae subordinatae, et subordinatae
 quod non debet esse naturae, ut voluntas sit libera. Unde ad maiorem. ^{pro} dicitur. ^{an} et negat dicitur.
 Negat potestatem voluntatis ad vniuersum non est subiectum absolute in ordine potestatis secundo: in ordine
 potestatis inferioris, aut dicitur. negat. con: ad cuius. ^{pro} dicitur. bonum esse illi con: hinc absolute est im-
 possibile, et solum ex supposito impossibile possibile est: quod potestatem ad illud non est subiectum absolute,
 non quod hypothetice sit impossibile illi causae cuius potestatem negatur (quoniam rationem magis valeat
 in omni potestate ipsi est impossibile dicitur, nulli causae possibile est) sed quod potestatem hinc
 absolute impossibile in maiori, et respectu impossibile absolute non datur potestatem vniuersum
 absolute, nec subiectum tantum, quod dicitur subiectum fore possibile est dicitur Chimera: unde
 est Chimera quod hinc esse possibile, ac propter est Chimera potestatem subiectum absolute
 respectu illius: hinc vero con est valde dissimilis: Consensus absolute apprehensione est
 impossibile, et solum est possibile ex supposito propter naturam, quae est impossibile voluntatis:
 quod potestatem voluntatis ad vniuersum non est subiectum absolute, quod non est idem vniuersum absolute, app-
 prehensione esse impossibile, et vniuersum esse absolute impossibile; non hoc dicitur est vniuersum esse chi-
 mera: sed vero dicitur similitudinem, quae natura potestatem vniuersum ex apprehensione, ex cuius ca-
 rentia potestatem est impossibile, et ideo nec voluntas, nec dicitur habere potestatem ad illud ut
 absolute apprehensione, sed ad illud ut ex illa similitudine; Quod quidem per modum causae subordi-
 natae, et ideo habere potestatem ad vniuersum omnino absolute; voluntas vero per modum causae
 subordinatae, et ideo subiectum absolute, et obiectum conditionatum, conditione purificanda
 non pro exitu virtutis, sed pro exitu effectus. ^{pro}

65

Q. primus. an: implicat in Deo voluntas
 preparari ad libera veniendum: quod implicat in Deo dicitur propter naturam infallibilem ex-
 qui substantiam vniuersum, et modum libertatis: propter naturam implicat in Deo dicitur carere mo-
 dum libertatis detrahendo libertatem, et propter naturam detrahendo libertatem: quod implicat etiam
 dicitur. ^{pro} preparari ad vniuersum nullum habere potestatem ad diuersum, quod nec libertatem ad vni-
 uersum. propter naturam: Omnis potestatem ad diuersum est potestatem ad illud ut similitudinem ex apprehensione
 et ex carentia propter naturam ad vniuersum: voluntas preparata neutrum habet: quod nullum.
 Maior ostenditur: Omnis potestatem ad aliquod dicitur positive potestatem terminatur ad
 ipsum ut positive excludentem duo contradictoria; et contra dicitur positive non excluditur
 nisi per positive dicitur et altero contradictorio: quod non potestatem contradictio excluditur per
 exclusionem vniuersum, et non minus, sit impossibile simul dicitur duplici contradictorio, quae

et alia huiusmodi, per diuisionem ex p[ro]p[ri]o et opposito, ut, utatib[us] lib[er]t[er] est
n[on] vero dicit exclusionem p[ro]p[ri]am ad d[is]sensu[m] per ex p[ro]p[ri]o diuisionem ex p[ro]p[ri]o
opposita ad d[is]sensu[m], hanc eni[m] dicit ut possib[ile] per ordi[n]e[m] ad Cag[us].

S. Ma. P.

67 p[ro]p[ri]a a[n]i[m]i ad d[is]sensu[m] debet esse ad ip[s]u[m] ut p[ro]p[ri]e possib[ile] in re, p[ro]p[ri]e d[is]sensu[m] ut
in re possib[ile] n[on] p[ro]p[ri]e d[is]sensu[m] a carentia p[ro]p[ri]a ad d[is]sensu[m]; q[ui] p[ro]p[ri]e a[n]i[m]i ad
d[is]sensu[m] debet esse ad ip[s]u[m] ut diu[er]s[us] ex carentia p[ro]p[ri]a: ma[is] vid[et]ur: C[on]tra:
na[m] p[ro]p[ri]a a[n]i[m]i est p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e operatiua: mi[sericordi]a vero p[ro]p[ri]e d[is]sensu[m] ut in re possib[ile]
excludere p[ro]p[ri]e debet quicquid redderet impossib[ile], et chimeric[us] n[on] existit.
p[ro] defectu p[ro]p[ri]a ad d[is]sensu[m] redderet chimeric[us] existit d[is]sensu[m]; q[ui] d[is]sensu[m]
ut in re possib[ile] debet p[ro]p[ri]e excludere hunc defectu[m]. hunc n[on] defectu[m]
iste excludi p[ro]p[ri]e nequit nisi per p[ro]p[ri]am ad d[is]sensu[m], qu[ia] h[ic] i[n]d[ist]incta
h[ic] ex carentia p[ro]p[ri]a ad d[is]sensu[m], h[ic] ex illa essentia h[ic] inest: q[ui] d[is]sensu[m]
ut in re possib[ile] p[ro]p[ri]e excludit p[ro]p[ri]am ad d[is]sensu[m], subindeq[ue] p[ro]p[ri]e
ut diu[er]s[us] ex carentia p[ro]p[ri]a ad d[is]sensu[m]; q[ui] p[ro]p[ri]e a[n]i[m]i ad d[is]sensu[m] est
ad ip[s]u[m] ut diu[er]s[us] ex carentia p[ro]p[ri]a ad d[is]sensu[m].

68 **Consi[der]a** quare p[ro]p[ri]e a[n]i[m]i
respicere d[is]sensu[m] s[ed] ut sibi possib[ile], n[on] potest ip[s]u[m] respicere p[ro]p[ri]e a carentia
p[ro]p[ri]a: q[ui] debet illi respicere ut diu[er]s[us] ex p[ro]p[ri]a carentia: p[ro]p[ri]e d[is]sensu[m]
ut possib[ile] volunt n[on] p[ro]p[ri]e d[is]sensu[m] a modo essentiali, quo ip[s]i possib[ile] est, ut
per modu[m] Cag[us] 2° et p[ro]p[ri]e subordinat[us] deo, p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e d[is]sensu[m] rela
tione ad Cag[us] 29 ut talis, dicit diu[er]s[us] ex carentia, h[ic] signat[us] ex carentia p[ro]p[ri]a
ad d[is]sensu[m]; q[ui] p[ro]p[ri]e: C[on]tra 2^a ut subordinat[us] h[ic] n[on] respicit d[is]sensu[m]
nisi ut p[ro]p[ri]e 1^a Cag[us] subordinat[us]; p[ro]p[ri]e d[is]sensu[m] subordinat[us] p[ro]p[ri]e d[is]sensu[m]
per p[ro]p[ri]am ad ip[s]u[m], quod p[ro]p[ri]e excludit p[ro]p[ri]am ad d[is]sensu[m], subindeq[ue]
annexa adest huius p[ro]p[ri]a carentia: q[ui] p[ro]p[ri]e ad d[is]sensu[m] deo subordinat[us]
est ad ip[s]u[m] ut diu[er]s[us] ex carentia p[ro]p[ri]a ad d[is]sensu[m], neq[ue] p[ro]p[ri]e a[n]i[m]i ad
d[is]sensu[m] n[on] p[ro]p[ri]e d[is]sensu[m] a carentia ex p[ro]p[ri]a carentia.

69 **R** dicit ma[is] p[ro]p[ri]e a[n]i[m]i ad d[is]sensu[m] debet esse ad
ip[s]u[m] ut possib[ile] in re in adequate modo: adequate nego ma[is] et d[is]sensu[m]: d[is]sensu[m]
ut in re possib[ile] n[on] p[ro]p[ri]e d[is]sensu[m] a diu[er]s[us], ut in re adequate po
ssib[ile] ab omni c[on]tra modo: in adequate absolute nego ma[is] et cog[no] ad p[ro]p[ri]e mi[sericordi]a
quatenus adhuc v[er]ba videtur h[ic] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e ma[is] et d[is]sensu[m] defectu p[ro]p[ri]a
ad d[is]sensu[m] redderet chimeric[us] existit d[is]sensu[m], defectu p[ro]p[ri]a
transc[on]dit ma[is] p[ro]p[ri]e nego ma[is] q[ui] illi defectu p[ro]p[ri]a debet p[ro]p[ri]e ex
cludere hanc nego p[ro]p[ri]e nego cog[no] defectu p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a non

est aliud, quod praecognitionis non intelligi, ab ea quae fundamentales praecognitiones dis-
 sentit, ut possibilibus in re a voluntate. Defectus vero praecognitionis est ex eis in praecog-
 nitione, et quod voluntas est possibilis disensus non intellecta praecognitione, non vero exclusiva
 fit ut disensus sub ratione possibilis in re a voluntate non debeat excludere positivae
 defectus praecognitionis praecognitionis, qui excluditur positivae intelligenda illa, debeat tamen
 positivae excludere defectus praecognitionis, qui positivae excluditur per praecognitionem exi-
 stentem, et per nullatenus intelligi nec posse quae fundamento in re.

Ad id per neg. ans:

70

ad id per D. 10. quod ut disensus sit in re praecognitionis antecedenti sufficit respicere ipsam praecog-
 nitionem ut operantem praecognitionem modo subordinati, ac proinde in re
 non voluntas ut operantem praecognitionem, et ut domina sui actus illi respicere ut
 possibilibus, et non ut subordinata reduplicati: et non esse potest, neque quae subordinata
 voluntati ad causam 13 ut praecognitionem, non ut voluntas in re effectus sui actus
 praecognitionem ut reducatur ad exercitum, saltem potestas in voluntate praecog-
 nitionis disensus, subordinata quidem ut causam ut creatur animam, et potest, eam
 servanti, non vero subordinata de ut praecognitionem, licet non in re subordinata causam in ac-
 tus quae actus 13

Secundo D. 10. etiam neg. ans. ad id per D. 10. de mai. dist. 10. pos-
 sibilitatis disensus relate ad causam 13 ut talis dicitur ex disensus, ut ad quae
 factibilibus a causa 12 nego: in ad id per D. 10. nego: quod sufficit ut praecognitionem possibilibus
 disensus per habitudinem ad causam 13 a carentia praecognitionis, neque disensus disen-
 sus ut illa ut a causa 12 distinguatur a carentia praecognitionis, quae tantum Deo est pos-
 sibilis ut praecognitionem, inquam, a carentia praecognitionis ut sibi possibilis verum quod praecog-
 nitionem comitatur ut seque causam expeditio est.

Secundo clarior D. 10. ad principalem

71

Verat. 10.

argum: secundo quod voluntas praecognitionem ad disensus habet potestatem ad disensus, ut
 disensus, in carentia praecognitionis: ad id per D. 10. dico: quod facultas ad disensus, ut
 disensus in carentia praecognitionis est ad faciendum disensus positivae in re praecog-
 nitionem et disensus, non per ablationem praecognitionis, sed per positivae disensus supponens ca-
 rentiam praecognitionis ad disensus.

Ad id per D. 10. potestas ad disensus ut disensus in carentia

72

Voluntas
 arg. 2.
 de p. 10.

praecognitionis debet posse facere quod non existat praecognitionem: quod si voluntas non habet
 potestatem ad faciendum quod non existat praecognitionem, nec habebit potestatem ad disensus
 ut disensus in carentia praecognitionis: ans. per D. 10. qui facere non potest, ut in instan-
 ti D. 10. non sit impossibilis disensus, neque in eo instanti ponere disensus, sed qui
 impedire neque praecognitionem ad disensus pro instanti D. 10. neque facere quod non sit

disensus a deo sumpta n̄ est unice a deo p̄ante ad sensu, Petig ab ubi-
tate stentente pro eod̄ signo r̄onū in quo.

Ad 23 inlt. R. op̄ing esse caaly

78 Phary: Iy q̄a libertas Divina subordinata creatur̄ nec est libertas dei, nec
om̄n̄ip̄a. Iy q̄a ea cōa militat supponendo Or̄g sine scientia mediaduer
sionis n̄ esse proxima potenty d̄vertere creatur̄, ut A. A. scientiā mediā galg
fatenur, unde determinat̄ creatur̄ determinando scientiā mediā d̄vertere
posse proximy ad d̄vertendy, n̄ d̄ver scientiā mediā d̄vertere.

Ad 23 pro

79 antec. dist. ant. qui nequit impedire p̄aōny nequit facere q̄ sensus n̄ depen-
deat ad ipsa, ad imendo vechy dependentiā tanty neq̄: vechy, et obliguy
deco: et quidy sensu exercite dependere a p̄aōne est v̄t̄y q̄ d̄ver, et
sensus significat in vechy, et p̄aōne in obliquo. Voluntas q̄ cy n̄ subordinata
p̄aōa potest facere q̄ n̄ existat dependentia passiva sensus a p̄aōne pro
vechy, it̄, pro l̄nt̄e sensus, n̄ vero pro obliquo, it̄, p̄aōny, que v̄t̄are nequit
q̄ est extra sphery actiuitatis, et dominij caē 2^a q̄z a d̄medy d̄ci solēt, de
amare Iy om̄n̄iōny ut d̄ver cy p̄onibilibus, ut q̄ actiue terminant̄ p̄on-
ny eor̄y dependentiā in actu. pro eo q̄ t̄alis d̄verio, aut actiue dependen-
tia dicunt in vechy, it̄, pro l̄nt̄ate om̄n̄iōny, n̄ vero pro obliquo, it̄, pro creatu-
ri p̄onibilibus, q̄ sunt extra sphery voluntatis Divin̄y. Ad 23 ant̄is p̄m̄ dicat̄
q̄ facere ut sensus n̄ dependeat a p̄aōne aliter quā illi d̄verit
d̄vergere potest, faciendy, it̄, q̄ sensus n̄ existat supponendo n̄ existit p̄a-
ōnis, et hoc modo potest Voluntas facere q̄ n̄ dependeat per mody cad-
2^a et subordinat̄ deo.

80

Dicit̄: Subordinat̄o Voluntatis ad Deū p̄aōny in ordine
ad acty libery est implicat̄oria: q̄ est solus: ant̄ p̄. n̄q̄ ut inquit D. N. quodlib.
l. art. 7. h̄c subordinat̄o debet fieri per sensu, aut motiōny cui possit Voluntas
resistere, per h̄c Verba: q̄ d̄ mouet om̄nia secundy mody eor̄y, ideo Divina
motio agnibund̄y participat̄ cy necesse a n̄a aut̄ r̄onali cy libertate
propter hoc q̄ v̄t̄y r̄onali se habet ad opposita, et ideo sic d̄ mouet mor-
ty human̄y ad bony, q̄ tamen potest huic motiōni resistere. et t̄m̄c̄, q̄ p̄ve
resistere p̄aōny, aut motiōni n̄ est posse aufferre sensu supponendo a d̄lat̄y
a deo p̄aōny: q̄ solus data n̄ est s̄formis d̄ct̄. Ang. D. m̄i: p̄. posse resistere
p̄aōny n̄ existenti, nec exist̄ny ex suggestiōne n̄ resistenti est posse resi-
tere implicat̄ory: q̄ posse resistere p̄aōny p̄p̄iori ablata a deo est posse
resistere motiōni neq̄ existenti, nec exist̄ny ex suggestiōne n̄ resistenti: q̄ est

posse impli' catoris: Coa in p' m. Videt' certa: in primis enj' evidens est q' potere
 s'istere p'p'one adlate n' est posse resistere ipi' existentis; q' vero nec ut posse resistere
 tere ipi' existit' ex sup'p' n' resistenti' p' hunc enj' q' habetur de veris de sensu
 & de p'p'one ad ipi' ex sup'p'one n' resistenti' voluntatis, nq' cu' forer ut existere
 p'p'one ad sensu ex sup'p'one n' resistenti' facterit' ipi'us, s'it, de veris depende
 ret a n' resistenti' voluntatis, ac pro inde ut q' efficaciter decesserit sensum
 expectaret n' resistenti' voluntatis, quz cu' sit ipse sensus expectaret sensu; q' Vo
 luntas n' habet posse resistere p'p'one existit' sub ditione n' resistenti' voluntatis:
 ma' anq' p' posse resistere motioni neq' causanti, neq' causatur, seu vim facienti,
 aut factore in opposit' est chimera: in phisicis enj' duplex p'p' resistere cognos
 cit' a Philosopho: actiuo, & formalis: l' q'z repetitur in strarig, ut frigidis, & calidis:
 ubi Calidus potest resistere frigidis, ut causanti qualitat' strarig, l' ut causatur
 si a calido n' resistitur: s'it vero qua' corpus graue resistit impulsi' mo
 uenti; inq' enj' Lapis n' haberet fortiter p'p' resistit'z, nisi quatenus conanti
 impelleret resistit, eo pacto ut impelleret moueret lapid' ex sup'p'one n' resisten
 ti' s'it. In moralibus vero, nemo etig' dicit' potens resistere p'cepto, ut nec imposi
 to, nec ponendo sathm si n' aduers' resistenti' s'it. Quare videt' dicend' q' ut Vo
 luntas vera, & n' inuoluntaria possit diu' potens resistere motioni, ut q' dicit' facterit
 debet posse resistere illi, l' ut mouenti, & sic ut existenti, l' ut motu' s'it, & sic
 ut existit'z si n' aduers' voluntati resistenti'z, subindeq' subordinat' voluntati
 n' debet e'g' d'ist'ingui a facultate impediendi' imposi' bilitat'z diu'ens, quod
 oriat'ur ex sensu voluntario.

81

Secundo: Voluntas parte potest auferre dependen
 tiam sensu, a p'p'one p' p'p'one q' dicit' in recto: q' etig' potest facere q' n' exis
 tat pro obligato. p' l' q'z: ab exemplis l' h'ic: potens destruere s'it' potest des
 truire Pat'z, nec potest filius destruere pat' s'it' n' destruita: 2' qui destruit
 possibile, omni' p'p' destruere, nec potest n' destruere omni' p'p' destructo possibile:
 3' destruere acti'z vni'q'z, destruit opposit'z, & potens t'z acti'z tollere
 potens etig' acti'z destruere: & r'ao omni' est, nq' potens destruere t'z q' n' p'p'
 nis, est potens destruere q'z essentialiter inq'z cu' t'z.

82

Conf' de p'p'one inuoluntaria
 sensus pro recto est fortiter idz ac deficere pro obligato: q' facultat' ad p'p'
 def'ct' est facultat' ad 2' p' an: Inuoluntarius cu' p'p'one n' disting' realiter
 ab e'g' a p'p'one: q' nec def'ct'z distingunt' realiter ad e'g' a p'p'one de iust' p'p'
 maliter realiter idz: hoc an: Inuoluntarius cu' p'p'one aliquid dicit'
 p'p'one existit'z nud'z: sensus in ade quare s'it' idz' s'it'z cu' e'g'

inexione, q̄ em̄ n̄ potest nisi p̄p̄atio: cōtra est, n̄q̄ deficiente duntaxat p̄p̄atione deficiat
 intrinsicē ea mexio: q̄ p̄p̄atio n̄ dicitur realiter adeq̄: ab ea mexione: implicat enī in
 tris deficere et intrinsicē ex fortiori generat q̄ tantū deficiat res adeq̄: realiter dis
 tincta ab illa, sicut implicat n̄q̄ deficere ipsa n̄ deficiente: q̄ ex sola deficiente p̄p̄atione
 deficiat fortiter, et intrinsicē mexio, siue dependentia venus ab illa, talis dependen
 tia, aut mexio identificabit realiter ex p̄p̄atione saltē inadef. q̄ pariter de sedulo
 mali dependentiā, aut mexione p̄p̄dictā identificari debet ex defectu p̄p̄ationis: q̄
 dicitur ad ultm̄ facultas ad volendū ex mexione, aut dependentiā debet esse facultas
 ad auferendū ipsa p̄p̄atione.

83

Cont. 2. facultas ad Verificandū s̄m̄, est facultas ad
 Verificandū neg. legitime illatū, n̄q̄ Veritas antecedens est quodāmodo Cōtra Ve
 ritatis neg. dicitur: formatur t̄m̄ syllog. in p̄tina + nullus p̄p̄ari, ad sensū di
 versitatis: Petrus dicitur: q̄ Petrus n̄ est p̄p̄ari ad sensū + ubi Veritas minoris
 subditur facultat Petri: q̄ Veritas solutionis illi subditur supposita Verit. maioris: q̄
 facultas auferendi sensū est facultas auferendi p̄p̄ationē, n̄q̄ Veritas habet solutionē
 illatā ex diversis Petri est carentia p̄p̄ationis ad sensū. num. 40

84

Ad 3. in 1. d. 1. motū
 Quinḡ qua voluntas subordinatur esse resistibilis abstante indirecte, quatenus
 Dissensus, ut pote s̄m̄ctus ex p̄p̄atione ad se, quā fortiter excludit p̄p̄ationē ad
 sensū habet indirectā oppositionē ex p̄p̄atione ad sensū, et ex hęc p̄p̄atio servat
 potestatem dissentiendi sub p̄p̄atione opposita, servat potestatem resistendi ipsi indirec
 te, hoc est n̄ in se, sed in sensu ratione dissensus, directe vero ratione p̄p̄ationis: dicitur
 enī dissensus n̄ nisi malis in se adeo etiā sub ratione oppositi ad sensū, proinde q̄ ut
 tibi erit ap̄p̄atione: q̄ si dissensus proit ante p̄p̄atione excludat sensū proit
 a sensu p̄p̄atione illatū, et indirecte excludatur p̄p̄atio ad sensū per exclusio
 nē sensus ut ab illa illatū fit, ut dicitur voluntas habet potestatem ponendi dissensū, ut
 specificatur illatū ex p̄p̄atione ad ipsū, habet potestatem auferendi indirecte p̄p̄ationē
 ad sensū q̄ sufficit ad p̄p̄ationē resistitū.

85

Secundo: potestatem resistitiam motū Quinḡ
 saluari potest per hoc q̄ potest voluntas resistere p̄p̄dictā motū inadef. s̄m̄p̄t
 hoc est, illustrationi, seu excitationi quā seip̄ ap̄t ex parte intus, licet n̄ possit veri
 tate ipsi motū proit voluntatē efficaciter tangit, et ad actū impellit. Tertio saluat
 facultatem resistendi p̄p̄motū in se ipsa, d̄ in suo termino, q̄ coincidit ex p̄t. voluntate.
 Q̄ saluatur potestatem resistendi motū n̄ applicanti ad actū dicitur auxiliante
 sufficienter, n̄q̄ auxiliā resistitū etiā appellatur motū, ex hoc debet intelligi d̄t
 loco in d̄tariū adducto, n̄q̄ ibi vocat motū illū univērsalē, et qua supponit ex d̄t

sit q^o h^o se ad p^oag p^oparat. Quomodo ex Deo post datu illu motione? Nisi quatenus
post illu seq^r motio dⁱscussio ex qui de facto seq^r parat ab eo qui sui culpa sic
p^oparat ad p^oag, h^o aut^e 2^a motio est p^oag, aut motio applicandi homini suffi-
cienti motu illa motioe vniuersali, et resistibili, omni q^o se disponenti bus, et n^o de
ponentibus ad h^o h^o: ex quo satis fit menti dⁱ h^o dando volunti p^og ad resistendi
motioe sufficienti, qu^o sit opus dare resistendi p^oag.

Q^{uo} saluat^r potestas resistendi
per facultat^e ponendi dⁱssensu supponenti p^oprio ad h^o p^oag ad dⁱssensu, neve-
quiritur q^o resistenti fiat motioe vt causanti, aut taliter se habenti q^o vt ip^o ca-
ret, si n^o existens resistenti, q^o huiusmodi resistenti n^o est interstranea, sicut interstr-
p^ody, et calid^o, et est p^oriuat^o, qu^o h^ode resistenti n^o est, et t^o modo, sicut tenet^r
resistens luci, et p^oriuat^o rez foris, et peccaty p^oag, error, et ignorantia scienti, et vi-
dent^r obscurit^o 2^a quatenus v^o dⁱ est pugnat^r essentialiter ex ip^o alterius
et hoc modo late dⁱctur v^o resistere alteri. Porro: sicut vt tenet^r dⁱctur hoc
modo resistere luci, n^o est opus q^o resistat luci, vt illuminant^r, ita vt voluntas possit re-
sistere per sui dⁱssensu p^og n^o est opus, vt resistat p^og mouenti; si p^o existenti
in v^o incompatibilitati, et oppositionis, qu^o habet ex diuersu, et dⁱssensu ex ip^o.

Necesse

Req^o q^o taliter se habeat p^ogati^o infalibilit^o existat, et si n^o adesset resistenti: sicut
ca dⁱctionalis req^o, vt tenet^r resistant luci, i, vt p^oriuat^o resistat foris; et r^o dⁱ-
crim^o est, q^o inter luce, et tenebras, et inter p^oriuat^o, et foris nullu datur me-
diu; quare h^o dⁱctionalis est omnino vera; si eni^o v^o datur datur alteri; in p^og-
a^o aut^e ad dⁱssensu, et n^o resistenti^o voluntariu per dⁱssensu, medi^o ex cogitanti p^o-
tenti, et: pura sup^o voluntati ap^omodu ex exercitio libero t^o p^oriuat^o, qu^o om^o h^o:
vt si voluntas motus modo se habeat, q^o sufficeret, vt n^o resistere p^ogati^o ad dⁱssensu
h^o, quare tunc n^o esset bona t^o: si voluntas n^o resistere p^ogati^o ad dⁱssensu existens
vt p^ogati^o, n^o p^oerit dari n^o resistenti modo dⁱcto qu^o voluntas p^ogati^o.

Est que

uis n^o esset hoc medi^o, Nunquid p^o q^o si voluntas possit p^ogati^o resistere, p^ogati^o
debeat esse futura sub dⁱctione n^o resistenti, et, vt. p^ogati^o vt dⁱ dⁱctio h^o modo
de crety p^ogati^o Volo p^ogati^o si voluntas n^o resistat, et nullo p^ogati^o resistat
q^o n^o ex p^octat, nec dⁱssensu, nec dⁱssensu vt ip^o absolute dⁱssensu, quare re-
sistentia voluntari, aut p^ogati^o resistenti ex n^o subordinata Deo p^ogati^o ad resistendi
p^ogati^o n^o intelligi^o fit vt p^ogati^o cui resistere possit, inferat ap^ori^o n^o resistenti^o
et pariter p^ogati^o ad dⁱssensu inferat ap^ori^o resistenti^o alteri p^ogati^o. Unde v^o
h^o nullu agnoscere medi^o inter voluntariu resistenti, et p^ogati^o ad dⁱssensu

neq; debet agnosce mediū inter p̄rogationē ad v̄sensū, & ad resistētiā
 & tunc erit n̄ra illatio ex defectu v̄nius ad positionē alterius, hoc modo
 * si voluntas n̄ resistet dissentiendo v̄sensū; & si d̄q; n̄ p̄rogat ad d̄sensū
 sy, l, resistētiā p̄rogat ad v̄sensū * hoc autē n̄ est dari decretū existēti
 de v̄sensu, & d̄sensu, ex hypotesi n̄ p̄rogationis ad v̄sensū; s̄ t̄ly est dari de
 cretū p̄sens de d̄sensu cu necessit̄ ut si ipsū n̄ existēret, existēret h̄c
 stradictoriū. Idē q̄ accidit in voluntate dissentiente, quā ita dissentit, ut si non
 dissentiret, v̄sensū, q̄ ut v̄sensū sit n̄ est opus q̄ v̄sensū sit futurus ex vi de
 cretū existēti, s̄ ex vi decretū n̄ra existēti si deficeret d̄sensū, n̄q; defi
 ceret n̄ra per v̄sensū essentialiter involuuntē decretū, & p̄rogationē v̄sensū.
 Unde v̄nius verbo dico: p̄rog voluntatē resistētiā p̄rogat ad v̄sensū per v̄sensū
 d̄sensū, ut pote subordinatē Deo p̄rogatē ad d̄sensū esse ad resistēdi
 ipsi per incompatibilitatē lata resistētiā, n̄ ut causandi, & mouendi sicut
 p̄sens, & forma, n̄ resistēti ipsi ut alius simul informanti. Necesse infalib̄.
 Causatur s̄ n̄ daretur resistētiā, motus modo se habentē voluntatē q̄ n̄
 hoc mediū prouit obligatū d̄sensū, q̄ resistēti voluntatē p̄rogatē existēti s̄ n̄ ad
 h̄c resistētiā n̄ quidē existēti ex vi decretū existēti de d̄sensū, s̄ ex vi
 decretū n̄ra existēti in vi illationis n̄ra ap̄rior quidē desumptē ex defectu
 p̄rogationis ad d̄sensū, ap̄teriori vero ex defectu d̄sensū, s̄ resistētiā
 voluntatē.

86

Ad 2^{am} int. d̄ced. an. & n̄q; cōg: ad h̄c exemplū d̄q; quilibet interfici
 ceret filij n̄ debet subordinari Deo ut auferenti paternitatē ad h̄c filij
 interficiat, quare eadē potest. quā potest destruere filij potest, & paternitatē
 destruere; ille vero qui habet potestatem auferendi v̄sensū subordinatē Deo
 ut auferenti proprii p̄rogationē ad v̄sensū (cuiusmodi est potestas voluntatis
 ad auferendi v̄sensū, nec d̄q; sibi subordinatē) habebit samē potestatem auferendi
 v̄sensū, n̄ vero p̄rogationē, quā supponere debet proprii oblati ad Deo, &
 v̄sensū est, n̄q; implicat potestatem auferendi per d̄sensū id q̄ essentialit̄ supponit
 d̄sensū positivē oblati.

87

S̄. Ma. q̄ implicat facultas in voluntate ad auferendi
 v̄sensū: p. cōg: in signo priori ad voluntatē se exercenti per d̄sensū, v̄sensū
 s̄ n̄ est positivē oblati: q̄ si eo requirit auferre p̄rogationē q̄ supponit oblati
 nec poterit auferre v̄sensū qui supponit oblati: an̄ s̄ in illo signo priori
 existit d̄sensū ad Deo p̄rogante, intelligitur q̄ prouit ad Deo, & n̄ d̄q; prouit ad voluntatē
 v̄sensū ad signū seq: s̄ p̄ signo proquo intelligitur d̄sensū est, & intelligitur positivē
 oblati v̄sensū: q̄ p̄ illo signo priori est d̄sensū positivē oblati.

esse, si quoad n. esse, tunc servatur ordo prioris, et posterioris in ponendo, et auferendo defectu, nec est ulla disparitas, sicut enim ut causa subordinata ponit defectu posteriori neg. q. n. procedat a deq. defectu, itans pro posteriori ponatur exist. rei, neg. q. n. procedat a deq. positu, et tamen Cas. 1. ponit a deq. itz exist. rei neg. proprio, 1. q. n. ponit ex unice, 1. subordinando sibi cas. 2. q. ut egdy exist. rei ponat pro posteriori verificatur in eo signo priori n. ex eade quate positu, et sic est adhuc ponibilis pro posteriori a volunt. Quare q. d. si proprio procedat a deq. defectu, sensus positu a caa 1. n. dabitur ex subordinato, ut caa 2. pro posteriori ponat egdy defectu? Unde ad exempla dicimus n. procedere ita nos: n. enim dicimus q. proprio signo imperfectionis deficit partialiter sensus, quoni datur negatis partialiter remouens illum. 1. q. defectu ille n. datur pro eo priori extra omny cas. aqua dependet; si uide exist. d. cendy est, n. enim datur pro signo proprio partiali, totali exist. sensus, et si n. sub omni dependentia.

92

Nec huius doctri. exempla deficient.

na caa. uniuoca, et egiuoca remouent priuationy forms amaa, producentis forms in illa, ubi defectus priuationis datur pro signo priori a caa egiuoca; et pro posteriori ponitur a caa uniuoca: Itz peccaty habituale expellitur per stituty, et grat. uiciumq. apriori a Contributione in genere ad deo positu, a Graa in genere cas. fortis: et nullus apparet in d. uim. pensant: quary filiu habet in re de uety libery a d. a, et spiritu. N. a d. a et filio, et pariter defectus liberi decreti est infilio a d. a in quo est prius aquo, qui obit ad potterius origine sit infilio prout a filio: q. defectu liber ueniat, et si sit in uolunt. ex priuict. aque respectu d. i. ut 1. cas. potest esse pro posteriori imp. sa prout a d. i. p. a; sicut defectu liberi decreti est infilio prius prout a d. a tanquq. 1. a persona, et potterius prout a filio tanquq. a persona 2. n. quidy subordinata, sed accipiente.

93

Ad 1. q. neg. mai. q. n. est idy sensus a deq. deficere, ac nullo modo dari, et quidy si deficere s. b. i. t. e. sumatur, ut pote s. p. o. n. t. a. p. p. o. s. i. t. i. o. n. e. d. e. u. e. r. b. o. f. a. c. i. t. u. r. e. s. t. i. d. y. ac facty deficere, sine destruere, et q. n. dari n. importat destructiony, quare est u. b. i. q. negatiue significet, ex aliquo discrimine, na deficere significat modo priuatiue, et n. a. n. i. negatiue, aut p. r. i. u. a. t. i. o. n. e. Cetero tamen est q. u. e. r. b. o. d. e. f. i. c. i. e. r. e. e. t. i. q. u. o. d. p. a. r. t. i. p. r. o. e. d. y. ac d. e. e. r. e. e. t. h. u. n. c. e. g. d. y. l. a. t. i. n. i. b. u. s. h. a. b. e. r. e. a. c. n. d. a. r. i. Unde si intellecto deficiu dist. mai. deficit quia p. r. i. u. a. t. i. o. n. e. t. r. a. n. s. e. a. t. m. a. n. p. r. i. u. a. t. i. o. n. e. n. e. g. m. a. i. e. t. r. e. c. e. n. t. a. m. i. e. n. e. g. c. o. n. t. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e. q. p. r. o. e. s. i. g. n. a. p. r. i. o. r. i. d. e. f. i. c. i. t. a. d. e. q. s. e. n. s. u. s. p. r. i. u. a. t. i. o. n. e. t. r. a. n. s. e. a. t. p. r. i. u. a. t. i. o. n. e. n. e. g. c. o. n. t. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e. Ex quo ad p. r. i. u. a. t. i. o. n. e. d. i. s. t. a. n. t. i. e. t. n. e. g. c. o. n. t. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e. e. o. d. y. m. o. d. o. a. d. p. r. i. u. a. t. i. o. n. e. d. i. c. t. i. o. n. e. q. p. r. o. t. i. g. n. a. p. r. i. o. r. i. i. n. q. u. o. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. u. r. l. a. t. e. n. t. i. a. p. r. o. p. r. i. o. r. i. a. d. s. e. n. s. u. s. e. t. d. i. u. e. n. i. u. s. u. t. d. e. p. e. n. d. e. n. t. i. p. r. o. t. e. a. d.

ea Carentia est vera hęc Copulativa * nec adeq^t nec inadeq^t datus Consensus *
 Si sequit^r q^d a dequate deficit privative, licet bene infirmitas a dequate deficit
 proprietas: et ratio huius est, quoniam ut sensus nō datus per se nō nō excludat^r
 per Voluntas Libere omittentis, et sic verificatur propositio ad omne exercitū, sive volun-
 tati, sive dei, q^d nō datus sensus privative, ut vero privative deficit req^u exercitū,
 que Cag, Deu, etc. excluendo Voluntas propterea de sensu, & Voluntas omittendo
 sensu, illy q^d libere excluendo, quare in signo priori ad exercitū libertati, l. volun-
 tati vera esse potest illa propositio nullo modo datus sensus hęc vero falsa
 a dequate deficit.

94

num. 81.
**Ad 2° exemp. 2° in lib. 2° p. 1° q^d facultas destruendi possibile esset fa-
 cultas destruendi Omnipotē: nō facultas destruendi possibilitatē possibilitatē effectus a dequa-
 ti est facultas, seu potestas destruendi potestatem, nō vero potestas destruendi existentis
 alienius effectus; nō maxie eadē eū possibilitate effectus pertinet ad ordinē specificati-
 nis eadē, maxie vero eū exiit ad ordinē executionis. Nec obstat: q^d error destruit
 possibilitatē proxime demonstrationis erga idē obiectū, et nō destruit habet q^d tale obiectū, q^d
 destruitur possibilitas huius materialis eius inexistens, et possibile determinatū, aut particula-
 re est eū materialis huius, q^d Omnipotē nō est potē, et illo addito omni, et que eū potest
 Sicut possibile deficiente deficiet tota Omnipotē.**

Vera solutio.

V. dicitur: q^d facultas destruendi possibile nō da-
 retur, l. esset subordinata alteri, ut prius destruendi Omnipotē, l. nō? (et unumq^d implicat)
 si modo videretur destruendi possibile, nō destrueret, l. supponeret destructū Omnipotē, sicut di-
 stinctione supponit ablatū propterea: nō 2° vlyq^d destrueret, q^d vlyq^d destrueret aduersitatē.
 Destructūq^d possibile: Unde nil mirū exemplū.

95

Ad exempla de potē destructiva Unionis
 et actionis, q^d potest destruere spiritū, et huius 2° facile: id verū esse, si nō pronuncietur
 huius inexistens duntaxat, sed ex eo q^d huius huius dependet ab actione, et spiritū ab Unione
 cui subordinatur actio, aut Unio, subordinatur etiq^d spiritū, et huius ut possit illa destruere
 l. impedire aliqua Cā. Contrariū accidit in propterea que nō subordinatur Consensui
 spiritū illi subordinat^r Cag, unde quicquid inestatur eū sensu, nō potest destrui per
 quicquid Cag destructūq^d Consensu.

96

num. 82.
Ad 3° p^o neg. ans. ad p^o dist. ans. inexistens con-
 sensus eū propterea sumpta pro recto, et oblique transeat: pro case pro recto negotio:
 et dist. neg. eodē modo: deficiente autē propterea deficit maxie fortiter inexistens
 pro recto, nō per identitatē defectū (quando quidā defectus formalis propterea nō
 realiter distinctus ab defectu formali inexistens in recto) sed q^d sunt eventuales co-
 munes, defectus Unius est defectus alterius inexistens, nō identica: quare dicitur q^d sola

deficiente p[ro]p[ri]one deficit intrinsicè, & formaliter mixtio: distinguit: deficit mixtio
mixtura, aut illatue in recto secdo: formaliter per identitat[em] nego.

97 In p[ro]p[ri]one salt[em] mixtura deficit ad eq[ua]l[em] dependentia[em] v[er]sus a p[ro]p[ri]one sumpta in
recto: q[ui]a p[ro]p[ri]oni ad exercit[um] voluntati deficit v[er]sus relative ad C[on]t[ra]d[ic]t[or]i[um] &
29 defectu[rum] n[on] n[on] p[ro]p[ri]one, i[tem] p[ri]vatiuo: q[ui]a co[n]t[ra]d[ic]t[or]i[um] entitat[um] v[er]sus ad equate in se
ip[s]a deficere p[ri]vatiue, est deficere p[ri]vatiue relative ad om[n]i[um] C[on]t[ra]d[ic]t[or]i[um]: p[ro]
signo p[ri]ori i[m]p[ro]p[ri]e determinati[on]e deficit entitat[um] v[er]sus ad eq[ua]l[em] in se ip[s]a p[ri]vati
tue: q[ui]a est relative ad om[n]i[um] C[on]t[ra]d[ic]t[or]i[um]: p[ro] mix: deficere ad eq[ua]l[em] p[ri]vatiue funda
ment[um] relationis est ad eq[ua]l[em] deficere relation[em] salt[em] mixtura pro eod[em] signo
n[on] sicut relat[io], & fundament[um] sunt simul n[on]a, & cogniti[on]e, ita eor[um] defectus
sunt simul cogniti[on]e, & n[on]a, & entitat[um] v[er]sus est fundament[um] relationis ad vo
luntat[em]: q[ui]a deficiente pro signo Carent[is] p[ro]p[ri]one entitate v[er]sus deficit per
habitudin[em] ad voluntat[em].

98 Ex p[ri]mo pro ea signo intelligitur exclusus v[er]sus v[er]sus
a c[aus]a 2^a pro quo intelligitur exclusus, ut a illa dependens: q[ui]a pro signo Carent[is]
p[ro]p[ri]one intelligitur exclusus ut a illa dependens: q[ui]a pro eo signo intelligitur exclusus
propt[er] a c[aus]a 2^a p[ro] mix: v[er]sus dependens a c[aus]a 2^a l[icet] sumitur relative formaliter, l[icet]
fundamentatiter: si 1° modo est relat[io] p[ro]p[ri]e di[sc]riminat[is], que deficit pro signo
pro quo deficit fundament[um]: si 2° modo, est entitas v[er]sus secund[um] se, que
formaliter excluditur pro illo signo: q[ui]a pro signo Carent[is] p[ro]p[ri]one excluditur
v[er]sus ut dependens a c[aus]a 2^a.

Nec sufficit resp[ect]u[rum] v[er]sus v[er]sus dependentia[em] funda

99 mentaliter a c[aus]a 2^a posse summi, l[icet] specificatiue, l[icet] reduplicatiue: est
do excludi a deo per Carent[is] p[ro]p[ri]one p[ro]p[ri]one, ac 2° modo excludi poter
rius a voluntate o[m]ittente; eo eni[m] modo debet excludi v[er]sus quo ponitur omi
sio; cu[m] q[ui]a in signo i[m]p[ro]p[ri]e sit omisio propt[er] a deo dependens, & dependens o
ly a voluntate specificatiue, in eo signo n[on] intelligitur v[er]sus exclusus ut dependens
a voluntate in signo tamen posteriori intelligitur, ut reduplicatiue a illa dependens.

N sufficit, n[on] l[icet] l[icet] ut reduplicatiue dependens a voluntate

importat aliquid ex parte obiecti realiter distinct[um] ab entitate v[er]sus i[n]determina
ta, l[icet] non: si 2° q[ui]a in v[er]sus, & aliquid realiter distinct[um] excluditur a voluntate p[ro]
29 q[ui]a pro signo p[ri]ori i[m]p[ro]p[ri]e excluditur v[er]sus, ut reduplicatiue dependens
a voluntate p[ro] co[n]t[ra]d[ic]t[or]i[um] v[er]sus excludi ut reduplicatiue a voluntate dependens est
excludi id q[ui]a dicit l[icet] ut reduplicatiue dependens: q[ui]a n[on] est distinct[um] ab entitate
v[er]sus, & hec excluditur p[ro]p[ri]one, excluditur p[ro]p[ri]one, ut reduplicatiue dependens a
voluntate.

sequi falsum, ex quo enim potest falsificari solutio sequi me supponere impeditur a
liqua promissa inferenti, quod fieri non potest si veritas promissa esset ex his variis.

105

Instat: quod si veritas promissarum esset veritas mihi in deo variis, in casu
istis, quod operaretur deo ex necessitate nam solutio esset mihi simpliciter variis: si ergo ad
misturam istius alia scilicet: ergo docta datur non subiectis: per consequens: solutio pro parte deo libera
subordinante quod sibi voluntati ad ponendum solutio est solutio libera voluntati
tamen, quod falsificatio solutio non inferri sequitur falsum ex anti vero, quod supponatur
anti falsum impedito cursu ex parte dei: si vero promissa essent absolute ne
cessario ut pote a deo in impedibile, si voluntas posset falsificare solutio
falsificaret eam non falsificatis promissis; ex quo sequeretur sequitur falsum ex anti ve
ro; sed si deo operaretur ex necessitate nam non posset impedire promissas, eum non po
teret impedire cursu sibi variis; ergo tunc voluntas non posset impedire solutio
nam posset sequi sequitur falsum ex anti vero.

106

R.

propositionis in eo casu non esse variis
necessitate opposita stringentis, et necessitate opposita libertati; unde quicquid non ex deo libertate
tamen ex defectibilitate propositionis exacta ab ipsa voluntate libera creatur, que modo
stringenti peteret pro anti, deberet supponi a deo impedire veritas promissarum; unde
nunquam sequeretur sequitur falsum ex anti vero.

Resp. ex Herv. tract. de voluntate dei q.

107

16. sect. 2. et si voluntati exigentia attendenda sit, que non est ad ponendum simpliciter
diversum pro omni instanti; tamen deus voluntas existit, pro anti ad diversum ut invari
tanti non nullo modo est defectibilis pro anti: ergo pro eo instanti requirit
voluntas dissentiri tunc divergens ex propositione; subinde ergo inferendo sequitur
falsum ex anti vero: sed assumptis: voluntas exigens propositionem pro instanti non potest
impedire propositionem pro eo instanti, nec potest deus illi impedire etiam potest antecedens
non pro eodem instanti: ergo nullo modo est defectibilis pro anti: ergo non que est
potestas in voluntate ad dissentiri pro eo instanti est ad divergens illi ex propositione
Cetera patent: per 2am partem anti: deus nullam habet potestatem in proposito casu ad fru
strandam exigentiam voluntatis; quippe tunc veritas non libere, et ergo indefectibiliter
annuere voluntati exigenti: sed si in illo instanti non pro anti ad diversum frustraret
exigentiam voluntatis: ergo nullatenus potest impedire propositionem pro eo instanti.

Metu

108

hinc dicitur: tunc esse defectibilis propositionem antecedentem, et pro eo instanti specifi
cative sumpto, non ut veritas circumstantiis temporis, loci etc. Ex quarum supponi
tione existit voluntas propositionem pro instanti non determinata; hinc autem defectibilitas
non est frustrabilis exigentiam voluntatis, nam procedit ab illa.

N. sufficit: ne statum ille circumstantiarum non possit impedire adu, nec aliter. prout
si hoc nunquam se libere exerceat: q̄ defectibilitas prout pro instanti. et frustra
bilis, exigenti, quae cum ad hunc frustrare non possit, quippe nullo operaretur exi-
gentias reus absolute deficere non possit prout: frustratio vero probat, posse deficere al-
quid in sensu opposito exigenti de non defectu illius est posse deficere frustrando, ex-
gentia.

Exp. id q̄ admi existentia in instanti A, requirit aliquid implicatio, im-
possibile est pro eo instanti; s̄ ut dixerimus existeret in illo instanti A, vel aliquid im-
plicatio, est, Voluntas non existeret in eo instanti in quo existit, q̄ instans in predi-
ctis exigenti: q̄ in predicto instanti existeret requirit dixerimus, seu impossibile est
conuenire: q̄ si prout essent deus natus non possit Voluntas vitare solutionem.

Ad 1. rep. A. solutione data: ad inst. dicitur: q̄ iste status reus
in quo Voluntas exigeret prout ad dixerimus in instanti A, licet non exeat deus libere
isset tamen stringens omnium suorum causis, ac pro inde stringens esse Voluntas
tunc potius exigeret prout ad dixerimus, quae ad dixerimus; q̄ sufficit ut prout possit
deficere pro eo instanti, in sensu diuino ab exigenti, quae stringens est. Adde
q̄ prout exigenti vnde est q̄ proueniat est ad dixerimus libere, subinde ad prout
aonem ut defectibus antecedentibus pro eodem instanti specificatur sumpto. Et instans
argum. in ipso sensu exacto: ex quo enim Voluntas exigeret pro instanti dixerimus
nato dixerimus, nec sequi implicatio, nec frustrabilitas exigenti, et tamen exigen-
tia ad dixerimus pro eodem instanti debet dixerimus, cum prout antecedentibus ad omni-
onem, unde ita debet existeret dixerimus, ut possit non existeret in eodem instanti: hunc
sic: hoc non est bona causa: * dixerimus est defectibilis pro instanti exigenti: q̄ dixerimus
exigentibus cum exigenti, subinde q̄ exigenti frustrando * et ratio est, q̄ licet dixerimus
dixerimus defectibus cum voluntate exigenti, et cum instanti est in sensu prout
a suppositione accidentalibus exigenti asseribilibus quidem, s̄ adu, s̄, s̄, adu et
Voluntas s̄ pariter suppositione in qua exigeret Voluntas prout ad dixerimus et au-
seribilibus a causis a quibus stringenter proueniret: q̄ defectibilitas prout pro illo
instanti non esset frustrabilitas, exigenti.

Argum. hoc desumptum ex instanti
impediendi veritatis prout negari non potest habere h̄: illud siquidem
in variis erroribus, alios, alios in variis placita abire fecit, videtur enim
aliquid q̄ necessitas prout, Providenti, aut diuinae Voluntas,
et facta immutabiliter inferitur actus, nec obstringuntur inter
necessitate Cog, et neg. adseruunt prout, et Prout dixerimus diuina
Libertatis eventura; Alij vero ut Libertatis adseruunt, illi diuinae

illud argum. It. q^o ex p^omissis narij legitime inf^r seq^r narij; q^o ad hunc syllo-
gismu redduuntur: ea necess^o est seq^r narij, qua narij est an^o; s^o p^oposita ad ven-
tu est an^o antecedens narij Petro: q^o sensus est seq^r ip^o Petro antecedent^o narij.
Exp^o hoc syllog^o modali in d^o narij: & necesse est antecedens ~~Petro~~ Om^o p^oposita
ad sensu esse sentient^o: necesse est antecedens Petro ip^o esse p^oposita ad sensu
& necesse est antecedens Petro ip^o esse sentient^o & ubi concluditur Veritas p^omissi p^omissi
It. quz sunt eady v^ontuho d^o hoc p^oposita & necess^o an^o Petro identificand^o cy identita-
te sentient^o, et Petro quz sunt extremitate & cy p^oposita ad sensu & q^o est medium
q^o etq^o necess^o an^o Petro debet identificari cy identitate Peti, et sentient^o: quare
n^one est veru Petu, & sentient^o interesse identificari, nisi q^o identificant^o cy medio
& q^o quz sunt eady v^ontuho sunt eady interesse, ea p^oposita n^one debet identificari
necess^o an^o cy identitate Peti, & sentient^o, si identificant^o cy ea necess^o identita-
Peti cy p^oposita, et identitate p^oposita cy sentient^o, q^o identitate itq^o interesse identificant^o.

Porro huic argumento R. informa: ad an^o 1. entim^o d^o d^o ad an^o
narij ut quo, et ut q^o cedo an^o: n^o ut quo neg^o an^o: igitur p^oposita n^o est n^oria ut quo
q^o infer^o modu libero sensus: V. alij^o h^o: ad an^o narij simp^o: et absolute cedo:
ad an^o narij relative ad ca^o conclusionis subordinata sub d^o seq^r seq^r narij
necess^o coe^o cedo, seq^r neg^o an^o: et mo^o est quz dedimus ex d^o h^o d^o d^o
log^o d^o d^o maj: ea necess^o infalibilitatis trans. ea necess^o opposita Libertati, aut
d^o d^o neg^o maj: et quid^o volatus an^o est ip^o d^o d^o motus vero q^o quo mo-
uebit^o est an^o narij: cedo maj: et neg^o cog: V. aliter d^o d^o maj: ea necess^o est
seq^r ut p^oposita illat^o narij: qua an^o ut active inferens narij est cedo: seq^r
secund^o se nego maj: et d^o d^o p^oposita ta^o secund^o se quz ut active inferens
cedo: pure secund^o se neg^o maj: et d^o d^o seq^r sensus est antecedens narij Petro
ut reduplicative illat^o ex p^oposita cedo: V. se neg^o cog: V. alij^o h^o: d^o d^o maj: ea
necess^o est seq^r narij qua an^o si inferat seq^r ut p^oposita a ca^o libera modo
libero neg^o maj: si n^o ita inferat permitto maj: et d^o d^o eady modo: H^o est
formior ment^o d^o h^o: Nec videat^o implicare in ad d^o quatenus d^o d^o q^o ex
an^o narij Petro inferat illatione n^oria sensu libero, ut libero; n^o h^o est na-
via n^o Libertati subiecto d^o d^o p^oposita, quz in sui dispositione n^o g^o
d^o d^o ex quo requirit^o adesse media efficac^o per quz d^o infalibilitate
no disponit sensu libero existit.

Ad exp^o in syllog^o modali d^o q^o si necesse
dicat^o de tota de breve in maiori taliter ut cadit supra d^o d^o utraque
p^oposita est vera, p^o pure arg^o a necess^o in sensu sponte ad necess^o in
sensu diu^o: sicut in hoc syllog^o id^o defectu omittitur, et id^o est p^oposita sint

Verū seq̄ tamen est falsū, & necesse est Iuda omnes glorificari, quia p̄p̄ destinatus, ne
 cessariū ē, si sit Iuda ip̄sū n̄ esse p̄p̄ destinatus; & necesse est, si sit Iuda ip̄sū n̄ esse glorifica-
 tus. Vbi ex vero subdistinguitur falsū, q̄d aīc̄ a necessitate in sensu opposito ad necessitatem
 in sensu dīvino; q̄d ex eo stat; nāq; mai. ut sit vera debet modus necesse caddere
 supra oppositōnē propositionis dīvine, & supra subiectū, i. p̄p̄ dicatū 2. q̄. in seq̄.
 Vero caddit necessitas supra glorificatū n̄ ut oppositū eū p̄p̄ destinato, s̄ idē ut
 positū eū Iuda: sic prout in syllog. in stratis adducto; nāq; Veritas mai. subdit
 caddente modo necesse supra sententiā ut oppositū eū p̄p̄tato, in seq̄. Vero caddit
 supra sententiā, ut oppositū quidē eū Petro, s̄ n̄ eū Petro ut p̄p̄tato.

Ad illud depri-
 cipio quod sunt eadē est. Ad illud esse intelligendū de illis qui sunt idē re, et rāone
 nāq; distinctio rāonis facere potest, q̄d ea quę identificantur eū tertio distinguantur
 inter se, ut patet in dīvinis personis: identitū q̄d extrimitatē eū mediū n̄ est idē
 re, et rāone: q̄d I. ex eo subicitur: nāq; syllog. debet concludere aliquid salū rāone,
 distinctū ab eo q̄ ostenditur in p̄missis, alias semper probaretur idē per idē; nec scie-
 mus per demonstratōnē aliquid nouū q̄ lumine Principiū n̄ reuerimus; q̄d stat
 verū. Porro identificari sententiā eū p̄p̄tato reduplicatiue sumpto; et Petri identi-
 ficari eū p̄p̄tato n̄ est formaliter, et per rāonē idē, eū eo q̄d est Petri identificari eū conuen-
 tiēte; et si alias identificato eū p̄p̄tato reduplicatiue sumpto: nāq; identitū sententiā
 eū p̄p̄tato reduplicatiue sumpto importat Copulā reālē identitatis suppositōnū q̄ forma-
 lit̄, p̄p̄tato, sit rāo talis identitatis: Identitū Vero Petri eū sententiā itaq; dicitur identitū
 suppositōnū, n̄ Vero rāonē talis identitatis; et sic identitū sententiā eū p̄p̄tato reduplica-
 tiue sumpto superaddit aliquid per rāonē distinctū apudā identitāte reālē Petri
 eū sententiā; quare n̄ est op̄y ut necitū aīc̄ p̄p̄dicata de identitate sententiā eū
 p̄p̄tato (quę Vero n̄ p̄p̄dicatur nisi in sensu reduplicatiuo, aut opposito) p̄p̄dicet
 etiā de identitate Petri eū sententiā; q̄a quicūq; identificetur eū identitate senti-
 entis eū p̄p̄tato reduplicatiue, identitū tamen Petri eū sententiā, eū sensū adu-
 plicatiue n̄ importat.

Q^{to} p̄missi aīc̄. Varij arguendi formis, quibz probi p̄p̄tato
 tollere libertatē: I. ex dīc̄. i. Voluntatē p̄p̄tata ad sensū nullā habet potestātē
 ad dissentī; q̄d p̄p̄tato tollit libertatē p̄ om̄i: nulla potestate potest impedire Coexistē
 sensus eū p̄p̄tato: q̄ nec impedire existit sensus: cōtra liquet; nāq; existit sensus
 est essentialit̄ Coexistē eū p̄p̄tato aīc̄ q̄d posse impedire coexistē sensus eū p̄p̄tato
 ne est posse impedire Veritatē huius p̄p̄tato existit eū sensus ut p̄-
 ter; et Voluntatē nulla potest. Valer eū Veritatē impedire: q̄ nec coexistē p̄ om̄i: Volun-
 tas nulla potest potest impedire Veritatē huius Copulatiue & p̄p̄tato existit, et n̄ si-

sine sensu existit: & nec potest impedire alteri: aut stat: Voluntas nequit impedire
 hanc & praeiudicium existit & nec hanc & si existit praeiudicium sine sensu & quae pars ostenditur
 non si existit praeiudicium sine sensu impediri nequit nisi per se & ita dicitur: Contradictoria
 autem est implicativa ex his, ista & praeiudicium determinat existit sine sensu & si potest
 Voluntas impedire eam Veritatem & praeiudicium existit ex sensu & si eorum praeiudicium existit, & non
 existit sine sensu est praeiudicium idem, ac praeiudicium existit ex sensu & si impotens impedire
 praeiudicium est impotens impedire 23 ac si negat Voluntas nulla potest impedire potest coexistit
 hinc sensus ex praeiudicium, ac praeiudicium si potest impedire sensu.

Secundo aliter arguitur.

hoc modo: si deficere praeiudicium ad sensu, Ad deficere, L, diuinitas, L, praeiudicium ad sensu
 est deficere diuinitas: ex deficiente uno & duobus, & si deficere 23 est deficere 23.
 Si praeiudicium ad sensu si potest impedire, nec si si deficiat praeiudicium ad sensu, nec si
 Veritas ut, q, L, deficiat praeiudicium ad sensu, L, deficiat diuinitas: & nec impedire potest q
 deficiat diuinitas, & negat nec q existat sensus: nisi si, na praeiudicium si potest impedire
 deficiat praeiudicium: & nequit impedire hanc Veritatem & deficiat praeiudicium. **Dicitur:** nequit
 impedire hanc Veritatem & L, deficiat praeiudicium, L, deficiat diuinitas & si potest nunc, siquidem
 si nec deficiat praeiudicium, nec diuinitas, iunguntur praeiudicium ad sensu ex diuinitas: & praeiudicium
 impedire si potest illud duplex & L, deficiat praeiudicium, L, deficiat diuinitas & si si deficiat
 praeiudicium est si potest impedire q deficiat diuinitas: & si potest impedire deficiat diuinitas
 praeiudicium si potest diuinitas.

Ad 3° V. esse manifestum Sophisma ad q^o neg. 14° an: ad
 praeiudicium itery an: ad praeiudicium maj. & neg. maj. ad praeiudicium an: ad cuius si dicatur q^o.
 Voluntas nequit impedire hanc propositionem sensu sumpta & praeiudicium existit & nec hanc
 sensu sumpta & praeiudicium si existit sine sensu & tamen potest impedire Copulationem
 esse utraque impediendo uno partem inaequata illius; per q^o Sophisma dicitur: na Co-
 pulatio facta q^o illa pars & si existit praeiudicium sine sensu & sit de subiecto supponitur
 quae si sensu sumpta ab ea suppositione praeiudicium, ista ab existit praeiudicium, & praeiudicium
 praeiudicium ab existit ex sensu diuinitas, q^o est enim propositionibus negativis, ut patet
 in hac & Chimera si existit sine dupliu contradictoria & quae vera est sine existit extremo
 ry. Porro illi negativis sensu sumpta & si existit praeiudicium sine sensu & impedire si
 potest Voluntas, q^o equiuale hinc diuinitas & L, praeiudicium si existit, L, si existit, existit
 ex sensu & quam nulli partem impedire potest: si 23 ut patet, nec 23 q^o praeiudicium
 L^o Verificatio per bonitatem Cate, quae hinc diximus impedire si potest Voluntas: at Ver
 Copulationem impedire potest & ista praeiudicium existit, & si existit sine sensu & q^o hinc ista
 suppositione extremam & quiuale hinc Copulationem & praeiudicium existit, & existit sensu &
 quae impedire potest impediendo secundum Categroniam, modo quidq^o subordinato, hoc est

Supponendo impeditur 1³ categorice ab ipso Deo.

Instanti: implicat voluntati posse impedire hanc Copulationem & praeterea existit. et non existit sine sensu & qui potest ponere contradictoriam. L. contrarij, ut stat: Voluntas non potest ponere contrarij, quod non potest ponere negationem simul utriusque categorice; cum nequeat ponere hanc & praeterea non existit: aliam non potest ponere contrarij: nam contradictoria debet esse opposita alteri ex categorice; quod neutriusque facere potest ut secusimus, cum neutriusque sensus impedire posse diximus: quod nullo modo potest impedire veritatem illius privativae Copulationis.

R. quod quod Copulatio stat ex una categorice affirmativa et ex alia mixta, eo pacto, ut affirmativa reddat suppositionem extremis negationem: tunc accidere potest, ut possit qui impedire veritatem negationem diunctam cum alia, eam quae secus sumpta impedire non possit; quod diuncta facit sensus diversum ac separata, ut explicatum est. Nihil ex eo quod dicimus voluntati posse impedire illam, non existit praeterea sine sensu, ut contra iunctam cum alio: existit praeterea: credis nos velle, quod voluntati potest impedire sensum in sensu opposito praeterea: nec hoc ex illo sequi, nam solus sequitur quod propositio impeditur ab absolute est Copulatio, et quae importat coexistentiam exercitium praeterea cum sensu; quae impeditur est absolute per positionem inaequalem Copulationis oppositae: ex quo semper potest ad diversum est in sensu diuiso.

Ad 2³ dist. maj. est deficere diversum formaliter, L. illative secundo: fortiter duntaxat nego maj. & permissa mi. dist. neg. requirit impedire quod deficiat diversum impedimento contra secundo: Neg. neg. contra: quare dato quod nullatenus potest impedire illy complexi, L. deficit praeterea, L. deficit diversum, et non deficit praeterea, non sequitur quod non potest impedire defectum diversum; quod non potest impedire est non potest impedire defectum praeterea. nec necessitas vaqa de defectu praeterea, aut diversum; quae necessitas vaqa non est formalis, et inmediate inter defectum praeterea, et defectum diversum; sed mediata, et illativa, quatenus datur inmediate, et formaliter necessitas vaqa inter defectum praeterea ad sensum, et ipsa praeterea tanquam inter contradictoria formalia. Et cum praeterea ad diversum inferat per bonum contra defectum diversum; et defectum praeterea ad sensum inferat diversum, ut diiunctio illa est, deficit praeterea ad sensum, L. deficit diversum, et tunc necessitas vaqa causalis, seu illativa, quae inter venit inter utrumque defectum, quae certum est non potest voluntati impedire; sicut certum est ex eo nil amplius sequi nisi quod non potest impedire contra, non vero sequitur: ut supra diximus ad argumentum desumptum ex imperio impedendi praeterea nisi ad imperio impedendi reclusionem.

R. 2° dist. maj.

est formaliter deficere diversum neg. illative subdit. et causa subordinata secundo: et subordinata neg. maj. & permissa mi. dist. neg. requirit impedire quod deficiat diversum

prout a cāa subordinante scedo; prout a cāa subordinata nego. Cog. Itaq; illa
 disiunctiva & deficit p̄gatio ad v̄sensy, l. deficit diuensus & implicite stat ex dupli-
 ci Copulativa de extremis v̄ra dicentibus sibi formaliter & illatue: na; q̄ quales
 hanc p̄positionem & deficit p̄gatio ad v̄sensy, et deficit v̄sensy: l. deficit p̄gatio
 ad diuensus, et deficit diuensus & v̄bi p̄gatio ad v̄sensy, et p̄gatio ad diuensus sibi
 defecty p̄gatione ad v̄sensy q̄ est idē) opponunt. Forlitan traditorie: v̄sensy
 itē & diuensus sibi forlitan tradicunt: at vero p̄gatio ad v̄sensy ex diuensus, et
 p̄gatio ad diuensus ex v̄sensy illatue sibi tradicunt, quatenus p̄gatio ad
 v̄sensy inferendo v̄sensy infert infalibitatis traditorie formale diuensus, et
 terna p̄gatio inferendo diuensus infert traditorie formale v̄sensy: itaq; dis-
 iunctive ade q̄e sumpta est omnino nana t̄z v̄bi q̄q; voluntari; q̄ n̄ obstat
 ut v̄traq; Copulativa sc̄o; & diuisione sit libera cō; & voluntari; subinde ob̄tra
 que cāa in no ordine impedibit; a d̄eo in genere cāa subordinante, alibi
 in genere cāa subordinat;: quare dy arg. l. deficit p̄gatio, l. diuensus, et inde
 fuit p̄gatio; arg. per cog nana; deficere diuensus, hinc existerē v̄sensy, et illa-
 ty a cāa subordinante, ut dicit p̄p̄o; mi: q̄ n̄ obstat ut voluntari; possit per mo-
 coy cāa subordinat; itē v̄sensy, hinc defecty diuensus impedire.

S^o inlt. Voluntarij

nana caret hac Copulativa & deficit p̄gatio ad v̄sensy, et deficit v̄sensy & c.
 nana habet traditorie ill, & neq; deficit p̄gatio, neq; deficit v̄sensy & s̄ necessi-
 tary ad habendy hanc Copulativy nana & diuensi: q̄ voluntari; n̄ potest necesse
 modo cāa subordinat; impedire v̄sensy: ans q̄ qui nana caret vna parte Co-
 pulativy, nana caret tota Copulativa: nana enī caret binario, qui nana ca-
 ret aliqua v̄itate; s̄ voluntari; omnino nana caret vna parte Copulativy: it & de-
 fuit p̄gatio ad v̄sensy: q̄ omnino nana caret tota illa Copulativa: t̄ v̄traq; cōp̄
 necessitary ad cavendy vna parte disiunctive nana; est necessitary ad habendy
 altery partē; s̄ necessitary ad cavendy p̄gatio illa Copulativa est necessitary ad
 cavendy prima partē v̄traq; disiunctive omnino nana; it, & deficit p̄gatio ad v̄-
 sensy, et deficit v̄sensy, l. deficit p̄gatio ad diuensus, et deficit diuensus & necessita-
 ry ad cavendy prima illa Copulativa est necessitary ad habendy altery; it & de-
 fuit p̄gatio ad diuensus, et deficit diuensus & quz est eady ex hac & neq; deficit
 p̄gatio ad v̄sensy, neq; deficit v̄sensy & quz est traditorie primy Copulativy, que
 nana caret voluntari;: 2^a cōp̄ n̄ qui nana habet hanc Copulativy & ne-
 que deficit p̄gatio ad v̄sensy, neq; deficit v̄sensy & nana habet v̄traq; partē
 si enī aliquy nana n̄ habuit, eo impediendo; potest toty Copulativy impedire
 n̄ ut dixim; impedimenty v̄traq; partē & impedimenty toty: q̄ nana caret, &

procedens et sensus, ac proinde natio n̄ dissentit.

R. ad hoc argum. speciere positus dicit.

Ans: natio caret Voluntas illa Copulativa, necesse caddente supra negationis ubiis que partis neg supra defectu negationis duntaxat secudo ans: & dicit negj eodj modo: Exant: dicit negj; subimp. & neg. cog. & rāo huius est: n̄ Voluntas n̄ habet necessitatē ad Carem Obi illa Copulativa nisi pro parte a Deo ponenda, seu aufferenda; n̄ vero opposite quā ad se pertinentē ponit, & auffer: Unde secudo Voluntati esse omnino natio alteri ex illi dplexi vage; P̄inde n̄ inf̄ habere alteri omnino natio; si altero Careat sed negj habere Vny natio in sensu in quo altero natio Caret, cy q̄ Careat illonatio sedy pro vna parte, habet natio alteri pro eady parte opposita: Cū autē dicitur q̄ qui natio Caret vna parte dplexi natio caret toto, cathegorematicē sumptōm sear, syncathegorematicē negj cog: hoc est, necessitatē caddere supra talitatē n̄ supra omnes partes sigillatj, aut syncathegorematicē sumptōm.

V aliter resp. p̄t̄. sc̄do.

Ans; & dicit negj q̄ natio habet alteri Copulativē contradictoriē inadq̄tē & quoad vnaq̄ partē secudo: quoad vnaq̄ negj: & per hoc ad p̄o dicit est: & nego q̄ n̄ dissentit sit natio; Volunt̄; & rāo est: n̄ ad Carendū aliquo dplexo sufficit vna parte Carere ad habendū Vno dplexo negj habere vnaq̄ partē; quare licet Vny sit Voluntatē natio Carere vna Copulativē, quatenus Carentia vniū partē est illi natio, n̄ tamen seq̄ q̄ habere alteri dplexi sit illi natio. A Libery; & semper loquimur de habere, & carere eo dplexine sumpto, aut cathegorematicē, n̄ vero syncathegorematicē.

Dicit p̄t̄.

caty necessitatē n̄ dicitur de dplexo Cathegorematicē sumpto, nisi dicitur de ipso a de q̄ sumpto syncathegorematicē, hoc est, de quavis parte sigillatj q̄ n̄ hoc dplexo n̄ deficit p̄t̄atio ad sensus, & deficit sensus & est cathegorematicē natio; Voluntatē quavis parte sigillatj est natio, ac proinde dissentit. P̄ hoc dplexo Cathegorematicē sumpto est natio; Voluntatē, cy n̄ alind sit hoc dplexo quā Voluntatē Carere p̄t̄atione ad sensus, & sensus; quare simul sumptōm Carentiā diximus esse natio; q̄ nedy Carere p̄t̄atione, & aliq̄ Carere sensus est Voluntatē omnino natio, ac p̄o q̄ dissentit n̄ est Liber: ans̄ fuit q̄ ex omni regula Copulativā quā natio n̄ sunt nisi vnaq̄ partē sit natio: nisi autē Certa videt̄ diximus enj Voluntatē natio Carere illo dplexo deficit p̄t̄atio ad sensus, & deficit sensus, q̄ t̄ane requit nisi vnaq̄ Carentiā simul sumpta sit natio: q̄.

R. q̄ p̄p̄ositionē Copulativē, aliq̄ sunt disparatē, aut purē

stabilitivē; aliq̄ vero sunt illativē; ac proinde equivalent Causalitē, Rationalitē, aut d̄t̄ionalitē; n̄ quibz Ly & vniq̄ extremā quā inter se conectuntur p̄imodū causē &

effectus, aut per modum rationis inferendi; et rationis illius, si est pure Copulativa oppositio
 habet vi^{am} ~~illam~~ ^{equivalentem}, sicut Ly 9° 1° atq; 10° et ex defectu propositionis in
 causa inferendi in factis hinc veniens defectus, illa Copulativa non est pure simpliciter, sed etiam
 illativa. Porro quando Copulativa est illativa, ut si navia non est narium quod unusquisque pars
 Ly 9° illa pars, satis est, ut si navia simpliciter unusquisque per modum illationis. Cuiusmo-
 di est navia illa Copulativa, cuius nulla pars est absolute navia; et tamen utraque
 pars simul sumpta per modum illationis absolute navia est.

Denique si pars Copulativa
 inferat aliquid, necesse quoad substantiam, sed quoad modum contingere salvari potest quod pars illa
 tamen pertinet ad causam subordinatam, quae modo contingit ponit talem partem, ut in prin-
 ti accidit: ac proinde dicitur: si necessitas dicitur de complexo, aut Copulativa disparata
 aut pure dicente imitantem ex memory, aut illorum coexistit permissa: de Copulativa
 illativa nego antea: nisi hoc complexus defectus privatus, et defectus sensus est voluntas
 theogovernative narium sumpta Ly est, pure simpliciter, sumpta illativa, cuiusmodi unusquisque
 pars est illi omnino navia; defectus, sicut propositio, quod ad ipsam nullo modo pertinet; et
 defectus sensus ut simpliciter per modum illati, quod pro se pertinet etiam ad aliam, et in ad
 voluntatem, ut supra diximus: et in hoc sensu diximus esse voluntatem omnino narium coe-
 re hoc complexus quoad totalitatem, sine theogovernative, si vero quoad totalitatem sumpta
 pure simpliciter.

Verum res potest transire ante, et neg. m. in comp. ad p. dico: quod si eodem
 modo est narium voluntati hoc complexus et defectus privatus ad sensum, et defectus sensus acce-
 narium ipsi. Causa opposita complexus; nam ut Causa opposita theogovernative, hoc est, quoad
 totalitatem, sufficit quod Causa opposita quoad unam partem; Unde ut narium Causa illa, suffi-
 cit ut narium Causa privata, et non est opus quod narium Causa sensus; ex quo licet Causa
 illa narium antecedenti non sequitur quod complexus opposita sit quoad omnes partes narium, sed quoad
 defectus privatus, et quoad defectus sensus. Hic solutio est magis bona, ad solutionem;
 quae per hanc replere impugnat.

Aliis arguitur: Hec ex principio thary: Si Petrus, inquit,
 non potest Cray impedire quod sensus sit Cray, absolute Cray non potest impedire quod sensus
 sit Cray, Cray non potest impedire quod sensus sit Cray: quod non potest dissentire: per magis impe-
 dire hanc Veritatem et Petrus sensus est Cray et est impedire quod Petrus sit sensus Cray.
 Si Petrus Cray nequit eam Veritatem impedire: quod nec potest quod sensus sit Cray: per magis ne-
 que Veritatem Petrus sensus est Cray est de crety de sensu Cray et per Petrus nequit
 impedire de crety thary de sensu: quod nec Veritatem illius propositio.

R. neg. m. ad p. dico: dicitur
 impedire illi Veritatem pro eo quod dicitur in recto est impedire quod sit sensus Cray recto: pro eo

q̄ sensus esse cras dicit in obliquo nego: impedire illi veritatem pro eo q̄ dicit in obliquo
 est posse impedire sensum esse cras etiq̄ pro obliquo secundo maj. et dicitur: Petrus cras non potest
 esse veritatem impedire pro rebus secundo: pro obliquo nego. mi. et dicitur: eodem modo: ad p̄m.
 dicitur q̄ veritas propositionis de futuro contingenti, in se habet magis glauclit, et in omni
 dicit quidam decretum, p̄notando in obliquo existit postea rei futurum dependenti, q̄ negat
 a causa, p̄ etiq̄ libera voluntate quare tunc voluntas potest impedire obliquum, hanc
 sensum, impedire potest veritatem illius, p̄notando: Petrus sensum esse cras

S. d. in l. 2.º Volun

tatem posse impedire veritatem illius propositionis Petrus sensum esse cras et est posse, L
 impedire scientiam obliquam de sensu cras, L, et falsificare: neutrum dedimus:
 nam 2º est obliquum; tunc vero dedere scientiam obliquam, ut patet: q̄ voluntas nequit esse
 veritatem impedire: namq̄ si existit illa veritatem obliquam dupliciter excipiri potest:
 est, L, Deo si affirmante illa, L, affirmante, ut stat: q̄ potest esse veritatem impedire est
 posse illi impedire, L, Deo affirmante, et sic est falsificando scientiam, L, Deo non
 affirmante, et sic est impediendo.

Nec sufficit velle voluntatem posse impedire
 esse veritatem supponendo impedire scientiam obliquam; quia ad propriam impedire libere
 pediendo decretum, q̄ statuit in rebus veritatem illius propositionis. **N**. videt sufficere
 hanc veritatem obliquam illius propositionis identificatur cum sensum; et scientia libera
 dei prout distincta a natura dicit ipse sensum futurum de notato: q̄ implicat esse
 impedire scientiam affirmantem sensum futurum proprio ad impedire sensum: p̄ coram
 rei cuius defectus, nullo modo, nec realiter, nec formaliter, aut p̄ rationem distinguere
 a sensum defectu intelligi nequit deficere, aut impediri prius q̄ impediat, aut
 deficiat sensum: si scientiam sensum futuri defectus nullo prorsus modo distinguatur
 a defectu sensum: q̄ p̄mi: quicq̄ p̄ dicta scientia dicit distinctum realiter, L, per ratio-
 nem ab ipso sensum est prorsus indefectibile; si enim ad p̄ dicta intrinseca scientiam
 respiciamus, omnia, propter notatam, scilicet, sensum sunt natura, et indefectibilia: Nec
 est reversum ad decretum; omnia enim p̄ dicta intrinseca de creati propter sensum
 notatam sunt etiq̄ indefectibilia in se melius, et dignius sentiente et immutabilitate
 divina, in qua nec creatura, nec modus, nec terminatio intrinseca decreti defecti-
 bilis cognoscitur: q̄ omnino implicat supponere scientiam defectum ad defectum sensum.

Ex p̄ implicat posse impedire sensum, qui si sit impedire scientiam, qui
 tantum deficit formaliter per ipsum, q̄ est deficere sensum; si voluntas si habet potestatem
 impedire scientiam: q̄ nec habet potestatem impedire sensum.

Secundo in l. hanc

Veritatem Petrus sensum esse cras existit ab eterno antequam Petrus existat: q̄ Petrus

Cras nequit ullo modo impedire eam Veritatem nec quoad rety, nec quoad obliqum: anti stat p. ca
 quoad qd p. Petrus Cras existens si potest impedire scieny erit pro creatione die, n. vero pro die
 hodierno, nec hesternis, et sic in nullo temp. ante diez creationis, in quo Petrus n. existit pote
 rit impedire scieny: q. nec Veritatz illius propositionis: quz ante diez creationis datur omnino
 independent. a Petro: q. cy Veritaz illa est.

Exp. qui nullatenus potest impedire scieny fu
 turaz, nullo modo potest impedire scieny existentis: s. Petrus n. potest impedire scieny futuraz:
 q. nec existentis: Mai. Vid. Certa: na scieny futuraz est ipse met qui postea existit: p. maj:
 23, quz antecedit existit Petri, Petrus impedire n. potest, s. scieny futuraz antecedit ex
 istentia Petri: p. mi. futuritio scieny antecedit, hge n. datur sine scieny futuro, n. n. n.
 dabilis est futuritio scieny, quz simul datur scieny esse futuraz: hoc vero n. datur sine fu
 turo, q. futuraz est scieny: q. futuritio n. datur sine futuro scieny.

Viz. si cras posset Petrus
 impedire eam Veritatz pro obliquo, Cras posset facere ne unquam fuisset vera illa propositio
 de futuro ex veritate est Cras: Na Cy potest impedire Veritatz scilicet pro obliquo:
 posset impedire Veritatz: s. Petrus cras nequit impedire, ne fuerit vera illa propositio
 Na ad presentem n. datur p. ca: et pro dicta propositio de futuro, fuisset vera de presente
 Petri existentis Cras, (supponimus in n. nunquam antea existisse) q. nec Cras poterit im
 pedire scieny.

Ad huc facile R. ad 13 inst. stat ex solutione ibi data: ad. Neg. m
 dist. anti: Cy scieny sub duplici dependentia, a caa, scilicet sub ordinata, et subordinata: unde
 sub unica tantum dependentia Caq. subordinata neg. anti, et dist. Neg. implicat esse impediz
 scieny proprii ad impediz scieny, prout a caa subordinata nego. proprii ad impediz scieny
 cy a caa subordinata scido: ad. p. dist. mi. tes. Cuius defectus n. distinguuntur a defectu con
 scieny, ut dependente ab omnibus causis, nequit impediri p. ca quz impeditur scieny
 absolute ab omnibus causis scido: Cuius defectus nullo modo distinguuntur a defectu scieny
 sui, ut pure dependente a caa 1. n. potest impediri prius quz impeditur scieny ab om
 nibus causis neg. maj. et dist. mi. defectus scilicet scieny nullo modo distinguuntur a defectu
 scieny, ut dependente a decreto permittit: ut dependente a voluntate nego. Nec sequitur
 recurrere ad defectu intrinsic. decreto, ut arguuntur antumat, s. ad defectu scieny, et de
 pendentem proprii a quo a decreto, quz quz proprie scieny a voluntate hge. scilicet ex iam
 dictis part.

Viz. ita illi obij. scieny libera futuri absolute est caa futuri rety p. ca
 absolute Petri p. ca ad deo discernente; cy q. illa natio regulatur, a d. deo discernentem
 existit rei futuri, et q. pro duem dy: q. defectus scilicet p. ca dy scieny debet antecedere
 p. ca ut a quo defectu scieny p. ca dependente a decreto.

R. scientia Visionis Libery n̄ dirigenz Ouy ad decrety intentiony, s̄. s̄. ad exe-
cutiuy n̄ futuruz: Unde defectus sensuy, et apriori dependens a decreto intentionis ante
cedit defectu scientia, et subseq̄ propt̄ dependens a decreto executio, et ultimo propt̄ de-
pendens ab illis.

Ad 2^{am} inst. R. sicut ambig. cog. ad fr̄. secdo an̄i, et n̄. cog. q̄.
Veritas illius propositionis, et n̄ ante d̄iz Crastiny inuoluat sensuy, n̄ inuoluitur sensum
ante d̄iz Crastiny existentem, p̄. existens. Ad exp̄. secdo maj. et neg. maj. ad fr̄. neg. cog.
maj. ad cuius fr̄. dicitur, futuritatem sensuy dari ante Petry, et pariter dari ante ipsem,
futuruz esse sensuy, n̄ datur de present̄ decreto Diviny ante cedente, et quicquid futu-
ritis n̄ debet sine eo q̄ sensus n̄ futuruz, hoc est sine eo q̄ existat postea, n̄ tamen sine
eo q̄ existat tempore in quo est futuruz.

Ad 3^{am} inst. ex dictis: Petry Cras posse impedire
ne futuruz Vera per d̄iz q̄ternitaz illa propo. de futuroz sensurus est Cras id tamen
facere n̄ potest nisi supponendo impedire eam Veritatz a caat: subordinante, impedi-
ente q̄ decrety. Cy aut̄ dicitur q̄ ad present̄ n̄ datur p̄ca: scedimus, i. h̄c axi-
oma extra et addidit: n̄ veritaz propo. de futuro, s̄. sumitur pro Verba,
q̄ est decrety, et sic nunquā est veritas p̄terita, nec futura, s̄. semper
p̄sens; s̄. sumitur pro obliquo, et tunc nunquā est p̄terita, v̄q̄ d̄iz tale obli-
quū existat de present̄; Unde et si Petrus possit impedire sensuy futuruz, et sic fa-
cere potuit modo dicto, q̄ ea propo. nunquā vera fuerit, n̄ seq̄ posse extendi
ad p̄teritū, s̄. in ordine ad n̄y sensuy semper futuruz sibi, s̄. futuritatis reali
si Petry existat in aliquo instanti priori ad instanti sensus; s̄. s̄. per rationē
si existat in ipso instanti sensus, et n̄ in instanti antecedenti.

Dices: propositio
de futuro antequā existat sensus est vera de present̄: q̄ et ante quā existat
decrety: Itaq̄ est falsū; q̄ et an̄i: p̄. ca. Verificatiuy illius propositionis est
optexy ex decreto, et sensus: q̄. s̄. v̄q̄ debet existere de present̄, s̄. n̄. sensus:
p̄. ca. Ideo requireretur n̄y ex duobus existere de present̄, q̄. implicat
existere Veritatz de present̄, et n̄ existere de present̄ Verificatiuy: q̄. s̄. sensus
nec in obliquo verificat̄ eam propositionē, s̄. si de present̄ verificat̄ per existentem
de futuro ideo est, q̄ n̄. req̄. existat de present̄ in verificatiuo ad verificandi de
p̄sens̄ propo. de futuro: ex qua nec ut decrety verificat̄ eam propositionē p̄sens̄
ut ut existat de present̄.

Ad h̄c R. q̄ sensus n̄ verificat̄ de present̄ eam pro-
positionē adhuc in obliquo nisi ut est de present̄ denominatus futuruz, ex
quo forma denominandi debet existere de present̄; et q̄ ea forma n̄ decrety

25
sufficit qd de se de presenti existat, et sensus etiam de presenti sit denominatus, sicut
ad hunc denominationem de presenti, ut potest extrinsecus sensus si res existat in hisce
senti in sensu, et sufficit obiectiva, sicut ut de presenti verificetur huc propter sensum
et cognitum si res existat de presenti sensus, sufficit existentia cognitionis, et qd
sensus sit de presenti denominatus cognitum, ad qd sufficit presentia obiectiva.

Sexto hinc prin

usq. aliquibus inveniuntur quae sequi videntur praeter: s. enj seq. Deum nunc parat
ad succurrendum nobiscum, nec nobis suum succurrere ad bonum semper offerre, nec per nos
stare, s. per Deum, qd si operemur bene; qd sane est ista doctrina Comiti, et P.
Imo Conc. Tenon. Decret. 15. ita loquitur neq. tanta gratia necessitas liberi primum
dicat arbitrio, ut illa semper sit in promptu et sequell. s. qd ante meum liberum
et operationem, et omnino inde pendet ab illa mihi denegatur, nec mihi serio
offeritur, nec stat per me habere; s. ante quae ego dissentio mihi denegatur
Cursum praeteritum ad sensum bonum; s. stat per me illo carere: nec illi succurrere
mihi offert, nec qd est paratam et promptam succurrere meum ad eum bonum; qui enim
negat, et si occasione dissentio, succurrere ad sensum, nec est promptus, aut paratus
succurrere, nec offert nisi foris irrisorie: quomodo de enj percipitur Lap. offerre
tibi serio Episcopatum, qui efficaciter denegat, et si propter insufficientiam, aut indignitatem
quae in me praevideat.

Secundo seq. qd homini praeterito ad sensum si sit difficultosus
bonum Vg. actus martirii, accipio inde mansuetus, imo, et omnino una quatuor laudabilis
moralis in exequendo arduus, et difficultus: sequella s. difficultus actus martirii
in eo sit, qd ut homo illud inigne, et eroicis opus aggrediatur oportet, ut vincat
sibi, quae in se habet ut ex amore proprii vitae, ob id qd mortis appetere, difficulte
est, qd resistit in oppositum validissimum amor vitae impediens actum: s. hinc praeteritus
cesant vires amoris proprii vitae a resistencia, et omnia in oppositum, ne in se possunt
aliquid in separatione hominis praeteriti; quare iste parvus, aut nihil facit, si vincat
amorem, qui enj potius virtutibus inseparabilibus maioribus; quae adversarius parvus, aut
nihil facit, si adversarius vincat; s. praeteritus ad mortis appetendum vim habeat in
separabilibus maioribus quae amoris proprii vitae: s. hinc mihi inseparabilis est maior
vires, quae involuntarius obtinet, qd intendit, illis virtutibus, quae nullatenus potest
imitare, sed ipsae omnia vires semper manent, nec postquam ea vim praevaleat;
s. hinc modo est vis hominis praeteriti ad martirii, et vires amoris proprii vitae: s. hinc
hominis praeteriti est inseparabilis maior virtutibus illius amoris, ac proinde homo praeteritus
ad martirii parvus aut nihil facit.

Tertio seq. omnino excludit hunc
extinguere

Laudandi Iustij ex eo q^d se exercent in heroicis actibus Virtutis, quippe in maiori
 difficultate ferre ferret actus iniquis humilitatis, & patientis, quos actus Eusebius
 V. imo, & seq^r n^o esse laude dignior, et qui vincunt gravissimas tentationes, quos
 et qui se unquam steterit, et ratio omnium est eadem, quippe res ipsa nulli quicquam
 potest manere difficile, quos enim difficultates habet, et te impellunt Verum aliquos
 loci, illy loci tenent, et q^d si necessitates sic saltem seq^r ad aliquid faciendum, quos
 difficultate tenentur in opposito. Certe in ipso determinata ad actus aliquos.
 Vbi datur indifferentia, aut pluralitas inclinationum, non datur difficultas ad eum
 eligendum: id circa Angelos dicuntur in eorum habitum intellectuali ordinis
 magis, non eorum intellectus est determinatus, & inclinatus ad cognoscendum etiam male
 ob id q^d nulla difficultate tenentur, quos per habitum vincuntur. Præterit autem magis de
 terminatus est per exclusionem indifferentis suspensionis ad actus præparatos, ut stat
 quomodo de q^d difficultate tenentur.

Ad 1. R. Deus nobis non desine, semper esse
 promptus, et paratus ad succurrendum nobiscum, quatenus nunquam negat auxilia
 sufficientia, nisi forte in peccatis gravissimis delictorum, sed omnino docent
 vni^{us} huius in tract. de prædest. et hoc est q^d dicit Conc. Ten. nempe deus semper
 nos præuenire sua ipso vocante, et excitante, non vero semper nos vocare.
 gratia efficaci, alia nunquam peccaremus, siue enim gratia sit efficax ab intrinseco
 siue ab extrinseco, semper vincitur in fatibilibus et veniunt. Neq^e ex eo q^d præter
 et gratia efficaci V. in 2.º peccato q^d quis committit seq^r non esse ex nobis q^d Deus non
 cooperetur, et auxilietur nobis efficaciter ad non peccandum, nam tunc etiam suff
 licenter auxiliatur, et ex nobis peccantibus talis in genere Causa dispositio
 provenit de negatio talis auxilij.

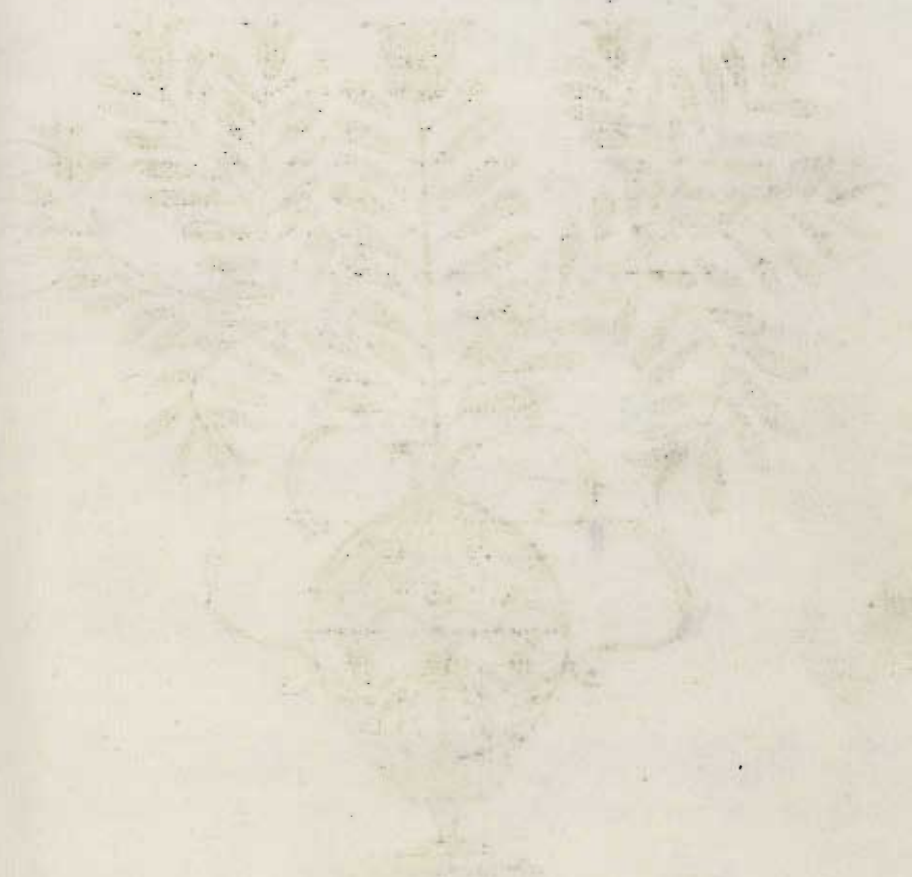
Ad 2. R. difficultates operis non debent ferre
 et homine præparato reduplicative, & specificative sumptis; ut præparatus enim vincit
 difficultates, et prout vincunt; quid mirum si excludat vires amoris proprii, aut con
 cupiscentie inoperabilitate. Unde præclarissime operatur Marci qui vincit di
 ficultates maxime quos datur, in stemnendo propriis Virg, sterno de Virg, amo
 ris proprii, quos si operantur et homine præparato specificative sumptis præstant
 et excedunt Virg ipsius, sed vincuntur Virgibus præ.

Ex quo ad 3. R. non extin
 que dicitur laudis eorum, qui heroicè operantur, ex eo q^d præparato nihil sit difficile.
 Paulus enim ex quo omnia posuit in eo, qui illy confortatur, non per dicitur laudis suo
 rum meritorum, et operum, adeo inter sanctorum gesta excellentia, quare, qui ma
 ior vincit tentationes, maiori laude dignus est, ceteris partibus, quos difficultates

25
 perfecti difficultate speranda n̄ ex Virtutibus gratiā, sed ex Virtutibus naturā: et in tantum
 potest argui. in 1^a aduersione: nō ē, determinatio voluntatis, ut faciat meli-
 us, Opus, quod aliter sine magis arduum, et difficile est a gratiā, et a naturā? Et est di-
 cendum, si quid huiusmodi: quod si dicendum est: pergo tunc; Unde promeretur Victoria
 illius difficultatis? Sane ex gratiā, et ex homine Cooperante vberiori gratiā, est
 difficultis Victoria gratiā? Nequaquam: quod nec homini ut operantur ex vberiori gratiā
 Unde quod iniquitas inter homines, alii Leuiores, alii excellentissime operantur?
 Nonne ex maiori abundantia gratiā; et Unde maiori abundantia gratiā nisi ex
 Deo? Quod n̄ est Vnus pro alio Laudabilis? Nequaquam: et tamen Victoria diffi-
 cultatis ad gratiā pertinet, cui nihil est difficile; sed tunc Vnus pro alio Laudabi-
 lior existit, quod propter ista, ista agit Vincendo per gratiā, quod difficultatis naturā

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

MATERIA
 DE SCIENTIA
 FUTURORUM
 CONTINGENTIARUM
 ELABORATA
 ASSERPTIM
 IOANNE DE

BoL. Bay

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and is difficult to decipher due to its lightness and the texture of the paper.]

MATERIA
 DESCIENTIA
 FUTVRORVM
 CONTINGENTIA
 ELABORATA
 A S^o ERR^o P^o M.
 IOANNE DE
 BOLIBAY

MATERIA
 DESCENTIA
 FUTVROB
 CONTINGENTIA
 ELABORATA
 ASTRUM
 IOANNI DE

Inter defensores liberi arbitrij, & pollicatores gratie Dei, id dudum
 gravissima versatur questio de concordia sciencie liberę Dei, & predestina-
 tionis eę nobis a liberę, & quantum illi facilitat, suo volenti, supposito
 scientia media, explicent modis quo D^s nobis predestinat acribus libero
 nostra illa libertate nobis tamen nimia hęc facilitas, & magna claritas
 in hac materia semper valde suspecta visa est, & simili ignis sus, falacibus,
 & fatuis, qui viatores decipiunt, & ad precipitia ducunt; hęc q^o ex illa in-
 finita sequuntur absurda; hęc q^o accerimus gratie defensor. Augustinus
 pluribus in locis, & precipue Epist. 1^a & 2^a ad Valentinum, loquens de hac con-
 cordia illa, difficultima, & paucis intelligibilem appellat: & in lib. de Sratia
 xpti, Cap. 47. sic dicit: ista questio ubi de libero arbitrio voluntari, & de Dei
 gratia disputatur, ita est ad discernendum difficultis, ut quando defenditur
 liberę arbitrij negari Dei gratia videatur, quando autem alleitur Dei gratia
 liberę arbitrij putetur auferri; Unde difficultas hęc a nobis hominibus theologis
 inter absconditissima computatur mysteria, nec mirum cum eius intelligentia
 omne superet intellectus Creatę; iuxta solutionem Ecclesie, Aug^{us} serm. 20. de Ver-
 bis Apostoli Cap. 70. Contra negantes Sratie efficaciam, sic dicentem; quęris tu ratione
 ego te paucam altitudinem! O altitudo divinarum sapientię, & scientię Dei! In
 ratiocinare, ego mirer: tu disputas, ego credam: altitudine video, ad profundum
 n̄ pervenio; O altitudo; & id genus alia prosequitur multa D. Aug. quare nos
 mysterij altissimi esse cognoscentes non demonstrationes dei deramur, sed confu-
 entias quęrimus ad explicandum quomodo efficaciam predefinitionis, & scientie
 liberę Dei quę ut causa nostrę antecedit libertatem, illa foueant, & firmant.
 in qua materia sicut & in omnibus alijs duas eligimus S. Aug. parenti nri,
 & eius fidelissimi discipulo D. Thę Doctore Angelicę, fontem qui vertentem

fulgentia Galladi varca.

DISPUTATIO I. D

Constitutio Scientie Liberę Dei.

Disputatione ista
 in limine huius tractatus ponimus, q^o omnia de quibus agimus, in sui cognitione
 a cognitione scientie liberę dependet, et eę ad notitia scientie, notitia exigat
 obicit, ideo in principio nostre materie oportet examinare quid sit constitutio
 scientie liberę Dei, prout a necessaria distincte, ut exinde cognoscamus in quo he-
 iusmodi scientia consistat, et ex cognitione scientie liberę Dei facile sternamur
 vię ad intelligentię omnij quę in hoc tractu sunt dicenda; quare sit.

Per quid Constitutatur futurum Contingens?

S. 1.

Ad dubij intelligentia supponendum est 1° futurum aliud esse absolutum, aliud conditionatum, absolutum est illud quod nondum existit, existit tamen postea, qualiter Antichristus est nunc futurus: futurum conditionatum est illud quod esset si supponeretur conditio, sic fuit penitentia Axiolorum, si Christus Dominus illis predicasset Evangelium: futurum absolutum est duplex, alterum infalibile omnino, et omnimodis tale, et de quo in aliquo tempore verificabitur existere, alterum est futurum absolute per hoc quod cause secundae sunt inclinatum quantum est de se ad deveniendum illi existenti, ex quo compatitur quod illud postea non habebit, quod determinatio inferiorum causarum potest impedire, et de facto a potentiori causa impeditur; de hoc futuro mentionem facit Aristoteles Lib. 2. de gen. text. 70. et 2° th. 1. p. q. 16. art. 7. ad secundum; 16; dicit quod Deus aliquando pronuntiat aliquod futurum secundum quod continetur in ordine causarum inferiorum, puta secundum dispositionem naturae, 1. meritum, quod tamen non fit quod aliter est in causa superiori divina effectiva; de his nobis procedit de futuro infalibili, cuius constitutio cognitio facilius erit transitus ad cognoscendum futurum conditionatum, et alia.

Quod quod inquirimus est quomodo sit forma quae constituitur, et denominatur futura: pro quo supponendum est 2° res non constitui futuram infalibilibiter per non repugnantiam, aut per omnipotentiam Divinam, aut per utrumque simul quod facile ostenditur, quod hic non repugnantia omnibus convenit possibilitatibus quorum plura futura non sunt; similiter omnipotentia Divina est necessaria a qua proinde creatura non repugnantem solum potest accipere denominationem necessariam, qualis est esse possibile existens, non aliter denominationem contingente, qualis est esse futuram; de etiam quod pro signo predicatorum essentialium creaturae, et omnipotentis Dei solum intelligitur creatura possibilis, non vero futura; oppositum autem contingeret si ab aliquo illo, vel ab utroque simul constitueretur formaliter futura.

Tertio supponendum est res non constitui futuram saltem inadequate per carentiam existentiam tempore quo denominatur futura, in quo nobis eam conveniunt R. R. et facilius scilicet quod huiusmodi carentia, etiam prae possibilitate convenit, id autem quo res constituitur adequate futura, illud apud possibilitatem debet distinguere.

His quod primis tripliciter circa hoc versatur scilicet dubium: 1^a docet futurum constitui formaliter in ratione tamen per carentiam existentiam de futuro est, et existentiam postea, scilicet tempore sequenti, quia de presenti quando res est, et dicitur futura alicuius ex constituentibus illa futura existat praeter carentiam rei futurae;

futurae q^o in hac 2^a duplici in adequata forma adequate constituitur subiecti
 larentia existentis tempore futuritionis, et existentia quae postea habebit,
 quae sententia docent R.R. quidam Complutenses tract. de scientia Dei, disp. 10.
 cap. 2. et alij quae proximi.

Secunda docet, futurum in ratione talis consisti per
 determinationem, et preparationem causae ad dandum illi existentiam, quae respectu futuri
 infalibilis est, decretum divinum quo d^o statuit res existere tempore postero:
 sic Caietanus 1^a 2^a q. 40. art. 3. Capreolus dist. 38. q. 1. art. 1. Cornelius de
 scientia Dei q. 14. art. 13. disp. 2. dub. 1. Ferrarionis l. contra Senes, cap. 67:
 Ledesma, M. a. Thoma; Salamanticensis: Illus Godoi, Somet et plures alij in ead^e
 q. 14. 1^a parti art. 13.

Tertia 3^a docet, futuritionem absolutam quae conditionata
 esse quando denominatione existente tempore futuritionis quae quidem respectu
 futuri conditionati est scientia media; respectu absoluti est scientia visionis quae
 ab aeterno d^o constituitur creaturarum effectus seu liberarum operationum, ut quae non an-
 tecedat p^o modo causae, sed concomitantur sibi et habet respectu effectus, quae senten-
 tia defendit Antonius Perez Loiz infra referendus; et eandem aliter explicatam
 ex ipso detempere R.R. Complutenses ubi supra; et aliqui Salamantini.

S. I I.

= Statuitur conclusio. =

Forma constituitur res futura,
 et determinatio, et preparatio causae ad dandum illi existentiam, quae respectu futuri
 infalibilis q^o ab aeterno est tale est decretum divinum ab intrinseco efficax. Conclusio
 statuitur contra 1° et 3° 1° 3. et p^o 1° ex d. disp. in cap. 9 de Correctione, et gratia
 et tract. 68 in Joan. ubi illa verba perfecte fecit quae futura sunt: sic intelligit ut
 faceret futura illa praedestinando, et facturum sit illa operando: et in lib. 6. de
 Genesi ad literas cap. 16. et 17. dicit q^o Deus futura facere nihil aliud est quae
 causas preparare; et ibi distinguit duo genera futurorum, alterum per ordinem
 ad causas creatas, et est tale ex vi determinationis illarum, q^o in est omnino infalibi-
 le nisi d^o ipse velit, ex cuius efficacia accipit omnimodam infalibilitatem; alte-
 rum est q^o decrevit ab aeterno suo decreto, quo decrevit se producheret in tempore
 posteriori Antixp^o Vg. hoc est futurum omnino infalibile, et omnium modis distale.
 Preterea ex d. 1° 1° q. 16. art. 7. ad 3°: qui ita procedebat, id q^o est verum imp^o p^o p^o
semper fuit verum esse futurum; unde sicut veritas propositionis de presenti est veri-
tas creata, ita veritas propositionis de futuro; q^o aliqua veritas creata est p^o p^o p^o
curi sic R. ad 3° dicens q^o illud q^o nunc est ex eo futurum est ante quae esset,
 q^o in causa sua erat, ut fixet, unde reblata causa non esset futurum illud fieri

Sola causa causa 1° est eterna; unde ex hoc n̄ sequitur, q̄ ea quę sunt
semper fuerit Verū ea ege futura, quę quidē causa solus D^o est.

Argumentum
q̄ soluit D^o H^o intendit probare dari veritatem aliquę creatę ab eterno, q̄
de illa q̄ in tempore presenti existit verificatur ab eterno esse futura; hoc
tamen n̄ habuisse ab eterno ab aliquo creato, sed ex eo q̄ in causa sempiterna
scilicet Deo erat ab eterno ut fieret: q̄ sentit D^o H^o re esse ab eterno infalibi-
liter futurę n̄ ab aliquo creato, sed ab aliquo increato, nimirum efficaci Dei
decreto vicinis sūt in causa sempiterna ut fieret.

Dices cuq̄ Q^o Com-
plutensis b̄ supra citat; loquens fuisse D^o H^o de futuratione radicali, n̄
autē de forma qua formaliter ab eterno constituitur futura.

Sed contra
q̄ si D^o H^o intelligeretur solę de futuratione radicali, et n̄ de formalis n̄
solueret argumentū; hoc nequit dici: q̄ p̄ mai: rei in tempore existens fa-
it ab eterno n̄ solę radicaliter, sed etq̄ formaliter, et infalibi-liter futura
q̄ si de forma Constituyente re formaliter futurę n̄ doceret esse aliquid incre-
atę argumentū n̄ solueret: an̄ pater: q̄ si rei ab eterno formaliter n̄ esset
futura, nunquā esset formaliter futura: q̄ ab eterno est formaliter futura
cōtra autē p̄: si Constitutivę futurę n̄ esset aliquid increatę deberet esse aliquid
creatę, et consequenter cū futūtio formalis sit ab eterno, et aliquid creatę
esset ab eterno, q̄ est intentū D^o H^o in argumento facto: q̄ non solueret illud.

Conf: q̄ rei in tempore existens est ab eterno futura radicaliter
intellit D^o H^o iuxta intelligentię adversariorū, formę Constituyente, rem
radicaliter futurę fuisse ab eterno. et consequenter aliquid increatę, id est
decretę Dei efficace, unde est ab eterno formaliter, et infalibi-liter futura, ut
iq̄ diximus: q̄ si bona est illatio D^o H^o ab eterno debet esse forma formaliter,
et infalibi-liter Constitutivę re futurę, et consequenter huiusmodi forma debet
esse aliquid increatę, alias daretur creatę ab eterno.

Hic est eadē conclusio
hō posita a D^o H^o q. 2. de veritate art. 11. ubi ait, cuq̄ dicitur hoc est futurę
designatur ordo qui est in causa illius rei ad productionē eius: et in l. d^o
38. q. 1. art. 5. dicit, q̄ D^o vidit ordine sui ad re, ex cuius potestate esset
futura: Ex qua auctoritate sic app̄: ille ordo n̄ potest esse aliud quā deter-
minatio in causa ad dandę effectū existentię: q̄ determinatio in causa
est forma Constitutivę futurę.

Conf: nō ista determinatio est per quam

res transit de statu possibilitatis ad statum futurationis: sed illud per quod
 res transit de statu possibilitatis ad statum futurationis est constitutio futuri
 cuius per illud distinguatur futurum a possibili; q̄ illa determinatio cuius est forma
 Constitutio futuri.

Secundo p̄ Conclusio hae ratione: res esse futurum est deno-
 minatio reati p̄stita a forma reati, n̄ ab alia nisi a determinatione, et p̄-
 paratione Causae ad dandam illi existentiam; q̄ hae est forma Constitutio futuri
 cōa est legitima: mai. Certa: nō res esse futurum n̄ est aliquid facti ab intellectu
 sed vere datur in reus natura: mi. autē p̄: forma qua rei est, et dicitur fu-
 tura debet dari tempore futurationis; sed tunc nō datur a quo denominatur
 futura nisi p̄paratio, et determinatio Causae; q̄ nulla alia forma potest
 et futurum Constitui: cōa est legitima; p̄missa p̄banda sunt: mai. p̄: Simpli-
 car dari effectus formae sine forma; sed tempore futurationis datur effectus
 formalis; scilicet res esse futurum; q̄ tempore futurationis debet dari forma Con-
 stitutiva futuri: mi. et q̄ p̄: forma Constitutio rei futuri debet illa distinguere
 a reus possibili; sed tempore futurationis nō datur illa a reus possibili distingu-
 ens nisi determinatio Causae; q̄ hae et n̄ alia est forma Constituens futurum; mi.
 p̄: nō tempore futurationis solus datur possibilitatis obiectiva Causae, potentia
 activa Causae ad dandam illi existentiam; determinatio et p̄paratio ad illam
 Conferenda, et tandem Carentia existentiae rei futuri; sed nō horum p̄paratio
 et determinatione, neq̄ omnia simul res extrahunt a reus possibilitate: q̄
 sola determinatio Causae futurationis tempore existentiae rei futuri a possibili distin-
 quit: mi. p̄: nō omnia hae p̄ter determinatione, Causae p̄ter possibilitibus
 Conveniunt. p̄.

S, III

Reijctur prima solutio.

Res¹ 1° Mathias

Bonif. de scientia media disp. 1. ex doctrina 11° 2°; futurationis tempore
 n̄ dari adequatam Constitutionem futuri, et conseq̄ nec eade adequatam distinctionem
 illius a reus possibili, sed solus inadequatam, nempe Carentiam existentiae rei futuri
 tempore futurationis, nec hoc esset mirum, cy futurum sit Complexus ex duplici
 Contradictione; scilicet Carentiam existentiae nunc, et existentiam postea, qua
 propter requirit simul adequatam dari Constitutionem, sed partim tempore futu-
 rationis, partim postea: iuxta quae doctrinam necessario fatendum videtur
 1, ut q̄ res sit et dicitur futura simp̄, et absolute tempore futurationis n̄ est
 q̄ tunc datur forma adequata futuri; Vel q̄ tempore futurationis res n̄ est
 neq̄ dicitur simp̄, et absolute futura, quorum utrumq̄ absolute falsum est.

Verū ut plenius constet insufficientia solutionis amplius

examinanda est. et in primis falsum est Carentia existentis esse inadequate
 Constitutum, et distinctum a re pure possibili: 1° q^o per predicationem commune
 duobus nequit unus etiam inadequate ab altero distinguari; quia propter per
 predicationem genericam animal, commune homini, et equo nequeunt inter se etiam
 inadequate homo, et equus distinguari; sed Carentia existentis est predicationem
 commune futuro, et possibili; q^o nequit etiam inadequate unus ab altero distin-
 gui. Sicut q^o predicationem relinquens res indifferentes ut sit, et non sit futura ne-
 quit illos distinguere a re pure possibili; quapropter, q^o quantitas relinquens
 corpus indifferens ut sit albus, l. niger, etiam inadequate albus a nigro nequit
 distinguere; sed Carentia existentis relinquens res indifferentes ut sit, l. non sit
 futura, potest enim ex utroque componi, q^o nequit esse inadequate Constitutum
 aut distinctum futuri a re pure possibili; q^o etiam aduersarius non sibi Contrarius est;
 Videtur tota disp. l. per ipsum de 2. num. 44.

Secunda ^{existentiam} falsum est etiam inadequate
 consistere, et distinguere futurum q^o constat l^o ratione iam facta; Existens
 enim conuenit in futuro sed existenti: q^o nequit futurum inadequate consistere.

Quod si dicas existentis ut habendae soli futuro conuenire; et pro
 ut sic illud consistere. Contra est, non existentia ut habenda; l. addit ali-
 quid supra existentis, l. non. si secundum argumentum non soluitur, neque idem
 sit existentia, et existentia ut habenda, cui unus conuenit, alteri conue-
 nire necesse est; et e contra: si l^o id q^o addit existentis ut habenda supra
 existentis constituit et distinguit futurum, non vero existentia, et vere sic est ex-
 istentia enim ut habenda addit habendum causam res futuram constituentem.

Secundo constat; q^o per id quod futuro non conuenit nequit fu-
 turum inadequate constitui, aut distinguere; sed existentia non conuenit futuro
 per illos soluitur futurum; q^o per illos nequit distinguere.

Quod si iterum dicas.
 existentis ut habendae conuenire futuro. Contra est: argumentum factum, non
 existentia ut habenda, l. addit aliquid supra existentis, l. non. si non
 conuenit futuro conuenire cum existens non sit; si addit, illud q^o addit eam consti-
 tutum futuri non vero existentia.

Tertio res esse futuram esse in via ad
 existendum, sed via ad terminum, non per terminum, sed per aliquid ipsi pro-
 cedens constituitur adequate: q^o = Constat 4° q^o res esse futuram est quidme-
 dium inter possibilitatem, et existentiam: q^o forma constitutum adequate futurum
 debet inter utrumque mediare, et ab utroque distinguere. Constat tandem
 q^o res esse futuram supponit illius possibilitatem, nequit futurum etiam inadequate
 per possibilitatem constitui neque distinguere: q^o esse futurum procedit existentiam

nequit per existentis etiam in adequate constitui, aut distingui: ita p^o n^o minus, imo magis repugnat esse, aut intelligi effectus formale pro priori ad formam, quae esse aut intelligi formae pro priori ad effectus formale; imo hoc fortassis aliquando accidere potest, sed quae possibilitas rei precedat effectus formale futuri rationis, seu esse futuri, nequit futuri etiam in adequate per possibilitatem constitui: si uero esse futuri, precedat existentis nequit per illud etiam in adequate constitui.

Deinde respicitur solutio; quae iuxta illud, ut in §^o vidimus necessarii debet dicendi, 1. quod ut res sit et dicatur simpliciter futura tempore futuri rationis non requiritur dari formam adequate, sed sufficit inadequate, nempe contentia existentis; 2. quod tempore futuri rationis res neque dicitur simpliciter, et absolute futura: sed utrumque est falsum; 3. et solutio: nisi p^o pro 1. p^o quia d^o hoc loco est. p. citato ut componat creaturae esse ab eterno futuri, et quod nisi creatura sit ab eterno recurrat ad causam sempiternam, in qua ab eterno erat ut esset absolute et formaliter futura: ex quo duo inferuntur, 1. quod ut creatura futuri sit ab eterno necessarium est quod ab eterno deus forma qua apud possibili distinguitur. 2. quod ad hoc quod creatura deus ab eterno non sufficit ab eterno dari contentum rei futuri, alias frustra ad determinationem et preparationem causae recurreret.

Secundo p^o m^o: quoad 1. p^o effectus formalis nequit precedere formam etiam inadequate essentialiter clausam in suo conceptu; quae propter effectus futuri rationis nequit praecedere contentum existentem, quod hoc est forma saltem inadequate constituta futuri. Itaque etiam p^o quod ab eterno per liberum decretum est libere volens, nequit per creaturam, aut actionem transire in tempore existentem constitui etiam in adequate libere volens, ut cum frequentiori, et veriori theologorum doctrina docuimus tract. de voluntate Dei qua etiam ratione ad idem utuntur R. R. nobis in presenti adversariis; effectus sui nequit praecedere formam etiam inadequate pro aliquo priori. Itaque etiam de re existente non verificatur esse futuri, etiam si ipsi conveniat inadequate parti futuri rationis iuxta adversarios; quod non sufficit ut de subiecto affirmetur contentum illius formae inadequate illi constituisse; et ratio est quod in propositione affirmative denotatur formale, et adequate significatio praedicti convenire subiecto iuxta differentias temporis impartitae per copulam, quae propter de obiecto extra quod non est cognitio falso dicitur esse cognatum; pars de praesenti affirmatur aliquid esse futuri debet illi convenire adequate formae futuri rationis, quae est adequate significatio per se futuri.

Tandem, in fallor

videntes ostendimus non posse de futuro vere affirmari tempore futuritionis
esse futurum, si solum ipsi conveniat pro tunc caventia existentibus, non de re cui
solum conveniunt predicata indifferentia ut sit, aut non sit futura, nequit vere
affirmari esse futurum, quapropter de corpore cui solum convenit quantitas
nequit de presenti affirmari esse albi; sed cui solum convenit caventia existen-
tie solum conveniunt predicata indifferentia, ut sit, aut non sit futura: quod de illa
nequit de presenti affirmari esse futurum.

Consi: quod pro signo possibilitatis solum conveniunt re predicata indifferentia ut sit, aut non sit, futura nequit de
illa verificari pro illo signo esse futurum, sed si tempore futuritionis solum con-
veniat caventia existentibus solum conveniunt predicata indifferentia, ut
sit, aut non sit futura caventia enim existentibus potest eorum utroque componi
nequit de illa verificari esse futurum.

Sed quid in hoc immoramur! Cuius-
se adversarius fateatur binarius ex duratione hodierna, et crastina
hodie non dari quod non datur utraque duratio inclusa in conceptu illius bi-
narij; et in universis docet sect. 5. nullus complexus dari duos omnes ei-
us partes non existant: ex quo clare deducitur tempore futuritionis re
non esse futurum eorum non dentur omnes partes constituentes futurum; imo num-
quod dari eorum nunquam possint simul existere; hoc autem esse falsum constab-
it probando secundum partes minus, nimirum falsum esse tempore futuritionis
non verificari de re esse futurum.

Prob. 1. predicata mihi: ex omni omni-
um consensu: quis enim negare audebit futurum esse universale inditum? Et
ex scriptura, et Patribus; quod discrete textatur Aug. et D. Th. et ubi supra lo-
colle partes non semel adducto; ubi fateatur de re in tempore existenti veri-
ficari obiter non esse futurum: 2. ex ipso adversario qui sepe in solutione argu-
mentorum precipue sect. 5. num. 52. ingenue fateatur tempore futuritionis
re esse certo, et infalibiter futurum; licet hoc non habeat ex determinatione
presentis: 3. quod si tempore futuritionis hoc non verificatur nunquam est
verum re esse futurum, eorum nec tempore futuritionis, nec tempore existentibus
immo impossibile est creaturas convenire esse futurum; complexus enim ex di-
plis contradictorius nullus potest convenire; sed futurum est huiusmodi;
non iuxta contrariam sententiam est constans ex caventia existentibus nunc,
et existentia postea habenda; quod nec tempore futuritionis, nec tempore
presentis potest verificari de re esse futurum.

Licet huc ita clara
videantur, conatur respondere sect. 6. asserendo, quod huc propositio;

Antixpous est futurus: duplicem potest habere sensum; 1us nunc Antixpous pro instanti presenti est futurus praesens, v. exclusis alijs instantibus, et in hoc sensu falsus est propositio, quia non existit ad equam futurum pro hoc instanti: 2us Antixpous est futurus pro hoc instanti; in qua; partim nunc, et partim postea; et in hoc sensu vera est, et conceditur ab illo.

Sed contra est: quod solum potest facere 1us sensus; quod in nullo est vera iuxta contrarium sententiam; ante satis colligitur ex D. 11. ubi supra, et fit: quod in propositione contingenti temporis praesentis denotatur adequatus significatus praedicati conveniens subiecto de facto, et tempore praesentis; et in praefata propositione denotatur significatus adequatus praedicati de facto, et tempore praesentis conveniens subiecto.

Nec debet quod praedicatus sit complexus ex duplici contradictione, ut non possit simul convenire subiecto quoad omnes partes; ex hoc enim solum inferretur propositio non posse esse vera; non vero quod non denotetur adequatus significatus praedicati conveniens subiecto de facto, et tempore praesentis; ut constat in hac propositione Petrus existit, et non existit: in qua praedicatus est complexus constans ex duplici contradictione; et tamen alius sensus non habet nisi quod adequatus significatus praedicati de facto, et de praesentis simul conveniat subiecto, sicut Petrus; ac proinde non amittit sensum verum.

Nec itaque obstat quod futurus sit complexus ex duplici forma aut quod forma quarum una alteri succedit propter eandem rationem; haec enim propositio hoc existit, designata hodierna duratione; et binarius ex duratione hodierna, et Crastina est falsa non admittens sensum verum; quod scilicet ut praedicatum utranque durationis significet, propositio denotat utranque convenire subiecto iuxta differentiam temporis importatam per copulam.

Dices: esse maximam differentiam inter exempla adueta, et propositionem de qua est questio; eo quod futurum ampliat subiectum ad illud quod est, vel erit: unde ut sit vera propositio non requiritur quod de praesentis conveniat illi praedicato adequatus significatus, sed sufficit si partim de praesentis conveniat, et partim postea; in exemplis autem ad ductis oppositis opposita de causa contingit.

Sed contra est: ex eo quod praedicatus ampliat subiectum solum inferretur non requiri existentis subiecti, ut de praesentis illi conveniat praedicatus, non vero quod ut propositio de praesentis sit vera non sit necessarium quod de praesentis conveniat subiecto adequatus significatus praedicati; et patet non enim in hac propositione Petrus est cognitus: subiectum ex vi praedicati ampliat, unde de Petro pure possibili verificari potest, et tamen ut de praesentis sit vera necessarium est quod cognitio quae est adequatus significatus praedicati de praesentis

existat, et ad Petry terminetur: q^o etig^o ut de presenti verificetur de Petro esse futurum
n^o requiratur ex^o ampliatione Petry existere, requiritur tamen est q^o adequata
relatio de presenti illi conveniat.

Imo ex ampliatione argumenty desumimus
hunc enj^o predicaty ampliat subiecty, etig^o contingentes, et per copul^o de presenti
predicatur, quando tale est, ut possit convenire de presenti, et adequate subiecto non
existenti; ut constat in hac propositione Petrus est cognitus: q^o vel ly, futurum non
ampliat, vel si ampliat eo est, q^o adequaty significaty illius potest de presenti sub-
iecto n^o existenti convenire; atq^o ideo significaty illius n^o est existentia, sed ordo, et
determinatio in causa ad illo^o habenda, qu^o subiecto non d^o existenti de presenti conve-
nire potest, sicut et est Cognitus.

Secundo rejicitur solutio ex dictis: in predicta pro-
positione denotatur convenire de presenti Antixpto aliquid proter Carentia exist-
entis, cu^o designatur convenire aliquid predicaty q^o pure possibilibus n^o convenit;
sed hoc n^o admittit sensus Verus in contraria s^o iuxta qu^o id q^o supra Carentis exist-
entis, additur nil aliud potest esse qu^o existentia, qu^o de presenti de Antixpto n^o veri-
ficatur: q^o in contraria s^o predicta propositio n^o admittit sensus Verus.

Consequenter
predicta propositio n^o solum concipimus Antixpty carere existentia de presenti;
sed illi convenire de presenti habitury eue existentis; sed habitury eue existentis
quid distincty est a Carentia existentis, cu^o h^o pure possibilibus conveniat, sensus au-
te illud: q^o proter Carentis existentis denotatur ipse convenire de presenti existentis
iuxta adversarios, et iuxta Veritatem, et n^o ordinem ad illu^o.

Impugnatur 3° solutio: eo
q^o predicta propositio in secundo sensu, nempe, q^o relatio partim conveniat modo,
partim postea Antixpto etig^o est falsa: q^o in nullo sensu admittit sensus Verus; anti s^o sen-
sus ille intelligibilis n^o est nisi sic exponatur, Antixpto nunc convenit Carentia
existentis, et postea convenit existentia; sed in illo sensu est falsa: q^o etig^o in
secundo sensu falsa est: nisi s^o propositio exposita per Copulativu^o cuius aliquapars
est falsa tota est falsa sicut et Copulativa; sed secunda pars Copulativu^o est falsa
nempe existentia convenit postea, q^o tota Copulativa est falsa; et consequenter
exponibilis: nisi s^o l^o q^o postea convenit existentia modo enunciatu^o de Antixpto
et modo n^o convenit, cu^o solum ipse convenit Carentia existentis: q^o falso enuncia-
tur de illo de presenti q^o ipse postea convenit existentia. 2° s^o nisi: h^o pro-
positio Antixpto convenit existentia postea, q^o quales huius: Antixptus habitus
suis est existentis; sed h^o est falsa: q^o et illa: nisi s^o de illis unq^o quibus solum conve-
niunt predicata indifferencia, ut sint habitus, t^o n^o habitus existentis, falso asser-
matur esse habitus existentis, cui autem solum convenit de presenti Carentia exist-
entis, solum conveniunt predicata indifferencia.

Dices: q^d ex suppositione q^d potia habeat existentia, verum est modo dicere habere esse illo. Sed contra hoc est: q^d ut propositio que n^o potest esse vera nisi ex aliqua suppositione, defacto ut sit vera necessarii est q^d datur talis suppositio, cu^m soly defacto datur carentia existentia, de facto vera n^o est.

Impugnatur tandem responsio: ut propositio defuturo contingenti sit vera in aliquo sensu necessarii est quod existat ad equata futurio; sed in temporali determinatione n^o existit ut fatentur; q^d in nullo sensu est vera; mai^o q^d ut sit vera necessarii est q^d illius veritas datur; sed huc n^o datur nisi datur ad equata futurio; q^d n^o ipsa erit vera n^o existente ad equata futurio. **S**unt: Veritas propositionis de futuro contingenti est constans ex actu, et obiecto illius ad equato iuxta adversarios; sed n^o existente ad equata futurio n^o datur; q^d nec veritas illius propositionis.

R loco citato: propositiones defuturo si formantur actibus super naturalibus, qui huc subeque falsy n^o potest, esse veras, eo q^d veritas est illis intrinseca, et essentialis n^o composita ex actu, et obiecto; si autem formantur actibus naturalibus non essentialiter veras, esse veras ea parte qua enuntiant carentia existentia, ex alia tamen parte scilicet ex parte existentia esse veras n^o posse: cu^m eni^m veritas illarum ex actu, et obiecto illarum ad equato sit complexy, quovis hor^{um} complexy datur n^o possunt esse veras, sed indifferentes ex illa parte ad veritatem, et falsitatem.

Etiam
 men solutio insufficientis est, n^o vel intelligitur de propositione defuturo in primo sensu 1. in secundo; si in 1. requirit esse vera^m propositio mentalis, atq^{ue} adeo 1. n^o potest formari actibus supernaturalibus, 1. non repugnabit propositioni supernaturali falsitas, q^d sic patet, n^o in primo sensu affirmatur per illa^m existere tota futurio^m representi q^d falsy est iuxta adversarios. q^d propositio sic enuncians requirit ex actibus supernaturalibus affirmari; 1. hui^{us} falsitas n^o repugnabit; si autem intelligatur in secundo sensu, ut videtur intelligenda requirit propositio supernaturalis esse vera, quin naturalis sit vera: huc q^d ipsi fatentur esse veras in secundo sensu n^o distinguendo inter naturalis et supernaturalis propositionem. huc etiq^{ue} q^d est intelligibile q^d ex duabus propositionibus idem affirmantibus una sit vera, et altera n^o sit vera: Ultraq^{ue} 1. ita est sicut p^{ro} illa si p^{ro} significatur 1. non. si 1. 3° erit vera etiq^{ue} propositio naturalis, si secunda nulla idem omnino affirmans erit vera, cu^m ab eo q^d rep, vel n^o est propositio vera, vel falsa sit.

Et ex his colligitur falsy esse predictam propositionem esse in differente quoad 2° ad veritatem, 1. falsitatem, vel eni^m ita est sicut p^{ro} illa significatur, vel non? si 1. 3° est vera, si 2° est falsa, q^d n^o est indifferentis licet eni^m propositio contingens pro signo pro quo soly intelliguntur p^{ro} dicta

ta indifferentia ut sit, aut n̄ sit obiectus per illos significatq; sit indifferentem adve-
ritatem, et falsitatem, qualiter pro signis priori ad amorem, et eius omissionem, in quo solus
intelligitur voluntas indifferentem ad utramque propositionem affirmans amorem est in-
differentem ad veritatem, et falsitatem, sicut et affirmans omissionem in instanti tamen
reali repugnat n̄ esse determinate verum, aut determinate falsum eo qd̄ inesse
et n̄ esse n̄ datur mixtum, et quidem mixtum est, quantum deest recentiorum doctrina
appropriata, et suorum mente, qd̄ ut postea viderimus ex duabus contradictorijs de
futuro contingenti contendunt vna determinate esse verum, et altera falsam;
n̄ solus in instanti reali, sed in signo procedenti decreto, vel procedenti ab illo
qui aut n̄ in instanti propositiones indifferentes ad veritatem, et falsitatem admi-
tunt.

Secundo rejicitur solutio: qd̄ ex illa seq; propositione de futuro contingenti
formata ex actibus naturalibus, nedy n̄ esse indifferentem ad veritatem, et falsita-
tem, sed esse impossibile; qd̄ sic patet: supposita communi, et vera doctrina, ni-
mirum qd̄ ut propositio sit vera necessarium est qd̄ ex omni parte sit vera, unde hęc
propositio Petrus est hoc albus absolute n̄ est vera n̄ existente albedine, licet pro
ea parte qua affirmatur hoc de Petro vera sit; hęc sic predictę propositioni repug-
nat esse ex omni parte verum; qd̄ est impossibile: aut̄ stat, nō ea parte qua af-
firmat existentis repugnat esse verum tempore futuritionis, et aut̄ parte qua
affirmat carentis existentis repugnat esse verum tempore quo existit; qd̄ repugnat
esse verum omni parte.

Plus iusto in his forte inmorati sumus, idē tamen consulo
fecimus ut appareat inconstantia oppositę doctrinę, igitur ad utramq; propo-
sitionem de futuro esse verum tempore futuritionis ad quod n̄ requiritur quod
debet de facto existentia sed sufficit qd̄ deprecentur deus carentia existente
rei futurę, et postea illius existentia; igitur in quodam sensu illę concedunt, in
altero negant, et tandem in sensu in quo affirmant esse verum postea docent
esse indifferentem ad veritatem, et falsitatem, imo tenentur affirmare, ut viderimus
esse impossibile, et quoniam attenditur est hanc propositionem deus indicij est
futurę formata actibus supernaturalibus esse essentialiter veram,
conceptam aut̄ ab Hebręis actibus naturalibus esse impossibile, qd̄ impossibile
est ad credendum, et evidentē rationē aduersatur, nobis modo sufficit ita
esse certę futurę n̄ contingentis sicut et his auctoribus affirmatur, sicut et cer-
ty predictę propositionis esse verum determinate a quocumq; concipitur.

S IV
Refertur aliorum doctrina, et rejicitur. Authores

tertijs sententijs aliter argumento occurrunt, inter quos Compulsiuere; ac labet
 Duxter distinguendo futuri, siue futuri duplicem considerationem; potest enim con-
 siderari futuri, vel in esse entitativo; L, in esse veri formaliter qd vocant fundamen-
 taliter futuri; in esse entitativo Constituitur per Coarentia existentis tempore fu-
 turationis et existentis quz habeat postea; in esse autem veri formaliter per
 iudicium Veri quo affirmatur esse futuri, et in esse fundamentali per futuri per
 predicatum aliquod presens tempore futurationis infalibilitate Connexu cy existentia
 postea habenda. Hoc tamen predicatum Connexu n est necessario decreti Diuini
 de dando rei futuri existentis, sed vel hoc, vel sententia Diuina essentialiter vera
 existens ab eterno, et Connexu cy existentia in tempore habenda, vel si datur
 aliud predicatum sic Connexu.

Ex qua doctrina ad argumentum factu dicitur
 Conuenire tempore futurationis dicitur tota futuratione, et Constituitur futuri in
 esse veri formaliter, aut fundamentali tempore n vero in esse entitativo, n tamen
 Conuenire huiusmodi futurationis, necessario esse decreti Diuini, sed vel hoc, L
 aliud predicatum Connexu cy existentia habenda in tempore.

In qua soluti-
 none hinc gloriatur disputatione, gloriatur tamen quod dicitur Veri in dicitur
 quo affirmatur rem esse futuri tempore futurationis debet esse
 re eodem tempore predicatum Connexu cy existentia postea habenda; gloriatur
 ut in super predicatum aliquod si existens esse necessarium et suffi-
 cienti fundamentum, ut res vere iudicatur futuri. Ex hoc tamen (mi-
 fallor) euidenter colligitur aliquod predicatum ex se Connexu Con-
 tituere formaliter, n vero existentia; quod sic probatur id quo vel
 Constituitur prestat fundamentum sufficiens ut vere iudicatur
 futuri; sed id quod prestat huiusmodi fundamentum solus est gra-
 dicatum presens cy existens Connexu, qd solus hoc Constituitur vel
 futuri. Consequens est bona. nunc est doctrina solutiouis. nunc est
 nota nra rem esse vere futuri prestat fundamentum ut talis
 iudicatur, vno nulli aliud dari potest ad se agitur iudicandus
 sicut melius fundamentum dari n potest ad Petri esse albus, quia
 albus.

Secundo. futurius cuius Constituitur indagamus est que
 Vere gradicatur de re futuri tempore futurationis; sed hanc soluti-
 onem gradicatur Connexu cy existens, n vero ipsa existentia, qd in hoc
 est n vialio sita est futurius essentialiter.

Tertio futurius contra

hinc n̄ est vera futuritio q̄ omni vera futuritio constituitur
per predicatū presentis q̄ existit̄ conexus. Conseq̄ est legitima. Omni
enī futuritio præbet enītativa constituitur per huiusmodi præ
dicatū. aut̄ autem præbet vera futuritio præbet sufficienti funda
mentū ut res vere d̄fīm̄t̄ futura, sed futuritio enītativa
hoc fundamentū n̄ præbet q̄ n̄ est vera futuritio om̄n̄i præbet.
Item quia aliat̄ n̄ esset necessariū predicatū presentis ut hoc funda
mentū præstaret. In etiā quia illud n̄ præstat tempore futuritionis
nec tempore existentia; q̄ n̄ quia;

Nihilominus fateamur quod
si per futurū enītativū intelligatur subiectū denominationis fu
turi, n̄ est predicatū existens, sed igit̄ enītativa. Petri v̄. qui est futur
us quæ præcisiue a predicato præteriti conexus est ipsa. Ut potest exi
stenti præcisiue a futuritione et eam conueniat. et totū habet pro
tūm præcisiue a predicato conexus esse obiectiue et possibiliter, ratio
ne cuius constituitur futura. Sicut contingit in hoc complexo Pe
tri Cognitus in quo subiectū denominationis n̄ est Cognitus sed igit̄
enītativa Petri qui denominatur Cognitus a cognitione presentitatis
quæ a forma adæquata cuius enītativa præcisiue a cognitione n̄ crea
ta quia n̄ necessariū terminat̄ est in differens ut Cognoscat̄ vel
n̄ Cognoscat̄.

Fateamur etiā quod si per fundamentali ter fu
turi intelligatur predicatū quod sit causa rei, quæ denominatur
futura tale predicatū datur tempore futuritionis. Ceterū hoc quod
est ~~per~~ fundamentū per modū causæ rei futura illud constituit for
mali ter in ratione futura sicut res denominatur formaliter
possibiliti a predicato quod per modū causæ et virtuti illud continet
et potest producere.

Quia propter melius Dr Antonius Perez ubi
supra fateatur futuritionum adæquata esse predicatū existens
tempore futuritionis et conexus est existentia futuri, hoc tamen
n̄ esse decretū sed respectu futuri absoluti absoluti scientiā vitiōni
respectu vero conditionati scientiā media, a quo oblatiō n̄ acce
perunt Complutense velati ea que videntur in Baderini quæ
n̄ ita clare tradiderunt ne viderentur in suis et delecte senten
tiā vel forte ut dixerunt autem ob alio prius tradita accipi se doc
trina ex e satis difficiliter amplius ob curate produerunt.

Hec doctrina est infra examinanda, nunc autem breviter respicitur supponendo
 doctrinam adversarij Commune assentibus scientia Visionis non esse causam rerum
 sed esse pure speculative; si enim ut docuimus ex d. Thoma et ex sancto Patribus habet
 de scientia necessaria, scientia visionis est causa rerum, fatendum esse formam saltem
 in adequatam constitutivam futuram, ut postea explicabimus: hoc supposito sic respicitur
 scientia visionis supponit futuram constitutivam; si non constituit: contra constat, et ante p.
 scientia visionis supponit Deum adequate determinatum ad dandum esse futurum;
 sed ex vi huius determinationis constituitur res futura: q. supponit futurum
 Constitutivum: maior & minor probandus sunt, & maior per omnibus argumentis quibus
 tractam de p. definitionibus Dei ubi sumus ad probandum quilibet creaturam
 etiam actus liberi supponere essentialiter decessu effectus Dei, ad quod subsequitur
 scientia visionis, si ut determinatio causam requisita ad dandum esse effectus intentionis
 aduersarij, sed ut pure speculative. Deinde p. mai: non enim scientia visionis
 potuerit non esse in Deo quoad determinationem, existit in ipso ex vi alterius deter-
 minationis; non alterius quae decessu diuini, aut diuinae voluntatis decessu ex-
 istentis creaturam: p. existit in Deo ex determinatione voluntatis diuinae: hae minor
 p. hae q. si scientia visionis ex alterius determinatione quae ex determinatione Dei
 constitueretur in Deo, alterius providentis, et dispositionis subdecessu: hae etiam q. ipsa
 determinatio ex qua scientia visionis existit, alterius providentis subdecessu, et
 esset et non ex dispositione Dei; hae deniq. q. cum ad g. termino existat scientia visionis, ad g. termino
 debet dari determinatio in cuius existat, sed ab eterno non datur alterius extra Deum determi-
 natio; si non existit ex alterius determinatione nisi a Deo: Deinde non potest existere ex deter-
 minatione intellectus diuini, non enim sit indifferens ex se ad videndum, et non videndum, et non
 sit p. liber non potest seipsum determinare, sed indiget voluntatis liberae determinatione: imo
 principis p. non res ab eo habet esse futuram a quo habet esse, sicut ab eo est possibilis, a quo
 accipit, et conseq. a causa non ab illa ut proprie potente, neque ut actualiter influente; q. ab
 illa ut determinata ad influendum, quapropter docuit d. Thoma ubi supra quodammodo ab
 eterno futura, q. in causa sempiterna erat ut fieret.

Conf. 1. quia res est futura vi-

detur a Deo iuxta aduersarij: q. vno supponit futuritione rei, & non constituit
 Conf. 2. proprie a scientia visionis, iuxta aduersarij, nullus datur in Deo proprie,
 non indifferens ad visionem actus liberi creati, et eius decessu; actus liber in tali propo-
 sitione est indifferens ut sit, aut non sit futurus, cum per scientiam constituitur futurus: q.
 proprie a scientia visionis nihil est nisi cuius inferatur in Deo scientia huius actus
 determinat proprie: neq. ratio quare Deus videat vnum futurum, et non alterum, cum q.
 ex parte Dei, et eius summa intellectualitate, neque ex parte actus detur ab ipso
 p. huius quae comparatur ad alium actum qui non existit.

Neque possunt confuzere ad existentiam

ipsius actus in tempore; q^o h^o nondum datur, neq^{ue} est futura in illa p^{er}visione; neq^{ue} amplius habearis quo possit determinare Deum ad illos videndos, quos actus mere possibilis alias si amplius haberet illo constitueretur futurus in scientia visionis.

Idem argumentum conficitur ad probandum scientiam dei non posse constituere futurum conditionatum, nam cum potuerit non esse existit ex alicuius determinatione de facto existenti; et consequenter non existit ex determinatione voluntatis diuinae, qua supponitur constituere futurum, et qua ipsa scientia non media, sed libera evadit, insuper ex parte futuri conditionati non datur aliquid determinatum ad scientiam illam, quod ipsi concedunt, alias illo constitueretur futurum conditionatum; non scientia media: ex parte dei omnia sunt indifferentia, ut diximus; q^o non est ratio quare deus cognoscat Deum sub hac conditione, conuertendy potius quod non conuertendy; quare et hoc futurum conditionatum sit verum quod alteris; huc innuasse sufficiat, nam in discursum tractatus istius huc doctrina attingetur.

Modo aduertendy est q^o in nostra sententia sicut scientia simpliciter intelligentia constituit Deum potentem producere creaturas saltem inadequate; qua propter ab ipsa denominatur formaliter possibilis, talem tanquam a forma inadequate; pariter scientia visionis est inadequata dei determinatione, qua propter est inadequata futuri; supponens inadequatam futuri determinationem per se formalem a decreto q^o est ipsa determinatio et radix omnium aliorum p^{er} se deest, quae in deo sunt, et potuerunt esse; omnis enim determinatio libera in deo, i. est actus voluntatis diuinae in qua formaliter residet libertas, i. illy supponit, a quo etiam libertatem habet.

Sed dices: scientia visionis ex dicta supponit determinationem dei; et tamen constituit inadequate futurum in nostra sententia: q^o sic in sententia aduersariory determinationem dei supponit potest futurum saltem inadequate constituere = Secundo licet scientia speculativa qua deus cognoscit et esse futurum illy futurum supponat, scientia tamen qua deus ab eterno cognoscit Antixp^um existere in sua differentia temporis, futuri tamen non supponit eum illo, non respiciat tanquam obiectum q^o talis h^o est ab eterno existens connexa eum existentia Antixp^um, et sic potest illy futurum constituere.

Ad id constat ex dictis, etenim neganda est t^{er}cia in sententia enim contraria scientia visionis non determinat Deum ad producendum creaturam etiam inadequate, cum sit pure speculativa, q^o non contingit in nostra sententia. Ad id negand^u est anti: eadem enim scientia deus cognoscit Antixp^um existere, et esse futurum, cum existentia cognoscat in decreto, quo constituitur futurus: imo etiam si per se in illis illy dei constitueretur futura pro obiecto haberet futuri tamen, quilibet enim scientia diuina seipsum perfectissime cognoscit: deinde cum scientia illa in

sententia adversariory supponat existentia Ant' xpi, quæ n̄ causat, et existentia Ant' xpi in propria differentia temporis supponat futuritione toto tempore Ant' xpi, illa utiq̄ debet supponere scientia.

S. V.

Soluuntur Argumenta.

Arg^o 1°. eo precise res est formaliter futura in instanti A presenti quo formaliter in re natura est posterior in existendo comparatur ad instans B, si autem est posterior formaliter inclusit precise Carentia existentia in instanti B, et existentia in instanti B, q̄ est futura: t̄a ex terminis est nota, et m̄i: s^o 1° nam formaliter loquendo n̄ aliud est in re natura Ant' xpi esse posterioris respectu ad hoc tempus, quæ nunc existere, et existere postea: q̄ inclusit precise Carentia in instanti A existentia, et existentia in instanti B est, et intelligitur res posterior in existendo respectu ad instans A.

Secundo: instans B esse posterior in existendo respectu ad instans A, aliud n̄ est formaliter quæ instans B n̄ esse nunc quando est instans A, et esse postea, q̄ esse posterior in existendo ad instans A respectu n̄ est aliud formaliter, quæ aliquid n̄ esse nunc quando est instans A, et esse postea; id autem formaliter est esse futurum: q̄ quæ omnia ex primis apprehensionibus terminorum videtur adversarij nota.

R^a neg^o mai^o

quæ neque ipsi quantumvis nota, admittere possunt, nam ex Valentino, quæ in maiori adducuntur n̄ sufficiunt ut in instanti A, sit vera propositio quæ res affirmatur futura; propositio enī formata actibus naturæ illud affirmans n̄ est vera ex a prior, et consequentes nulla, ut supra inveniimus; q̄ neg^o sufficiunt ut in instanti B res sit futura; et eade ratione debent illas conclusiones negare, q̄ totū illud sufficiens fundamentum n̄ est ut res vere affirmetur futura, cū ad hoc sit necessarium predicari presentem cū existentia postea habenda connexam; et quia t̄a longe abest ut maior in sensu illo sit vera, q̄ potius apparet ex terminis impossibile; ex primis enī apprehensionibus impossibile apparet res in instanti A esse futura, si omnia quæ in illo instanti dantur coniungibilia sunt cū Carentia futuritionis.

Sed ad quæ uocatione utrandū quæ ex obscuritate terminorum potest arri, explicandæ sunt propositiones adductæ; mai^o est hoc; eo precise res est s^o futura in instanti A presenti, quo formaliter est in re natura posterior in existendo ad instans B, quæ multipliciter sensus habere potest, primus est; res esse s^o futura in instanti A, per id q̄ in illo instanti A est posterior in re natura ad ipsum instans; et hic sensus manifeste est falsus: res enī n̄ existens in instanti A, sed in instanti B;

nequit esse posterior in instanti B, id enim qd in aliquo instanti n est, in illo posteriorius
 n est; Insuper neg esse posteriorius alia in aliquo instanti est existere in illo, alia
 iq transacta; in quo sensu manifeste implicat aliquid n existere in aliquo instanti;
 et esse posteriorius illo; si forte per esse posteriorius in instanti B intelligatur in illo ins-
 tanti dari neg esse existens, maior est vera; et tunc neganda est nisi secundo sensu
 accepta; et adversariory intenty est, qd res Constitutus futura in instanti B, per
 hoc qd existens in instanti B Constitutus posterior respectu ad instanti B prope-
 ritq per aliquid existens in instanti B supponens existentia ante cedentis in ins-
 tanti B; Futura autem Constituentur per aliquid existens in instanti B inferens
 existentia illius pro instanti sequenti; qd magis explicabitur infra solvendo
 paritate ex proteritione desumpta; minor in argumento assumpta etiq habet
 I, videtur habere hunc duplicem tenor, et in utroque falsum esse constat ex dictis.

Sed instabilis posita Carentia existentis in instanti B, et existentia in
 instanti B implicat qd res in instanti B n sit futura; qd huius pro esse inclusa futura
 Constitutus: = Secundo posita Carentia existentis hodie, et existentia Crastina
 quolibet alio recto in hodie et infalibilibus certa existentia Crastina qd ad con-
 stitutione futuri aliud necessarium n est. ant qd: Licet existentia Crastina futuri contin-
 genti sit antecedenter contingens in causis, n tamen ex suppositione quod sit, per
 suppositione qd eras existat, iq hodie est certy et infalibile qd eras existet. = Tertio;
 quamvis existentia Petri hodie n sit antecedenter absolute contingens in causis, ita
 illo ponentibus, ut potuerit n ponere; tamen ex suppositione qd certabit, et infalibily
 et ut talis incipiat certo, et infalibily Cognita ab eterno; qd quamvis existen-
 tia Crastina Petri sit absolute et antecedenter contingens in causis, ex suppositione
 qd mane existat, erit hodie et ab eterno infalibily futura; sius nq implicat
 res n esse dny est, ita n esse futury dny existura est; si ergo ex suppositione qd res est,
 infalibily est, ex suppositione qd est existura infalibily existura est.

Ad 13 con-

cesso anti neganda est tota; posito enim esse implicat causy n existere; in de
 tamen n licet colligere causy Constitui per effecty existentis; datae qm vny
 natura; seu in firmitate, ut nos loquimur, deest Carentia hodierna exis-
 tentis Petri; et existentia Crastina eiusde; n potest n esse hodie futurus Pe-
 trus; hoc tamen ideo est, qd tamen dari n potest absq decreto Divino exis-
 tente per eternitate, et conseq hodie.

Ad 23 negandus est anti, v. Clarita-

ti gratia distinguatur, si hodie ponatur dandq esse existentis Crastina, con-
 cedo anti; si solum hodie ponatur Carentia existentis, n vero dandq esse existen-
 tisy Crastina nego anti; et tunc ad p m pro termino anti distinguendy est Conseq;
 si hodie supponatur ut existentis eras concedo conq; si hodie solum deest Carentia

existentis nego con: itaque ut hodie sit certa, et infalibilis existentia creaturae, hoc est qd erat habitus existentia, hodie debet dari certitudo, et infalibilitas, atq; adeo aliquid connexum cu existentia creaturae hodie certitudo cu illa connectitur.

Ad 3° admittimus anti, et fatemur consequens esse verum sed nil contra nos concedimus; qd qd hodie res sit existens hac facta suppositione est infalibiliter futura; supposito autem hoc scilicet hodie esse existens aliquid est hodie propter carentiam existentis; imo exinde nos argumentum deducimus, si eni hodie supponitur existens aliquid supponitur propter carentiam existentis.

Nec satis est, argumentum in convincere, si illo utentes in sibi aperte contradicerent, qui sepe asserunt in dari tempore futuri temporis certitudinem, et infalibilitatem futuri, sed parit tempore futuri temporis, et parit postea; ex quo evidentius colligitur tempore futuri temporis, et ante existentis, atq; in habere esse infalibilitatem futuri; ex quo solvitur, et prosequitur sect. 6. num. 66. concedunt qd ab eterno in fut. certa, et infalibiliter Anticipati futuri, et conseq; nec hodie, quomodo qd potest esse certo, et infalibiliter futurum hodie, si hodie in est certa, et infalibiliter eni futuri. Ex quo solvitur inferunt in potuisse Deum ab eterno cognoscere Anticipati ab eterno esse certo, et infalibiliter futuri, qua etiam ratione Deus ab eterno in potest cognoscere esse hodie infalibiliter futuri; sed qd ab eterno in cognoscit Ex quo tandem alia deducitur implicatio scilicet qd Anticipatus est hodie, et infalibiliter futuri, et esse hodie infalibiliter futurum, et nec ab eterno qui in tempore dantur in cognoscit.

Secundo arg. determinatio praesens ad existendum postea, constituitur futuri in potest esse aliquid creati, vel increati; qd haec determinatio requirit constituitur futuri; anti pro 1° p. 1° determinatio constituitur futuri ab eterno debet existere, cu ab eterno sit res futura; sed nil creati est ab eterno; qd haec determinatio requirit esse aliquid creati; pro 2° p. 1° si esset aliquid increati esset decreti Divini efficax de dando rei futuri existentis; hoc autem in posse constituitur futuri pro 1° in sententia the mistary futuri est ob h^o Vol^oty per decreti; at qui ob h^o Vol^oty ab illo distinguitur; qd futuri per tale decreti in constituitur, et conseq; neque futuri.

Secundo: determinatio qua 1° determinat ad amorem nume existentem in est decreti quo 1° vult existentis amorem; sed ph^orica per determinatio mediana inter amorem existentem, et decreti; qd determinatio qua 2° determinat ad amorem existentem in est decreti sed aliquid mediana inter amorem existentem, et decreti.

Tertio: determinatio fl^o ad existentem infalibiliter

n̄ est decretū volens amorem futurū, sed aliquid ab ipso, et futuri ratione amoris, distinctū; q̄ determinatio ad amorem existens, n̄ est decretū sed aliquid ab ipso distinctū.

Quarto: n̄ esse futurū est effectus formalis a Deo efficienter causatus, sed si illius forma esset decretū n̄ posset ab eo efficienter causari; q̄ decretū q̄ est forma Constituens futurū: mai. n̄ causans efficienter effectū formalem debet efficienter causare formā, vel saltem unōnem illius ad subiectū; sed si forma future esset decretū neque forma, neq̄ unō efficietur ab eo; si forma q̄ decretū ab ea n̄ distinguitur, n̄ unō, quia unō decretū cy obiecto, cy ipso identificatur q̄ q̄ n̄ causaret efficienter effectū formalem futuri rationis: mai. autē, contra videtur q̄ omnis effectus formalis sicut habet causā formalem, sic et efficientem; hinc q̄ effectus iste est creatus, et contingens: q̄ efficiuntur ab eo.

Quinto: res n̄ solū denominatur possibilis a causa potente dare illi esse tanquam a forma, sed ab intrinseca predicta; q̄ quicquid sit an res possit denominari futura a decreto; poterit etiā ab aliquo predicato intrinseco denominari. — **Tandem arḡ:** futurū conditionatū necessarium v. g. si Petrus propter deum minaretur ad amorem amaret; est verū de presenti; et tamen de presenti n̄ datur aliqua determinatio conexa cy amore sub conditione propter deum minationis; q̄ ut sit verū q̄ Antixp̄us exit necessaria n̄ est determinatio presentis conexa cy existentia Antixp̄i.

R^o neg^o anti: pro 2^a p. ad 13 eius impugnatio, dicitur quando est malū: est obiectū voluntati a deo quāvis neq̄ mai: inadequāvis utroq̄ mai: et dist. mai: obij. a deo quāvis concedo mai: inadequāvis, neq̄ mai: et tōq̄: itaque per decretū deus vult dare existentia Antixp̄o v. g. determinato tempore quo decreto Constituitur futurū toto tempore antecedenti; sed q̄ decreto illo deus n̄ solū vult existere Antixp̄us, sed ipsum decretū quo vult, q̄ quilibet amor dei est perfectissimus amor dei; hinc etiā est q̄ velit suscipere Antixp̄i ipso decreto Constituitur; quā etiā ratione decreto quo vult existere Antixp̄us vult esse volūntē Antixp̄i.

Ad 23 dist. anti: determinatio qua deus determinat creaturam ad productionem amoris cone. anti: qua deus determinat seipsum ad eiusdem productionem, neq̄ anti: et cog: vel dist. cog: eodem modo; q̄ deus determinat creaturam ad operationem per aliquid receptū in ipso; et seipsum ad huiusmodi operationem determinat per decretū, quo actio creaturæ Constituitur futura; unde licet inter decretū et operationem creaturæ ut existentem, mediū propter determinatio, n̄ tamen inter deum et operationem, ut existentem.

Ad 33 dist. anti: determinatio formalis, qua redditur existens, cone. anti: qua Constituitur futura neq̄ anti: et cog: — **Ad 43 neg^o mai:** ad eius pot. dicens est q̄ effectus formalis debet habere causam

efficiente, nec autem ille qui solum est grammaticatus, quare ratione creaturæ esse a Deo volitum
 non habet causam efficientem. Ad 25° nego autem. I. Distinguo, est creatus quoad formam, seu virtutem
 eius ad subiectum negans: quoad subiectum a forma denominatum subditivo est creatus signa-
 tus, et possit tamen concedi tunc excipere nego autem, et tunc. I. Distinguo eodem modo; itaque
 futurum de materiali dicitur prædicatum possibile, et de formali decretum, quorum neutrum
 determinat actualis operationem, de tempore futuritatem, nec obstat futuritatem prædicari
 contingentes de creatura; ad hoc enim sufficit esse decretum dei liberum.

Ad 28° concesso autem

neganda est tertia ratio disparitatis est, quæ res ante propriam existentiam ab ipsa prædicari essen-
 tialibus denominationibus recipere potest; quæ propter de homine non existente verificatur
 esse animal rationale quod est intrinseca denominatio, et essentialis, ut patet a prædicato inle-
 vo in conceptu subiecti a quibus prædicatum habet non repugnantem intrinseca, quæ est intrinseca
 et essentialis possibilitas; denominationibus autem contingentes ante propriam existentiam conue-
 niens requirunt esse a prædicari essentialibus; aliter contingentes essent, nec ab existentia
 quæ nondum est, nec ab aliqua forma intrinseca, et accidentali; hæc enim propriam existentiam
 supponit, et quod alio supponit simul posse esse ab extrinseca forma; nec autem esse futura est de-
 nominatio contingens præcedens propriam existentiam rei.

Sed dicitur quod creatura pro-
 priam ad omnipotentiam est obsequium omnipotentis pro priam ad illam est possibile for-
 maliter non solum ab omnipotentia sed a prædicari intrinseca habitudine omnipotentis
 determinanti bus; sed pro priam ad omnipotentiam determinat decretum dei; quod proprie-
 ri ad illam, nec simul a decreto, sed a prædicari intrinseca creaturæ decretum determi-
 nantibus denominabitur futura.

Secundo: determinare decretum est quid intrinsece
 creaturæ; et illi conveniens tempore futuritatem; quod ab illo prædicato pro quo dicitur con-
 stituitur determinans decretum dei potest denominari futura: autem propter quod quæ ista di-
 stinctio est scilicet: hæc quod creaturæ terminare decretum dei seu volitionem non est illud formaliter
 ac esse volitum, aut decretatum; sed hæc denominationes extrinsece sunt ad determinatio-
 nem divinam; quod altera est intrinseca: hæc est quod creatura non determinat decretum
 ratione decreti, sed ratione sui; sicut lucidus terminare visionem non est ratione visio-
 nis, sed ratione sui; quod forma qua constituitur determinans decretum non est decretum;
 sed aliquid prædicari intrinsece.

Ad hoc 2° concessa maiori, et minori nego. Tunc
 cuius disparitas constat ex dictis; non determinare decretum non est prædicatum
 essentialiter, sed contingens et conveniens rei ante propriam existentiam; atque alio extrinse-
 ce et indistincte a decreto; terminare autem omnipotentis habitudine est prædicatum
 essentialiter in creatura, et propterea intrinsece, potens creaturæ denominare proprie-
 ri ad existentiam.

Ad 2° nego an pro prima parte Et ad prima prob. nego hec
ans: determinare enim voluntatem Dei Et esse volitum simul distinguitur
ex modo significandi. Ad 2° dicatur aliud esse ad ratione cuius
test terminare decretum; Et hoc est contra creaturam; aliud quo in actu
secundo constituitur tunc determinari; Et hoc est decretum; Et idem in
exemplis aductis est dicendum

Ad ultimum principale neganda est
minna, data enim de facto determinatio inflexibilis aeternae sub conditione,
praedeterminationis, quae est aeterna omnipotentia Dei, quae connectitur cu
possibilitate praedeterminationis Et sub conditione existentiae illius cum aeterna
existentia.

Ex quo inferimus quod sicut ad veritatem futuri decretum,
existens requiritur, pariter ad veritatem propositionis necessariae requiritur
existentia omnipotentis, cu differentia tam assignanda, scilicet quod suppo
nita omnipotentia propositiones essentialiter constantes ex predicato, Et subiecto
creati, significant identitatem, seu conexione signata, n excoctam inter
predicatum, Et subiectum; ad quod n regit aliquid exercite in illis, sed signate,
Et possibiliter, sicut nec ad hoc quod determinent omni potentia; In proposi
tionibus autem de futuro copula significat aliquid subiecto exercite
conuenire, quod nisi extrinsecus esse n potest; propterea existimo quod sicut
in hac Antidictus eia predicatur de Antidictu n existentia sed determi
natio ad illam; pariter in hac, si Petrus praedeterminaret ad amorem amaret,
quae est necessaria pro potestate, predicatum enim extrinsecus determinatio ad amorem
sub conditione praedeterminationis quae est ipsa omnipotentia.

Solutio Argumenta aliqua, Et explicatio
futuratio peccati.

Tertio arguitur: peccatum in
tempore existens fuit ab aeterno certo Et inflexibiliter futurum, n solum
quo ad entitatem, sed etiam quo ad formalem malitiam; at n constituitur per
decretum, sed praecise per carentiam existentiae tempore futurationis; Et exi
stentia, quae habet in tempore; Et quodlibet aliud futurum intelligitur
sufficiens constitutus per carentiam existentiae nunc, Et existentia patet
habendam; a consequentia est bona, tum quia non potest inter peccatum
Et alia futura assignari disparitas, tum quia argumentum a nobis factum
si quid probat de omnibus futuris probat; maior est certa est enim
verum ab aeterno Antidictu peccatum esse Et consq. illius peccatum esse

futura; mi: autē n̄ minus certa videtur; n̄q̄ D̄ n̄ habet ab eterno decreto efficac
 Determinans ad malit̄ā; aut quo D̄ recipit determinet ad dandū eū formali defor
 mati; quamvis a Thomisti adstruatur decretū efficacē per determinatiōem ad mate
 riale peccati; a nullo tamen huiusque admissū est simile decretū ad formali malit̄
 t̄ā; utitur q̄ ut peccatū reddatur futurū per carentiā existentiā tempore futurit̄ō
 nis; et existentiā postea habendi.

R disting^d maj: peccatū in tempore existens est
 ab eterno futurū p̄h̄sice n̄q̄ maj: Logice Concedo maj: & distinctā minori eodē modo
 concedendū est n̄ constāri p̄h̄sice futurū per decretū; sed Logice; negandū tamen est const
 t̄ū futurū per carentiā existentiā nunc; et existentiā postea; Itaque D̄ videtur quā
 causā; et p̄mi D̄m̄i circa omnes creaturas in tempore existentes habuit ab eterno
 Decretū quo voluit dare illi esse; in quo decreto p̄h̄sice futurit̄ōnis consistere assensimus;
 eo q̄ n̄ solum per illationē Logicā cū existentiā creaturā connectitur; sed per p̄h̄sice influ
 xū; eo q̄ hoc decretū determinat D̄ ad influendū in creaturā; Ceterū q̄ malit̄ā pecc
 ti creatura Dei; aut illius effectus n̄ est huiusmodi decretū erga peccatū in tempore existentiā
 quoad formali malit̄ā n̄ habuit; quapropter peccatū n̄ est ab eterno p̄h̄sice futurū; tamen ti
 tulo p̄mi D̄m̄i; et p̄quisitionis habuit decretū permissivū; quo D̄ n̄ determinatur ad im
 p̄tendū in malit̄ā peccati; aut ad p̄ determinandā creaturā ad illā p̄tendū; sed so
 lum ad negandā gratiā efficacē requiritā ad vitandā cuiuslibet peccati; q̄ ab eque aliter
 iniuria p̄stet; cū ut illius perfectissimus Dominus; habuit iniuriam erga eū; et actus peccati;
 qui illius effectus; et creatura est decretū influentiū; ex quibus decretū infalibiles inferunt
 per illationē Logicā creaturā in tempore influentiū in talē malit̄ā; quibus p̄inde constā
 tur ab eterno futurū formali malit̄ā peccati n̄ p̄h̄sice; sed Logice.

Neg aliter est ab eterno
 futurū peccatū; n̄q̄ cū ab eterno n̄ datur causa influentiā in ipso; sed solum permissivā
 quā p̄ inde determinari n̄ potest ad influendū; sed ad permissivū tamen; solum decreto
 permissivū est futurū; et licet aliter ab eterno est possibile peccatū; et aliter creaturā; h̄c
 erit est possibile ex vi omni potentis ipsius per modū virtutis; et causā per seclit̄ōnis con
 tinenti; illud autē ratione omnipotentis n̄ continenti; sed potenti ipsius per seclit̄ōnis; sic
 sicut est futura creatura; et aliter est peccatū.

Contra hanc solutionē objiciunt P. L.
 n̄q̄ vel hoc decretū est connexū cū peccato; s. non? si n̄ est connexū n̄ potest constāri
 peccatū futurū infalibiles; et Logice; si autē est connexū est determinatō ad formalem
 malit̄ā; quā adstruere in Deo nefas est; q̄ solus tradita nulla est: an̄ p̄d. p. cū maiori con
 cediū; p̄o D̄ vero p̄: n̄ alia ratione decretū efficacē circa amorem existentiā est determinatō
 ad illā nisi quā infalibiles cū amore connectitur; q̄ n̄ p̄dictū decretū infalibiles con
 nectitur cū malit̄ā formali est determinatō ad illā;

Conf: n̄q̄ determinatō ad existē

postea nil aliud est quæ necessitas, seu conexio eÿ existentia postea habenda, nisi exi-
enda; ut docent Thomistæ; sed decreti permittunt malitiæ formali, et p[er] de finit[er] ma-
teriali est conexio, et necessitas de existentia postea habenda; q[ui] est determinatio
ad illam.

Res[pon]d[et]ur aut[em]: seu n[on] p[ro]p[ter] ad cuius p[ar]te[m] negand[um] est sima[rum] ant[ea]: de cuius
en[im] amoris est determinatio ad illu[m], n[on] p[er]cipi q[uo]d conexio, sed q[uo]d p[ro]p[ter] conexio; p[ro]p[ter]ta
aut[em] connectitur, q[uo]d illo determinatur. **Ad ad dand[um] e[ss]e amoris.** — **Ad confirmand[um]:**
neganda est mai[or] determinatio en[im] ad existentia[m] alicuius ultra connexionem esse
curitate, quæ in connexionem fundatur superaddit[ur] influxu[m], qui in decreto assignat[ur]
n[on] inuenitur respectu formali[m] malitiæ.

Sed ut magis appareat inefficacia argumen-
ti cui maxime fidunt; placuit vultus illius instantias adducere; in[ter]sententia[m] en[im]
valde communem, quæ plures ex adversariis sequuntur; **Ad** intendit efficiatur p[er]mitten-
tia ante absolutam p[er]missionem peccati, quod decreti p[re]cedit absolutam existentia[m] mali-
tiæ quæ infatibilib[iter] infert, qui p[er] hoc sit determinatio ad formale[m] malitiæ.
Quæritur: Complexu[m] ex decreto p[er]cipiendi conditionem, sub qua p[er]cipiatur est volun-
tas peccatura p[er] scientia[m] media[m], qua **Ad** hoc p[er]cipit, p[re]cedit existentia[m] abso-
luta[m] formali[m] deformitatis, eÿ illa quæ infatibilib[iter] connectitur.

Scio, aliquos
ex adversariis negare scientia[m] media[m] p[re]cedere existentia[m] absolutam peccati; alii ta-
men fatentur, et omnes debere fateri constat ex diuersis disputationibus. **D**einde
plures quos recitamus p[ro] textu **Ad** peccat[um] Ant[ea] xpi esse futurum est formalit[er] ab aliq[uo]
p[ar]te di[ct]o ab ipso existentia[m], et conseq[ue]nt[er] diuino, conexo infatibilib[iter] eÿ tali peccato app[er]-
t[er] inde constituitur futurum; n[on] esse verum peccat[um] Ant[ea] xpi, et esse futurum id[em] p[ro]p[ter] q[uo]d
inde inferatur p[re]dicat[ur] illud esse determinationem ad peccat[um] iuxta eor[um] Authores.

Difficilius in **Ad** aliquorum quos supra recitamus; saluatur **D**eus n[on] determi-
nari ad malitiæ peccati; iuxta quos volitio libera nil aliud est, quæ volitio necessaria con-
nixa eÿ existentia[m] futuri, qua p[ro]p[ter] volitio[m] qua **Ad** amat amor, si beatus creatur
n[on] est aliquid quæ complexu[m] ex volitione necessaria, et similia visionis ipsius, sed ex de-
creto dandi auxiliu[m] indifferens, et scientia[m] visionis alicuius. Ex quo facile deduci vultur
dandi in **D**eo volitionem peccati, eÿ deus amor necessarius ratione scientia[m] visionis cum
existentia[m] peccati, et eius formali[m] malitiæ. Tamen in **Ad** Complutensiu[m] concedi debet **D**e-
o decernere decreto efficaci concomitanti entitate[m] peccati, n[on] n[on] negent concursu[m] simul-
taneu[m] ad illu[m]; q[uo]d tamen est minime veru[m]; in quoru[m] **Ad** decreto p[er]cipiendi a malitiæ impos-
sibile est, n[on] n[on] concursus.

In n[ost]ra aut[em] **Ad** omnia conuolunt; n[on] decreti permittunt
peccat[um], ut permittunt e[ss]e connecti Logice eÿ peccata. omnibus est certu[m]; quod aut[em]

ut permittitur procedat existentia maius, q' a' h' qui ex adversarij regant, p' c'ide, seu rationibus, quibus p' decrety necessario procedat existentia Creatura; ex cuius opposito sequitur Deum n' esse libery in permittendo peccaty; Continuat in ratione permittentis, s' p' ip' p' peccaty, s' p' aliquid subiequens ad illud, q' esse absurdy infra demonstrabitur; nostra autem positioe solum sequitur creaturay rationalis sibi relicty ex propria defectibilitate in peccaty in ei dere: infert itiq' Summa eius dependentia in bene operando, perfectissima Dei providentia, et eius supremi Domini ratione cuius, si ut n' indiget aliquo, cuius existentia in eius potestate n' sit ad producendoy Creatura, in eius Omnipotentia contenta; itaq' ad permittendoy peccaty. Et tandem, sicut Omnipotentia Dei connect' cu' possibilitate peccati, n' ut Vnity Contentiva illius, sed permittiva n' est imo perfectio; ita decrety connect' cu' peccato futuro, n' ut determinatis ad illud producendoy, sed ut permittio illius ad perfectione Providentis spectat.

Quarto arg: p'teritay Constituitur per Carentia existentia modo, et existentia qu' s'nt q' futuray per Carentia existentia modo, et existentia potia habenda: aut supponitur: et coa q' l. n' sicut esse futuray est denominatio conveniens rei futuray; Contingentia tempore futuritionis; p'teritay, et esse p'teritay est Contingentia, et eadem denominatio conveniens tempore p'teritionis. Secundo: cu' tempore p'teritionis est p'teritay etiq' tunc illi conveniat carentia existentia in qua apud possibilita, s' futuray n' disting' q' tunc tempore futuritionis poterit esse dicitur futuray etiq' tunc illi conveniat carentia existentia per qua apud possibilita, aut p'teritay n' disting'. Tertio: etiq' n' p'teritay significat existentia inadquate dicitur, cu' defacto n' convenit existentia, verificatur defacto esse p'teritay; etiq' n' futuray inadquate significat existentia poterit verificari de re tempore futuritionis quando illi n' convenit existentia.

R' n'q' arg: argumenty em' pro nostra s'c' aducty Vtrumq' nobis videtur Convincere: Unde si ut tempore futuritionis tota existit futuritio, pariter tempore p'teritionis tota p'teritio existit: quod nihil videtur deduci ex D. Aug. lib. 11. Confessiony a cap. 15. usque ad 20. Vbi eodem modo loquitur de p'teritay, ac de futuray docens, ut quz denominatur fieri esse n' esse tempore futuritionis, sicut n'q' p'teritay tempore p'teritionis, esse tamen p'teritay futuritione, et p'teritione. Itz cap. 15. ubi habet: si existens futura, et p'terita, Volo scire ubi sint, q' si non d' vides, tuo tamen vbi cumq' sint n' ibi futura esse, aut p'terita, sed p'teritay, n' q' et ibi futura sunt non d' ibi sunt, et si p'terita sunt, et n' ibi sunt; Vbi cumq' s' sunt, quocumq' sunt n' sunt n' p'teritay: Hucusq' D. Aug. ubi manifeste docet, ut quz et n' est ioc esse

in aliquo presenti qd est eius presentis, quæ quidem, n̄ est presentia, licet res transi-
 rit. **Et** cap. 19 de futuris sic dicitur quinquagesimus illi est, quo docet futura, cui futuris
 quod quæ n̄ est, neque docere utique potest, ubi dicitur Deu docere de futuris, qd presentis
 est, n̄ tamen eum futura. **Et** cap. 20. sic habetur, sed fortasse proprie dicitur presentis
 de presentibus memoria, presentis de presentibus Constitutus presentis de futuris spec-
 tatio, ubi memoria n̄ constituit presentis, sed aliquid presentis, cui in multitudine memo-
 ria, ut res dicitur, neque Constitutus Constituit presentis, sed presentia quæ est illius ob-
 iecti; et summa spectatio Constituit futuris obiective sumpta, hoc est presentis futuris
 ad spectandum.

Sed inquires: quidnam sit id quo res Constituitur presentis tempo-
 rali presentis? **R.** forma Constituentis et infans ubi dicitur presentis esse dicitur
 dicitur quo ad vult dicitur vult. Existere in hac differentia temporali, et modo n̄
 Existere, et idem proportionabiliter dicitur est de presentis peccati iuxta dicta:
 Constituitur insuper res presentis effectibus relictis, et ipsa; n̄ n̄ est futuris con-
 stituitur per dicitur, et summa per dicitur minatione cause creatæ, presentis res Constit-
 huius presentis p dicitur quo ad vult Existere in sua differentia temporali et
 n̄ in sequenti; et effectibus qui indicant Existere.

Ex quo nascitur duplex
 notanda differentia inter presentis, et futuris: 1^a est qd cu presentis sit accidens
 supponens existentis res presentis, pro tempore antecedenti, n̄ sibi respicit tan-
 qua obiecti denominabile ab ipsa predicata essentialia, aut possibilitate; sed ipsa ut
 existentis pro tempore antecedenti; futuris autem cu solum supponat possibilitate
 rei, et sit via ad existentis respicit subiecti ut denominabile predicata essentialia,
 existentis autem excedit tempore sequenti solum importat in obliqua, et de connotato.

Secunda differentia existit sequi et constituit in eo quod cu res
 presentis aliquando habuerit existentia in se, et extra causas potest cog-
 nitione sui relinquere vestigia, seu effectus p̄movere ante tempore futuris
 ubi cuius quamvis contingenter extiterit, aut a causa libera, et indifferenti
 potest tempore presentis cognosci; futuris autem cu tempore futuris
 n̄ existat, nec extiterit, aut habuerit esse determinatæ extra causas
 n̄ potest ratione sui, nec ratione alius a se derivati tempore futuris
 determinate cognosci, atq̄ adeo nisi ex determinatione cause, aut in
 aliquo ex causis determinatione derivato cognoscibile n̄ esse; hanc, et
 alia differentia existit in tunc dicitur d. th. reddente, disparitate inter
 futuris, et presentis.

Ex quibus deducitur, de presentibus, et futuris solum
 posse cognosci qd ex ipsi presentis esse, nimirum presentis, et futuris

presentis

quod enim n̄ est, n̄ scitur, seu ut docet D. Aug. q̄ n̄ est nequa doceri utique potest.
 De iis q̄ praeterita quamvis contingenti potest cognosci esse praeterita ex
 effectibus relicti, siue ex determinatione relicta in specie ex eius cognitione quā
 tūdo erat praesens; de futura etiā cognosci potest esse futura, si q̄ cognoscitur Causa
 a Creatore determinata ad dandū illi esse, si nulla sit determinata Causa Cre-
 ata cognosci potest si D. Aug. determinatione, seu Causa, aut si infundat specie
 et lumen participans eius determinatione; si ut enim res quando existit mediatur
 cognitione relinquit determinatione in specie ad eius memoriam; pariter D. potest
 infundere specie q̄ ex eius participatione habeat significatione, et determina-
 tione, n̄ tamen cognosci potest res q̄ est praeterita, aut futura in se, et nihil est;
 nisi forte per Visionem beatorū q̄ eternitati communivatur, aut eternitate dei
 inheret, in qua n̄ praeterita, aut futura, sed praesens est. Unde D. n̄ potest infunde-
 re specie representans futuram in se, et q̄ potest intueri de futuram illi, nisi hoc
 specie eternitate participata, communivatur, ratione Causae ipsa, et cognitione
 existentis futura, q̄ q̄ sit possibile alterius et loci, et respectu pars inter se
 videtur.

Sed contra dicta arguet probando aut̄ assumptis in argumento a
 nobis negatis: n̄ scilicet, aut̄ praesens quo liber defacto existens, connexo cu
 existentia Adami praeterita, praesens per hoc q̄ intelligatur Adami existens
 in sua differentia temporis, et modo n̄ existens intelligitur praesens: Cuius
 necessarium n̄ est praedicari praesens; et idē argumentū de futuro effici potest
 aut̄ p̄ q̄ implicat existere in sua differentia temporis, et modo n̄ existere q̄
 modo n̄ sit praesens. = Secundo: si Adami constitueretur infalibilibus praesens
 huius ad eum divina modo explicato esset ab eterno praesens; hoc autē falsū
 est: q̄ q̄ etiā argumentū in futuro regeretur, n̄ de eum divina de d. n̄ p̄
 existentia nunquam deficiet: q̄ si hoc constituit futurū temporis futurū, q̄
 manifestū falsū est.

Ad id̄ negans si enim modo nil esset connexu cu existen-
 tia Adami praeterita, modo nil amplius haberet quo si nunquam esset un-
 de n̄ magis esset praesens, quā si nunquam fuisset, implicat tamen quod
 intelligatur existens sua differentia temporis, et modo n̄ existens, qui modo
 sit praesens, q̄ implicat modo n̄ existens. de creta n̄ capis n̄ praesens;
 et idē dicendum est de futuro q̄ scilicet si modo n̄ existens praesens
 connexu, modo n̄ esset futurū, q̄ ex d. h̄ supra ostendimus; et argumen-
 tū factū est simile huic, per hoc q̄ intelligatur Petrus existens, qui est
 aliquid limitate n̄ potest n̄ esse praesens; q̄ per existentia constituit
 praesens: cui neganda est Causa: n̄ licet Petrus existens inferat esse

productus, n̄ tamen per existentis continuus produens; et si per impossibile in-
telligeretur existens qui esset actus productus esset existens n̄ tamen productus
nec esset inconueniens in hypotesi impossibili existere Petri limitatum
n̄ productus.

Pro solutione secundi argumenti; sciendum est q̄ quamuis de eade
continuat p̄teritū Adamy, et futurū Antixp̄y; n̄ tamen continuit p̄teritū
aut futurū comparatiue ad omnes durationes, n̄ comparatiue ad determinatam
n̄ est p̄teritū aut futurū; Continuit q̄ futurū, aut p̄teritū comparatiue ad
durationem creatam, n̄ tamen ad omnes. De eade enī quo dicitur statuit existent
Adamū in sua differentia temporis, et modo n̄ existere continuit Adamū
p̄teritū comparatiue ad hanc durationem p̄teritū illi in quo fuit produ-
tus, n̄ tamen comparatiue ad durationem, quę antecessit eius existentie; et
hoc ipso de eade, quatenus dicitur determinauit n̄ existere durationem ante
cedentē ad illam in qua fuit productus; Continuit Adamū futurū comparatiue
ad illam durationem; sicut de eade continuit futurū Antixp̄y solum continuit
futurū comparatiue ad durationem ante cedentē existentie Antixp̄y, et eode
decreto quatenus illo statuit n̄ existere durationem subsequentē continuit illi
futurū comparatiue ad illam, q̄ est n̄ra s̄ et semper Verū in q̄ terminatur, et ipso
ut sic a die cognitur.

Et incipit notandum ex Ferraraense l. 2. Contragenes
Cap. 67. q̄ quando quis iudicat solum sedere intelligitur sessione sortis esse in hac
differentia temporis in qua est cognitio, seu iudicium; cu quis autē a seorsum
reliquit, intelligitur sessione sortis esse p̄teritū respectu temporis in quo est cognitio.
Et sicut cu quis iudicat Petri sedere intelligitur sessione Petri respectu talis cog-
nitionis esse futurū; Unde quando iudico Adamū esse futurū, in qua, p̄teritū com-
paratiue ad meam cognitionem intelligitur esse p̄teritū, quę p̄teritū modo est uera
propositio; eade tamen prolata, seu concepta ante existentiam Adamū esset falsa, q̄
per illam hinc intelligeretur esse p̄teritū comparatiue ad tempus in quo exister-
et cognitio; et sicut ista Antixp̄y est futurū respectu cognitionis modo
existentis prolata tamen post eius obitū esset uera q̄ intelligitur Antixp̄y
esse futurū comparatiue ad cognitionem existentem post eius obitū, hoc autem
comparatiue ad diuinā cognitionem n̄ sic continuit, diuina enī cognitio est na-
pra omne durationem creatam, eternitate que mensuratur, quę omni durationi
creatę tempus adest, atq̄ adde quamuis res incipit variari. Comparatiue
ad diuinā cognitionem n̄ variatur, n̄ enī hodie Petrus sedet semper dicitur
Petrus hodie sedere, et si cras n̄ sedet, semper uider cras n̄ sedere, et sic n̄ ip-
si esse aliquando p̄teritū, et aliquando futurū, sed semper p̄teritū, sicut cognos

car nobis et aliquando esse presentis, et aliquando futuri. **H**inc videtur quod licet
 modo existat futuritudo Adam, comparatur ad tempus ipsius antecedens, quod in
 decreto (ut diximus) consistit, nihil hominum absolute non est verum Adamus esse futu-
 rus, quod hoc modo prolata, intelligitur esse futurus comparatur ad durationem
 huiusmodi, quod futuritudo non datur, et summi philosophi hanc est de presentatione
 Antiqui comparatur ad tempus post eius obitum, quod licet de facto derivet non
 est de facto verum esse presentis, ad eum modum quo licet Antiquus existat in pres-
 entia, philosophice non est modo absolute verum existere, quod intelligitur existere in
 propria mensura, esse que presentis cognitioni illud affirmant; Similiter modo ad
 voluntatem de voluntate Dei, de amorem amicitiam Dei, erga predestinatum existen-
 tem in peccato mortali, qui licet existat semper in Deo, non tamen verificatur tem-
 pore quo predestinatus est in peccato mortali esse amicum Dei, seu Deum amicitiam
 ipsius diligere.

Ex quibus ad argumentum negandum est ante; nec obest quod ab ipso
 non datur decretum quo modo constituitur presentis, quod hoc decretum non constituit
 ipsius presentis comparatur ad totam eternitatem ex parte antea, sed solum compa-
 ratum ad posteritatem durationis, ad hoc autem quod ab ipso non datur presentis necesse-
 sitatem eorum quod ipsius constituit presentis comparatur ad totam eternitatem
 ex parte antea, erat enim necessarium quod hęc proportio Adamus est presentis esset
 vera prolata in quacumque temporis differentia antecedenti, et consequenter quod
 decretum constituit Adamus presentis comparatur ad quolibet differentiam
 temporis antecedentis.

Dubium Secundum.

Utrum Deus Cognoscat Futura Contingentia?

S. I.

Aliqua supponuntur ad Dubij intelligentiam, et Sententia referuntur.

Futura conditionaria est
 multiplex iuxta diversitatem conditionis: 1^a est cuius conditio infallibiliter con-
 necitur ex conditionato ut si Petrus deturminaret Petrus ad amorem, amaret.
 2^a est cuius conditio non infertur necessario effectui conditionari, est tamen conducent
 ad illum positionem, ut si in tali occasione Petrus habere sufficiens auxilium
 ad amorem, amaret. 3^a est cuius conditio est disparata ut si Petrus dormiret,
 circa conventum huiusmodi. 4^a denique est cuius conditio est incompatibilis, seu impo-
 ssibilis, ut si lapis esset homo diligeret Petrus.

Supponitur est 1^a primus conditiona

per cognoscit a Deo per scientia simpliciter intelligentis, et independentes a decreto li-
 beris sui voluntatis; q. patet, q. d. haec scientia cognoscit omnes Veritates necessa-
 rias, sed haec Veritas, si d. per deum minatur Petrus ad amorem comaret, est necessaria
 q. mi. Contra: Veritas illius propositionis supra bonitate consequentis fundatur, illa
 autem conditionalis est tota omnino infalibilibus, cuius oppositum nullus Thomistarum
 unquam docuit, ut falso illi imponit Ariaga disp. 22. de scientia miras sec. 2.
 num. 3. ex hoc autem q. d. haec conditionata cognoscatur independentes a decreto:
 facere tota et infalibilibus deum ad aliquid ut sepe faciunt R. R. Valentini inep-
 titum est, cum Veritates necessarias solum supponant omnipotentis Divinae, quae est il-
 larum determinatio; Contingentes autem licet omnino potentis supponant, huius-
 me in illarum determinatio, sed providentia, et dispositio Dei, aqua habeat
 debent determinationes, quae esse non habent.

Secundo supponitur est, Condi-
 cionale cuius conditio, seu antecedens quaequeis concurrens ad effectum, seu con-
 sequentis positionem non connectitur cum illo neque illud inferat si sumatur in vi illa-
 tionis, verum non esse sed falsa, cuius falsitas adeo per scientia simpliciter inte-
 lligentis cognoscitur: q. patet, quia Veritas conditionalis in sensu illationis su-
 pra Veritatem consequentis fundatur; sed praedicta Conseq. non est bona; cum autem
 non connectitur cum consequenti, nec hoc ex illo inferatur: q. non est vera, sed falsa:
 et alias cum tota, quae tempus est mala, tempus sit mala, falsitas talis pro-
 positionis est necessaria; at si adeo per scientia simpliciter intelligentis cognos-
 citur: id quae affirmatio dicendum est de conditionali, cuius autem imperitiam
 est ad consequentis positionem, potest tamen propositio conditionalis sumi
 non ut in vi illationis sed quatenus solum eventus existens posita conditione, et
 dependentes ab illa in quo sensu dubium nostrum procedit.

Tertio supponitur
 est Deum cognoscere cognitione infalibilibus subiectivae, qualis debet esse om-
 nis Divina cognitio, q. si ponatur conditio moraliter cum conditionato conne-
 xo, hoc est moraliter certo existens conditionatus, q. sic p. haec conditionatus
 est certo moraliter existens ex vi conditionis certo moraliter cum illo conne-
 xo; q. certo cognoscit d. q. si talis conditio ponatur, conditionatus est certo
 moraliter existens: autem p. non licet posita conditione ponit conditionatus
 physicus, aut metaphysicus non est, moraliter tamen non potest non esse; q. ex vi
 conditionis connectitur certo moraliter existens: tota autem est manifesta
 etiam q. posita conditione infalibilibus cum conditionato connexo hoc est infal-
 libilibus existens, d. cognoscit cognitione omnino infalibilibus, q. si ponatur
 conditio conditionatus est infalibilibus futurus; q. si ex vi conditionis mo-

casu certo ex condicione nato connexo est certo moraliter existens, si cognoscit cognitione omnino infallibili q. si ponatur conditio conditionata est omnino infallibiliter futura, in quo omnes convenire debent, et idz proportionaliter existitmo dicendum de condicione nato quorum conditio probabiliter, aut concessuraliter ex condicione coniecturatur, et ex d. h. intelligitur ex seculis relictis, et infra referentis.

Difficultas igitur est an d. futura conditionata contingencia quorum conditio si coniecturatur infallibiliter ex condicione cognoscatur cognitione omnino infallibili t. z. subiective, quz subiective, non est q. d. cognoscatur si solz conditionata esse moraliter, aut probabiliter existens; si talis conditio ponatur, sed etz cognoscatur esse absolute certo infallibiliter futura, seu existens.

Prima n. negat huiusmodi futura certo, et infallibiliter cognosci, sed solz concessuraliter aut certo moraliter, si quidem cognitione coniecturali, aut solz certo moraliter subiective, hoc emz manifeste repugnat d. lo subiective. Pro qua referuntur a defensionibus totiusmodi magis plures ex Thomistis qui in initio eoz controversiaz se appropinquarunt, aqua novissime Thomistas recesserunt argumentorum vi apparuit gloriandus, sed innaniter ut videtur est in d. l. h. disp. 2. art. 1. c. 2. d. Bañez disp. 19. dist. 2. sect. 2. et quidz aliqui hoc negarunt, q. d. condeverant hzc conditionata solz in si consequentia, quo sensu deus illa ut vera n. cognoscere in proximitate.

Aly et si concedant aliqua a deo cognosci, negant tamen deus cognoscere omnia, q. n. cognoscebant circa omnia conditionata, et conditiones posibles, seu combinationes decreta subiective absolute, et obiective conditionata. **A**ly vero solz negant deus illa cognoscere certo et infallibiliter secluso decreto, t. prope ab illo qualiter a deo cognosci affirmant adversarij, cuius inter alia si bene signis est, q. Vazquez ut Thomistas impugnet totus est in pensanda huiusmodi decreta esse impossibilia, in quo licet fecerit ab omnibus domesticis decretis, manifestat Thomistas quos impugnat, solz negari illa cognoscere secluso decreto, solz que affirmasse esse necessariq. ad illa cognoscenda; et licet fuerit aliqua differentia in modo negandi, l. admittendi horum futurorum scientia, omnes tamen Thomistz sicut Suarez de scientia conditionata; que refert M. Bines loco citato in hoc conveniunt nominari si posse deus scire determinate ad quz parte dicitur mandant libera voluntas creatura ad agendum constituta in actu omnibus requisitis, nisi secundz ratione procedat in deo decreta dicitur mandant, l. absolute, l. ex hipotesi iuxta scientia qualitate; in quo punctum huius controversiaz semper existit: Verum potest pro n. relecta Vazquez adduci, qui l. p. d. 67. cap. 3. et 4. negat propositionem conditionalem posse esse veram, nisi si bona est, ex q. conditionales de quibus in presentibus bonis consequentibus n. esse constantis, videtur iuxta spiritum deus ad ea ut veraz cognosci; idz ex doctrina Aristotele colligi infra constabit sed quicquid sit de hoc.

Secunda n. affirmat deus omnia conditionata cognoscere, ut omnes

Combinatio nes possibili, sic P. Fonseca 6. Metho: cap. 10. l. 2. q. 9. sect. 2. Si dicitur. Si ana
dos tract. 5. Dist. 3. Suarez lib. 2. de scientia conditionatorum cap. 6. num. 4. quod alij sequitur
cand. 173 tenent P. Salmantium in tract. 3. disp. 9. Albeida disp. 44. Machin disp. 83.
Ies. 3. Bialf dist. 19. M. Sont & alij.

Tertia distinguit inter futura conditionata de
conditione conducente, et inter conditionata disparata, de primis affirmat a deo certo
cognosci, de secundis autem negat, pro qua referuntur Anubas l. p. disp. 6. de scientia ad di
Cap. 7. Vazquez, Arubal, Torres, et Blarcon, et ex parte illorum Aluarez lib. 1. de
auxilijs disp. 18. Comelo disp. 3. tr. 1. et alij.

Quarta est h. ad Th. quod docet
Dei certo cognoscere futura conditionata, quae in scripturis reuelantur, & quae omni-
um habent aliquam connexionem, et alij autem qui esse dicitur, qui d. sententiam d. de futuro.
Conditionato infra dicemus.

¶ II

Statuitur, et probatur Conclusio

Sicuti nra conclusio
omnina futura conditionata de conditione n. disparata, aut impossibili, sed condu-
cente ad eventum cognoscuntur a deo, ut de terminata vera, & ut de terminata falsa
cognitione omnino infalibilibus, & subiective, quae obiective. Hae conclusio nobis, et
adversariis communis ab ipso & testimonijs scripturis, Patrum auctoritate, et ra-
tione, sed Ariaza disp. 21. sect. 7. ingenue fatetur quod si suos argumenta alij
quid probant, conuincunt eum Dei cognoscere conditionata, de conditione impossibili,
& q. ab ipso frequenter negatur, et illud concedere ita absurdum putauit, ut licet nu-
lla videat inter istas futura disparitatem, ipsi verum apparere n. posse Dei horum
Conditionatorum impossibilitatem sententiam habere, esseque omnino incredibile affirmat,
ex quo sine difficultate ille deducitur diuisus: Argumenta ab adversariis fac-
ta si quid probant conuincunt Dei certo cognoscere conditionata impossibilitate
de conditione impossibili; sed hoc n. conuincunt eum omnino falsum, et prorsus incre-
dibile; si n. probant: tota est legitima; maior ex minore traditur abstractio, quem
ideo reuult, ut hinc appareat quae sine fundamento dicitur Thomistas argumen-
torum vi opposita amplecti hanc sententiam, quorum inefficacia ipsi fatentur.

Sic ergo
Theologi Complutensis nostrae probant conclusionem: 1° inde pendentes a decreto
creandi Adam, cognoscit a. si creatus peccaturus sit, l. n. 2. §. 2° Cognoscit a. si
Adam peccaturus: ans. ff. n. ad perfectum Dei prouidentia spectat cognoscere in operi-
bus ad eum operari, illa quae possunt Deo allicere, aut retrahere a deo, et deo
at n. em peccaturus si creatus potest allicere Dei voluntate, ad illum creandum, et esse
peccaturus si creatus potest ipse retrahere a creando, §. 2° hoc cognoscit inde pendentes
a decreto illy creandi.

Hoc tamen argumentum in multis defleat, et i primis solvendum est in 10° Molin^o x^o quod negandum est, antequam et patet negare de cognoscere Adamum peccaturum si creetur, necessarium est, ut sub conditione creationis cognoscat omnia requisita ad peccandum, namque de creto conferendi auxilium sufficiens ad illum vitandum; at x^o Molin^o d^o requirit cognoscere actus quos habebit sub conditione creationis, quod requirit cognoscere Adamum esse peccaturum si creetur: mar. et nota. mi. habitus a Molino 2. p. disp. 15. et in Concordia diff. 49. et 50. quod Beccamus tom. 1. Cap. 10. q. 4.

Deinde in 11° Molin^o omnis scientia conditionata est deo necessaria cuius existentia vitare in eius potestate non est, d^o enim cognoscens hanc propositionem, si creatus Adamus peccaverit, non potest a se ipso hanc scientiam removere, nec illam falsificare, atque adeo in eius potestate non est creare Adamum, et illum innocenti conservare, potestas enim ad contingendum cum creatione Adami eius innocentia, et potestas, scilicet ad remanendam scientiam, scilicet ad illam falsificandum, quarum neutrum in potestate sui est. Ex quo evidenter inferretur quod in sententia Molin^o, scilicet negandum est deum cognoscere propositionem illam conditionatam, scilicet in eius potestate non esse Adamum creare, et innocenti conservare, cum quod hoc secundo impugnetur, asserendum est 13.

Deinde in 12° plures esse advertentis, ut actus liberi creatur^o cognoscatur a deo sub conditione futuram debent poni ex parte antecedentis, seu conditionis omnia requisita ex parte actus primi ad tale actus, quod in predicta propositione non fit, atque x^o illa a deo non cognoscitur. Tandem si ut d^o creetur Adamus debet providere in ipso scientia peccati, ut creatio provida sit sequitur providere absolute existentia peccati conjuncta cum scientia, et de creto creando, quod infalibiliter cum peccato connectitur, hoc tamen Molin^o aduersariis pars constantis negat.

Ad argumentum facti respondendum potest ad dependentibus opposita scientia negari, et ad 11° neg. mag. ut pole. saltem opera enim super naturalia ut existentia possunt allicere voluntate Dei ad decremenda gloria, et tamen possunt existere dependentes a decreto dandi gloria, et concessio ad illud, et vas est, neque cum hoc opera existere sit contingens, ac proinde dependens alibi voluntate Dei, potest d^o pro sua voluntate determinare quod existant dependentes a decreto dandi gloria, et si antea, et idem dicit potest de vitatore peccati sub conditione creationis, neque cum hanc esse sub conditione futuram sit contingens potest pro voluntate Dei sic esse futuram dependentes a decreto creando Adamum. **V.** Secundo ad maiorem potest minus negari, neque opposita 13 dependentes docent Adamum esse vitatorem peccati si creetur, non enim vix independentes a decreto creando: atque adeo non potest allicere voluntate Dei ad creando, et quidem cum hoc conditionatum sit esse indifferens ad vitatorem, scilicet falsitatem, neque a decreto conditionato determinationem accipit in 10° argumentum sit ut illud requirit habere nisi a decreto absolute: atque adeo si quod

Veritas in illo conditionato est, supponit veritatem absolutam creandi, neque per hoc minus perfecta est providentia Dei, adque sufficit independenter ad creatum, sicut potest peccare, et vitare peccatum, si creetur, ipsi quoque sine libero posita creatione, et remittit quod peccat, et faciat quod non peccat.

Secundo arguitur, indignum est Deo cognoscere quantum beneficiis creaturis, nisi ab eis quoque beneficiis in facto, et non cognoscere independenter ad creatum ad quantum beneficiis se detinetur minas conferendis, si deus decreverit, quod inde pendentes a decreto creandi, sed dum cognoscitur bene operaturus si creatur, et ad beatitudinem pervenitur, tota si negari non potest ex his conditionibus conditionati beneficiis creationis in apertis suscipere incrementum.

Sed neque hoc argumentum convincit, et concessio antea, neque totum neque ex vi decreti creandi solum confertur ad beneficiis creandi, et solum ad illud conferendum ex vi illius determinatur, atque adeo sufficit cognoscere quantum sit in hoc beneficiis, et quantum potest crescere si deus velit, illi alia superaddere non tamen est necessarium Deo cognoscere esse augendum illi superadditum, et ratio est, ne cum cresceret beneficiis creationis bona operatione, et beatitudine, superaddita sit contingens, dependens a Dei voluntate, inde pendens ab eius determinatione non potest cognosci, et ex opposito fiet crescere beneficiis creationis independenter alia voluntate, insuper fiat Deum volendo creare Adamum manus facere beneficiis quoque velit, quod tamen est absolutum, et pater, neque solum vult creatione, et beneficiis non est sola creatio, sed aliquid quo augetur creationis beneficiis, et ad hoc dicitur beneficiis creandi non crescere nisi deus velit incrementum, unde ex illis conditionibus conditionati non creavit, quod voluntate Dei sedusa sunt pro vi intractabili, et argumentum, acipitur instantibus supra adductis, in illis conditionibus.

Terio arguitur, hęc propositio si Petrus in hoc instanti dicitur vocatione et convulso, est determinate vera, et determinate falsa, quod deus est infinitus efficax in cognoscendo, sicut esse determinate vera, et determinate falsa, quod si aliquid in rebus impedit illius veritatem, et non deus nihil est determinate vera, et propter sic adio cognoscitur, si aliquid impedit ab illis esse non potest nisi quod Petrus in illo instanti in illa vocatione non convulso, sed hoc est esse verum contradictorium illius propositionis, et consequenter falsa, et est determinate falsa, et propter sic adio cognoscitur.

Consequenter de cognoscitur, sicut in conditionato, quod certo cognoscitur, nisi ab omnibus conceditur, et sicut illud de cognoscitur, et conjecturali, probabilis, aut moraliter solum infallibilis, tota si quod de falli non potest adhuc methaphisice, si autem cognoscitur sicut conditionati, et tamen probabilis aut moraliter solum infallibilis de potest falli, quod tamen non est, sed omnino certa.

Hoc argumentum efficacius videtur, habet tamen instantibus superadductis, et infra adductis, atque verum est, et ex probatione nostra constabit, non tamen convincetur ex proba-

tione aducta, ad quod dicitur, nil esse in eorum natura impediens veritatem illius propositionis, unde tamen si inferatur esse verum, neque propositio illa ex se vera non sit, aliter enim necessaria, ad cuius veritatem si supponitur nil illi positive impedire, sed requiritur esse in eorum natura aliquid a quo positive habeat esse, quod ab argumentibus si assignatur. V. secundo dicitur esse aliquid impediens illius veritatem; hoc autem si est magis contra dictorum esse verum, seu Per se esse conuertendum in tali instanti si videtur Vocacione A. sed si erit in eorum natura aliquid ratione cuius pro dicitur veritatis illi contingens conueniat, hoc, inquit, positive impeditur eius veritate, hoc autem iuxta argumentum proprie si est esse falsum, aut magis contra dictorum esse verum, est enim utrumque positive impeditur, veritas, scilicet, et falsitas, neque enim utrumque pro dicitur contingens, et nihil ratione cuius aliquid determinate conueniat, utrumque est positive impeditur, et utrumque intra puram possibilitatem, quod licet falsum putemus, falsitatis tamen conuenientia si potest argumentum per se in se ipsi.

Ad confirmandum autem, neque tamen ad cuius pro concedenda est maior et distinctio: si in illa sit cognitio coniecturalis, aut probabilis subiective est concedenda, si solum obiective est neganda ex ratione.

Quidam Salmanticensis conclusionem probant, quod si nil ignorare potest, et quod indecens omnino videtur, ut omnia ipsi nobis proposte questionis satisfacere prompte, et expedite si possit, quod cognoscit omnia opera voluntatis, exeat sub qualibet conditione futura, et quidem nil magis nobis nostris ingenio, quod firmiter credimus Deum cognoscere quid faceret unusquisque nostrum in qualibet causam scire.

Conf. quod huiusmodi futura cognoscit licet contingens sit tamen deo libera, et ab ipso essentialiter, sed evidens est huiusmodi scientia extendi ad omnia futura penetranda ita necessario, ut neque si ipse valeat propterea, ne aliquid illorum infallibiliter pro se, ut posse nosse, et si scientia conditionatorum extenditur necessario ad omnia conditionata contingentia; Et idem rationibus probant Deum cognoscere futura conditionata, quorum conditio praeiudicatur, et quorum habet scientiam absolutam, et addunt scientiam absolutam non posse impedire conditionata; et probant 1. quod hoc si est libera deo, illa autem est libera: 2. quod scientia conditionata prior est absoluta.

Sed neque hoc argumentum effectus est, et deficit 1. quod si ut ad nil ignorat supponit omnia se libere cognoscere, pro se autem ad certo si est aliquid contingens, neque absolutum, neque conditionatum, ad aliquid parte determinatum, aut si libere, et sic quod nisi admittantur decreta nostra argumentum non conuenit.

Secundo; q^d propter instantia supra aducta, conditionata dispartita infinita sunt
 abiq^{ue} imperfectio, necesse videtur, proxiime a decreto, q^{uo}d quid de in deo genere libere
 infinitas combinationes absurde putant, ut contra nos arguimus tantum; & quid de ut
 imperfectio n^{on} est, sed summa perfectio q^{ue} d^{icitur} pro ipso pro dicatione essentiali n^{on}
 cognoscat huiusmodi futura, sed solum q^{ue} in quibuslibet parte, et combinatione rerum, et
 contingat q^{uo}d ipse voluerit, penitus proxiime a decreto dicendum est.

Confirmatio n^{on}

conuenit, supponit enim dari in deo scientia contingente, deo n^{on} libero, q^{uo}d est omnino
 impossibile, et diuini attributa contraria, infra constabit; & quidem si ut probent deo
 huiusmodi futura conditionata cognoscat, necessarium est adhibere scientia illam
 secum existens. Ad oppositum, arg^{uitur}; id autem q^{uo}d addunt scilicet deo scire scientia con
 ditionata, illa quorum habet a seorsum, licet verum sit, et adhibere n^{on} negent ut ip
 si autem rationibus factis n^{on} prob^{atur}; & 1^a deficit 1° q^{uo}d supponit dari scientia
 q^{ue} conditionata n^{on} libera deo; = 2° q^{uo}d scientia illa n^{on} est libera creaturaz, quod est
 nulla creatura existente, et tamen ipsi auerunt creaturaz existens, in beatitudi
 ne sua potestate scientia conditionata existentia; q^{uo}d potiori titolo d^{icitur} = 3° q^{uo}d si
 creatura existens potest per actus libere facere q^{uo}d existat, s^{ed} n^{on} existat scientia
 conditionata ex auctoritate creaturaz potiori titolo n^{on} impotestatem deo, potest etiam
 d^{icitur} medio illo facere q^{uo}d n^{on} sit, n^{on} sit scientia conditionata. = tandem, n^{on} scientia deo
 n^{on} existit in deo proxiime a decreto, n^{on} potest n^{on} esse deo libera, ut ex dicto conueni
 tebit.

Secunda deficit, q^{uo}d scientia conditionata qua dirigunt ad ad conferendum
 auxilium procedit collatione ipsius, et licet q^{uo}d actus absolute existens, et tamen per
 actus creaturaz impediri n^{on} potest, et acquiritur: q^{uo}d si scientia media conditionata
 procedat subsistendi eam scientia visionis per ipsam potest impediri. = Alias
 rationes omniumque que in aduersariis principiis in parum habent difficultate
 s^{ed} n^{on} ex futura sint esse indifferentia ad veritatem, et falsitatem, et aliter re
 cuserit ea habere a decreto concedere, neq^{ue} aliqua alia possit esse deprehen
 ti determinatio ad veritatem et falsitatem, difficile n^{on} est, imo necessarium asserendum
 deo de facto illo n^{on} cognoscere ut determinare vera, s^{ed} determinare falsa.

§ III
 Efficacius probata conclusio nostra

Primo ergo q^{uo}d conclusio: d^{icitur} pro dicitur plura conditionata contingentia, ut cer
 to, et instanti in futurum, q^{uo}d illa certo ut futura cognoscitur, eam est nota, et auxi
 pluraque scripturae testimonij ex quibus licet n^{on} omnino evidenter, satis

efficaciter deducitur: collig^r 1° ex lib. 1. Regy, cap. 23. Sapientiz 4. Numis 36. & alij
Omnis est eglebre testimonij Lucij 23. et Math. 11. Veri ne habetur: Ve tibi Arrogas
ve tibi Bethsaida: quia n^o in Byro, & sy done facty erunt Virtutes, que facty sunt in vo-
bis alg, in Cilicio, & cetera ognitentiz epissent: quibus xpus mis^o per dicit ut certo
terq^o p^ognitentiz Byroy sub conditione Virtutis, que apud Bethayadas facty sunt.

Dices: hic testimonij p^odicti conditionata, n^o ut futura certo, et infalib^oiter
sed probabiliter, et coniecturaliter, et ex vi dispositionis causam secunda; q^o videtur
colligi, q^o p^olueri hie conditionata reuelantur addita particula forte, vel alia equiva-
lentia, ut constat Gen. 3. Exodi 4. & Davi 48. per que denotatur n^o p^odicti et infalibi-
liter futura; et hec citato ex Math. paulo inferius ad verba relata sic dicitur, si in se-
domis facty fuerint Virtutes, que facty sunt in te forte manibunt usq^o in fine die: xpus
colligi videtur eady limitatione accipiendum esse alterius conditionat^o reuelatione

Contra hoc

tamen est 1° q^o in pluribus testimonij n^o additur illa particula, neq^o aliquid recipitur in
teste ex quo deduci possit limitand^o esse conditione; q^o debent accipi de cognitione et
substantione omnino infalib^oiter: q^o nota: n^o verba simpliciter accipienda sunt in unum;
porro, nisi aliud ex teste constat, q^o aliquid ab aliud sequatur, q^o in presenti n^o con-
gere constabit soluendo argumenta.

Secundo: n° 3 Regy additur particula certum
me, que futuratione n^o infalib^oiter n^o conuenit. = **T**ertio n^o verby forte n^o minueret
certitudin^o vni^o videtur colligi ex D. Hieronimo cap. 26. Hieronim^o: et quid^o aliquando
valere, id est atq^o antequam constat ex illo Joan. 6. si me videri fortis, et latere, n^o scire
tand^o si n^o p^og dicerentur ut certo, et infalib^oiter futura potest de illor^o futuratione dubita-
ri quod negat Aug^o de dono per suerantiz cap. 9. prope fine

Dices 2° ex 11° ad 11° vbi

quia ex his colligi, Conditionata contingentia in scriptura reuelata cognosci adeo et
infalib^oiter futura, iuxta que ponenda sunt decreta subiectu^o absoluta, et ab^oectiue
conditionata n^o tamen cognosci omnia circa omnes combinationes posibles, hie eni^o reue-
la n^o sunt, neq^o q^o habet decreta erga omnes eventus conditionatos posibles, aut saltem
illa habere est valde dubij: fatior testimonia adducta n^o eade^o efficacia de omnib^o
futuris conuincere; nihil homin^o paritatis aduoc^o inter conditionata reuelata, et que
revelata n^o sunt esse nulli ex probatione constabit, que subiungo.

Secundo q^o conclusio: om-

nis p^opositio conditionata, q^o est determinate vera, q^o determinate falsa; q^o omnia cognos-
citur a deo, et determinate vera, q^o determinate falsa: aut q^o n^o q^o ita est sicut signi-
ficatur, q^o non: si 1° est determinate vera; si 2° est determinate falsa: = 2° q^o conditionata
habet omnia requisita ad sui veritatem, q^o non: Inter hie eni^o et pot^o contradictoria non datur

medij; si 13 est vera, esse enj vnz est habere omnia requisita ut sit vera; sicut esse hominj est habere omnia requisita ad esse hominis: si 13 est falsa, nq esse falsiq ncl aliud est, quo defu- to Careat aliquo requisito ad sui veritate, sicut si esse hominj est si habere omnia requisita ad esse hominis.

Conf. 1. omnis propositio de futuro absoluto est determinate vera, l. determinate falsa: qd pariter omnis propositio de futuro conditionato: aut supponitur, et ita ff. idem enj primj est verj qd inter esse futurj si datur medijs; sed inter esse futurj sub conditione et si esse futurj sub conditione si datur medijs, cu si minus contra dictione opponatur: qd

Conf. 2. nq l. 10 habet decretj de ponendo eventj si ponatur conditio; l. talis de caso Caret: si 13 est vera propositio, et eventus est sub conditione futurus: si 13 eventus si esse futurus sub illa conditione; et propositio in qua enunciatur si esse futurus est vera; illa autem in qua enunciatur futurus est falsa; cuius ratio est, qd vj de verj de ponendo eventj sub illa conditione sic forma constituit futurj eventj sub illa conditione, ut ex dubio ante cedent. Contax, sit conie quens ut posito decreto, eventus sit futurus sub illa conditione; illo aut deficiente si sit futurus, atq adeo falsa est propositio in qua affirmatur si esse futurus sub conditione, et vera illa in qua enunciatur si esse futurus; eorundem modo quo si corpus habet abbeding quz est forma illud constituens alby, est vera propositio in qua affirmatur esse alby; aut illa caret esse falsa, et contradictoria vera.

Ex his colligitur qd si 10 si habet de creta erga omnes combinationes posibles ut probabile putent. Ad. 13a propositio in qua eventus affirmatur futurus sub conditione esse falsa, et ideo ut talis cognoscatur a deo hinc enj eventus Careat forma constituens. ipsiq futurj sub conditione, esse tamen vera propositio in qua enunciatur si esse sub conditione futurus; et consej erga omnes combinationes posibles 10 cognoscit vng ex conditionali bus contradictorijs ut determinate vera et alibj ut determinate falsq.

Secundo colligitur probatioz forte vj habere etia si 10 po- nit inq libertate exerceat per purj omissione, ut aliqui tenent infra q. 12. Et ratio est nq licet iuxta hanc 13 necessarij si sit qd 10 habet decretj de ponendo eventj sub condi- tione, l. qd habet decretj positivj de illo si ponendo, est tamen necessarij, l. qd habet decretj de ponendo eventj sub conditione, l. qd illo libere Careat, aut per purj omissionem aut decretj positivj de eventj si ponendo, si habet decretj de eventus positivj pro- positio illud enunciatur sub conditione esse vera, si illo Careat quomodo cum qd con- ditionat careat falsa; sicut si 10 per purj omissione si decerneret producere creaturj esset verj de- terminate talz creaturj si esse futurj, cu si habet decretj a quo constitueret futura.

S IV

= Solvuntur Argumenta Contraria =

Primo arg^o ex quibusdam locis sacrae scripturae in quibus De^o de huiusmodi futuris loquitur tanquam de re dubia, et incerta apponunt particulae forte, et similia ex quo videtur deduci Deum illis non cognoscere certo, et infalibiter, sicut dicitur Gen. 3. Exod. 4, et 7. et Isaia 48.

Rex dicti q^d particula forte non semper denotat incertitudinem, sed idem valet atq^{ue} utique, sic autem esse accipiendum in praesenti ex alijs testimonijs, et d. Hieronimo, et Aug^o manifeste constat. Secundo q^d particula illam non apponit in alijs testimonijs, atq^{ue} adeo saltem illa intentio convincunt, neq^{ue} aliquando apponit arguit Deum eventus non cognoscere, ut infalibiter sub conditione futuris, sed idem illud vult esse secundum ordinem, et dispositionem Causarum secundarum a quibus tanquam habet futuritionem probabilem, et coniecturalem, neq^{ue} enim est necessarium revelatione adeo quae cognitione divina, quae est expressa doctrina d. Aug^o q. 1. 2. de Veritate art. 12. et 22 q. 171. art. 2. ad 13. Vbi sic habet licet quandoq^{ue} idem esse futuris quantum ad ordinem Causarum, cognitio tamen Dei non tantum terminatur ad ordinem, sed etiam infra libitatem ad eventus futuris; quae doctrina tradit etiam infra q. 19 art. 7. ad 24. scilicet addi potest ex d. Hier. vbi supra apponit particula forte ut denotetur praesentiaq^{ue} de libertate creati non nocere non quia ex parte Dei non sit cognitio eventus ut infalibiter sub conditione futuri. Ex d. Aug^o dicit etiam potest particula forte esse verbiq^{ue} in reparatione non dubitationis sic habet tract. 27. in Ioan.

Secundo arg^o ex Aug^o Lib. de anima, et eius origine cap. 12. quomodo dicitur recte praesentia futuris, q^d non est futuris; sed futuris sub conditione non est futuris absolute, q^d non praesentia ad se. Idem dicitur ex Lib. praedestinationis Sanctoary cap. 12. Vbi ex eo q^d futura conditionata non sunt futurum absolute inferit contra Pelagianos, si semel pelagianis ad se non praesentia. Quod de praedestinatione Sanctoary cap. 14. versans illud sapientis 4. rapitur et ne malitia contemneret intellectu, docet dicitur est secundum pericula huius Viti, non secundum praesentia Viti Dei, qui hoc praesentia q^d futuris erat, neq^{ue} futuris non erat. Ex quo dicitur Videtur dicitur Augustinus, Deum non cognoscere scientia omnino infalibiter futuris illud conditionata ut omnino infalibiter futuris, sed idem esse peccatum si dicitur Viti secundum pericula huius Viti.

Respondeo contra quos disputabat Aug^o duo falsa inter alia docere. 1° a se habere futura conditionata sicut et absoluta habere Veritatem determinate antecedentem ad decreta futuris absolute existentem, ne sederent Libertas actus creati absolute, sed sub conditione futuri, nam ut ait Prop. in d. ad Aug^o Haereticum attendant fatale in dicitur necessitate si divina Constitutio humanae praesentia Libertatem, seu Voluntatem, et est creabant merita sub conditione futurae Deum mouere ad dandum gratiam

in Vocacione prima ad fide: iuxta primam amentem Hereticorum esse docet Aug. in posse
preparare futuram, quod non est futuram, cum enim Heretici excluderent de eorum divinis exclu-
debant etiam futuram conditionatam, quod per decreta constituitur, et quod ad id non illud
prepararet, ut conditionate futuram prepararet ut futuram quod futuram non erat, quod imple-
catum est.

**Iuxta 2° sensu Hereticorum solum docet Aug. Deus non cognoscere ut absolute
futuram, quia absolute futuram non tenet, et consequenter quod futuram conditionatam, quorum conditio
verum si conditio non est, non cognoscuntur ad id ut absolute futuram, si bene intendit Contra
Marianus in suo praeiudicio absolute mentis necessarium esse ad primam, sicut et absolute
praeiudicio de merito ad penam, et quod adeo docet quod futuram conditionatam non cognoscuntur
a Deo ut materia apta ad primam, sed ad penam, quod absolute futuram non praeiudicantur.
Ex quo non colligitur ipsa non cognoscere ut certo conditionate futuram.**

**Ad ultimum testimo-
nium ex sapientia 4. 12° quod ex eo quod intelligat Aug. verba illa secundum pericula huius
vite, solum sequi esse veritatem tale decretum futurum, inquam per ordinem ad causas secundas
non vero quod illud ut infallibiliter futurum non cognoscatur, ut ex dictis constat.**

**Sed non videtur
plene satis factum, nam Aug. ait dictum esse secundum pericula huius vite, non secundum
preiudicia Dei, qui hoc praeiudicavit quod futurum erat, non quod futurum non erat, quod tenet non prae-
iudicium tale futurum, nisi secundum pericula huius vite.**

**R^o solum in parte Augustini praeiudicium
entia absolute peccati, non conditionate, quod clare exprimit explicans post verba relata
propria 3° id est quod esse morte immemoratur jurat largiturus, ut tentatione subtraheret
invento, non quod peccaturus esset, qui man inveni in tentatione non esset, ubi solum in parte
non scire se esse peccaturus absolute, quod conditio sub qua erat peccaturus praeiudicandum
erat, quod expresse docuit lib. 1. de anima, et eius origine contra Renanum capite 12.
Citato.**

**Tertio arguitur ex dicta qui lib. 1. Peritum. lect. 12. ex Philosopho docet quod
in propositionibus singularibus de futuro non est necessitas quod una sit determinata vera,
et altera determinata falsa, licet sit necessarium quod altera illarum sub conditione, et vage
sit vera, et altera falsa: quod dicendum est illis propositionibus titulo de propositionibus de futuro
Conditionato. Itaque de 1. dist. 32. q. 1. art. 5. et q. 2. de Veritate art. 12. ad 2. et q.
q. 16. de malo, art. 7. 1° contra q. cap. 67. et in hoc art. 1° docet, futurum contingens, quod
contingens, et causa illius se habet ad oppositum, non subdi per certitudinem, et huiusmodi
necessitatem, quod si futura conditionata contingens non cognoscatur ut futura certo, et infalli-
biliter.**

R^o loqui de 3° per ordinem ad causas secundas creatas, a quibus ut pote ex-

in determinatas infalibiles ad effectus, n̄ potest habere effectus infalibiles futuritatem, atq; adeo propositiones per ordinem ad causas illas n̄ habere determinatas veritates, aut falsitates, in quo componitur effectus esse infalibiles futurum per ordinem ad deum deum, et ex illius per ordinem ad quod propositio habet determinatam veritatem. Ad id decernit eodem modo, scilicet loqui d. h. 3 de futuro contingenti per ordinem ad causas secundas, et precipitue ad determinationem Dei.

Quarto argumentari possunt, Hæc Deum Carere de decreto conditionato obiective, et subiective absolute per puram libertatem omniis neg. et conditionatam esse vere conditionatam futuram; q̄ per omissionem decreti conditionati n̄ est verum effectus n̄ esse sub conditione futuram: contra ista, etiam s̄: Hæc Deum Carere de decreto conditionato erga hoc conditionatam contingens, si Petrus ponatur in hac occasione ex auxilio et consensu, et q̄ sit verum q̄ si Petrus in hac occasione ponatur ex auxilio consentiet; q̄ Hæc Deum Carere de decreto conditionato et conditionatam esse vere futuram sub conditione: anti s̄: Hæc Deum illud decretum omni vere, et absolute decretum puri sic ratione conditionis, et consensu, at in hoc casu verum esset q̄ si Petrus ponatur in hac occasione consentiet; q̄. nam videtur certum n̄ enim est necessarium conditionatam decretum ut decernat absolute purificationem conditionis, et consensu; nisi s̄: ut quilibetcumq; verum est q̄ Petrus purificationem conditionis consentiet, et q̄ sit verum q̄ si purificationem conditionis consentiet, sed in predicto casu purificationem conditionis consentiet; q̄ verum est quod si purificationem conditionis consentiet.

Radmissa pura omissione in Deo, neg. anti ad cuius p̄ neg. anti, ad eius p̄ neg. mi; n̄ enim Hæc Deum omittit decretum quo vult consentire Petri sub conditione, et simul decernit purificationem conditionis, et consensu; et ratio est, n̄ omittit libera ipsius decreti est virtualis, et inter pretativa voluntas qua d̄ vult n̄ esse consensu, et q̄ si ponatur conditio, ex qua n̄ componitur Deum absolute decernit purificationem conditionis, et consensu; n̄ sicut omittit libera decreti creandi Petri est virtualis et inter pretativa voluntas illy n̄ creandi, ne tunc omittit decreti conditionati quo d̄ vult consentire Petri sub conditione q̄ ponatur in tali occasione est virtualis et inter pretativa voluntas qua d̄ vult n̄ esse consensu Petri, et q̄ si ponatur conditio.

Secundo R. distinguendo anti, Hæc conditionatam esse vere conditionatam futuram, et Deum Carere decreto conditionato solum formaliter tali concedant, formaliter, et equivaleat tali negant, et distinguendo: n̄ est verum effectus n̄ esse sub conditione futuram per omissionem decreti conditionati solum formaliter tali decreto; quod s̄ quod equivaleat tali negant; itaq; ut consensus Petri sit futurum sub conditione sufficit decretum s̄, l. et equivaleat conditionatam decretum autem absolute purificationem conditionis, et ponendi consensu licet n̄ sit conditio.

Conditionato q̄ quivalent Conditionato, et illi aliqui d̄ sup̄cedunt, unde illi conditionatur
 Consensus Conditionate futurus, licet n̄ p̄ze Conditionate; q̄ autē supra diximus q̄ p̄z
 Decrety Conditionaty Constituitur Conditionaty Contingens Conditionate futurus, et q̄ illud
 futurū est Verū n̄ esse Conditionate futurū debet intelligi de decreto, s̄ aut q̄ quivalent
 p̄z Conditionato, q̄ p̄ze Conditionaty est, et n̄ simul absolute. Unde si q̄ quivalent
 dicitur est habere tamq̄ decretū absolute p̄zificandi Conditione, et ponendi consensus
 proprius Conditionali esse Verū, n̄ tamen Veritate Conditionate, et separabili ab absolute
 sed Veritate clausa in Veritate absolute; eo modo quo futurū Conditionate clausū
 h̄ in futurū absolute Conditione, et Conditionate, atq̄ adeo p̄zificari ad eadem
 absolute talis propositio n̄ est Vera, nec falsa, sed ab utroque p̄zificandi, si autē ex mo
 do enunciandi a decreto absolute p̄zificanda, ut aliqui volunt, ita ut consensus sit
 iste; pro signo p̄zificandi ad decretū absolute futurū est consensus Petri, sub condi
 tione q̄ in tali occasione ponatur; p̄zificanda propositio est determinate falsa; cū in Case
 posito pro illo signo n̄ sit quo consensus ponit Conditione futurū et q̄ Conditionate.

Alia argumenta quę contra conclusionem fieri possunt, procedunt ex
 positione q̄ d̄ n̄ habeat decreta Conditionata, et q̄ ab illis futura n̄ capiunt Verita
 te, aut falsitate, quo supposito recte procedunt; tamen cū nos huiusmodi decreta con
 cedamus necessaria esse ad Veritatem Conditionate relinquenda sunt ut parum mori
 n̄ ad p̄zenti.

¶ V

Statuuntur alie duę conclusiones pro nostra sententia:

Sit 2^a conclusio; Conditionata disparata in quodam sensu sunt determinate fal
 sa, in alio autē indifferentia ad Veritatem, et falsitatem; est tamen necessaria esse determi
 nate Verū, aut determinate falsa; hęc conclusiones ab aliquibus tē ex Thomasti quę
 aliter, sed ut probetur supponendū est ad Veritatem, propositio n̄ Conditionali n̄ sufficit
 Conditione existere simul cū evento; Conditionali solum denotat Verū existentiā
 simul q̄ eventū existentiā esse dependentes a Conditione, alia a propositione Copulati
 ve temporali n̄ distinguuntur.

Deinde supponendū est hanc Conditionale n̄ Regu
 formet. Invea Converteretur, posse fieri duplicem sensū Conditionale; primus est
 q̄ consensus futurū existens dependens a dormitione Regis ex natura signi Condition
 is; hoc est q̄ est consensus dependens a dormitione esse; alius est q̄ existens con
 sensus dependens ab illa Conditione esse, s̄ divina ordinatione; quoposito.

P^o conclusio quod d̄ p̄ 1° n̄ in 1° sensu accipitur Conditionali est falsam
 p̄z, eventus enī tranquus existit a Conditione disparata dependens ex natura
 sua, quamvis enī Conditiō existat, et simul eventus, tamen n̄ existit dependens
 ab illa ex natura sua; sed eorsū est falsa propositio in qua affirmatur eventum

existere dependens ab illa conditione ex natura sua: q̄ in primo sensu semper est falsa
 3a. **Concl.** Conditionalis de conditione conducenti in sensu illativo semper est
 falsa, q̄ eius sensus est q̄ eventus existat existente conditione ut in falsitate
 ex illa illatus, q̄ est falsus: q̄ conditionalis disparata in sensu quo dicitur q̄ eventus
 eventus dependens a conditione ex natura conditionis semper est falsa, q̄ licet
 eventus existat existente conditione nunquam tamen dependens ab illa ex natura
 sua.

Quoad alias partes q̄ **Conclusio**; n̄ in secundo sensu n̄ semper est falsa, sed
 aliquid quando est vera, q̄ sic q̄ in sacra scriptura aliquando ut vna revelatur
 falsa conditionata, q̄ in secundo sensu scilicet n̄ sunt determinate falsae: nisi q̄ ex A.
 Regy cap. 13. vbi Etique Regi Israel talia praecepit, si praecepit quinquies, aut septies,
aut decies per cubes Lybii, vbi ad consumationem; vbi praecepit, scilicet ut vna sub
 conditione esse disparata, et tunc conducente ex ordinatione divina.

Concl. 1^a potest

velle vniq̄ esse fieri de pendentem a conditione disparata, et n̄ aliter; quid enim pro-
 hibet q̄ d̄ decesserit Petrus existente sub conditione q̄ turca dormiat, et n̄ aliter?
 Sum. sic, l. d̄ habet bonis modi decretis, l. n̄ si d̄ est determinate vera propo-
 sitio, et eventus s̄ futurus dependens a conditione ex ordinatione divina; q̄ et non
 amplius ad eius veritatem exigitur; in 2° sensu si illo casu est falsa, q̄ in 2° sensu
 est determinare vera, l. determinare falsa, et esse indifferens ad veritatem, et falsi-
 tatem, et decretis hoc libere ponatur a Deo, l. omittatur.

Concl. 2^a Conditionalis de con-

ditione conducenti indifferens est ad veritatem et falsitatem, eo q̄ intelligi n̄ potest vera, l.
 falsa nisi illato decreto, l. eius carentia, quorum quod liber illi accidit, sed conditio
 nalis disparata in secundo sensu n̄ intelligitur vera, l. falsa determinate nisi
 intellectu praedicto decreto aut illius carentia, quorum quod liber illi accidit: q̄ ex
 se est omnino indifferens, et alias et necessario sit esse decretis, l. illius carentia; ne-
 cessarium est q̄ est esse determinare verum, l. determinare falsum, ut supra arguimus.

Est tamen advertendum q̄posito decreto ponendi eventus dependens a conditione
 esse n̄ conducenti, sed disparata; et conditio est conducenti licet n̄ esse, ex ordina-
 tione divina, unde si propositio est vera igitur est de conditione disparata omni-
 no, et ex ordinatione divina conducenti.

Tertia conclusio. Conditionata de conditio-

ne impossibili in qua eventus ex conditione q̄ sequitur in falsis libere sunt falsa de-
 terminata, et n̄ possunt veritate habere v.g. si lapis esset leuis, d̄ ligaret Paulus;
 conclusio dicitur q̄ illa propositio esse n̄ habet veritatem in qua ex antecedenti
 n̄ inferitur eventus, et alias est impossibile decretis conditionis ex pa illis: q̄

101
15
impugnatur ipsi Veritas, atq; adeo est falsa, et ut talis a Deo cognoscatur; ante pro 2.º p. ff.
na implicat in Deo decretum exa ob hanc impossibile, sed q; amor existat ex illa supposito
ne impossibile est si ut ipsa suppositio, nec a Deo potest ulla modo poni in unius natura
q; implicat decretum conditionary exa eventus sub conditione impossibili.

S. Vltimus.
Aliqua ex dictis inferuntur, et probantur.

Ex dictis hinc, et dubio an
precedens constat, et colligitur 1.º qd determinatio causæ creatæ requirit ab æterno effectus
suius constitutio, nec ex vi illius potest effectus in tempore esse infalibiliter
futurus, sed ad hunc a decreto Divino proficere: 1.º constat, na causa creatæ, et eius
determinatio n̄ est ab æterno; q; requirit constitutio effectus ab æterno futurus; q; colligitur
ex d. th. loco l. p. n̄ semel adducto; ubi q; causa creatæ ab æterno n̄ est, ad
causam in creatæ determinationem recurrit, ut effectus sit ab æterno futurus: 2.º etiam
constat, na determinatio causæ creatæ n̄ est causa ex effectus infalibiliter connexa
q; requirit illi constitutio infalibiliter futurus; ante q; na causæ secundæ, quamvis deter-
minatæ, et inclinatæ ad effectus sunt potest d. sui concursus negare, quo de se habent
effectus n̄ exit, si aut de facto illi negavit igni S. ab i. l. c. quod quædam esse determi-
nato ad comburendum; determinatio exa causæ secundæ n̄ est infalibiliter con-
nexa ex effectus existentia: 3.º deniq; constat, qd decretum Divinum ab æterno, et in-
falibiliter infert effectus (loquimur enim de decreto efficaci) qd docuit d. th. q. d. de
Veritate art. l. ubi ad secundum dicens qd causæ superiores quæ sunt naturæ rationis in
Divina presentia nunquam deserviunt ab d. implementatione suorum effectus: Rursus des-
cendunt causæ inferiores, et ita in causis superioribus cognoscuntur reas videntur ab-
solue, et in inferioribus n̄ nisi sub conditione: reas autem rationes iuxta doctrinam
na d. th. sunt idq; ut per decretum determinatæ, qd constat ex q. d. de Verit. art.
2.º in corpore.

Secundo colligitur qd si de creatæ Divinæ per impossibile in præterito
tempore, effectus n̄ esset ab æterno futurus infalibiliter qd exprime docet d. th. l. c.
Loco citato ex l. p. si autem quamvis in præterito in tempore decretum de ponenda
Creatura, esset tamen ab æterno aliud decretum reflexivum quo d. d. velle in tem-
pore decernere Creaturam, tunc esset ab æterno futura n̄ formaliter, sed radicaliter
esse modo qd ab æterno determinatæ ad producendam Creaturam, esset qd futura rad-
icaliter, n̄ formaliter, n̄ autem effectus in tempore existens, et qd talis existit decretum
Divi ab æterno existens, a quo sit futurus postea attingemus.

Sed inquit? An per impossibile decretum de producenda Creatura, in præ-
terito in tempore, et nullus esset ab æterno decretum reflexivum qd ab æterno cognosceret cre-
aturam futuram? R. Divi nullo modo posse cognoscere creaturam esse ab æterno futuram

ab eo aliquo decreto dei, sed aliunde habere esse, sicut Deus tunc in visione
talis creaturae propter dicta; sicut si fingatur esse aliquid possibile, et non ex deo
omni pota, sed aliunde, necessario affirmandum est quod per scientiam simplicem
eis inter intelligentes illud non cognoscatur: cognitio enim divina adequatur eis
eius obiecto primario, quod est omnipotens, seu essentia divina contentiva
creaturarum, neque aliquid potest ad per cognitionem attingere nisi ad illud
cognoscendum moueat essentia divina per modum obiecti, essentia autem non
mouet, nec moueri potest ad cognitionem creaturarum in ipsa non contenta, sicut
similiter disuasionem dicit de scientia visionis, sicut nec posse attingere nisi
ad quod se extendit divina providentia ex cuius determinatione existit, et
non aliter; id est quod est dicendum de scientia conditionata, ut quod ad veritatem con-
ditionatam non attingatur nisi tales sint ex ordinatione voluntatis diuinae.

Neque potest diuina cognitio esse infinita atque scientia simplicis
eis intelligentis debere attingere quicquid possibile est, et scientia visionis
quicquid contingenter in aliqua differentia temporis existit, scientia
vero conditionata omni veritate contingente conditionata, unde unum quod illa
proueniat.

Non, inquit, obest, nam sicut in illa suppositione impossibile in con-
ueniunt non reputatur ab ipsa suppositione distincte, sed in illa inclusit, sed ad
illa, consequens est quod essentia divina ad illius creaturam cognitionem moueri
non possit, ita neque debet reputari nouum in conueniunt, sed consequens ad
fictum illud quod scientia simplicis intelligentis ad illa veritate non possit
se extendere: scientia enim dei non est magis perfecta in ratione talis quae
essentia divina in ratione obiecti, sed ex illa adequatur, quod si consequens est
ad suppositionem illam essentia diuina non posse moueri ad illius creaturam cog-
nitionem, ita erit consequens scientia diuina ad illud extendi non posse, et
sicut in illa hypotesi maneret infinita omnipotens qui continet creaturas
quae in suppositione finguntur, pariter scientia, neque enim maiorem infinita-
tati habet cognitio quae omnipotens, sed omnino adequatur.

Similiter de
curandum est de scientia visionis, sicut, adequatur in ratione visionis
ex essentia dei ut determinata per decretum, quae est eius obiecto primario
ad quod non potest attingere, nisi in ad cuius cognitionem potest obiectum
moueri essentia diuina ut determinata per decretum, unde non potest mo-
uere ad cognitionem illius creaturae quae finguntur existens absque decreto
dei, pariter neque ad illud attingendum potest extendi dei visio.

Similiter esse

ascendens est de scientia conditionata; Veritas enim contingens que talis est independens a dispositione Dei intra sphaera cognitionis diuinae in combinatur: sicut neque intra sphaera dispositionum illius, quae proprie impossibilis est, et factitia talis veritas sicut et creatura existens in aliqua differentia temporis absque dispositione diuina aeterno existens, sicut et est factitia creatura possibilis, et non est si omnipotentia Dei, aut in Deo tanquam in causa non contenta.

In quo repletur mira inter attributa conexio, et doctrina Thomae non inuincibilis conseq: nec enim extra omnipotentia admittit possibile, nec que extra illa, adduci aliquomodo potest, nisi ex voluntate diuina, cui solus nostro modo concipiendi, Dei omnipotentia operando subiicitur, sed de his infra redibit sermo.

Tertio colligitur effectus ex vi decreti intenti in esse fortiter, et infatibiliter futurum non adequate, sed inadeguate, quod stat, nam decretum intentionis est determinatio rei infatibiliter ad produendum effectum, non tamen adequate, cuiusmodi illud necessarium sit deinde executum, et imperium Dei quod est scientia visionis inter utrumque medium.

Quarto ex dictis colligitur, quod ex vi causae secundae omnino in differentia nullatenus est effectus futurum, ex vi tamen causae contingens ita determinatus, ut ex illa pro maiori parte sequatur effectus, et pro minori absentis productione deficiat dicitur effectus futurum secundum quid, ex vi tamen causae ex qua necessario sequitur effectus, et que ad illius productionem impediri non potest nisi per miraculum, dicitur effectus absolute futurum: 1° constatque esse futurum esse habere esse in causa determinata, quod de effectus in causa omnino in differentia non veri fitur: 2° si non effectus in causa illa habet esse aliquatenus determinatum, cui ad illius productionem sit propensio, licet non omnino determinata potest enim naturaliter ab alijs causis impediri, quod ex vi illius effectus est secundum quid futurum: 2° non vi illius causae potest accipi scientia coniecturalis de futurum, que tanto erit certior, quanto causa est magis determinata: 3° ex illa aliqualiter habet futurum.

Tertio tandem fit non ex vi illius causae sic determinatae cognoscitur ueritate et certitudine sciuntur effectus futurum, sic enim ex determinatione causae demonstrantur ab alio logice clipsis futurae, solum coram ordine, et alia huiusmodi: quod ex vi illius est effectus absolute futurum: 2° id quod taliter est futurum quod absque miraculo eius existentia impediri non potest absolute est futurum, si effectus ex vi determinationis causae naturaliter multo magis est sic futurum, quod si miraculo eius existentia impediri non potest absolute est futurum ex vi illius: magis si id cuius oppositum sine miraculo contingere non potest absolute est necessarium sicut hominum aliquando mori, quod sine miraculo fieri non potest est absolute impossibile.

et qd' connaturaliter n' potest corrumpi, absolute inextinguibile est. q' id q' taliter est
futurum qd' ab existendo impeditur n' potest nisi per miraculum est futurum, quod omniam
plexus est. 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100°

Tandem inferitur posse effectus esse in
tempore futuro, qui n' fuerit formaliter ab eterno futuro n' tamen qui fuerit radi-
caliter futuro: 1° 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100°

Contra hoc tamen opponunt aliqui 1°. ex d' Aug^o lib. 2. contra Faustus
cap. 4. et d' Anselmus lib. de concordia lib. 2. ubi dicitur, q' gratias, & Pulgentius de veritate
p' determinationis cap. 2. qui aperte videntur docere impossibile omnino esse futurum
n' fieri; at futurum per ordinem ad causam secundam potest n' fieri: q' per ordinem ad illam
solam futurum n' est. 2° id est in quo componitur verificari de futuro q' n' erit, nequit e-
fectus continere futurum, aliter simul esset futurum, et n' futurum, at ex determinatione
ne causae secundae componitur verificari de futuro q' n' erit, nam ex illa componitur
Dei de certis effectus n' existere: q' hae determinatione nequit effectus continere fu-
turum. = Constat id q' verum n' potest quamvis existant signa demonstrantia existere
praeteritum n' est: q' id q' absolute a omnibus modis n' erit futurum n' est, quamvis
causae secundae sint determinatae ad dandum illi esse.

Res ad d' sanctos. 2° loqu-
tor fuisse de futuro omnino infalibile, et q' est tale ex vi voluntatis efficaci n'
vincit, n' vero de futuro per comparationem ad causas secundas. = Ad d' hinc magis
id est in quo componitur verificari de effectu q' n' erit ex vi causae naturalis con-
suetudinis: 2° d' Providentia extrinsecus divinae Dei de certis tale effectus n' existere nego
magis: 3° d' d' hinc: nequit contineri de futuro infalibile, et omnibus modi
tate consuetudinis: futurum absolute nego magis: et distincta modo, distincte
sive sequitur: nequit est inconueniens aliquod esse futurum absolute comparatiue
ad causam creatam, q' infalibile n' erit ex vi decreti diuini, sicut n' est incon-
ueniens aliquod absolute impossibile ex vi causae naturalis existere per mira-
culum.

Ad Constat p' magis: si enim de praesenti existat effectus inferens eviden-
ter praesens a posteriori causae existit, ex vi illius contineri hoc praesens, nequit
est magis inconueniens de aliquo praeterito verificari q' n' existit omnibus pen-
satis, quae de futuro q' n' erit. V. 2° Conueniens autem nego eam cuius disparitates ex
dictis colliguntur; nam pro priori ad praeteritum n' debent praesupponi

propter de causis possibili, sed existentia, est enim existentia accidentis ab existentia relictis, unde res que non existit capax est denominationis propter se; futurum autem supponit possibilitatem sui, et est via ad existentiam.

Sed dices: etiam si de facto existant signa demonstrativa, et inferentia physice existentie cause, si verum non existit est verum dicere quod non existit; quod etiam si de facto existat causa determinata, ut postea existat effectus, si verum non est non est verum dicere esse futurum: autem constat quod sacramentum eucharistie ibi existunt accidentia inferentia physice existentie panis, et tamen affirmari non potest ibi esse panis.

Responso autem: neg. con. Vao dicitur panis est clara, non panis existere non est denominationis extrinseca de sumpta ab determinatione cause, sed eius effectus, sed intrinseca de sumpta ab ipsa existentia in se, et exercite sumpta, unde hoc deservente sicut deservit quod sacramentum non est verum existere panis; et autem esse futurum est extrinseca denominationis de sumpta ab determinatione cause, que potest dari etiam postea non sequatur effectus.

Sed iterum dices: hoc est bona causa; si sunt accidentia propria panis, est panis; hi sunt accidentia propria panis: quod hoc est panis: maius est quod veritas, eius enim veritas fundatur in bonitate cause, que si semel est bona semper est bona, et neque propositio semper est vera: maius etiam verificatur in sacramentum altaris: quod consequenter debet esse verum, quod admittere non possumus.

Responso autem posse sumi dupliciter scilicet: si si denotat relationem physicam, metaphysicam: si physice maius est vera, et neque necessaria; causa tamen non est bona, quod maius non habet sufficientem universalitatem ad inferendum absolute consequens, sed solum in limitatione iuxta limitationem maioris, sed hoc est panis, si solum attendatur ad exigentiam naturam, et principia naturalia, verum est, licet non absolute, ibi esse panis; si autem, si denotat relationem metaphysicam causa est bona; maior tamen est falsa, non enim metaphysice inferatur ex existentia accidentis existentia subiecti; et hoc de hoc dubio applicando litteras ad i. d. dist. 34. et i. d. dist. 23.

Dubium Tertium: Deus Cognoscat Futura Conditionata in ideis aut in Causis Libere Creatis; aut in suo Decreto ut Futuro?

1. 1.

Premittuntur aliqua.

Stabilimus Deum certo hęc conditionata cognoscere, restat modo in hac parte difficultas de modo, et medio

hanc ad limitatez ad futura conditio nata quoy conditio aliqualz habet con-
ditiō ad effectū.

Est tamen multiplex modus defendendi hanc ad 1^{am} est quem
refert Molina quorundam asserentiu cognoscit hęc futura i idē; qui modoy di' conditio
habetur a Mentiori in Apud Romano, vidi aliquos hunc modū dicētia defen-
deret, qui tūc tamen digni rebat scientia media, i illi tamen esse inu' dēdō ex
infra di' conditio constabit. 2^{am} docet cognoscit i causis Libere et contingentiū, tracto
lina i concordia di' p. 53 et Becanuy vbi supra, ita tenuisse Molinū sententiā quod
quod atene ipsy legunt n' tamen desunt. R. R. omnia veritates i dubio, qui i reg
i suoy mai' omniū ipoy trahere vellūt. 3^{am} modus dicētia asserit cognoscit in
viniū dicitur ut futuris ita suoy vbi supra. Quarty deniq' affirmat cognoscit in
sua veritate obiectua quę habent pro priū decreto, qui comuniō est inter ad
ut siglatiz de omniū hīs vbi by dicitur primū, et secūdy modoy sunt exa-
minandi, atq' adeo sic.

¶ I I I.

Statuitur prima Conclusio

D^o n' cognoscit conditionata contingētia i idēz diuini antecēdentē ad
decretū Libere iug Voluntatē. Hęc conclusio § 1° i causa indifferēti ut dicitur et
ex vi illiū requit atiquid determinatū cognoscit; at idēz diuina antecēdentē
ad decretū, seu p'cisionē ab illo est causa ex imp'ctatē indifferēti ad futurū hōz
tū absolute quę conditio nata, et illiū carētiā; i illa, et ex illa p'prie ne
quunt futura absolute conditionata, ut determinatē talia cognoscit; mar. § 1°
hęc effectū cognoscit i causa et ex vi illiū eodē modo quō i illa habet esse;
sed i causa indifferēti ad esse, et n' esse effectū n' habet esse determinatū; § 2°
eadē mai' n' nullo obz in alio, aut ex vi illiū cognoscit potest n' obz q' est medi
i in quo, aut ex vi cuius alioz cognoscit hęc eū illo coniectatū, quę p'prie in-
Existentia lapidū, aut ex vi illiū requit ex eo Petri cognoscit; sed causa indi-
ferēti ad esse, et n' esse effectū eū neutro illorū determinatē coniectatū; § 3°
vi illiū requit aliquid determinatē cognoscit.

Deinde etiā § mai' n' idēz

ut antecedēti decretū est p'dicatū necessariū dei, scilicet, eūtia diuina cog-
nita a deo ut imitabilis accēditur, futuritio autē p' absolute quę conditio
nata aliquotū contingens est. - Secūdo § eadē mar. ex d. 1° q. 3. de virtut. 6.
i corpore vbi sic habet: relinquitur q' idēz potit esse eius q' nec est, nec fut' nec
erit, n' tamen eodē modo sicut est eoy quę sunt, l. erunt, l. fuerunt producēda, l. fuerunt
p'ducta, q' ad ea quę sunt, l. erunt, l. fuerunt producēda determinatū ex
p'posito diuini Voluntatis, n' autē ad ea quę n' sunt, nec erunt, nec fuerunt, et sic
huiusmodi habent quodā modū determinatū idēz: § secūdy d. 1° q. 3. de virtut. 6.

habet determinationem, atq; adeo connexionem a decreto voluntatis divinae, quae est indiffe-
rens, indeterminata, incommensurata & ut a decreto precipit.

Ex quo etiam habetur quod
idea accipit a decreto divino determinationem, ut cuius ipso cognoscitur decretum, quod
etiam dicitur in *2° d. 39. art. 2. 3° 2^a solutione ad 2°*, quae ab ipso magis fit. *his*
Verbis; sicut ipse scire est subditus libertati voluntatis, ita et idea scire, quae ad ipsam
determinationem actus divini scilicet; et paulo infra, tamen respectu voluntatis potest
designari libertas voluntatis. *ubi* duo modi esse docet. 1° quod scilicet determinatur
ad futura ex determinatione voluntatis divinae. 2° quod idea etiam determinatur ad
illa respicientia ex eadem libertate Dei; unde nec scirentia cognoscitur, nec idea esse
praesentat futura nisi ex determinatione voluntatis divinae, quae utraque indifferens
est ad futuritionem, et non futuritionem, cum neutro eorum est connexa, atq; adeo indifferens
ab alio determinari, quod esse non potest nisi proprio libero ut infra patebit.

Concl. 1°.
si idea ut antecedenti decreto cognoscitur futura, et ipsa necessaria sit, necesse
cognoscitur ut futura, atq; adeo non contingens, sed necessario essent futura, si-
cut quod omnia ut praesentia decretis creatoris possibilis ad cognoscitur, ad illas ut
si biles necesse cognoscitur, et ipsae sunt necesse possibilis; sicut quod dicendum est de creatura
in futuritione, si deo precipit a decreto potest determinare cognoscitur, quae proprie
dicitur ubi praesentia ait, ut scilicet deus posse aliquid, et idea cognoscitur, quod decreto non
cognoscitur, necesse attenditur et idea habetur et respicientia futura, libertati volun-
tatis divinae; scilicet scilicet, quod si pro praesentia ad decretum, et inde pendentes ad determinationem
in voluntatis illa respicientia, quod quod praesentia futura contingentia cognoscitur
idea, non potest illa non cognoscitur, atq; adeo sicut futura cognoscitur esse necesse, et non
contingens, pariter ipsae essent necesse futurae.

Concl. 2°. idea divina non potest respicientia
tate ut futura, quod futura non est, atq; necesse; ita futura ut futura cognoscitur potest
sed antecedenter ad decretum nulla res est futura, forma autem futuritionis tamen
absolutae quae conditionalis est decretum; ante formam autem futuritionis nequit aliquid
esse futurum; quod precipit a decreto nequit et idea futura, ut futura cognoscitur.

I. III. *sa* Solvuntur Argum.

Arg. 1°. idea ante decretum
est exemplar futuritionis; quod illa antecedenter a decreto potest futura
cognoscitur: ante. si idea est praesentia essentiali Dei, de cuius ratione est quod sit
exemplar: sed ex *2° d. 39. art. 3. ad 2°* non est exemplar nisi de
hinc, quod antecedenter ad decretum est exemplar futurum. = **Secundo:**

Sed dices: q̄ ex illis Verbis Dⁱcti soly inferret idq̄ representare futura absolute
 ut determinata per decretū, n̄ vero conditionata, cy soly de h̄i x^o modo dicta loqu
 atur, et soly de determinatione absolute. q̄ male illi Verbi v̄i sumus ad probandū
 idq̄ n̄ representare futura Conditionata nisi determinata per decretū. 2° v̄i
 dicit Dⁱcti q̄ erga illa quę absolute futura n̄ sunt habet idq̄ inde terminata, q̄
 male, et contra Dⁱcti assertum habere idq̄ determinata per decretū sub h̄i
 absolute & ob h̄i Conditionate.

Ad 1° Dⁱcti docere idq̄ esse soly esse practica
 & v̄i tunc, n̄ i actus, et conseq̄ indeterminata, et indifferentia, q̄ sint, & n̄ sint, fu
 tura absolute quorūq̄ determinatur a proposito voluntatis diuine, ex quo recte in
 nullū esse esse inq̄t, & illa representanda nisi determinatur per decretū.
 et q̄ eade est ratio futurorū Conditionatorū, cy idq̄ etia s̄t indifferentia, ut res certū
 n̄ sit sub Conditione futura, recte ex Dⁱcti doctrina inferret indifferentia determina
 tione ut de facto illa representet, sicut diuersa x^o diuini tate futurorū, ad abso
 lute enī determinatur per decretū omnino absolute, ad Conditionata vero per de
 cretū absolute ex parte actus, et Conditionate ex parte ob̄i. Quibus additū quā
 Moderni s̄t q̄ impugnamus defendentes, eode modo didicerunt de futuris con
 ditionatis, ac de absolute quantū ad hoc q̄ est per idq̄ representari, et i ipsa cog
 noscitur. Ad 2° dicatur, idq̄ erga n̄ futura esse indeterminata absolute per ex
 clusionem determinationis absolute existendū, quā indeterminatōne h̄i v̄i
 Dⁱcti n̄ vero per exclusionem determinationis ad Conditionate existendū, quā illis
 nō ex Dⁱcti concedimus.

Ad 3° principale R^o n̄ assignare Dⁱcti duplici modo cog
 noscitur futura ad quate distinetū, sed in ad quate, de quo in s̄a Ad 1° dicitur
 dicatur idq̄ representare futura per modū quidditati signatū, et quantū ad illo
 ry possibilitate, ratione Continentis, ut futura autē et sub existentis existendi ratio
 ne deest.

§ IV Statuitur Secunda Conclusio.

Dⁱcti cognoscit futura
 Conditionata in sup̄i comprehensione causę secundę libertę, et contingentię.
 Hęc Conclusio est contra Molinū, & Concordia v̄i supra & p̄cipue disp. 52. v̄i
 docet i causa indifferenti, et si vera posse cognosci q̄ esset actus, si in hac, s̄t illa
 occasione p̄cessit, esset tamen necessaria, ut sup̄i comprehendat n̄ quocunq̄
 supercomprehensionē, sed infinitā, et q̄ Dⁱcti supercomprehendit infinite arbitriū
 creatū, & illo cognoscit q̄ esset actus homo in quocunq̄ ex infinitis ordinib̄ in
 quib̄ Constitui potest, quā ratione nec Angelus i arbitrio homines, nec Angelus
 superior i inferiori hoc potest cognoscere, imo nec Dⁱcti seip̄s. Valer cognoscere,
 q̄ valet i hoc, s̄t illo ordine reay, q̄ est n̄ supercomprehensio reip̄s. Concludit

ut diximus, alii qui d. Nihil in aqua i. hac parte accidit, inter partem, & ad huc trahere leniter, & idip. clarus loq. quod ut inter partem indi-
 cat, sed quicquid de hoc conclusio nostra est expressa d. his locis citatis, &
 alibi sepe ubi docet: Coniunctio n. esse certo cognoscibilia i. causa con-
 iuncta, et constat ratione facta. i. indifferenti enim ut tali nequit unquam alio
 discerni, ac si bene arbitrii indifferentis est, potens q. de sua libertate adpar-
 te, quae maluit flecti: q. i. illo pro ut si nequit cognosci i. quae parte, & termi-
 nare flectatur.

Next super comprehensione aliquid in bar, q. d. solum potest ut per
 fectius cognoscatur, quae i. obto, & ex vi illius cognoscibilia sunt, i. indifferenti
 aut ad plura, nulli illorum est determinate cognoscibile, imo quanto perfecti-
 us per se per comprehensionem cognoscitur liberum arbitrii, tanto perfectius eius
 indifferentia penetratur, at q. adeo perfectius cognoscitur ex vi illius nihil esse
 determinate futurum.

Secundo: q. i. obto, et ex vi illius solum potest cognosci, ut supra
 dicebamus, in quo determinate concluditur, Unde quae huiusmodi sunt super compre-
 hendatur i. se ipso aut ex vi illius nequit homo cognosci: et huiusmodi
 indifferentia ad plura, quae illi determinate concluditur: q. quae huiusmodi super compre-
 hendatur nequit i. illa aliquid determinate cognosci.

Tercio: q. ubi si non
 super comprehendatur se ipso, bene tamen liberum creatum, in idea minus cognoscitur
 se quae illud, & tamen quia indifferentia est, ex se ut dicitur hoc, aut illud, ex vi
 super comprehensionis sui in cognoscitur q. i. hoc aut illo reus ordine velle, ut con-
 cedat Molinaz q. similitur.

Quod i. indifferenti ut tali potest aliquid determinate
 cognosci i. deo ut inquit exercitum libertatis, esset cognoscibile quicquid
 velle, i. qualiter se reus, si eius i. arbitrio creato indifferenti cognoscibile
 est, pariter i. arbitrio divino, at quicquid cognoscibile est i. voluntate divina i.
 aetate. Consi. de data, cognoscitur a deo pro priora ad eum: q. cognoscitur q. velle i.
 hoc, aut i. illo reus ordine.

O. Comprehensio obto attingit i. illo & ex vi illius, quicquid
 cognoscibile est i. tali obto: q. si i. arbitrio creato esset cognoscibile q. aperit, hoc
 ubi illo reus ordine ad hoc n. esset necesse super comprehensione, dato tamen q. hoc
 n. esset necessarium n. est ratio quare requiratur in finita, at q. adeo Angelus sciret
 q. cognoscitur homo, & Angelus superior quid aperit inferior: & adhuc ad-
 mittedo requiri infinita super comprehensionem ad cognoscendum q. aperit volun-
 tate in infinitis reus ordinibus, n. autem ut cognoscitur q. i. uno, i. altero reus
 ordine velle.

Dicitur hinc rationibus conueniens Deo & arbitrio creato, & ex illis non posse cognoscere actus
illius sub conditione futuris, non tamen quod ratione summo vi cognoscitur illis non pos-
set cognoscere, non quidem & arbitrio creato, aut ex vi illius, sed & deitate ob hanc quod est
haec deum anobis infra impugnanda, quae & in alia est mens Molinorum.

Contra est

quod si illa ut anobis impugnat est Molinorum expressa loca citata, ut patent haec omnes
eius de equi. 2° quod si mens Molinorum esset quod cognosceret futura conditonata, & tunc
haec omnia etiam cognosceret actus proprii voluntarij, sub conditione futuris & deitate conueni-
et etiam non patenti, at negat hoc Molinorum: quod alia ad in ter praeterea est mens
Molinorum, & quidem & illorum necessarium non est ad super comprehensio, quae propter actus
creatos, & increatos ut sub conditione futuris cognoscit.

Secundo per se dicitur: non ut

arbitrio, creato cognoscatur hinc actus liberi & inueniendi a creatura, & tunc omnia non
necessarium est ut cognoscatur quod & illo existent omnia requirunt ad tale actus, implicat
eius actus existens qui praerequisita ad illius existent, et conuenit implicat quod deus
talis actus existens sub illa conditione quae cognoscatur simul quod existent omnia requi-
sita ad tale actus, et quae deus sit ad illius praerequisita, sed quae summe deus super comprehen-
dit arbitrio creato, nequit cognoscatur quod existent omnia requirunt quae ipse deus
ad actus praerequisita etiam postea conditione, quae nequit cognoscatur actus existens sub illa
mens est certa: & in: per non deus sit ad actus creato, requirit deus illius talis in de-
serui, seu oblatione, concursus indifferentis, sed non cognoscatur existens tale deus sit ar-
bitrio creato, & tali ordine reus conueniens, quae summe super comprehendat volunta-
te creato: & in: & certis: per in: hinc quod actus summo non cognoscatur ad hoc ut conditione
summo de aduersario. hinc quod ex vi super comprehensio arbitrio creato, ad summo po-
test cognoscatur id cuius causa esset arbitrio creato, at non potest esse causa decaus deus
in, etiam indifferentis, seu operantis concursus etiam indifferentis: & ex vi super comprehen-
summo non potest deus cognoscatur quod tale deus existens.

Respondeo quod ultra deus con-

tinendi liberi arbitrio & illo reus ordine, quo praedictus ipse conuenit, & non est
necessarium ad existentis actus liberi a libere deus, quae propter ut actus liberi cog-
noscat conditonate futuris non est necessarium recurrere ad cognitione actus increa-
ati, aut conditonate futuris. **Secundo** quod etiam si ultra deus continendi libe-
ri arbitrio & tali ordine reus requiratur ad existentis actus, decaus indifferentis
sua conditonata de conueniens ex illo tamen tale deus impedit decaus ex parte
dihonis, id autem quod sic impedit non est necessarium ut cognoscatur ut conditonate futuris
sicut nec ipsa conditio. **V**t tamen dicitur quod licet hoc decaus sit praerequisita ad actus
& impedit ex parte conditonata cognoscatur tamen ad hoc futuris, seu existentis

n' p' scientia media, sed q' deus subitue absolute, & subitue conditionate, p'lo
 q' deus minuit q' velle' indifferentes in quolibet reay ordine; in deus: q'
 quo determinavit q' illo reay ordine velle' indifferentes concurrere cu' creatura
 concurre' illud cognoscit.

Secunda ex his solutionibus satis patet, et v' communis reijci'
 theologiae. Omnia: nq' omni' causa 2^a indiget concursa di' cu' illa influence
 q' effectus, que potest. q' denegare n' soly' cause libere' indifferente', & naturali; et
 determinate; sicut de facto illy' negavit igni' B. b. l. b. m. o. i. q' v' libere' arbit'
 h'ic, & omnia requisita ex parte illius recipientis ut de actu' d'icimus satis indi'
 fierent & conditionate quo d' velle' parata esse omni' p'p' ad concurrerend' cu' illo.

Secunda reijcit nq' ex illa seq' q' si ex parte conditionis soly' paratur
 libere' arbitri' cu' omni' ex parte sui requisiti ad acty' q' n' cognoscit acty'
 futuray quo h'ominy' libere' arbitri' compar' h'endat, quo semel concorso emanat
 cum' argum't' quo d' d'icunt reay' p'obant futura conditionate cognosci ad ea.
Secunda reijcit: nq' si ex parte conditionis ingreditur de actu' indi'
 fierent n' potest q' cognoscere propriy' concurre' omnino requisitay ad acty' & con'
 ditionate futuray: q' nq' acty' tota p'et ex dicti, & d'ans q' nq' ad d'ic' cognoscend'
 concurre' dei necessariy' est se & suay omni' p'p' super compar' h'endat, sicut ad cog'
 noscend' ut conditionate futuray concurre' libere' arbitri' necessaria ut d'icimus
 per compar' h'endat, sed q' se & suay omni' p'p' n' super compar' h'endat: q' **Tercia**

nq' reijcit: nq' ex illa manifeste sequit' sciend' que d' cognoscit acty' sub
 conditione futuray n' esse media' sed deo p'fectione libere' q' h'ic q' scientia qua
 d' cognoscit q' tali ordine reay velle' concurrere conditionate cu' creatura est
 perfecte libere', supponit decretay dei p' solutione, & ipay nq' p' h'ic q' d'
 scientia acty' creat' sub conditione futuray hanc necessario supponit: q' & decretay
 libere': nq' p' nq' acty' creat' esse sub conditione futuray supponit esse existend'
 sub illa conditione decretay indifferente: q' d' scientia qua d' cognoscit acty' cor'
 ary' sub cond' hanc futuray supponit scientia q' deo decretay existendi sub illa con'
 ditione.

Tercia q' d' d'icunt: si d' d'icunt q' super compar' h'endat libere' arbitri' que
 acty' eliceret i' tali ordine reay q' illo conditione maneat necessitariy' p' principa'
 auty' d'icunt: q' d' illy' nequit q' talis scientia h'ic lege: sicut p' si d' d'icunt inde
 pendenter ad decreto propriy' voluntatis, actualit' existenti q' p'p' velle' i' tali or'
 dine reay q' illo conditione n' libere' sed necessario velle' id q' p'p' velle' est voluntary'
 ita h'ic d'icunt supra: q' libere' arbitri' conditione i' tali ordine reay quo p'p'
 usiq' est concurre' nq' libere' sed necessario talis acty' eliceret: tota p' d'icunt

est verum qd ex suppositione illius scientie qd n̄ potest oppositi h̄e delli. Talis talis scientia
existit independente ad determinationem Dei absolute existentis, sed ex suppositione qd d̄
precedit libere arbitrio consensus, & talis sententia verum n̄ potest, & illa constitutio n̄ con-
sistit, & alia talis scientia n̄ existit dependens a voluntate creatae determinata
h̄one absolute existentis, & maneat necessitate ad consentiendum.

Dices: libere ar-
bitrio, & illa sententia constitutio, posse facere qd d̄ Deo n̄ existit scientia media, qua
precedit consensus, eo qd d̄ illo ordine verum constitutio potens est n̄ consentire, po-
tita autē ommissione consensus n̄ existit, & Deo scientia media consensus.

Sed contra.
est qd d̄ constitutio, & ordine quo procedit tale decretum habitudo, n̄ est potens
facere qd d̄ ipso existit scientia media, neq̄ potens est tale decretum n̄ habere,
alia maneat libere, neq̄ hoc potest libere arbitrio: si autē dicas 2° n̄ n̄
n̄ loci libertate creatae ex qua libere suppositione infirmitas illius actus, et q̄
liberitas inde pendens ab eius determinatione, seu autē libertate, d̄ n̄ q̄
potest d̄ n̄ potest supponere ex eam determinatione n̄ existentem, inferens actum
liberum, faceret manifestum esse d̄ paritatem n̄ tamen tradit potest a Contrariis, &
quos ut voluntate creatae de libera, & et erando actus, sequitur si ut d̄ n̄ q̄
n̄ existat incompatible cum actu opposito cuius existentia & eius potestate n̄
est.

Sententia h̄c, tamē impossibilitati apparet ex eo qd voluntate divina pro
ut omnipotens continet arbitrio creatae per se h̄e, et eius determinationem
multo melius, et perfectius, quā continet arbitrio creatae, ratione cuius d̄ magis
habet, & sua potestate voluntates hominum, quā ipsi suas, et tamen omnino n̄ po-
test obire motus ad cognoscendum quodam voluntate creatae, & talis verum ordine
agere, & multo minus ipsi arbitrio creatae.

Ad contraclusionem: & causa con-
tingens completa certitudinaliter cognoscitur, & scitur, qd libere arbitrio
n̄ impedit potens eius actus determinate cognosci: eam videt Bonae, et ante
est d̄ d̄. l. Contra S. cap. 6. 7. ratione facta.

Ratiō est verum de causa naturali
contingenti, quā n̄ impedita conceditur, atq̄ adeo d̄ illa n̄ impeditur cognoscens,
potest & illa effectus cognoscere, et de hac loquebatur d̄ d̄, ar. vno libere ar-
bitrio n̄ impeditur ab extinso remansit indifferens ad actus, et illius scientia: et si
argumentis convinceret, probaret qd si & causa naturalis n̄ impedita cognoscitur
effectus certitudinaliter, quā ad hoc sit necessaria sup̄comprehensio, patet ut in
libere arbitrio cognoscitur actus n̄ n̄ n̄. Videt Ferrar. ibi proinde
ad argum. 13.

I. V. Statuit tertia conclusio

Ad resolutionem huius partis, supponendum est Deum non cognoscere futura contingentia, & decreta inefficaci existentia, aut futura, quod manifeste constat ex supra dictis; & inde sequuntur enim ut tali futurae, deest minime cognitio non potest, cum autem de decerni inefficaci indifferenter, sic potest & contingit, cum certissima futurorum hominum, nequit esse medium aptum ad illius futurorum, nisi oppositum, dicitur docuit Suarez ut videlicet.

Secundo supponitur

quod est decretum non potest esse futurum realiter post hoc quod aliquo priori in se existat tamen postea, atque adeo ut sic futurum cognitio non potest, quod constat manifesta ratione, quia decretum quoad denominationem liberum potuerit esse, tamen non solum quoad essentiam. Verum etiam quoad liberam denominationem non potest habere esse post in se, nisi in tempore in se, aut de se. Ex quo etiam colligitur decretum non potest esse futurum conditionate per hoc quod si quis fuerit in tempore conditione hinc in se potest decretum, hinc enim futurum conditionate non minus repugnat quod absolute futurum realiter, cum enim implicatio in se decretum & tempore per in se non potest esse Verum existens esse in tempore sub aliqua conditione possibili.

Tertio supponitur

quod est pro diacata necessario. Quia esse priora decreto, prioritate a quo virtuali, ex forma li per rationem, hinc enim prioritas non importat duo instantia nisi succedentia, alterum in quo existant pro diacata necessitate, et alterum in quo existat decretum, sed solum de denominatione. Unde ab aliis, cum autem decretum virtualiter, et per rationem pro diacata esse cum supponat ad illud & dimanet posterior est posterioritate a quo virtuali, et per rationem.

Quod & tertio igitur parte indagandis proponitur est, a quo signo priori ad decretum ut actualiter existens possit cognoscere futura, quod pro illa ipsa decretum ut futurum cognitio. Pro hoc a fortiori per Fontana tom. 3. Meth. lib. 6. cap. 2. q. 2. itaq; hinc Suarez Opus. 2. de signis conditionatorum cap. 3. qui docet Deum non cognoscere futura ante decretum ut cognoscit bene tamen pro signo antecedenti existentia decretum, in quo ut futurum intelligit discernendū & existens eodem modo de futuris absolute, et conditionate, nominis cognitio pro priori ad decretum ut existentia existens, & ita, non tamen pro priori ad illud cognitio ut futurum absolute, & conditionate iuxta qualitates sui futurum.

Tertio relatio: pro nullo signo antecedenti decretum potest Deum cognoscere ut futurum sine absolute, sine conditionate, atque adeo pro illo signo non potest futura cognoscere. Probanda est relatio h. ex eo quod decretum non potest esse futurum, et consequenter nec ut futurum cognitio. Assumptum est. non futurum importat certitudinem existentia sui futurum, futurum enim quod non est, existit tamen postea

sed decretum dicitur ut posse mentem quod tunc simul existens non potest canonicus ab ea
existens: quod non potest esse futurum.

Verum sufficit dicere quod ut sic futurum ut malum tunc est
quod pro priori aquo intelligitur pro dicta necessitate Dei non intelligitur decretum existens
existens quod pro posteriori. At in quo, supra, quod existens deus. Verum dicitur pro deo
futurum, et tale intelligitur: et sunt attributa Dei: totum autem est falsum: sequitur quod non
verum dicitur pro priori aquo originis non intelligitur existens pro illo priori, sed pro
posteriori; sunt attributa non intelliguntur existens pro priori aquo intelligitur
natura divina ut illorum radix; sed pro posteriori aquo ut malum; quod si ad futurum tunc
sicut prioritas, et posterioritas aquo, verum dicitur, et attributa possunt dici, et in
telligi ut futurum; sed quia si de hoc a supra ut verum potest pro priori originis
dici aut intelligi futurum, quod falsum putamus, de decreto verum canonicum non potest quod prioritas
non futurum dicitur sequitur.

Secundo quod relatio pro priori ad decretum non est verum ex
istens esse decretum pro altero posteriori: quod pro illo posteriori non intelligitur regu-
turum, pro illo enim solus intelligitur quod pro illo verum est: ante quod pro illo priori non
intelligitur cum existentia decreti pro posteriori comexy: quod pro illo priori non est ve-
rum existens esse decretum pro altero posteriori: tota tamen, non enim verum existens
esse decretum pro altero posteriori comexy in futurum cum existentia decreti, si
si pro illo priori non intelligitur comexy cum existentia decreti non est verum pro illo
posteriori existens esse decretum pro posteriori: ante quod non pro priori ad decretum solus
intelligitur pro dicta necessaria Dei, sed enim verum existens esse decretum non est ve-
rum et necessarium predicatum Dei: quod non intelligitur pro illo priori.

Consequens 1. pro priori
ad decretum non intelligitur decretum ut existens, quod pro illo priori solus intelligitur
pro dicta necessitate Dei in differentia ad esse, et non esse decretum; sed ergo sunt in differen-
tia ad fore, et non fore illius: quod pro illo priori neque cognoscitur decretum esse futurum.

Consequens 2. si pro priori ad decretum esset verum existens esse decretum pro
altero posteriori esset quod pro illo priori non existens, et existens pro posteriori, sed ut sit
verum hoc non sufficit: pro illo priori non est verum, et consequens pro illo intelligitur potest:
ante quod pro priori ad totam collectionem predicatarum contingentium Dei non intelligitur
existens tota collectio, et existens pro altero posteriori, et tamen non est verum pro pri-
ori ad collectionem existens esse pro altero posteriori: et tamen pro priori ad decretum
non existens decretum et pro posteriori existens, non ideo verum est pro priori ad decretum ex-
istens esse pro altero posteriori: man. videtur certa: et tamen: quod non si esset verum pro priori
ad totam collectionem predicatarum contingentium Dei, existens esse pro posteriori ad pro
priori ad illy cognoscitur esse existens pro posteriori, totum ad id non potest: quod

ma: p. na pro priori pro quo obly dicitur est, & cognoscibile cognoscitur a deo; etiam qd pro posteriori ad decretum est vray existens pro posteriori, pro illo priori cognoscitur a deo esse existens pro posteriori: mi: p. na si pro priori ad collectionem predicatory contingenti ad cognoscitur esse existens, hoc cognoscitur per se in a necessarii, cy pro priori ad collectionem nulla i deo supponeret scientia contingenti: at per se in a necessarii si potest illud cognoscitur, aliter daretur i deo predicaty necessarii conuexy cy existentia contingenti, & conseq ipsa contingenti si essent, sed necessaria.

Concl 3° pro signo procedunt hanc scientia, quæ x^o suay, procedit decretum, hanc scientia si existit, & existit pro signo pro posteriori, na cy si sit necessaria, illa procedunt predicata necessaria deo, atq adio si existit pro aliquo priori a quo tamen existit pro posteriori: i de qd priori: ma: p. na l. 2° hoc cognoscitur per scientia necessarii, i per scientia quæ deo deficiat. potest, si 2° qd alias vray scientia esset necessaria, cy scientia secunda a lig antecedent ut infalibiter inferat, si 2° alias daretur processu in infinitum.

Tertio p^o

Conclatio, hanc scientia procedunt decretum illius auctori libertatis, & est implicatio: p. ans: procedit decretum, illud qd infalibiter infer, & si existit ex determinatione voluntatis diuine; qd auctori libertatis decreti: tota ex aduersarij est nota: qd eng plurima predeterminatio procedit existentia actus voluntatis creati, illa qd infalibiter infer, et si existit ex determinatione voluntatis creati, illa auctori libertatis ex aduersarij: aut pro 1° & 2° parte est doctrina quæ impugnamus: pro 3° autem constat: id eng qd existit antecedenter ad decretum est hanc scientia, qd aut existit pro priori ad decretum si existit ex eius determinatione; qd si existit ex eius determinatione; qd clare constat, qd scientia actus libertatis creati futuri si potest existit ex determinatione decreti ad tale autem necessarii; cy hoc decretum est si indifferens i aduersarij: si autem existit ex determinatione decreti, quæ nulla est.

R^t

Suay qd licet scientia procedat decretum ut existens, illud tamen ut libere futurum supponit, atq adio eius libertatem si auctori.

Ad contra est l. qd pro priori ad decretum, nil in se illi ratione cuius potest esse futurum, cy omnia quæ pro illo priori intelliguntur indifferenter sunt at fore, et si fore decreti, ut qd videtur. Secundo est futurum decretum pro priori ad existentia auctori libertatis decreti: qd implicatio est esse libere futurum pro priori ad eius ex 2°. autem arguitur facte, na esse futurum infer infalibiter existit qd decreti, illa que procedit, atq adio decreti si habet esse futurum ex determinatione

Voluntatis divinae; potest esse futurum pro priori ad eum ex quo auferat libertatem deest.
Ratio: si decretum pro illo priori esset futurum hoc haberet ex vi pro dicti necessarii, & esset
 necessarium futurum; anq. si haberet esse futurum ex vi pro dicti, existit hinc pro illo priori; si ut q. pro
 priori ad ex. intelligitur possibile hoc haberet ex vi pro dicti, existit hinc pro illo signo, nisi
 ex vi voluntatis divinae, & ex vi existentis decreti, quod pro illo signo est, neq. ex vi aliter est li.
 bene determinationis voluntatis divinae; eady. eni. ratione n. ex vi scientiae terminatae ad futurum
 n. hinc eni. futurum hinc supponit; & ex vi aliter pro dicti necessarii dei; implicat q. decretum esse
 futurum pro priori ad ex. & esse liberum futurum.

Si autem dicitur: decretum esse futurum per scientiam
 qua deo pro illo signo cognoscitur existitur esse decretum pro altero posteriori.

Contra est argum.
 factum est q. scientia hinc futurum hinc supponit. Deinde: quia si hoc pro signo antecedens decree-
 ty liberum dei, n. solum deo, sed creaturae n. potest n. esse necess. ut in divinis, et infra ampli-
 us constabit: at hinc scientia utramq. determinationem procedit. n. potest n. esse necessaria ad
 consequentiam conditionatam decretum futurum esse necess. futurum.

Tandem q. concludo: hinc
 scientia n. magis est necessaria quod decretum, est eni. infatigabiliter conexa cu illo; neq. deus
 dirigit ad decretum; est eni. scientia visionis quae l. supponit obij. & n. aduersionem.
 l. scilicet directiva n. est, sed pure speculativa: q. n. procedit prioritate a quo decretum: tanq.
 q. n. potest esse aliter hinc ratione cuius procedat, nisi q. l. magis necessaria; quare non
 docet suam, predicata necessaria dei procedere prioritate a quo decretum, l. q. deus di-
 rigit ad decretum; imo si decretum actus liberi creati, l. auxiliij ad illud elicitum est
 indifferens et n. conexum cu eum ex: ut apparet aduersionis, decretum debet procedere
 scientia, q. a scientia ad decretum est bona con., n. tamen e. contra, cu scientia non
 potest esse sine decreto, bene tamen decretum sine scientia.

Valiter potest argumentum
 factum proponi; si eni. scientia visionis actus liberi procedit decreto conditionati voluntate
 creati, & actus expedire ad illud elicitum, potest dirigere deus ad propositionem Resoluitur
 q. scientia media procedit decreto conferens auxiliij, deus potest dirigere ad illud de
 creati conij. p. n. q. tamen n. concedit aduersionis; & quorum n. n. n. n. q. obij.
 si per impossibile existens deus & tempore, scientia tamen ab q. n. n. existens
 de quo supra.

Ex his etiam dicitur n. posse deus cognoscere decretum ut conditiona-
 te futurum, q. eni. quae sicata conditione futurum ad illud n. est, n. potest ut futurum condi-
 tionate cognosci, sed decretum quae sicata conditione n. est absolute futurum: q. n. potest
 cognosci ut conditionate futurum: nisi conditione quae sicata conditione est possibile, decretum
 autem esse futurum est implicabile.

¶ **U**ltimus. ¶

2 Solvuntur Argumenta 2

Argo V. ex Suarez ubi supra: magis distat possibile ab eo: quod futurum, sed decreto & repugnat esse possibile: q̄ neg. futurum. Secundo: p̄m̄ ratione intelligitur q̄ potens decreverit, quod decreverit: q̄ p̄m̄ intelligitur decreverit quod decreverit: t̄m̄ q̄ n̄ apparet maior repugnantia: imo quod talis: q̄ et̄ q̄ d̄ign esse Volitum est: magis inter posse, et actualiter Velle: q̄ licet n̄ intelligatur Volitum pro signo quo intelligitur potens sed pro posteriori, bene tamen p̄cipue ad actuale Decretum. Tercio: pro signo predicatory essentialis n̄ intelligitur deceret et ex: h̄o pro altero signo posteriori: q̄ pro signo p̄cipue intelligitur futurum. Quarto: si Angelus creatur ab eterno, et ab eterno Velle p̄m̄ ab eterno intelligitur Volitum quod Volens. Quinto: pro signo pro quo q̄ p̄venit filij intelligitur cognoscens, qui tamen existit pro posterori aquo originis: q̄ pro signo quo intelligitur q̄ liber ad decernendū intelligitur cognoscens sui deceret existens pro posterori ratione. Sexto: quamvis deceret q̄ n̄ est eternus, et a che p̄sens potest cognosci ad eo inde p̄cedens ab illa actuali p̄sentia: q̄ p̄m̄ ratione quę existat cognoscitur ad eo, q̄ n̄ amplius dicitur Conatus: t̄m̄ q̄ n̄ si per impossibile deceret dei inciperet q̄ tempore q̄ cognoscere sui Voluntate sine illud habitus: q̄ et̄ q̄ si q̄ p̄sens s̄ d̄ign p̄sens independentes ad eum p̄sentia cognoscitur ad eo. Septimo: ante deceret libere Voluntarij diuini p̄m̄ ratione intelligitur q̄ scientia conditionata exa d̄ign libere Creatur: q̄ p̄cipue ante deceret diuini sui Voluntarij poterit esse q̄ deo scientia libera exa p̄cipue acty. Octavo: p̄m̄ ratione quę Voluntas nostra sit absolutio Libera Cognoscit q̄ q̄ Velle, si hoc, h̄ illud Accidat illi: q̄ p̄m̄ ratione quę decernat Cognoscit q̄ q̄ Voluntas sit sub conditione quę q̄ re posita videt, it̄ q̄ est talis necessarius, v̄ naturalis scientia.

Ad 3. R. d̄i h̄m̄ q̄m̄: possibile q̄ n̄ requirit verę causę ut sit nego mai: possibile per ordinē ad verę causę sub d̄ign. p̄cipue possibile. Con. mai: possibile secundū q̄ p̄cipue d̄ign n̄ repugnantia ad eum. D̄i nego mai: q̄ d̄ign quenda est mi: decreto n̄ repugnat esse possibile per ordinē ad verę causę nego mai: p̄cipue per n̄ repugnantia nego mi: et nego con: q̄ aliter hoc ip̄m̄ explicatur d̄ign. mai: possibile q̄ est in pura potentia obiectiva, et q̄ n̄ itam possibilitati t̄m̄ q̄ t̄m̄ q̄ nego mai: possibile q̄ p̄cipue potest esse q̄ pura potentia obiectiva, aut esse n̄ nego mai: et d̄ign h̄m̄ q̄m̄ modo modo n̄ negat con: dupliciter q̄ aliquid d̄ign possibile, h̄ per ordinē ad causę aquę potest habere esse, quatenus creatura d̄ign possibile: aliter est quod per solę n̄ repugnantia ad eum d̄ign constituitur, et t̄m̄ q̄m̄ possibile includit q̄ necess: quapropter per de deo sume necess: q̄ hoc sensu d̄ign q̄ est possibile: insuper possibile per n̄ repugnantia, et sine ordine ad verę causę est duplex

alteri, ita necessarium ut non possit non esse nisi quoad entitatem, nisi quoad terminationem, et tamen
Lū est omni potētia veri v.g. aliud est ita necessarium, ut licet non possit esse quoad entitatem
bene tamen quoad terminationem, & huiusmodi est decretum dei, ut tract. de voluntate dei
explicabimus, ceterum de decreto nunquam veri fuerit esse in pura potentia obiectiva
aut esse nihil, etiam de decreto quod de facto non datur v.g. de decreto mandandi alteri mundi
et ratio est, non id cuius tota entitas existit necesse est in pura potentia obiectiva, aut
nihil, cuius quod tota entitas illius decreti que est ad necessitatem existit per ipsum decretum non
est nihil, aut in pura potentia obiectiva, nisi de illo verificaliter non esse nisi solum secundum
quod est quoad terminationem, denominationem, explicationem, aut extensionem.

Ex quo constat in quo sensu negavimus maius: non enim decretum non habeat veram
causam, licet possibile sit non magis distat ab existenti quam futurum, quod futurum quam
divin futurum est non est existens; possibile autem per non repugnanti quodale est decretum
semper est quoad entitatem, et si aliquando est quoad terminationem semper est obiectum
non: imo etiam si possibile aliquid per ordinem ad veram causam, si tamen non est pure possibili
le non est necessarium quod magis distat ab existenti quam futurum: ut patet in copulatione
Angeli si esset ab eterno, que non distat ab eterno ordinem ad veram causam, et tamen non ita
distat ab existenti eius possibilitate, sicut distat futurum, saltem in diebus: nam magis
quod futurum quam futurum est non existens, seu vero possibile: ex quo etiam constat expli-
catis subiecta, non admittit quod possibile quod est aut esse potest in potentia pure obiectiva
magis distat ab existenti quam futurum, non tamen decretum quod in pura potentia esse non po-
test.

Sed dicitur: sicut decretum quod nunquam est quoad terminationem semper est quoad entitatem
pariter decretum futurum, hoc futurum est, non est quoad entitatem: quod decretum quod est v.g. in
alio alteri mundi, magis distat a decreto existenti etiam quoad terminationem, quam
decretum futurum, hoc enim licet aliquando non esset quoad terminationem, aliquando tamen
esset, illud autem nunquam quoad terminationem existit.

Respondetur: implicare decretum in seipso
quoad terminationem et non quoad entitatem, si enim decretum implicaret in tempore nullo
surrenderet terminare, de cuius ratione est non implicare, et tamen realiter distinguere
huc adeo: quod tamen autem stat nunquam esse quoad terminationem et semper esse quoad en-
titatem quod hoc solum arguit dominium dei in ipsa creatura que pro sua libertate po-
test proficere, aut non proficere absque superadditione, aut defectu alius proficere
divinum.

Ad 2° concurrens non potest: nisi quod unusquod eadem est ratio: scilicet quod deus potest
decernere, et hoc ipsum scire est predicatum necessarium dei et per consequens ad decer-
nendum atque adeo per eandem rationem hanc decretum esse autem voluntarium, ad volendum non
per consequens. hoc etiam quod esse voluntarium importat carentiam decreti in instanti in quo

est Voluntas, quo decreto semel existente repugnat. Sed denique quod vidimus propriam adde
causam si intelligitur aliquid ex ipso decreto. Contra, atque adeo neg. unum decretum existit pro
primo tamen ad illud intelligitur spectata necessitas quibus ad contrarium potens deum esse

Ad 33 Concesso tamen quod cuius ratio constat ex dictis. **Ad 43** negandum est propositio
esse eius Voluntas importat carentiam Voluntas in instanti in quo datur, quod illo casu non
habet; Vel admissio tamen neg. tamen cuius disparitas est quod est si Angelus ab eterno esset Volens pro
primo tamen Naturae ad Volens esset aliquid existens, illa in factis tamen in praesentibus
neg. decretum Dei, a quo pro signo antecedenti Volens poterat esse Verum existit pro posterio
ri. propriam tamen ad decretum huius, ut saepe diximus, omnia quae intelliguntur in his
sunt ad factum, et si factum decretum, et ratio est quod decretum est prima determinatio ut potest esse
cuius primi. Secus, Volens autem Angelus est existentia hominis creati, de cuius ratione est primi
liber determinationem supponit.

Sed tamen obiectum huius facti, notandum est quod licet decretum
divinae alterius determinationem ex divina voluntate si ergo si potest supponit si tamen est
Contra decretum divinae aliquid dei determinationem supponit, ex qua infallibiliter inferatur
sic electio ad gloriam sequitur intentionem et decretum executionem electionem, et hanc quod solutio
neg. admittendum est potest verificari propositio ad decretum executionem dandi gloriam, etc.
existit tale decretum pro altero potestati et admittendum deus pro potestati ad decretum ex
cutionem, illud cognoscere per sententiam voluntatis quae est imperium dei mandans inter decretum si ad illud
Executionem et intentionem; et negandum est pro potestati ad omne decretum deus cognoscere
existit quod intendit hanc et non impossibile non videmus.

Ad 5. Neg. pro
primo ad productionem
in xij cy verbo; si
neg. decretum proprio

Ad 63. neg. ante: cogit
scientia quae ad cognoscere decretum si contingens, et potens esse, existit in illo ex determina
tione sua voluntatis, atque adeo supponit existentiam decretum; ad pro nego ante: nimirum quod si per
impossibile ad incipere in tempore velle, cognoscere ad quod voluntate fore tale de
creto habendum, nisi forte habent ab eterno alterum decretum reflexum quo vellent in tempo
re discernere; rationem huius in saepe diximus, et in promissis colligitur ex dictis: ex quo liquet
videmus in casu illo si esse ab eterno Verum voluntatis dei esse Volens in tempore, et consequenter
ad ab eterno si potest illud cognoscere. Deinde quod ex sententia illa esse si in praesentibus
si potest ab eterno habere esse pro si esse nisi ex alicuius determinatione ab eterno ex
istentiam; quae in casu illo si esset, et si deo si incipere velle in tempore, et in tempore in
per se illius scientia. Denique neg. ad omnia in seipso existit sui cognitionem cognoscere, ut in
Aug. et in h. dicitur Communiter theologorum, et aliter ab eterno non sit in ipso si cuius po
tens cognoscere de in tempore voluntatis, si ut hoc nullatenus cognoscere.

Ad 73. negandum
est tamen, et fatemur ex illo antecedenti consequens legitime inferri: Unde auctoritates
scientiam tamen illud concedens, negant tamen et sine causa detraunt pro hanc.

Ad 83. Distinguitur: cognoscit qd vultit Voluntas creata si hoc, illud illi accidit pro p^olo
 ai ad decreti nego an: ex vi decreti conditionati obitue, et subitue absolute concedo an: Dico
 con: etiq: argumenti hoc e: fere est qd p^oncipi p^osci scientiq: medie: si eni ad scit qd Voluntas
 creata consentiret, si illi daret auxiliu: huiusmodi indifferens qd consentit & dissentium
 et hoc independentes ab ex^o consentit, aut determinatione Voluntatis diuine pro illo signo exi
 tenti: quare p^oncipi ab ex^o decreti, et quin determinetur a illa ad illius cognitionem
 n^o potest cognoscere decreti: Vel aliter ad cognoscit futura conditionata, et illi decreto
 ut conditionate futura qui ab ex^o illorum que nunquam datur, determinetur ad illorum cognitio
 ne: et sim^o cognoscit consentit creata absolute futuri, pro signo pro quo nondum intelligitur
 existens, aut aliqua eius determinatio ad existens, quippe nulla ab eterno datur: p^oncipi
 potest cognoscere decreti: Unde in conu^o hoc negant auctores scientiq: medie: Ad quinq:
 qd omnino concessio an: neg con: ob ratione diuinitatis n^o simul aduertit:

Au^o tantu: et qd
 Dico scientia decreti ipsi per ratione p^ocedat manet illa Voluntas, et libertas diuina
 p^o male ex hoc capite negamus illius p^ocedere deniq: an: qd Xp^o dicit ab instanti huius concep
 tionis videt per scientia beati omni actus an libere et iudicando per totu: huius, imo per
 totu: qd permitat, et tamen scientia huius ab ipso libertate n^o absolute qd scientia illorum
 actus: qd eni si ad p^oncipi ad decreti cognoscit illud existens manet illa eius libe
 ty: con: p^o id est deo qd huius scientia beata xpi dicit p^ocedat eius actus libere illud
 tamen supponit ut libere futuri: sed quamuis scientia dei supponit per ratione exi
 tentis decreti, illud tamen libere futuri cognoscit, seu supponit, L. talis supponit potest
 p^o p^ocedere libertate decreti scientia n^o huius.

Con: si per impossibile Deus velle misce
 rit qd tempore, et ab eterno sciret Voluntas suo talis actus habitus libertate decreti n^o
 auferretur, ut patet paritate aduersa ex xpo dno: qd a p^oncipi sciret p^oncipi p^oncipi
 huius decreti illud esse existens pro posterari illius libertate n^o auferret.

Regiam: ad
 qd concessio manet, et minor neg con: et ad huius qd neg con: scientia eius beata in xpo
 dno id est supponit actus libere qd supponit qd deo decreti libere illius diuinitas et libere
 futuri: scientia autem dei p^ocedens decreti totu: supponit p^oncipi causa necess^o dei, quare
 decreti n^o est existens sed in differens ad fore, et n^o fore illius, si autem scientia illa deane
 ty ut existens supponit debet supponere illud ut necess^o existens, ut supra argueba
 mus: L. si igitur scientia continet decreti existens debet necess^o continere futuri.

Ad con: neg con: an: eni est simile qd xpo dno p^oncipi duplici ratione
 n^o continet qd est qd scientia illa qd deo esse p^oncipi necess^o et nullo modo continet
 p^oncipi ratione de p^oncipi aduersa, et p^oncipi de p^oncipi habenda, et qd eni scientia illa de xpi
 huius qd deo ab eterno, et n^o ex determinatione Voluntatis diuine, que ab eterno n^o

illa potest falsificari. est tamen notanda, differentia qd dicitur potest facere qd n̄ existat
 scientia illa ut regis sententia existens, decreti; seu ut in h̄t̄da illius, qd est s̄p̄ h̄
 veri de cuius munere est habere i sua potestate omnia requisita ad actus, et eius con-
 ditiones, et ita dicitur n̄ potest facere qd n̄ existat scientia beatorum ad hunc casum
 ne qua est in h̄t̄da actus liberi: hoc tamen eius libertas n̄ obest, sicut nec obest qd
 potest facere qd n̄ existat decreti efficax actus liberi, cui in h̄t̄da illius beatorum ad qd
 p̄supponit sententia p̄dicta ratione; sed tunc est qd dicitur potest facere qd n̄ existat de-
 cretum, et consequens qd scientia beatorum Christi dicitur n̄ s̄p̄ in h̄t̄da actus liberi, in quo casu p̄p̄
 dicitur conuenienter sine inueniendi casum h̄t̄da actus liberi, et scientia beatorum: s̄p̄
 de his s̄p̄.

Ex dictis i de causa huius dubij in p̄t̄ 1. dicitur n̄ cognoscere decreti ut futurum
 p̄dicti casu necessarii, neq̄ futurum ipsi scientia, qua decreti, et creature cognoscit: itaq̄
 pars qd dicitur omni qd ad determinationem, neq̄ casum decreti i instanti in quo, quod
 casu semel existenti supponit: s̄p̄ et h̄t̄da qd qd p̄o p̄t̄ ad decreti, aut i p̄dicti casu
 necessarii n̄ est conuenienter ex decreti, et consequens adeo n̄ cognoscitur, hoc autem
 esse necessarium ad futurum decreti: ex dictis constat: 2° pars et h̄t̄da qd qd scientia non
 p̄cedit decreti, alia eius p̄dicta necessarii, s̄p̄ conuenienter ex alterius p̄t̄
 h̄t̄da, s̄p̄ acatū, et fortitudo qd manifeste imp̄t̄at.

Secundo in p̄t̄ scientia n̄ se habent con-
 comitantē ad decreti, ita ut neq̄ ipsi p̄cedat, neq̄ ad ipsi tunc quateret qd p̄t̄;
 qd existit ex determinatione decreti, et consequens ipsi essentialiter supponit, ut ex dictis
 constat.

Tertio in p̄t̄ i^o a scientia scientia actus liberi creati i tempore exist-
 entia n̄ supponit decreti efficax illius, nisi ratione quare scientia decreti n̄ p̄cedat
 ipsi, aut existat p̄o signo n̄ supponente eius ex qd, ut p̄t̄, neq̄ p̄t̄o decreto indiffe-
 renti manet qd indifferens ad habendum scientia actus liberi, et eius casum, et
 tamen ab qd, et ante alia determinatione qd habet scientia actus liberi
 qd et h̄t̄da antecedentē ad decreti qd n̄ indifferens p̄t̄ ab illo potest habere
 illius scientia.

Const. qd dicitur qd aduersarius cognoscit per scientia medij qd subcondi-
 tione decreti indifferens est actus liberi ante eius ex qd, et ab qd p̄t̄o decreto
 quod huius indifferens qd absolute est actus liberi, sicut qd quod dicitur qd n̄ ex se
 indifferens ad decreti et illius casum, poterit tamen sine p̄t̄o ad decreti,
 eius ex qd, seu qd est, ex suppositione indifferens ad illius esse, nimirum qd dicitur
 et alia ex suppositione n̄ omnino necessarii, scientia illa est quod aduersarius.

Quarto in p̄t̄ creature i tempore existens supponit essentialiter ex conceptu crea-
 turę decreti dei ab qd ex qd, qd s̄p̄ p̄t̄, neq̄ ex conceptu creature.

perit decretis Divinis secundum quod determinatur ad determinationem, et consequens cuiusvis unquam
alterius cause creatae; sed decretis Divinis pro ut sic essentialiter perit nisi ab
aeterno: quod perit decretis ab aeterno existens.

Consi 1° creatura est possibilis perit essentialiter
causa 1° ab aeterno, et necesse existens, perit enim 1° ens in quo ens possibiliter fundatur
quod aliud esse non potest nisi ens necesse existens; ens enim non existens necesse est creatura quae
ex se est pura potentia passiva, supponimus aliud aquo a pura possibilitate extrahi potest
et conceptus de huiusmodi processus in finem creatura ex conceptibus supponit 1° ens necesse
existens, et a se: 2° creatura existens perit determinationem suam necesse operantem per
intellectus, et voluntatis proprias, quod pro ut sic perit esse ab aeterno, alia determinatione, seu
decretis temporaria existens, quod pro ut sic importat imperfectionem, perit aliud tunc
imperfectionem, et ab aeterno existens.

Consi 2° creatura in tempore existens, et in
cipiens perit ab aeterno esse futurum; si ut ab aeterno perit esse possibile, sed quod perit
ab aeterno esse possibile perit ab aeterno Deum existentem aquo possit esse, et quo cons-
tituitur status possibilitatis; quod etiam perit ab aeterno quod futura est dei determinationem
aqua sit futura, et qua status futuritatis constituitur.

Sed contra hoc est arguendum quod
nec effectus solus perit causa futuram deum futurum est, et praesentes deum praesens est: sed
creatura perit decretis futuro causa: quod solus perit decretis futurum deum futura est, et ex-
istens, deum existens est.

Respondeo esse ens in causa creatae, falsum autem de incalitate;
hanc enim perit existens, nec de creatura futura, sed pure possibilis, quod non existens
causaliter est possibile; tamen enim de possibilitate ad futuritatem debet esse deum
in causa 1° ut potest potentis, sed ut determinati producere creaturam in tempore quae
determinationem ut potest ab omni imperfectione depurata, et pro ut sic exacta a creatura
non potest non esse ab aeterno, nec potest non praecedere creaturam in tempore existens, tunc
etiam status possibilitatis nec intelligi potest, status futuritatis, nisi ab aeterno existens
aliquid illi status constituitur, quod aliud non est nisi decretum dei, si ut nec status possibili-
tatis intelligi potest ab aeterno, nisi aliquid ab aeterno deum existens quo constituitur
nimirum deum.

Instabit quod effectus dependens a deo et a creatura essentialiter, quali-
ter est intellectio ut non perit causa creatae existens nimirum intellectus, deum futu-
tura est, sed solus deum existens: quod nec existit decretis existens nisi deum existens est.

Respondeo autem, negationem, negationem creaturam existens decretis deum ab
aeterno existens perit quod ab illo essentialiter dependit deum est, sed insuper quod ab illo
dependet deum est, ut ad determinationem 1° causa, quae semper debet existens.

ut creatura existat: & asserunt manifeste in factis ista enim coa n̄ valent, n̄ est necessarium
 qd Voluntas a qua essentialiter dependet actus Voluntatis, l. in finibus a qua electio essentialiter
 dependet existat tempore quo actus Voluntatis, l. electio est futura: qd n̄ est qd tempore su-
 huiusmodi existat & a quo etiam essentialiter dependet: Insuper insubstantiale, ut creatura in ipso
 subiecto n̄ est ex se in quibusq; anni est Veritas, et contra falsitas, et haec de hoc dubio apli
 cando Literaz M. ij. l. d. h. 39.

Dubium quartum.

V D^o cognoscat Futura Conditionata Conditionalia in
 coram Veritate obiectiva, antecedenter, seu independentes,
 a decreto absoluto, ex parte actus?

Cy D^o n̄ tunc in mate-
 rialy, summi qd cognoscitur, eius essentia i cognoscendo, ad omne cognoscibile extendi
 tur, quapropter Communiter Phodum, ut scilicet de fundant, futura Conditionata habere
 se determinata Veritate, contentantur ante eadem, seu independentes a decreto divino
 ut exinde inferant Deum illos cognoscere independentes ab illo: si enim Veritate habent in-
 dependentes a decreto divino, simi et cognoscibili tate, et consequenter independentes ab
 illo cognoscit illa, quae cognitione eius, merito appellant, tamen tamen Veritate obtingen-
 tis modis explicari conantur, ut i discursu dubij, constabit; est tamen aduertendum
 qd licet ad Veritate Conditionatorum decreto absolute existens n̄ requirant, illud ta-
 men ut Conditionata, futura, seu existens, l. ab eterno Conditionate existens, ex diu-
 so modo loquendi necessarium esse asserant, et licet praecipua difficultas procedat de
 Veritate Conditionatorum aliqua absolute attingemus.

Statuitur nostra Conclusio § I. I.

Futura Conditionata Con-
 ditionalia nulla habent Veritate determinata antecedenter, seu independentes a de-
 creto divino absolute existentia. Hae conclusio § I. ex qd h. 39, l. d. h. 39, t. art. 2.
 ad 7. videtur qd scire dei eius subiecti libertati, si autem independentes ab e-
 ceto actualiter existentia haberent determinationem Veritate, futura Condi-
 tionata Conditionalia libertati dei n̄ subderetur, qd ut in confesso est apud ad-
 versarios.

Constat ibi qd h. 39, l. d. h. 39, t. art. 2. qd Deus posse scire aliquid qd perfacto
 n̄ sit necessarium putant admittere; sed scilicet quae eius subiecti libertati
 qua sola d̄ potest scire qd de facto n̄ sit. § 2. d. mentis d. h. 39, l. d. h. 39, t. art. 2.
 haberent, haberent determinationem Veritate, independentes a decreto per libe-
 rati eius libertati n̄ subditi potest scire qd de facto n̄ sit. § 2. d. mentis d. h. 39, l. d. h. 39, t. art. 2.
 n̄ haberent determinationem Veritate, coa legitima videtur, mai. et doctrina

Atque, et nihil. no veritay horu futurorū potest Variari, et n̄ pro libertate dicitur
potest aliud fieri quā scit, et n̄ per scientiā libertatē eius subditā.

Secundo q̄ conclusio ex d̄ h̄ ut supra vidimus futurū in falsitate continū
tur; ratione talis per determinationē h̄ causā, at si haberent determinatā ve
ritatē independentes ad decretū, n̄ per determinationē h̄ causā, sed independen
tes ab illa essent futura q̄. **Terio:** nō q̄ d̄ h̄ hoc art. 3. q̄ cognoscit futura
Contingentia q̄ sunt ipsi q̄ eternitate presentia, et q̄ d̄ habet rationē reā q̄
pud se met ipsū, at conditionata Contingentia quā nunquā erunt n̄ sunt q̄ presentie
presentia: q̄ cognoscuntur ab ipso q̄ illorū rationes (id est idēas) apud semetipsum
sunt, sicut d̄ ut supra vidimus q̄ 3. d̄ d̄ art. 3. q̄ n̄ cognoscit futura con
tingentia; id est nisi ut determinatū per decretū q̄ futura contingentia condi
nata n̄ habent veritatē aut cognoscibilitatē independentes ad decretū liberū.

Terio q̄ nullo h̄ ratione: si futura contingentia independentes ad decretū
haberent determinatā veritatē, eorum veritatē esset necessā, et n̄ contingens, eorum est fal
sū, ex illa enim inferretur omnia necessā, et n̄ contingenter evenire: q̄ sequitur q̄ pro
nullo signo inferretur infirmitas ad veritatē, et falsitatē, essent enim pro omni
signo vera, sicut pro signo antecedenti decretū, pro signo scientiā mediū, et pro signo q̄
dicatorū essentialiū dicitur q̄ pro nullo intelligerentur infirmitas ad veritatē, et falsita
tē: aut q̄ n̄ est maior ratio quare modo habeant veritatē, quā ut illa n̄ habeant pro
quodlibet privā, aut signo, nimirū pro privā ad decretū, et pro signo predicatorū
essentialiū dicitur: q̄ si modo vera essent pro omni signo vera essent ab eterno: aut q̄
si nō ratio quare hoc decretū conditionatū, si Petrus vocaretur vocaturus, conser
taret, est modo vera, q̄ erat vocaturus vocaturus, consentit, ex qua veritate verū est
modo, q̄ si vocaretur consentit, sed pro omni signo hoc est verū; q̄ si modo verū
est pro omni signo verū est. **Secundo:** si pro omni signo possibilitatē reā esset verū
maximē q̄ pro illo privā n̄ datur, aut intelligitur n̄ inferretur ad veritatē, et fal
sitatē, ad consentiē, et dissentiē, et q̄ quā si cetera conditiona: sed modo n̄ datur n̄ in
ferretur ad hoc q̄ posita vocatione potest consentiē, sicut illū carentia, si prescinda
mus ad determinationē causā h̄: q̄ n̄ est maior ratio quare modo sit verū, quā pro
signo predicatorū essentialiū.

Consequens convenit rebus et n̄ ex providentiā dei
illis convenit essentialiter, et necessā, qualiter homini convenit esse animal, sed
si qua esset veritas q̄ illis conditionatū independentes ad decretū illis convenit,
et n̄ ex providentiā dei, quā aliud decreto n̄ datur: q̄ illis convenit essentialiter
et necessā.

Hoc argum̄ desumptū ex d̄ h̄ 2. per geminas capl. vbi ex
Philosopho docet q̄ si propeteris singularis de futuro contingenti; esset vero absolute

et determinate, ab eterno esse vera, et pro omni signo, et consequenter necesse, quod argumentum
probat D. Thomam si modo verum est quod Petrus de curia, etiam hunc fuit verum, cum eadem ratio sit ad
hunc ut hodie, et hunc verum esse, etiam ab eterno verum est eadem ratione, quod pro omni signo vera
est, ex quo recte inferatur esse necesse verum, et consequenter tolli omnes contingentes, et libertates
quod argumentum eadem efficacia patet, de decretis absolutis et conditionalibus.

Sic in secundo de sci
entia conditionalium cap. 2. et alios docere Aristoteles, ex eadem eorum negavit hanc pro
positionibus determinata veritate, sed minus considerate, Aristoteles Angelicus doctor,
magister huiusmodi, qui hanc doctrinam Aristotelis explicat, et defendit, nihil negavit Philosophus
propositionibus singularibus de futuro habere veritatem absolutam, ut ex alijs locis eiusdem constat
1° dicit illi habere ex veritate simpliciter, seu ex eo quod sua de inesse sit aliquomodo ve
ra, praesumendo ad determinationem causae, et ad eventum divinum, seu illa habere ex ve
ritate secunde contingenti indifferenti pro ut sit ad futurum, habere tamen veritatem
absolutam, et ab eterno dicitur D. Thomam ut vidimus sub. 1. illi tamen habere ex eo quod
causa simpliciter erat ut fieret, et efficaciter prouocavit D. Thomam ex philosopho ad
argumentum factum, sed de mente illorum ita redit sermo.

Tractatus de conditio, ex
eo quod de presenti verum sit quod Petrus consentit, si se quod esse verum ab eterno quod pro praesenti
ad decretum absolute existens Petrus sit consenturus, quod ex eo quod Petrus praesens
hac occasione consentiat si se quod esse verum, pro praesenti ad decretum absolute existens
quod si praesens sit illa occasione consentiat, tamen constat, alias ad praesens ad
tunc exercere existens cognoscat Petrus esse consenturus, et consequenter cognosce
ret existens decretum necessarium ad consentum, quod esse falsum supra pro praesenti
contra suam fere eum omnino, et hac parte aduersariis ita dicitur quod idem est
est verum quod non solum Petrus consentit sed esse consenturus est contingens, ac quomodo
de necessitate intelligi potest pro praesenti ad decretum exercere existens, sed non solum est
contingens Petrus, et hac occasione, sed etiam est contingens quod si praesens consentiat
quod necessitate potest intelligi pro praesenti ad decretum exercere existens.

Dicitur esse
dispar ratio eorum cum futuris absolutis aliquando existant requirit decretum
absolute existens, at quod idem quod futurum non sit pro praesenti ad illud, futurum autem
conditionalis non est absolute futurum sed solum sub conditione, quod quod in futurum est
quod si sit non est verum Petrus esse consenturus absolute pro praesenti ad decretum ab
solute existens, ita si sit non est verum esse conditionaliter consenturus pro praesenti ad
decretum exercere existens.

Sed praeterea quod doctrina solutionis infra impo
nabitur, modo contra disparitatem sic insurgit 2° quod si semel veritas

Conditionata contingens intelligitur pro priori ad decretum, non est ratio quare Veritas
 absolute contingens absolute intelligi non possit pro priori ad decretum: si enim signum
 cedens decreto non est signum pro quo sola intelligitur pro dicata necessaria, non
 est ratio quare Veritas absoluta intelligi non possit pro isto signo. — Secundo: sicut
 pro priori ad decretum non intelligitur conexum eius existentia absoluta decreti, quia
 hoc nihil habet conexum eius ex conditionata illius: si sicut quod ut tempore hoc alii
 quando Veritas quod Petrus consentit non refertur ut pro signo antecedenti decreto sit ve-
 ritas esse consentiurum, pariter quod Petrus in hac oratione potest consentire, sufficienter
 non est ut pro priori ad decretum sit Veritas quod si potest consentire. — Tertio: hoc
 doctrina solutoria futuram eo modo petit decretum quo futurum est, quia propter quod futu-
 rum conditionatum primum, non est absolute futurum, sed petit decretum conditionate futurum:
 quod futurum absolute non existit, sed petit decretum absolute futurum non existens, et que
 adeo pro priori ad decretum, et independentes ab illo, licet non antecedentes ad eius
 futurum, non intelligantur absolute futura.

Dicitur quod decreto repugnat abso-
 lute futurum, et nos etiam supra docuimus, quia propter quod futurum absolute requiritur
 decreto existens illud existit ut semper existens et non ut cesset futurum.

Contra
 tamen est quod cui repugnat absolute futurum, etiam repugnat conditionate: hoc enim
 significatur conditionate transit in absolute: quod si repugnat conditionate futurum de-
 creti cuius oppositum in procedenti solutione dicitur, non repugnat absolute: hinc
 tamen impugnationi non nullam addimus quod plures ex adversariis futurum non con-
 ditionate non admittunt, sed solum quod posita conditione existit decreto absolute quod
 potest esse ex conditionate, quod futurum decreto, ut etiam nos supra notavimus,
 quia propter.

Secundo respicitur solutio: quare decreto repugnet absolute futu-
 rum, et semel existens potest absolute existere, non tamen potest esse pro omni
 signo, et priori a quo, negatur absolute futura petit decreto pro omni priori e-
 xistens: quod potest intelligi pro signo quo nondum intelligitur decreto existens:
 contra quod futurum conditionate non petit decreto absolute futurum, cui existens
 est tunc absolute Veritas pro priori ad decreto absolute existens, aut futurum:
 si futurum absolute non petit decreto existens pro omni priori signo cuius
 Veritas pro signo antecedenti decreto absolute existens.

Quarto impugnetur prin-
 cipalis solutio: non hoc ad Veritatem futuram conditionate sufficienter decreto con-
 tinuandi existens, seu decreto quod est, si significatur hoc conditio, est tunc non
 existens quod hoc decreto quo talis reflexe decretat, se habet ut decreto

Concurrere si purificaretur conditio: n̄ est Verū q̄ si purificaretur conditio esset tale
Decretū: p̄ n̄ saluatur q̄ p̄o p̄iori ad decretū exercere existit n̄ Verū futurū
Conditionariū, sicut n̄q̄ absolute: cōtra p̄teritū, et t̄m̄ q̄ p̄teritū docet h̄olm̄a v̄bi supra
tendit ad argum̄to factū, q̄ eodē modo concurrat ad decretū diuino, et p̄o p̄iori
in creatū, q̄ sic p̄ponatur: ex eo q̄ d̄o de facto vellet concurrere cū Petro, ad p̄teritū
adquē ipse determinauerit, n̄ sequi esse Verū p̄o p̄iori ad decretū, Verū p̄o p̄o
teriori a quo esse voluit cū ipso concurrere: p̄ ex eo q̄ d̄o vellet concurrere
cū Petro, h̄a occasione n̄ sequi q̄ p̄o p̄iori ad decretū sit Verū q̄ si p̄ponatur
i illa occasione d̄o vellet cū ipso concurrere.

Quinto: futurū conditionariū transi-
t̄ absolute purificata conditio: q̄ si esset Verū p̄o p̄iori ad decretū q̄ d̄o Petrus po-
neretur i hac occasione consentiret p̄o signo p̄o quo d̄o decretū purificari condi-
tione erit Verū Petrus absolute consentiret esse: et decretū purificandi conditio-
ne p̄cedat ex q̄ absolute decretū concurrat: existit i illa p̄teritū ab illa q̄ p̄o p̄o
ori ad decretū concurrat d̄o cognoscat Petrus esse consentiret, et decretū concu-
rrenti esse existit p̄o p̄teritū a quo: q̄ si hoc concedatur, sequi v̄bi p̄teritū p̄o
p̄iori ad decretū purificandi conditio-
ne fore purificandū, et existit h̄a p̄teritū
illū purificandū: et v̄bi est, n̄q̄ purificatio conditio-
ne cū v̄bi potest compo-
ni, cū d̄o Petri, et illū consentiret, cū decreto concurrat, et illū om̄tione,
quo n̄ obstante p̄o signo p̄o quo purificatur conditio Verū est Petrus esse con-
senteat, et d̄o h̄a h̄a esse decretū concurrat necessariū ad consentiret: p̄ que
am̄is d̄o sit indifferens ad purificandū conditio-
ne p̄o signo p̄o d̄o Petri et
h̄a erit Verū esse purificandū, et d̄o d̄o Petri illū purificandū.

**Ex quo v̄bi, in q̄ p̄o p̄iori ad om̄ne decretū, et independens
ab illū ex d̄o cognoscat futura absolute, et sua decreta et futura, q̄ conuen-
tione ratione facta, si t̄m̄ ex sup̄tione q̄ Petri p̄teritū, et t̄m̄ inde fe-
rent ad consentiret, et illū om̄tione d̄o independens ad decretū concurrat
necessariū ad ex q̄ consentiret, et p̄o p̄iori ad illud in cognoscat Petri esse conuen-
tione, et ipse h̄a h̄a esse decretū concurrat, n̄ est ratio queat ex sup̄tione
existit ipse dei, quo in v̄bi independens ab ex q̄ decretū, et p̄o p̄iori
ad illud n̄ cognoscat futura absolute, et decreta necessariū ad i v̄bi ex q̄.**

P̄teritū Petri esse d̄o Petri, quo p̄o t̄m̄ argum̄to factū
Conueniatur scientiā qua d̄o cognoscat futura absolute existit, et d̄o indepen-
det ad decretū ex q̄ hoc est, n̄ p̄o p̄teritū ad illū, n̄ tamen esse p̄o p̄o
q̄ p̄o p̄o, h̄a in p̄o p̄o p̄o p̄o q̄ v̄bi sit ratio ab eo, et q̄ n̄q̄ existit
h̄a decretū est ratio ap̄o p̄o p̄o, n̄q̄ contra ex q̄ scientiā futura n̄ d̄o p̄o
d̄o ad decretū, idē scientiā h̄a n̄ p̄o p̄o p̄o p̄o p̄o, et h̄a scientiā

que ad purificata conditione cognoscitur Veritas esse absolute consentium in pace
 dit deestur concurrendi, quamvis existat independentes ab illo, eoq[ue] deus n[on] pot[est]
 sic ad deestur: scientia vero conditionata consentium dirigis deus n[on] deestur
 cu[m] deo concurrere, imo ip[s]e dirigis ut deestur purificatio[n]is conditionis, quia
 propter praecedis ratione utitur deestur.

Sed contra est 1° n[on] futuray conditionatur
 hanc 2° absolute pro signo quo intelligitur purificata conditio, sed intellecto deestur
 purificandi conditione intelligitur purificata conditio, cu[m] intellectus futura oratio
 quae voluntas praesens est consenturam q[uod] pro illo Veritas est esse consentium absolute futu-
 rum; at signis purificandi conditione praecedis deestur concurrendi q[uod] n[on] solus independen-
 ter ad deestur sed quo praesens ad illud est Veritas esse existens absolute consentium, et conseq[ue]nter
 ad n[on] solus independentes ad deestur sed quo praesens ad illud cognoscitur esse existens con-
 sentium.

Secundo: si independentes ad deestur existenti, et praesens ab illo est Veritas ab
 et ip[s]a esse existens deestur n[on] est ratio quare pro omni signo Veritas n[on] est, cu[m] omnia sint in
 differentia; imo esse necesse Veritas ex 1° supra vidimus, semel q[uod] concessio esse Veritas
 independentes ad deestur existenti pro omni signo erit Veritas.

Tercio: cuius q[uod] si imma-
 illa existat independentes ad deestur potest deus dirigere ad deestur: q[uod] n[on] est ratio
 quare n[on] praecedat, aut q[uod] scientia conditionata consentium existit independentes ab
 exa comitatus in quo deestur concurrendi, potest deus dirigere ad deestur consentium
 deestur indifferens: imo ad deestur purificatio[n]is conditionis q[uod] si scientia futura
 absolute existat independentes ad deestur potest deus ad deestur dirigere.

Quo amplius
 ut ex p[ar]te scientia quae ad habet consentium futuri ex suppositione q[uod] deus potest in
 hac occasione potest deus dirigere, n[on] ad deestur concurrendi ad consentium, sed ad
 purificandi conditione; q[uod] scientia quae ad habet consentium futuri ex suppositione quod
 ip[s]e existat, potest deus dirigere sicut ad deestur consentium, et concurrendi ad illud.

Nec deestur potest q[uod] n[on] dirigat directione huius scientia ad deestur
 n[on] n[on] dirigat directione scientia conditionata, ut frequenter docent ad deestur q[uod]
 n[on] obstant illa dirigis posse affirmant. Nec itaq[ue] obstat q[uod] haec scientia existat ex
 terminatione Veritatis obit, consentium, et conseq[ue]nter illos supponat, n[on] haec Veritas seu
 determinatio datur antecedens ad ex[ist]entem consentium, cu[m] illa sit ab ip[s]o consentium
 aut q[uod] tempore, intelligitur q[uod] praesens, et independentes ab ex[ist]entem deestur, sicut et scien-
 tia: q[uod] licet haec cognitio dirigis n[on] potest, aut praecedat Veritatis obit determinatione
 quae ad scientia supponit potest tamen dirigere ad ponend[um] p[er] se consentium
 et ad illud deestur, cu[m] sicut exa absolute consentium, praesens conditione, est

Verificatio sciendi magis, ut ipse loquitur, et tamen scientia media dirigit deus ad de-
 cetera concurrere, et prout verificandi conditione, quod est si absolute ex continuis, si veritas
 verificatio sciendi videtur potest tamen dirigi ad decetera concurrere, de cetero in
 actu.

Consequenter ostenditur quod hęc scientia existat ex determinatione veritatis obiective
 et prout potest ad illam existit, et independenter ab ex^o decetera, et non prout potest ad
 illam, non solum concurrere, sed ex eo quod existat ex determinatione veritatis obiective non
 non potest procedere decetera.

Tandem videtur obedi, quod si scientia hęc dirigeret deus, et prout
 ut dicitur decetera, ad non esset liber in actu, nec esset eius potestate hanc
 sciendi non existat: Non quia obedi, sed quod hoc inconueniens sequi ex oppositum: non
 tunc argumentum conuenit, quod est supra probauimus: sed est, non quamuis implicato-
 um sit hanc sciendi dicitur prout decetera, et deus potest per liberam omissionem de
 cetera facere quod non existat, est tamen necesse in contraria scilicet: scilicet: non scientiam
 que ad prout hanc sciendi prout parans Petro concurrere independenter ad concurrere
 sub conditione quod ponatur in tali occasione, Petrus in tali occasione potest deus dirigit ad ha-
 bendum hanc sciendi decetera, et tamen per liberam omissionem illius potest facere quod scientia
 illa non existat, alias decetera liberam non est: quod necesse est ad admittendum deus per
 liberam omissionem decetera, prout facere quod scientia dirigit de cetero positionem non existat.

Quod est conclusio: ex eo quod in tempore veritatis quod Papa dormit, et dicitur conuenit
 hinc non inesse veritas independenter ad decetera actualiter existenti, quod si Papa dormit
 dicitur conuenit: quod ex eo quod in tempore Petrus vocatur consentit non esse veritas ab ipso
 prout ad decetera quod si Petrus vocatur, consentit: ante ut existat dicitur hanc
 obiectum, ex aduersariis, et in ipso dicitur: non ad veritatem conditionalem, sed requiritur
 hanc conditionem, conducat ad conditionem: unde conditio prout dicitur conditionalem licet ex se,
 et in se non conducat, necessarium est ut sit vera, quod scilicet extrinsece conducat ex ordina-
 tione dei decetera, quod si conditio ponatur, ponatur esset conditionem: ita autem, quod
 conditionalem duo dicitur, seu signi fiat: scilicet, conducat ad conditionem, conditionem
 hanc: scilicet fore infallibilem, conditio namque si prout fuerit conditio, sed quod conducat in
 hinc non habet, requirit ad sui veritatem decetera, dei actualiter existens, ratione cuius
 conducat, et in super veritas obiectiva assumpta ex eo quod aliquando est veritas in tempore
 quod Papa dormit, et dicitur conuenit: quod ex eo conditio non continetur conditionem
 infallibilem, sed prout, et componatur ex cetera factum hanc, necessarium est ad decetera
 hanc actualiter existens, ratione cuius conditio namque sit infallibilem factum.

R. A. A.

quod ex conditionem dicitur conducat conditionem ad conditionem, quando conditio
 est disparata requirit decetera ratione cuius sit veritas, et conducat, ut autem conditionem

posita conditione conducente sicut in fallibilibus futuris, superius decretis quod est.

Secundo: nam si
cut conditionalis si affirmat quod eventus est extrinsecus ab idem, sed quod est si ponatur conditio
similiter si affirmat conditione conducente ad conditionem positivam, sed quod habitura esse conducentia
si de facto ponatur: sicut quod eventus futurus esset dependens ab illa, et tamen ut sit vera
si sufficit decretis quod est, ratione cuius ex se in se conducat, sed necessarium est decretis existenti-
tatem ut de facto sit verum quod si ponatur, conducat. sicut si necessarium est decretis existenti-
tatem sit verum quod si ponatur conditio ponet in fallibilibus eventus conditionales.

Tercio: nam si
cut si conditionali importatur conducentia conditionis quod actus: ut de presenti conveniens
etiam importatur ipse fore conditionali, ut de presenti conveniens, et quando conditio ratione
sui conveniens non habet necessarium est dari de presenti aliquid ratione cuius ipse defecto con-
veniat conducentia: quando ex se insufficientis, et sufficiens non est ad constituendum eventus
conditionali, quod ratione futura, necessarium est dari de presenti aliquid, nisi minus decretis ra-
tione cuius sit verum quod eventus est sub conditione futurae.

Trabo: hoc sufficit ut even-
tus conditionali sit sub conditione futuri, decretis quod fore nihil hominum, verum esse
potest quod fore decretis si puri fuerit conditio: quod argumento facti conveniens.

Consequenter ex doctrina L. Molini ibi supra: et que ex eo quod verum sit quod dicitur hoc reus
ordine constituitur, deestur creaturis aliquis, nisi sequitur quod proximius ad eum sit verum, et si ipse
necesse est tali ordine reus ille creaturis deestur. Item in istis pluribus quod infra
referemus, ut conditionali sit vera regit quod ex parte conditionis ponatur omnia requi-
sita ex parte actus primi ad consentiendum, et quot licet hoc sit vera Adamus creaturis pe-
catis, in istis verum est ab ipse, et proximius ad eum quod si creaturis peccatis, cum quod hoc con-
ditionali ex parte conditionis non ponatur omnia requisita ex parte actus primi ad actum
peccaminosum; in quibus ista argumenta adversariis probantur veritate futura inde
pendentes ad eum manifestis patuntur instans.

¶ III ¶

¶ Solvuntur Argumenta ¶

Primo arguitur per hoc propositum quod hoc propositum
hoc dicitur vocatur consentiendum sit vera quod tempore, ab ipse est verum quod si vocatur con-
sentiendum: quod propositio conditionalis contingens est ab ipse vera proximius ad eum: unde
conditionalis contingens appellatur per sui de inesse, illa quod ab ipse reputatur vera
quod habet quod tempore sui de inesse verum: quod propositum per hoc quod tempore sit verum quod dicitur vo-
catur consentiendum verum est ab ipse quod si vocatur consentiendum.

Consequenter necessarium est quod
propositio de inesse sit quod tempore, et determinate vera, et determinate falsa, etc.

Petrus vocatus consentit, si si veritas propositionis conditionalis regularis per sua de inesse
necessaria est qd conditionali contingens si determinate vera, L, determinate falsa. Quod
res hoc illi convenit per se advenit.

Conf 2° ex eo qd hodie verum sit qd Petrus consentit
evidenter in se hanc verum fuisse qd Petrus consentit: qd qd ad veritatem propositionis de futuro
nihil aliud res qd qd in tempore sequenti sua de inesse sit vera: qd ex eadem ratione dicitur
qd ab eterno etiam precisione ad decreto sit vera, sic dicendum videtur, sit qd est vera ab eterno
no precisione ad decreto; et idem fit argumentum de futuro conditionato; si enim hodie verum
est qd Petrus vocatus consentit, hanc etiam fuisse verum qd si vocaretur consentiret, et eadem
ratione erit ab eterno verum etiam precisione ad decreto.

Conf 3° ut propositio conditionalis
deprecitate nunc sit vera refert qd sua de inesse aliquando fuerit vera, qualiter
alio sedulo: qd dicitur in propositione de futuro dicendum est.

R distinguitur: si si per
cuius excludat decreto ab eterno existens necesse pro propositione ut propositio de
in esse sit vera: nego aliter: si illud non excludat, sed includat, concedo ut si in se
itaq ex eo qd verum sit in tempore Petrus vocatus consentit in se dicitur ab eterno de
hoc quo dicitur decreto qd si vocaretur consentiret, ratione cuius ab eterno est vera
conditionali contingens, si autem tale decreto non datur, L, ab illo precipitandum non est ve
ra, nego veritas propositionis de inesse per se qd propositio de futuro sit ab eterno
vera in omni precisione, et pro omni signo, sed totum requirit qd ab eterno sit vera
absolue, et hoc ideo qd requirit in deo decreto ab eterno existens, unde hoc videtur
L, in precisione ab illo non est determinate vera, et ratione opinionis supra dedimus.
Ita qd propositio de futuro enuntiat habitudine presentis ad ex qd postea habent
da, a qua proxime regularis, mediate autem et remote a veritate propositio sit
de inesse, hanc autem ordo non existens decreto non datur, et in signo precipitandi ab illo
non intelligitur.

Ad 1° conf 1° concedendo esse necessarium propositionem de inesse
esse determinate veri, L, determinate falsi, et dicitur conditionale, non enim datur
mediis in re; quod tamen componitur qd veritas illi comitatur contingenter, et
non pro omni signo, et quidem licet verum sit qd hanc propositionem de inesse vera non
potest non esse vera conditionali de futuro contingens, ita tamen falsum esse, et ve
ra conditionali, peto enim non existens falsum est qd vocatus consentit, et tamen potest
esse verum qd si vocaretur consentiret, unde falsum est qd univocum propositionem de inesse
qualiter in argumento apponitur esse regulari veritatis, et falsitatis conditionali.

Ad 2° distinguitur: in se verum esse precisione ad decreto negans: tunc hanc pre
cisione negans, inquit, concedo: est enim verum de futuro.

A 83 negotium: est enī vera propositio de decreto q^d defecto existit aliquis co-
muni cu existētia decreti existit etichy, l, falsy, decretz de cuius nō esse potuisse
et dicendum dubio? sed vobis melius intelligantur.

Dicitur: hęc propositio dicitur
vocatur Petrus consentit, et illius veritas nō supponit q^d deo decretz conditionatz quæ velle
q^d si vocaretur consentit, nō etiā nō existente illo decreto potuit de Petro vocare
et facere q^d consentit per de causa omnino absoluta, q^d falsy est q^d i resolutione
diximus.

Secundo: corpus q^d hęc propositio Petrus vocatur consentit propriè ad decretz
sū vera, sed q^d nō determinate falsa; licet admitti nō potest ex nra doctrina; q^d nō
illud ex quo seq^r. mī. constat: q^d nō obstant q^d falsity illi comētiar contingenti est falsa
propositio ad decretz, etiā si sū contingenti vera potest pro illo p^riciū habere veritatem
hęc etiā q^d si est determinate falsa sua contradictoria est determinate vera, id enī q^d sū
fuit ad falsity vniū contradictoriū, sufficiens est ad veritatem alterius, et sua contradic-
toria est contingenti; q^d propositio de futuris contingenti est vera pro p^riciū ad decretz
vniū oppositū est nra doctrina. Mai. seu sequella q^d: q^d si nō est vera id est q^d Petrus nō
consentit, at hoc ipso ut determinat falsy q^d consentit: q^d hęc etiā idē vera nō est
illi deficit aliquod requisitū: q^d hęc ideo nō est vera q^d est firmat propositio ad decretz
q^d Petrus consentit, est affirmare pro illo p^riciū esse futurū consentit, quē tamen p^riciū
sū futurū nō est, cu pro illo nō adit decretz illud futurū continens: sed hoc ipso est
determinate falsa, cu eius oppositū sū determinate verū, nō enim pro illo p^riciū esse futu-
rū.

A d 13 R^e ex supra dicti dⁱ conde, l. supponere decretz obitue conditionatum,
et subitue absolute, et sū negandū est tūc, nō enī hoc mīus est, sicut enī veritas abso-
luta supponit decretz absolute; sic etiā veritas absoluta supponit conditionatz quæ
contingenti est, et ideo supponit decretz conditionatz ad veritatem conditionatis requisitum.
Vel dicatur; q^d supponit decretz conditionatz sū aut equevalentē, decretz autē absolu-
ta necesse proposita equevalentē conditionata.

A d 23 negatur sequella ad cuius
13° p^r neg^r tūc: nō ideo hęc propositio Petrus consentit nō est vera q^d p^rogredidit ad e-
ceto, seu pro signo antecedenti p^ricidit, sed q^d pro illo signo ab utroq^{ue} p^ricidit, nō
nō affirmatiōne consentit, et ab illius latētia, eodem quo p^rogredidit ab ex^o secū-
t^o. Unde sicut pro signo p^ricidit ad decreto nō est verū decretz existere quē exinde
inferatur esse falsy, eoq^d signo illud ab utroq^{ue} p^ricidit, pariter q^d propositio adue-
ta dicentū est.

A d 13 p^r maior dicitur deficere propositio requisitū ad
veritate sūne dupliciter, et p^ricidit, et p^ricidit, primū defectū illū falsa

illa falsitas continetur, si autem secundum propositionem enim adiectam, solus defectus requisitus per se
 quod pro illo signo propositionis ab exa decessu requisita ad veritatem, et ab illius Carentia que
 est necessaria ad propositionis falsitatem, quod instantia habet in ipso decessu nuper adiecto, et
 simul voluntate creata, pro signo enim indifferenti illius in quo prescindit a consensu, est il-
 lius Carentia propositio affirmans consensu non est vera, si quia positum desinat consensu
 requisitus ad veritatem, sed quod positum desinat, nondum enim intelligitur illius Carentia ad falsi-
 tatem requisita, sed quod ab utroque prescinditur.

Ad 33 eiusdem maius est nego maius, etiam pro-
 positio adiecta non affirmat consensu futurum esse propriam ad decessu, si enim hoc affirmaret
 esset falsa, imo, et impossibile, et consequens eius contradictoria necesse, sicut enim impossibile est
 decessu intelligi propriam ad ipsu, aut in signo prescindente ab illo, ita pariter est impossibile
 consensu esse futurum propriam ad decessu, implicat enim effectus esse intelligi pro signo pro
 quo eius intelligitur forma, forma autem futuri est decessu, unde propositio affirmans esse
 futurum proprio pro quo intelligitur futurum decessu, inquam, impossibile, impossibile est
 eius contradictoria necesse, propositio quod adiecta que continet affirmat qui de esse
 futurum consensu, si tamen esse futurum pro signo antecedenti decessu; Unde pro illo signo
 non est falsa, neque vera, quod pro illo non intelligitur requisitus ad veritatem, aut falsitatem,
 nisi aliquid eorum excludatur, sed ab utroque prescinditur.

Ex quo non erit difficile solvere ali-
 ud argumens quo post alia videtur Hypologus Valentinus sup. 13. sect. 2. P. Alderete de
 Incarnat. sup. 22. num. 7. et 8. et Humphrey ex nota contradictionis, quod si potest propositio Lex
 et nota contradictoria, ea est, ut una ex propositionibus contradictoriis sit determinate
 vera, et altera determinate falsa, ut ille eorum propositiones, si Petrus vocaretur vocat-
 one A consentiret, si Petrus tamen vocaretur non consentiret, que sunt contra di-
 ctoria pro priori ad decessu, seu prescindente ab illo: quod pro illo signo una est determinate ve-
 ra, et altera falsa determinate: Cuius propositiones illi sine de futuro conditionato con-
 tingent manifeste infirmitate propositiones conditionales contingente, habere determinatam
 veritatem pro priori ad decessu.

Secundo: hec copulativa Petrus consentit, et Petrus non
 consentit est falsa etiam pro priori ad decessu: quod pro priori ad illud aliquo ex catho-
 licis Componentibus est determinate falsa: Ex quo si locum inferius altera
 determinate vera, ut enim contradictoria opponantur, si una est determinate falsa
 necessarium est altera esse determinate vera; maius propter quod quod colligitur ex Aristotele
 1. Peripat. cap. 9, constat: quod propositio que nullo modo potest verificari est falsa pro
 priori ad decessu, at Copulativa illa nequit verificari at contra duas contradicto-
 rias, que simul veras esse non possunt: quod falsa est pro priori ad decessu.

Idem argumentum;

fit in hac disjunctiva Petrus in consensu, & Petrus consentit per diu copulativus contradic-
 torius, quae est vera pro priori ad decretum, et sic necess^o vera, et veritas disjunctiva ex veritate
 facti alicuius ex parte eius desumitur: & aliqua illarum est vera pro priori ad decretum, et sic
 utraque sit defuturum contingens, aliqua propositio contingens de futuro est vera pro priori
 ad decretum.

Hinc arguitur. Quia si quis agat. Pet^o citata ubi supra negantes ante posse
 sit formari propositiones contradictoriae de futuro siue absolute siue conditionate
 ante decretum, quod tunc pernitentia conditionata, quae in conditione pendens est naturaliter
 ad decreto absolute ex parte actus, unde ante illud neutra potest esse determinata vera
 & determinata falsa.

Contra quae solutio, arguitur sic. Si quod dependentia consensus ad de-
 creto est ipsa quae sita: per illam arguitur in solutio. Secundo. quod licet futurum absolute
 de consensu pendeat essentialiter ad decreto, tamen ante decretum falsum est, et esse ab-
 solute futurum, et verum in esse futurum: quod licet futurum conditionate essentialiter ad decreto
 dependeat ante illud non est falsum esse conditionate futurum consensus, et verum in esse
 conditionate futurum. Tertio. Si in tentia super naturalis essentialiter a gratia dependet, et ta-
 men ante gratiam est determinata falsum esse futurum pernitentia, et verum in esse futurum
 quod licet pernitentia conditionate essentialiter dependeat ad decreto absolute ex parte
 actus in solio quominus ante decretum propositio illa conditionate affirmans sit falsa
 & contradictoria vera.

Hae tamen facile solvuntur: ad illud dicat quod dependen-
 tia consensus ut determinata futuri ad decreto absolute ex parte actus et refor-
 ma ipsius constituitur conditionate futurum efficaciter rationibus quod ut constat
 ex dubio. Et ex sequenti constat: quibus pernitentibus solutio habet ad se respicit
 veritate propositionis contingens de futuro ante decretum, et quidem si ad hanc so-
 lutionem habeat factandam necessarium est hanc dependentiam futuri ad decreto impug-
 nare: eversa potest defendi verba solutio.

Ad 2° dicatur, seu ut stat expedit aliud
 ens est affirmare consenti esse futurum pro priori ad decretum, et aliud affirmare
 esse absolute futurum, factum quod propositio affirmans consenti habere futurum
 ante decretum est falsa, & contradictoria vera, habere enim futurum ante de-
 cretum id est ad hoc habere determinate hanc ad essendi propositio ad determinationem
 quod implicat contradictionem, affirmare autem esse absolute futurum, non est verum
 falsum in signo antecedenti, supercedenti ad decreto, pro illo enim in instigat am-
 itatis, & in se, sicut per propositionem signi fuerat sed percedenti.

Exemplum istius
 declaratur: affirmare Petrus esse albus pro signo predicatum essentialium

Petrus, si pro priam ad albedine falsus est, et impossibile, est enim affirmare esse albu, nisi intellectus
 proprio pro quo albedo non intelligitur, si Petrus esse existens albus, quod implicatorem est
 hic autem propositio Petrus est albus, nisi est vera, nihil falsum proprio proprio ad albe
 dine, et eius contraria quod pro illo non intelligitur albedo, si Petrus, nisi eius contraria.

Ex quibus

aut est distinguendum, falsus est, et esse futurum propriam ad decretum hoc est habere futurum
 non propriam ad illud concedo tunc: est falsus, si quod propositio affirmans absolute proposi
 tionem contingens est aut intelligitur falsa ante decretum, nisi autem: et distinguendum, eorum
 eodem modo, et quidem sic obicitur non potuit asserere ante decretum esse falsum, nisi
 tunc, si propositio ea affirmans habens pro obito aliquid contingens, aliquid eadem ratione
 qua ab ipso dicitur falsum potuit dici verum. Et autem quod affirmans in propositione
 que ab ipso asseritur falsum non est solus futurum contingens, sed hanc sibi propriam
 non ad decretum, quod est impossibile.

Ad 3° quod eadem equivocatione laborat contrarietas
 distinguendum: si illa asseratur falsus esse dari futurum non presentem ante existentem
 gratia non est nisi presentia eius est ab ipso futura, et gratia existit in tempore, si
 illa asseratur falsus est, quod non tunc existens, ipsa ex se presentem gratiam, et illam sup
 ponente conuenit: et propositio presentia quod est existentem gratiam, quod existens
 a gratia dependet, presentia tamen ut futura ex se gratiam non supponit, quod illa
 pro se sic non dependet, est enim futura ratione decreti quod asseratur non dependet conuen
 sup epus ut conditionate futurum dependet ad decretum: unde non existens, nisi esse fu
 turum illi conuenit ante decretum, si quid autem hic arguitur probant, conuenient
 affirmans ex contradictoria adonem esse falsum pro priam ad decretum conditionate
 ex parte Petri; et negans verum, quod argueretur non admittunt.

Ceterum et hoc si hinc

non soluentur, facile, solutio non placeat, et eo quod probat propositionem adiectam nisi contra
 dictionem pro se pro presentem ad decretum, ex eo quod pro illo neutra ex illis potest
 determinare vera, si falsa; hic, inquit, probatio inest, quod est, quod antequam intelligatur
 una determinat vera, et altera determinat falsa, in intellectu presentem oppositum, quod
 eorum in se pro presentem ad decretum neutra sit determinat vera, aut falsa, nisi
 pro illo contradictoria non est, et non sit: nam oppositum contradictoriae combinatione illi ratione
 sunt pro dicatory essentialiter, nimirum ratione significationis, at ista intelligitur
 antequam altera illarum determinat vera, cum veritas cuiuslibet illarum accidentia
 licet conueniat, quod est, et manifeste constat in his contradictoriis Petrus au
 rit, Petrus non currit, quae intelliguntur oppositas ante quae intelliguntur quae illa
 ay sit vera, et quae falsa, variata quae veritate tempore manent eodem modo
 contradictoria; prius quod eis conuenit oppositum, et deinde veritas determinata.

Secundo: dicitur in Thomista *De neg. me.* ut esse contradictiones pro priori ad decem-
 bz, in precisiue q^o pro illo signo n^o sunt Veri, sed q^o pro illo formari n^o possunt, eo q^o
 pro illo n^o sunt signi fectus, atq^o adeo neq^o pro pot^o hōny, q^o suadent, q^o pro pot^o hōny
 intelli signi fectus pro facti ad eius signi fectus, et abiq^o eius intelligatur obiecto
 at pro signo p^ocedente ad decemto eius signi fectus n^o intelligitur, q^o illud s^o con-
 demus. *Quibus* qui p^ont talis ante decemto n^o intelligitur: q^o pro illo signo n^o sunt pro
 pot^o hōny, neq^o signi fectus. Secundo: neq^o propositio signi fectus medio conep^o, at pro illo
 signo intellectu n^o p^ont eius signi fectus, cy neq^o q^o pro illo atiquis de fectus hō-
 ne, aut n^o fectus hōne conep^o. q^o signi fectus n^o sunt.

Sed neq^o ita solutio q^o pro
 babilis est nich^o sari expedita videtur, et q^o p^ontis cury est propositio hōny
 bz mutales, q^o vocales, aut p^ontiles, decemto p^ontis. *Quibus* etiq^o est creatum
 ut existens n^o poss^o illud p^ocedere, tanq^o illius cause, neq^o cy decemto sit ali
 quid in causa causari n^o potest et p^ontis ad ali quo creat. *Sandy* sine dubio est
 propositio n^o poss^o intelli existens pro priori ad decemto ad illary exc^o solv^o
 m^o hōny, ex hōny causary necess^o. *Quibus* decemto supponit, q^o etiq^o de pro pot^o hōny,
 Verget, q^o q^o dicitari potest et q^o propositio hōny contingens p^ontis intelli sig-
 ni fectus pro signo p^ocedenti ad decemto ad illary obiq^o determinary. *Videri*
 rep^ont p^ontis solutio, ne admittat propositio hōny pro ali quo signo contradic-
 torias, quibus neutra sit determinata Vera pro illo signo, q^o n^o sari p^ontis
 q^o signi fectus propositio hōny n^o dependet ad decemto, ad illary obiq^o determinary:
 q^o potest intelli p^ontis ab illo: cōa constat, et anti q^o. hōny propositio hōny con-
 demit tandy utinet signi fectio hōny, sive q^o decemto consensus *Leti*, sive il-
 lius *Caen* hōny: q^o atati decemto signi fectio n^o dependet, et conse q^o potest intelli
 li q^o illius signi fectio p^ontis ad decemto. Secundo: neq^o exi decemto ab obto
 determinati soly habet propositio q^o ita sit sicut per illy signi fectus, sed
 signi fectio n^o dependet ab illo q^o ita sit, s^o sit, cy eady manente signi fectio hōny
 propositio indistans sit ad veritatem et falsitatem.

Neq^o ea q^o contrarij ad-
 ducentur conueniunt: ad 23 d^o hōny mai: neq^o intelli propositio signi fectus
 catua q^o eius signi fectus intelligatur ita esse q^o re sicut per illy signi fectus
 rep^ont: qui intelligatur, conep^o hōny, aut ap^o hōny datur eius obiq^o adm^oto me:
 et distinda ma: loq^o modo hōny cog: propositio q^o vocalis supponit menta-
 ly eius obiq^o representante, et media qua signi fectus: neutra tamen requirit
 tracte obiq^o sicut per illy signi fectus, atq^o adeo neutra decemto supponit.

Ad 23 conueniamari d^o hōny me: homo
 enq^o pro signo p^ontis ad decemto consensus p^ontis cognoscere hōny

Categories simulatas & veritate, que simulatas imponitibi est, quous que fieri non potest
 esse vera, et tunc contingit ut necessit qd ex vi disjunctionis enuntiat unq salte esse veru
 seu qd id est verum, n' esse falsu que est necessarium, cu' contradictonis n' possunt esse tunc
 falsu, & alijs aut n' constantib' ex contradictonis n' si contingit, no' quous copulativa e-
 numerat constantib' hinc & parit cu' simulatas & veritate n' repugnat, n' intelligitur deficiat
 & veritate, quous intelligitur aliquo ex partib' esse determinate falsu, et idem propo-
 sitioni nabi hinc est dicendy de disjunctivis; Et hinc de hoc dubio applicando litera Magistri
 dubij procedens.

Dubium Quintum

¶ Ut dicitur Cognoscat futura conditionata contingencia nece-
 sariam sicut Decretum subiective absolutum, &
 obiective conditionatum.

¶ I. I.

¶ Statuitur possibilitas horum decretorum.

¶ Non sequitur de facto conti-

honata & universis defendunt defensoris similes modis propter hoc tunc, et patero illum
 sequentes qui 2. p. q. 14, art. 13. disp. 4. Et concordia disp. 50. et 52. limitat senten-
 tiam istam intelligentes actus liberos creatos ab increatis, docentes creatos posse se futuros
 cognosci sub conditione a quo de facto existant, imbecitas autem indiget decreto quasi
 reflexa quo dicitur conditio honorate illorum ex q. tunc autem ratione desumpta ex
 super comprehensione creatur, et n' super comprehensione, supra respiciunt.

¶ Sententia

affirmativa est omnium Thomistarum, quos refertur P. P. Salmeron ad 1. c. 1. et
 disp. 7. et 10. Mag. Ruy dist. 13. M. at. th. disp. 2. art. 3. & 6. illos sequentes
 plures ex notis quos sequit refert Franc. Felix cap. 6. de sententia b. d.
 sic. 2. num. 4. et alij plures qui apud ipsos videtur procedunt.

¶ Hoc decretum

possibilitate negavit Vazquez 2. p. disp. 67. num. 21. qui sequit Alarcon tract. 2. disp.
 5. cap. 8. et sequentibus, qui etiam negat in voluntate creata dari effectus condi-
 tionatis, pro qua illi refert Enaniquel, Mendoga, et Strolinez, sed hunc n' negasse
 horum decretorum possibilitate, nec aliquorum ex q. limitat iocis citatis, no' x' illis
 qd cognoscit proprios actus sub conditione futuris, ad quorum cognitionem requirit
 decreto existens de facto, n' absolute, et qd idem conditionari: sed quous n' de hoc
 huiusmodi decreta esse possibile dependit communiter a d' omnibus sciens
 modis illud docuit dicit q. 1. dicit. 46. q. 1. art. 10. et q. 17. de veritate, et alibi
 et q. 1. senti. et nobis statui hinc.

¶ P. 1. conclusio; qd decretum conditionatum

ob hanc, nullo modo imbecillitate imperfectione, ut ex argum. solutione constabit. Secundo: pro
 missio conditionata, aut conditionata comminatio nullo in die arguit imperfectionem
 nisi deest conditionata; aut contra ex promissione gloriæ sub conditione per se
 vana, et comminatio per se sub conditione imperi tenet finaliter, et ex alijs quæ postea
 habentur; scriptura: conf. h. quæ siquæ est imperfectio deest conditionato eadē
 militat; promissio: h. quæ promissio deliberata, et si facta supponit animi adimplen
 di promissum, et quævis superius ad honestam promissionem, si habeat animi in adimplendi
 si promissio de se sit perfectissimo modo facta dicitur illi contingi deest ad
 implendi. h. quæ de promissio absoluta importat deest animi absolute adimplen
 di promissum, nisi ad illam superius si habeat animi in adimplendi; conditionata importat
 deest conditionatam. h. quæ est si deest promissio imperfectione promissum
 absq. animi expresso adimplendi, implicita tamen q. non potest velle adimplen subest
 conditione, et consequenter est siquæ ex conditionata promissione si inferatur ex deest
 conditionati inferatur tamen illius possibilitas. h. quæ dicitur q. deest per actum vult
 promissum gloriæ sub conditione, vult saltem virtualiter ipse gloriæ sub eadē conditio
 ne; si potest illi si sub illa conditione deest animi videtur certum, et admittit
 ab adversarijs: conf. h. quæ quicquid deest virtualiter vult potest si et ex parte amari
 si per actum vult promissum sub conditione gloriæ vult virtualiter ex ista gloriæ
 sub illa conditione potest sub eadē si et ex parte horum velle.

Contra hanc veritatem
 plura congruunt Alarcon ubi supra quæ reducuntur ad hoc q. futurum conditionatum
 si est bonum atq. adus est in capax ad terminandum actum voluntatis huius actus exi
 stens, qui nisi ad bonum terminari si potest.

Hec tamen argum. solvitur ut antea
 tract. de voluntate dei, qua propter q. presentem omnimodum eius solutionem, ne idcirco
 tamen, et habemus instantiam in futuro absolute, q. actus boni si est, et tamen ter
 minat actum huius voluntatis absolute termino: Instantur etiam q. promissione conditionata, quæ
 eadē ratione qua si desinit nisi bonum, si promittitur nisi bonum, si est est de promissio
 missione q. illi cui promittitur bonum si est, et tamen saltem sub conditione futura dicitur
 est ut sub conditione promittatur; ut amari sub illa: quæ tamen supra a primum
 dicit si potest promissum q. amari si potest: Instantur etiam q. ipsa dicitur modo cuius
 ob hoc est verum, sicut ob hoc voluntatis est bonum, sed futurum conditionatum si est adus illius
 sed esset, ex omnia quæ actus dantur q. horum authorum q. congruunt possunt ex eius falsi
 tate; et tamen de facto terminant actum suum; q. de facto bonum si est, si esset
 potest actus amari terminare.

Secundo arguit Vazquez deest deest q. deest ex parte
 sit si esse q. deest infest mutationem aliquam q. carum, illa q. comotus, vel illa

inadequate continetur, sed i^o obto pure conditionate nulla datur mutatio, et tale obto ex hoc decreti in sit, sed esse: q^o si fiat liberum decreti erga obto conditionate. Neque arguuntur soluitur si avertatur dari, mutatione reale, q^o datur, s^o extrinsecaria causa, s^o extrema promissa futuram conditionate; s^o q^o h^o sunt conotata illa ex decreto absolute reuelandi, et promittendi; q^o decreti conditionate nullus datur, seu assignare notat, seu ex vi illius nulla datur i^o creatura mutatio. s^o et h^o decreti conditionate q^o est possibile potest dari ab obto reuelatione, et promissione; potest eni^o q^o si esse dare decreti, sicut defacto datur scientia conditionate qua q^o si reuelat, et cuius obto in promissis. Deniq^o q^o si solus datur decreta erga conditionate reuelata; erga infinita si reuelata si datur, ex quo et h^o si in probetur esse impossibilia in futurum tamen si esse necess^o ad illorum cognitione.

Argum hoc et h^o ambis manet per rumpere loco citato, et est neg^o mai: cuius falsitas constat i^o decreto inefficaci dandi gloria per destinatis, q^o nullus infert i^o illis mutatione, aut aliquid q^o in existit deficit in se decreto illo: constat et h^o i^o decreto conferendi gloria ex merito Deo v^o q^o potuit si esse i^o deo existente eade gloria, et eis de mutatis: constat et h^o in ipsa scientia media que ex potuerit si esse, existit tamen abto que mutatione creaturae et aduersatione: q^o videtur est in decreto absolute omnino q^o ab obto existit qui sit ab obto mutatio creaturae. tandem constat i^o denominatione potenti producere ad extra, qua deficit in se deficit q^o ad aduersatione, et nil i^o creatura de se esse illa denominatione deficit in se, q^o et i^o stare possibilitatis nil habet nil ab ipsa defuisse potest.

Dicendy q^o est, decreti extrinsecaria mutatione sine quere, sed adaequate per aliquid intrinsecaria conditionate infere mutatione, i^o creaturae, et illius naturae, si inefficax sit, nullus efficaciter infert saltem obto efficaciter amato; si est efficaciter absolute infert mutatione, secundum q^o q^o per tale decreti determinat, sicut conditionate infert mutatione, si absolute, sed conditionate secundum q^o q^o per illud si vult obto absolute, sed conditionate.

Arg^o 3°: si potest decretum conditionate esse i^o deo de obto absolute existente, sub conditione purificanda reuocari, nisi de obto nunquam existente sub conditione si purificanda: q^o nullus de creati potest q^o habere: aut q^o pro d^o p^o h^o omnino inutile est decretum decreto conditionate, q^o determinat per absolute, at venter, seu conditio extrinsecaria absolute determinat decreti absolute q^o pro 2° q^o p^o l^o q^o decretum obto sub conditione si ponenda et h^o est impudens, et inutile, et v^o impudentis argueretur, nec minus aliquid sub conditione que videt si purificandi, itaque videt verificandi, que propter hoc esse nulli decreti; de vno studere si eras si existit, et hinc i^o h^o.

Decretum habere si eras existit inuoluntate, et impudens est de eorum sub conditione quibuslibet
purificanda, & sub conditione que videtur nunquam existit, & quae est ratione. Quod si sub
conditione neutro decretum, nec sub conditione omnino impudens.

Resp. omni pro utraque
parte: ad 13^m quidam. Quod decretum conditionatum gloriae sub conditione perseverantiae
esse utile, eo quod potest ad maneri ad absolute decretum gratiae, eo quod gloriae conditio
nate decreuit, ut sit decretum gratiae consumptum ex bona gloriae; sed hoc parum, aut
nulla utilitas est, id enim quod Deus potest mouere ad decretum purificationis condi-
tionis est videre eventum sub conditione futuram, sub bonis gratiae esse contingendum
ex gloriae, si perseverantia gratiae ponatur; hoc autem, si illud independens a
decreto conditionato cognoscitur per scientiam mediam, quod decretum conditionatum utile
aut necessarium non est.

Secundo: eodem modo mouebit Deus ad decretum purificationis
Conditionis videre se volentem eventum si purificaretur conditio, et quod videre se decreuit
illud sub conditione; sed 13^m habet per scientiam mediam independens a decreto, quod decretum
parum aut nihil habet utilitatis. Tandem quod si quando Deus non decreuit absolute
Conditionis, nullum habet decretum conditionatum utilitatis.

Metuz. Quod si ut eventus
esse absolute futurum non creditur inutile esse Conditionate futurum, eo quod sunt duae veritates
distinctae, contingentes, quarum scilicet secunda sine prima esse non potest, pariter neque
Decretum absolute creditur inutile Conditionate, quilibet enim horum veritatum, siue con-
dicar decretum, absolute, absolute, & Conditionate Conditionate.

Ad 22^m quod
Decretum Conditionatum supponit purificationem Conditionis utile non esse, imo impossi-
bile, tamen enim decretum connectitur ex absolute eventum, illud que absolute infertur
ex supponit conditionem sub qua infatibilitate infertur eventum, et concessum si datur non est
Conditionatum, sed absolute: sicut decretum Conditionatum supponit si purificationem condi-
tionis est inutile, quod inconueniens est ex absolute eventum sub illa Conditione; Vult enim Deus
virtualiter possibile non existere Conditionem, atque adeo nihil eventum sub illa; decretum
autem procedens a purificationem, et si purificationem Conditionis utile est, et necessarium
ut existat veritas Conditionata, et ut nullus sit status rebus contingens combenire
qualiter est Conditionatum nisi a deo disponunt deo consilio, siue voluntatis; est enim
necessarium ut voluntas divina sit in actu secundo ex omnia obta, que illius po-
tunt terminare volitionem, aut relationem, cuius oppositum esset maxima imperfectio
sicut quod est necessarium ad habendum volitionem, aut relationem absolute, & omnino
purum liberum illorum (si hoc est possibile deo) pariter ex obta omnia quae possunt
esse Conditionate futurae.

In istis que arguuntur conditionata promissione, que de facto daturus est deo si absque voluntate, et scientia mea per que deo cognoscitur esse sub conditione futurum. Unde si videat scientia voluntatis purificacionem conditionis, et eventus eius, tunc eo quod ad omnes veritates debet ex tunc scientia in spiritu Dei; pariter quod nos debemus de voluntate divina debere esse in deo secundo erga bonum ad quod potest se extendere, in quo nulla est imperfectio, et hinc necessitas ut ipsa perfectio voluntatis deus, et determinatio bonorum partem potius que ad alteram ex cuius dominio, et libertate procedat, quod in voluntate nostra in contingit, cuius determinatio ad unam partem, pro alia, ex altera disponit non debet procedere, quod ab imperfectione liberari non potest.

Contra hoc tamen ad hunc potest instari, si deo decernitur gloria sub conditione perseverantibus, hoc decretum esse commune de peccatis, et predestinationibus, et conditionata promissio ex qua decretum in ultimis communis sit, non autem aliter non potest; et negat ad hunc tale decretum; sed mihi: nam exinde sequitur debet dari deo erga quos destinatus decretum absolute sine intentionibus, et efficacibus gloriam procedentem electionem, meritoriam, et perseverantibus: contra admissum doctrinam Thomisticam et inter theologos magis communem: quod assumptum per 1. quod decretum conditionatum transit in absolute purificata conditione: quod si deo habent decretum conditionatum gloriam sub conditione perseverantibus, purificacionem conditionis tale decretum transit in absolute, et conditionem esse necessarium aliter procedens electionem, meritoriam, ex quo ulterius fitet prima conditionatione, Reprobis a predestinato non consistere in decreto intentionis gloriam, sed solum in purificacionem conditionis.

Secundo: nam deo decernitur bene gloriam sub conditione perseverantibus debet spectare purificacionem conditionis, ut vellet absolute dare gloriam; frustra enim conditionate decernit, qui ante purificacionem conditionis vult absolute effectum que conditionate voluit; quod concessio decreto conditionate, negandum est absolute intentionibus gloriam procedentem electionem meritoriam. Quod etiam videtur in Reprobis quos deo excludit ad legem salutem tanquam a beneficio indebito ante purificacionem demeritoriam, quod bene non potest esse decreto conditionate gloriam, nullum enim conditionate decernens, aut promittens excludit ab executione aut promissa, nisi expectans defectum conditionis, et consequenter ante purificacionem demeritoriam ad legem Reprobis excludere non potest.

Ad arguendum quod etiam militat contra promissionem conditionatam quod supponit: Respondeo maius nego mihi; ad illius per negat maius ad exemplum 1. quod primo admittit bene concedendum est etiam consequens, ex quo solum infertur quod homo consequatur gloriam non esse necessarium decretum intentionibus illius procedens electionem, meritoriam, et perseverantibus;posito enim decreto conditionate, et purificata conditione tenetur deo conferre gloriam etiam si non perseveravit decretum intentionibus illius; non tamen exinde conditionate datur decretum non procedens, et enim velle purificacionem conditionis sit electio absoluta meritoriam, cuius finis est gloria, solum conaturaliter supponit intentionem absolutam, et efficacem gloriam.

q̄ conditionis contingens, vbi debet assignari aliqua causa, q̄ est illius transitus: nisi constaret videri
 huius, id est namque q̄ conditionis est futurum, sed habet esse, et ex suis proprietatibus esse possibile, in vno
 esse conditionis futurum, q̄ autem nulla alia potest assignari causa nisi decessus q̄ est illius transitus
 huius debet esse causa, q̄ est consequens per decessum huius voluntatis.

Hic arguitur cui potissime
 dicitur in huius, adhibere solutionem, P. Anax. sup. 2. cap. 2. et sup. 4. cap. 3. dicitur ma-
 ior, et magis esse falsum, quoniam futurum est conditionis, quod absolute sit ab eterno tunc in potest non
 tunc de puro possibili futurum, id est magis transit de vno, alioquin necesse est prius ex huius subiecto
 tunc de puro possibili futurum, q̄ de illo q̄ est ab eterno futurum in vno tunc.

Solus solutio facile reu-
 huius, q̄ est dicendum aliquid transire de possibili in futurum necesse non est q̄ aliquando cau-
 salis futuritionis, sed sufficit si pro aliquo tempore intelligatur, futuritione in intellectu, quippe
 si esse potest sub conditione futuritionis, sed propriam ad futuritionem, q̄ intelligatur potest in
 intellectu pro illo tempore futuritione, qua carere potest, cum sit necesse futurum, q̄ quomodo
 ab eterno sit futura potest de illo affirmari transire de possibili in futurum, magis, si. Angelus
 ab eterno carere factus esset ex nihilo, cum creatio sit productio entis ex nihilo, si q̄ pater
 dicitur nihil ex angelis tempore finis q̄ illa hypothesis, sed pro aliquo tempore naturae, Angelus
 in intellectu existens, sed in futurum ad esse, et non esse, et consequens esse non habens esse, et do-
 cet q̄ dicitur opus. 27. dicitur 2. q. 1. art. 5 ad 29. q̄ vbi transit de possibili in futurum
 necesse non est q̄ aliquando carere futuritione, sed sufficit q̄ pro aliquo tempore intelligatur
 futura, et q̄ ex se futura sit, deinde voluntas transit de actu ad 29. potest potest hoc
 q̄ pro aliquo tempore intelligatur in intellectu futuritione, ab actu et eius omissione, q̄ autem pro aliquo
 tempore intelligatur in intellectu futuritione, ab actu et eius omissione, q̄ autem pro aliquo
 tempore intelligatur in intellectu futuritione, ab actu et eius omissione, q̄ autem pro aliquo
 tempore intelligatur in intellectu futuritione, ab actu et eius omissione, q̄ autem pro aliquo

Secondo: magis quaequid sit de modo
 loquendi q̄ sit debeat dicitur transire, q̄ in appropinquat sufficit si futurum sit pro
 casu contingens, potest rei in conditione q̄ dicitur transire: potest contingens con-
 ditionis, de facto, potest q̄ rei in conditione debet aliqua assignari causa, sed q̄
 esse futurum est pro casu contingens de facto conditionis futurum, potest q̄ in conditione
 q̄ illius debet aliqua assignari causa, q̄ alia esse non potest, quae voluntas divina
 per decessum determinat.

Secondo dicitur admitendo totum q̄ dicitur magis, in parte tamen mi-
 nori subsumpta, factus itaq̄ debet illius transitus, causae assignari, nam tamen iste
 divinae voluntatis determinationis, sed potest, causae debet, et omni necessitate
 ad hoc q̄ debet assignari, quae est ab eterno, seu suppositione potest, ex qua
 rei tunc debet conditionis futurum, tunc magis ipse futurum futurum necessary, futurum

possit esse causa acceleratæ mortis ante Baptismum. = **R**espondeo confirmans; qd hæc
 res casus libera absolute futura hoc faceret futura conditionate, non esset casus
 de facultati et dominij: qd si absolute futura datur et determinata, non esset effectus
 et hoc verum est argo affirmabile, ita verum debet esse qd conditionate futura transiret
 semel in determinatæ effectus, et consequenter effectus esset conditionate illo acceptus,
 idcirco qd esset conditionate futura.

Sed neq; hęc solutio satis facit, et 3° primis fatigat et solutio
 conditionate si verificari qd unum, si ponatur conditio, sed qd essent, qd hinc notantur in *Altera*,
dist. 14. d. 3. no de reuelati qd temporaria sequitur diuisio qd essent si ponatur conditio, con-
 tar qd ex *l. Reg. cap. 23.* ubi dicitur, sic dominus consulenti si tradere me vni mendaci
 i manu eius, et si descendat Saul; R^o dicitur descendet; et alteri intrare p^o hanc. Respon-
 dit: tradent: ubi dicitur emendatam descendit, et traditionem conditionate si dicit, qd cederet
 sed descendet, neque emendatam descendit ad traditionem dicit descendet, h. tradent, sed
 descendet, l. tradent: recte qd dicitur de conditionate qd erit si conditio quæ fuerit: videtur
 d. *Altera* ubi supra qui intelligitur Aug^o a *l. Amata* allata referat.

Secondo: ex eo qd fu-
 turæ conditionate si sit sed esset, si in sit in transire de possibili; stat contingente, et in
 conditionate futuræ: qd male in huius ex eo qd si sit, sed esset, qd si transit, sed transiret
 ly: am^o qd futuræ absolute si est sed esset; et tamen transit i stat si contingente, et de
 possibili i futuræ: qd eligi si conditionate futuræ si sit, sed esset si aut qd si transit, sed qd
 transit.

Si autem dicatur qd neq; de futuris absolute verificari qd transit in futurum sed
 qd transitur. Contra est: ex eo qd futuræ conditionate si transit sed transiret in fort^o h. *Altera*
 hoc qd si est si futuræ sed solus esset futuræ: qd si futuræ absolute si transit de possibili
 i futuræ sed qd erit futuræ, cuius oppositum dicitur redire dicitur in *Altera* futuræ
 conditionate, et absolute, per hoc qd *l. 23* si est futuræ sed esset, secundum autem
 est futuræ, et non dubit^o (ni fallor) probaturus effectus futuri in hoc hinc esse
 ab qd uno futuræ, qd ab eo transitu de possibili in futurum, seu ab eo qd ab qd uno
 hanc quæ contingens combinat futuræ stare si potest, et magis est illa
 dicitur d. *Altera* ubi supra adductis ab adversario, ostendit illud esse futurum quod
 erit ubi si dicitur esset futuræ sed est futuræ, qd eligi ex *l. 23* in *Altera* ubi
 in.

Secondo: licet possibile nil sit, sed potest esse impliciter defectus aliquis
 dici, et esse possibile quod de facto existat aliquis quæ contingatur ab impotenti
 licet existens, et quo conditionatur statum possibilem, viximus omni p^o Dei
 qd licet futurum qd si est, non erit, sed esset, nil sit, sed esset, ut hoc. Verum futurum
 cessatur est qd de facto existat aliquis qd ab illo qd si est, seu qd si est futurum

conditionate distinguatur, et quo statim determinatione conditionate constituitur, quod
 illi esse non potest, nisi de actu, dicitur ut sequi dicitur: cum neque negari ab
 talibus fatentibus connexionem omnimodam cum possibili bus, qui in eis auctores sunt,
 hic magis sunt proprii, et videtur certum esse possibilem illi aliter esse, quod esse pro
 tanta causa, et quidem si accidentem omnimodam cum possibilitate, neque ipsa et ab
 actu omnium potius practica essentialia Dei, et eius potentia creatura et
 per possibilem et determinatio illius ab impossibili; abunde quae occurrunt esse cogit
 hanc prosequitur dicitur, quod de omni potest connexionem afferimus, tunc autem videtur
 nota: si enim quod solus potest esse et non est, erit aut esset, supponit pro dicitur exi-
 que ab impossibili distinguatur, potius tunc id quod esset si ab actu conditione
 hic minus distinetur ex actu possibile. Hic etiam quod statim ille conditionate neque
 videtur a practica essentialia Dei, neque ab eius providentia, quod minus inveni-
 tur, quod est quodammodo possibilem a practica, dicitur, et eius providentia extra
 hanc: hic quod aliter Dei scientia extenditur ad obiectum ad cuius cognitionem
 monere non potest, neque essentia Dei, neque voluntatis dicitur, quod possit
 actus quod obiectum conditionate cognitionem contingere, de, ut ipsi loquuntur
 non terminantur actualiter eius providentia, quod minus inveni-
 ti dicitur aliter possibilem Dei cognoscere quod tamen producere non potest
 id enim quod contingere terminantur cognitionem non potest non habere aliquid pro
 ter possibilitate quod ab eius providentia Dei creaturam comitari abscondit
 est, sicut et esse possibile actualis quae ab omni potest.

Neg. si argueretur, cum
 dicitur aliter ipsi concedimus omni potest non dicitur, cum possit libere, quod
 eius hoc admittimus argumentum, quod habet, quod denominatione extrinseca potest
 hic producere creaturam quae admittunt connexionem cum possibili bus, ut
 loco citato vidimus.

Tertio falsum est quod conditionate transire in futurum si puri-
 canerit conditio non tamen transire quod sic se ipsa, et seae omnia ex his
 conditionate essent, et eodem instanti; quo purificaretur conditio quod mani-
 feste constat, hoc conditionate de Deo, quod haec occasione tunc bene auxilium
 consentit, quod eodem instanti; quo purificaretur conditio, et esset verum
 hic habet auxilium, et, etiam esset verum quod existit consentit, quod iste quod eodem
 instanti esset, quo auxilium, quod si purificaretur conditio non transire in
 futurum, sed, propter, et quidem purificata conditio transiret, si futurum
 absolute, et conditionate, et si futurum transiret.

Aliud est, cum existit
 aut esse futurum sine absolute, sine conditionate ex parte non existentibus,

potest verificari futurum, imo per ipso ex 3° se habito, idcirco futurum; & ex
q^o conditionate, si habeat, sed habet ex 3° si infirmitas q^o si est futurum, sed
q^o exet futurum, qua ratione de futuro absoluto de quo si veri fuerit q^o est, sed
erit verificatus esse futurum, q^o futurum est, et si tunc ex 3° si habeat, & eodem
modo de conditionate licet si verificetur q^o est, sed q^o exet, de facto tamen
est conditionate futurum, hoc ergo combinatur in quando habet ex 3° sed quando
verum est q^o habet, at esse conditionate futurum est statim accidentale, ut
petitur in q^o quando de ipso verificatur q^o exet, tamen de facto q^o statim acci-
dentale & contingens.

Quarto: consentum futurum sub conditione auxiliij h. v. g.
aliquid de facto combinatur, quod negatur de facto de dissentiu sub conditione eius
de auxiliij, ad hoc autem si est aliquid necessarium, aut possibilitatis, q^o aliquid con-
tingens, & conseq^o consentum sub conditione futurum transit q^o statim contingens;
aut ip^o de consentu sub conditione auxiliij si futurum a firmatur de facto esse
futurum sub conditione, q^o de dissentiu acru negatur.

Quinto: si consentum non
combinatur de facto aliquid q^o de facto dissentiu si combinatur in esse tamen fu-
turum ut consentum decretum sub conditione futurum, et si dissentiu q^o si
centum est consentum si esse conditionate futurum, & q^o aliquid fundamento ipse pro
dissentiu dicitur futurum.

Si dicatur, q^o ideo dicitur conditionate futurum pro
dissentiu q^o esse si purificatur conditio, seu aliter dissentiu qui si esse est
q^o si verificatur conditio. Contra est, n^o q^o esse si purificatur conditio
ip^o est esse futurum: q^o tunc fundamentum dicitur q^o esse, et q^o est conditionate
futurum.

Consi^o q^o esse consentum x^o aduersationem nil est, sed esse si purificatur
conditio ergo propter puram possibilitatem nil debet consentum, q^o de facto si
datur fundamentum ut dicatur consentum conditionate futurum.

Consi^o propter puram possibilitatem nil debet consentum, sed daretur
q^o nil datur, sed daretur ut de facto conditionate futurum: q^o de facto futu-
rum si datur, et conseq^o sine fundamento dicitur conditionate futurum: ex
pectandis que esse ut si tunc dicitur esse conditionate futurum q^o existat
consentum.

Tandem si consentum est conditionate futurum necessarium est q^o de facto
debet huiusmodi veritatis obiectum contingens, at sine decreto, et determina-
tione dei implicat de facto existere veritatem contingens: q^o implicat esse
conditionate futurum aliquid decreto dei

Rati^o Veritatis obiectiva, an in distinguatur: quia propter hunc ipsam rem in est, sed esset
 neq[ue] aliq[ua] Veritas obiectiva; si autem Veritatis nomine propter entitatem rei in
 in seipso in repugnantia cognitionis esse huiusmodi res, quae in eius cognitione
 libet factus dari defacto huiusmodi in repugnantia, quae in est futura, sed exi
 ter.

Sed contra: L, ita est defacto ita consensus esse conditionate futurus, sicut si
 ita defacto est: p[ro] Veritas obiectiva defacto est, et defacto datur actus obiectiva enim Veritas
 nichil aliud est quae ita esse obij dicitur per se emittatur: si ita in est propositio affirmans
 in potest esse vera; L, propositio sicut in est vera, L, debet dari defacto Veritas
 obiectiva.

Vterius exp[re]ssim probant, et bene, omni propositione conditionalem
 L, esse determinate veram, L, esse determinate falsam, q[uod] inter esse, et in esse non
 datur mediū, unde L, ita est sicut per illi signi ficatur, L, in? si ita est, et vera
 si autem ita est falsa, q[uod] nobiscum deducunt ex Philosopho in predicamento capite
 substantia; et ex D[omi]n[ic]o 1. p. q. 16. art. 1. ad 3. L, 5.

Occurrit P. Alexander ibi supra
 Sect. 6. propositione in dicitur vera, sed talis ex ea q[uod] non est, in est;
 tunc sic consensus esse conditionate futurus defacto, et in contingenter, et in esse fu
 turum conditionate defacto opponitur contradictione, sicut esse, et in esse: p[ro]p[ri]e
 ex dictis defacto datur, in secundum: alia falsum esset, q[uod] consensus esset con
 ditionate futurus. q[uod] 13. et consequ[ent]er datur hoc contradictoriae nimirum esse con
 ditionate futurus consensus, et potest in dari: q[uod] Veritas obiectiva defacto datur.

Valiter proponi potest illa sunt contradictione: p[ro] aliq[ui]s existit de
 facto datur, L, si possibile est q[uod] neutrum defacto datur; possibile est q[uod] ut
 neutrum ex propositionibus contradictorijs sit vera; et quidam in existit contra
 dictorijs neutrum datur, sed pura indifferentia; ne utrumq[ue] in est ratio quare
 utraque propositio in sit defacto indifferens ad Veritatem et falsitatem. Vide
 ambrosius dicitur de 8. L. hic tamen p[ro]terminare in possumus q[uod] hoc in repugnan
 tia q[uod] defacto existit q[uod] pars positione in est p[ro]p[ri]e dicitur essentiali consensus
 si enim in esset sub conditione futurus et potest in existit q[uod] hoc in repugnan
 tia, sed potest repugnantia quod alio ut futurus adhuc sub conditione
 cognoscitur; est q[uod] aliq[ui]s contingens, addit q[uod] argumentis factis, q[uod] est
 vel existit defacto alioq[ui]s libertate divina, et q[uod] dicitur hoc in repugnantia
 alioq[ui]s libere dicitur esse in potest, et quidem nichil omnino certum est q[uod]
 quid existit in potentia ad in existit existit ex alioq[ui]s determinatione
 libera.

Aliorum Responsio Refertur, et Reijcitur.

Videant

difficultate ad ducit dub. 1.º propterea q̄ docent futurum conditionale si esse ve
ry transit i. facty sibi contingente, propterea q̄ necessarium esse dari aliquid de
facto existens a quo formaliter constituitur futurum i. esse veri; hoc auty n̄ esse de
terminatione voluntatis diuine, sed i. q̄ scientiæ mediæ que i. esse veri formaliter
constitui affirmant, sicut q̄ nos asserimus per decretum libery diuiny de facto exi
stentis constitui s̄. Verum ob h̄ hoc consensus s̄t esse conditionate futurum id est do
cent tali modo veritatis combenire ratione scientiæ mediæ combenientis, deo con
sistentis.

¶ Sed neq̄ hęc solutio satisfaciit argum̄to neq̄ iste consensus sub conditione fu
turay transit per scientiæ mediæ i. facty contingente, quatenus ab illa accipit esse
cognitum vt futurum, que denominatio contingens est, et ex triuice consensus: s̄t
proportioni ad scientiæ mediæ transit consensus i. facty, et denominationis contingen
tem; i. huius transitus alia debet assignari causa a scientiæ mediæ distincta
eõa constat; h̄ ex dictis; h̄y et q̄ q̄ consensus transit i. facty cognitum sibi con
tingente assignatur ab aduersariis scientiæ de facto existens a quo s̄t accipit
tali facty, et de terminatione; s̄t si ante cedentes ad scientiæ mediæ transit in
facty futuritionis sibi contingente debet assignari aliquid existens proportionat
illig a quo formaliter tali facty, et denominationis accipiat: s̄t auty: non tran
sit ad esse conditionate futurum, sed hoc contingenter combenit consensus: s̄t tran
sit i. facty contingente: eõa constat: nihil aduersariis negari n̄ potest: neq̄
esse conditionate futurum, conceditur essentialiter ex esse a deo cognitum vt futurum
per scientiæ mediæ: s̄t si esse cognitum est denominatio contingens pariter et
esse futurum: mai. auty s̄t. n̄ q̄ aduersariis scientiæ mediæ huius obiecty
supponit, sed consensus esse conditionate futurum est ob h̄ scientiæ mediæ q̄ suppo
nit consensus conditionate futurum. = 2.º q̄ consensus est conditionate futu
rum q̄ cognoscit esse conditionate futurum, n̄ e contra: q̄ esse conditionate
futurum combenit consensus pro priori ad scientiæ mediæ. = 3.º Consen
sus conditionate futurum combenit pro priori ad scientiæ mediæ aliquid ra
tione cuius est cognoscibilis a deo et conditionate futurum, q̄ dissentit sub
eade ratione n̄ combenit: ex cuius carentia hic d̄nunc n̄ est capax vt tanq̄
futurum cognoscatur; sed hoc nihil aliud est quod esse conditionate futurum. s̄t
pro priori ad scientiæ mediæ est conditionate futurum: mai. et q̄: indigent
probatione et s̄t mai: si proportioni ad scientiæ mediæ n̄ combeniret aliquid
consensus pro dissentiu ratione cuius esset cognoscibilis, et futurum n̄ esset
ratio aliqua vt q̄ potius consensus quod dissentiu vt conditionate futurum

convenire, et eorumq[ue] proportionem ad scientiam media[m] transit[ur] i[n] statu contingens
 si autem dicatur 23, sequi[ur] utrumq[ue] terminare scientiam media[m], i. neutrum. Nec
 nisi potest differre hic et nunc quantum ad capacitatem terminandi scientiam me-
 dia[m] si tamen per aliquid defectu[m] existens: N[on] contra est: q[uod] si hic, et nunc de-
 ferunt, hic et nunc ipsi conveniunt forma per que[m] differunt, per id enim q[uod] n[on]
 est, sed est, differens, n[on] tamen differunt, ut ex dictis videtur notu[m] est. n[on]
 si futurio[n]is entitativa ex hanc 23 presupponitur ad scientiam media[m], q[uod] datur, et
 conveniunt consensui proprio ad illa: si enim n[on] est quando existit scientia media
 nec existit, n[on] est preceptibile q[uod] ad scientiam media[m] supponitur, nisi futurio[n]is
 entitativa sit pura possibilitas. \Rightarrow D. futurio[n]is entitativa[m] consensus saltem
 est fundamentu[m] ut consensus concipitur a Deo ut conditionate futurum, sed funda-
 mentu[m] ut per iudicium veru[m] concipitur futurum sub conditione debet esse aliquid
 existentis consensu[m] cu[m] ex consensu[m] quasi sicata conditio[n]e ut docent adversarij
 tract. de scientia disp. 2. Cap. 2. §. futurio[n]is entitativa est aliquid defectu
 existentis consensu[m] cu[m] consensu[m] si pura fuerit conditio[n]e.

Vltimo dicitur ex doctri-
 na Contradictionis q[uod] ut iudicium Dei sit veru[m] si requirit futurum existentem, sequi
 autem cognitio[m] creatam. Contra est argum[ent] factu[m], n[on] q[uod] ex parte obiecti sufficit
 ut cognitio Dei veru[m] erumet sufficit ut cognitio creatam id est affirmans
 veru[m] sit, ut ex superioribus constat. \Rightarrow Vltim[us] q[uod] ut cognitio Dei sit
 vera, per requiritur q[uod] consensus erit si pura fuerit conditio[n]e, q[uod] hoc enim
 futurio[n]is entitativa consistit, i. nil est, sed ut cognitio affirmans esse condi-
 tionate futurum sit vera, et si creata sit sufficit q[uod] est, q[uod] sufficit ex par-
 te obiecti ut cognitio divina sit vera, sufficit et hoc ut creata vera sit. Deinde
 si ad veritatem scientie diuine nullu[m] fundamentu[m] presupponitur existentis
 defectu[m] ad cognoscere[m] distans futurum sub conditione, sub qua videtur con-
 sensu[m] futurum, q[uod] manifeste implicat.

¶ IV

$\&$ Alia ratio pro nostra conclusione affertur $\&$

Ex dictis alia ratio pro nostra conclusione deducitur, que sic proponitur. \Rightarrow
 Ex se est indifferens ad habendam scientiam conditionate[m] consensus futurum sub
 auxilio D. et ad habendam scientiam oppositio[n]is distans sub eodem auxilio; sed
 ablato decreto diuino nil est potens Deo determinare ad habendam po-
 tui[m] vna[m] scientiam que[m] alio q[uod] ab eodem decreto ad realiter existentem Deo
 requirit vna[m] scientiam potius que[m] altera habere: tota est ipsi aduersarij
 manifesta: mani. est certa, cu[m] vnaque sit contingens, ut ipsi loquuntur
 et pre[di]cata necessaria Dei cu[m] qualibet illarum potius componi. min. autem

¶ Non ex parte Dei nil est potens deus determinare, et neq[ue] ex parte consen-
sus; aut dissensu aliquid sit propter puram p[ro]p[ri]etatem, et possibilitatem, que
indifferentem relinquit consensu, aut dissensu ad futuritionem conditionatam
et laetitiam illius; et ut aduersarij fatentur nil est ex parte obis propter pu-
ram possibilitatem, sed ad sumum esset, et consequenter nil est potens deus determina-
re, sed esset, si purificaretur conditio, atq[ue] ad ea hac in purificata nil est
potens deus determinare: Insuper: ex parte Dei nil est potens determinare
in intellectu. Quibus ut in maiori diximus est omnino indifferentem, neq[ue] sua
indifferentem potest determinare, et liber in sit q[uo]d nil est potens deus determi-
nare ad habendum hanc scientiam potius, que altera.

Ide argum[entum] sit in futurum
absolutum in tempore existentibus, que a deo ab eterno videtur in potentia, sicut
loq[ui]t de eodem efficaci, neq[ue] ad p[ro]p[ri]etatem est indifferentem, ut cognoscat existentiam
tempore conditum, et ut cognoscat in existentia, et dissensu existentia, et absq[ue]
no propter decretum nil est potens determinare intellectu diuino ad scientiam
videntem. Consensus potius, que oppositum, et ab eterno nil sit nisi ad causam inte-
lectu est indifferentem, et impotens ad se determinandum, q[uo]d liber in est, conser-
uetur aut ab eterno in habet aliter propter puram possibilitatem; q[uo]d nil est potens
ab eterno determinare intellectu diuino ad scientiam videntem consensus po-
tius, que oppositum.

Consp. 1. scientia media consensus indifferentem est ut sit, et
in sit quoad denominationem, seu terminationem, sed quodlibet sic indifferentem
ut habeat esse p[ro]p[ri]um in esse indiget alicuius dispositione: q[uo]d scientia media con-
sensu indiget ut sit, alicuius vera dispositione: hinc de: sed ab eterno decreto
in est sit ex dispositione Dei: q[uo]d debet existere ex alterius dispositione, unde
l, admittendum est aliter prouisor a deo, ex cuius dispositione existat, q[uo]d in
p[ro]p[ri]um esset, l, in deo in dari scientiam, q[uo]d in tutum est: mas. ut certat maior
luminis naturam nota; q[uo]d eni[m] casus in differentem est ut sit, l, in sit indi-
get prouidentia Dei ex cuius dispositione habeat esse p[ro]p[ri]um esse: q[uo]d dicitur
de etiq[ue]; q[uo]d eni[m] q[uo]d sit in differentem est esse in habeat esse, necessaria est ut
existat alicuius libera determinatio, aliter acam existat.

Consp. 2. neq[ue] ex

Boetio 4 de Consolatione docet de h[ab]itu infra q. 22. art. 1: prouidentia est ip-
sa diuina ratio in supremo omnium Principe constituta, que cuncta dispo-
nit; que ut in solutione ad 33 docet Aug. M. p[ro]p[ri]um supponit, etq[ue] liberam voluntate
h[ab]it, q[uo]d verum in esset, sit scientia contingens Dei, ut mox ipsorum loquamur,
esset in deo absq[ue] eius libera determinatione: Est tamen aduertendum

321
de circa actus Dei sic contingentes non est propria providentia; quod hinc solus Versatur
extra ea quae ordinantur a Deo, nihil autem Divinus extra sine ordinatio: Quoniam
quod contingentes existit, est ipsa Providentia Dei, quae actus libere includit,
L. debet esse aliquid Creaturae extra quod Providentia Versatur; Unde L. Scientia media
est aliquid Creaturae supponens Providentia ut eius Causa, L. circa aliquid contin-
gens, et Creatura Versatur, includitur quod Divina Providentia, a qua Creatura
statu accipit contingentes, et libere a Deo.

Conf. 8. Scientia media Constituitur de
bet, sicut Constituitur actus liber, ut etiam ipsi adversarij Contingentes, actus
autem liber iuxta aliquos contra quos disputamus Constituitur per modum quoniam
infiniter distinctus a Deo, ut modus aere, qui potest in nihilum transire, et sic factus
est Deo, et Conceptus Scientia media per similem modum Infiniter etiam debet Constitui
quod licet ut omnino falsus, et absurdus nobis alicui sciretur, modo tamen placet
inconvenientia quae huiusmodi auctores necessario admittere debent, nam ut
modus Constituitur Deo in quo defacto existente, quae etiam existit, et est Deo ut fatentur,
potuisse esse nihil, et modus qui defacto nihil est nisi solus in pura potentia obitus
sicut Creatura pure possibilis potuisse ad tantam dignitatem pervenire, ut esset Deo
et quod in presenti dignus est admiratione, reddit quod Scientia media potuisse impos-
sibile est, quod totum hoc Contingat ab aliquo dispositione Divina, L. ex creaturae pure po-
ssibilis dispositione, L. ex alienius existenti extra Deum, L. ex nullius dispositio-
ne, sed acausu, et fortuito.

Superfacte mirantur, et merito, omnes Creaturae om-
nipotens Dei, qui humanitatem Christi Domini, quae esse est in pura potentia obitus
ad tantam dignitatem potuisse evolare, ut per unionem hypostaticam Divinae na-
turae in ea persona univertus esset quod Divinificatus, in Dea, ut Augustinus et Theon
cedunt, L. concedere tenentur; modus qui esse nihil est ad tantam pervenire
dignitatem, ut sit in Divinificatus, sed Deo, et hoc ab aliquo interveniente omnipotens,
aut Voluntati Divinae, sed L. dispositione Creaturae, L. ex nullius dispositio-
ne, sed acausu, et fortuito. Deinde cum sint posibles infinite, scientia media
ab existentibus etiam distincte, posibles etiam sunt in finitum modum, qui defacto
nihil sunt, et de quolibet Deo fiat potuisse esse Deum, ex hanc dignitatem qua
caerent, et possunt habere ipsi Deo in potestatem per hanc; a quo ex potestunt
illius accipere?

Fateor adversarios docere ad existentiis actus liberi
necessarium esse de creaturae efficaci, quod concomitantem appellant, cum quo conantur
componere esse in potestate Dei impedire Scientia media, et facere existi-
tas. Sed quia quae hinc doctrina plura implicat falsa; alibi discutenda:

modi illi possibili dignitate sibi possibili carent absq; dispositione diuina; et qui
 existunt illi habent absque decreto diuino, aut exercitio diuini omni p[ro]p[ter] 2.
 modi possibiles si illi dignitatem habuerint, illi haberent qualiter existentes; sed
 isti illi habent absq; decreto, seu exercitio diuini voluntati, seu omni p[ro]p[ter] 3.
 q[ui] et illi habent. 3. Quod defacto inde procederet a decreto diuini existit;
 ab ipso impediri n[on] potest, sicut neq[ue] potest de deo existenti aliquid q[ui] absque
 eius decreto illa carer, q[ui] de creaturis, aduersarij fatentur, et; m[er]ito
 debet esse Veru[m] x[risti] eor[um] p[ri]ncipia, et Veritate: 4. ut de deo existenti possi-
 biles modo quo Constituitur scientia media que cognoscit, q[ui] Petrus p[ro]poneret
 i[n] hac occasione consentiret, et quado facto carer, necessarium erat q[ui] deponeret
 Petrus i[n] illa occasione; in intelligibili aut[em] est q[ui] i[n] illa occasione sit, q[ui] imp[er]en-
 dens ab illa i[n] n[on] est.

Tandy seq[ue]ntia horu[m] p[ri]ncipia t[ame]n esse in potestate
 creatur[um] quor[um] dei illi mod[us] existere; q[ui] satis absurd[us] apparet: sequella au-
 te est manifesta, neq[ue] illis Petrus possibiles i[n] illa occasione que p[ro]ponit[ur] est
 at q[ui] de ad p[ro]ponend[um] consentit, l. eius omissione; at eorum de habet i[n] sua p[ro]p[ter]
 tate si i[n] illis modis, quatenus est potens facere q[ui] consentit, l. omissione eius exci-
 tat q[ui] si Petrus ad hoc est i[n] que potens; pariter ad existenti[um], l. n[on] existenti[um]
 si i[n] illis modis: ex conseq[ue]nti modi illi Constituitur: Quibus adde q[ui] quo Con-
 stituitur scientia media peccati existit ex solius creatur[um] determinatione, et
 licet de possit impediri eius existenti[um], n[on] tamen esset i[n] illius potestate facere
 q[ui] mod[us] ille existat, cu[m] ex p[ar]te unitatis actus peccati negent, licet n[on] satis con-
 trarij isti decerit concomitanti, et quidem si homo quis peccat[us] facit q[ui] mod[us]
 qui ex se nil est, sit defacto de, et qui de p[re]sente peccato est; i[n] pura p[ro]p[ter]
 obtine[n]da, n[on] bene percipitur qualiter mod[us] ille qui de est beneficio peccati
 disp[er]uat i[n] peccato sine nota i[m]p[er]atitudinis; Et ut alia omittamus, seu ead[em]
 in conuenientia i[n] n[on] alioru[m] sequuntur asserenti[um] decerit Constitui n[on] mod[us], sed
 quado formalitate idem ficata cu[m] deo, qu[ia] eor[um] potens esse nil, ut facile qui
 colligere potest, a quibus libenter abstinemus.

Conf. 4. denominatio i[n] i[n]ven-
 tura potens producere fornicat[us] Vg. acari, et fornicato deo conuenit, sicut possi-
 biles creatur[um]; si ex p[ro]p[ter] dicitur necessitate dei n[on] videtur necess[aria] l. illi con-
 stituitur; cu[m] ex dispositione libera dei n[on] sit; quapropter p[ro]p[ter] h[ab]itudo[n]es, et ad
 nobis fatentur conuenientia omni p[ro]p[ter] cu[m] possibilibus; q[ui] denominatio scientie, et
 conditionato futuritio acari, et fornicato conuenit deo, sicut neq[ue] p[ro]p[ter] dicitur
 necessaria cu[m] illa conueniunt, nec ex dispositione dei existit.

Conf. 5.

Quod superposita scientia media est absolute impotens ad faciendum quod existat con-
 sensus liber sub auxilio sub quo permissa est voluntas discernenda, et hęc impoten-
 tia quę de facto datur; non nullo modo potest vitari ab ipso, potest tamen ab ipso
 deficere; ex cuius quod dispositione nulla creatura existens hęc impotentia exi-
 stit; Deo quę possibilis quę intra spheram omnimodę continentur ab illa extrahit, aut
 quę eius ligavit omnimodę, quę creatura non habeat possibilitatem expurgandi operantem
 libere, sed ex se, et necesse tamen ita ut nullus sit potestas possibilitatis, aut
 impossibilitatis rei; unde licet eęri tolerari possit quod voluntas creata existens et indi-
 cendum ad consentiendum et dissentiendum per positionem liberę consensus habet minus omni-
 potentia divina ad positionem consentiendi, illę sibi subordinari, ut adversarij plura
 se fatentur, absurdum tamen est quod nullo existente intra deum reddatur impotens
 ad pro duendum quod intra spheram omnimodę continentur, omnino quidem in intellectu
 bile est, et creatura nondum existens potest deum ligare, et eius omnimodę, et
 aliquis est concedendum propter creaturę existens deę potentia, et sicut fatendum
 omnimodę deę propter imbecillitatem non potest quę ex terminis sunt possibilis;
 quę omnia absurdissima sunt, et alibi sumis ponderanda; modo autem ad argu-
 menti solutionem accedamus.

T. V.

Aliquę solutiones referuntur, et rejiciuntur.

Vix est argumētum hoc adversarij valde difficile, inter quę reddę so-
 lutionem quę nisi nimis fallax adhuc invenire poterunt, sibi magis per in-
 vident, quę inveniuntur est non a Thomistis, sed a scientię medię defensoribus, nec
 mirandum, aut Thomistę hoc argumento non uti, quę eorum non plures habet in-
 stantias; alij imperiti ad ante argumenti solutionem, afferunt difficultates
 nullius esse momenti. Si supponatur communis illa quę docet actus contingentes
 deę constitui per ipsę voluntatem necessarię deę, et extrinsecę, et in totum implē
 si per aliquis creaturę, quę Thomistę valde familiaris esse afferunt, sicut eę
 decretis conditionatis constituitur tanquę per extrinsecę constant, et per tanquę
 quę formę inadequate intrinsecę per consentiendum, quę esset, pariter scientia media
 et sicut consentiendum quę esset est ratio, constant, et causa, quare deę constituitur
 et sic voluntas sub conditione futuri, pariter ipsi dicunt essentia, constant, et ra-
 tionem quę deę est scientię consentiendum sub conditione futuri, et hęc ipsi videtur causa
 quare non Thomistę, nequę alij hoc argumētum pro scientia media, et contra illę van-
 tur, et adducunt, difficultatę continui decretis per consentiendum quę esset quę scien-
 tia, nec decretis est causa, et Thomistę non autem scientia media; causa autem
 per effectus constituitur etię inadequate quę est quę causa est.

Secundo dicunt

q^d aliorum theologicorum in constitutivum actus libere per genera denominat
nationes, sive identificatas, sive distinctas, sive negativas, sive positivum
hujus potest assignari per determinationem scientia media, seu nil defacto existens
potest determinare scientia media q^d probant duplici ratione; seu inductionis
evidenti: 1^a est q^d illud determinationem quod cumq^d illud sit, sive positivum
sive negativum est contingens: q^d indiget alio determinationem, et sic in infinitum;
2^a si solo sufficit ad assignandum pariter scientia media.

Unde post
argumenti solutionem afferunt instantia q^d negante connexionem omni potentia
cum positivis, et q^d utraque omnia thomistarum appellans, concedente conexio
nem cum positivis, alia autem negante cum indivisibilis.

His, et similibus plene
sunt eorum scripta, quibus aut diserte inveniuntur ingenia, alucinari possunt, neq^m
nimis ex docti theologi studio defendendi proposita q^d q^d h^{ic} et q^d ut caudae
decepti sunt, et q^d q^d mihi argum^{ta} hoc aliud n^{on} esse a ratione thomistarum com-
muni, primo arabum aduata, illa videntur fieri clary. Constat etiq^m ex solutio-
ne ad quod frequentia q^d q^d recurant, quae alia n^{on} est ab illa quae pro solutio-
ne ad q^d ratione adduximus, et rejicimus: et tamen constabit videntur thomis-
tarum scripta, qui totum sunt q^d probando q^d futurum conditionato nullum esse deter-
minationem praesens a decreto, sed purum indifferentia, ut exinde manifeste
te inferant. Sed praesens a decreto n^{on} posse illorum veritatem potius quod falsita-
te cognoscere: ex defectu q^d determinationis ex parte obiecti infra n^{on} datur,
scientia media q^d est argum^{ta} propositionis, cuius disjunctum nullum est factum
q^d quorumque thomistae aliquantulum traxerunt, ase inveniunt gloriosius, quae
n^{on} nisi ase ipsa videri possunt ad hanc instantiam infra fiet satis.

Aliorum

Ad 3^{am} dicit q^d eo defuit q^d asserat thomistae docere deum contineri
q^d in adequate per aliquid creatum; est enim inter nostros communis q^d contineri
per aliquid in seum adequate, et licet aliqui asserant creatum ingredi
constratum n^{on} tamen q^d sit ratio, l. causa, l. quid simile respectu deum, q^d est
ipsi adversarij solum, cuj^m hoc deum thomistae a scientia media dis-
tinguunt, q^d deum est causa n^{on} tamen scientia media; unde q^d thomistae de
creatu praesens omnino adequate contineri eius constratum, q^d apud ex deo
inferat, sicut omnino praesens creatum possibiliter: a quo autem determinat
deum, seu voluntas divina ad illud habundat q^d scientia media assignari
potest statim dicemus.

Est etiam notandum, quod consensus qui esset obij decreti conditionati, non tamen esset proprius a decreto, sed ex vi illius, et ab illo tanquam a forma, qui ex parte consensus aliquid presupponatur propter puram possibilitatem, nec ut dicitur habeat decreti necessarium est quod ex parte consensus datur intrinseca variatio, sed ut sicut quod ex vi decreti variatur, ut de summo absoluto explicuimus.

Ex adversa rursus autem illi qui Constituent actus contingentes inadequatos per aliquid extrinsecum valde vigentur; tenentur enim concedere scientiam mediam Constitui inadequato per consensus, qui esset, et consequenter quod Constituitur ad se nisi per aliquid quod nihil est. = 1° De scientia consensus futuram a se ipso non scientem, sed de facto non dicitur qui illo modo, sed distingui per aliquid quod nihil est. = 3° Cuius scientia media consensus nihil aliud sit quam scientia necessaria, et consensus qui esset, et alius ille de facto non habeat a se nisi propter puram possibilitatem, tenentur concedere, omnino hinc scientiam mediam necessario dari, cui datur necessario scientia necessaria et possibilitas necessaria consensus, quod et non aliud datur potens scientiam mediam Constitui, cui consensus nihil aliud existat.

Tandem: si illa quae ibi supponuntur et quae putantur arguunt nullum esse momenti, necesse ad miranda sunt de creatura conditionata ex parte obij scientiam mediam, et quidem per eandem scientiam illorum, cuius quoque etiam ipsi fatentur non stat non esse liberam; utrumque facit et sic: Connotatur sufficienter ad Constituentem, sed Complementum scientiam mediam, sufficienter est ad Constituentem decretum, sed illud Complementum; sed consensus qui esset sufficienter ad Constituentem scientiam mediam, quod et ad decretum Constituentem quod non datur Constituitur scientiam mediam datur etiam decretum, eorum recte inferuntur, maius autem et minus: quod dicitur Continetur. 2° etiam quod non ex parte obij scientiam conditionatam datur decretum conditionatum, Constituitur, sed Complementum; per idem Connotatur necessario decretum procedit per rationem scientiam, quod constat; scientiam Visionis respectu cuius procedit decretum Constituitur per idem Connotatur ac scientiam Visionis, quae propria ipsa libera est, et licet adversarij ex parte actus liberos a voluntate futuram non concedant committere decreta efficaciter ut necessaria et conditionata in legem decretorum necesse illis debent admittere, ut tractat de voluntate ostendimus; et patet, quod datur non libero necessaria, et Connotatur creaturae quae sunt adequata Constituitur decretum efficaciter; Creaturae etiam non nisi necessaria efficaciter sufficienter est ut scientiam Visionis libera sit: quae, ut Connotatur scientiam non constituitur decretum conditionatum efficaciter sufficienter ad inefficaciter Constituentem, et ad hoc quod scientiam conditionata libera sit.

Secundum dictum est factum nimirum 3° constituitur a chy contingens perget
 nam denominationem intrinsecam si potest assignari determinationem scientie condi-
 tionatam; prima ratio que id probat inest ea est omnino, determinationem enim
 scientie conditionatam quous contingens est; sensu sepe explicato, alio determina-
 tione si indiget, est enim constitutum de re, quod est prima determinatio primi libe-
 ri, qui proinde alia si indiget, scientia autem conditionata contingens est quidem
 determinatio intellectus divini si tamen libera ratione sui, cui intellectus di-
 vinus cuius est determinatio libera formaliter si sit, atque edem indiget libera de-
 terminatione, que ab eo actu voluntatis, que sola prima libera est intelligi
 si potest.

Insuper 3° adversariis determinatio libera creati voluntatis
 si indiget alia determinatione ut sit quod est ipsa determinatio libera
 et tamen nulli aliud enim contingens existere potest sine alioquin libera de-
 terminatione; determinatio igitur libera voluntatis divini si sit, quod libera
 sed quod prima libera est alia determinatione indigere si potest, scientia
 autem conditionata cui libera si sit ratione sui indiget determinatione altera
 ut, sit voluntatis.

N magis videtur 2^a ratio: determinatio enim procedens
 scientie conditionata pertinet si ad Lineam voluntatis, quapropter licet
 inferat determinationem intrinsecam, et pertinet ad Lineam intellectus, quae
 sapientia necessaria constituitur; ratione contingens scientie si tam pro-
 pter illam constituitur, sicut neque actu voluntatis constituitur; sed scientie
 si; et licet admittamus sapientiam necessariam constitui si; ratione contin-
 gens scientie per determinationem liberam voluntatis, nulli ex illis innume-
 rantibus sequatur; si 1^a h^o q^o 3° casu illo determinatio existens quous
 intellectus divinus ad scientie conditionatam determinaretur si procedens ille
 nisi sit constitutum, quapropter ante scientie conditionatam si daretur scientia
 conditionata: h^o est quod illa determinatione duplex munus esse videtur
 endum, alterum quo constituitur actu libere volente, alterum vero quo consti-
 tuatur ipse contingens scientie, et primum aliquo modo procedens secun-
 dum, neque primo constituitur scientia conditionata, sed secundo: ex quo
 si inferatur dari scientie, videtur ante scientie, videtur si non si esset media, sed
 perfectissima libera, cui ipsa libera determinatione voluntatis constitue-
 retur, quo est modo dicendum esse si scientia visionis. **N** sequitur
 conveniens nam scientia conditionata si illa hypothesis si presupponit determi-
 nationem alioquin constitutum distinctum, nisi ad summum quoad omnem
 diximus, et cui constitutum esset 2^a determinatio libera, alia si indigere determi-

Instantia desumpta ex 1^a negante conexione omnino cu Creatura possibili liby
nobis n nocet, ex fecit eode argumentu, nostro iudicio efficaci, sententia illa negati
my, quous j presenti maiore vj habeat, vt supra monuimus, q^d denominatio
omnino, et staty possibilitati sunt omnino necessaria, quapropter libera de
terminatione n indiget; secy auty scientia media: existimo tamen defensory
scientie medie adhaerentes conexione omnino, qui inferuunt noty n sunt, iuris
quos numerandi veniunt illi contra quos modo disputamus inconsequ pro
cedere, pagis que qui nostro argumento ad probandz conexione stantur.

Instantia adducta ex 1^a Comuni Thomistarum negante
conexione omnino, cu individuis possibili liby minus nocet, est eni conexio in
postura, nullu eni ex Thomisti vidi sententia illa defendente, et merito me
lly Thomista illa docet, q^d p^rincipij Thomistarum defendendi patet, sed h
relictis ad argumenti solutione veni.

Mirabiles theologi quos refert, et imar
gine notat P. Aldrete disp. 31. sect. 4. et disp. 20. cu quibus hac de re plenus di
putari, vt difficultate efigiant ad futuritione quandoz accidunt conditionatam
asserunt q^d dari obgetio hęc futura conditionata; et eode modo philosopham
tur de absolutis, quos d^r h^r b^ruit eni P. Reus disp. 28. sect. 4. ad hoc efigi
facile evanuit, n eni evacuet difficultate, et iⁿ noua incidit inconuenientia
1^a q^d futuritio t^r absoluta quz conditionata aeterno existens esset contingens
et potens n esse, si ut ipsa scientia media, esset q^d distincta ab acta libera volunt
ti diuine, qui est prima libera determinatio: 2° indiget adiuuq^d libera de
terminatione vt esset potens futuritio consentus, quz dissentus; n° 3° soluitur argu
m^o sed semper restat arguenda determinatio, si cuius hęc existat determinata
scientie, l, determinata futuritio.

Secundy eni est manifesty, neq^d futuritio extra
Deu existens n est D^s sed aliquid creaty, q^d proinde aeterno existente hęc
n est. Insuper staty illa futuritione, seu ipsa futuritio, l, habet esse, l,
a creatura, l, a Deo, n a Deo propter dicta, et q^d nil extra Deu procedit nisi
libere, futuritio auty illa n est libera Deo, sicut neq^d scientia media, imo,
enig n a Deo necessario procederet n esset ratio quare a Deo esset potens futuri
tio consentus quz dissentus. N. a creatura q^d nondy existit, nisi creatura
soly possibili potens sit ad operandy, et n vt cumq^d sed operatione adio in
dependenti, Deu determinante et ligante eius omnino, vt supra argue
bamus. N. ar. q^d soly D^s habet esse esse, et nulla esset ratio quare hęc fu
turitio consentus esset, et n sit futuritio dissentus esse, vnde ex hanc potens
l, asserendy est aliquid extra Deu esse esse, l, adio necessari procedere, l, creatu

29 n̄ existens operari.

Deinde: omnino implicatur est aliquid a Deo cognosci, ad cuius cognitionem ut obij primarij moueri n̄ potest, D⁹ autē ad hanc determinationem cogitationis moueri n̄ potest, neq; ratione p^rdicatory essentialit^r, neq; p^rdicatory contingentis, cu^m n̄l̄ q^o Deo p^rcedat ex existentia hanc determinationem conueni^{ti}. Tamen: ex p^rsentis consensu existat absq; libertate creaturę, cuius determinatio n̄ est ratio existentie ipsius q^o relata, creatura q^o tempore existentie esset libera, q^o sic pater: nō n̄ potest vitare consensu, ad hoc enj erat necessarij eius determinationem auferre, q^o tamen q^o eius potestate n̄ est.

Fortasse propter hęc ingeniosi P^r & H⁹ mutauerunt, q^o opere enj p^rthumo disp. 2. de Lib^rta Cap. 1. et disp. 3. Cap. 3. oppositō H⁹ defendunt, et conuicti argumentō nōo vrb. 1. sicut explicat, asserunt determinationem etiā conditionatam esse aliquid ab effectu existentis absq; terno identificatū ex Deo, differunt tamen modis q^o ipsi asserunt determinationem conditionatam esse ipsaq; scientia media absolutam autē scientia visionis. Ut autē suorum argumenta satis faciant distinguunt q^o scientia media duplici conceptu ex modo significandi, altero constituitur consensu subconditōis nō futurę, et altera D⁹ sciens illę, 1° qui ex modo significandi p^rcedit 2° quo se habent Deo cognoscere consensu sub conditōe futurę, q^o sic futurę est n̄ e contra.

Facto autē argumento P^r scientia media esse ab intellectu diuino omnino indifferenti, q^o inueniendū n̄ est d⁹ n̄ sit a hinc principij, respectu eius scientia media sit electio, et pater q^o cognitione concurrente ad vltimam que indifferentest, et ad vltimam concurrente sine inueniendū, q^o voluntas estq; conuenit ut libera, et ut eligens: et idē videre est q^o habita voluntatis principij autē libery, et eligens, cuius actus et electio est scientia media, et factio conditionata est ipsa voluntas creata, que licet n̄ existat p^rthice existit tamen intentionaliter q^o scientia simpliciter intelligentię, et sic intentionaliter existens eligē, cuius actus et electio est scientia media ut p^rsentis conditionata est, et media hac electione determinat intellectus diuinus ad sciendū, sicut voluntas determinat habitū, et sicut agens per actionem facit q^o passio patiatur absq; reali distinctione inter actionem et passionem, aut inter actionem voluntatis et habitū, q^o per hoc solū demonstrat q^o agens dominatur passio et voluntas ut domina sibi attingat habitū. Hęc conclusio apparet et L. hinc apparet argumentū facti difficultatē propter quę docti P^r & H⁹ ut ut testatur P. Albertus vbi supra ingenio, et eruditione p^rstantissimi.

post longa scholae disputationem, seu consultationem, post plures disputationes, hinc, et
inde agitari, hinc Ciprius etiam testantibus, cap. 5. obcurritima incidit, nihil tam
manifeste intellectibus videtur, et si fallor nulli persuasibile; qui enim videt quod
creatura nonnulla existens, et diu nihil est, exerceat libertatem, et determinet pro suo
arbitrio intellectus, indifferenter Dei? Deinde: proinde chimera est quod actus intelle-
ctus diuini sit actus, et electio qua voluntas prae se ponit electio, seu actus libere
determinat, et hoc enim non solum asseritur creaturae possibili sibi subijcere Deum
que determinat, sed id quo tibi Deus subijciat esse ipsum Deum, et actus intellectus,
diuini, qui proinde principaliter est creaturae possibili quae ad hoc, ut ab ipsa sit
tanquam ad omnia, et tanquam dominus ipsius; actus secundo.

Imper: quod crea-
tura existens per actus sui voluntatis Deus determinet ut conueniat ad eum
de actus, sibi que subijciat omni potestate sibi diuini est, cuius diuinitas prae se
aut nihil leditur. Cuius alibi demonstremus, per hoc quod totus hoc ex libera
voluntate dei procedat, qui voluit libere creaturam producere, et actus
exhibito ad se determinandi continere; consuetudo tamen illius audienti
minimè diuini fieri, est actus quod creatura diuini est independenter alia voluntate
tate dei, ita potest, sit ut tibi Deus subijciat non in concursu creati, et ad actus
creatus, sed in eligendo actus in eadem intellectu diuini omnino intelligibile est.

Deinde: ex hac doctrina sequitur quod prima
qui subijciatur in intelligendo creaturam possibili, quae creata voluntas, libera quae
ratione subijciatur Deo, non enim in concursu actuali, et in actu secundo, non sibi
subordinat creaturam sed contra, ut ipsi asserunt, voluntas autem prae se ponit
sibi subordinat intellectus diuini, cuius ipsi ad intelligendum pro sua electione
terminet, et non in potestate dei, sed solum in potestate creaturam possibili sit ipsi de
terminare ad hanc sententiam potestatem quae ad aliam.

Rursum: qui negare ferat
quod ad salvandam libertatem humanam, necessarium sit asserere quod diuini potest
subijciat sibi voluntatem humanam in forma concursus, in actu secundo adae-
quatae libere, et quod actus liber, qui est duplicata libertate est creatura, si
ad existendum indigeat voluntate diuina aqua lunata procedunt de hinc
tunc, et simul creaturae prae se ponit tantum tribuere potestatem quod pro sua electione
determinet hunc actus intellectus diuini existere potestatem quae oppositum, et quod
dispositionem, et praesentiam creaturam non diuini existenti diuini relinquatur exi-
stentia, et non existentia actus diuini.

Deinde: necessarium est asserere quod qui
est ipsi esse per essentiam non potest facere quod voluntas creata medio auxilio

At ut elicit actus que ipso medio illo auxilio potest elicere, et quod prius est
 quod hoc impotentia quod est vitare si potest ipse conveniat ex arbitrio creature
 non est existentiis ipsius quod determinantis ad sciendum quod medio auxilio et creatura
 voluntas si est elicitura talis actus.

Tandem ex tali solutione sequitur invariatio

aliud absurdum, est creatura que potest libere digna esse pena, que est deum
 minare libere ad scientiam peccati, sive absolutam, sive conditionatam, quod prope
 est, et contra rationem, qua propter et quod ab hac impunitate liberetur
 asserunt adversarij scientiam peccati non esse ex determinatione dei, et ne
 mo negavit esse gravissimum peccatum creatura que potest libere pro tuo libero
 arbitrio ausurere adeo potest et producendum creatura alia, sibi potest libere.

Sed quisquam aliam omnium hominum, intermittere non possumus, doctrina
 hac obscurissima illius auctores in consensu procedunt, neque ex illorum principia
 scientia conditionata existit, sed ex determinatione voluntarij, sicut quod sic
 quod non prius intelligitur deum volens conditionate consentire quod sciens illi scire
 quod scientia existit ex determinatione libera dei: Etenim tunc patet: et quod eorum
 principia negari non potest, etenim quod creatura prius intelligitur et sciens, et deum
 minans deum ad intelligendum ipsa scientia media ut scilicet conditionata est
 scientia illa existit ex determinatione creatura: cum si per illorum principia
 quod intelligitur libere volens consentire ei ipso quod intelligatur voluntas necessa-
 ria, et conexio quod deo eius consensu conditionate scilicet; at antequam quod inte-
 ligatur sciens consensu conditionate scilicet intelligitur voluntas necessaria
 et conexio intrinseca, in deo eius consensu conditionate scilicet: quod prius inte-
 ligitur quod libere volens consentire quod sciens: nam est ipsorum doctrina
 et mihi: ab ipso negari non potest, neque voluntas necessaria precedit predicata
 consequentia, et conexio etiam procedit deum ut sciens; scientia enim ut scilicet
 conditionata est precedit seipsam secundum quod deum constituit sciens; at,
 ut scilicet conditionata connectitur eius consensu: quod tunc voluntas necessaria
 que conexio intelliguntur quod deo antequam intelligatur sciens, et consequenter in-
 tellecta voluntas necessaria, et conexione intrinseca intelligitur quod libere
 volens antequam intelligatur sciens, intelligitur libere volens, et sane pro-
 pinquius est voluntas divina ut possit esse principium liberam determinationem
 intellectus indifferentem dei que creatura potest libere, et ipsa scientia media
 ut scilicet conditionata est minus impio potest conditionata ut sic deo scientiam
 et complementum liberam dei voluntatis quod, que ad hoc et sic electio creatura

n̄ existens; hoc q̄ dicendū videtur, n̄ solū ut faceret proprijs principijs
s̄, sed ut eay doctrina minus in intelligibilibus esset.

Si autē dicatur volenti
a medijs ut reflexivis Complementis, ut volitio necessaria sit volitio conditionis
sua consensus, sicut et sc̄ntia visionis ut sit volitio absoluta eiusdē; hoc
tamen n̄ esse ex electione Divina, sed ex electione Creaturę possibilis.

Si hoc
dicatur infertur Creaturę possibilis sibi reflexive medijs intellectu dei sed vo
luntatis Divinę, deę que n̄ velle libere sed necessario consensus, et dandum
esse auz voluntati Divinę contingens et n̄ liberę, sed medijs sicut ab ipis
conceditur sc̄ntia, sed de his sc̄ntis.

Verū tamen Aristoteli opponitur difficul
tate n̄ creari si aratur q̄ creatura possibilis n̄ esse libertate pluri caus
sed intentionali, nō t̄, libertate intentionali est vera, l. n̄ q̄ si l. q̄ in consensu
entia n̄ vitantur ut patet; q̄ autē nec est ad mensuram solutionis, n̄ argum
soluit. l. q̄ n̄ ipsi fatentur, et bene principij indifferentis n̄ libertate nō
posse elicere auz nisi adit aliud principij ipis libere determinans, q̄
de propria libertate vray n̄ est, et exempla ab ipis adducta demonstrant
q̄ autē argum n̄ solvant si q̄ aratur sic q̄ n̄ est propria libertas
sed metaphisica q̄ acau et fortuito existit hęc sc̄ntia medijs p̄ alia q̄
eay contingens est, et existit, et n̄ ex alius libere dispositione acau, et
fortuito existit. Exemplis ex stre desumptis n̄ est ad q̄, sicut eay q̄ appren
sione existens aliter, et movet q̄ actu l. et tamen aliud principij, n̄ medijs
voluntatis potens illud prosequi, aut supere, ex eius libere determinatione
quare adhuc sc̄ntis existentiā sicut q̄ apprensione, q̄ ex natura mē
tey, et voluntatis desumendū est, ut alibi explicitius.

¶ VI. ¶ Resolutiones rejiciuntur.

Alia responsio est intellectu Divinę n̄ esse omnino indifferentis, sed ali
quomodo determinati, quatenus potest cognoscere futurę sub conditione
q̄ tempore existat p̄o illa temporis differentia, n̄ tamen spectat con
ditione ut sit ab eterno determinatus, q̄ conditio n̄ est ponenda ab eter
no, sed in tempore, et sicut existit cognoscere futurę conditionatę vray
conclusionis Divinę sub conditione q̄ essent concurrenti, n̄ ipsi con
ferantur talia auxilia. ¶ Hęc tamen solutio ut testatur P. V.

Sed quibus Verba multiplicentur argum in soluitur, et i primis omny ista so
 ly concedunt facultate conditionate determinata; intellectu diuino ad scien
 tia affirmatiua, puz negatiua; et ita est videndum intellectus diuini attenti
 predicati essentialibus, que est indifferentia ad veram & falsam, et qualiter cum
 qualiter conungitur: qd nisi ex aliqua suppositione extra predicata essen
 tialia n est magis ad vnu quq ad alteru determinatus: qd soly est determina
 ty ex suppositione contingenti, et extra predicata essentialia, et eor sed soly
 est determinatus conditionate, it, sub conditione hypothetis contingenti, at qd ad
 huc soluitur ex a Datre Alderik continet doctrina omnino intelligibile, nimiru
 facultate soly sub conditione determinata transit; & absolute n purificata con
 ditione, et patet ex hypothetis contingenti est conditio, sed huc absolute n datur, sed
 i tempore: qd facultate soly sub conditione determinata transit; & absolute n puri
 ficata conditione, seu ante purificationem conditionis.

Secundo auj dicitur doctrina

D Alderik, qd falsy est dcy ab eterno n esse indifferentis proxime, et simpli
 citer quantum est esse ad sciendum affirmatiua, & negatiua: qd nq predicata
 essentialia dei probant componi ex qualibet scio, nq ab eterno datur deter
 minatus, nq assignatur ad hanc scientia puz alia, ex omnia ab eterno existentia
 sunt indifferentia: qd ab eterno est proxime, et simpli indifferentis, nq huc indifferen
 tia minuitur per via qd dicitur determinatus ad sciendum vnu, et n falsy, et tamen
 i predicati essentialibus nil datur minuitur indifferentis: qd ex eo qd sit determina
 ty ad habendum scientia vnu nullo modo minuitur indifferentis: et ita est nq qualiter
 scientia deo possibilis est essentialiter vera; qd n plura sunt possibilis ex determinatio
 ne ad sciendum vnu n auferunt indifferentia ad hanc, & illa.

Si autem dicat: qd si al
 tera scientia existat defacto n erit vera, at qd adu dicitur est determinatus ad
 hanc scientia, et n ad alia: imo altera scientia ab eterno est soly possibilis remote
 & absolute impossibilis, ut Authores isti auerunt.

Contra est 1° nq si aut ex predicati
 essentialibus n habetur qd sit huc scientia possibilis que alia, nq etia habetur qd si altera
 existat erit falsa, alia nunquam poterit esse vera, nq aliquando existere: unde
 qd habetur? N. ex predicati essentialibus, n ex dispositione libera dei, nq ab eterno
 datur aliquid qd potuerit nq ita disponere, nq ab eterno aliqua supponitur di po
 sitio: qd falsy est qd si altera scientia existat, erit falsa.

Secundo: altera scientia
 est ab eterno possibilis soly remote, seu absolute impossibilis (ut alius) ex tamen po
 tuerit ab eterno esse proxime possibilis: qd si ista disponat, ut scientia ex possibilis

siue n̄ imponibili, facta sit imponibili, si autē factū est ab ip̄o alio cuius dispositionē accare et
forūto.

Tertio: scientia opposita n̄ est ab eterno imponibilis ex p̄q̄ dicitur essentialit̄, alia
est chimera, nec eius imponibilitas inferat ex p̄q̄ dicitur essentialit̄. Deiq̄ ab eterno est
imponibilis ex aliqua suppositione contingenti, at ab eterno nulla datur suppositio contin-
gens, id est q̄ est impossibile solum ex suppositione, seu conditione est absolute impossibile non
iustificata conditione, q̄ omnino intelligibile est ex adversario, n̄ supposito ex
qua est imponibilis potest esse existentia scientiā oppositā, n̄ id est determinatū suū
existentiā reddat aliāq̄ imponibilis, at hęc sc̄pt̄a n̄ determinat̄ q̄ hęc authorit̄, q̄
n̄ est conditio ex qua altera reddatur imponibilis, q̄ ab eterno est imponibilis quāq̄
no sit conditio ex qua reddatur imponibilis.

Quarto: ex hac doctrina seq̄ dari alio
possibile ex terminis p̄pter actū liberū creatū, q̄ tamen d̄ n̄ potest facere ut sit in
m̄iū scientiā mediā quā d̄ de facto careat, quę potibilis est ex terminis: d̄ tamen
nulla potentia potest res ita disponere ut sit, q̄ est contra conceptū omn̄ip̄ot̄, de cui-
us ratione est potest quicquid n̄ implicat contradictionē; et quidē de actu libero creato
plurimū ex adversariis hoc admittunt, n̄m̄iū dari aliquē, quę d̄ nulla potentia fa-
cere potest q̄ existat, et om̄i tamen hoc concedi alibi demonstravimus: tamen
sal̄ est Deo concedendū potentia ad faciendū q̄ n̄ sit. Ceterū respectu scientiā neque
hanc potentia Deū relinquunt, siquidē q̄ eius potestate n̄ est esse alterū scientiā
mediā, aut hanc in esse.

Insuper: intelligibile est q̄ aliquis potest facere q̄ om̄i potentia
n̄ potest facere, ut faciat, si permittat, ut faciat, sed d̄ nullo modo potest facere
aut permittat q̄ existat scientia media opposita, q̄ nullus potest facere: q̄ ipsa ex
n̄ est potibilis, quicquid enī potibile est, si alio cuius potentia potibile est.

Tandem:
Creatura q̄ tempore habere potestatem ad faciendū q̄ scientia que ab eterno est impo-
nibilis, dicitur ab eterno potibilis, et potestatem ad illū habendū pro ratione, et expedi-
tione Deo convenire per derivatōem a creaturę potestate, etq̄ imponibile est, cuius impo-
nibilitatē demonstrare tempore n̄ permittit.

**Explicatio aliorū q̄e specialit̄
deficit q̄ p̄ter scientiā mediā nullū aliud exigant determinatū, et enī ipsa sit
contingens secundū quęlibet conceptū secundū om̄i indiget determinatū
sit, de p̄inde secundū nullū conceptū potest esse sit determinatū.**

Insuper: quō
libet contingens indiget alio cuius dispositione ut sit est evidens lumine naturalit̄:
ab his enī nullū assignatur dispositio ratione cuius hęc scientia potest quę altera

existat, & quo eiq; definitur *Actus* secundæ solutionis, seu explicacionis.

Id autē, & quo
 omni, &e convenire videntur, nōmīnē determinatū scientiæ medię esse summam
 intellectualitatis Dei, & Consensu esse sub conditione futuri; Ex quibus videntur
 inferri scientiæ affirmatiue: respicitur ut qđ ut iq; probauerim, Consensu esse sub con-
 ditione futuri haberi qđ addeat, et p̄cisiue ab illo nō est futuri; qđ tota deter-
 minatio reducenda est ad Deum, & nulla est.

Secondo: apud ipsos Consensum
 esse futuri sub conditione qđ esse entitatis nō est ab eterno, in esse autē cognitū per
 ipsos scientiis constituitur; tunc sic, & determinat Consensu ut futuri; esse entitatis,
 & in esse cognitū. Non t̄q; ut ipsi fatentur, et bene, qđ qđ nō est ab eterno, nullum
 minus ab eterno p̄cise potest, nō t̄q; alias scientiis medię nullis assignaretur deter-
 minatiue p̄ter se ipsos qđ iq; resolutus est.

Quod amplius explicatur: Consensu
 esse sub conditione futuri determinat Logice, ut aiunt, qđ Consensu sic futuri in-
 fert infalibilitatē scientiis affirmatiue, supposita Summa intellectualitate Dei; qđ vel
 illa inferat ut futuri qđ esse cognitū, vel qđ esse entitatis. t̄q; nō sufficit ut assignetur
 determinatiue eiq; Consensu futuri qđ esse cognitū per ipsos scientiis medię constitua-
 tur, Conseq; qđ determinatiue ab ipsa nō distingueretur: t̄q; autē dicit nō potest prop-
 ter super dicta; & insuper qđ Consensu futuri qđ esse entitatis nō habet qđ
 secundū se nō habet, at secundū se tamē illatū nō habet: qđ nec ut, si nō p̄cise
 esse entitatis; vel assignat causā aquā Consensu habet ab eterno, et defec-
 to vni illatū, quę ex se nō habet.

Tunc ut qđ agregato ex intellectualitate Dei
 et Consensu ut futuri existat determinatū scientiis medię debet qđ illo datur
 conexio eiq; existentia scientiis affirmatiue; at si Consensu Constituitur per
 Deum hęc conexio nō reperitur, eiq; Consensu qđ esse entitatis, et p̄cisiue addeat
 nullū v̄q; illatū habet, nō illū quę ex partibus essentialibus ipsi conuenit, quę
 sufficienter nō est: qđ nullū datur determinatū scientiis conditionatē ab ipsa distinctū
 & Constitua qđ ratione futuri per Deum determinatur.

Tandē: nunquē ex
 quomodo nullo existente p̄ter Deū ipsi conueniant p̄cise dicitur quę potuerunt
 nō conuenire, aut quę ita res disponit ut defacto Deo conueniat descriptā
 quę potuit ipsi desistere; hęc de hoc dubio, & tractatu, ad maij glorię
 Dei omnipotentis, et Genitricis Beatiſsimę Virgini Marię Angelicę

Capitoli ad Thomę Aquinatis, &

D. Thome a Tem.

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

17

De quid constituatur diuini decretum?

Ex triplii capite redditur Hec difficultas fere insolubilis; primo ex capite indifferentie requirite ad libertatem; nam liberum per modum principii debet esse indifferens ad Sabendum, vel non Sabendum actum. Deus autem requirit esse indifferens ad Sabendum vel non Sabendum actum; quia actus est perfectio, & Deus non potest ulla sua perfectione careere. ¶ Deus n̄ est liber.

Secundo ex parte immutabilitatis Dei, nam omnis actus diuinus est intrinsece immutabilis. actus liber variari potest, nam potest existere, & non existere. ¶ nullus Dei actus potest esse liber.

Tertio ex parte motiui, aut rationis requisita, ut Deus potius aliquid velit, quā nolit, cum enim Voluntas Diuina non sit determinata ad nolendum potius aliquid, quam Volendum, oportet assignare determinatiuum huius indifferentie, nam ab indifferenti, ut tali non egreditur aliquid determinatum. Implicat autem determinatiuum hoc in Deo, quia non potest assignari ex parte voluntatis diuine, quæ est actus purissimus excludens

potentialitatem, aut Determinabilitatem ab aliqua forma; nec potest assignari ex parte obiecti; alias dependeret ab extrinseco voluntas Divina. 5.º non datur in Deo in differentia, ad velle, & non velle, subindeq; nec Libertas.

Tres errores inuenio circa libertatem Dei. primus est Gillespi, Abailardi, Martini Buceri, & Ioannis Caluini apud Bellarminum lib. 3. de gra. & libero arb. cap. 15. & 16. qui non valentes percipere concordiam inter libertatem, & immutabilitatem negauerunt Deo veram libertatem. tribuitur aliquibus Philosophis suppresso nomine à D. Thoma 2. contr. gent. cap. 23. inter quos fuit Auicenna & Aristot. quorum ultimus videri potest lib. 8. phisicor. text. 10. & lib. 12. met. text. 30. & 38.

Secundus error, ut Deum faceret liberum fecit mutabilem asserens alium liberum esse accidens potens adesse, & abesse Deo, pro hoc refero. Corstius Caluinita apud Becan. c. 11. de vol. q. 4.

Tertius error eorum est qui pro libertate diuini nullam requirunt in differentiam ad opposita, sed solam immunitatem a vi, & coactione; proindeq; dicunt Deum constitui libere volentem per actum omnino necessarium sine ulla in differentia

sed omnino necessario terminatur ad creaturas
libere Voluntas, ita sentiunt Baius, & Jansenij,
qui ad minus erraverunt, quatenus libertatem
etiam ad meritum, & demeritum in homine
conciliare volunt cum omnimoda necessitate an-
tecedenti ad unum.

Inter theologos Scholasticos adeo
sunt multiplicati modi dicendi, ut congruentis
mihi visum fuerit lectorem remittere ad alios,
quam omnes hic referre. Videatur Ribad.
tract. de Voluntate qui decem & sex senten-
tias refert, & impugnat, suamq; decimam sep-
timam addit non minus difficilem quam dis-
tinctionem realem modorum quam in Divinis
posuit Durandus.

Tribus conclusionibus rem enodare conabor.
Sit prima conclusio: Ratio quare Deus velit a-
liquam creaturam existere, potius quam non velit,
sive determinativum a priori cur Deus velit, quam
non velit, aut nolit creaturam est ipsa Volitio ne-
cessaria Dei per modum determinantis quoad ex-
ercitium, & Summa bonitas Divina per modum
determinantis ex parte obiecti.

Supponit Conclusio quod sicut in nra Volunta-
te, que indifferens est ad bonum particulare con-
currit duplex principium determinativum, ut po-

ut potius velit, quam nolit obiectum, alterum tan-
gens, & mouens ipsam quoad exercitium, scilicet,
primum mouens, aut Deus praedeterminans, alte-
rum quoad specificationem, scilicet obiectum pro-
positum, ita in Deo quasi potest determinatius
quasi efficiens, & quoad exercitium, alterum
quoad speciem, et ex parte obiecti, & ideo conclu-
sio duplici parte constat: assignando pro deter-
minatio primi generis ipsam Volitionem necessariam,
& pro determinatio secundi generis summam
Dei bonitatem: Probatur \S prima pars: Volitio
necessaria Dei est actus purissimus, \S se ipsa
est in ultima actualitate & determinatione ut
sit Volitio creaturae, & nolitio, probo consequentia.
Volitionem diuinam esse actu determinate Volitio-
nem, aut nolitioem creaturae est intrinseca perfec-
tio eius Volitionis identificata proinde cum actu
vitali volendi diuinam bonitatem. \S id habet se
ipsa, & a se ipsa per exclusionem mouentis, aut de-
terminantis effectiue quoad exercitium. Sicut actio
immanens productiua Dei a se ipsa habet esse deter-
minate productiuae Angeli, hominis, Leonis, la-
pidis, Omnium creaturarum productibilium.

Confirmatur Voluntas diuina identi-
ficata cum Volitione necessaria non est determina-
bilis passiuè, ut sit quidquid intrinsece est, sed in-
trinsece est Volitio determinate huius mundi, & no-
litio alterius mundi. \S a nullo determinatur ef-

efficienter ut sit Volitio huius, & nolitio alterius mundi. Maior constat, implicat enim aliquid habere passivam determinabilitatem per aliquid quod est ipsum, nam id esset & non esset illud, esset quia identificatur cum illo, non esset, quia aliquid esset, scilicet subiectum, quod potest non esse illud, & quidquid est aliquid potens non esse aliud, non est illud aliud, nam posset esse, & non esse id.

Minor vero patet ex dictis, & in super probatur. Nam Volitio huius mundi, & nolitio alterius, ut determinate existunt in Deo est actus immanens, & vitalis Dei. & intrinsicè est idem cum Voluntate Divina, & cum Deo. Conseq. vero manifestè deducitur, nam quod se ipso est determinate tale à nullo redditur determinate tale. & si Volitio necessaria Dei se ipsa est determinate Volitio huius, & nolitio alterius mundi, à nullo efficienter determinatur, ut talis sit.

Secunda pars conclusionis probatur: Nihil potest determinare obiectivè divinam volitionem ut sit Volitio huius, & nolitio alterius mundi nisi ea quæ obiectivè illam volitionem terminat, quæ sane sunt Divina bonitas primariò, & bonitas huius, & carentia bonitatis alterius mundi, sed ex his sola Divina bonitas potest Determinare eam Volitionem, ut Sabeat omnia illa intrinsicè prædicata. probo Sane minorem. minus

munus enim in obiecto determinandi altum est
proprium obiecti motiui, & primarij, non vero se-
cundarij, aut materiali, ut constat in omnibus
potentijs, actibus, & habitibus quæ ab obiectis qui-
dem primarijs, formalibus, aut per se inspectis de-
terminantur. & ratio est nam determinatio, quæ
præbet obiectum in genere obiecti est de linea spe-
cificationis, specificationem autem præbet obiec-
tum, ut specificatiuum, obiectum autem specifica-
tium semper est primarium, Quomodo sola
diuina bonitas sit obiectum primarium, & spe-
cificatiuum Volitionis diuina sequitur mani-
feste quod per solam diuinam bonitatem possit
obiectiue determinari, ut sit quicquid est intrin-
sicè, quare dum intrinsecè sit Volitio diuina, &
nobis alterius mundi, ab essentia diuina bo-
nitate, non vero ab existentia, vel non existentia
mundi determinabitur obiectiue, ut sit Volitio hu-
ius, & nobis alterius mundi.

Sit Secunda conclusio: Volitio necessaria
Dei duplicem terminationem dicit intrinsecam & realem
realiter quidem identificatam, sed per rationem distinctam,
alteram ad summam Dei bonitatem, per modum obiecti
quasi specificatiui, & motiui virtualiter, & hæc termi-
natio non est habitudo, nec concipitur, ut habitudo cau-
sæ ad effectum, ut constat; altera est habitudo seu
terminatio ad creaturam, & hæc est actiua, & per modum
efficientis, seu communicantis bonitatem creaturæ fu-
turæ, siue prohibentis bonitatem creaturæ defuturæ.
Actus ergo liber Dei constituitur per utranque ter-

terminationem intrinsicè & formaliter per primam
 quidem in ratione aut quasi substantia Volitionis,
 per secundam vero tanquam per modum libertatis;
 hoc ultimum explicatur in sententia constituyente
 actus nri libertatem per modum intrinsecum superad-
 ditum Volitioni yg. Ad hunc enim modum dicim⁹.
 quod sicut actus liber volitionis in nobis constituitur
 per substantiam Volitionis, & modum procedendi
 à Voluntate, qui modus intrinsecus est actui, prout
 subicit à Voluntate procedit, ut non obligata illum
 à se emittere exga obiectum, ita consideramus in
 Volitione diuina libera, & substantiam Volitionis,
 quæ omnino necessaria terminatio est erga Summū
 Bonum, & quasi modum libertatis ipsius, qui consti-
 tit in prædicta terminatione causali ad creaturam,
 Porro hæc terminatio causalis non est respectus,
 aut relatio intrinseca ad creaturam Volitam, sed
 in re quidem est realis intrinsecaque excellentia
 independentia ab obiecto Volito, concipitur tamen à
 nobis ut quadam habitudo, seu relatio ad illud; potest
 autem hæc terminatio sumi aut subiectiuè ex parte
 Dei, aut immutatiuè ex parte obiecti, Sumpta pri-
 ori modo constituit Volitionem diuinam liberam for-
 maliter, at vero secundo modo supponit iam consti-
 tutum actum liberum, ut liberum, & facit obiectū,
 aut ipsum constituit contingenter bonum, & Volitum.

Ex quo deduco tertiam & ultimam con-
 clusionem pro constitutiuo actus liberi Dei. Quid

quod Si's terminis clauditur Constitutum actus
liberi, *Est* actus necessarius, ut dicens intinsecam
terminationem activam, omnino independentem
ab obiecto libere voluto, indefectibilem ad aequatē
ex parte constitutiui, quoad entitatem, defectibilem
ex parte effectus connotati, & quoad denominationem.
Probatum haec conclusio per omnes suas partes: &
In primis quod actus liber Dei constituitur per ratio-
nem actus necessarii probatur. Nam constituitur per
rationem actus voluntarij, liberum enim ex terminis
contrahit (aut sicut differentia genus, aut sicut modus
substantiam essentialiter ex altera rationem volunta-
rij, sicut voluntarium determinat rationem vite, &
ratio vite rationem motus: Et quemadmodum actus
discurrendi constituitur per rationem actus intelligendi,
quem modificat, aut contrahit, ita actus liber consti-
tuitur per rationem actus voluntarij. Nunc autem
ratio actus voluntarij, aut voluntatis est volitione
necessaria Dei, est enim quasi appetitus elicitus Dei spe-
cificatus à proprio bono (ad illud enim tendit appetitus)
& proprium bonum Deus necessario amat. *g.* de primo
ad ultimum actus liber Dei constituitur per actum ne-
cessarium. Quod vero constituitur per illum, ut dicē-
tem terminationem activam, & independentem ab ob-
iecto libere voluto, probatur. Nam actus liber, quo
Deus *g.* vult existere mundum dubitari non potest,
quod ultra Divinam bonitatem inspicit, aut connotat
mundi existentiam, quare aliquomodo terminatur
ad illum. At non terminatur ad illum, tanquam ad

ad purum terminum, & quasi oppositum, sicut est terminus relationis predicamentalis, ut patet, nec terminatur ad illum, tanquam ad obiectum specificatum, ut vidimus, quare terminatur ad mundum tanquam ad obiectum pure materiale. Iam sic non terminatur ad mundum supponendo in illo bonitatem, sed eam communicando, & causando; nam amor Dei in creaturam, non tam est affici erga creaturam, vel eius bonitatem, quam ipsam facere, eique bonitatem praebere, ut placeat, cui placeat summa bonitas in ipsa. \therefore terminatio Divina Volitionis ad creaturam est terminatio causalis, & activa.

Quod vero haec terminatio causalis sit in re omnino independens à creatura non minus clarum est; Iam quia talis terminatio est intrinseca Dei perfectio, nihil autem Divinum intrinsece dependere potest à creatura, quia omne predicatum Divinum transcenditur à seitate. Iam quia nulla causa ut causa comparatur ad effectum ut ab illo dependens, sed potius, ut independens, & faciens à se dependentem effectum. \therefore terminatio illa causalis est in re omnino independens à creatura, vel ab obiecto voluto. Quod vero haec terminatio causalis sit adequate indefectibilis quo ad entitatem ex parte constitutivi probatur; nam entitas huius terminationis est entitas altus necessarii, non enim est alia entitas, aut realitas illi superaddita, nam altus ille necessarius se ipso habet esse terminationis

7
terminacionem actiuam independentem, & facientem
à se dependere obiectum Volitum, Ratio huius est,
nam vis communicatiua sui in bono infinito identifi-
cat Secum rationem communicationis exercita, pro ea
parte qua communicatio exercita dicit actiue trahere
ad sui participationem alia, bonum enim est essentia-
liter diffusiuum sui, quod dicit vim se actiue communi-
candi, ubi autem bonum infinitum est hæc vis diffu-
siua est intrinseca in ultima actualitate, & exercitiis se
diffundendi, & communicandi, quia infinitum in ali-
qua linea se ipso constituitur in ultima actualitate illig.
Ex eo enim quod Deus est infinitus in linea intelli-
gibili passiuæ se ipso constituitur in ratione speciei ex-
presse, hoc est in ratione ultimo intellecti, expressi, &
manifestati omni intellectui; & pariter quia infinitus
in linea efficientis, & immutantis creaturas actiue
se ipso est constitutus in ratione actionis, & pro ductio-
nis creaturarum per modum ultimi exercitiis agendi,
& actiue immutandi creaturas, & sicut in Summo
bono; debemus ipsum concipere non solum ut diffusi-
uum, sed etiam in ipso debemus intrinsecam concipere
sui diffusionem actiue per modum actus Secundi; &
quemadmodum in Summo intelligibili est intrinseca nõ
solum manifestabilitas, sed etiam actualis manifestatio,
& in Summo agente non solum est intrinseca vis a-
gendi, & actiue immutandi creaturas, sed actus, & im-
mutatio actiua per modum actus Secundi; quæ omnia
in re non sunt relationes diuine, sed Summa actu-
alitas, & independentia Dei, cum connotatione creatu-
rarum dependentium. Ita demum Terminatio
hæc actiua ad obiectum liberè Volitum est in re sum-

Summa actualitas Dei infiniti etiam in amando liberè
 creaturas cum connotatione illarum per modum effectus.
 Ex quo deducitur ad adequatum constitutum huius
 terminationis esse prorsus indefectibile; Et si enim
 connotetur creatura defectibilis, & mutabilis, connota-
 tamen ab ea terminatione activa ut effectus illius, sed
 effectus non constituit, sed potius supponit causam ade-
 quate constitutam. Illa terminatio activa est prorsus
 indefectibilis ex parte constitutivi. conseq. patet, si eni
 aliquod eius constitutum deficeret, vel esset cre-
 atura, vel aliquomodo dependeret à creatura. Quod
 autem hæc terminatio activa, sit defectibilis ex parte
 effectus connotati, & quo ad denominationem (qua
 est ultima pars conclusionis) probatur. Et si enim
 ex parte Dei detur prædicta terminatio causalis nã
 constituta, nihilominus in munere imutandi obiec-
 tum Volitum denominatione subditæ Dominio Dei
 formaliter, ac proinde potest Deus, ut sibi placuerit im-
 mutare denominatione, sicut hunc mundum immutavit,
 & non immutare denominatione, sicut non immuta-
 vit secundum mundum. Et prædicta terminatio cau-
 salis est defectibilis ex parte effectus connotati, & de-
 nominatione. Quod magis explicabitur Solutione
 argumentorum.

Soluuntur argumenta

Obiicit primo: Decretum Divinum est formaliter
 liberum per modum actus secundi, aut per modum
 exercitii. Et Divina Voluntas formaliter exercet

Exercet dominium supra decretum formaliter sumptum.
¶ decretum formaliter sumptum deficere potest. ¶
constitutivum decreti defectibile est. Ans videtur cla-
rum. alias per nihil esset Deus liber per modum exer-
citi, si per decretum non esset. Tertia ex secunda coa
infect. clare, Secunda item ex prima, nam sub ea ratio-
ne, aut in eo sensu, in quo decretum subditur domino
Divinae Voluntatis deficere potest, nam sub di domino
est ita existere à voluntate, ut possit à voluntate, ut
potente oppositum, non existere. Prima vero conseq.
probat. Nam dominium Voluntatis Divinae exer-
cetur supra suum actum, ut liberum. ¶ si decretum
formaliter sumptum est formaliter liberum exercet
dominium Dei supra decretum formaliter sumptum.

Respondet. concedo ans: ¶ Distinguo conseq.
¶ Exercet Divina Voluntas dominium supra decretum
formaliter sumptum constitutivè, aut entitativè: ne-
go: denominativè concedo consequenti. Nec probatio
contra Sane distinctionem tenet: Nam distinguendū
est antecedens eodem modo. Dominium exercetur
supra actum, ut liberum constitutivè, Entitativè: ne-
go: denominativè concedo. Ratio distinctionis est, nō
dominium Divinum non exercetur supra libertatem actus
entitativè sumptā, sed supra libertatem actus prout de-
nominantem Deum libere Volentem: qua ratione sup-
ponitur libertas actus constituta, per terminationem cau-
saleam ex parte Dei ipsi intrinsicam, ¶ importatur
connotatio, ¶ immutatio creaturae per modum effectus,
ut conditio ad denominationem libere Volentis hoc
vel illud obiectum creatum. Sed contra Instabis:

Primo: Dominium Dei se exercet in habendo realiter hunc actum Volō existentiam mundi. ¶ non solum cadit Dominium supra denominationem sed supra entitatem illius actus. probō conseq. tum q̄ habere realiter illum actum aliud est à denominatione per illum. sicut habere iustitiam, aliud est à denominari iustum. Denominatio enim importat adming actum intellectus denominantem, quem non importat habere formam. Jam etiam, quia non potest cadere dominium supra denominationem, quin cadat supra fundamentum denominationis, aut supra formam denominantem. Quā enim intelligi potest, ut Deus sit Dominus Dominantium denominatiue, quin sit Dominus Domini, quo Homines Dominantur, & dicuntur Domini? ¶ Cum forma præstans Deo denominationem liberè Volentis mundi existentiam sit realitas intrinseca terminationis actiue ex parte Dei, siue entitatiue sumpta. sequit̄ quod Dominium Dei cadat supra talem entitatem, subindeq̄ talis entitas erit defectibilis.

Secundo instat. Terminatio actiua ex parte Dei supponitur constituta in ratione libera ad connotationem effectus, siue ad immutationem creature, qua immutatione posita datur denominatio liberè Volentis mundum. ¶ antequam intelligatur hæc immutatio, deficere potest terminatio actiua. probō hæc consequentiam, pro eo signo deficere potest ea terminatio, pro quo est formaliter libera; pro eo signo priori est formaliter libera, quia supponitur iam constituta in esse libera. ¶ Et pro eo signo deficere potest. Jam sic subiungo pro eo signo nondu

non dum datur connotatio, aut immutatio creaturæ,
quæ involuitur in denominatione liberæ Volentis mun-
dum. 6. ante defectibilitatem huius denominationis est
defectibilis terminatio illa intrinseca Dei, quod est im-
possibile, & est Sententia Caietani, quam horret nra
conclusio.

Tertio. Per id ipsum formaliter actus est
constitutivè liber per quod formaliter constitutivè est defec-
tibilis. Sed terminatio activa se ipsa formaliter est consti-
tutivè libera. 7. Se ipsa formaliter est constitutivè defec-
tibilis. ac per consequens sequitur aut Sententia Cai-
etani ponentis in Deo intrinsecam perfectionem (Et si nomi-
ne diminutam) defectibilem, Vel Sententia P. Vazquij,
& aliorum constituentium actum liberum Dei in esse
efficacis, & liberi per actionem externam Dei, aut per exi-
tentiam creaturæ, nam si constitutivè est defectibilis
actus liber, aut est adæquatè increatus, & divinus consti-
tutivè, & sic deficere poterit aliquid divinum intrinsece,
ut videtur Voluisse Caietanus; aut ideo non deficiet
aliquid intrinsecum divinum, quia deficiet aliquid cre-
atum constituens actum in esse liberi, ut Voluit Vaz-
quius. Nunc autem maior Syllogismi propositi
probatur, & simul explicatur; quo enim actus formalitè
distinguitur à necessario eò constituitur in esse liberi, at
eò distinguitur à necessario, quo defectibilis est, ergo eò
constituitur defectibilis, quo constituitur liber. Aliter
suadetur. libertas, & necessitas sunt modi essentialitè
oppositi. necessitas constituitur per esse sub impossibilitate
non essendi, libertas vero, ut opposita per esse sub pos-
sibilitate non essendi, proinde sicut actus Dei ut neces-
sarius constitutivè dicitur indefectibilis, ita actus ut liber,

debet dicere constitutiōe defectibilitatem. ac per conse-
quens per idipsum constituitur actus liber Dei inef-
se liberi, per quod constituitur defectibilis, quare
si constituitur liber, ut diximus, per terminationem
actiuam adaequate, & non per immutationem creatu-
re incidimus in Sententiam Caietani, dantes intan-
secam perfectionem defectibilem.

Ad primam instantiam Respondetur. con-
cedo anī, & distinguo conseq. claritatis gratia. Ca-
dit dominium supra entitatem actus absolute sumptam: nego, ut fundantem denominationem liberē
Volentis existentiam mundi concedo conseq. Por-
tio entitas actus absolute sumpta est omnino nāria,
ut sic autem non fundat denominationem liberē, Vo-
lentis; fundat vero, ut connotans immutando actiue
creaturam, & dominium cadere potest supra denomi-
nationem se exercendo erga fundamentum, non qui-
dem absolute sumptum, sed ut fundans denomina-
tionem. Nec desunt exempla. Nam actio diuina
produciens in intellectu Angeli species representan-
tes omnes res vniuersi. Si ab initio produxerit re-
presentationem actualem omnium, non tamen dicitur
tangere aut producere eandem representationem sumptam
denominatiue, ut scilicet denominat species actus
representantes intellectui Angeli obiecta que hodie
incipiunt existere, nam usq. ad existentiam horum
obiectorum non fundabant species. Sane denominatio-
nem, quia horum existentia erat necessaria conditio
aut connotatum, ut ea representatio species, quod

quæ adæquate erat constituta in ratione repræsen-
tationis à primo instanti creationis Angelorum, ho-
die tribueret prædictam denominationem.

Ad Secundam instantiam Respondetur.
Concedo ant. Et nego consequentiam, ad probationem
Distinguo. Terminatio deficere potest pro eo signo à quo
pro quo est formaliter libera nego; pro eo signo in quo
pro quo est formaliter libera concedo. ex quo non se-
quitur quod antequam intelligatur ratio fundandi de-
nominationem libere volentis (quæ est entitas termi-
nationis actiua, ut actu connotans immutatio, creatu-
ram) sit illa terminatio defectibilis. Ratio ergo distinc-
tionis est. Nam pro eodem signo rationis in quo intelli-
gitur Terminatio actiua, ut fundans denominationem
libere volentis, non potest non simul intelligi immutatio
obiecti per modum effectus, licet autem simul intelligat.
intelligitur ut posterior à quo libertate constituta
non per defectibilitatem priorem à quo, sed comitantem
signum in quo, non quidem, ut posteriorem adhuc à quo,
quia non dependet positivè à posteriori; Et non prior, ut
dixi, quia defectibilitas non est ratio à priori posi-
tivè ad causandum, sed positivè conditio comitans modum
causandi. Quibus componitur, quod terminatio actiua
ex parte Dei intelligatur formaliter, Et constitutivè libe-
ra pro priori à quo rationis ad rationem fundandi deno-
minationem libere volentis mundum, nam hæc ratio
fundandi non est illa terminatio absolute sumpta sola,
sed etiam immutatio passiva creature per modum conditio-
nis, quæ dum est effectus est posterior; Et simul compo-
nitur quod ea terminatio sit defectibilis non quidem en-
titativè, sed denominativè, ac per consequens non defec-
tibilitate dependente à posteriori effectu, nec defec-
tibilitate

Defectibilitate conveniente terminationi altius pro
signo praxi à quo, sed simul in signo in quo liber-
tatis, unde constitutiva omnia terminationis in esse
libera indefectibilia manent. Quod magis seq^r
Solutione declaratur.

Ad tertiam instantiam Respondet.

Distinguo maiorem: Si actus sit defectibilis entitatiue
concedo maiorem, si tantum denominatiue; nego mai-
orem, & concessa minore, nego consequentig. Ad pro-
bationg. Distinguo maiorem: si distinguatur forma-
liter realiter, aut essentialiter per rationg actus liber
à necessario: permitto maiorem: si tantum distinguat^r
quasi accidentaliter, aut modaliter per rationem: nego
maiorem. & Distinguo minorem: actus liber eo distin-
guitur formaliter realiter, aut essentialit^r per rationg
à necessario, quo defectibilis est: transeat: accidentalit^r
aut modaliter per rationem: nego minorem. Et cog.

Ad secundam probationem dico quod libertas, &
necessitas sunt modi essentialiter oppositi permissiue
non vero positivie, hoc est, quod ubi libertas per se est
habitudinis de ordine constitutionis actus, sicut est in
creaturis, ubi libertas est modus afficiens actum per
ordinem ad obiectum specificatiuig, tunc dicit essenti-
alem oppositionem cum necessitate, non vero in Deo
ubi libertas non potest dicere habitudinem ad obiectig
per modum forme specificatiue, sed per modum ef-
fectus. Necessitas autem semper est esse sub impro-
sibilitate non essendi, libertas vero non semper est esse

11
Sub possibilitate non essendi, sed esse sub possibilitate non essendi, aut sub possibilitate non denominandi.

Sed quia haec solutio continet totam doctrinam circa hanc materiam, & universalem pro hac difficultate, & alius operae pretium est illam explicare, & exornare. Scopus, in quem collimat est componere, quod actus liber Dei sit constitutus in esse liberi pro priori à quo ad immutationem, vel futuritionem creaturae, & omnino independenter ab illa, ut veri fiat, haec causalis quia Deus libere vult futurum esse mundi, ille futurus est, & non è converso, quia mundus futurus est, Deus libere vult mundum esse futurum, quod si Valens percipere Quaequius, fatetur se non posse vitare circulum, Item componere intendimus, quod actus liber non solum ut necessarius, sed ut liber quoad omnia intrinseca constitutiva sit omnino indefectibilis, quoad entitatem, & quod sit intrinsece denominatiue defectibilis, hoc est quod possit deficere denominatio intrinseca libere Volentis, non solum prout denominatio dicit actum intellectus denominantem, sed prout dicit fundamentum denominationis, non quidem absolute sumptum, sicut est terminatio intrinseca activa Dei sola, sed ut fundat, hoc est, ut haec terminatio causalis dicit, connotatiue creaturam immutatam, siue, ut factam dependentem ab ea terminatione activa. Intendimus quoque componere quod ad huc defectibilitas huius fundamenti, ut fundati illam denominationem non dependet in aliquo genere causa à creatura, vel ab aliquo extra Deum; nihilominus requiritur connexiue, aut connotatiue creatura, tanquam conditio, ut conveniat defectibilitas praedicto fundamento denominationis, ut fundanti, quo fit, ut libertas actus

actus Divini sit ratio à priori futuritionis, & defuturitionis rerum, sine eo quod hæc ratio à priori sit entitativè defectibilis, quod verum esse debet, nam ratio formalis constitutiva Dei in esse facientis dependere à se priori creaturam est perfectio intrinseca, & fecunditas summa causæ infinite. Erat tamen defectibilis actus, ut liber quoad denominationem tantum, ut dictum est. Quare libertas actus in hoc differt, & convenit cum defectibilitate illius; quod libertas non dependet, & defectibilitas non dependet à creatura, tanquam à causa, vel ratione à priori, & in hoc conveniunt, differunt tamen quod libertas, nec requirit, ut existat in Deo, quod detur, vel non detur futuritis, aut immutatio creaturæ, eam tamen, ut conditionem consequentem involvit defectibilitas.

Propterea dicendum censeo Quod libertas actus præscindens à creato, & increato non est constitutivè defectibilis, sed vel constitutivè, vel denominativè, hoc est, vel quod habeat id ratione prædicati constitutivi, vel ex conditione essentialiter connotata, non quidem tanquam à causa, vel ratione à priori, sed tanquam à termino consequuto & modum effectus, & ideo, actus liber non constituitur in esse defectibilis per id ipsum, quo constituitur in esse liberi, loquendo in communi, sed divinitivè, vel per ipsum, vel per aliud connotatum, tanquam effectum; priori modo constituitur actus liber, ubi libertas est terminatio primaria actus ad obiectum specificativum, nam tunc libertas constituit actus per se primo liberum, quia actus constituit per tendentiam aut terminationem primariam ad obiectum, quare excludit ab eo actu necessitas quoad entitatem; sicque libertas affert defectibilitatem ex parte constitutivi, nam affert illam

titulo terminationis primaria ad obiectum specificatum, quod
est constitutum illius actus quoad entitatem; Et autem
notandum obiter discrimen inter necessitatem, & libertatem
actus, quod libertas potest actu etiam creato (Sicut in amore
charitatis Christi) conuenire secundum terminationem secunda-
riam, & sic componi, quod ex constitutiuo, scilicet ex ter-
minatione primaria sit necessarius, Et tunc Et si non sit
defectibilis libertas entitatiue, & constitutiue erit defecti-
bilis denominatiue tantum, quatenus est ex parte voluntatis
illum actum elicientis (quod quid sit ex parte Dei, qui illum
annihilare potest) At vero necessitas non potest conue-
nire actu ex terminatione secundaria, si terminatio prima-
ria fuit libera, consequenter non poterit esse entitatiue
defectibilis, & indefectibilis denominatiue. Et discrimen
est; Nam quod voluntas secundaria attingit est ex redun-
dantia obiecti primarij, & ex subordinatione ad illud, nihil
autem obligat aut necessitat voluntatem ex parte obiecti ad
amandum aliquid cum subordinatione ad obiectum non neces-
sario amandum, & ratio est nam obiecti primarium est mo-
tiuum ad amandum secundarium, & quidem hoc prestat mo-
diò amore sui, unde si ad se non rapuit necessario volun-
tatem, nec id prestat in ordine ad aliud amandum pter
se. potest tamen ad sui amorem necessitare, & mouere
ad amorem liberum alterius propter se, quando illud non
est necessarium sua bonitati. Porro libertas actus
dum conuenit ratione terminationis ad obiectum secun-
darium non affect constitutiue sed denominatiue defecti-
bilitatem, nam constitutum ad aequatum talis libertatis,
& terminationis secundarie, sine ut propriis loquar ad
obiectum secundarium, est terminatio primaria ad obiectum

Specificativum, nam non datur constitutum illo modo
 distinctum pro terminatione ad obiectum secundarium
 ab eo quod constituit terminationem primariam, vel actum
 quoad hanc primariam terminationem. Cumque in Deo liber-
 tas sit predicatum affixum terminationi ad creaturas, quae
 sunt obiectum secundarium, sequitur quod libertas Divi-
 na constituatur per idem constitutum quo actus necessa-
 rius, aut terminatio primaria. Ex hoc deducitur quod
 distinctio rationis, quae datur inter terminationem neces-
 sariam, et liberam in Decreto non sit essentialis, tan-
 quam inter distincta constituta per distincta constituta,
 sicut datur inter attributa Dei, sed est pure quasi moda-
 lis, aut diversorum munerum eiusdem omnino formae,
 Et adhuc non est distinctio inadeguata essentialis, quia
 non datur constitutiva inadeguata, sicut datur in
 relatione secundum conceptum In, et Ad, et in Veritate
 secundum conceptum essentiae, et naturae, Unde minor
 est istis, et solum est distinctio rationis quasi modalis,
 inter modum et rem, nam sicut modus non tam est
 essentia, aut quidditas, quam affectio quidditatis, et sic
 non auget numerum quidditatum cum re, quam modificat,
 sicut existentia in Sententia Thomistarum, qui eam dis-
 tinguit modaliter ab essentia, non tam est essentia, quae
 essentia determinatio, et sic reducitur ad speciem essentiae,
 ita terminatio divina ad obiectum secundarium, non tam con-
 cipitur ut actus divinus, quam ut actus divini modificatio,
 et sic distinguuntur per rationem (licet sic loqui) mo-
 daliter. Unde colligitur quod defectibilitas deno-
 minativa, quae convenit actui libero divino, ut tali non

31
provenit à constitutivo, sed illam habet à se per inde-
pendentiam à creatura, sed à creatura pure, ut conditio-
ne connotata, & consequente per modum effectus

Sed contra oppones: hæc est vera causalis: quia
deficit volitio libera de existentia alterius mundi à ter-
mundus non est futurus. ¶ defectus decreti inferre à priori
defectum futuritionis creaturæ. ¶ defectibilitas decreti, &
non sola libertas constituitur per constitutivum ut præcedit
causaliter immutationem creaturæ, aut eius passivam de-
pendentiam. probo hanc consequentiam nam si defectibilitas con-
stituta præcedit, debet præcedere constitutivum. Consequens ¶
per idem formaliter constituetur actus in esse liberi, & in
esse defectibilis, nam quod præcedit prioritate causæ defe-
dentiam passivam, aut immutationem creaturæ, constituit ac-
tum narium. Respondet distinguo ans: est vera cau-
salis, cadente by quia supra id quod deficit, tanquam su-
pra causam, nego, cadente supra id quod non deficit, tan-
quam supra causam, & supra id quod deficit, tanquam
supra conditionem, ut deficiat denominatiue volitio libe-
ra de existentia mundi: concedo ans. & distinguo consequens
eodem modo. ¶ defectus decreti pro eo quod entitatiue de-
ficit nego, pro eo quod entitatiue non deficit, sed tantum
denominatiue concedo. & nego ultimam consequentiam cum enim
entitas, & perfectio decreti sit, quæ fundat prioritatem
causæ, ratio à priori tam futuritionis, quam defuturitionis
rerum ab ea sumitur, ad eandem enim causam pertinet
ponere existentiam rei, & eam removere exclusiue. Quare
tam causa futuritionis, quam defuturitionis est volitio
necessaria Dei, quæ intrinsece & entitatiue est volitio,
& volitio, ut volitio enim solum importat diuersum con-

connotatum. quare Volitio nunquam deficit esse volitio, per nolitionem, sed tantum deficit esse denominatiue Volitio per esse denominatiue nolitionem, hoc est, no deficit Volitio, aut nolitio quoad entitatem, & sic volitio entitatiue sumpta non habet possibilitatem sui contradictorij entitatiui; sed solum deficit Volitio denominatiue sumpta per contradictorium formale quod est nolitio denominatiue accepta, Ex quo dum Volitio libera alterij mundi duntaxat deficiat formaliter, quia data ultra nolitionem quoad entitatem nolitio denominatiue accepta, & nolitio denominatiue accepta ultra entitatem, quae est causa, & quae deficere non potest dicat rationem fundandi denominationem nolentis, quae non solum est entitas nolitionis, sed etiam connotatur creaturae immutatio, & defectus alterius mundi, fit, ut ratio à priori defectus alterius mundi sit id quod non deficit, sed ut impartat per modum conditionis defectum denominationis, quae sola deficere potest, cumque denominatio haec, ut distinguitur ab entitate non sit causa, non requiritur quod defectibilitas actus liberi constituatur per id ipsum constitutum, quo constituitur liber, & consequenter non requiritur quod constituatur per constitutum dicens prioritatem causae vel defectus, aut defectuositatis mundi, & denique non requiritur quod decretum sit defectibile ad huc denominationem pro priori à quo, sed pro eodem signo rationis in quo intelliguntur, & entitas actus, & immutatio creaturae, illa pro priori à quo, & haec pro posteriori à quo, defectibilitas vero comitanter.

Replicabis: Actus liber, ut liber per ali-

aliquid constitutum defectibilis denominatiue. *g.* per aliquid
importatum in denominatione liberi volentis existentis
mundi. Hæc clara sunt. At denominatio liberi volentis
mundum nihil aliud importat quam terminationem causalem
entitatiue necessariam, & immutationem passiuam mundi.
g. constituitur defectibilis vel per terminationem necessariam,
vel per immutationem mundi, vel per utrumq. simul. etiam
Hæc sunt manifesta. Tunc sic: non per terminationem ne-
cessariam tantum, ut constat, & fatemur; non per immuta-
tionem mundi solam, nam sic esset ratio formalis, & non
tantum conditio per modum effectus, cui Deficeret in Deo de-
cretum secundi mundi, quod negamus; Non utrumq. simul
Iam, quia iam immutatio creaturae esset ad minus constitu-
tium inadæquatum, & non pura conditio, & hoc sufficeret,
ut circulus *Quæ* qui inuincibilis esset; nam à defectu cons-
titutiui inadæquati rei arguitur bene à priori in genere
causæ formalis defectus rei, & sic argueretur optimè,
quia deficit immutatio, siue futuritio secundi mundi de-
ficit decretum liberum de secundo mundo. Et etiam: quia
deficit decretum deficit futurum esse mundum. Iam quia
si utrumq. constituit defectibilitatem, utrumque esset formali-
ter defectibile. Ex quocunque enim aliquid habet formalit.
quod deficere possit, illud est defectibile; sicut binarium ho-
minum est magis syncategorematicè defectibile, quam equus
sit corruptibilis, quia illud binarium habet quod deficere pos-
sit ex parte utriusque extremi, nam deficere potest deficient-
te Petro, aut deficiente Paulo, & deficiente utroq. quia
uterque constituit defectibile illud binarium. Equus vero, qui
ex sola forma est corruptibilis, corrumpi non potest utraq.
parte corrupta, non enim potest corrumpi materia. Un-
de si utrumque illam denominationem constituit defectibi-
lem ab utroq. habebit formalitè deficere posse, & conseq.

15
151

quodlibet sigillatim deficere potest. Iam denique, ne
denominatio illa non potest formaliter reddi defectibilis,
nisi duntaxat per illud quo formaliter deficit, quando de-
ficit sed formaliter tantum deficit per negationem immu-
tationis creaturae, non per negationem terminationis cau-
salis entitativae sumptae. q^o non constituitur denominatio
defectibilis formaliter, per utrumq^{ue} simul; & conseq^{ue} per
nihil. Aut dicendum constitui per terminationem intrinsecq^{ue}
activam, & ecce sententia factitari, aut per immutatio-
nem passivam creaturae, & ecce Varii sententia.

Respondet. Denominationem libere volen-
tis mundi existentiam esse defectibilem logice per
possibilitatem denominationis contradictoriae, sicut defectus ac-
tualis constituitur per esse contradictoriae denominationis,
Sed quia ad hoc quaeritur constitutivum illius defectibilitatis,
dicimus quod si quaeratur constitutivum formale illius non op-
portet aliud assignare, quam eius definitionem, vel quasi de-
finitionem, haec autem est eam denominationem taliter
dari, ut si non daretur sine contradictione non daretur q^o
non est aliud quam eius contradictorium esse possibile,
nec aliud est constitutivum defectibilitatis alicuius, quam pos-
sibilitas sui non esse, Si vero quaeratur quid est quod
formaliter deficit in illa denominatione, dicimus quod tota
illa denominatio formaliter deficit, quannvis una pars sci-
licet terminatio activa nec deficiat, nec deficere possit; sicut
si dicas per quid constituitur formaliter defectibilitas hominis?
ad aequate respondeo tibi dicendo per possibilitatem sui con-
tradictorii, vel per taliter existere, ut si non existeret
sine contradictione foret. Si vero dicas. quid est quod
formaliter deficit in homine. Respondebo totus homo

Perge tamen: Ex cuius partis in se ipsa defectu deficit
totus Somo? Respondebo: ex defectu unionis partium. Por-
rò si pariter inquiras ex cuius partis in se ipsa defectu de-
ficit illa denominatio? Respondebo: ex defectu immutati-
onis creaturae, siue illius futuritionis. Quin liceat inferre: &
constitutivus formale defectibilitatis est futuritio. Licet eni
inferat; futuritio est quae potest deficere, & quae formalitè
deficit, non est quae formalitè constitutivè est defectibilis
denominatio. Sicut & si verum sit quod denominatio uni-
onis materiae, & forma est defectibilis deficiente actione
agentis, ut quod, non tamen redditur constitutivè defecti-
bilis unionis denominatio per actionem agentis, & ratio
est nam defectibilitas unionis denominativè est prædi-
catum essentiale illius, & cum actio agentis nullatenus
ingredietur constitutivè, sed tantum connotativè, eam de-
nominativè, nequit constituere aliquod prædicatum es-
sentiale denominationis, implicat enim aliquam formalit-
tatem constituere prædicatum essentiale alicuius tertii,
& non constituere illud tertium. Quare sicut unio deno-
minativè accepta dicit in recto per modum constitutivi
denominativè entitates materiae, & formae, ut stant sub
connotatione actionis agentis in obliquo importatè, &
propterea constitutivè defectibilitatis unionis denomi-
nativè acceptae sunt ipsae entitates materiae, & formae, ut con-
notantes actionem; ita Terminatio activa Dei ut conno-
tat immutationem creaturae est constitutivè & denomi-
nativè liberè volentis, & defectibilitatis illius. Ex quo
deducitur, quod defectibilitas creaturae, non sit ratio à pri-
ori nec per modum causae formalis defectibilitatis deno-
minativè liberè volentis; Et hoc amplius corroborat

Nam denominatio liberè Volentis mundum ex dupli-
 ci quasi radice trahit defectibilitatem logicam, primò ex
 summa independentia terminationis altius Dei, quæ, ut
 sit in ultima actualitate, & exercitio immutandi, prout
 hoc dicit perfectionem entitativam, non indiget connotare
 exercitam mutationem ex parte creaturæ; secundo ex
 parte Limitationis creaturæ, quæ non necessario, sed con-
 tingenter exit de pura possibilitate ad existentiam, &
 ad statum determinationis ad existendum. Primum
 est radix aut ratio desumpta ex parte causæ sub mu-
 nere causæ, immutare enim cum independentia id sonat,
 Secundus titulus desumitur ex parte effectus, & per mo-
 dum effectus. Unde defectibilitas illius denominatio-
 nis provenit à terminatione necessaria per modum cau-
 sæ, & à creatura per modum effectus, ex quo etiam
 componitur, & facilius quam supra, quod nullo modo
 sit ratio à priori Suius defectibilitatis immutatio cre-
 aturæ, sed præcursivè terminatio inherens licet sem-
 per, ut connotat per modum effectus creaturæ immuta-
 tionem.

Vel aliter potest responderi, dicendo q.
 denominatio liberè Volentis mundum constituitur de-
 fectibilis per connotatam immutationis creaturæ, admit-
 tendo etiam quod creatura constitutiivè ingrediatur præ-
 dictam denominationem, neq. hoc opponitur conclusioni,
 nam ex quo constitutiivè ingrediatur denominationis,
 non sequitur quod ingrediatur constitutiivè actum libe-
 rum, ut liberum; potest enim aliqua forma dare deno-
 minationem aliquam secundariam, quæ constituitur
 & per formam, & per connotatum, quod sit connota-

connotatum pure respectu formæ sumptæ entitatiuæ,
Et tamen inagrediatur cum forma constitutiue deno-
minationem, Et ratio huius est; Nam potest for-
ma præbere aliquam denominationem secundariæ ad
quam non sufficiat entitas formæ sumptæ entitatiuæ, sed
requiratur forma, ut reduplicans aliquem statum, qui
licet sit accidentalis entitati formæ, sit essentialis,
non solum, ut conditio, sed ut constitutiuum formæ
in esse denominantis, aut se communicantis deno-
mantiuæ, Vg.^o Gratia habitualis se communicat ra-
tione entitati per modum gratæ facientis, sed ut
præbeat denominationem filii adoptiui non sufficit
entitas græ absolute sumptæ, sed ut reduplicans con-
notationem ad carentiam unionis hypostaticæ in
subiecto, connotatio autem talis carentiæ, constituit
ad æquate per subiectum connotans, Et eam carentiæ
connotatam, nam hæc connotatio in gratia, Et carenti-
a unionis, est vel respectus mutuus transcendentalis
inter utranque identificatus inadæquate cum græ, Et
carentia unionis hypostatica, aut est fundamentum
ad æquatum relationis predicamentalis coexistentiæ,
quorum utrunq; involuit constitutiue Et gratiam, Et
carentiam unionis hypostaticæ, quare dum gratia
requirat essentialiter eam connotationem ut præbeat
denominationem filii adoptiui, Et ea connotatio sit
status græ constitutus formaliter per carentiam unionis
hypostaticæ, sequitur quod nedum græ, sed etig-
næ hæc carentia, quæ tantum est connotatum est in-
secum græ sumptæ entitatiuæ, sit constitutiuum
illius denominationis secundariæ filij adoptiui,

Ita discuti potest in actu libero Dei, quod scilicet existit in Deo ut liber formaliter, & entitativè adæquate constitutus independentè à creatura, ut tamen denominet Deum liberè volentem mundum constituitur in adæquate per creaturam hoc est in esse formæ actu denominantis, nam ad hunc conceptum formæ denominantis ingreditur constitutivè statq; connotationis creatura, qui status est constitutivè & actus Divinus, & creatura, quæ licet comparata cum entitate actus sit extrinseca, & prout terminus, per modum effectus, comparata tamen cum statu connotationis est constitutivum, non formæ, sed connotationis formæ; sicq; constitutivum adæquatam denominationis liberè volentis mundi existentiam erit & entitas formæ siue actus liberi, & creatura.

Dices. q̄ denominatio liberè volentis alterum mundum deficit, quia deficit alter mundus, h̄ quia denotante causalitatem saltem in genere causa formalis, defectus formalis mundi, quo nil amplius videtur voluisse Vasquius.

Respondetur. concedo conseq. Vasquius autem aliter sentire videtur; non enim agnoscit in Deo actum liberum sub formalitate liberi esse intrinsecam Dei perfectionem adæquate, nam constituit libertatem actus entitativè sumptam partim per essentialiam Divinam, partim per extrinsecam productionem, quæ aliquid creatum est; Ut constat ex ipsius Verbis 1. p. disp. 80. cap. 2. num. 9. quæ

quæ sic se habent: Habemus ergo ex omnibus
quæ dicta sunt, Voluntatem liberam Dei, quæ se
vult communicare extra, prout libera est, non
esse in Deo aliquam perfectionem, nam, ut talis
includit respectum rationis ad creaturas futuras.

In hac autem solutione non cogimus nos dicere
quod libertas actus divini non sit intrinseca per-
fectio adæquate entitati, & quoad omnia intrin-
seca constitutiva, nam immutatis creaturæ futuræ,
non ponimus pro constitutivis, neque inadæquato
libertatis quoad entitatem, sed præ constitutam
per illam statum connotationis, in quo debet esse
extrinsece realiter, & intrinsece si vis, per rationem
constituta entitas libertatis, ut conferat denomina-
tionem Libere Volentis mundum; ex quo non
darnus præoritatem adhuc inadæquati constituti-
vi respectu huius constituti Deus libere volens
producere mundum sumpti quoad entitatem formæ,
& constituti per illam entitativè sumpti, in immu-
tatione, aut futuritione creaturæ; sed solum ex
præoritatem admittimus per modum inadæquati confi-
tutivi in prædicta futuritione respectu huius consti-
tuti, actus liber, ut connotans creaturam. Aut ut
huius Deus libere volens existere mundum, ut con-
stitutum, sub modo defectibilis veritatis.

Cuius exemplum adest in unione indistincta
à materia, & forma, cuius adæquatum constitutivum
quoad entitatem. sunt entitas materia, & formæ

connotando signatè actionem agentis per modum
 extrinseci connotati, & conditionis, non vero p[er] modum
 constitutivi entitatis, & realitatis unionis. Unio
 vero sumpta denominatiue est entitas materia,
 & forma non absolute sumpta, sed ut connotante[m]
 actionis agentis exercitam; cum vero hæc connota-
 tio examinatur quid sit constitutiue, non est sola
 entitas materia, & forma, cum adsit, & absit ab illis;
 & idè melius exprimitur hæc connotatio dicendo,
 quod sit status constitutus ex entitatib[us] materia, &
 forma, & ex actione, ut termino. Ex quo deducit[ur]
 quod denominatio intrinseca unitorum deficit for-
 maliter, sola deficiente actione agentis formaliter,
 quia actio agentis est aliquod constitutum licet
 non unionis entitatiue sumpta, unionis tamen prout
 reduplicat rationem forma exercite denominantis
 unita. Quod me iudice nariò dicendum est,
 ut verificetur hæc propositio. Solam actionem for-
 maliter deficere, est formaliter deficere unionem
 denominatiue sumptam, & hoc enim manifestè de-
 ducitur quod actio agentis est formaliter vel adq[ui]te
 vel inadquate ipsa unio denominatiue sumpta,
 licet distinguatur adquate ab illa entitatiue sumpta,
 quæ prout sic, nec adquate, nec inadquate deficit.

Sed contra hanc doctrinam opponet: Primo
 Implicat Deum constitui libere volentem producere
 mundum, per id quod distinguitur à libera vo-

Volitione, q̄. Simpliciter denominari liberè volens
mundum per immutationem, aut dependentiam crea-
turae tanquam per constitutum inadaequatum deno-
minationis. probo consequentiam nam denomina-
tio est constitutio facta à forma denominante.
Et confirmatur nam omnis denominatio est effec-
tus formalis formae. Sed hic effectus formalis
liberè volentis mundum solum habet pro forma
liberam Volitionem. q̄. Solum est volitio consti-
tutum, non vero dependentia mundi, probo eoz
nam idem est constitutum denominationis, &
forma illam praestans.

Distinguo aut: impliciter constitui volens
liberè per id quod distinguitur à Volitione constitu-
tione quasi absoluta. Et in linea entitativa concedo aut:
constitutione fundamentaliter respectiva, & de linea
denominationis nego. aut & conseq. Et ad probationem
dico quod denominatio non est Activa constitutio,
& qualicumque sit, non est facta à forma absolute
sumpta, sed ut connotante aliquid à se realiter dis-
tinctum entitativè distinctione adaequata, denomi-
nativè vero solum inadaequate distinctum.

Ad confirmationem dico quod omnis de-
nominatio primaria est effectus formalis formae
entitativè sumpta, & absolute, denominatio vero
secundaria potest esse effectus formalis formae
non absolute sumpta & in esse entis, sed sumpta
connotativè, & prout reduplicat connotationem ali-

alicuius à se entitativè adæquatè distincti, inad-
 æquatè verò in linea denominandi, quare licet
 constitutivum in linea entitativa illius concreti libere
 Volens existentiam mundi sit vltimo libera sola,
 nihilominus constitutivè adæquatè illius concreti in
 linea denominationis est illa, ut connotans dependet
 passivam creaturæ, quod importat, & dicit ipsam de-
 pendentiam constitutivè.

Sed quæres: quid intelligimus nomi-
 ne constituti in linea entis, & in linea denomina-
 tionis, & cur primam à secunda distinguimus, ut
 assignemus distincta constitutiva? Ut respondeat
 noto quod forma constituens aliquod concretum potest
 duplex concretum, aut quasi duplex constituere si tri-
 buat subiecto duplicem effectum formalem, aut quasi
 duplicem, unum primarium, & alium secundarium.
 primarium effectum tribuit forma ratione propriæ
 entitatis absolute sumptæ, nam primarius effectus
 forma est entitas forma communicata subiecto, &
 ex forma ut sic communicata resultat constitutum
 per formam purè in linea entis, nam fit per entitatem
 forma impermixtam. Secundarium effectum præ-
 bet etiam forma per suam entitatem, sed hic effec-
 tus potest considerari dupliciter aut prout descendit
 secundariò ab eadem entitate forma, ut entitas quæ-
 dam est absolute omnimodo communicata subiecto
 in esse actus, seu actualitatis, & prout sic sub nulla
 formalitate, aut munere actus non explicata in illo

Ab illo Sabita etiam sub expressione essendi in sub-
iecto quoad effectum secundarium pro ea parte qua ef-
fectus secundarius est intrinsicè forma ipsa; aut potest
hic effectus secundarius concipi, prout descendit à forma
ut reduplicatiuè fundante denominationem, aut prædi-
cationem distinctam ab ea, quam fundat ut communi-
cata adæquate, & sub omni expressione etiam secun-
daria, prout dicit formam vel identitatem intrinsecam
cum illa. Et per primum modum forma constituit con-
cretum ad huc in genere entis, & hæc constitutio non
distinguitur à constitutione primaria, quia & vera
non affert in genere entis diuersam constitutionem
forma per expressionem sui secundariè in subiecto, &
per primariam. Per secundam vero effectum for-
malem distinctè constitutionem non distinctam, sed la-
tam, & minus propriam, distinctam tamen deno-
minationis simpliciter talem affert, ob idq; sepa-
rabilem ab entitate forma, & à sua constitutione
in genere entis. Porro actus liber Dei est enti-
tas, & quasi forma intrinseca Dei constituens Deum
in genere entis liberè volentem mundum (Exhibita
constitutione primaria per terminationem ad Deum)
ratione terminationis actus ad creaturas, quæ reue-
ra est expressio illius actus infinite perfecti quasi
secundaria in ordine ad Deum quasi subiectum con-
stitutum per illam necessariò, prout talis terminatio
dicit expressionem eiusdem forma intrinsecam ex
Deum, & quidem hoc modo propriè non constituit
constitutionem in genere entis distinctam à constitutione

quam praebet eadem forma ratione terminationis pri-
 maria ad Deum. Porro haec terminatio alium
 effectum formalem tribuit Deo, non quidem entitativum
 sed denominativum, hoc est constituit Deum ita habentem
 eam terminationem, ut fundet Deus Veritatem
 huius propositionis, Deus libere vult existentiam
 mundi, nam ante hunc effectum formalem, si Deus
 haberet eam terminationem non fundabat veritatem
 illius propositionis, sed veritatem huius tantum. Deus
 habet omnem entitatem, & omnem perfectionem libe-
 ram volitionis existentia mundi. Unde illud ul-
 timum concretum Deus libere volens existentiam m.^{di}
 constituitur per terminationis sumptum in esse connotari
 futuritionem, aut dependentiam passivam creaturae,
 quod est constituere in genere, aut linea denomina-
 tionis, sive in linea fundamenti veritatis propo-
 sitionis contingentis, scilicet: Deus vult libere et

Haec doctrina illustranda venit ge-
 re omnibus exemplis, in quibus admittitur defectus
 constituti, sine defectu formae entitativo. Ut in unione
 materiae, & formae. In unione Verbi cum Humanitate,
 in gratia habituali Christi, non denominante ipsum
 filium adoptivum. In relatione similitudinis albedinis
 A. ad albedinem B. quae identificata cum albedine A.
 intrinsicè, deficiit, deficiente albedine B. et si sit extrin-
 seca entitativè. In veritate propositionis contingentis,
 quae est intrinsicè affirmativa, & tamen deficiit deficiente
 obiecto affirmato, quod est extrinsecum entitativè.
 In specie impressa Dei quae est intrinsicè termina-

intellectus creati, & deficit deficiente Decreto, aut
immutatione passiva intellectus creati extrinseca
entitativè speciei. In productione vel actione Dei
immanente, quæ se ipsa est productio creaturæ,
& tamen deficit deficiente immutatione passiva crea-
turæ actioni immanenti omnino extrinseca entitativè.
In speciebus Angelis representantibus per modum aliquid
Secundi res universi, quæ quando sunt futura, non
representantur ab illis, quia deficit præcisè existen-
tia rerum. Addit Q. Ribas apud Ribadenez
exemplum nri intellectus, qui est intrinsicè per iden-
tatem vis intuitiva obiectorum existentium.
& sola deficiente existentia obiectorum deficit de-
nominatio intrinsicè potentis videre obiecta.
Exemplum quod magis mihi arridet est exemplum
vel Specierum Angelis vel relationis (non illud
de albedinibus, quod procedit in sententia identificatè
relationem cum fundamento) sed relationis pater-
nitatis ad primum, & secundum filium; nam re-
latio paternitatis constituit in genere entitativè Patris
per respectum ad filium danda effectum primarium,
posito vero secundo filio, idem respectus qui suppone-
bat Patrem nudum relatum ad primum, sed habentem
entitatem relationis ad secundum; ut connotans gene-
rationem passivam secundi filii constituit modo deno-
minatio patrem relatum ad secundum, in eo sensu ponit
de homo illo predicari, est Pater secundi filii, & in
hoc præstando, siue in hac denominatione danda
non solum relatio ad primum entitativè sumpta est
constitutivam, sed etiam illa generatio passiva

ingreditur constitutive formaliter denominationem, licet non ingreditur constitutive formam, & ad hoc dicendum conuincor propter hanc difficultatem. Hæc est vera propositio deficiente sola secunda generatione, aut secundo filio. Datus defectus immediatus, & formalis denominationis intrinsicè relati ad secundum filium. 2º defectus formalis & immediatus secunda generationi, aut secundi filii est defectus formalis, & immediatus illius denominationis 3º secundus filius est formaliter, & immediate illa denominatio; sed esse formaliter illam denominationem, est esse formaliter aut illam totam, aut aliquid formaliter se habens respectu illius, 4º secundus filius est constitutivus saltem in adæquatum illius denominationis totaliter sumptæ. Ac per hoc solvantur facilius argumenta quæ militant contra doctrinam communem connotatorum, nec Thomista videntur mihi contrariari, & si enim semper contendant quod defectus formalis forma deficere possit persistentibus omnibus constitutivis, intelligendos esse credo de constitutivis in genere entis, non de constitutivis in linea denominationis, ut explicauimus, & tunc cessat difficultas contrariorum, quæ sine hac intelligentia, videretur mihi insolubilis, nam per hoc componitur quod defectus constituti, sit per defectam constitutiui; nam constitutum quod deficit non est constitutum in genere entitativo, sed in genere fundamenti veritatis illius propositionis, cuius veritas deficit de deficiente connotato, in quo genere deficit constitutivus

Ac per hoc solvantur facilius argumenta quæ militant contra doctrinam communem connotatorum, nec Thomista videntur mihi contrariari, & si enim semper contendant quod defectus formalis forma deficere possit persistentibus omnibus constitutivis, intelligendos esse credo de constitutivis in genere entis, non de constitutivis in linea denominationis, ut explicauimus, & tunc cessat difficultas contrariorum, quæ sine hac intelligentia, videretur mihi insolubilis, nam per hoc componitur quod defectus constituti, sit per defectam constitutiui; nam constitutum quod deficit non est constitutum in genere entitativo, sed in genere fundamenti veritatis illius propositionis, cuius veritas deficit de deficiente connotato, in quo genere deficit constitutivus

quod est connotatum, quod licet sit extrinsecum
in genere entis, pertinet intrinsicè ad fundanda
veritatem propositionis, ut dictum est.

Nihilominus proponam argumentum com-
mune contra nostram conclusionem, quod Ribade-
neyra, ut ipse loquitur, semper verum est demon-
strativum. Sic proponitur ab illo: Effectus forma-
lis Volendi producere creaturas potest deficere quoad
terminationem efficacem ad ipsas. Vel ergo est de-
ficere posse quoad formalitatem Deo intrinsecam iden-
ticiè, vel præcisiè quoad aliquod extrinsecum Deo.
Si primum: formalitas aliqua intrinseca identiciè Deo
erit imperfecta; nam omnis formalitas defectibilis
est imperfecta. Si secundum: Quod extrinsecum non est ad-
equatè extra eam terminatio-
nem, sed intrinsicè inclusum in ipsa, quod probat,
nam nihil potest deficere, deficiente præcisiè, quod
est adæquatè extra ipsum, quia nihil potest defi-
cere, nisi ipsum deficiat, nihilque est extra se ipsum.
At ea terminatio, ut ais, potest deficere deficiente
præcisiè quod est extrinsecum Deo. Quod tale ex-
trinsecum non est adæquatè extra eam terminatio-
nem, sed intrinsicè inclusum in ipsa.

Non nego difficultatem argumenti, sed
demonstrationem non capio. Respondetur di-
tinguendo antecedens, quoad terminationem effi-
caciem ad ipsam creaturam potest deficere decretum
Entitativè: nego: denominativè concedo anti. ☉

Ad interrogacionem, Respondeo quod hoc posse
 deficere non est posse deficere formalitatem intrinsecam,
 nec tantum posse deficere aliquid extrinsecum, sed
 posse deficere aliquam formalitatem intrinsecam de-
 nominatiuam, siue intrinsecam denominationem proue-
 nientem partim a forma intrinseca, partim ab extrin-
 seco in genere entis, intrinseco in linea denomi-
 nationem inadaquate; quare non requiritur, quod
 id quod deficit entitatiue, scilicet connotatum sit in-
 clusum intrinsece in entitate, aut formalitate intrinseca
 Dei inclusione entitativa, sed sufficit quod illa enti-
 tas Diuina in esse fundantis denominationem, & ve-
 ritatem propositionis contingentis: Deus libere vult
mundi existentis involuat illud extrinsecum, ut
 cum illo componat statum coexistentiam utriusq. sub quo
 statu denominat illa entitas intrinsece Dei libere volen-
tem. Ac per hoc ad probationem Respondet. Nihil
 potest deficere deficiente precise quod est aduate ex-
 tra ipsum. Distinguo. entitatiue nihil potest deficere &
 concedo: nihil potest deficere denominatiue per deficere
 precise quod est aduate extra ipsum entitatiue.
 solum nego, quod est aduate extra ipsum tam enti-
 tatiue, quam denominatiue fundamentaliter. concedo.
 Hoc quidem mihi certissimum est, ut dixi, nam nihil
 deficit, ut bene arguens dicit, nisi ipsum deficiat, quare
 dum deficit denominatio intrinseca deficiente solo con-
 notato extrinseco, necessum est dicere, quod illud conno-
 tatum est saltem partialiter denominatio intrinseca,
 subindeq. quod denominatio intrinseca in re in esse fun-

fundamenti denominationis Veritatis illius propo-
sitionis contingenti. Deus libere vult et. imponat consti-
tutiue, & entitatem intrinsecam Dei, & connotatum, no
entitatiue, & absolute sumpta, in quo sensu adaequate
distinguntur, sed denominatione fundamentaliter, in
quo sensu non distinguntur. à adaequate sed inadaequate,
ut partes eiusdem fundamenti denominationis, illud
enim adaequate sumptum est entitas Diuina, ut connotat
dependentiam passiuam creaturae, & hoc ut connotata,
ab entitate Diuina, in qua ratione connotandi non exprimitur.
genus entitatiuum, sed fundamentale praedicationis, &
denominationis contingenti, & desectibili; Cuius praefi-
sionis non incongruum exemplum adest in obiectis
Scientiarum, ubi plurimae entitates inter se diuersis-
simae, & in genere entis sibi extrinsecae adunantur
unitate ordinis, aut totius collectiui, sine unici fun-
damenti scibilitatis; Tunc enim de quauis re ses-
sim sumpta erit verum dicere quod in genere rei om-
nino est una alteri extrinseca, ac vero in ratione
fundamenti scibilitatis obiectiva scientia, non sunt
sibi extrinseca sed inadaequate constituunt unicum
fundamentum adaequatum scibilitatis, quia licet dif-
ferant, et opponantur (etiam tanquam causa, & effec-
tus) in genere entitatiuo, nihilominus conveniunt in
ratione constituendi illud fundamentum adaequatum
scibilitatis, quod ab Illustrissim. Godoy ponitur unum
unitate collectionis, sicut Populus. Partem dico
entitas Diuina, & creaturae dependentia sibi inuicem
sunt extrinseca in genere rei, in ratione tamen con-
stituendi fundamentum denominationis, & veritatis
illius propositionis contingenti. Deus libere vult et.

non opponuntur, nec unum est extra aliud in tertio
 scilicet in fundam. adequato, licet unum sit extra
 aliud entitatiue, & relatiue ad se, sicut materia
 est extra formam, & forma extra materiam entitati-
 ue inter se, non in ordine ad totum, nam tunc utraq;
 in adaq; constituit. Contra Replicabis Primo: G.
 non est liberum Deo velle creaturas a se dependere, sed
 tantum quod creatura a se dependeat, quod est incide-
 re in sententiam Aureoli, qui omnem determinationem
 Deo intrinsicam, & liberam Deo negauit. & solum assig-
 nauit libertatem in productione externa Dei. Conseq;
 prob: illud solum est formaliter liberum Deo, cuius defectus
 formalis dari potest. Sed in illa intrinsicam denominati-
 one libere volentis sola dependentia extrinseca creatura
 formaliter deficere potest. G. Solum Deus est liber in eo
 quod existat ea extrinseca dependentia, non vero in ha-
 bendo actu volitionis circa illam terminato.

Si dicas: Deum esse liberum in habendo
 suum actum volitionis non entitatiue, sed denominatiue,
 hoc est, non solum est Deus liber in eo quod Deum existit.
 dependentia creatura, sed etiam in eo quod suus actus vo-
 litionis Deum (non quoad suam existentiam absolutam, que
 necessaria est) sed quod Deum, aut existat in esse fundamenti
 denominationis, aut veritatis propositionis contingentiis.

Instas: Deum esse liberum in habendo
 suum actum ut fundantem denominationem, & illum ita
 habere est causa effectiua existentia dependentia crea-
 turae, sed existentia causa non potest, sicut nec ipsa cau-
 sa efficiens involuere, ut in adaequatum constitutum
 suum effectum. G. nec actus liber, ut reduplicatiue dicit
 rationem fundamenti denominationis potest involuere

constitutivè dependentiam creaturae, subindeq. funda-
mentum adaequatum denominationis non constituitur
per dependentiã creaturae in esse fundamenti.

Respondetur solutione data. Ad instantiã
Distinguo maiore. Deum habere actum liberum, ut
fundantem denominationem est causa efficiens, s; ut
fundantem reduplicando rationem formalem causandi,
aut modum existendi exactum ad causam titulo se-
cunditatis: nego maiorem. s; ut fundantem reduplicate
modum existendi causae ex conditione effectus, & exercitiij
vel actionis causae: concedo maiorem, & distingo mino-
rem; neque existentiã causae, nec causa efficiens potest
involvere effectum constitutive: distingo minorem: con-
stituendo rationem formalem causae, aut modum exis-
tendi causae ab illa exactum titulo secunditatis: con-
cedo minorem, constituendo modum existendi causae
exactum titulo actionis vel ex conditione effectus ne-
go minorem, & conseq.

Ratio Iuris distinctionis est; nam licet im-
plicit effectum constituere causam efficientem sui in eis
rationibus in quibus dicit dependentiam ab effectu,
nam dependeret, & non dependeret ab illo, potest tamẽ
causa efficiens aliquem modum existendi habere ex
conditione effectus, vel actionis, ut terminate ad effectum,
qui per se non sit exactus in causa titulo secunditatis,
in quo modo essendi possit inadaequate constitui per
effectum. Et quidem omni causa efficiens dum
agit dicit modum existendi per modum agentis, qui
modus existendi denominative, & per modum funda-
menti veritatis huius propositionis. Causa efficiens
est agens non est exactus ex parte rationis formalis

causandi actionem, nam virtus causa sufficit, et est tota fecunditas à priori respectu actionis, nec est modus existendi exactus pro fecunditate causa, nam sufficienter existit causa pro priori ad actionem, & independenter ab illa. nihilominus talis modus existendi in causa petitur ex conditione actionis dependentis, & nil obstat quod sit modus existendi causa per modum agentis, ut constituitur causa in illo esse, & denominatione per ipsam actionem. Item in principio (quod idem est ad rem) requiritur ex conditione processioneis, & procedentis termini, quod principium sit constitutum in esse distincti à principiati, nihilominus quia non petitur titulo fecunditatis in principio, & ex parte rationis formalis principiandi potest constitui principium in esse distincti complete per aliquod se tenens ex parte principiati, Later enim divinus constituitur in esse distincti à filio complete per paternitatem, quæ specificatur, & constituitur per rationem fundandi, scilicet generationem passivam prout terminatam ad principium. Item gratia habitualis per modum radicis causat habitum fidei, & requiritur gratiam esse constitutam in esse non radicantis visionem beatam, quia tamen hic modus essendi negativus non requiritur, ut conferens fecunditatem, sed ex conditione habitus fidei, potest constitui gratia in illo esse per ipsam fidem quam radicat.

Item gratia habitualis est causa effectiva augmenti actus charitatis, & nihilominus per augmentum actus à se causato saltem sub alio conceptu soliret sub conceptu auxiliantis constituitur in modo essendi exacto ad ipsum augmentum per modum forme sanctificationis.

Item melius in ipsa grâ, quæ est principium dignificationum moraliter actuum charitatis, ut quatuor, vel

vel, ut sex, aut octo &c. hoc pacto: etiam si gratia sit
ut duo: si ponatur actus, ut quatuor, est dignificatiua
usq. ad valorem, ut quatuor, si ponatur actus, ut sex, dig-
nificat actum, ut sex. Ut autem dignificet actum
ut sex requiritur gratiam existere sub modo essendi
dignificatiuam proxime ut sex, Quia de singulari gradi-
bus; ut autem existat in esse taliter dignificatiua re-
quiritur connotatio in gratia respectu gradus intensio-
nis actus, qui est effectus dignificatus, unde intensio
effectus constituit talem statum causae. quia tota ratio formalis
dignificandi ut quatuor, vel ut sex est entitas quae absolute.

¶ 1120 actus liber Dei est summus quoad absolu-
tam suam entitatem causa efficiens dependens a passiva
creatura, modus vero essendi & modum fundamenti deno-
minationis defectibilis; non est modus afferens secundari-
tatem causae, sed est modus requisitus tum ex mutabili-
tate effectus, tum ex independentia actionis diuinae, un-
de non inconuenit quod in adaeq. constituat per depen-
dentiam creaturae, & independentiam actionis, quae
essentialiter constituunt denominationem libertatis de-
fectibiliter Volentis mundi. Si dicat: modus defecti-
biliter existendi debet esse prior a quo in velle libero,
ut causa, dependentia passiva. q. non potest constitui
per dependentiam, nam prius, ut prius non constituitur
per posterius. ars probatur, nam modus ille in causa
est posse impedire libertatis dependentiam, sicut libertas
non est solum posse facere, sed posse non facere effectum.
Respondet 1.º quod posse non facere requirit ad liberum posse facere,
sed non est nary, quod existat pro signo priori a quo in effectus, sufficit
enim q. del. comitant. & ratio est, nam effectus non dependet per se a
posse facere, ut formaliter est posse n. facere, sed ab in adaeq. conceptu
libertatis, qui est posse facere, in hoc enim solo est positus secunditas.

¶ ideo multi sentiunt cum Ribadeneyra motiua retradentia non requirit q. praesitane in n. n.
priori naturae ad actum liberum, sed solum comitant. sed sufficienter pro priora motiua alliuentia cog-
nita, quia sola dei conferunt ad agere, illa vero ad n. agere. Et debet praedere natura ad actum
q. non actiuum est, sed q. actiuum. Secundo Respondet, quod ille modus est prior a quo effectus
nam constituit per actum diuinum extrinseco efficiens in dependentia. esse tamen dependens a dependentia
sicut per modum subiecti mutabilis illam denotant.

Et ideo multi sentiunt ex R. b. a. motiva retrahentia non
 requiri q^d praeexistant in signo priori nãq ad acty libery.
 S^o solum Comitantet; S^o sufficiunt pro priori motiva alienentia
 cognita, q^d sola hęc referunt ad agere, illa vero ad nã agere, et
 nã debet precedere nãq ad acty, q^d nã actus est, S^o actus;

Secundi R. q^d q^d ille modus est prior aq^{ue},
 effectus, nãq stitutus per acty Diviny ex titulo efficienti
 inã pendenti, esse tamen dependet a dependentia passiva
 quasi in genere Cãq^{ue} mãali, nãq stituit per mody subiecti mu-
 tabilis itz denominationy in esse defectibilis.

S^o dicitur ultimo =

Denominatoy itz Libere Volenti in Deo est increata: q^d afor-
 ma in creata: Itz est aeterno: q^d ab aeterno datur: S^o ab
 aeterno nã datur creatura: q^d nã datur, S^o nã est forma.

R. b. a.

Deo denominatoy Libere Volenti mundi est increata ex
 parte subiecti, sicut etiz denominatoy Cogniti a nobis in Deo
 est increata ex parte subiecti, q^d subiecty est increaty: de hoc
 nã potest esse dubiy: Itz denominatoy Libere Volenti est: est
 increata adequate adq^{ue} gnatione propriy generis: hoc est: est
 adequate increata in genere entitativo: inã de q^d vero
 in genere denominativo fundamentalis: et absolute loq^{ue}do
 debet dici increata: Rão huius ultimi est: q^d q^d aliquod
 prz dictay naty est invenire alicui complexio in aliquo genere
 raone alicuius partis, si raone illius invenit, absolute prz-
 dicatur de complexio, quous nã inveniat ratione alterius par-
 tis, ut mortalitay dicta de homine absolute, q^d nã invenit
 raone Animã: et Crispitudo dicta de homine absolute
 et si inveniat tanty raone Capillory Capiti: et simy dicitur
 homo absolute, quous Curvitas, imo a sola Curvitate

nati. Increate naty est uenire raone entis, pro ut dicit or
 dines ad existendy, et propter hanc raone rāo increati n̄ mul
 tiplicatur realiter in Deo; X^a Symboly n̄ tres increati; q̄ n̄
 uenit hoc p̄g dicaty Deo raone relationis, quz n̄ dicit rāo
 propria linea ordines ad existendy. Quare Increate Naty est
 uenire Denomināoni sumptz in genere entitatis, et cum
 in genere entitatis, distinctiuz ade quaty illius secreti sit
 entitay Dei in recto, quz n̄ ingrediatur de notato in genere
 entitatis Creatura, sit ut absolute loquendo illa denomināo
 de beat dīi Increate: Si vero summatur denomināo n̄ in li
 nea entis, s̄ in linea fundamenti illius denomināo, aut
 p̄g dicatōnis stringenti n̄ debet dīi a de q̄ increata, s̄ partim
 creata, partim in creata; partim intrinseca, et partim extrinseca
 Ly extrinseca cu distinctione, extrinseca raone creatuz, quz
 extrinseca entitatis est Deo, s̄ intrinseca, et essentialiter exactay
 ad fundamenty ade quaty denominatōnis flit, aut p̄g dicatō
 nis stringenti.

Ex p̄ hoc in unione magz cu forma, quz absolute
 loquendo est substantialis denomināo: q̄ Ly Substantialis, na
 ty est uenire in genere entitatis, in quo genere actio n̄ stit
 tuit unio, s̄ est obliquy: in genere auty fundandi p̄g dicatō
 nis accidentalis, aut stringenti existit, aut deficit s̄ponit
 illud obliquy in genere entis est stitutum ade q̄ rationis, por
 tandi, et p̄g dicatōnis. Et propterea n̄ seq̄ q̄ actio debeat esse sub
 stantia, q̄ in genere in quo denomināo unioz existit esse, s̄ n̄
 esse substantialis, n̄ est talis actio stitutum.

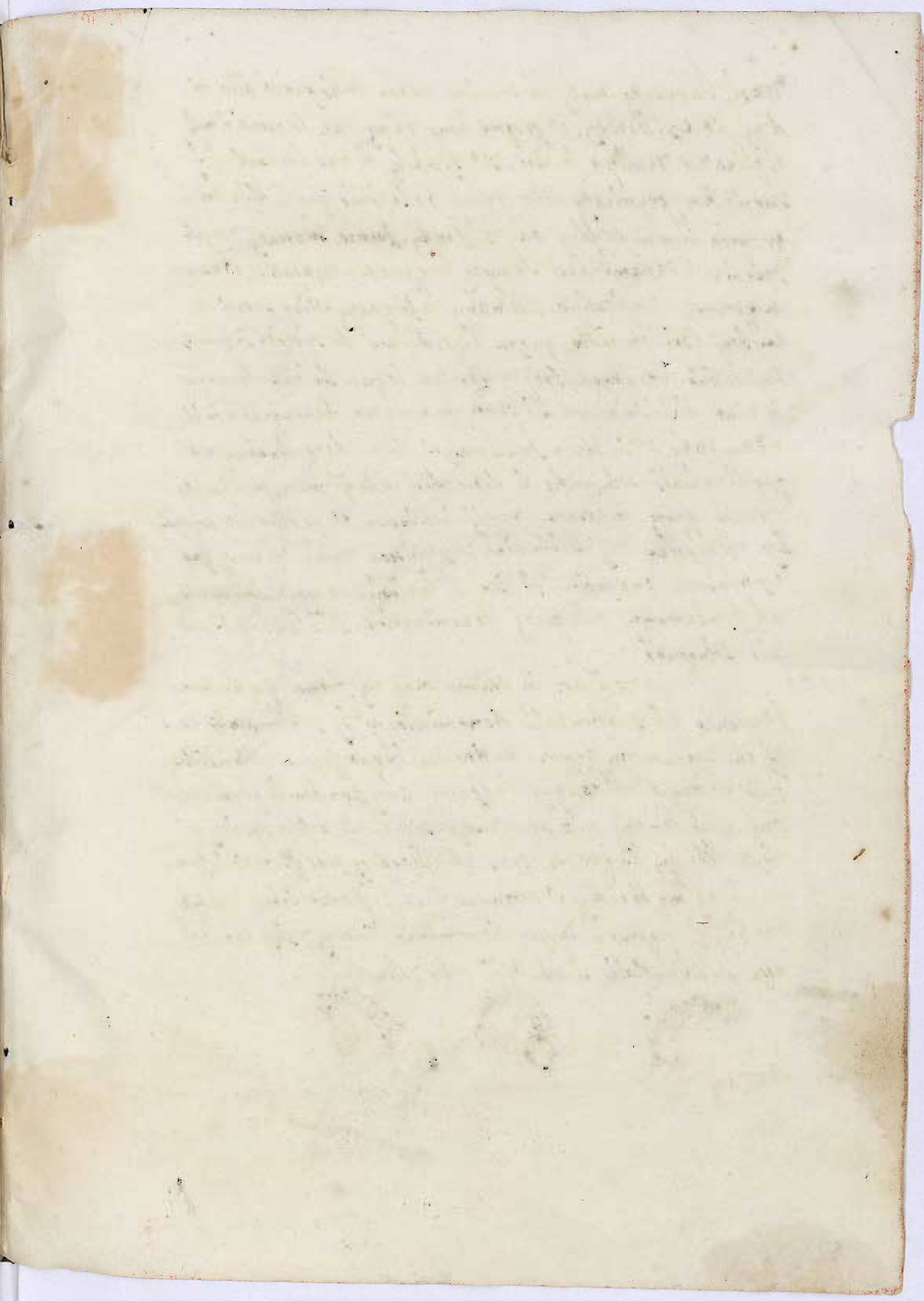

D.

O.

M.

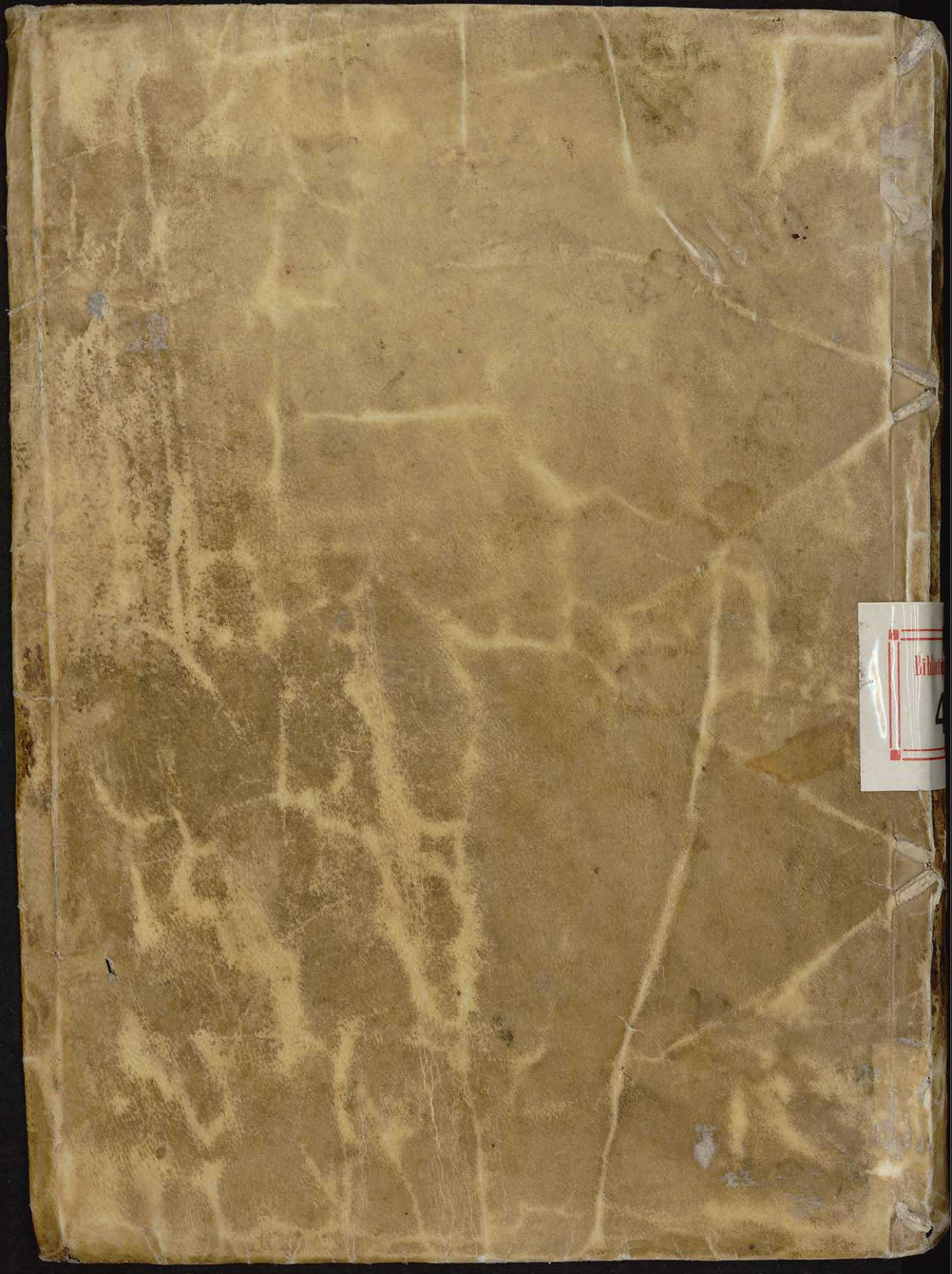
[Faint, illegible handwriting throughout the page]

Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Upper part of young m.

71

MS

Biblioteca de Santa Cruz

423